

සූත්‍රානන්තපිටකයෙහි

26 වන ග්‍රන්ථය

කුදුගත්සභියේ දෙළොස්වැනි වූ

ජාතකපාලී

නෘතීය භාශය

එක්සත් අමරපුර නිකායික මහාසංඝසභාවේ සභාපති
මඩිනේ සිරි පඤ්ඤාසීභාහිධාන

මහානායක සථවිරයන් වහන්සේ විසින් කළ

සිංහල අනුවාදය

සතර කෝරළ මහදිසාවේ ප්‍රධාන සංඝනායක ධුරන්ධර
මාකඩවර ශ්‍රී රෙවත පරිවේණාධිපති රාජනීය පණ්ඩිත

ශ්‍රී ධර්මසූත චරිත

කරහමපිටිගොඩ ශ්‍රී සුමනසාර

නායක සථවිරයන් වහන්සේ විසින්

පාඨශෝධන පුච්ඡන වැ කළ විශේෂ සංස්කරණයෙන් යුක්ත යි.

ශ්‍රී ලි: ව: 2550

රාජ්‍ය ව: 2006

Buddha Jayanti Tripitaka Series, Volume 32

The Twenty-sixth Book in the
Suttanta-Pitaka
Khuddaka-Nikāya (9)

26

JĀTAKA PĀLI (III)

With the Sinhala translation by

Venerable Siri Madihe Paññāsīha
Mahānāyaka Thera

The President of United Amarapura Nikāyika Mahā Sanghasabhā

&

The Special Edition by

Venerable Pandit Sri Dharmaskandha Rewata
Karahampitigoda Sumanasāra
Nāyaka Thera

The Principal of Sri Rewata Pirivena Makadawara &

The Chief High Priest of The Province of Four Korals

නමෝ තස්ස භගවතෝ සබ්බධම්මේසු අප්පට්භතඤාණචාරස්ස දසබලධරස්ස
චතුර්වේසාරප්පවිසාරදස්ස සබ්බසන්තුත්තමස්ස ධම්මිස්සරස්ස ධම්මරාජස්ස ධම්මස්සාමිස්ස
තථාගතස්ස සබ්බඤ්ඤානො සම්මාසම්බුද්ධස්ස !!!

භාග්‍යවත් වූ සියලු ධර්මයන්හි නොපැකිලි ඥානචාර සහිත වූ දසබලධාරී වූ
චතුර්වේශාරදත්ච විශාරද වූ සියලු සත්වයන්ට උත්තම වූ ධර්මයට ඊශ්වර වූ ධර්මරාජ වූ
ධර්මස්චාමී වූ තථාගත වූ සර්වඥ වූ සම්මා සම්බුදුන්ට නමස්කාර කරමි !!!

කෙළලක්ෂයක් සක්වලයන්හි සියලු ආර්යයෝ ද සියලු සත්පුරුෂයෝ ද
මාගේ නමස්කාරය පිළිගනිත්වා !!!

බුද්ධජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා
පරිගණක ගත කර නොමිලයේ බෙදාහැරීමේ
මහා ධර්ම දානමය පුණ්‍යකර්මය

**“අපාරුකා තේසං අමතස්ස ද්වාරා
යේ සෝතචන්තෝ පමුඤ්චන්තු සද්ධං”**

**“කන් ඇත්තාහු සැදැහැ මුදන්වා
ඔවුන්ට අමා දොර විවෘත කරන ලදී”**

අප භාග්‍යවත් අර්භත් සම්මා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ප්‍රථම අනුසාසනය මෙහි ලා සිහි
කිරීම ත්‍රිපිටක ශ්‍රී සද්ධර්මය පරිශීලනය කරන්නා වූ පින්වතුන්ගේ අභිවාද්ධිය පිණිස ම වන
බව අපගේ හැභීම ය.

සැම කල්හි ඥාන සම්ප්‍රයුක්ත ව ක්‍රියා කරන්නා වූ සියලු සම්මා සම්බුදුරජාණන්
වහන්සේලාගේ පලමු අනුශාසනය, බුද්ධ රත්නය කෙරෙහි ගෞරව කරන්නා වූ
බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සම්මා සම්බුදු බෝධිය අදහන්නා වූ කවර නම් පුද්ලයෙකු නො
සළකා හිදිත් ද ? චතු වේශාරදත්ච සහිත වූ දශ බල සහිත වූ අනාවරණ ඥාන සහිත වූ
සච්ඤ වූ මහා කාරුණිකයන් වහන්සේ පවා නිවන අවබෝධ කර ගැනීම පිණිස
ධම්මානුධම්ම ප්‍රතිපදාව ආරම්භ කරන පුද්ගලයා තුළ ‘සද්ධා’ නම් වූ ගුණය අත්‍යාවශ්‍ය ය
යන්න අවධාරනය කරන සේක.

මෙම ත්‍රිපිටක ශ්‍රී සද්ධර්මය සැක නොකළ යුතු ය. සැක කරමින් හදාරන ලෞකික ශිල්ප
ශාස්ත්‍ර පවා පරිපූර්ණ ව නො පිහිටන බව සිහි ඇතිව බැලීමෙන් නුවණ ඇත්තාහට දැක ගත
හැකි ය. පුරුෂයා ශ්‍රේෂ්ඨ බවට පමුණු වන්නා වූ සද්ධා ධනය සහිත ව (“සද්ධිධ චිත්තං
පුරිසස්ස සෙට්ඨං”) මෙම ධර්ම රත්නය පරිශීලනය කරන්නාහට සද්ධා අංගයෙන් ලැබිය
යුතු සියල්ල ලැබෙනු නො අනුමාන ය. එසේ ම සිහියෙන් ලැබිය යුතු කොටස ද
වීර්යයෙන් ලැබිය යුතු කොටස ද සමාධියෙන් ලැබිය යුතු කොටස ද ප්‍රඥාවෙන් ලැබිය යුතු
කොටස ද ලැබෙන පරිදි සද්ධා, සති, විරිය, සමාධි සහ ප්‍රඥා යන පංච ධර්මයන් තමා තුළ
ඇති කර ගෙන මහත් වූ ගෞරවය සහිත ව ධර්මාවබෝධය පිණිස ම යොමු වූ දැඩි
අධිෂ්ඨානයෙන් මෙම ධර්ම පුස්තක පරිශීලනය කළ යුතු ය. අපගේ බුද්ධ ශාසනයෙහි

ධර්ම ශ්‍රවනයෙන් මග ඵල ලැබුවෝ ම අධික ය. විමුක්තිය ලබන්නා වූ ක්‍රම වේදයන් පහක් විස්තර කරන්නා වූ අංගුත්තර පංචක නිපාතයෙහි 'විමුක්තායතන' සූත්‍රයෙහි නිවන ලබන ක්‍රම වේද සතරක් ම ධර්ම දේශනාමය සහ ධර්ම සවනමය පුණ්‍ය කර්ම ඇසුරින් සිදුවන බව පැහැදිලි කර ඇත. පස්වැනි ක්‍රම වේදය භාවනාමය පුණ්‍ය කර්මය ප්‍රගුණ කිරීමෙන් සාර්ථක වන බව ද එහි සඳහන් වේ.

මහත් වූ ශෞරවාදරයෙන් මහා සුගතයන් වහන්සේගේ අනුශාසනය පිළිපදින්නා වූ අප්‍රමාදී ව ධම්මානුධම්ම ප්‍රතිපදාව වඩන්නා වූ සියලු සත්තට, ත්‍රෛකාලික වූ සියලු දුකින් මිදී ලබන්නා වූ අපර වූ අමර වූ අමා මහ නිවන අවබෝධ වීම පිණිස මෙම මහඟු පුණ්‍ය කර්මය උපනිශ්‍රය වේවා !

ආර්යයන් වහන්සේලා පහළවීමෙන් සිරිලක බැබළුවා !
බුද්ධ ශාසනය දියුණුවී විරස්ථිතික වේවා !
ලෝ සත්තට සෙත් වේවා !

"අමතං දදෝ ව සෝ භෝති, යෝ ධම්මමනුසාසති"
(යමෙක් ධර්මානුශාසනය කරන්නේ ද, හේ අමානය දෙන්නේ ය)

මෙම ධර්ම දානමය පුණ්‍ය කර්මය
මෝහ නිමි රිධිවංසනය කරන්නා වූ ලොවට උතුම් ආලෝකය වූ මහා කාරුණික වූ
සම්මාසම්බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සච්ඤා ඥානයට ද මහා කරුණා ගුණයට ද
පූජෝපහාරයක් ම වේවා !!!

කෙළලක්ෂයක් සක්වලයන්හි සියලු ආර්යයෝ ද සියලු සත්පුරුෂයෝ ද
අපගේ පුණ්‍ය කර්මය අනුමෝදන් වෙත්වා !!!

ශාසනාභිවාද්ධිකාමී,
සමින්ද රණසිංහ.
2009.06.28

සුභානාපිටකේ වූද්දකනිකායේ

ජාතකපාලි

තනියෝ භාගෝ

සුත්‍රානාපිටකයෙහි කුදුගන්ධකයේ

ජාතකපාලි

කෘතිය භාගය

**“තරාගතපපවෙදීමකො හිකබවෙ ධම්මචිනයො විවටො විරොචති
නො පටිච්ඡනනා.”**

**“මහණෙනි, තරාගතයන් වහන්සේ විසින් දේශනා කරන ලද
ධම්ම හා චිනය විවෘත වූයේ බබළයි, වැසුණේ නො මැ බබළයි.”**

(අධ්‍යක්ෂකරණිකාය, තිකනිපාත - හරණ්ඩුභග, 9 යුත්‍රය)

සැලකිය යුතුය : මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 20 හි ඇතුළත් කර ඇත. එම පටුනෙහි මාතෘකාවන් හා පිටු අංක අදාළ පිටු සමඟ සම්බන්ධ කර ඇත. මෙහි කියවීමට ඇති ප්‍රදේශයට වම් පසින් ඇති 'පිටු යොමුව' භාවිතා කිරීමෙන් නැවත පටුනට පැමිණීමට පුළුවන. වම් පසින් පාළු පිටුව ද දකුණු පසින් අදාළ සිංහල පිටුව ද කියවීම සඳහා VIEW menu PAGE DISPLAY option and select TWO-UP CONTINUOUS යන ක්‍රමය භාවිතා කරන්න.

Please note : The TABLE OF CONTENTS of this book is located in page no:20 and it is linked with associated pages in the book for your convenience. You can easily click on the page number or content description in the 'Table of Contents' and you will be directed to the relevant page. Bookmarks located to the left of reading area can be used to navigate back to 'Table of Contents' Page. If you would like to view Pali page on your left and the relevant Sinhala page on your right select the menu items as follows; VIEW menu PAGE DISPLAY option and select TWO-UP CONTINUOUS.

පටුන CONTENTS

	පිටු
සංස්කාරක නිවේදනය	xv
ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය	xvii
සමකීර්ත නිරූපණය	xix
සංඥාපනය	xxi-xxvii
පාළි භෝධිය	xxix
විසය සූචි	xxxi-xxxii
පෙළ හා පරිච්ඡින්නය	2-487
භාෂාදීපාදනුක්කමණිකා	489-535
සංඥානාමානුක්කමණිකා	537-541
විසෙසපදනුක්කමණිකා	543-557
ශෝධනසථාන දර්ශනය	559
බුද්ධිජයනී ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා	561

සංස්කාරක නිවේදනය

නිලෝගුරු සම්මාසම්බුදුන් බුද්ධත්වයට පැමිණ දම්සක් පවත්වා ආරම්භ කළ පයඝාපති ශාසනය පරිනිවාරණමඤ්චකය දක්වා දිව්‍යමනුෂ්‍යාදි අනන්ත අපරිමාණ සන්ධිගතියට ලොවිලොවුතුරු හිතසුව සාධමින් ආකාශ-ගබ්බාප්‍රවාහයක් සෙයින් අවිච්ඡිකත වැ පැවැත්තේ යැ. මලස්තෙකු හුයෙන් නො ගොනා වූ මල්දසක් සෙයින් සම්මිශ්‍ර වැ තුබූ වතුරාසිනි-සහසුසංඛ්‍යාත ධර්මසාන්ධිය මහාකාශ්‍යප සඹ්වරාදි සංගීතිකාරක මහතෙර-වරුන් විසින් ග්‍රහණධාරණාදියෙහි සෞකයඝ්‍රීය පිණිස ධර්මිත්‍ය විසින් නිකායාදි විසින් සංග්‍රහ කොට සංගීත විය. (සංගීතිකථා මහාවග්‍ය-ප්‍රකාශනායෙන් දන්තේ යැ.)

තවද ත්‍රිපිටකධර්මයෙහි අංගවශයෙන් කළ බෙදීමෙන් ද ඇත. ඒ වූකලී “ඉධ පන භික්ඛවෙ එකච්චෙ කුලපුත්තා ධම්මං පරියාපුණතති: සුත්තං ගෙය්‍යං වෙය්‍යාකරණං ගාථං උදනං ඉතිවුත්තකං ජාතකං අබ්භුත-ධම්මං වෙදලලං” යි බුදුරදුන් විසින් මැ අලගද්දපමසුත්‍රාදියෙහි වදළ ධර්ම අංගවශයෙන් නවවැදැරුම් වන පරිදි බුදුන් විසින් මැ වදරනලද්දේය. සංගීතිකාරක තෙරවරුන් විසින් මේ නවංගයෙහි උදන ඉතිවුත්තක ජාතක යන අංගත්‍රය වෙන වෙන ග්‍රන්ථ වශයෙන් කුදුගත්සභි-යෙහි ලා සංගීත වූව ද ඉතිරි අංග සය ත්‍රිපිටකයෙහි ඒ ඒ තැනින් ලක්ෂණවශයෙන් නභ්‍යාගතයුතු වෙයි. ජාතක වූකලී බුදුරජාණන්වහන්සේ ජීවමාන ව වැඩහුන් පන්සාළිස් හවුරුද්ද මුළුල්ලෙහි ඒ ඒ කාරණයට පැමිණ වදරනලද අපණ්ණක ජාතකාදි පන්සියපනසක් පමණ වූ බොධිසත්‍යාපදනගේ යැ. එහෙයින් ජාතකකථා බුද්ධචරිතයෙහි ලා සංග්‍රහ වෙති. එහි ජාතකගාථා හා අතීත කථාව ද බුදුරදුන් විසින් මැ වදරනලද්දේ ය. සිංහල ජනතාවගේ බෞද්ධසංස්කෘතිය ගොඩනඟා-ලීමෙහි ලා ජාතකකථායෙන් ලැබුණු පිටිවහල ද අසීමිත වෙයි. ජාතක-දෙශනාව පිළිබඳ වැ අන්‍යක් කියැයුතු දෑ මෙහි සංඥාපනයෙන් දන්තේ යැ.

දෙදහස්පන්සියවැනි බුද්ධජයන්ති පූජාපන්සවය අනුසාරණය කරනු සඳහා ලංකාබෞද්ධමණ්ඩලය මගින් ආරම්භ කළ සත්කායඝ්‍රීයන් කෙරෙහි අතිශයින් අර්ථවහ වූයේ ත්‍රිපිටකධර්මය සියබසට නභ්‍යා මුද්‍රණය කරවාලීම යැ. එහි ජාතකපාළි සිංහල පරිවර්තනය සඳහා ආරාධිත වූවාහු අමරපුර මහාසංඝභාගවේ වතීමාන සභාපතිධුරුඤ්චර මඩිච්චේ සිරි පඤ්ඤාසිභාහිධාන මහානායකසඹ්වරයන් වහන්සේ යි. උන්වහන්සේ විසින් යථාකාලයෙහි කරනලද සිංහල පරිවර්තනය පාඨශෝධනපුච්චික වැ ත්‍රිපිටක සමපාදක-මණ්ඩලය මගින් සංස්කාරණය කළයුතු විය. විශෙෂයෙන් ජාතකපරිවර්තන සංස්කාරණය ත්‍රිපිටකයෙහි විසාරද බුද්ධිප්‍රභා ඇති හිඟුලේ මාකධවර ශ්‍රී රෙවන පරිවෙණාධිපති රාජකීය පණ්ඩිත කරභම්පිටිගොඩ ශ්‍රී සුමන-

සාරාභිධාන සතරකෝරළ මහදීඛායෙහි ප්‍රධාන සංඝනායක සථවීරයන් වහන්සේ විසින් සිදුකරන ලද්දේ ය. වෙස්සන්තර ජාතක අනුවාදය උන්වහන්සේ විසින් අමුතු වැ ලියන ලද්දේ ය.

බුද්ධජයන්ති ත්‍රිපිටකග්‍රන්ථමාලාවෙහි මෙම ජාතකසාළි තෘතීයභාගය 32වැනි ග්‍රන්ථය වශයෙන් සලකනලද්දේ ය. සුත්‍රාන්තපිටකයෙහි සවිසිවන ග්‍රන්ථය යි. මෙහි ද ධර්මවේෂිතට එලවත් වූ ගාථාදීපාද, සංඥානාම හා විශේෂපදයනුදු සුවිගත කොට ඇත. තවද කවිග්‍රන්ථය වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් පදාඛණ්ඩවශයෙන් දෙශනා කළ ජාතකගාථා සදහස්තවසියපහක් (6905) පමණ වෙති. එයින් ගාථා දෙදහස්දෙසියඅටලොසක් (2218) ප්‍රථම භාගයෙහි ද, දෙදහස්එක්සියඑකක් ද්විතීයභාගයෙහි ද, මේ තෘතීයභාගයෙහි දෙදහස්පන්සියසයාසුවක් (2586) ද ඇතුළත් වෙත්.

ලංකා බෞද්ධමණ්ඩලය මගින් ආරබ්ධ වූ, ත්‍රිපිටකග්‍රන්ථ ප්‍රකාශනය වර්තමාන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ අතිගරු ජනාධිපතිතුමන් පත් වේ. ආර්. ජයවර්ධන උතුමාණන්ගේ අනුග්‍රහයෙන් සිදුවන බව ආශීර්වාදමුඛයෙන් පවසමහ. ග්‍රඤ්ඤා සුචික වැ ධර්මප්‍රකාශනය මෙහෙයවන සංස්කෘතික කටයුතු පිළිබඳ ගරු අමාත්‍ය තන්පත් ඊ. ඇල්. ඩී. හුරුල්ලේ මැතිතුමාණන් ද මෙහි ලා විශේෂයෙන් ප්‍රසූක්ත වූ ක්‍රියා කරන සංස්කෘතික අමාත්‍යාංශයේ අතිරේක ලෙකම් සෝමපාල ජයවර්ධන මහතාණන් ද ප්‍රශංසා පෙරවූ කොට සඳහන් කරමහ. එසේ ම සඤ්චි ප්‍රවර්තනයට උපසන්නමක වන නිසර මුද්‍රණාලයාධිකාරීතුමා ඇතුළු සේවක මණ්ඩලය ද, ත්‍රිපිටකසම්පාදක මණ්ඩලයට උපකාරී වූ ක්‍රියා කරන කොළඹ මහානායක වාරිකාරාමයේ නියුක්ත වූ ඇම්. ඒ. ආර්. සමරසිංහ මහතා ද කෘතඥතායෙන් සඳහන් කරමහ. ගාඝනාසුවර්ධනයට කාරණ වූ පවත්නා මේ සන්කායාභයට අනුබල දෙන හැම සුධිහු සුබභාගී වෙන්වා'යි ආශංසනය කරමහ.

මේ වගට ශාසනෝදයකාරී:

ලබුගම ලඩකානඤ්ඤ
 මහානායකසථවීර
 ත්‍රිපිටක සම්පාදකමණ්ඩලයේ
 ප්‍රධාන සංස්කාරක.

2529
 1986 දෙසැම්බර් මස 20 වැනි දින
 ප්‍රවචනෝදය පිරිවෙත්ති දී යැ.

ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය

උපදෙශක:

අභ්‍යමහාපණ්ඩිත, බ්‍රහ්මචාරී ආනන්දමානන්ද මහානායක මහාසථවිරපාදයන් වහන්සේ.

සහායක:

අභ්‍යම විද්‍යාවන්තරවේණාධිපති, ත්‍රිපිටකවාග්ගීභවරාජායාර්, සාහිත්‍ය වක්‍රවර්ති, රාජකීය පණ්ඩිත, කෝදගොඩ ශ්‍රී ඥානාලෝක දක්ෂිණ-ලඛ්‍යායෙහි ප්‍රධාන සමකතායක සථවිරයන් වහන්සේ.

ප්‍රධාන සම්පාදක:

මොල්ලිගොඩ ප්‍රච්චනෝදය පරිවේණාධිපති ශ්‍රී මහාවිහාරවංශාලඛ්‍යාර විමල කීර්ති ශ්‍රී ත්‍රිපිටකවාග්ගීභවර, සාහිත්‍යවක්‍රවර්ති රාජකීය පණ්ඩිත ලඛ්‍යම ශ්‍රී ලඛ්‍යානන්දනායක — කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණී සාමග්‍රීධම් මහාසමකසහායෙහි මහානායක සථවිරයන් වහන්සේ.

සම්පාදක:

කිරුළපන පුරවාරාමයෙහි හා නාරාහේන්පිට අභ්‍යාරාමයෙහි අධිපති, ශාස්ත්‍රපති, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීය පණ්ඩිත, රද්දල්ලේ ශ්‍රී ප්‍රඥාලෝක — කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණී සාමග්‍රීධම් මහාසමකසහායෙහි අනුනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

හෙරලියාවල ශ්‍රී සුධර්මාරාමාධිපති, ශාස්ත්‍රපති, විද්‍යාවිශාරද රාජකීය පණ්ඩිත, වෙඩරුවේ ශ්‍රී අනම්මදර්ශී — කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණී සාමග්‍රීධම් මහාසමකසහායෙහි අනුනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

තිඟුලේ, මාකඩවර ශ්‍රී රෙවත පරිවේණාධිපති, සතරකෝරළ මහ-දීපාවේ ප්‍රධාන සංඝනායකධුරන්ධර රාජකීය පණ්ඩිත කරභමිපිටිගොඩ ශ්‍රී සුමනසාර සථවිරයන් වහන්සේ.

කොළඹ නිඛිරිගස්සායේ අශ්‍රේණාරාමාධිපති, රාජකීය පණ්ඩිත, කරදන ශ්‍රී ප්‍රඥලඛකාර නායක සථවිරයන් වහන්සේ.

අනුරාධපුර බුද්ධග්‍රාමික ධර්මපීඨයෙහි ත්‍රිපිටක අංශයෙහි මහාචාර්‍ය, ශාස්ත්‍රාචාර්‍ය රාජකීය පණ්ඩිත, ත්‍රිපිටකාචාර්‍ය, රඹිගම කෝරළයේ ප්‍රධාන සංඝනායකධුරන්ධර උඩුවේ ශ්‍රී ජනානන්ද සථවිරයන් වහන්සේ.

ලේකම්:

කොළඹ බෞද්ධාලෝක මාවතෙහි බෞද්ධාලෝක විහාරාධිපති, පණ්ඩිත දෙරගමුවේ සිරි ධම්මපාල — කොළඹදිශායෙහි ප්‍රධාන සංඝ-නායක සථවිරයන් වහන්සේ.

සංකේත නිරූපණය

- සී.මු. - සිහලකර්මවිද්‍යා ජාතිකපාලි
අධ්‍යයකරු - සිහලකර්ම විද්‍යා ජාතිකවිද්‍යා
ම.ජ.සං - මරණ ජවසංගීතියා සොධිත ජාතිකපාලි
සා. - තායගකර්මවිද්‍යා ජාතිකපාලි
වී. - විදුරුපොල විහාර තාලපණය පොතක.

සංඥාපන

සුභනන්තරිටකාගත ආභවච්ඡාසිතයෙහි නොයෙක් තැනැ වැදූ සිටුනා "සො ධම්මං පරියාපුණාති සුභතං ගෙයාං වෙය්‍යාකරණං ගාථා උදනං ඉතිවුත්තකං ජාතකං අබ්බුත ධම්මං වෙදලං" යන නවාංග ශාඛ්‍යා ශාසනයෙහි සන්වැනි අධ්‍යය "ජාතක" නම් වෙයි.

අප මහ බෝසත් සුමෙධ නවුස් වැ දිවකුරු බුදුන් වෙතැ බුදුබවට නියත විවරණ ලැබූගෙනැ සාරාසැකි කප්පුවහසක් මුළුල්-ලෙහි දස පැරැමිදම් පුරනුව නොයෙක් කෙළසුවහස් ජාතියෙහි පුරුදු කළ බෝසත් සිරිත් පවසන කථා අතුරෙන් ධරමාන බුදුන් දවස් දඹදිවහි ඒ ඒ තන්හි පහළ වූ ඒ ඒ කරුණට පැමිණැ අර්ධමොසසංහිත කොට වදළ පාරමිධම් ප්‍රකාශක වූ 'අපණ්ණක' ජාතක පටන් 'වෙස්සන්තර' ජාතක හිමි කොට ඇති කථා පන්සිය පනසක් පමණ වූ ආභවච්ඡාසිතය ජාතක නමින් වෙසෙසා හදුන්-වනු ලැබේ.

බුදුදකනිකායාගත අවශේෂ ග්‍රන්ථයන් සෙයින් මැ 'ජාතකපාළි' ද ධරමාන බුදුන් දවස්හි මැ සඛ්‍යාභිත වැ 'ජාතකභාණක' ගණයෙහි පඨන පඨන විසින් පැවැත්තේ යැ. ඒ පිළිබඳ නිදනකථා අතීතකථා සහිත අට්ඨකතා ද එහි මැ පවත්වාගෙනැ එනලද යැ. බුදුන් දවසැ වාස කළ 'ජාතකභාණක' තෙර කෙනකුන් ගැනැ පපණ්ණදනී මජ්ඣිමනිකාය අට්ඨකථායෙහි සඳහන් කරති. මහාකාශ්‍යප මහරහතුන් වහන්සේ ප්‍රමුඛ පන්සියක් කමිණාසුවයන් විසින් ග්‍රහණධාරණ පහසුව තකා ඒකක දුකාදි විසින් සංග්‍රහ කොට සංගීතියට නභන ලදී.

එහි එකෙකි ගාථායෙන් යුත් කථා සංග්‍රහය ඒකක නිපාත යැ ගාථා දෙක බැවින් ඇති කථාසංග්‍රහය දුකනිපාත යැ ආදී විසින් සංඛ්‍යා පිළිවෙළින් තෙරසකය (13) තෙක් නිපාත සංග්‍රහ වෙයි. ඉක්බිති අසමාන සංඛ්‍යා සහිත ගාථා සංග්‍රහය 'පකිණ්ණකනිපාත'යි නම් කරන ලද්දේ යැ. එතන් සිට වස්සත් විසිනවයක් අතර වූ සංඛ්‍යා සහිත ගාථාසංග්‍රහ 'විසති නිපාත' යැ තිසත් තිස්නවයක් අතර වූ ගාථාසංග්‍රහ 'තිසතිනිපාත' යැ ආදී විසින් 'අසිතිනිපාත' යැ තෙක් දසකයෙන් වැඩිහිය නිපාත ද නම් කොට අවසන්හි එන ජාතක දසය 'මහානිපාත' නමින් සංග්‍රහ කරන ලද්දේ යැ. ජාතකපාළියෙහි සියලු ගාථා 8905 කි.

ජාතක සංඛ්‍යා: 'පන්සිය පනස් ජාතක'යි ව්‍යවහාරයෙහි ජාතක සංඛ්‍යාව 850 කි. මෙරට පළ වැ ඇති ජාතක ගණන 547 කි. ජාතකපාළියෙහි නො දක්නා තවද ජාතක ග්‍රන්ථාන්තරයෙහි දක්නා ලැබෙයි. 'ධම්මසොණ්ඩ ජාතක' ද නිකායාන්තර 'ජාතක-මාලායෙහි දක්නා 'ව්‍යාඡ්‍රි ජාතක' ද ජාතක පාළියෙහි නැත.

වුළුනිදෙදස 'පොසාල' සුභනනිදෙදසයෙහි "භගවා පඤ්චජාතකසතානි භාසනො ආසනො ච පරෙසං ච අතීතං ආදීසති" යන තන්හි ජාතක පන්සියක් සඳහන් වෙයි. සුමධංල විලාසිනී දීපනිකායධාකරායෙහි "අපණ්ණක ජාතකාදීනි පඤ්ඤාසාධිකානි පඤ්ඤා ජාතක සතානි ජාතකනනී වෙදිතඛං" යි පන්සිය පනස් ජාතක ගැනැ සඳහන් කරති.

සුභනනාපිටකයෙහි 'වරියාපිටක' ද පාරමීධර්ම සැකෙවින් දක්වෙන ජාතක සංග්‍රහයෙකි. එහි දන, සීල, නෙකඛමම, අධිධාන සම්ම, මෙත්තා, උපෙක්ඛා යන පාරමීවයභාවන් දක්වනු පිණිස ජාතක පන්සියක් (35) සංග්‍රහ කරන ලද්දේ යැ. බෞද්ධ සංස්කෘත ග්‍රන්ථ අතුරෙහි 'ආයඤ්ඤා'යන්ගේ 'ජාතකමාලා' නම් ග්‍රන්ථය වරියාපිටක ඇසුරින් රචිත වෙයි. ග්‍රන්ථ දෙකේ මඳ වශයෙන් අසමානතා ද ඇත. එහි ජාතක සංඛ්‍යාව සුභිසෙකි.

එකක දුක ආදී නිපාතයන්හි සඳහන් වනුයේ ජාතකකථායෙහි වස්තුවේ පමණි. මතු මතු නිපාතයන්හි අනුක්‍රමයෙන් කථා පුවත වර්ධනය වෙමින් අනාවරණ වෙයි. එහි කථාව අටුවා බලා මැ දකියුතු වෙයි. අටුවා කථා ද බුදුන් හමියෙහි මැ වාචනාවට නැගී ඇදුරොල්ලි පැවැතූ ආයේ යැ. එ 'බුදු කැලී අටුවා'යි පස්වැනි කසුප් හෙරප් ධම්පියා අටුවා සන්නයෙහි ලා කියයි. දම්සෙනෙවි සැටියුත් මහරහත්තෙරණුවෝ වුළුනිදෙදසයෙහි ලා "භගවා පඤ්ඤා ජාතකසතානි භාසනො ආසනො ච පරෙසං ච අතීතං ආදීසති" බුදුහු පන්සියක් ජාතක වදරමින් තමන් වහන්සේගේ ද මෙරමාගේ ද අතීතය වදරති'යි දක්වති.

මහානිපාතපාළියෙහි කථාපුවත සපුරා දක්වෙයි. අයිති නිපාතයෙහි එන කුණාල ජාතකය ගඳා පදා මිශ්‍ර වෙයි. පදාබණ්ඩ මැඩැගෙනැ ගඳාබණ්ඩ නැගීසිටීම එහි දක්නා විශේෂයෙකි. කවිතායෙන් අනුන වූ උත්කලිකාප්‍රාය රමණීය රචනාවක් වූ එහි ගඳාබණ්ඩයන්හි දෙසනා පාළියෙහි දක්නා සරල සුගමතාව නො පැනෙයි. සුධිත්ගේ විමලිනාය යොමු වියැයුතු නැනෙකි. කුණාල ජාතක වනවර්ණනායෙහි හා වෙස්සන්තර ජාතක හිමවත් වැනුමෙහි දක්නා විවිධ වාසෙලනා හා පඤ්ඤානු ක්‍රියාපිටකයෙහි අන්තැනෙකැ හමු නො වෙති. සුධාමොජන කුණාල වැනි ජාතක කිහිපයක මිස සෙසු ජාතකයන්හි කථා සමොධානයක් ජාතකපාළියෙහි නැත.

කථාසාහිත්‍යය: පුද්ගල වර්ත විවරණය මානවසමාජ සංස්කරණයට අත්‍යන්‍යොපකාරී වන බැවින් කථාසාහිත්‍යයට විශ්වසාහිත්‍යයෙහි උස් තැනෙක් හිමි වෙයි. මහරම්භි වාල්මිකීන්ගේ 'රාමායණ' මහරම්භි ව්‍යාසයන්ගේ 'මහාභාරත' ගුණාසායන්ගේ 'වෘහත්කථා' ඇසුරින් කළ ක්‍ෂෙමෙන්ද්‍රයන්ගේ 'කථාසරිත්සාගර' විජේඤ්ඤාමිත්ගේ 'පඤ්ඤානන්ත්‍ර' 'රිෂොපගේ උපමා කථා' 'අරාබිනිසොල්ලාය' ආදී විශ්වකීර්තියට පත් කථාසංග්‍රහ ජාතකකථා

හමුයෙහි පසුබෑ සිටි. පුරුෂාර්ථ සමාදන සාමථර්යයෙන් ආචාරවූ ජාතක කථා එහැම පසුබෑ සනාතන ස්වරූපයෙන් ඉදිරියෙහි සිටි. වස්තු සංඛ්‍යා අතින් ජාතක සංග්‍රහ පෙරට එයි. ජාතක සංඛ්‍යාව පන්සිය පනස්ක් වුව ද එකෙකි කථාවක් පිළිබඳ විකීමාන නිදන කථාවකුදු ඇති බැවින් කථා සංඛ්‍යාව ද්විගුණ වෙයි. උච්ච්ච-ජාතක, කුණාලජාතක ආදී අතුරු කථායෙන් සැදුණු ජාතක ද ඇති බැවින් අන්‍යෝන්‍ය කථා සංඛ්‍යාව තවද වැඩියයි. හැම කථාවක් මැ යමකාලීන සමාජයෙන් පැනැනැගුණු කරුණක් මුල් කොට දෙසන ලද වන බැවින් ජාතකකථා බුද්ධකාලීන භාරත සමාජයෙහි සැබෑ තතු පිළිබිඹු වන කැටපතක් බඳු වෙයි. එයින් තත්කාලීන භාරත සමාජයෙහි සාමාජික, ආර්ථික, සාමයික, ආධ්‍යාත්මික හා දේශපාලන තතු මැනැවින් අනාවරණ වෙයි.

සිංහල සංස්කෘතිය හා ජාතක: සිංහල සංස්කෘතිය ජාතක කථායෙන් පෝෂණය වූවකි. දැඩිව බෞද්ධයන්ට වඩා හෙළදිව බෞද්ධයෝ ජාතක කථා කෙරෙහි ඉමහත් හක්තෘදරයක් දක්වූහ. සිංහල උවසු උවසියන් වර්තවර්ධනයට ආදර්ශ කොට ගත්තේ ජාතක කථායෙහි එන බෝසත් සිරිත යැ, ඔහු කෙතෙහි කම්-හලෙහි දවසේ කටයුතු නිමවා ගෙට පැමිණූ විටෙක කාලයෙහි ජාතක කථාවක් ගීතවත් වැ කියවා හෝ කියවනු අසා ආස්වාද විඳි වෙහෙස නිවාගෙනා සිතකය සතපාගත්හ. 'පොතේ බණ පිරිම'යි ජනවහරෙහි පළට වූ විහාරස්ථානයෙහි දවරැසූ අබණ්ඩ වැ පවත්වා ලන මාසික ඓතිහාසික ජාතක දේශනාවට ලද අවසරයෙහි සවන් දෙමින් ආස්වාද විඳිමින් බෝසත් සිරිත් උගනිති. තුමු ද එය අනුකරණය කෙරෙමින් සුවර්තයට නැමෙති. ඉල්ලිය සුධාහොජන ආදී ජාතක අසා මසුරුමල හැරැපියති. දිසිති කොසල වැනි ජාතක අසා චෛරය දුරු කෙරෙහි. ක්‍ෂාන්තිවාද ආදී ජාතක අසා ඉවසීම පුරුදු කෙරෙහි. මහාධම්මපාල ආදී ජාතක අසා ප්‍රාණසාතයෙන් වළකිති. වෙසතුරුද අසා පරිත්‍යාගයට නැමෙති. දෙවධම්ම ජාතක අසා හිරිමතස් වඩති. ලොහකුමභි වැනි ජාතක අසා පරදර සමාගමයෙන් දුරු වෙති. සදකිදුරු ද අසා පතිවත රකිති. වෙකිය කකකාර වැනි ජාතක අසා මුසවායෙන් වෙන් වෙති. හදසට ආදී ජාතක අසා රහමෙරින් දුරු වෙති. නඤ්චිශාල ජාතක අසා පරුෂවචන හැරැපියති. තිත්තර ජාතක අසා සම්ඵපුලා-පයෙන් වළකිති. මාතඛිභ ජාතක අසා කුලමාන දුරුකි. මහිලාමුඛ ජාතක අසා අසත්සමාගමයෙන් දුරු වෙති. මාතුපොසක සාලිකෙදර ආදී ජාතක ග්‍රවණයෙන් මාපිය උවචැනට නැමෙති. කුණාල නලිනි ආදී ජාතක අසා ස්ත්‍රී ලෝලාය හැරැපියති. චුල්ලසෙට්ඨි ජාතක අසා ධනොපායන ක්‍රමොපක්‍රම උගනිති. හිරිදත්ත ජාතක අසා සිල්පුරති. මුවදෙවද අසා පස්කමිති ගිප්ඛව හැරැපියති. අපණ්ණික ජාතක අසා විමසුම් ක්‍රවණ වඩති. වණ්ණපථ ජාතක අසා විපතෙහි නො පසුබැස දිරිවඩා ඉන් මිදෙන සැටි උගනිති. වට්ටක ජාතක අසා සමගිබලය වටහති. දෙදහස් වසරකට අධික

කාලයක් සිංහල ජාතිය අපරාධීන වැ පැවත්මට හේතු වූයේ ජාතක කථායෙන් නැඟුණු සිංහල සංස්කෘතියෙහි මහිමය මැ යි.

හෙළකලා: ජාතක කථායෙහි අගය වටහාගත් හෙළදිව වැසියෝ ඒවා නොයෙක් අයුරින් ජනවහරට පත් කළහ. විත්‍රයෙහි කැටය-
මෙහි බෝසත් සිරිත් පිළිබිඹු කොට දැක්වූහ. එමඟින් අකුරු නො
දන්නෝ ද බෝසත් සිරිත් උගත්හ. දුටුගැමුණු මහරජු රුවන්මැලියා
ධාතුගර්භය ජාතක කථා විත්‍රයෙන් සැරැසූ සැටි මහාවංශයෙහි
සඳහන් වෙයි. 5 වැනි සියවසේ අනුරපුර දළදා පෙරහැර ගමන්
මග දෙපසැ සැරසූ ජාතක කථා පන්සියයකැ පමණ විත්‍ර තමා
දුටු බව චීන දේශාටක පාභියන් තම දේශාටන වාතාවේසි සඳහන්
කරයි. පොළොන්නරු ත්‍රිවංක පිළිමගෙයි අදිනා ලද ජාතක විත්‍ර
දැනුණු දැකියැහෙයි. පිළිමගේ බිත්ති ජාතක විත්‍රයෙන් සැරැසීමේ
සිරිත අද දක්වා අඛණ්ඩ වැ පවතී. වන්දනාවට එන වැඩිහිටියෝ
බිතුසිතුවම් බලා කුණුලින් ප්‍රශ්න නඟන කුඩා දරුවනට ජාතක
කථා හඳුන්වා දෙති. බහතෝරන අවධියෙහි පටන් ඔහු ජාතක
කථා උගනිති.

සිංහල සාහිත්‍ය පෝෂණය වූයේ ද ජාතක කථායෙනි.
සංදේශ කාව්‍ය හැර පසු සිංහල පද්‍යකාව්‍යයට වස්තු වූයේ
ජාතක කථායෙනි. "පෙදෙන් බුදුසිරිතැ"යි සේන මහරජ පද්‍යයෙන්
බුදුසිරිත කියන්නට සියබස් ලකරෙහිලා උවදෙස් දෙයි. එ මතු
නො වැ සිංහල පඬිවරුන් ගද්‍යකාව්‍යය සැරැසීමට යොදගත්තෙ ද
ජාතක කථා යි. විද්‍යා චක්‍රවර්තීන්ගේ 'දහම්සරණ' ගුරුළුගෝමීන්ගේ
'අවාචකුර' බුද්ධපුත්‍ර තෙරණුවන්ගේ 'පුජාවලී' ජාතක කථායෙන්
සරසන ලද ගද්‍යකාව්‍යයෝ යි. ප්‍රෞඪ ඉතිහාසයක් හිමි වූ අභිමානවත්
සිංහල ජාතියක් බිහි වූයේ ජාතක කථායෙන් පරිපෝෂිත වූ
සිංහල සංස්කෘතියෙනි.

පරිවාර ග්‍රන්ථ:

බුදුකැලි අටුවා: හැළි ගාථායෙහි අරුත් වටහාගැනීම පිණිස එයට
නිදන වූ වකිමාන කථාවක් සවිස්තර ජාතක කථාවක් ගාථායෙහි
ගැබ වූ ධර්මරත්න බුදුරජුන් වෙනින් මැ අසා ධරාගත් ජාතක
භාණකයෝ 'ජාතකටය කථා' නමින් වාචනාවට නඟා ඇදුරු
පරපුරෙහි පවත්වා ගෙනැ ආහ. ඒ යැ 'බුදුකැලි අටුවා' නම්.
ලක්බුදු සසුන් පිහිටුවීමෙන් පසු අනුබුදු මිහිඳු මහරහතුන්
වහන්සේ විසින් ඇදුරොල්ලි ආ පාළි අටයකට සිංහල භික්ෂූන්
ලවා හෙළබසට අරවන ලදු වැ 'මහ අටුවා' නමින් පළට වූ
හෙළටුවායෙහි ඇතුළු වැ මහාවිහාරවංශයෙහි පවත්වන ලද්දේ යැ.
වළගම් අබා මහරජු දවසැ ආලෝක විහාරයේදී එතෙක් වාචනා-
මාර්ගයෙහි පැවැති අටුවා ග්‍රන්ථරූප කරන ලද්දේ යැ. යළි

මහනාම රජු දවසැ දඹදිවැ මහාබෝධි විහාරයෙන් පැමිණි මද්දුගොස් තෙරණුවන් විසින් සිංහල නො දත් විදේශීය බෞද්ධ-යන්ගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා මගධභාෂාවට නඟන ලදී.

ගැටපද: ජාතකපාළියෙහි ගණධීපද ලිහිල් කෙරෙමින් පෙළබසිනුදු හෙළ බසින් ගැටපද ලියන ලදී. පාළි ගණධීපද හුදෙක් 'ගණධීපද' නමින් මැ ව්‍යවහාර කරන ලදී. සිංහල ගණධීපද තුනෙන් විය. 'වුළගණධීපද' 'මණ්ඩම ගණධීපද' 'මහාගණධීපද' කියා යි. දෙමළ බසින් ලියන ලද ජාතක ගැට පදයෙක් ද තුඩු බව පෙනෙන යි. 'දෙමළ ජාතක ගැටපදයෙහි 'දෙණ්ඩිමා' 'පටහම්' යි කිහිපු යනු වෙන් සිරිමල් මාහිමියෝ පඤ්චකාප්‍රදීපයෙහි කියති.

ජාතක අටුවා ගැටපද: හෙළටුවා නැසීමෙන් පසු ජාතක කථා බලාගතයුතු වූයේ පාළි ජාතකටකථාවයෙනි. එහි අරුත් වටහා ගැනීමට ද උපකාරයක් අවශ්‍ය විය. එය සඳහා පොළොන්නරු අවධියෙහි විසූ කිසියම් පඬිවරයකු විසින් ලියන ලද ජාතක අටුවා ගැටපදයක් පළ වූ ඇත.

සත්‍ය: ගැටපද ලියන ලද්දේ පාළියෙහි අකුරුතුරෙහි එන දුර්බෝධ වචන විවරණ කිරීම සඳහා පමණි. පසු කල්හි අරුත් වටහා ගැනීමේ පහසුව සඳහා ජාතක පෙළට සන්න ලියන ලදී. පොළොන්නරු අවධියෙහි විසූ කිසියම් පඬිවරයකු විසින් වෙස්සන්තර ජාතකය ගෙනැ 'වෙසතුරුද සන්න' ලියන ලදී. දඹදෙණි අවධියේ දී 'රාජමුරාරි' නම් පඬිවරයකු විසින් මුල පටන් දසක නිපාතය අවසනට සන්නයක් ලියන ලදී. එ මෙකල 'රාජමුරාරි සන්න' නමින් පළ වූ ඇත. තවද කිසිවකු විසින් මහානිපාතයෙහි පළමු ජාතක අට සඳහා ලියන ලද සන්නයක් 'අටදසන්න' නමින් පළ වූ ඇත.

සිංහල අනුවාද: ජාතක කථා ශ්‍රවණයට සිංහල බෞද්ධයා මහත් අභිරුචියක් දක්වීය. හෙළටුවා නැසී යෑම නිසා මගධ භාෂාව නොදත් සිංහල බෞද්ධයාට ජාතක කථා දැනගැනීමට පහසු මහක් අවශ්‍ය විය. මේ සඳහා ජාතක කථා අනුක්‍රමයෙන් සියබසට නඟන ලද බව පෙනෙයි. එහි ලා උවසු උච්චියන් ඉමහත් බැනියෙන් කදුළු සලමින් කන් දෙන වෙස්සන්තර ජාතකය විද්‍යා වක්‍රවර්තීන් අතින් සියබසට නැඟී බුක්කරණට එක් විය. අනතුරු වූ භාසායෙන් ඔපලා ප්‍රඤාමහිමිය ගෙලි කොට වීර රසය කුළුඟැන්වී ඇති උමච්චගාජාතකය 'උමංද' නමින් කිසියම් පඬිවරයකු විසින් සියබසට නඟන ලද්දේ යැ. ඉක්බිති අනුක්‍රම-යෙන් සියබසට නැඟුණු ජාතක වෙන්කොට දක්වීම අපහසු වුවද ජාතක අනුවාද කරණය සම්පූර්ණ කළ කුරුණාගල සතරවන පැරැකුම්බා අවධිය වන විට තවද ජාතක බොහෝ ගණනක් සියබසට නැඟී තිබූ බවනම් සිකියැහැකියැ. පැරැකුම්බා රජු දවසැ වොළිය තෙරණුවන්ගේ පුරොගාමීත්වයෙන් සම්පූර්ණ වූ 'පන්සිය

පනස් ජාතක පොත' විමසා බලත් මැ ඒ ඒ කථාවන්හි භාෂා විෂමතාව කුරුනාගල අවධියට පළමු ජාතක කථා සැලැකියැයුතු සංඛ්‍යාවක් සියබසට නැඟී තුබූ බව පළ කරයි. අප රට විහාර පුස්තකාලයන්හි ඇති පුස්තකොළ පොත් අතුරෙහි ඉතා වැඩි පිටපත් සංඛ්‍යාව ලැබෙනුයේ ජාතක පොතකි. එයින් ජාතක කථා ඇසීමට සිංහල බෞද්ධයා දැක්වූ අභිරුචිය මැනවින් හෙලිවේ.

විශේෂ ශබ්ද ප්‍රයෝග: ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ අතුරෙහි ථෙරගාථා, ථෙරිගාථා, සුත්තනිපාත වැනි ග්‍රන්ථ කිහිපයක මිස සෙසු ග්‍රන්ථයන්හි දක්නට නොලැබෙන විශේෂ ශබ්ද ප්‍රයෝග ජාතක පොතෙහි දක්නා ලැබේ. මාගධ ව්‍යාකරණ ශාස්ත්‍රයෙහි නෛරුක්තික විධියෙහි ඇතුළුවන ප්‍රාකෘත ලක්ෂණයෙන් යුත් ශබ්ද ප්‍රයෝග ජාතක භාෂායෙහි බහුල වූ හමු වෙයි. ඔවුනතුරෙහි ප්‍රයෝග කිහිපයක් පහත දක්වනු ලැබෙයි.

වියඤා: පාළියෙහි සුලභ වූ 'ව්‍යඤා' ශබ්දයෙහි 'වියඤා' යන රූපාන්තරය ජාතකපාළියෙහි ඇත. විසුක්ත වර්ණ මධ්‍යයෙහි 'ය' කාර පර නිමිත්තෙන් 'ඉ' කාරාගම වූ තැනි 'වියඤාරාජඤා' 'වියඤො' 'වියාකරොති' යනු එබඳු ප්‍රයෝග යි.

සුවාමී: සංස්කෘත 'සවාමී' ශබ්දය පාළියෙහි 'සාමී'යි සිටියි. ජාතකපාළියෙහි යථොක්ත ශබ්දයෙහි 'සුවාමී' යන රූපාන්තරයක් ලැබේ. විසුක්ත වර්ණ මැද 'ව' කාර නිමිත්තෙන් 'උ' කාරාගම වූ සිද්ධියි. 'සුවාමීනි' 'සුවාමීනො' යනු එහි ප්‍රයෝග යි.

'අයිර': සංස්කෘත 'ආයථි' ශබ්දය පාළියෙහි අරිය' යි සිටී. එය ජාතකපාළියෙහි වර්ණ විපයභාසයෙන් 'අයිර' කියා සිටී එසේ මැ 'අරියො' යනු 'අයිරො'යි දක්නා ලැබේ.

ව්‍යච්චිනො: සංස්කෘත 'විච්චිත' යනු පාළියෙහි 'විච්චිත යනු-වෙන් සිටී. ජාතකයෙහි යථොක්ත ශබ්දයාගේ 'ව' කාරයට 'ඉ' කාරයට 'ය' කාරාදෙශ වූ 'ව්‍යච්චිනො' යි සිටී. 'ව්‍යච්චිත මානසො' 'ව්‍යච්චිත' යනු එබඳු තවත් ප්‍රයෝග යි

මිහිත: සංස්කෘතයෙහි 'මිහිත'යි තුබූ තැනැ වර්ණ විපයභාස වූ 'ස' කාරයට 'මී' කාරාදෙශ වූ විසුක්ත වර්ණ මැද 'ඉ' කාරාගම වූ 'මිහිත'යි සිද්ධියි. 'මිහිතපුබ්බ' 'මිහිතපුබ්බා' යනු එහි ප්‍රයෝග යි.

සුවිච්චිතා: සංස්කෘතයෙහි 'සුවිච්චිතා'යි සිටුනා තැනැ වර්ණ විපයභාස වූ 'ස' කාරයට 'හ' කාරාදෙශයෙන් 'සුවිච්චිතා' කියා වෙයි. 'කාවච්චිතයා' යනුද එබඳු ප්‍රයෝගයෙකි.

අනුප්: සංස්කෘතයෙහි 'ආනවජ' යනු මාගධී භාෂායෙහි විෂමාසාර සම වැ 'අනතජ' කියා සිටී. එහි'නත' හට 'නු' කාරා දෙස වැ 'අනුජ' කියා සිටී. 'අනුජ' යනු ද මෙසේ මැ සිඳි යි.

ලාපුනි: 'අලාපුනි' යි තුඬු නැතැ ජනෙතේතියෙන් ආදිලොප වැ 'ලාපුනි' යි සිදු වූ සේ වියරණ ආදුරෝ කියති. එසේ වතුදු 'අපිධාන' යනු 'පිධාන' යි ද 'අපිලෙකින' යනු 'පිලෙකින' යි ද සිටුනා සේ ජනෙතේතිය රහිත වැ ද ආදිලොප වියැහැකි බව පෙනේ. 'නත් වරද' ආදීන් සිංහලයෙහි මේ ලක්ෂණය සුලභ වැ දක්නා ලැබේ.

විහරෙමු: ප්‍රාකෘත භාෂා විෂයෙහි උත්තම පුරුෂ 'මි,ම' දෙකට 'මු' කාර වෙයි. 'විහරාමී' විහරාම' යනු 'විහරෙමු' කියා වේ. ජාතක පාළියෙහි මේ ප්‍රයෝග බහුල වැ දක්නා ලැබෙයි. පසෙසමු, වසෙමු, උපාසෙමු දකෙකමු, දදෙමු, දජෙජමු, ජසෙසමු, අනුසාසෙමු යනු එබඳු ප්‍රයෝග යි.

කුමි: 'කර' ධාතුවෙහි වච්චාන උත්තමපුරුෂ එකවචන ආබාහානය කරොමි, කියා පාළියෙහි සිටී. ජාතකපාළියෙහි 'කුමි' යන රූපාන්තරයක් ද ඇත. එ වූකලී සංස්කෘත 'කුර්මි' යනු විෂමාසාර සම වැ ප්‍රාකෘතයට නැතිගිය සැටි යි.

මෙහි දක්වන ලද්දේ ජාතකපාළියෙහි සුලභ වූ විශේෂ ශබ්ද ප්‍රයෝග අතුරින් කිහිප නැනෙකි. සෙස්ස ධිමකුන්ගේ විමර්ශනයට යොමු වේවා!

විරං කියාතු සාසනං

රේවත පිරිවෙන,
මාකඩවර,
හිඟුල.
86. 12. 26

කරහම්පිටිගොඩ සුමනසාර
හිඟුල, මාකඩවර, රේවත පරිවෙණාපිපති,
සතර කෝරළ මහදියාවේ
ප්‍රධාන සංඝනායක සථවිර

ජාතක පාලි

තනියො භාගො

විසයසූචි

මහානිපාකො

	පිටුවනංකා
1. මූලපකඛ ජාතකං	2-23
2. මහාජනක ජාතකං	24-55
3. සාම ජාතකං	56-79
4. නිමි ජාතකං	78-115
1. නිරයකණේවා	99
2. විමානකණේවා	111
5. බණ්ඩහාල ජාතකං	116-147
6. භූරිදන්ත ජාතකං	148-189
1. නගරකණේවා	151
2. වනයපවෙසකණේවා	155
3. කීලනකණේවා	159
4. නගරපවෙසනකණේවා	167
5. සුභගතණේවා	171
6. යඤ්ඤිහෙදව්‍යාදකණේවා	187
7. මහානාරදකසෂප ජාතකං	188-225
8. විධුර ජාතකං	226-293
1. දෙහළකකණේවා	241
2. මණ්ඩකණේවා	247
3. අකඛකණේවා	251
4. රාජවසනිකණේවා	263
5. අනතරපෙය්‍යාලො	269
6. සාධුනරධම්මකණේවා	275
7. කාලාගිරිකණේවා	277

විසය සූචි

			පිටුවනිකා
9. උමුඤ්ඤ ජාතකං	294-353
1. සකන්දරකපඤ්ඤා	295
2. ගඳුභපඤ්ඤා	305
3. කකණ්ඨකපඤ්ඤා	305
4. සිරිකාලකණ්ඨපඤ්ඤා	305
5. මෙණ්ඩකපඤ්ඤා	309
6. සිරිමන්දපඤ්ඤා	309
7. ජනගපථපඤ්ඤා	307
8. බජ්ජාතකපඤ්ඤා	307
9. භූරිපඤ්ඤා	309
10. දෙවතාපුත්තිකපඤ්ඤා	309
11. පඤ්ඤාපඤ්ඤා	315
12. මහාඋමුඤ්ඤකණ්ඨා	347
13. දකුණුකපඤ්ඤා	353
10. මහාවජ්ඣසායන ජාතකං	354-487
1. දසවරගාථා	357
2. තිලවනවණ්ණනා	369
3. දනකණ්ඨා	391
4. ජුජකපඤ්ඤා	409
5. වුලවනවණ්ණනා	415
6. මහාවනවණ්ණනා	427
7. කුමාරපඤ්ඤා	443
8. මඤ්ඤා	457
9. සත්තපඤ්ඤා	463
10. මහාරාජපඤ්ඤා	475
11. ජකඛනනීපඤ්ඤා	479

සුභගතනිවේදන-වූද්දකනිකාසේ

ජාතකපාලි

තනියොහාගො

ජාතකපාලී

(තතියො භාගො)

නමො කසස භගවතො අරහතො සමමා සමබුද්ධසස.

මහානිපාතො

1. මුගපක්ඛජාතකං.

- 4320. මා පණ්ඩිතියං¹ විභාවය බාලමතො භව සබ්බපාණිනා,
සමෙතා ජනෝ² තං ඔචිතායතු එචං තච අපො භව්සසති.
- 4321. කරොමී තෙ. තං වචනං යං මං භණ්ඨි දෙවතෙ,
අත්තකාමාසි මෙ අමම තිතකාමාසි දෙවතෙ.
- 4322. කීන්ත්‍රසනාරමානොච කාසුං බණ්ඨි සාරථී,
පුට්ඨො මෙ සමම අක්ඛාභි කිං කාසුයා කර්සසයි.
- 4323. රඤ්ඤ චුගො ච පකෙඛා ච පුක්කො ජාතො අවෙතසො,
සොමඤ් රඤ්ඤ සමජ්ඣට්ඨො³ පුත්තං මෙ නිබණ්⁴ වතෙ.
- 4324. න බධිරො න මුගෙසමී න පකෙඛා නපි පඩ්ගලො,⁵
අධමමං සාරථී කඨිරා මඤ්ඤි තං නිබණ් වතෙ.
- 4325. උරු බාහු ච මෙ පසස භාසිතඤ්ඤි සුඤ්ඤාභි මෙ,
අධමමං සාරථී කඨිරා මඤ්ඤි තං නිබණ් වතෙ.
- 4326. දෙවතාත්‍රයි ගන්ධබ්බො ආදු⁶ සකෙකා පුරිඤ්දෙ,
කො වා තං කසස වා පුක්කො කථං ජානෙමු තං මයං.
- 4327. නමඤ් දෙවො න ගන්ධබ්බො නපි⁷ සකෙකා පුරිඤ්දෙ,
කාසිරඤ්ඤි අභං පුක්කො යං කාසුයා තිසඤ්ඤයි.

- 1. පණ්ඩිතියං-මජ්ඣං, සා, වී.
- 2. කඤ්ජනො-මජ්ඣං, සා.
- 3. සමජ්ඣට්ඨො-මජ්ඣං, සා.
- 4. නිබණ්ණං-මජ්ඣං, සා.
- 5. වීකලො-සා. පිඨාලො-මජ්ඣං.
- 6. අදු-මජ්ඣං.
- 7. නාපි නමඤ්-මජ්ඣං, සා.

ජාතකපාලි

(කෘතිය භාගය)

ඒ භගවත් අභිත් සම්මා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේට
නමසකාර වේවා.

මහානිපානය

I. මූලපකඨ ජාතකය

4320. පුත, තේමිය කුමාරය, නුවණැති බව පහළ නො
කළ මැනැවැ. හැම සතුනට අඤ්ඤායෙකු යි සම්මතවනු මැනැවැ.
සියලු මහජන තෙමේ තොප කාලකණ්ණියෙකු යි අවදාන කෙරේවා.
මෙසේ ඇති කල තොපගේ අභිමතාතීය සිදුවන්නේ යැ යි සේසතම
අරක්ඟන් දෙවිදු කීවා ය.

4321. එම්බා දේවතාවනි, මට යමක් කියති ද ඔබගේ ඒ
වචනය කෙරෙමි. මැණියෙනි, ඔබ මට වැඩ කැමැත්තෘහු ය.
දේවතාවනි, ඔබ මට හිත කැමැත්තෘහු යි කුමාර තෙමේ කී ය.

4322. එම්බා සාරථිය, යුහුසුලු වැ කුමකට වළක් භාරන්නෙහි ද?
යහළුව, පුළුවුස්නාලද්දෙහි මේ කරුණ මට කියව. මේ වළින් කවර
නම් වැඩක් කරන්නෙහි දැ යි කුමරු විචාළේ.

4323. අපගේ රජුට ගොළු වූ පිළි වූ සිකිවිලි නැති පුතෙක්
උපත. ඒ මම රජු විසින් 'මාගේ පුතු වනයෙහි වළලව' යි
අණ ලද්දෙමි කී.

4324. සාරථිය, මම ගොළු නො වෙමි, බිහිරි නො වෙමි,
කොර නො වෙමි, පිළ ද නො වෙමි ඉදින් තෝ මා වනයෙහි
වළලන්නෙහි නම් අධර්මයක් කෙරෙහි.

4325. මාගේ දැන දෙකලවා බලව. මාගේ වචන ද අඟව.
ඉදින් තෝ මා වනයෙහි වළලන්නෙහි නම් අධර්මයක් කෙරෙහි.

4326. ඔබ දෙවියෙක් ද? ගන්ධර්වයෙක් ද? නොහොත් පුරිඤ්ඤ
නම් සක්දෙව රජ ද? ඔබ කවර නම් කෙනෙක් ද? කවර නම්
කෙනෙකුන්ගේ පුතෙක් ද? යි සාරථි ඇසී.

4327. මම දෙවියෙක් ද නො වෙමි, ගන්ධර්වයෙක් ද නො වෙමි,
පුරිඤ්ඤ නම් සක්දෙව රජ ද නො වෙමි. තෝ යමකු වළ ලන්නෙහි
නම් ඒ කසී රජුගේ පුත් ම වෙමි කී.

4 ජාත්‍යන්තර-මහානිපාතො

4328. තසස රඤ්ඤා අනං පුඤ්ඤා යං නං සමුපථිවසී,¹
අධම්මං සාරථී කසිරා මං වෙ නං නිබ්ඤාං වනො.
4329. යසස රුක්ඛසස ජායාය නිසීදෙයා සයෙයා වා,
නා නාස සාධං භඤ්ඤායා මිත්තදුභො² හි පාපකො.
4330. යථා රුක්ඛො නථා රාජා යථා සාධා නථා අභං,
යථා ජායුපභො පොසො ඵචි. නිමසී සාරථී;
අධම්මං සාරථී කසිරා මඤ්ඤා නං නිබ්ඤාං³ වනො.
4331. පඤ්ඤාභවෙතො⁴ භවති විපච්චෙයො⁵ සකාසරා,⁶
බහු නං උපථිවනති යො මිත්තානං න දුභතී⁷
4332. යං යං ජනපදං යාති නිගමෙ රාජධානියො,⁸
සධ්ධස්ස පුථිතො භොති යො මිත්තානං න දුභතී.
4333. නාසස වොරා පසභනති නාතිමඤ්ඤති⁹ බ්ඤ්ඤො,
සධ්ධෙ අමිත්තො නරති යො මිත්තානං න දුභතී.
4334. අඤ්ඤාදොධා¹⁰ සසරං ඵති සභාය¹¹ පටිනඤ්ඤො,
කුඤ්ඤානං උඤ්ඤො භොති යො මිත්තානං න දුභතී.
4335. සකකඤ්ඤා සකකතො භොති ගරු භොති සභාරවො,¹²
විඤ්ඤානිකතිභවො භොති යො මිත්තානං න දුභතී.
4336. පුපකො උභවෙ පුපං වඤ්ඤො පටිවඤ්ඤානං,
යසො කිත්තඤ්ඤා පපෙසති යො මිත්තානං න දුභතී.
4337. අඤ්ඤා යථා පජ්ජති දෙවතාවි වීරොවති,
සිරියා අජභිතො භොති යො මිත්තානං න දුභතී.

1. සමුපථිවසී-මඡයං.
2. මිත්තදුභො-මඡයං. ඊ.
3. නිබ්ඤාං-මඡයං.
4. පඤ්ඤා - මඡයං.
5. විපච්චෙයො
6. සකධසරා - මඡයං. සභා.
7. නා දුභතී - මඡයං.
8. රාජධානියො - මඡයං.
9. නාතිමඤ්ඤති - මඡයං.
10. අඤ්ඤා - මඡයං.
11. සභායං - මඡයං.
12. ගරුකො භොති භාරවො - මඡයං.

4328. සාරථිය, තෝ යම් රජකු නිසා ජීවත් වෙහි ද මම ඒ රජුගේ පුතා වෙමි. ඉදින් තෝ මා වනයෙහි වළ ලන්තෙහි නම් අධර්මයක් කෙරෙහි.

4329. යමෙක් යම් රුක් සෙවණකැ හිඳුනේ හෝ සයනය කරන්නේ හෝ වේ ද ඔහු ඒ රුකෙහි අතු නො බිඳියුතු ය. කවර හෙයින් ද යත්, මිත්‍රයෝහි තැනැත්තේ වනාහි පව්වු අසත්-පුරුෂයෙකි.

4330. සාරථිය, වාක්කය යමසේ නම් රජ තෙමේ ද එසේ වෙයි. එ රුකෙහි අත්තක් යමසේ ද මම එසේ වෙමි. රුක් සෙවනට පැමිණි පුරුෂ තෙමේ යමසේ ද තෝ එසේ වෙහි. සාරථිය, ඉදින් තෝ මා වනයෙහි වළ ලන්තෙහි නම් අධර්මයක් කරන්නෙහි යැ යි කී ය.

3331. යමෙක් චිත්‍රයෝහි නො වේ ද හේ සිය නිවෙසින් නික්මූ බැහැර ගියේ බොහෝ ආහාර පාන ලබන්නෙක් වේ. ඔහු අනුව ජීවත් වන්නෝ ද බොහෝ වෙති.

4332. යමෙක් චිත්‍රයෝහ නො කෙරේ ද හේ යම් යම් ජනපදයකට නියමිතමකට රාජධානියකට හෝ යේ ද සියලු තත්හි දී මැ පුදන ලද්දෙක් වේ.

4333. යමෙක් මිත්‍රයනට යෝහ නො කෙරේ ද සොරකම් කිරීම වශයෙන් ඔහුට සොරු බලහත්කාරකම් නො කරති. රජ තෙමේ ඔහු ඉක්මවා නො සිතයි. හේ සියලු සතුරන් ජයගැනීමෙන් මැඩ පවත්වයි.

4334. යමෙක් මිත්‍රයනට යෝහ නො කෙරේ ද බැහැර ගිය හේ නො කිපියේ සිය නිවෙසට පැමිණෙයි. සභාවෙහි සතුටු වූයේ නැයනට උතුමෙක් ද වෙයි.

4335. යමෙක් මිතුරනට යෝහ නො කෙරේ ද අනුනට සත්කාර කිරීමෙන් හේ ද සත්කාර ලද්දෙක් වෙයි. අනුනට ගරු ඇත්තේ තෙමේ ද ගරු කළ යුත්තෙක් වෙයි. උසස් කොට වර්ණනා කරනලද ගුණැත්තේ පතළ කීර්තියෙන් ද යුත් වේ.

4336. යමෙක් මිතුරනට යෝහ නො කෙරේ ද මිතුරන් පුදන හෙ පුද ලබන්නෙක් ද වෙයි. වැඳියයුත්තන් වදින හෙ වැදුම් ලබන්නෙක් ද වෙයි. කීර්තියෙන් හා පිරිවරින් ද යුතු වේ.

4337. යමෙක් මිතුරනට යෝහ නො කෙරේ ද හේ ගිනි මෙන් දිලියෙයි. දෙවියකු මෙන් බබළයි. ශ්‍රීය වීසින් නො හරනා ලද්දේ ද වේ.

6 ජාත්‍යන්තර-මහානිපාතො

4388. ගාවො තසස පජායතනී ඛෙකො වුක්ඛං වීරුහනී,
වුක්ඛානං ඵලමයනාති¹ යො මිත්තානං න දුහනී.
4389. දරිතො පබ්බතාතො² වා රුක්ඛාතො³ පනිතො නරො,
වුක්ඛො පනිට්ඨං ලහනී යො මිත්තානං න දුහනී.
4390. වීරුලහමුලයනානං නිග්‍රොධමීච මාලුතො,
අමිත්තා නපසහනනී යො මිත්තානං න දුහනී.
4341. එහි තං පටිනෙක්ඛාමී රාජපුත්ත සකං සරං,
රජං කාරෙහි හදුනොත කිං අරඤ්ඤා කට්ඨස්සධි.
4342. අලං මෙ තෙන රජෙජන ඤාතකෙහි⁴ ධනෙන වා,
යං මෙ අධිමුච්චරියාය රජං ලබ්‍හෙථ⁵ සාරථී.
4343. පුණ්ණිපතං පලබ්‍හෙහි⁶ රාජපුත්ත ඉතො ගතො,
පිතා මාතා ච මෙ දජ්ජං රාජපුත්ත තධි ගතෙ.
4344. ඔරොධා ච කුමාරා ච වෙසියානා ච බ්‍රාහ්මණා,
තෙපි අත්තමනා දජ්ජං රාජපුත්ත තධි ගතෙ.
4345. හස්ථාරුහා⁷ අණිකට්ඨා රචිකා පතනිකාරකා,
තෙපි දජ්ජං පනිතා මෙ රාජපුත්ත තධි ගතෙ.
4346. බහු⁸ ජාතපද වඤ්ඤා නෙගමා ච සමාගතා,
ලපායනානි මෙ දජ්ජං රාජපුත්ත තධි ගතෙ.
4347. පිතුමාතු චහං වනොතා රට්ඨස්ස නිගමස්ස ච,
අථො සක්ඛාකුමාරානං නත්ථි මඤ්ඤං සකං සරං.
4348. අනුඤ්ඤාතො අහං මනාසා සඤ්ඤාතො පිතරා අහං,
ඵකො අරඤ්ඤා පබ්බජිතො න කාමෙ අභිපඤ්ඤෙ.
4349. අපි අතරමානානං ඵලාසාව සමීජ්ඣති,
ඵපකකුභමච්චරියොස්ඨි එචං ජානාහි සාරථී.

1. වුක්ඛාන ඵලං - මජ්ඣං.
2. පබ්බතො - මජ්ඣං.
3. රුක්ඛිතො - මජ්ඣං.
4. ඤාතකෙහි - මජ්ඣං, සනා,
5. ලබ්‍හෙථ - මජ්ඣං.
6. මං පලබ්‍හෙහි - සනා. මං ලාබ්‍හෙහි
7. හරාහා - මජ්ඣං, වී.
8. බහුතො - මජ්ඣං, සනා.

4338. යමෙක් මිත්‍රයෝහි නො වේ ද ඔහුට ගෙරි සරක් බොහෝ වෙති. හෙවත් බෙහෙවින් උපදිති. කෙනෙහි වසුළු බිඳුවට මනා වැ වැඩේ. ඒ ධාන්‍ය එල හෙවත් අස්වැන්න මැනැවින් අනුභව කෙරේ.

4339. යමෙක් මිතුරනට දෝහ නො කෙරේ ද පර්වතයෙන් හෝ පර්වත විවරයෙන් හෝ රුකින් හෝ වැටුණු ඒ මිනිස් තෙමේ වූත වූයේ ද පිහිට ලබයි.

4340. යමෙක් මිත්‍රයනට දෝහ නො කෙරේ ද හටගත් මුල් ඇටුවම් ඇති නුගරුක සැබ සුළුභකින් නො සෙල්විය හැක්කා සේ සතුරෝ ඔහු මැඩ නො පවත්වති. හෙවත් නො සෙල්විය හැක්කාහු වෙති.

4341. රාජපුත්‍රයෙහි, එනු මැනවි, සාධකය ගෘහයට නැවත ගෙන යමි. රජය කරවනු මැනැවි. මේ වනයෙහි හුදෙකලා ව කුමක් කරන්නෙහි ද?

4342. සාරථිය, අධිරම්වයභායෙන් මට යම් රාජායක් ලැබේ ද ඒ රාජායෙන් ද නැයන්ගෙන් ද ධනයෙන් ද වැඩෙක් නැති.

4343. රාජපුත්‍රයෙහි, මේ වනයෙන් බරණැස් නුවරට ගියහු නම් කුටුපඬුරු ලබන්නහු ය. ඔබ සිය නිවෙසට පැමිණි කල මවු පියෝ බොහෝ කුටු පඬුරු මට ද දෙන්නාහ.

4344. රාජපුත්‍රය, ඔබ ගිය කලා සතුටු සිත් ඇති ඇතුළු නුවර වැසියෝ ද කුමරුවෝ ද වෛශ්‍යයෝ ද බ්‍රාහ්මණයෝ ද යන ඔවුහු මට බොහෝ කුටු පඬුරු දෙන්නාහ.

4345. රාජපුත්‍රය ඔබ ගිය කලා ඇකරුවෝ ද අසරුවෝ ද පියෙහි නියුත්තෝ ද පාබල සෙනග ද යන සතුටු සිතැති ඔවුහු මට බොහෝ කුටු පඬුරු දෙන්නාහ.

4346. රාජපුත්‍රය, ඔබ නුවරට ගිය කලා රැස්වූ සෙසු බොහෝ දෙනු වැසියෝ ද නියමිතම් වැසියෝ ද මට කුටු පඬුරු දෙන්නාහ.

4347. මම මවපියන් විසින් ද රටවැසියන් විසින් ද නියමිතම් වැසියන් විසින් ද සියලු කුමරුවන් විසින් ද හැරදමන ලද්දෙකිමි. එ හෙයින් මට සිය නිවෙසක් නැත්තේ ය.

4348. මට විසින් අනුදන්නා ලද මම පියා විසින් හැර දමන ලද්දෙමි වෙමි. රජ සැප නො පනන්නෙමි. එකලා වැ පැවිදි වන්නෙමි.

4349. සාරථිය, යුහුසුලු නො වන්නවුන්ගේ හිත අදහස් හෙවත් අභිමතාභිය සමෘද්ධි වෙයි. නිස්වාප්‍රාප්ත බබසර (මනොරථ), ඇත්තෙමි. මෙසේ අභිමතාභිය සිදුවන අයුරු දැනගනු.

8 ඡායාකපාළි-මහානිපාතො

4350. අපි අතරමානානං සමච්ඡදා වීජචිති,
වීජකඛ්ඛුභවරියොසම් නිකඛිතොනා අකුතොභයො.
4351. එවං වග්ගකපො¹ සතොනා වීජසඤ්චවනො වසී,²
කසමා³ පිකුච්ච මාකුච්ච සතභිකො න භණි තද.
4352. නාභං අසඤ්ඤා⁴ පකොඛා න ඛධිරො අසොනනා,
නාභං අජීවනා⁵ මුගො මා මං මුගමධාරයි.
4353. සුරිමං සරාමභං ජාතිං යඤ්ච රජ්ජමකාරයිං,
කාරයිචා තභිං රජ්ජං පාපඤ්චං නිරයං භුසං.
4354. වීජනිකොච්ච වසොනා තභිං රජ්ජමකාරයිං,
අසීතිවසසභසොනා නිරයමභි අපච්චිසං.⁶
4355. කසමා රජ්ජසභං භීතො මා මං රජ්ජාභිසෙවසුං,
තසමා පිකුච්ච⁷ මාකුච්ච සතභිකො න භණිං තද.
4356. උච්චධෙය මං නිසීදෙචා පිනා අඤ්චාසුසාසති,
අකං භනථ ඛඤ්චථ එකං ඛාරාපතච්චිකං⁸
අකං සුලසම් අපෙඤ්ච⁹ ඉච්චසමනුසාසති.
4357. තඤ්ඤාභං¹⁰ එරුසං සුඤ්චා වාචායො සමුද්දිරිතා,
අමුගො මුගච්චෙණ්ණන අපකොඛා¹¹ පකඛසමච්චිතො
යකො මුගකකරිසසම් අච්චාභං සමපරිපලුතො.
4358. කසිරකච්ච පරිභතකච්ච තකච්ච දුකොඛන සංයුතං,
කො තං ජීවිතමාගමම වෙරං කසිරාථ කෙනචී.
4359. පඤ්ඤාය ව අලාභෙන ධම්මසස ව අදසසනා,
කො තං ජීවිතමාගමම වෙරං කසිරාථ කෙනචී.
4360. අපි අතරමානානං එලාසාව සමිජ්ඣති,
වීජකඛ්ඛුභවරියොසම් එවං ඡානාභි සාරචී.

1. වග්ගකපො - මජ්ඣං.
2. වචනොච්ච සො - මජ්ඣං, සඤා.
3. කසමා - වී.
4. අසඤ්ඤා - මජ්ඣං, සඤා.
5. අජීවනා - මජ්ඣං.
6. අසච්චයි - සඤා, අපච්චයි - වී.
7. පිකුච්ච මාකුච්ච - මජ්ඣං, සඤා.
8. ඛාරා - මජ්ඣං, සඤා.
9. අපෙඤ්ච - මජ්ඣං, උපෙඤ්ච - සඤා.
10. තඤ්ඤා - මජ්ඣං, තඤ්ඤා - සඤා, අච්චච - වී.
11. අපකොඛා - මජ්ඣං.

4350. යුහුසුලු නො වන්නවුන්ගේ යහපත් වූ අභිමතාභී ඉදුන්පත් වෙයි. මස්තකප්‍රාප්ත අදහස් ඇති කොයිකුත් බිය නැති මම නික්මා වනයට පැමිණියෙමි.

4351. මෙසේ මනහර කථා ඇත්තනු නො පැකිලෙන තෙපුල් ඇත්තනු කවර හෙයින් මව්පියන් හමුයෙහි කථා නො කළහු දැයි ඇයි.

4352. මම කලවා නැති බැවින් පිළි වූයෙමි ද නො වෙමි. කන් නැති බැවින් බිහිරි වූයෙමි ද නො වෙමි. දිව නැති බැවින් ගොළු වූයෙමි ද නො වෙමි. මා (පිළි බිහිරි) ගොළුවෙකැ යි නොසලකනු යි පැවැසි.

4353. යම් ජාතියකැ රජය කැරැවීම ද ඒ පූර්ව ජාතිය සිහි කරමි. එහි රජය කරවා දරුණු නරකයට පැමිණියෙමි.

4354. විසි වසක් මුළුල්ලෙහි එහි රජය කැරැවීමි. පසු වැ අසුදහසක් අවුරුදු නරකයෙහි පැසුණෙමි.

4355. ඒ රජයට බිය වූ මම මව්පියෝ මා රජයෙහි අභි- සේක නො කෙරෙත්වා යි එද මව්පියන් සමීපයෙහි දී නො බිණීමි.

4356. දවසක් පියරජ තෙමේ මා ඇකයෙහි භිදුවාගෙන අකීයෙන් අනුශාසනා කෙරේ. එකකු මරවූ, එකකු දහගෙහි ලවූ, එකකුට බාරාපතවිභික නම් (ගරිරය පළා ලුණු ඇඹුල් ගැල්වීම) වධ දෙවූ, එකකු උලා තබව යි මෙසේ අනුශාසනා කරයි.

4357. ඒ මපියරජුගේ ක්‍රූර බස් අසා බියෙන් වෙවුළු මම නොගොළු වූයෙමි ගොළු වෙයින් නො පිළි වූයෙමි පිළි වෙයින් යුත් වැ සිය මලමුයෙහි ගැලී හුන්මි.

4358. සාරථිය, මේ මනුෂ්‍ය ජීවිතය ඉතා දුක් ය, සොල්ප ය. එ ද සියලු සසරදුකින් යුතු වූයේ වෙයි. එ බඳු ජීවිත ලැබූ කවර නම් පුද්ගලයෙක් ප්‍රාණසාතාදී පස්පටි කරන්නේ ද නො කරන්නේ මැ යි.

4359. විදර්ශනා ප්‍රඥාව නො ලැබීමෙන් ද සෝචන් මඟ නො දක්මෙන් ද එබඳු ජීවිතයට පැමිණ කවර නම් පුද්ගලයෙක් ප්‍රාණ- සාතාදී පටි කවර කාරණයෙකින් කරන්නේ ද.

4360. යුහුසුලු නො වන්නවුන්ගේ අභිමතාභීය සිදු වෙයි. මම ඉදුන්පත් අදහස් ඇත්තෙමි. සාරථිය එය මෙසේ දනු.

10 ජාතකපාළි-මහානිපාතො

4361. අපි අකරමානානං සමමදුජො විපව්ඤ්ඤි,
වීජකකඉහමමචරියොසම් නිකඛනොතා අකුතොභයො.

4362. අහමපී පබ්බජිසාමී රාජපුත්ත තවභතීතෙ,
අවඤ්ඤසු මං භද්දනොත පබ්බජ්ජා මම රුවච්ඤි.

4363. රථං නියොදුජ්ඣාන අනඤො එහි සාරථී,
අනාඤ්ඤ හි පබ්බජ්ජා එතං ඉසිහි වඤ්ඤිතං.

4364. යදෙව ත්‍යාහං වචනං අකරං භද්දමඤ්ඤී තෙ,
තදෙව මෙ කං වචනං යාවිතො කකතුමරහසි.

4365. ඉධෙව තාව අච්ඡසු යාව රාජානමානසෙ,
අපෙච තෙ පිතා දිසවා පතීතො සුමනො සියා.

4366. කරොමී තෙ තං වචනං යං මං භණ්ඤි සාරථී,
අහවපි දච්ඡකාමොසම් පිතරං මෙ ඉධාගතං.

4367. එහි සමම නිවතඤ්ඤ සුසලං වජ්ජාසි ඤාතීතං,
මාතරං පිතරං මඤ්ඤං වුතොතො වජ්ජාසි වජ්ජනං.

4368. තස්ස පාදෙ ගහොඤාන කඤ්ඤා ව නං පදකඤ්ඤං,
සාරථී රථමාරාඤ්ඤා රාජආරං උපාගමී.

4369. සුඤ්ඤං මාතා රථං දිසවා එකං සාරථීමාගතං,
අසුපුඤ්ඤංහි නෙතෙහි රොදහනී නං උදිකඤ්ඤි.

4370. අයං සො සාරථී එහි නිහන්ඤාන මමත්‍රජං,
නිහන්තො නුත මෙ පුතොතො පථව්‍යා භුමිවඤ්ඤානො.

4371. අමීතො නුත නඤ්ඤනි පතීතො නුත වෙරිතො,
ආගතං සාරථීං දිසවා නිහන්ඤාන¹ මමත්‍රජං.

4372. සුඤ්ඤං මාතා රථං දිසවා එකං සාරථීමාගතං,
අසුපුඤ්ඤංහි නෙතෙහි රොදහනී පරිපුච්ඡති.²

1. නිහන්තො මම අත්‍රජං - මජ්ඣං.
2. රොදහනී නං පරිපුච්ඡති - මජ්ඣං.

4361. යුහුසුලු නො වන්නවුන්ගේ අදහස් සඵල වෙයි. එහෙයින් නිෂ්ඨාවට පත් අභිමතාඤ්ඤා ඇති මම ගිහිගෙන් නික්ම ගියෙමි කවර අයුරකිනුදු බිය නැත්තෙමි යි කී ය.

4362. රාජ පුත්‍රය, තොපට වැඩක් වේවා! තොප සමීපයෙහි මම ද පැවිදි වෙමි. මහණ වෙව යි මා කැඳවනු මැනැවැ. පැවිද්ද මට රුචි යැ යි කී ය.

4363. සාරථිය, රථය පාවා දී ණය නැත්තෙක් වැ එව. පැවිද්ද වනාහි ණය නැත්තහුට ය. මෙසේ පැවිදිවීම බුඩාදි සාමි-වරුන් විසින් වර්ණනා කරන ලද්දකි.

4364. සාරථිය, තොපට අභිවාද්ධියක් වේවා! යම් හෙයකින් තොපගේ ච්චනය මම කෙළෙමි ද එහෙයින් මා විසින් ඉල්ලන ච්චනය ද කරන්නට තෙපි නිසියව.

4365. යම් පමණ කලෙකින් පිය රජුන් ගෙන එමි ද එතෙක් කල් මෙහි වසනු මැනැවැ. තොපගේ පිය රජ දැක සතුටු සොමනය වන්නේ නම් ඉතා මැනැවි.

4366. සාරථිය, යමක් මට කියහි නම් නුඹගේ ඒ ච්චනය මම කරමි. මෙහි පැමිණි මා පිය රජුන් දක්නට මම ද කැමැත්තෙමි කීහ.

4367. සබඳ, බරණැසට ගොස් නැවත මෙහි එව. එ තැන් සිට මා සමීපයෙහි නවතිනු. මා සුව දුක් විවෘළ බව නැයනට කියව. මා කියන ලද වැදීම මාගේ මව්පියනට කියව යි ද කීහ.

4368. සුනාඤ්ඤා නම් සාරථි තෙමේ තේමිය කුමරුන්ගේ දෙපා වැද පැදකුණු කොට රථයට නැඟ රජ ගෙදරට පැමිණියේ ය.

4369. (තේමිය කුමරුවන්ගේ වන්දාදේවී නැමැති) මැණියෝ හිස් රථය, එකලා වැ පැමිණි රියැදුරු දැක කඳුළු පිරුණු නෙකින් යුතුවැ හඬ හඬා රියැදුරා දෙස බලති.

4370. ඒ මේ රියැදුරු තෙමේ මාගේ පුතු මරා දමා එයි. භූමි වර්ධනය කරන මාගේ පුත්‍ර තෙමේ පොළොවෙහි වළ දතෙ ලද්දේ මැ යැ යි සිතමි.

4371. මාගේ පුතු මරා දමා ආ රියැදුරු දැක සතුරෝ එකාන්තයෙන් සතුටු වෙති. චෛර කරන්නෝ එකාන්තයෙන් ප්‍රීත වෙති.

4372. හුදෙකලා වැ පැමිණි රියැදුරු හිස් රථය දැකිමින් හඬන මැණියෝ කඳුළු පිරුණු නෙකින් යුතුව, හඬමින් (මෙසේ) විවාරති:

12 ජාත්‍යන්තර-මහානිපාතො

4373. කිනතු මුග්ගා කිනතු පකෙඛා කිනතු සො වීදුපි තද,
නිහඤ්ඤමානො භුමියා තං මෙ අකමාහි සාරථී.
4374. කථං හතෙඤ්ඤි පාදෙහි මුග්ගා පකෙඛා විචජ්ඣයි,
නිහඤ්ඤමානො භුමියා තං මෙ අකමාහි පුච්ඡිතො.
4375. අකමිසං තෙ¹ අහං අයෙත දජාසි අහයං මම,
යං මෙ සුතං වා දිට්ඨං වා රාජපුත්තස්ස සනතිකෙ.
4376. අහයං සමම තෙ දමමි අභිකො භණ්ණං සාරථී,
යං තෙ සුතං වා දිට්ඨං වා රාජපුත්තස්ස සනතිකෙ.
4377. න සො මුග්ගා න සො පකෙඛා විසන්ධං²වචනොව සො
රජ්ජස්ස කිර සො භිකො අකරි³ ආලයෙ ඛතු.
4378. පුරිමං සරති සො ජාතිං යත් රජ්ජමකාරයි,
කාරයිතො තභිං රජ්ජං පාපත්තං නිරයං භුසං.
4379. විසතිකෙඤ්ඤි ව චසන්තාති තභිං රජ්ජමකාරයි,
අසිති චසන්තාති නිරයමහි අපච්චි⁴ සො.⁵
4380. තස්ස රජ්ජස්ස සො භිකො මා මං රජ්ජාභිසෙවසුං,⁶
තසමා පිතුච්ච මාතුච්ච⁷ සනතිකෙ න භණ්ණි⁸ තද.
4381. අඛපච්චිතං සමපඤ්ඤා ආරොහපරිණාහවා,
විසන්ධංවචනො පඤ්ඤා මංගො සඤ්ඤා නිට්ඨති.
4382. සචෙ ඤං දඤ්ඤාමාසි⁹ රාජපුත්තං¹⁰ තච්චුරං,
එහි තං පාපයිසසාමී යත් සමමති තෙමීයො.
4383. යොජයන්තා රචෙ අසෙස කච්ඡං නාගානං¹¹ ඛඤ්චං,
උදිරයන්තා සබ්බපණ්ණා වදන්තා¹² එකපොකඛරා.
4384. නාදන්තා හෙරි සනාහඤ්ඤා වග්ගං වදන්තා දුදුකි,
නොගමා ව මං අනෙවන්තා ගච්ඡං පුත්තනිවෙදකො.¹¹

1. අකමිසනො - මජ්ඣ. ස. 2.
2. විසන්ධං - මජ්ඣ.
3. අකරා - මජ්ඣ. ස. 2.
4. අපච්චි - මජ්ඣ.
5. රජ්ජාභිසෙවසුං - මජ්ඣ.
6. පිතුච්ච මාතුච්ච.
7. නහණ්ණං - මජ්ඣ.
8. කාමොසි - මජ්ඣ.
9. රාජපුත්තං - මජ්ඣ. ස. 2.
10. නාගානි - මජ්ඣ. ස. 2.
11. වග්ගවාදන්තා - මජ්ඣ.
12. නිවාදකො - මජ්ඣ.

4373. මාගේ පුත් කීම ගොළුවක් ද පිළෙක් ද හුමියෙහි වළලකු ලබන්නේ වැලැපුණේ ද සාරවීය එය මට කියව.

4374. ගොළු පිළ වූ හේ බීම වළ දමන ලද්දේ කෙසේ නම් අත් පාවලින් දුරු කෙළේ ද මි අසනලද මට කියව මි මැණියෝ කීහ.

4375. ආයතාවෙහි, ඔබ මට අභය දෙන්නාහු නම් රාජපුත්‍රයා සමීපයෙහි දී මා ඇසූ දුටු යමක් ඇද්ද එය මම ඔබට කියමි මි කී ය.

4376. සබඳ සාරවීය, තව අභය දෙමි. රාජපුත්‍රයාගේ සමීප-යෙහි දී ඇසූ දුටු යමක් ඇද්ද එය මට නිර්භය වූ කියව මි කීහ.

4377. ආයතාවෙහි, ඒ තේමිය කුමාරයා ගොළුවක් හෝ පිළෙක් නො වේ. මනෝඥ වූ කපා ඇත්තෙක් ද වේ. රාජාභි-ෂේකයට බිය වූ හේ ඔබගේ වචන නො කෙළේ ල.

4378. හේ යම් නගරයකු රජය කැරැටි ද ඒ පූර්වජාතිය සිහි කරයි. එහි රජය කරවා දරුණු නිරයට පැමිණියේ ය.

4379. ඒ කුටුඹ වීසි වසක් රජය කරවූ හේ ඉන්පසු අසූ අභසක් අවුරුදු මුළුල්ලෙහි නිරයෙහි පැසුණේ ය.

4380. ඒ රජයට බිය වූ හේ මා අභිෂේක නො කෙරෙත්වා මි මවුපියන් වෙතැ එකලා කපා නො කෙළේ ය.

4381. අභසසහිත් සමාද්ධි වූ උය මහත ඇති මනෝඥ කපා ඇති ප්‍රඥසම්පන්න වූ හේ දෙවිලොවට යන මහැ සිටී.

4382. රාජපුත්‍රිය, ඉදින් තෙපි පුතු දකිනු කැමැත්තහු නම් එකු මැනවි. යම් තැනකු තේමිය කුමර වෙසේ ද එතැනට පමුණුවන්නෙමි මි කීය.

4383. රජයෙහි අශ්වයන් යොදත්වා. ඇතුනට පොරොදු හෙවත් හස්තාභරණ පළඳවත්වා. ජයසක් පනාබෙර නාද කෙරෙත්වා. එකැස් බෙර වයත්වා.

4384. දෙඇස් බෙර වයත්වා. මිහිඟු බෙර මනාසේ වයත්වා. නියමගම් වැසියෝ ද මා අනුව එත්වා. පුතුව කරුණු පවසන මම ඔහු අභිෂේක කොටැ රැගෙන එන්නට යමි.

14 ජාතකපාළි-මහානිපාතෝ

4385. ඔරොධා ව කුමාරා ව වෙසියානා ව බ්‍රාහ්මණා,
 බීජං යානානි යොජෙනතු ගවජං පුඤ්ඤනිවේදකො.
4386. හජාරොහා අභිකට්ඨා රථිකා පාතිකාරකා,
 බීජං යානානි යොජෙනතු ගවජං පුඤ්ඤනිවේදකො.
4387. සමාගතා ජාතපද නෙගමා ව සමාගතා,
 බීජං යානානි යොජෙනතු ගවජං පුඤ්ඤනිවේදකො.
4388. අසෙස ව සාරථී යුතෙක සිකධවෙ සීසවාහනෙ,
 රාජඥාරං උපාගඤ්ඤං යුතො දෙව ඉමෙ හයා.
4389. දුලා ජවෙන භායනති කිසා භායනති ථාමුනා,¹
 කිසෙ දුලෙ විචජ්ජන්වා සංසට්ඨා යොජිතා හයා.
4390. තතො රාජා තරමානො යුක්තමාරුඤ්ඤ සඤ්ඤා,
 ඉජාගාරං අජ්ඣාභාසී² සබ්බාව අනුයාථ මං.
4391. වාළච්ඡනිමුණ්ඤ්ඤං බග්ගං ජකං ව පණ්ඩරං,
 උපාදිරථමාරුඤ්ඤා සුවඤ්ඤානා³ අලඛකතො.⁴
4392. තතො ව රාජා පායාසී පුරකඛන්ධානා⁵ සාරථී,
 බීජමෙව උපාගඤ්ඤී යත් සමෙති තෙමියො.
4393. තඤ්ච දිසවාන ආයනං ජලනාමීව තෙජසා,
 බන්ධසබ්බපරිබ්බුලො⁶ තෙමියො ඵතදබ්බවි.
4394. කච්චිනනු⁷ තාත කුසලං කච්චී තාත අනාමයං,
 කච්චිනනු රාජකඤ්ඤයො අරොගා මඤ්ඤ මාතරො.
4395. කුසලඤ්ඤව මෙ පුඤ්ඤ අරො පුඤ්ඤ අනාමයං,
 සබ්බාව⁸ රාජකඤ්ඤයො අරොගා තුඤ්ඤ මාතරො.
4396. කච්චිසස මජ්ජපො⁹ තාත කච්චී තෙ පුරමපථියං,
 කච්චී සමෙව ව ධමමෙ ව දනෙ තෙ රමති මනො.

1. ථාමසා - සතා, කාමුනා - මජ්ඣං.
 2. අභාසරං - මජ්ඣං, අජ්ඣාභාසී - චී.
 3. සුවඤ්ඤානි - මජ්ඣං.
 4. අලඛකතා - මජ්ඣං, සතා.
 5. පුරකඛන්ධානා - මජ්ඣං, සතා.
 6. පරිබ්බුලො - මජ්ඣං.
 7. කච්චිනු - මජ්ඣං.
 8. සබ්බා ව - මජ්ඣං.
 9. කච්චී අමජ්ජපො - මජ්ඣං, සතා.

4385. ඇතුළු නුවර වැස්සෝ ද කුමරුවෝ ද වෛශ්‍යයෝ ද බමුණෝ ද වහා යානාවන් යොදන්වා. පුතුව කරුණු පවසන මම (ඔහු අභිෂේක කොටු රැගෙන එන්නට) යමි.

4386. ඇතරුවෝ ද අසරුවෝ ද විය නැහෙන්තෝ ද පාබල සෙනහ ද වහා යානාවන් යොදන්වා.

4387. රැස් වූ දනව වැසියෝ ද නියමිගම් වැසියෝ ද ඉක්මනින් යානාවන් යොදන්වා.

4388. වියැදුරෝ ඉක්මන් ගමන් ඇති සෛන්ධව නමැති අසුන් යෙදු රථ ගෙන රජගෙදරට පැමිණියාහ. දේවයන් වහන්ස, අශ්වයෝ රථවල යොදනලදහ යි පැවැසූහ.

4389. දේවයන් වහන්ස, තර අශ්වයෝ වේගයෙන් පිරිහෙති. කෙටවු අශ්වයෝ කාය ශක්තියෙන් පිරිහෙති. මෙ වැනි අසුන් නො ගනිත්ව යි තර කෙටවු අශ්වයන් හැරදමා ජවබල යම අශ්වයන් යොදන ලදහ යි දැන්වූහ.

4390. ඉන්පසු රජ තෙමේ සුදුසු වාහනයක නැග සියල්ලෝ මා අනුව එත්ව යි අන්තඃපුරයට කී ය.

4391. වල්විදුනාව, නළල්පට, කඩුව, සේසක සහ රන්මිරිවැසි සහල ද වියට නංව යි කියා සවිඊණාභරණයෙන් සැරසුණේ.

4392. රජ තෙමේ ඉන්පසු වියදුරා දඹිලුව කොටු තේමිය කුමරු යමි තැනෙකැ ද එතැනට වහාම පැමිණියේ ය.

4393. තේජසින් දිලියෙමින් මෙන් එන කෂත්‍රිය සමුහයා විසින් පිරිවැරු ඒ පියරජුන් දැක තේමිය කුමර මෙය පැවැසී ය.

4394. පියාණෙනි, ඔබ සුවසේ ද කිම රෝග පීඩා නැත්තාහු ද මාගේ මැණිවරු රාජකන්‍යාවෝ අරොග වූවාහු ද යි ඇසී ය.

4395. පුත මට දුකෙක් නැත. පුත්‍රය එහෙයින් නිරොග ද වෙමි. ඔබගේ සියලු මව්වරු නිරොග ද වෙති.

4396. පියාණෙනි, කිම මත්පැන් නො බොන්නහු ද? කිම ඔබට මත්පැන් අප්‍රිය ද? කිම වාක්සත්‍යයෙහි ද දැරාපධර්මයෙහි ද දීපමති ද ඔබගේ සිත ඇලේ ද යි ඇසී.

4397. අමුජ්ජපො අභං පුත්ත අපො මෙ සුරමප්පියං,
අපො සචෙව ව ධජෙච ව දුනෙ මෙ රමතී මනො.
4398. කච්චි අරොගං යොග්ගං නෙ කච්චි චහති¹ වාහනං,
කච්චි නෙ ව්‍යාධියො නත්ථි සරීරස්සුපතාපනා.
4399. අපො අරොගං යොග්ගං මෙ අපො වහති වාහනං,
අපො මෙ ව්‍යාධියො නත්ථි සරීරස්සුපතාපනා.²
4400. කච්චි අනතා ව නෙ ජීතා මජ්ඣෙකං ව බහලා කච්,
කොට්ඨාගාරඤ්ඤා කොසඤ්ඤා කච්චි නෙ පටිසඤ්ඤා.³
4401. අපො අනතා ව මෙ ජීතා මජ්ඣෙකං ව බහලා මම,
කොට්ඨාගාරඤ්ඤා කොසඤ්ඤා සබ්බං මෙ පටිසඤ්ඤා.
4402. ස්වාගතං නෙ මහාරාජ අපො නෙ අදුරාගතං,
පතිට්ඨාපෙනතු පලලව්‍යං යසු රාජා නිසකකති.
4403. ඉදධව නෙ නිසින්නස්ස නියතෙ පණ්ණසඤ්ඤා,⁴
ඵනො උදකමාදය පාදෙ පසබ්බාලයනතු නෙ.
4404. ඉද්ධි පණ්ණං මඤ්ඤා රතං රාජ අලොඤ්ඤං,
පරිභුඤ්ඤා මහාරාජ පාහුනො මෙසි ආගතො.
4405. න වාහං⁵ පණ්ණං භුඤ්ඤාමි න හෙනං මඤ්ඤා හොජනං,
සාලිතං ඕදානං භුඤ්ඤාමි සුචිං⁶ මංසුපසෙවනං.
4406. අචෙජරකං මං පටිභාති ඵකකම්චි රහොගතං,
ඵද්ධං භුඤ්ඤාමානානං කෙන වචණ්ණො සසීදති.
4407. ඵනො රාජ නිපජ්ජාමි නියතෙ පණ්ණසඤ්ඤා,
තාය මෙ ඵකසෙය්‍යාය රාජ වචණ්ණො සසීදති.
4408. න චෝ නොත්තිංසබ්බා මෙ රාජරකඛා උපට්ඨිතා,
තාය මෙ සුඛසෙය්‍යාය රාජ වචණ්ණො සසීදති.

1. වාහනී - මජ්ඣ. සා. 5.
2. තාපියා - මජ්ඣ. සා.
3. සන්ධිතං - මජ්ඣ.
4. සන්ධිතං - මජ්ඣ. 5.
5. නවාහං - මජ්ඣ.
6. සුචි - මජ්ඣ. සා.
7. නව - මජ්ඣ.

4397. පුත, මම මත්පැන් නො බොන්නෙමි. එහෙයින් මට මත්පැන් අප්‍රිය ය. තවද සත්‍යයෙහි ද දඟරාජධර්මයෙහි ද දීමෙහි ද මා සිත් ඇලෙයි.

4398. ඔබගේ හස්තයාදී වාහන නිරෝග ද? හස්තයාදී වාහන ඔබ උසුලයි ද? කිම ඔබට ශරීර තවන රෝගයෝ නැද්ද?

4399. තවද පුත්‍රය, මාගේ සියලු වාහන නිරෝගය. වාහන මා උසුලයි. ශරීර පෙළන රෝගපීඩා මට නැත.

4400. පියාණෙනි, ඔබගේ ප්‍රත්‍යන්ත ජනපදවාසීහු සමාද්ධ වුවෝ ද? ඔබගේ ගම්නියම්ගම් වැසියෝ බොහෝ වුහු ද? කිම ඔබගේ කොටුගුළු භාණ්ඩාගාර පිරී තිබේ ද?

4401. පුත, මාගේ ප්‍රත්‍යන්ත ජනපද සමාද්ධ ය. ගම්නියම්ගම් බොහෝ වූ ජනාවාස ඇත්තාහ. මාගේ සියලු කොටුගුළු ධාන්‍යයෙන් ද සියලු කොණ්ඩාගාර ධනයෙන් ද පිරුණේ ය.

4402. මහරජ, ඔබගේ යහපත් පැමිණීමෙකි. අයහපත් පැමිණීමෙක් නො වේ. රජ තෙමේ යම් තැනක හිඳි ද, එ බඳු රාජාසනයක් පතවත්වා යි තේමිය කුමාර තෙමේ පැවැසී ය.

4403. මොනවට පැනැවුණු මේ කොළ ඇතිරියෙහි හුන් ඔබ මෙයින් දිය ගෙන පා සේදුව මැනැවැ යි තේමිය කුමාර තෙමේ කී ය.

4404. මහරජ, ලුණු නැති වූ නැමිබු මේ කරකොළ මාගේ ආහාර වෙයි. මහරජ, අනුභව කළ මැනැවි. මෙහි පැමිණි තැනැත්තෝ වනාහි මාගේ සන්කාරයට නිසි වෙයි.

4405. පුත, මම කොළ අනුභව කරන්නෙක් නො වෙමි. මේ මාගේ භෝජනය නො වේ ම ය. මම පවිත්‍ර වූ මාංසයෙන් යුක්ත වූ ඇල් සහලේ බත් අනුභව කරන්නෙක් වෙමි.

4406. පුත, එකලා වූ රහසිගත වූ මෙබඳු ආහාර අනුභව කරන්නන් ශරීරවර්ණය කවර කරුණෙකින් ප්‍රසන්න වේ ද යි මට ආශ්චය්‍යයක් සේ වැටහේ.

4407. මහරජ, මනා වූ අතුරන ලද ඇතිරියෙහි එකලා වූ වැදහෙමි. මහරජ, ඒ එකලා වූ වැදහෙවීමෙන් මාගේ වර්ණය ප්‍රසන්න වේ.

4408. මහරජ, කඩු බැඳූගෙන වටකැර ගත් රාජාරක්ෂකයෝ මට නැත. ඒ සුබසයනය නිසා මාගේ වර්ණය ප්‍රසන්න වේ.

- 4409. අතීතං නානුයොවාමී නපප්පමනාගතං,
පච්චුඋභෙතන යාපෙමී තෙන චණ්ණො පසීදති.
- 4410. අනාගතපප්පාය අතීතසොනුයොවනා,
එතෙන බාලා පුසසනති නලොච හරිතො දුතො.
- 4411. හසාණිකං රථාණිකං අසෙස පතච්ච ච චමමිතො,
නිවෙසනානි රමමානි අහං පුතත දදමී තෙ.
- 4412. ඉසාගාරඔචි තෙ දමම සබ්බාලඛකරා භුසිතං,
නා පුතත පටිපජ්ජසු කං තො රාජා හරිසසසි.
- 4413. කුසලා නවවගීතසස සිකඛිතා චතුරිකමියො,
කාමෙ නං රමයිසසනති කිං අරඤ්ඤ කරිසසසි.
- 4414. පටිරාජුභි තෙ කඤ්ඤ ආනයිසසං අලඛිතා,
නාසු පුතෙත ජතෙනාන අඵ පච්ඡා පබ්බජිසසසි,
- 4415. යුවා ච දහරො වාසි පඨමුපපතනිතො සුසු,
රජ්ජං කාමෙති හදදතො කිං අරඤ්ඤ කරිසසසි.
- 4416. යුවා චරෙ බුහමචරියං බුහමචාරි යුවා සියා,
දහරසස හි පබ්බජ්ජා එතං ඉසිභි චණ්ණිතං.
- 4417. යුවා චරෙ බුහමචරියං බුහමචාරි යුවා සියා,
බුහමචරියං චරිසොමී නාහං රජෙජනමකමිතො.
- 4418. පසොමී වොහං දහරං අමම තාත වදං නරං,¹
කිච්ඡා ලඤ්ඤං පියං පුතං අපපතොච ජරං මතං.
- 4419. පසොමී වොහං දහරිං කුමාරිං වාරු දසසනං,
නලචංසකලීරංච පලුග්ගං ජීවිතකමියෙ.

1. වදනරං - මජ්ඣං, සං. 8.

4409. ඉකුත් දෑ ගැන ශෝක නො කෙරෙමි. නොලත් දෑ නො පතමි. මෙකලා ලැබුණු දැයින් යැපෙමි. එයින් වර්ණය ප්‍රසන්න වෙ.

4410. නො ලත් දෑ පැහිම යැ ඉකුත් දෑ ගැන ශෝක කිරීම යැ යන මෙයින් බාලයෝ සිදින ලද නිල්වන් වූ බවදඩක් සෙයින් වියලෙත්.

4411. පුත, මම නොපට ඇත් ඇණියක් ද රිය ඇණියක් ද අසුන් ද සන්නද්ධ වූ පාබළ සෙනහක් ද රමය වූ වාසාගාර ද දෙමි.

4412. පුත, සර්වාලංකාරයෙන් සැරසුණු අන්තඃපුරයක් ද නොපට දෙමි. ඔවුන් පිළිපදුව (පරිභොග කරව). තෙපි අපගේ රජ වෙව.

4413. පුත, නාත්‍යගීතයෙහි දක්ෂ වූ හික්වුණා වූ වතුර වූ (දක්ෂ වූ) ස්ත්‍රීහු නොප කාමයෙහි සිත් අලවන්නාහු ය. මේ අරණ්‍යයෙහි කුමක් කරන්නහු ය.

4414. අන් රජුන්ගෙන් අලංකෘත කන්‍යාවන් නොපට ගෙන එන්නෙමි. ඔවුන් සමඟ වාසය කොට පුත්‍රයන් උපදවා පසුව පැවිදි වන්නහු ය.

4415. පුත, තෙපි යොවුන් වව, තුරුණු වව, උපතින් පළමු වියෙහි සිටින තරුණයෙක, පින්වත රාජ්‍යය කරව. අරණ්‍යයෙහි කුමක් කරන්නහු දැයි පියරජ ඇසී ය.

4416. මහරජ, තරුණ වූයේ බ්‍රහ්මවයභාවෙහි හැසිරෙන්නේ ය. (යෙදෙන්නේ ය) බ්‍රහ්මවයභා ඇත්තේ ම තරුණ වන්නේ ය. තරුණ වුවහුට ම පැවිද්ද සුදුසු වෙ. මෙය බ්‍රහ්මාදි සෘෂින් විසින් වර්ණනා කරන ලද්දෙකි.

4417. තරුණ වූයේ බ්‍රහ්මවයභාවෙහි හැසිරෙන්නේ ය. බ්‍රහ්ම-වයභා ඇත්තේ ම තරුණ වන්නේ ය. මම බ්‍රහ්මවයභාවෙහි හැසිරෙන්නෙමි. මම රාජ්‍යයෙන් අර්ථ ඇත්තෙමි නො වෙමි.

4418. මෑණියෙනි, පියාණෙනි යි ප්‍රිය තෙපුල් කියන්නා වූ දුකසේ ලබා ගන්නා වූ දහර වූ ප්‍රිය වූ පුතුන් ජරාවට නො පැමිණෑ මෑ මැරෙනු දක ඇත්තෙමි.

4419. තරුණ වූ මනෝඥ දර්ශන ඇත්තා වූ කුමරියන් කඩා දමන ලද උණකිළිල් සේ මාරයා විසින් ජීවිතයෙහි සිදලන ලදුවන් දකිමි.

- 4420. දහරාපි හි වියනති නරා ච අථ නාරියො,
නසු කො වියසයෙ පොයො දහරොමෙති ජීවිතෙ.
- 4421. යසස රත්තා වීවසනෙ ආයුං අපහතරං සියා,
අපොදකෙචි මච්ඡානං කිනත්තු තොමාරකං තභිං.
- 4422. නිච්චමඛ්ඛාහනො ලොකො නිච්චක්ඛා පරිවාරිතො,
අමොසායු චජනතිසු කිං මං රජජන සික්ඛිසි.
- 4423. කෙනමඛ්ඛාහනො ලොකො කෙන ච පරිවාරිතො,
කායො අමොසා ගච්ඡන්ති තං මෙ අකකාහි පුච්ඡිතො.
- 4424. මච්චනාඛ්ඛාහනො ලොකො ජරාය පරිවාරිතො,
රත්තො අමොසා ගච්ඡන්ති එචි ජානාහි ඛක්ඛිය.
- 4425. යථාපි තනොත චිතකෙ¹ යං යදෙදුප්පවියති,
අපහකං හොති වෙතඛං එචිං මච්චාන ජීවිතං.
- 4426. යථා වාරිවහො පුරො ගච්ඡන්තුපනිවක්ඛති,²
එචිමායු මත්තසානං ගච්ඡන්තුපනිවක්ඛති.
- 4427. යථා වාරිවහො පුරො චහෙ රුක්ඛපකුලපේ,³
එචිං ජරාය මරණෙන දුක්ඛානොත චත සාණිතො.⁴
- 4428. හස්ථාණිකං රථාණිකං අසොස පහති ච වලීවොතො,
නිච්චසනානි රච්චානි අහං පුහත දදමි තෙ.
- 4429. ඉස්ථාගාරමිපි තෙ දමමි සඛ්ඛාලඛිතාරහුසිතං,
තා පුහන් පටිපජ්ජස්ස ජං තො රාජා හවිසසසි.
- 4430. කුසලා නච්චගිතසො සිකඛිතා චතුරිසීයො,
කාමෙ තං රමයිසසනති කිං අරකොදා කරිසසසි.

1. චිතකෙත - මජ්ඣිම, සා.
 2. ගච්ඡං කුපරිවක්ඛති - ඡෙසං, ගච්ඡං න පරිවක්ඛති - සා.
 3. රුක්ඛපකුලපේ,
 4. සඛ්ඛාලඛිතො - ඡෙසං, සා.

4420. කරුණ වූ ස්ත්‍රීහු ද පුරුෂයෝ ද ලිංගයට පැමිණෙන්නාහු ම ය. එබඳු ජීවිතයෙහි කවර නම් (ක්‍රවණැති) පුරුෂයෙක් මම කරුණ වෙමිනි විශ්වාස කරන්නේ ද?

4421. වළ දිය සිඳි යෑමෙන් ජන්සායන්ගේ විනාශය මෙන් රාත්‍රී (හා දවල්) ඉක්ම යෑමෙන් යමෙකුගේ ආයුෂ අල්පතර (අඩු) වන්නේ නම් එහි කවර නම් කුමාරභාවයක් ද?

4422. ලෝවැසි තෙමේ නිරන්තරයෙන් පහරන ලද්දේ වෙයි. නිරන්තරයෙන් පිරිවරන ලද්දේ වෙයි. ආයුෂ දිවා රෑ නොසිස් වැ (අතරක් නැති වැ) අත්හරින කල්හි මා රාජ්‍යාභිෂෙක කරන්නේ කුමට ද?

4423. ලෝවැසි තෙමේ කවරකු විසින් පහරන ලද්දේ වෙ ද කවරකු විසින් පිරිවරන ලද්දේ වෙ ද කවරහු නොසිස් වැ යෙද්ද, පුත්‍රය, මා විසින් විවාරන ලද්දේ එය මට කියව.

4424. ලෝවැසි තෙමේ මරහු විසින් පහරන ලද්දේ ය. ජරාව විසින් පිරිවරන ලද්දේ ය. රාත්‍රීහු නොසිස් වැ (නො නැවතී) යෙත්. මහරජ මෙසේ දනුව.

4425. යම්සේ (රෙදි විසන යන්ත්‍රයෙහි) නුල් බැඳි කල්හි යම් යම් කොටස් විසනු ලැබේ ද ඉතිරිය ස්වල්ප වන්නේ ද මේසේ සන්ධියන්ගේ ජීවිත ද (දවසින් දවස) ස්වල්ප වන්නේ ය.

4426. යම්සේ පිරුණා වූ දියපහර බැස යන්නේ ආපසු නො හැරේ ද මේසේ මනුෂ්‍යයන්ගේ ආයුෂ ද ගෙවී යන්නේ ආපසු නො හැරේ.

4427. යම්සේ පිරුණු දියපහර බැස යනුයේ දෙගං ඉවුරෙහි වූ වාක්‍යයන් මුල් සෝද හෙළාගෙන යන්නේ ද එසේ සන්ධියෝ ද ජරාවෙන් හා මරණයෙන් ඒකාන්තයෙන් ගසාගෙන යනු ලැබෙත් යයි පැවසී ය.

4428. පුත, හස්තිසේනාවක් ද රථ සේනාවක් ද සරසන ලද අයට සේනාවක් ද පාබල සේනාවක් ද මතරම් නිවෙසක් ද මම නොපට දෙමි.

4429. පුත, සර්වාලංකාරයෙන් සැරහුණු අන්ත:පුරයක් ද නොපට දෙමි. ඔවුන් පිළිපදුව, (පරිභෝග කරව.) තෙපි අපගේ රජ වෙව.

4430. නාත්‍යාගිතයෙහි දක්‍ෂ වූ හික්වුණා වූ වතුර වූ (දක්‍ෂ වූ) ස්ත්‍රීහු නොප කාමයෙහි සිත් අලවන්නාහු ය. මේ අරණයෙහි කුමක් කරන්නහු ද?

22 ජාතකපාළි-මහානිපාතො

4431. පච්චරාජුහි තෙ කඤ්ඤා ආනායිසං අලඛකතා,
තාසු පුතෙත ජනෙනාන අථ පච්චා පබ්බජිසංසි.
4432. සුවා ච දහරො වාසි පට්ඨුසංකතො සුසු,
රජං කාරෙහි භගුනොත කිං අරඤ්ඤා කරිසංසි.
4433. කොට්ඨාගාරඤ්ඤා කොපඤ්ඤා වාහනානි බ්ලානි ච,
නිවෙසනානි රමනානි අභං පුතත දදම් තෙ.
4434. ගොමණ්ඤ්ඤාලපරිබ්බුලෙහා දුසිසංකපුරකකතො,
රජං කාරෙහි භගුනොත කිං අරඤ්ඤා කරිසංසි.
4435. කිං ධනෙන යං ජියෙථ කිං භරියාය මරිසසනි,
කිං යොබ්බතෙන විඤ්ඤාන යං ජරා අභිභෙසසනි.¹
4436. තඤ්ඤා කා නාඤ්ඤා කා බිඬ්ඬා කා රතී කා ධනෙසනා,²
කිං මෙ පුතෙතෙහි දරෙහි රාජ මුතොසම් බජ්ඣනා.
4437. ඤාභං එවං පජානාමි මඤ්ඤා මෙ නසපමජ්ජනි,
අනාගකෙනාධිපතකසංසා කා රතී කා ධනෙසනා.
4438. එලානම්ච පකකානං නිච්චිං පතනතො භයං,
එවං ජානානමච්චානං නිච්චිං මරණතො භයං.
4439. සායමෙකෙ න දිසංසනති³ පාහො දිට්ඨා බහුජ්ජනා,
පාහො එකෙ න දිසංසනති සායං දිට්ඨා බහුජ්ජනා.
4440. අජෙජච කීච්චං ආතපං⁴ කො ජඤ්ඤා මරණං සුචෙ,
නහි නො සඛරං තෙන මහාසෙතොන මඤ්ඤානා.
4441. චොරා ධනසංස පඤ්ඤානි රාජ මුතොසම් බජ්ඣනා,
එහි රාජ නිච්චතංසු නාභං රජෙජනමඤ්ඤානි.

මුග්ගපකච්චානකං පට්ඨමං.

1. යං ජරායාහිභුයානති - මජ්ඣං. සං.,
2. ධනෙසනා - මජ්ඣං. සං.,
3. පසංසනති - චී.,
4. ආතප - මජ්ඣං.

4431. අන් රජුන්ගේ අලංකාර (සරසන ලද) කන්‍යාවන් ඔබට ගෙන දෙන්නෙහි. ඔවුන් සමඟ වාසය කොට පුත්‍රයන් උපදවා පසුව පැවිදි වන්නෙහි ය.

4432. පුත, ඔබ යොවුන් ය, තුරුණු වියෙහි ය, උපතින් පළමු වියෙහි සිටින තරුණයෙක, පින්වත රාජ්‍යය කරව. අරණ්‍යයෙහි කුමක් කරන්නෙහි දැයි පියරජ ඇසී ය.

4433. පුත, (ධාන්‍යයෙන් පිරුණු) කොටුගුළු ද (මුතු මැණික් ආදියෙන් පිරුණු) ගබඩා ද වාහන ද බලකාය ද මනරම් නිවෙස් ද යන සියල්ල මම ඔබට දෙමි.

4434. පින්වත, මිහිරි කතා ඇති රාජකන්‍යා සමූහයා විසින් වට කරන ලද්දේ දැයි සමූහයා විසින් පිරිවරන ලද්දේ රාජ්‍යය කරව. මේ අරණ්‍යයෙහි කුමක් කරන්නෙහි දැයි පියරජ ඇසී ය.

4435. මහරජ, යම් ධනයක් විනාශ වෙයි ද එබඳු ධනයෙන් මට කවර ප්‍රයෝජනයක් ද, යම් භාය්‍යාවක් මරණයට පත්වෙයි ද එබඳු භාය්‍යාවකගෙන් කවර ප්‍රයෝජනයක් ද, වරිත පුහුණුවෙන් ඇති කැර ගත් යම් තුරුණුවකට ජරාව විඳිත් පහර දෙනු ලැබේ ද එබඳු යොවනයෙන් කවර ප්‍රයෝජනයක් ද?

4436. ඒ ලෝකයෙහි කවර නම් සතුටක් ද කවර නම් ක්‍රීඩාවක් ද කවර නම් පස්කම්ගුණ ඇල්මෙක් ද කවර නම් ධන සෙවීමෙක් ද මට දරුවන්ගෙන් හා අශ්‍රීවන්ගෙන් කවර ප්‍රයෝජනයක් ද මහරජ, මම කාමබන්ධනයෙන් හා තෘෂ්ණාබන්ධනයෙන් මිදුණේ වෙමි.

4437. මට මාරයා (මරණය) ප්‍රමාද නො වෙති යි මම මෙසේ දනිමි. ඒ මරණු විසින් මධ්‍යතා ලද්ද වූ මට රාජ්‍යසම්පත්තියෙහි කවර ඇල්මෙක් ද කවර නම් ධන සෙවීමෙක් ද?

4438. පැසුණු එළයන් (ගෙඩි) වැටීම හේතුකොට ගෙන ඇති වන නිරන්තර භය යමසේ ද එසේ ම උපන්නා වූ මනුෂ්‍යයාට මරණය හේතුකොට ගෙන නිතර බිය ඇති වේ.

4439. උදේ දුටු බොහෝ දෙනා සවස නොදක්නා ලැබෙත්. සවස දුටු බොහෝ දෙනා උදේ නොදක්නා ලැබෙත්.

4440. අද අද ම වියඹ කටයුතු ය. හෙට මරණය වන්නේ යයි කවරෙක් දන්නේ ද? ඒ මහාසේනා ඇති මාරයා සමඟ අපේ පොරොන්දුවක් නැත්තේ මැ යි.

4441. සොරු ධනය ප්‍රාර්ථනා කෙරෙහි. මහරජ, මම ඒ ධනබන්ධනයෙන් මිදුණෙහි. මහරජ, මෙහි එකු මැනවි. මාගේ වචනයෙහි මනාකොට පවතිනු මැනැවි. මම රාජ්‍යයෙන් ප්‍රයෝජන ලබන්නෙක් නො වෙමි.

පළමුවන මූලපක්කම් ජාතක යි.

2. මහාජනකපාතකං

- 4442. නොයං මජ්ඣෙකං සමුද්දසමිං අපසසං තීරමායුතෙ,
කා¹ කං අසඵචයං ඤාතො ඵචං වායමසෙ භුසං.
- 4443. නිසමම චතතං ලොකසස වායාමසස ච දෙවතෙ,
තසමා මජ්ඣෙකං සමුද්දසමිං අපසසං තීරමායුතෙ.
- 4444. ගමභීරෙ අපපමෙයාසමිං තීරං යසස න දිසසති,
මොචසා නෙ පුරිස වායාමො අපසඤ්ච මරිසසසි.
- 4445. අනාචණා ඤාතීනං ගොති දෙවනං පිතුනො² ච සො,
කරං පුරිසකිච්චාති න ච පච්ඡානුතසති.
- 4446. අපාරනෙයාං යං කමමිං අඵලං කීලමච්චුද්දයං,
තඤ්ච කො වායමෙනෙතො ලෙඤ්ඤ යසසාභිනිපතං.³
- 4447. අපාරනෙයාං අච්චනතං යො විදිඤ්ඤා දෙවතෙ,
න රතෙති අතතො පාණං ජඤ්ඤා සො යදි⁴ භාපයෙ.
- 4448. අභිප්පාය ඵලං ඵතෙ අසමිං ලොකසමි දෙවතෙ,
පයොජයතති කමිටාති තාති ඉජ්ඣතති වා න වා.
- 4449. සන්දිච්ඡිකං කමමඵලං නනු පසසසි දෙවතෙ,
සනතා අඤ්ඤා තරාමහං තඤ්ච පසසාමි සකතිකෙ.
- 4450. සො අහං වායමිසසාමි යථාසතතිං යථාබලං,
ගච්ඡං පාරං සමුද්දසස කාසං⁵ පුරිසකාරිටං.
- 4451. යො කං ඵචං ගතෙ ඔසෙ අපපමෙයො මහණණ්ණවෙ,
ධම්මවායාමෙසමපනෙතො කමමිනා⁶ නාවසිද්ධි,
සො කං තපඤ්ච ගච්ඡාහි යඤ්ච නෙ⁷ තීරනො මනො.

- 1. කිං - මජ්ඣ., ස. 30.
- 2. පිතුනො - මජ්ඣ., ය. 30.
- 3. නිපඵතං - ස. 30.
- 4. යදි - මජ්ඣ., ස. 30.
- 5. කාසං - මජ්ඣ., ස. 30.
- 6. කමමිනා - මජ්ඣ., ස. 30.
- 7. නෙ - මජ්ඣ., ස. 30.

2. මහාජනක ජාතකය

4442. පරතෙර නොපැනෙන මේ මුහුදු මැද කවරෙක් නම් පිනවීන් වියම් කරන්නේ ද? තෙපි කවර ප්‍රයෝජනයක් දනෑ මෙසේ මහත් සේ වැර වඩන්නහු දැ යි මණිමෙබෙලා නම් දෙවියු ඇසූ ය.

4443. එම්බා දෙවියුව, මම ලෝවැසියා පිළිබඳ පවත්නා උත්සාහය ද කටයුතු ද එහි අනුසස් ද දනෑ වසමි. එහෙයින් මේ මුහුදු මැද පරතෙර නො දක්නෙම උත්සාහ කරමි යි මහාජනක කුමාර තෙමේ කී ය.

4344. ගැඹුරු පමණ නො කළහැකි මේ සාගරයෙහි පරතෙර යමකුට නො පෙනේ ද එම්බා පුරුෂය නොපගේ උත්සාහය හිස් යැ පරතෙරට නො පැමිණ මැ මැරෙන්නෙහි යි දෙවියු පැවැසූ.

4445. එම්බා දෙවියුව, වියම් කරන යම් පුරුෂයෙක් වේ නම් හේ නැයනට ද දෙව්බිඹුනට ද ණය නැත්තෙකි නොගොක් ඔවුනතර නො ගැරහිය යුත්තෙකි. නො පසු නැවෙන්නකු යි ද කුමාර තෙමේ කී ය.

4446. යම් කටයුත්තක් උත්සාහයෙන් මුදුන් පත් කළ නො හැකි ද එල නැත්තේ ද වෙහෙසම මැ උපදවා ද මරණය මැ එහි ලා වේ ද එ බඳු උත්සාහයෙන් කවර නම් වැඩෙක් දැ යි දෙවියු ඇසූ.

4447. එම්බා දෙවියුව, යමෙක් අත්‍යන්තයෙන් මුදුන්පත් නො කළ හැකි බව ද දනෑ උත්සාහය අත්හරී නම් හේ වනාහි තමන්ගේ ජීවිතය නො රකී යැ යි දනු මැනැවි.

4448. එම්බා දෙවියුව, මෙ ලොවැ සමහරු තම අදහස් පරිදි ප්‍රයෝජන පතා වෙළෙහෙළදාම ආදී කටයුතු කෙරෙති. ඒ කටයුතු ඔවුන්ගේ අදහස් සිඬ කරන්නේ ද නො කරන්නේ ද වෙයි. කායික වෛතසික වියම් ඇත්තන්ට සමාද්ධ වේ මැ යි.

4449. එම්බා දෙවියුව, මා සමඟ ආ සෙසු වෙළෙන්දෝ වියම් නො කොටු මුහුදෙහි ගිලුණාහ. මම වනාහි උත්සාහයෙන් මේකාක් පිනමි. සම්පයෙහි සිටින කොප ද දකිමි. මේ ජාතියෙහි හන්නා ලද උත්සාහය පිළිබඳ විපාක නො වේ දැ යි බලව.

4450. සමුද්‍රයාගේ පරතෙරට යන ඒ මම වනාහි උත්සාහ ගනිමි. ශක්ති පරිදි බල පරිදි පුරුෂයකුට අයත් ක්‍රියාව කරමි යි කුමාර තෙමේ කී ය.

4451. යම් බඳු මෙපි මෙවැනි ගැඹුරු පළල් සැඬ පහර ඇති පමණ නො කළැකි මහසයුරෙහි දහැමි වූ උත්සාහයෙන් යුත් වූයෙහි පුරුෂ වියම්යෙන් නො ගිලෙහු. යම් තැනෙකු නොපගේ සිත ඇලුණේ ද එ නැනට යන්නා යි දෙවියු පැවැසූ.

4452. සුරියුක්කමනෙ නිධි අපථා ඕක්කමනෙ නිධි,
අනෙහා නිධි බඟි නිධි න අනෙහා න බඟි නිධි.

4453. ආරොහනෙ මහානිධි අපථා ඔරොහනෙ නිධි,
වතුරො ව මහාසාලා සමනතා යොජනෙ නිධි.

4454. දත්තගෙහසු මහානිධි වාලගෙහසු ව මකබුකෙ,
රුක්කකෙහසු මහානිධි සොළසෙනෙ මහානිධි
සහසසථාමො පලලබ්භො සීවලාරාධනෙ ව.

4455. ආසිංසෙපථව පුරියො¹ න නිබ්බිදෙදයා පණ්ඩිතො,
පසසාමී වොහං අනතානං යථා ඉච්ඡං තථා අහු.

4456. ආසිංසෙපථව පුරියො න නිබ්බිදෙදයා පණ්ඩිතො,
පසසාමී වොහං අනතානං උදකා ඵලමුඛතං.

4457. වායමෙපථව පුරියො න නිබ්බිදෙදයා පණ්ඩිතො,
පසසාමී වොහං අනතානං යථා ඉච්ඡං තථා අහු.

4458. වායමෙපථව පුරියො න නිබ්බිදෙදයා පණ්ඩිතො,
පසසාමී වොහං අනතානං උදකා ඵලමුඛතං.

4459. දුක්ඛපනීතොපි නරො සපෙඤ්ඤා
ආසං න ජීවෙදයා සුඛාගමාය,
බහු හි ඵසසා අනිතා හිතා ව
අවිතකතිතා මච්චුමුඛබ්බප්ඤ්ඤා².

4460. අවිතතිනච්චි හටති විතතිනච්චි විනසසති,
න හි විතතාමයා හොගා ඉසීයා පුරියසස වා.

4461. අපුරාණං³ වත හො රාජා සබ්බභූතෙවා දියමපති,
නාජජ නරෙච්චි නිසාමෙති න ගීතෙ කුරුතෙ මනො.

4462. න මීගෙ නපි උයානෙ නපි තංසෙ උදිකකිති,
මුතොව කුණ්ඩිමාසීතො න අසුමනුසාසති.

1. ආසිංසෙපථව පුරියො - මජ්ඣ. 2.
2. මච්චුමුඛබ්බප්ඤ්ඤා - මජ්ඣ. 3.
3. අපොරාණං - මජ්ඣ. සූ. 1.

4452. ඉර උදවන තැන නිධාන යැ බස්නා තැන නිධාන යැ ඇතුළත නිධාන යැ පිටත නිධාන යැ ඇතුළතැ ද පිටතැ ද නො වූ නිධාන යැ.

4453. නඟින තැන නිධාන යැ බඟින තැන නිධාන යැ මහ සල්ලස් සතර නිබන්ධන තැන නිධාන සතර යැ භාත්පසින් යොදනක් තැන නිධාන ය.

4454. දළ කෙළවිට මහා නිධාන යැ වලග කෙළවිට නිධාන යැ දිය ඇති තැන නිධාන යැ ගස් මුදුන නිධාන යැ යි යන මේ සොළොස් නිධානයෝ වෙති. සිටිලි දේවිය සතුටු කිරීමෙන් යමෙක් සහසුස්ථාම දුන්නෙහි දුනුදිය නභාලියෙන් ද සිවුරස් පයබ්බකයෙහි හිස් දෙර දතහේ ද ඔහුට රජය දියයුතු යැ යි පෝලජනක රජු විසින් මරණ මඤ්චකයේ දී පැවැසිණ.

4455. නුවණැති පුරුෂ තෙම ප්‍රාර්ථනා කරන්නේ මැ ය. උත්සාහ වැඩිමෙහි දී නො කලකිරෙන්නේ ය. යම්සේ කැමතිවීම ද එසේ විය. මම (එබඳු) තමා දකිමි.

4456. නුවණැති පුරුෂ තෙමේ ප්‍රාර්ථනා කරන්නේ මැ ය. උත්සාහ වැඩිමෙහි දී නො කලකිරෙන්නේ ය. මම දියෙන් ගොඩ ආ ඒ තමන් දකිමි.

4457. නුවණැති පුරුෂ තෙම වැයම් කරන්නේ මැ ය. නො කලකිරෙන්නේ ය. යම්සේ කැමතිවීම ද එසේ විය. මම (එබඳු) තමා දකිමි.

4458. නුවණැති පුරුෂ තෙම වැයම් කරන්නේ මැ ය. නො කලකිරෙන්නේ ය. මම දියෙන් ගොඩ නගනලද (ඒ) තමා දකිමි.

4459. නුවණැති මිනිස් තෙමේ දුකට පත් වූයේ ද සුවපත් වීමට ඇති කැමැත්ත සුන් නො කරන්නේ ය. පහස්හු හිත ද අභිත ද වෙති. එය නොසිතන්නෝ මරණයට පත් වෙති.

4460. නොසිතු දේ වෙයි. සිතු දේ වැනැයෙයි. ස්ත්‍රියකට හෝ පුරුෂයකුට සිතීමෙන් මැ සිදුවන සම්පත් නැතැ යි (මහාජනක රජතෙමේ උදන් ඇණි ය.)

4461. පින්වත්නි, සියලු පොළොවට හිමි දිසාවනට අධිපති රජ තෙමේ ඒකාන්තයෙන් මැ පෙර පරිදී නො වේ. අද නැටුම් නො බලයි. ගී ගැයිමෙහි සිත් ඇලුම් නො කෙරේ.

4462. මාගයුද්ධ නො බලයි, උයන්කෙළි නො කෙරෙයි. හංසයන් ද නො බලයි, ගොළුවකු මෙන් නිහඬ වැ හුන්නේ අන්ධයන් ධර්මයෙන් අනුශාසනා නො කෙරේ යයි ද මහාජන තෙමේ කී ය.

4463. සුඛකාමා රහොසීලා වධබන්ධා උපාරතා,¹
 කෙසනනු² අජ්ජ ආරාමෙ දහරා වුඤ්ඤා ව අච්ඡරෙ.
4464. අතිකෘතනිවනරා සිරා නමො කෙසං මහෙසිනං,
 යෙ උසස්සකමිත් ලොකමිත් වීහරනති අනුසස්සකා.
4465. කෙ ඡෙඤ්ඤා මඤ්ඤානො ජාලං තං තං මායාවිනො දළහං,
 ඡීනකාලයතනා³ ගච්ඡනති හො තෙසං ගතිමාපයෙ.
4466. කදහං මිටීලං චීනං වීසාලං සබ්බනොපහං,⁴
 පහාය පබ්බටීසසාමී තං කදස්සු⁵ හවීසසති.
4467. කදහං මිටීලං චීනං විහත්තං භාගයො මිනං,
 පහාය පබ්බටීසසාමී තං කදස්සු හවීසසති.
4468. කදහං මිටීලං චීනං බහුපාකාරකොරණං,*
 පහාය පබ්බටීසසාමී තං කදස්සු හවීසසති.
4469. කදහං මිටීලං චීනං දළහමච්චාලකොධධිකං,
 පහාය පබ්බටීසසාමී තං කදස්සු හවීසසති.
4470. කදහං මිටීලං චීනං සුවිහත්තං මහාපරං,
 පහාය පබ්බටීසසාමී තං කදස්සු හවීසසති.
4471. කදහං මිටීලං චීනං සුවිහත්තනිහාරාපණං,
 පහාය පබ්බටීසසාමී තං කදස්සු හවීසසති.
4472. කදහං මිටීලං චීනං ගවාසසරපපිලිකං,
 පහාය පබ්බටීසසාමී තං කදස්සු හවීසසති.
4473. කදහං මිටීලං චීනං ආරාමවනමාලිනී,
 පහාය පබ්බටීසසාමී තං කදස්සු හවීසසති.

1. දහරුකා - මජ්ඣ. සනා.

උපාරතා - සී. පු.

2. කසානු - මජ්ඣ. සනා.

3. සකුලයනතා - මජ්ඣ. සනා.

4. පබ්බටනො පහං - මජ්ඣ.

5. කුදස්සු - මජ්ඣ.

* බහුපාකාරකොරණං - බහුල අවධිකරා (සේ. මි. 43 පිට 7 කාණ්ඩය)

4463. නිවන්සුව කැමැති වැසුණු සීලාදී ගුණ ඇති වඩ-
බන්ධන නැති තරුණ මහලු පසේචුදුවරු කවර කෙනෙකුන්ගේ
අරමෙහි අද වෙසෙත් ද?

4464. තෘෂ්ණා නැති නුවණැති යම් කෙනෙක් රාගාදී
කෙලෙසුන්ගෙන් උත්සන්න බවට පත් ලෝකයෙහි උත්සාහ
නැත්තෝ වූ වෙසෙද්ද ඒ මහර්ෂී උතුමන්ට නමස්කාර වේවා.

4465. උන්වහන්සේ ඉතා මායාකාරී වූ මරුවාගේ ඒ දැඩි
දෑල සිදු යුත් කළ කෙලෙස් ඇති බැවින් (සසරින් නික්ම) යෙහි.
ඒ උතුමන් වසන තැනට මා පමුණුවන්නේ කවරෙක් ද සී (මහාජනන
රජ තෙමේ සතුව ප්‍රකාශ කෙළේ යැ.)

4466. කවර කලෙක මම සමාද්ධ වූ විශාල වූ භාත්පසින්
බබළන්නා වූ මියුලු නම් නුවර හැර පැවිදි වන්නෙමි ද?
එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4467. කවර කලෙක මම බෙදු කොටස් වශයෙන් ප්‍රමාණ
කළ සමාද්ධ වූ මියුලු නුවර හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? ඒ පැවිද්ද
කවරද සිදු වන්නේ ද?

4468. කවර කලෙක මම මහත් පවුරු* දෙරටු තොරණින්
යුත් සමාද්ධ වූ මියුලු නුවර හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? කවරද එය
සිදු වන්නේ ද?

4469. කවර කලෙක මම දැඩි අවලු දෙරකොටු යුත් සමාද්ධ
වූ මියුලු නුවර හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4470. කවර කලෙක මම මැනැවින් කොටස් කළ මහවිදි
ඇති සමාද්ධ වූ මියුලු නුවර හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? එය
කවරද සිදු වන්නේ ද?

4471. කවර කලෙක මම මැනැවින් විභාග කළ සල්පිල්
ඇති සමාද්ධ වූ මියුලු නුවර හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? එය කවරද
සිදු වන්නේ ද?

4472. කවර කලෙක මම ගවයන් අයුත් යෙදු රථ ගැවසී
ගත් සමාද්ධ වූ මියුලු නුවර හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? එය කවරද
සිදු වන්නේ ද?

4473. කවර කලෙක මම පුෂ්පාරාම ඒලාරාම හා උයන්පෙළ
ඇති සමාද්ධ වූ මියුලු නුවර හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? එය කවරද
සිදු වන්නේ ද?

* "බහල පාකාර" (ගෝ. ඩී.) අටයකරා 4380.

4474. කදහං මීටීලං චීනං උය්‍යානවනමාලිනිං,
පහාය පබ්බජිසසාමී නං කදසු¹ හවීසසති.
4475. කදහං මීටීලං චීනං පාසාදවනමාලිනිං,
පහාය පබ්බජිසසාමී නං කදසු² හවීසසති.
4476. කදහං මීටීලං චීනං තිපුරං² රාජබ්‍රහ්මනිං,
මාපිතං සොමනසෙසන වෙදදහෙන යසස්සිනා
පහාය පබ්බජිසසාමී නං කදසු³ හවීසසති.
4477. කදහං වෙදදහෙ³ චීනෙ නිවිතෙ ධම්මරකඛිතෙ,
පහාය පබ්බජිසසාමී නං කදසු⁴ හවීසසති.
4478. කදහං වෙදදහෙ චීනෙ අජජයො ධම්මරකඛිතෙ,
පහාය පබ්බජිසසාමී නං කදසු⁴ හවීසසති.
4479. කදහං අනොනපුරං රමමං විහක්ඛං භාගයො මීනං,
පහාය පබ්බජිසසාමී නං කදසු⁴ හවීසසති.
4480. කදහං අනොනපුරං රමමං සුධාමන්තිකලෙපනං,
පහාය පබ්බජිසසාමී නං කදසු⁴ හවීසසති.
4481. කදහං අනොනපුරං රමමං සුචිගෙඛි මනොරමං,
පහාය පබ්බජිසසාමී නං කදසු⁴ හවීසසති.
4482. කදහං කුටාගාථෙ විහතෙඤ භාගයො මීනෙ,
පහාය පබ්බජිසසාමී නං කදසු⁴ හවීසසති.
4483. කදහං කුටාගාථෙ ච සුධාමන්තිකලෙපනෙ,
පහාය පබ්බජිසසාමී නං කදසු⁴ හවීසසති.
4484. කදහං කුටාගාථෙ ච සුචිගෙඛි මනොරමෙ,
පහාය පබ්බජිසසාමී නං කදසු⁴ හවීසසති.
4485. කදහං කුටාගාථෙ ච ලිතෙඤ ව්‍යදනථොසිතෙ,⁴
පහාය පබ්බජිසසාමී නං කදසු⁴ හවීසසති.

1. නං කදසු - මජ්ඣ. නං කදසු - සෘ. 2. නං පුරං - මජ්ඣ. 3. වෙදදහෙ - මජ්ඣ. 4. භුදිතෙ - මජ්ඣ.

4474. කවර කලෙක මම උයන් වතු ද වන පඩිකි ද ඇති සමාද්ධ වූ මියුලු නුවර හැර සියා පැවිදි වන්නෙමි ද? එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4475. කවර කලෙක මම ප්‍රාසාද හා වන පඩිකි ඇති සමාද්ධ වූ මියුලු නුවර හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4476. කවර කලෙක මම රජුගේ නැයන්ගෙන් යුත් තුන්-පවුරකින් පිරිවර වූ සොමනසු නම් වේදේහ රජු විසින් මවන ලද සමාද්ධ වූ මියුලු නුවර හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4477. කවර කලෙක මම දහමින් රැකුණු රැස් කළ ධන ධාන්‍ය ඇති සමාද්ධ වූ විදේහ වැසියන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4478. කවර කලෙක දහමින් රැකුණු සතුරන් විසින් නො දිනිය හැකි සමාද්ධ වූ විදේහ වැසියන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4479. කවර කලෙක විභාග කළ, කොටස් වශයෙන් ප්‍රමාණ කළ සිත්කලු අන්ත:පුරය හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4480. කවර කලෙක සුණු පිරියම් ද මැටි ආලේප ද කළ සිත්කලු අන්ත:පුරය හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4481. කවර කලෙක පිවිතුරු සුවදින් යුත් මනරම් වූ අන්ත: පුරය හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4482. කවර කලෙක මම විභාග කළ, කොටස් වශයෙන් ප්‍රමාණ කළ, කුටාගාරයන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4483. කවර කලෙක මම සුණු පිරියමින් ද මැටි ආලේප-යෙන් ද යුත් කුටාගාරයන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4484. කවර කලෙක මම පිවිතුරු සුවද ඇති සිත් අලවන කුටාගාරයන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4485. කවර කලෙක මම ආලේප කළ, රත්සඳුන් ඉස්නාලද කුටාගාරයන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

- 4486. කදහං සුවණ්ණපලලෙඩ්ඛි ගොණකෙ වික්ඛසස්ථනෙ,
පහාය පබ්බජිසසාමී තං කදස්සු හවීසසති.
- 4487. කදහං මණිපලලෙඩ්ඛි ගොණකෙ වික්ඛසස්ථනෙ,
පහාය පබ්බජිසසාමී තං කදස්සු හවීසසති.
- 4488. කදහං කප්පසකොසෙයං බොමකොටුබරානි ව,
පහාය පබ්බජිසසාමී තං කදස්සු හවීසසති.
- 4489. කදහං පොකුරණියො රච්චා වක්ඛවාකුපකුජිතා,¹
මඤ්ජුලකෙහි සඤ්ජනා පදුමුපලකෙහි ව
පහාය පබ්බජිසසාමී තං කදස්සු² හවීසසති.
- 4490. කදහං හස්සීගුමෙඛි සබ්බාලධිකාරහුසිනෙ,
සුවණ්ණකවෙජ මාතබ්බෙ හෙමකප්පනවාසසෙ.³
- 4491. ආරුලෙහ ගාමණියෙහි තොමරඛකුසපාණිහි,
පහාය පබ්බජිසසාමී තං කදස්සු හවීසසති.
- 4492. කදහං අසසගුමෙඛි සබ්බාලධිකාරහුසිනෙ,
ආජාතියො ව ජාතියා සිඤ්චෙ සීසවාහනෙ.
- 4493. ආරුලෙහ ගාමණියෙහි ඉලලියාවාපධාරිහි,
පහාය පබ්බජිසසාමී තං කදස්සු හවීසසති.
- 4494. කදහං රථසෙණියො සන්තද්ධෙ උස්ඝිතද්ධපේ,
දීපෙ අරොපි වෙය්‍යගෙස සබ්බාලධිකාරහුසිනෙ.
- 4495. ආරුලෙහ ගාමණියෙහි වාපහස්ඨෙහි වච්චිහි,
පහාය පබ්බජිසසාමී තං කදස්සු හවීසසති.
- 4496. කදහං සොවණ්ණරථෙ සන්තද්ධෙ උස්ඝිතද්ධපේ,
දීපෙ අරොපි වෙය්‍යගෙස සබ්බාලධිකාරහුසිනෙ.
- 4497. ආරුලෙහ ගාමණියෙහි වාපහස්ඨෙහි වච්චිහි,
පහාය පබ්බජිසසාමී තං කදස්සු හවීසසති.
- 4498. කදහං සප්ඤ්ජරථෙ සන්තද්ධෙ උස්ඝිතද්ධපේ,
දීපෙ අරොපි වෙය්‍යගෙස සබ්බාලධිකාරහුසිනෙ.
- 4499. ආරුලෙහ ගාමණියෙහි වාපහස්ඨෙහි වච්චිහි,
පහාය පබ්බජිසසාමී තං කදස්සු හවීසසති.

1. වක්ඛවාකුපකුජිතා - මජ්ඣං.
2. පං කදස්සු - මජ්ඣං. කදස්සු - සහා.
3. හෙමකප්පනවාසසෙ - මජ්ඣං.

4486. කවර කලෙක මම සතරඟුල් පමණ එළ ලොමින්කළ විසිතුරු පලස් අතුළ රන්මුවා පයබ්බකයන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4487. කවර කලෙක මම සතරඟුල් පමණ එළ ලොමින් කළ විසිතුරු පලස් අතුළ මිණිමුවා පයබ්බකයන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4488. කවර කලෙක මම කපුපිළි හා කොපෙය්‍යා වස්ත්‍ර ද කොමුපිළි ද කොටුමබර දේශයෙහි නිපන් වස්ත්‍ර ද හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදුවන්නේ ද?

4489. කවර කලෙක මම සක්වාලිහිණියන් විසින් පැවැත්-වෙන නාද ඇති මඤ්ජුකයන්ටගන් හා පියුම් උපුල් ආදී පස්පියුමින් ගැවසී ගත් රමණීය පොකුණු හැර පියා පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4490-4491. කවර කලෙක සවබරණින් සැරඟුණු රන් පොරොදු හා රන් ශීර්ෂාහරණයෙන් හා රන් දැලින් ද යුක් කෝමර හා අකුසු ගත් අත් ඇති ඇතරුවන් නැගුණු ඇන්රජුන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4492-4493. කවර කලෙක උපතීන් ම ආජාතීය වූ සවබරණින් සැරඟුණු ජෙයන්ධව නම් ශීඝ්‍රවාහන වූ කරවාල දුනු දරන අසරුවන් නැගුණු අශ්ව සමූහයන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4494-4495. කවර කලෙක මැනැවින් සැදුණු එසවුණු ධජ ඇති අතුළ දිවිසම් ද ව්‍යාඝ්‍රසම් ද ඇති සියලු අලඛකාරයෙන් සැරඟු දුනු ගත් අත් ඇති යුද්ධ සැවටයෙන් සැරඟුණු රියැදුරන් නැගුණු රථ පඬකකි ද හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4496-4497. කවර කලෙක මම සකාඛ වූ එසවූ ධජ ඇති අතුළ දිවිසම් හා ව්‍යාඝ්‍රසම් ඇති සියලු අලඛකාරයෙන් සැරඟු යුද සැවටයෙන් සැරඟුණු දුනු ගත් අත් ඇති රියැදුරන් නැගුණු සවරණමය රථයන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4498-4499. කවර කලෙක මම සන්තද්ධ වූ එසවූ ධජ ඇති අතුළ දිවිසම් හා ව්‍යාඝ්‍රසම් ඇති සියලු අලඛකාරයෙන් සැරඟු යුද සැවටයෙන් සැරඟුණු දුනු ගත් අත් ඇති රියැදුරන් නැගුණු රිදී රථයන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4500. කදහං අසාරජෙට් සන්නදොධ උසසිතදාධජෙ,
දීපෙ අථොපි වෙය්‍යගෙස සබ්බාලඛකාරහුසිනෙ.
4501. ආරුළෙහ ගාමණියෙහි වාපහජෙහි වමමිහි,
පහාය පබ්බජිසසාමී නං කදසුහු හවිසසනි.
4502. කදහං ඔට්ඨරජෙට් සන්නදොධ උසසිතදාධජෙ,
දීපෙ අථොපි වෙය්‍යගෙස සබ්බාලඛකාරහුසිනෙ.
4503. ආරුළෙහ ගාමණියෙහි වාපහජෙහි වමමිහි,
පහාය පබ්බජිසසාමී නං කදසුහු හවිසසනි.
4504. කදහං ගොණරජෙට් සන්නදොධ උසසිතදාධජෙ,
දීපෙ අථොපි වෙය්‍යගෙස සබ්බාලඛකාරහුසිනෙ.
4505. ආරුළෙහ ගාමණියෙහි වාපහජෙහි වමමිහි,
පහාය පබ්බජිසසාමී නං කදසුහු හවිසසනි.
4506. කදහං අජරජෙට් සන්නදොධ උසසිතදාධජෙ,
දීපෙ අථොපි වෙය්‍යගෙස සබ්බාලඛකාරහුසිනෙ.
4507. ආරුළෙහ ගාමණියෙහි වාපහජෙහි වමමිහි,
පහාය පබ්බජිසසාමී නං කදසුහු හවිසසනි.
4508. කදහං මෙණ්ඩරජෙට් සන්නදොධ උසසිතදාධජෙ,
දීපෙ අථොපි වෙය්‍යගෙස සබ්බාලඛකාරහුසිනෙ.
4509. ආරුළෙහ ගාමණියෙහි වාපහජෙහි වමමිහි,
පහාය පබ්බජිසසාමී නං කදසුහු හවිසසනි.
4510. කදහං මීගරජෙට්¹ සන්නදොධ උසසිතදාධජෙ,
දීපෙ අථොපි වෙය්‍යගෙස සබ්බාලඛකාරහුසිනෙ.
4511. ආරුළෙහ ගාමණියෙහි වාපහජෙහි වමමිහි,
පහාය පබ්බජිසසාමී නං කදසුහු හවිසසනි.
4512. කදහං හත්ථාරුතෙ² සබ්බාලඛකාරහුසිනෙ,
නීලවම්මධරෙ³ සුරෙ තොමරඛකුස පාණිනෙ;
පහාය පබ්බජිසසාමී නං කදසුහු හවිසසනි.

1. මීගරජෙට් - මජ්ඣ.
2. හත්ථාරුතෙව - මජ්ඣ.
3. නීලවම්මධරෙව - මජ්ඣ.

4500-4501. කවර කලෙක මම සන්නද්ධ වූ එසවූ ධජ ඇති අතුළ දිවිසම් හා ව්‍යාභ්‍රසම් ඇති සියලු අලංකාරයෙන් සැරසූ යුද සැට්ටයෙන් සැරසුණු දුනු ගත් අත් ඇති රියැදුරන් නැඟුණු අස්වයන් යෙදූ රථ හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4502-4503. කවර කලෙක මම සන්නද්ධ වූ එසවූ ධජ ඇති අතුළ දිවිසම් හා ව්‍යාභ්‍රසම් ඇති සියලු අලංකාරයෙන් සැරසූ යුද සැට්ටයෙන් සැරසුණු දුනු ගත් අත් ඇති රියැදුරන් නැඟුණු ඔටුවන් යෙදූ රථ හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4504-4505. කවර කලෙක මම සන්නද්ධ වූ එසවූ ධජ ඇති අතුළ දිවිසම් හා ව්‍යාභ්‍රසම් ඇති සියලු අලංකාරයෙන් සැරසූ යුද සැට්ටයෙන් සැරසුණු දුනු ගත් අත් ඇති රියැදුරන් නැඟුණු ගවයන් යෙදූ රථ හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4506-4507. කවර කලෙක මම සන්නද්ධ වූ එසවූ ධජ ඇති අතුළ දිවිසම් හා ව්‍යාභ්‍රසම් ඇති සියලු අලංකාරයෙන් සැරසූ යුද සැට්ටයෙන් සැරසුණු දුනු ගත් අත් ඇති රියැදුරන් නැඟුණු එළුවන් යෙදූ රථ හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4508-4509. කවර කලෙක මම සන්නද්ධ වූ එසවූ ධජ ඇති අතුළ දිවිසම් හා ව්‍යාභ්‍රසම් ඇති සියලු අලංකාරයෙන් සැරසූ යුද සැට්ටයෙන් සැරසුණු දුනුගත් අත් ඇති රියැදුරන් නැඟුණු තිරෙළුවන් යෙදූ රථ හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4510-4511. කවර කලෙක මම සන්නද්ධ වූ එසවූ ධජ ඇති අතුළ දිවිසම් හා ව්‍යාභ්‍රසම් ඇති සියලු අලංකාරයෙන් සැරසූ යුද සැට්ටයෙන් සැරසුණු දුනුගත් අත් ඇති රියැදුරන් නැඟුණු මුවන් යෙදූ රථ හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4512. කවර කලෙක මම සියලු අලංකාරයෙන් සැරසුණු නිල්වන් සැට්ට දරන තෝමර හා අකුසු ගත් අත් ඇති ශූර ඇතරුවන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4513. කදහං අසාරුභේ¹ සබ්බාලඛකාරභුසිනෙ,
නීලවම්බධරෙ සුරෙ ඉලුලියාවාපධාරිනෙ
පහාය පබ්බජි² සසාමී නං කදසුභු භවිසසනි.
4514. කදහං රථාරුභේ³ සබ්බාලඛකාරභුසිනෙ,
නීලවම්බධරෙ සුරෙ වාපහඤ්ඤේ කලාපිනෙ⁴
පහාය පබ්බජි² සසාමී නං කදසුභු භවිසසනි.
4515. කදහං ධනුග්ගභෙ සබ්බාලඛකාරභුසිනෙ,
නීලවම්බධරෙ සුරෙ වාපහඤ්ඤේ කලාපිනෙ
පහාය පබ්බජි² සසාමී නං කදසුභු භවිසසනි.
4516. කදහං රාජපුඤ්ඤේ⁵ සබ්බාලඛකාරභුසිනෙ,
වීතචම්බධරෙ සුරෙ කඤ්ඤානාචෙත්ථධාරිනෙ;
පහාය පබ්බජි² සසාමී නං කදසුභු භවිසසනි.
4517. කදහං අරියගණෙ⁶ ව්‍යථවනෙත්⁶ අලඛිතෙන,
හරිවඤ්ඤාලිතකචෙග කාසිකුභතමධාරිනෙ;
පහාය පබ්බජි² සසාමී නං කදසුභු භවිසසනි.
4518. කදහං අමච්චගණෙ සබ්බාලඛකාරභුසිනෙ,
පීතචම්බධරෙ සුරෙ පුරතො ගච්ඡමාලිනෙ;
පහාය පබ්බජි² සසාමී නං කදසුභු භවිසසනි.
4519. කද සත්තසතා හරියා සබ්බාලඛකාරභුසිතා,
පහාය පබ්බජි² සසාමී නං කදසුභු භවිසසනි.
4520. කද සත්තසතා හරියා සුසංඤ්ඤා නනුමජ්ඣමිමා,
පහාය පබ්බජි² සසාමී නං කදසුභු භවිසසනි.
4521. කද සත්තසතා හරියා අසසවා පියභාණිනි,
පහාය පබ්බජි² සසාමී නං කදසුභු භවිසසනි.
4522. කද සතච්චා කංඝං සොචණ්ණං සතරාජිකං,
පහාය පබ්බජි² සසාමී නං කදසුභු භවිසසනි.

1. අසාරුභෙව - මජ්ඣ. සනා,
2. රථාරුභෙව - මජ්ඣ. සනා,
3. කලාපිනො - සනා,
4. වාපහඤ්ඤා - මජ්ඣ.,
5. රාජපුඤ්ඤෙව - මජ්ඣ.,
6. ව්‍යථවනෙත් - මජ්ඣ.

4513. කවර කලෙක මම සියලු අලංකාරයෙන් සැරසුණු නිල්වන් සැට්ට දරන කරවාල හා දුනු දරන ශූර අසරුවන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4514. කවර කලෙක මම සියලු අලංකාරයෙන් සැරසුණු නිල්වන් සැට්ට දරන දුනුගත් අත් ඇති භියවුරු දරන ඊයඳුරන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4515. කවර කලෙක මම සියලු අලංකාරයෙන් සැරසුණු නිල්වන් සැට්ට ඇති භියවුරු දරන දුනු ගත් අත් ඇති ශූර ධනුර්ධරයන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4516. කවර කලෙක මම සියලු අලංකාරයෙන් සැරසුණු විසිතුරු සැට්ට හා ස්වර්ණමය හිස් වෙළුම් ඇති ශූර වූ රාජ කුමාරයන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4517. කවර කලෙක මම වස්ත්‍ර යුත් සැරසුණු රන්වන් සඳුන් ගැල් වූ ශරීර ඇති උතුම් කසිසඵ දරන බ්‍රාහ්මණ සමූහය හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4518. කවර කලෙක මම සියලු අලංකාරයෙන් සැරසුණු කහපැහැ දරන ශූර වූ පෙරටුව යන ඇමති ගණයා හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4519. කවර කලෙක මම සියලු අලංකාරයෙන් සැරසුණු සත්සියයක් භායභාවන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4520. කවර කලෙක මම මැනැවින් හික්මුණු කෘග වූ මැද පෙදෙස් ඇති සත්සියයක් භායභාවන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4521. කවර කලෙක මම කීකරු පියවදන් ඇති සත්සියයක් භායභාවන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4522. කවර කලෙක මම සියක් පලමකින් කළ සිය ගණන් ඉරි ඇති රන්මුවා තලිය හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

- 4523. කදසු මං හස්සිගුණො සබ්බාලොකාරහුසිතා,
සුචණ්ණකවජා මානවිතා භෙමකපපනාවාසසා.
- 4524. ආරුළුනා ගාමණියෙහි තොමරංකුසපාණිති,
යනතං මං නානුයිසසනති තං කදසු හවිසසති.
- 4525. කදසු මං අසසගුණො සබ්බාලොකාරහුසිතා,
ආජානීයා ච ජාතීයා සිජචවා සීසවාහතා.
- 4526. ආරුළුනා ගාමණියෙහි ඉලලියාවාපධාරිති,
යනතං මං නානුයිසසනති තං කදසු හවිසසති.
- 4527. කදසු මං රථසෙණියො සනතඤ්ඤා උසසිතඤ්ඤා,
දීපා අපොපි වෙයාග්ගො සබ්බාලොකාරහුසිතා.
- 4528. ආරුළුනා ගාමණියෙහි වාපහපෙහි වමෙහි,
යනතං මං නානුයිසසනති තං කදසු හවිසසති.
- 4529. කදසු මං සොණ්ණරථා සනතඤ්ඤා උසසිතඤ්ඤා,
දීපා අපොපි වෙයාග්ගො සබ්බාලොකාරහුසිතා.
- 4530. ආරුළුනා ගාමණියෙහි වාපහපෙහි වමෙහි,
යනතං මං නානුයිසසනති තං කදසු හවිසසති.
- 4531. කදසු මං සජ්ඣුරථා සනතඤ්ඤා උසසිතඤ්ඤා,
දීපා අපොපි වෙයාග්ගො සබ්බාලොකාරහුසිතා.
- 4532. ආරුළුනා ගාමණියෙහි වාපහපෙහි වමෙහි,
යනතං මං නානුයිසසනති තං කදසු හවිසසති.
- 4533. කදසු මං අසසරථා සනතඤ්ඤා උසසිතඤ්ඤා,
දීපා අපොපි වෙයාග්ගො සබ්බාලොකාරහුසිතා.
- 4534. ආරුළුනා ගාමණියෙහි වාපහපෙහි වමෙහි,
යනතං මං නානුයිසසනති තං කදසු හවිසසති.
- 4535. කදසු මං ඔට්ඨරථා සනතඤ්ඤා උසසිතඤ්ඤා,
දීපා අපොපි වෙයාග්ගො සබ්බාලොකාරහුසිතා.
- 4536. ආරුළුනා ගාමණියෙහි වාපහපෙහි වමෙහි,
යනතං මං නානුයිසසනති තං කදසු හවිසසති.

4523-4524. කවර කලෙක සියලු අලංකාරයෙන් සැරසුණු රන් පොරොදු ඇති රන්මුවා ශීර්ෂාභරණ ද සැරසුණු වස්ත්‍ර ද ඇති තෝමර හා අකුසු ගත් අත් ඇති ඇතරුවන් නැගුණු හස්ති-රාජයන්ගෙන් යුත් ඇත් සමූහයෝ හුදෙකලා වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එ බඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4525-4526. කවර කලෙක සවිබරණින් සැරසුණු උපතින් ම ශීඝ්‍ර ගමන් ඇති සෛන්ධව නම් වන කරවාලායුධ හා දුනු දරන අසරුවන් නැගුණු අශ්ව සමූහයෝ වනයට යන හුදෙකලා මා අනුව නො යන්නාහු ද, එ බඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4527-4528. කවර කලෙක යුදයට සැරසුණු එසවු ධජ ඇති අකුළ දිවිසම් හා ව්‍යාඝ්‍රසම් ඇති සවිබරණින් සැරසුණු දුනු ගත් අත් ඇති යුද සැට්ට දරන විශැඳුරන් නැගුණු රථ පර්‍යානිහු හුදෙකලා වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එ බඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4529-4530. කවර කලෙක යුදයට සැරසුණු එසවු ධජ ඇති අකුළ දිවිසම් හා ව්‍යාඝ්‍රසම් ඇති සවිබරණින් සැරසුණු දුනු ගත් අත් ඇති යුද සැට්ට දරන විශැඳුරන් නැගුණු රන්මුවා රථ සමූහයෝ හුදෙකලා වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද එ බඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4531-4532. කවර කලෙක යුදයට සැරසුණු එසවු ධජ ඇති අකුළ දිවිසම් හා ව්‍යාඝ්‍රසම් ඇති සවිබරණින් සැරසුණු දුනු ගත් අත් ඇති යුද සැට්ට දරන විශැඳුරන් නැගුණු විදියෙන් කළ රථ සමූහයෝ හුදෙකලා වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එ බඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4533-4534. කවර කලෙක යුදයට සැරසුණු එසවු ධජ ඇති අකුළ දිවිසම් හා ව්‍යාඝ්‍රසම් ඇති සවිබරණින් සැරසුණු දුනු ගත් අත් ඇති යුද සැට්ට දරන විශැඳුරන් නැගුණු අයුන් යෙදූ රථයෝ හුදෙකලා වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එ බඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4535-4536. කවර කලෙක යුදයට සැරසුණු එසවු ධජ ඇති අකුළ දිවිසම් හා ව්‍යාඝ්‍රසම් ඇති සවිබරණින් සැරසුණු දුනු ගත් අත් ඇති යුද සැට්ට දරන විශැඳුරන් නැගුණු ඔටුවන් යෙදූ රථ සමූහයෝ හුදෙකලා වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එ බඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

40 ජාතකපාළි-මහානිපාතො

- 4537. කදසු මං ගොණරො සනතඤ්ඤා උසස්තඤ්ඤා,
දීපා අපොපි වෙය්‍යග්‍යා සබ්බාලච්ඡාරහුසිතා.
- 4538. ආරුළහා ගාමණියෙහි වාපහසෙති වම්බිති,
යනතං මං නානුයිස්සනති තං කදසු භවිස්සති.
- 4539. කදසු මං අජරො සනතඤ්ඤා උසස්තඤ්ඤා,
දීපා අපොපි වෙය්‍යග්‍යා සබ්බාලච්ඡාරහුසිතා.
- 4540. ආරුළහා ගාමණියෙහි වාපහසෙති වම්බිති,
යනතං මං නානුයිස්සනති තං කදසු භවිස්සති.
- 4541. කදසු මං මෙණරො සනතඤ්ඤා උසස්තඤ්ඤා,
දීපා අපොපි වෙය්‍යග්‍යා සබ්බාලච්ඡාරහුසිතා.
- 4542. ආරුළහා ගාමණියෙහි වාපහසෙති වම්බිති,
යනතං මං නානුයිස්සනති තං කදසු භවිස්සති.
- 4543. කදසු මං මීගරො සනතඤ්ඤා උසස්තඤ්ඤා,
දීපා අපොපි වෙය්‍යග්‍යා සබ්බාලච්ඡාරහුසිතා.
- 4544. ආරුළහා ගාමණියෙහි වාපහසෙති වම්බිති,
යනතං මං නානුයිස්සනති තං කදසු භවිස්සති.
- 4545. කදසු මං හජාරුහා සබ්බාලච්ඡාරහුසිතා,
නීලවම්බරා සුරා තොමරච්ඡාසපාණිනො;
යනතං මං නානුයිස්සනති තං කදසු භවිස්සති.
- 4546. කදසු මං අස්සාරුහා සබ්බාලච්ඡාරහුසිතා,
නීලවම්බරා සුරා ඉලලියා'වාපධාරිනො;
යනතං මං නානුයිස්සනති තං කදසු භවිස්සති.
- 4547. කදසු මං රජාරුහා සබ්බාලච්ඡාරහුසිතා,
නීලවම්බරා සුරා වාපහජා කලාපිනො;
යනතං මං නානුයිස්සනති තං කදසු භවිස්සති.
- 4548. කදසු මං ධනුග්‍යහා සබ්බාලච්ඡාරහුසිතා,
නීලවම්බරා සුරා වාපහජා කලාපිනො;
යනතං මං නානුයිස්සනති තං කදසු භවිස්සති.

1. ඉඤ්ජා - සතා.

4537-4538. කවර කලෙක යුදයට සැරසුණු එසවු ධජ ඇති අතුළ දිවියම් හා ව්‍යාභ්‍රසම් ඇති සව්බරණින් සැරසුණු දුනු ගත් අත් ඇති යුදසැට්ට දරන රියැදුරන් නැගුණු ගවයන් යෙදූ රථ සමූහයෝ හුදෙකලා වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එබඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4539-4540. කවර කලෙක යුදයට සැරසුණු එසවු ධජ ඇති අතුළ දිවියම් හා ව්‍යාභ්‍රසම් ඇති සව්බරණින් සැරසුණු දුනු ගත් අත් ඇති යුදසැට්ට දරන රියැදුරන් නැගුණු එච්චන් යෙදූ රථ සමූහයෝ හුදෙකලා වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එබඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4541-4542. කවර කලෙක යුදයට සැරසුණු එසවු ධජ ඇති අතුළ දිවියම් හා ව්‍යාභ්‍රසම් ඇති සව්බරණින් සැරසුණු දුනු ගත් අත් ඇති යුදසැට්ට දරන රියැදුරන් නැගුණු තිරෙච්චන් යෙදූ රථ සමූහයෝ හුදෙකලා වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එබඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4543-4544. කවර කලෙක යුදයට සැරසුණු එසවු ධජ ඇති අතුළ දිවියම් හා ව්‍යාභ්‍රසම් ඇති සව්බරණින් සැරසුණු දුනු ගත් අත් ඇති යුද සැට්ට දරන රියැදුරන් නැගුණු මුඛින් යෙදූ රථ සමූහයෝ හුදෙකලා වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එබඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4545. කවර කලෙක සව්බරණින් සැරසුණු නිල්වන් සැට්ට දරන තෝමර හා අකුසු ගත් අත් ඇති ශූර ඇතරුවෝ වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එබඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4546. කවර කලෙක සියලු අලංකාරයෙන් සැරසුණු නිල් සැට්ට දරන කරවාලායුධ හා දුනු දරන ශූර අසරුවෝ වනයට හුදෙකලා යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එබඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4547. කවර කලෙක සව්බරණින් සැරසුණු නිල්වන් සැට්ට දරන දුනු ගත් අත් ඇති ශූර රථ සේනාවෝ වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එබඳු පැවිද්ද කවරද වන්නේ ද?

4548. කවර කලෙක සව්බරණින් සැරසුණු නිල්වන් සැට්ට දරන දුනු හියවුරු ගත් අත් ඇති ශූර ධනුර්ධරයෝ වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එබඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

42 ජාතකසාළි-මහානිපාතො

4549. කදසු මං රාජපුත්තා සබ්බාලධාරාහුසිතා,
 විතච්චෙධරා සුරා කඤ්ඤානාචෙය්ධාරිනො;
 යනාං මං නානුධිස්සනාති තං කදසු¹ හවිස්සති.
4550. කදසු මං අරියගණා චත්චනතා අලඛනතා,
 හරිචන්දනලික්ඛධතා කාසිකුතමධාරිනො;
 යනාං මං නානුධිස්සනාති තං කදසු හවිස්සති.
4551. කදසු මං අමච්චගණා සබ්බාලධාරාහුසිතා,
 පිතච්චෙධරා සුරා පුරතො ගච්ඡමාලිති;
 යනාං මං නානුධිස්සනාති තං කදසු හවිස්සති.
4552. කදසු මං සත සතා හරියා සබ්බාලධාරාහුසිතා,
 යනාං මං නානුධිස්සනාති තං කදසු හවිස්සති.
4553. කදසු මං සත්තසතා හරියා සුසඤ්ඤා තනුමඡ්ඤ්ඤිමා,
 යනාං මං නානුධිස්සනාති තං කදසු හවිස්සති.
4554. කදසු මං සත්තසතා හරියා අස්සවා පියතාණිති,
 යනාං මං නානුධිස්සනාති තං කදසු හවිස්සති.
4555. කදහං පතනං ගනෙකාන මුණ්ණො සබ්බාච්චාරුතො,
 පිණ්ඩකාය චරිස්සාමි තං කදසු හවිස්සති.
4556. කදහං පංසුකුලානං උඡ්ඤ්ඤිතානං මහාපථො,
 සබ්බාච්චි ධාරධිස්සාමි තං කදසු හවිස්සති.
4557. කද සත්තාහං මෙසෙ² ඔච්චො³ අලලච්චිචරො,
 පිණ්ඩකාය චරිස්සාමි තං කදසු හවිස්සති.
4558. කදහං සබ්බහං⁴ ධානං රුක්ඛා රුක්ඛං චනා චනං,
 අනපෙසෙකා විහරිස්සාමි⁵ තං කදසු හවිස්සති.
4559. කදහං ගිරිඳුගෙසු පභීනාහයගෙහරචො,
 අදුනිඨො විහරිස්සාමි⁶ තං කදසු හවිස්සති.

1. තං කදසු - මජ්ඣ. කදසු - සා. 2. යනමෙසෙ - වී. මජ්ඣ.
 3. ඔච්චො - මජ්ඣ. ඔච්චො - සා.
 4. සබ්බධානං ගතො - මජ්ඣ. සබ්බො - සා.
 5. ගම්භාමි - මජ්ඣ.
 6. ගම්භාමි - මජ්ඣ. සා.

4549. කවර කලෙක සවබරණින් සැරසුණු නිල්වින් සැට්ට දරන රන් සැරයටි ගත් අත් ඇති ශූර රාජ පුත්‍රයෝ හුදෙකලා වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එබඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4550. කවර කලෙක අලඛනාර වස්ත්‍රයෙන් සැරසුණු රත්සුන් ගැල්වුණු ශරීරාවයව ඇති උතුම් කශීයඵ දරන බ්‍රාහ්මණ සමූහයෝ වනයට හුදෙකලා යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එබඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4551. කවර කලෙක සවබරණින් සැරසුණු කහපැහැ ඇති පෙරටුව යන ශූර ඇමැතිගණයා හුදෙකලා වනයට යන මා අනුව නො යද්ද, එබඳු පැවිද්ද කවර කලෙක සිදු වන්නේ ද?

4552. කවර කලෙක සර්වාලඛනාරයෙන් සැරසුණු සත්සියයක් ස්ත්‍රීහු හුදෙකලා වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එබඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4553. කවර කලෙක මනාකොට හික්වුණු කෘශ වූ සිරුරු මැද පෙදෙස් ඇති සත්සියයක් භායනීවෝ හුදෙකලා වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එබඳු පැවිද්ද කවර කලෙක සිදු වන්නේ ද?

4554. කවර කලෙක ප්‍රිය තෙපුල් ඇති සත්සියයක් භායනීවෝ හුදෙකලා වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එබඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4555. කවර කලෙක හිස මුඩු කළ සහළ සිවුරක් පෙර වූ මම පාත්‍රයක් රැගෙන පිඩු සිභා හැසිරෙන්නෙමි ද, එබඳු පැවිද්ද කවර කලෙක සිදු වන්නේ ද?

4556. කවර කලෙක මහ මග හැර දැමූ පාංශුතුල වස්ත්‍රයෙන් සහළ සිවුරක් දරන්නෙමි ද, එබඳු පැවිද්ද කවර කලෙක සිදු වන්නේ ද?

4557. කවර කලෙක (බැඳගෙන වස්නා) සන්ද වැස්සෙන් තෙත් සිවුරු ඇති මම පිඩු පිණිස හැසිරෙමි ද, එබඳු පැවිද්ද කවර කලෙක සිදු වන්නේ ද?

4558. කවර කලෙක ගසින් ගසට වනයෙන් වනයට පැමිණ ඇලුම් නොකොට මුළු දවස ම වසන්නෙමි ද, එබඳු පැවිද්ද කවර කලෙක සිදු වන්නේ ද?

4559. කවර කලෙක ගිරි දුර්ගමස්ථානයන්හි පහ වූ බිය ඇති වැ හුදෙකලා ව හැසිරෙන්නෙමි ද එබඳු පැවිද්ද කවර කලෙක සිදු වන්නේ ද?

44 ජාතකපාළි-මහානිපාතො

4560. කදු වීණංව රුජකො සත්තත්තනී මනොරමං,
වීතං උජුං කරිසොථී තං කදුසුභ භවීසොති.
4561. කදුහං රචකාරොව පරිකන්තං උපාහනං,
කාමසංයොජනෙ ඡෙවජං¹ යෙ දිට්ඨො යෙ ව මානුසෙ.
4562. තා ව සත්තසතා හරියා සබ්බාලොකාරභුසිතා,
බාහා පගගග්ගා පකකද්දං කසමා නො විජභීසොසි.
4563. තා ව සත්තසතා හරියා සුසඤ්ඤා තනුමජ්ඣමිමා,
බාහා පගගග්ගා පකකද්දං කසමා නො විජභීසොසි.
4564. තා ව සත්තසතා හරියා අසොවා පියභාණිනී,
බාහා පගගග්ගා පකකද්දං කසමා නො විජභීසොසි.
4565. තා ව සත්තසතා හරියා සබ්බාලොකාරභුසිතා,
භික්ඛා සමපද්දඨී² රාජා පබ්බජ්ජාය පුරකඛතො.
4566. තා ව සත්තසතා හරියා සුසඤ්ඤා තනුමජ්ඣමිමා,
භික්ඛා සමපද්දඨී² රාජා පබ්බජ්ජාය පුරකඛතො.
4567. තා ව සත්තසතා හරියා අසොවා පියභාණිනී,
භික්ඛා සමපද්දඨී² රාජා පබ්බජ්ජාය පුරකඛතො.
4568. භික්ඛා සතඵලං³ කංසං සොවණ්ණං සතරාජීකං,
අගගභී මනභිකාපනං⁴ තං දුතියාභිසෙවනං.
4569. චෙසමා අගභිසමා ජාලා කොසා⁵ ධයනන්ථී භාගයො,
රජතං ජාතරුපඤ්ච මුත්තා චෙඵරියා ඛහුං.
4570. මණයො සබ්බමුත්තා ව වන්ථීකං⁶ හරිවදුනං,
අරීනං දන්තභණ්ඩඤ්ච ලොභං කාලායසං ඛහු;
ඵභී රාජ නිවත්තසුභ මා නෙ තං විතයා⁷ ධනං.

1. ඡෙවජං - මජ්ඣං.
2. සමපද්දඨී - මජ්ඣං, සමපද්දඨී - යා.
3. සතඵලං - මජ්ඣං, යා.
4. මනභිකා - මජ්ඣං,
5. කොසා - ඵ.
6. වන්ථීකං - මජ්ඣං, යා.
7. විතයා - මජ්ඣං, යා.

4560. කවර කලෙක වීණා වාදකයෙකු සත් නනක් ඇති සිත්කලු වීණාව මෙන් සිත සාත්‍ය කරන්නෙමි ද, එබඳු පැවිද්ද කවර කලෙක සිදු වන්නේ ද?

4561. කවර කලෙක මම පාවහන් සිඳුනා සොම්වරකු මෙන් දිව්‍ය වූ ද මානුසික වූ ද කාමසංකෘතියන් සිදින්නෙමි ද යි (මහාජනක රජ කී ය.)

4562. සියලු අලංකාරයෙන් සැරසුණු ඒ සත්සියයක් භාය්‍යාවෝ කවර හෙයින් අප අත්හරින්නෙහි ද යි අත් ඔසවාගෙන හැඩුහ.

4563. මනාව හික්මුණු කෘශ වූ මධ්‍යභාග ඇති ඒ සත්සියයක් භාය්‍යාවෝ කවර හෙයින් අප හරනෙහි ද යි අත් ඔසවාගෙන හැඩුහ.

4564. කීකරු වූ ප්‍රිය තෙපුල් ඇති ඒ සත්සියයක් භාය්‍යාවෝ කවරහෙයින් අප හරනෙහි ද යි අත් ඔසවාගෙන හැඩුහ.

4565. සියලු අලංකාරයෙන් සැරසුණු ඒ සත්සියයක් භාය්‍යාවන් ද හැර පැවිද්ද විසින් පෙරටු කළ රජ තෙම නික්මැ ගියේ ය.

4566. මනාකොට හික්මුණු කෘශ වූ ශරීර මධ්‍ය ප්‍රදේශ ඇති ඒ සත්සියයක් භාය්‍යාවන් හැර පැවිද්ද විසින් පෙරටු කළ රජ තෙම නික්මැ ගියේ ය.

4567. කීකරු වූ ප්‍රිය තෙපුල් ඇති ඒ සත්සියයක් භාය්‍යාවන් හැර පැවිද්ද විසින් පෙරටු කළ රජ නික්මැ ගියේ ය.

4568. එ රජ තෙම සියක් පළමකින් කළ සියගණන් රේඛා ඇති රත්තලිය හැර දෙවැනි අභිෂෙකයක් මෙන් ඒ මැටි පාත්‍රය ගත්තේ ය.

4569. (මහරජ ඔබගේ නුවර පෙරමග) ගෙවල් ගින්නෙන් ඇවිල ගියේ ය. ගිනිදැලින් සම වැ දිලිසේ. බඩු ගබඩා කොටස් වශයෙන් දූවෙයි. එහි රිදී, රන්, මුතු, වෙරළමිණි ද බොහෝ ය.

4570. මැණික් ද, සක්මුතු ද, පිළි කොඩි ද, රසඳුන් ද, අඳුන් දිවිසම් ද, දළමුවා බඩු ද, තඹ ආදී ලොහ භාණ්ඩ ද, කාළ ලොහ භාණ්ඩ ද බොහෝ වෙයි. මහරජ එනු මැනව. නවතිනු මැනව. ඔබ සතු ධනය නො නසනු මැනවැ යි (සිවලී බිසව කීවා ය.)

4571. සුසුඛං වත ජීවම යෙසං නො නත්ථි කිංකුණං,
මිට්ඨොයා¹ ඩංඤාමානාය න මෙ කිංකුණි අධංඤාපථං.
4572. අටච්චියො සමුසප්පකා රඬං විද්ධංසයනති තං,
එහි රාජ නිවහනස්ස මා රඬං චීනසා ඉදං.
4573. සුසුඛං වත ජීවම යෙසං නො නත්ථි කිංකුණං,
රඬො චිත්තමානමිති න මෙ කිංකුණි අචිරථං.²
4574. සුසුඛං වත ජීවම යෙසං නො නත්ථි කිංකුණං,
පිතිහත්ඛා හවීසසාම දෙවා ආහස්සරා යථා.
4575. කිංකුණො ඔහනො සොසො කා නු භාමෙ කිලිලියා,
සමංකංකුඤ්චි³ පුච්ඡාම කඤ්ඤො අභියචො⁴ ජනො.
4576. මමං ඔභාය ගච්ඡන්තං එකෙසො අභියචො ජනො,
සිමාකිකුණමනං යන්තං මුනිමොනස්ස පකතියා;
මිසසං නන්දිති ගච්ඡන්තං කිං ජානමනුසුච්ඡයි.
4577. මාස්ස කිංකුණං අමඤ්ඤිකො⁵ සරිරං ධාරයං ඉමං,
අචිරංකුණොයමිදං⁶ කමමං බහුති පරිපඤ්චො.
4578. කො නු මෙ පරිපඤ්චො මම එවං විහාරිතො,
යො නෙවදිචො නාදිචො කාමානමභිපඤ්චො.
4579. නිඤ්ඤං තන්දි විජමිතිකා අරස්සි හත්ඨසම්මදො,
ආවසන්ති සරිරඬො බහුති පරිපඤ්චො⁷.
4580. කල්යාණං වත මං හවං බ්‍රාහ්මණමනුසාසයි,
බ්‍රාහ්මණං යෙව්⁸ පුච්ඡාමි කොනු කුමසි මාරියං.

1. මිට්ඨො - මජ්ඣං,
2. අභාරථ - මජ්ඣං. අධංඤාපථ මාමෙ කිච්චි අභාරථ - සා.
3. භාමෙව කිලියා - මජ්ඣං. කිලියා - සා.
4. සමංකං කෙච්චි - මජ්ඣං, සා.
5. අභියචො - මජ්ඣං.
6. අමඤ්ඤිකා - මජ්ඣං.
7. අචිරංකුණො යමිදං බහුති පරිපඤ්චො - මජ්ඣං.
8. පරිපඤ්චො - මජ්ඣං.
9. කෙච්චි - චි. මජ්ඣං.

4571. යම්බඳු අපට කිසිවක් නැත්තේ ද ඒ අපි ඒකාන්ත-
යෙන් ඉතා සුවසේ ජීවත් වමහ. මියුලු නුවර දවෙන කල්හි මා
සතු කිසිවක් නො දැවෙන්නේ ය යි (රජ තෙම කීය.)

4572. මහරජ, වනගත සොරු පැමිණියහ. ඔබ සතු ඒ රට
වනසකි. මහරජ, එනු මැනව. නවතිනු මැනව. මේ රට නො-
නසනු මැනවැ යි (සිවලි බියව කීවා ය.)

4573. යම්බඳු අපට කිසිවක් නැත්තේ ද ඒ අපි ඒකාන්ත-
යෙන් ඉතා සුවසේ ජීවත් වමහ. රට පහරන කලා මාගේ කිසිවක්
නො නැසේ.

4574. යම්බඳු අපට අයත් කිසිවක් නැද්ද අපි ඒකාන්ත-
යෙන් සුවසේ ජීවත් වමහ. ආහස්සර නම් බඹලෝ වැසි දෙවියන්
මෙන් ප්‍රීතිය ආහාර කොට ඇත්තෝ වන්නෙමු යි (රජ තෙම
කී ය.)

4575. මේ මහාජන සෝඝය කවර හෙයින් ද? ගමෙහි මෙන්
මේ කිලිකිලි යන ශබ්දය කුමක් ද? ශ්‍රමණ වූ ඔබ මැ විවාරමු.
කවර හෙයින් මේ මහජනයා රැස්වේ ද යි (නාරද නම් තාපස
තෙම ඇසී ය.)

4576. ඔවුන් හැර යන මා නිසා මේ මහාජනයා මෙහි රැස්
වූයේ ය. කෙලෙස් සීමාව ඉක්මවා යන අනගාරිය මුනි සංඛ්‍යාත
තපසට පැමිණීම පිණිස සතුටින් යන මා දැන ගෙන කුමට විවාර-
න්නෙහි ද යි (රජ තෙම ඇසී ය.)

4577. මේ පැවිදි සිරුර දරන්නේ කෙලෙස් නැසුවේ යැ යි
නො සිතව. මේ කෙලෙස් සමුහය මෙපමණකින් තරණය කළහැකි
ද නො වේ. උපද්‍රවයෝ බොහෝ යැ යි (තාපස තෙම කී ය.)

4578. යමෙක් මෙ ලොවහි ද පරලොවහි ද කාමසම්පත් නො
පතන්නේ නම් එසේ වෙසෙන මට කවර උවදුරෙක් වන්නේ ද යි
(බෝසත් ගෙම කී ය.)

4579. නින්ද ය අලසබ්ධ ය ඇනුම් ඇරීම ය නො ඇල්ම ය
බත්මත ය යන බොහෝ උවදුරු තොපගේ සිරුරෙහි පිහිටා
වෙසෙතැ යි (නාරද තාපස තෙම කී ය.)

4580. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, මට යහපත් අනුශාසනා කෙරෙහි.
නිදුකාණෙනි, ඔබ කවරෙක් ද යි බ්‍රාහ්මණ වූ ඔබ මැ විවාරම් යි
(බෝසත් තෙම කී ය.)

- 4581. නාරදෙ ඉති මෙ නාමං¹ කසසපො ඉති මං විදු,
තොතො සකාසෙ ආගඤ්ඤිං සාධු සබ්බි සමාගමො.
- 4582. තසස තෙ සබ්බො ආනන්දෙ විහාරො උපවත්තතු,
යදුතං තං පරිපුරෙහි බන්ධියා උපසමෙන ව.
- 4583. පසාරය සන්තකකඤ්ඤා උනගත්තඤ්ඤා පසාරය,
කමමං විජජඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා සකකත්වාන පරිබ්බජ.
- 4584. බහුහස්ථී ව අශෙස ව නගරෙ ජනපදනි ව,
හිත්වා ජනක පබ්බජිතො කපලෙට්ඨ රතිවජ්ඣකියා.
- 4585. කච්චිනනු තෙ ජනපද² මීනතා මච්චො ව ඤාතකමා,
දුඤ්ඤිං අකංසු³ ජනක කසමා වෙතං⁴ අරුචචට.
- 4586. න මිගාජින ජාතුච්ච අහං කඤ්ඤි කුදවනං,
අධමමෙන ජිනෙ ඤාතිං න වාපි ඤාතයො මමං.
- 4587. දීඝවාන ලොකවත්තනාං බජ්ජනාං කඤ්ඤිකතං,
හඤ්ඤෙරෙ බජ්ජෙරෙ වෙසු යසු සතො පුටුජ්ජනො;
ඵතාහං උපමං කත්වා හිසබ්බකොස්ඨි මිගාජින.
- 4588. කොහු තෙ හගවා සත්වා කසෙසතං වචනං සුචී
නහි කපං වා විජජං වා පච්චකම්බාය රථෙසහ:
සමණං ආහු වත්තනාං යථා දුකඛසංඛිතකමො.
- 4589. න මිගාජින ජාතුච්ච අහං කඤ්ඤි කුදවනං,
සමණං බ්‍රාහ්මණං වාපි සකකත්වා අනුපාවිසිං.

- 1. නාමෙන - මජ්ඣ. සං.
- 2. ජනපද - මජ්ඣ.
- 3. දුඤ්ඤිකංසු - මජ්ඣ.
- 4. තෙ තං.
- 5. ජාතුච්ච - මජ්ඣ.

4581. නාරද යනු මාගේ නම යි, ගොනු වශයෙන් කාශ්‍යප යැ යි මා දනිති. පින්වත් තොප සමීපයට පැමිණියෙමි. සත්පුරුෂයන් හා සමාගමය යහපති.

4582. ඒ තොපට සියලු සතුටු විහරණ වේවා, සිවු බඹවිහරණය පවතිවා, යමක් අඩු වෙයි නම් එය ඉවසීමෙන් හා සන්තිදීමෙන් සම්පූර්ණ කළ මැනවි.

4583. අවමානය ද දුරු කළ මැනවි. අතිමානය ද දුරු කළ මැනවි. දශ කුසලකර්ම ද පක්‍ෂාභිඤ අෂ්ටසමාපත්ති ද මහණදම් ද සකස් කොට පවතිනු මැනවැ යි (නාරද තාපස තෙම අවවාද කොට ගියේ ය.)

4584. එම්බා මහාජනක රජකුමනි, බොහෝ ඇතුන් ද අසුන් ද නගරයන් හා ජනපදයන් ද හැර පැවිදි වූ ඔබ මැටි පාත්‍රයෙහි ඇලුණහු ය.

4585. එම්බා මහාජනක රජකුමනි, කිම එ දනවී වැස්සෝ ද මිත්‍රාමාන්‍යයෝ ද, නැයෝ ද ඔබට කිසි අපරාධයක් කළාහු ද කවර හෙයින් මේ මැටි පාත්‍රය කැමති වූහු ද යි (මිගාජින නම් තාපස තෙම ඇසී ය.)

4586. එම්බා මිගාජින තවුසනි, ඒකාන්තයෙන් ම මම කවර කලෙකවත් අධර්මයෙන් කිසි නැයකු නො දිනුවෙමි. නැයෝ ද මා නො දිනුහ යි බෝසත් තෙමේ කී ය.

4587. එම්බා මිගාජින තවුසනි, යම් ක්ලේශවස්තුවක ඇලුණු පාඨස්ථනයක් නැයේ ද බැදේ ද මෙහි කෙලෙසුන් විසින් අනුභව කරන කෙලෙසුන් විසින් ම මඩ ගොහුරුවක් කරන ලද ලෝකයාගේ පැවැත් ම දුටු මම මේ කාරණය ම උපමා කොට පිටු සිහන්තෙක් වීම් යි බෝසත් තෙමේ කී ය.

4588. මහරජ, ඔබගේ පින්වත් අනුශාසක තෙමේ කවරෙක් ද? ඔබ කියන පිරිසුදු බස කවරකුගේ වචනයක් ද? ශ්‍රමණ වේශය හෝ ශ්‍රමණ විද්‍යාව හෝ හැර යමසේ දුක් ඉක්මවා ද එසේ පවත්නා ශ්‍රමණයකු නො ම කියද්ද එහෙයින් යි මිගාජින තෙමේ කී ය.

4589. පින්වත් මිගාජින තවුසනි, ඒකාන්තයෙන් මම කිසි කලෙක කිසියම් ශ්‍රමණයකුට හෝ කිසියම් බ්‍රාහ්මණයෙකුට හෝ සත්කාර කොට ඇසීමට නො පැමිණියෙමි යි බෝසත් තෙමේ කී ය.

4590. මහතා වානුභාවෙන ගව්ඡනොනා සිරියාජලං,
 ගීයමානෙසු ගීතෙසු වජ්ජමානෙසු වගුසු;
 තුරියතාළිතසංසුට්ඨං සමච්ඡාලසමාහිතෙ.
4591. සමීගාජින මද්දකඛං ඵලං¹ අමබං නිරොව්ඡදං,
 තුජ්ජමානං² මනුසෙසභි ඵලකාමෙභි³ ජතතුභි.
4592. සො ජො හතතං සිරිං නිත්වා ඔරොහිත්වා මීගාජින,
 මූලං අමබ්භ්‍රජාගඤ්ඤං ඵලිනො නිපඵලිතස්ස ව.
4593. ඵලං අමබං හතං දියවා විඤ්ඤනං⁴ විනලිකතං,
 අපේතං ඉතරං අමබං නීලොභාසං මනොරමං.
4594. ඵවමෙව නුනමෙභපි ඉස්සරෙ බහුකණ්ඩකෙ,
 අමීඤ්ඤා නො වධිස්සන්ති යථා අමබො ඵලී හතො.
4595. අජිනමහි හඤ්ඤතෙ දීපි නාගො දනොනහි හඤ්ඤතෙ,
 ධනමෙහි ධනිනො හතති අනිකෙතමසජඵවං;
 ඵලී අමබො අඵලො ව තෙ සඤ්ඤාරො උභො මම.
4596. සමෙබ්බා ජනො පච්චාසිතො රාජා පබ්බජිතො ඉති,
 හඤ්ඤාරොහා අභිකට්ඨා රථිකා පත්තකාරිකා.
4597. අස්සාසධිත්වා ජතතං යපඤ්ඤා පටිච්ඡදං,
 පුත්තං රජේඤ්ඤා යපෙඤ්ඤාන අඵ පටිච්ඡා පබ්බජිස්සසි.
4598. වන්හා මයා ජානපද මිහ්භාමච්චා ව ඤාතකා,
 සන්ති පුත්තා විදෙහානං දීඤ්ඤා වු රට්ඨවඤ්ඤානො;
 තෙ රජේඤ්ඤා කාරඤ්ඤානති මීලීලායං පජාපති.
4599. ඵහි තං අනුසිකඛාමී යං වාකායං මම රුච්චිති,
 රජේඤ්ඤා තුචං කාරයන්ති පාපං දුච්චිරිතං බහුං;
 කායෙන වාචා මනසා යෙන ගඤ්ඤිසි දුගහතිං.

1. බලං අමබං - මජ්ඣං.
 2. හතමානං - මජ්ඣං. තුදමානං - සා.
 3. බලකාමෙභි - මජ්ඣං.
 4. විදසනං - මජ්ඣං.

4590-4591. පින්වත් මිහාජිත තවුසනී, මහහර හි ගයන කල මිහිරි නද ඇති වාද්‍ය වයන කල වයන තුය් සෝභ ඇති කල කුලුතාලම් ශබ්ද ඇති කල මහත් රාජානුභාවයෙන් ද ශෝභාවෙන් ද දිලියෙමින් යන ඒ මම එල කැමැති ජීනියුන් විසින් විනාශ කළ එම එල දරන අඹ රුකක් ප්‍රාකාරයෙන් වටකළ උයනෙහි දිවිමි.

4592. මිහාජිත නම් තවුසානෙහි, ඒ මම ද වනාහි උයන් සිරි බලා ඇතු පිටින් බැස එල දරන වැනාසුණු අඹරුක මුලට පැමිණියෙමි.

4593. විනාශ කළ කොළ අතු පවා වැනාසු එල විනාශ කළ අඹරුක දෑක ඉක්බිති සිත්කලු නීලවර්ණයෙන් බබළන මේ අතික් එල නැති අඹරුක දිවිමි.

4594. යම්සේ එල ඇති අඹරුක වනයන ලද ද එසේ ම බොහෝ කරදර ඇති ඉසුරුමත් අපට ද සතුරෝ හිංසා නො කරන්නාහු ද?

4595. සම හේතු කොටගෙන අලුත් දිවියා නසනු ලැබේ. දළ හේතු කොටගෙන ඇතා නසනු ලැබේ. ධනය හේතු කොට ගෙන ධනවතා නසනු ලැබේ. වාසස්ථානයක් නැති බැලුමක් නැති පැවිද්දහු කවරෙක් නසා ද ගෙඩි ඇති අඹරුක ද ගෙඩි නැති අඹරුක ද යන ඒ දෙරුක මාගේ ශාස්තාවරයෝ වූවහ සි බෝසත් තෙමේ කී ය.

4596. මහරජ, ඔබ පැවිදි වූහ සි ඇතරුවෝ ද සේනාවන්හි නතු වූවෝ ද රථ සේනාවෝ ද පාබල සේනාවෝ ද යන සියලු මහජන තෙමේ බියෙන් තැති ගති.

4597. මහජනයා අස්වසා නුවරට ආරක්‍ෂා සලසා දීසාවුකුමාර නමැති පුතා රජයෙහි පිහිටුවා ඉන්පසු පැවිදි වන්නහු නම් මැනවැ සි සිවලී දේවි පැවැසු.

4598. එම්බා දේවිය, මව්සිත් දනවුවැස්සෝ හරන ලදහ. මිත්‍රයෝ ද නැයෝ ද හැරදමන ලදහ. විදෙනවාසින්ගේ රට වර්ධනය කරන දීසාවු නම් පුත්‍රයෝ ඇත, ඔව්හු මියුලු නුවර රජය කරවන්නාහ සි රජ තෙමේ කීය.

4599. එම්බා දේවිය, මාගේ යම් වචනයකට කැමැති ද එසේ නම් එව, එයින් කිට අනුශාසනා කරමි. රජය කරවන නී කය, වචන, සිත යන යමකින් දුගතියට යන්නෙහි ද එබඳු දුසිරිත් බොහෝ පව කරන්නෙහි ය.

4600. පරදින්නකෙන පරනිව්සිතෙන,
පිණේඛන යාපෙහි සධිරධමෙමා.
4601. යොපි චතුසෝ භත්තකාලෙ න භුඤ්ජේ
අජ්ඣමාරිව්¹ බුද්ධ මියෙ,
න තෙව පිණේඛං ලුලිකං අනරියං.
කුලපුත්තරූපො සප්පරියො න සෙවෙ.
තඤ්ඤං න සාධු තඤ්ඤං න සුච්ඡු
සුත්තවුච්ඡධංකං භුඤ්ජසෙ තිං.
4602. න වා පි මෙ සිවලී සො අභසෙඛා
යං භොති වත්තං ගිහිනො සුත්තබ්බස වා,
යෙ තෙවි භොගා ඉධ ධර්මලදා
සඤ්ඛා සො භසෙඛා අනවජජාති² වුත්තො.
4603. කුමාරිකේ³ උපසෙතියෙ නිවචං නිගළ⁴ මණ්ඩිනෙ,
කසමා තෙ එකො භුජො ජනති එකො තෙ න ජනති භුජො,⁵
4604. ඉමසමිං මෙ සමණ භතෝ පටිමුක්කා දුනිධුරා,⁶
සඤ්ඛාතා ජායතෙ සඤ්ඤ දුතියසෙසව සා ගති.
4605. ඉමසමිං මෙ සමණ භතෝ පටිමුක්කො එකනිධුරො,⁶
සො අදුතියො න ජනති මුනිභුතොව තිට්ඨති.
4606. විවාදපසන්නො දුතියො කෙනෙකො විවදිසෙසති,
තසස නෙ සග්ගකාමසස එකතනමුපරොචතං.
4607. සුණසී⁷ සිවලී ගාථා කුමාරියා පවෙදිතා,
පෙසස්සියා මං ගරහිත්ථා දුතියසෙසව සා ගති.
4608. අයං දොධා පථො භද්දෙ අනුච්ඡේණො පථාවිහි,
තෙසං තිං එකං ගණ්ඨාහි අභමෙකං පුත්තාපරං.
4609. නෙව මං තිං “ පති මෙ ” ති මාහං “ භරියා ” ති වා පුත්ත,
ඉමමෙවි කථං කථයන්තා වුණං නගරප්‍රාගමුං.

1. අජ්ඣමාරිව - මජ්ඣ. අජ්ඣකධමාරිව - සා. අකුසුච්ඡව - ඵ.
2. අනවයෙ - මජ්ඣ.
3. කුමාරියෙ - මජ්ඣ. ඵ.
4. නිගල - මජ්ඣ.
5. දුනිවරා - මජ්ඣ. සා.
6. එකනිවරො - මජ්ඣ.
7. සුණසු - මජ්ඣ.

4600. අනුන් විසින් නිමවුණු දෙන ලද ආහාරයකින් යැපෙව, මේ පිටු සිභා යැපීම නම් නුවණැත්තන්ගේ සවිභාව ධර්මයකැ යි බියොවට අවවාද කෙළේ ය.

4601. ඉදින් යමක සතරවැනි බත් අනුභව කරන කලා අනුභව නො කරන්නේ ද අනාථ මරණ ඇත්තේ ම ඤාධාවෙන් මිය යන්නේ ද, වැලි තැවරුණු අයහපත් අහර අනුභව කරන්නේ ද කුලපුත්‍ර සවිභාව ඇති සත්පුරුෂ තෙමේ මෙ බඳු අහර අනුභව නො කරන්නේ ය. මහරජ, යම් බල්ලකු ඉඳුල් කළ අහරක් ඔබ වළඳන්නහු නම් ඒ වැළඳීම යහපත් නො වේ. ගොහන නො වේ ය යි බියොව කීවා.

4602. එම්බා සිවලී දේවිය, ගිහියකු විසින් ද සුභබයකු විසින් ද හැර දැමූ යමක් වේ නම් ඒ පිණිසාතය මා නො කෑ යුත්තක් නො වේ. මේ ලෙව්හි දහැමින් ලද යම්කිසි හෝගයෝ වෙත් නම් ඒ සියල්ල අනුභව කටයුතු ය. නිවැරදි ය යි පැවැසුණු බව රජ තෙමේ කී ය.

4603. නිතර මව ළඟ සයනය කරන ස්වභාව ඇති එම්බල දරිය කවර හෙයින් කීගේ එක් අතක් ශබ්ද කෙරේ ද එක් අතක් ශබ්ද නො කෙරේ දැ යි රජ තෙමේ ළදරිය ගෙන් ඇසී ය.

4604. ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මාගේ මේ අත්හි පැළඳි වළලු දෙකකි. ශබ්දය හටගන්නේ එකට හැපීමෙන් ය. දෙවැන්නක් ඇත්තහුගේ ම මේ ස්වභාවය වෙයි.

4605. ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මාගේ මේ අතෙහි එක් වළල්ලක් දමන ලදී. දෙවැන්නක් නැති බැවින් එය නිශ්ශබ්ද ය. කෙලෙස් පහ කළ මුනිවරයකු මෙන් එය නිහඬ වූ සිටී.

4606. දෙවැන්නක ඇත්තේ විවාදයට පත් වූයේ වෙයි. හුදෙකලා වූයේ කවුරුන් සමග විවාද කරන්නේ ද? එහෙයින් සග සැප කැමැති ඒ ඔබට හුදෙකලා බව කැමති වෙව යි ළදරිය කීවා ය.

4607. එම්බා සිවලී දේවිය, ළදරිය කියූ ගාථා ඇසුවෙහි ය. වැඩකාරියක් වන ඕ නොමෝ දෙවැන්නක් ඇත්තහුගේ මැ මේ සවිභාවය වේ ය යි මට නිඤ කළා ය.

4608-4609. සොඳුර, මහීන් යන එන මෙ දෙමං සන්ධියෙකි. මෙයින් තී කැමති මහක් ගනුව. නැවත මම අනික් මග ගනිමි. සිවලී දේවිය, මාගේ සධාමියා ය යි තී නො කියව. මම ද මාගේ භායනීට ය යි නො කියමි රජ තෙමේ කී ය. මෙ බය කියන්නෝ මැ පුණ නම් නුවරට පැමිණියහ.

- 4610. කොට්ඨකෙ උසුකාරස්ස හහකකාලෙ උපට්ඨිකෙ,
කත්‍ර ච සො උසුකාරො (එකං දණ්ඨං උජුං කතං;)
එකඤ්ච චකඛුං නිග්ගඤ්ඤ පීඨමමෙකෙන පෙකඛති.

- 4611. එවං නො සාධු පසසයි උසුකාර සුඤ්ඤාහි මෙ,
යදෙකං චකඛුං නිග්ගඤ්ඤ පීඨමමෙකෙන පෙකඛයි.

- 4612. චීඨි සමණ චකඛුහි විසාලං විය ධායති,
අසමපඤ්චා පරං¹ ලීඛිං තුජජුභාවාය කපපති.

- 4613. එකඤ්ච චකඛුං නිග්ගඤ්ඤ පීඨමමෙකෙන පෙකඛිතො,
සමපඤ්චා පරමං ලීඛිං උජුභාවාය කපපති.

- 4614. විවාදපහෙතො දුතියො කෙනෙතො විචදීසසති,
තස්ස තෙ සග්ගකාමස්ස එකත්තමුපරොචනං.

- 4615. සුඤ්ඤි සිචලී ගාථා උසුකාරෙණ පචෙදීතා,
පෙසසියා² මං ගරහීඤ්ඤා දුතියසෙසව සා ගති.

- 4616. අයං දෙභිධා පචො හදෙද අනුචිණ්ණො පථාවීඨි,
තෙසං තං එකං ගණ්ණාහි අභමෙතං සුනාපරං.

- 4617. තෙව මං තං ‘පතී මෙ’ ති මාහං ‘හරියා’ ති වා සුත,
මුඤ්ඤාවිසිකා³ පවාළහා එකා විහර සිචලී ති.

මහාජනකජාතකං දුතියං.

1. පරමං - මජ්ඣං.
2. පෙසියා - මජ්ඣං.
3. මුඤ්ඤාවිසිකා - මජ්ඣං.

4610 එහි රජ තෙමේ නමත් අනුභව කරන වේලාව පැමිණි කල හී වඩුවාගේ කොටුව වෙත පැමිණ සිටියේ ය. එහි ද ඒ හී වඩුවා එක් ඇසක් වසා එක් ඇසින් ඇදය බලයි.

4611. යහළු හී වඩුව, මෙසේ මැනැවින් බලන්නෙහි නම් මාගේ බස් අසව. එක් ඇසක් පියා එක් ඇසකින් බලව යන යමක් ඇත්නම් එය යි.

4612. පින්වත් ශ්‍රමණයන් වහන්ස, දැසින් බලන කල විශාල වූවාක් මෙන් වැටහෙයි. ඇද තැනට නො පැමිණ ඇද නැති කරන්නට සුදුසු නො වේ.

4613. එක් ඇසක් පියාගෙන එක් ඇසකින් ඇද බලන්නහුට ඇද තැන බලා සෘජු කිරීම සුදුසු වේ.

4614. දෙවැන්නක ඇත්තේ විවාදයට පැමිණියේ වෙයි. හුදෙකලා වූයේ කවරකු සමග විවාද කරන්නේ ද? සචරයට යනු කැමති ඒ ඔබට හුදෙකලා වීම කැමති වේව යි හී වඩු තෙමේ අවවාද කෙළේ ය.

4615. එම්බා සිවලී දේවිය, හී වඩුවා කියූ ගාථා ඇසුවෙහි ද? දෙවැන්නක ඇත්තහුගේ මේ සභාවය යි කියා හී වඩුවා මට අපහාස කෙළේ ය.

4616-4617. සොළුර මහින් යන එන මේ දෙම. සන්ධියෙකි. මෙයින් තී කැමති මහක් ගනු. ඉක්බිති මේ අතික් මහ මම ගනිමි. මගේ සැමියා යැ යි තී මට නො කියව. මම ද මගේ භායනීව ය යි නැවත නො කියමි රජ තෙමේ කී ය. එම්බා සිවලී දේවිය, වෙන් කොට ගත් මුදු තණ ගොබය මෙන් තී හා නැවත එක් නොවී මම තනි වැ වසන්නෙමි. තී ද තනි වැ වසව යි ඇයට අවවාද කෙළේ යැ යි වදළහ.

දෙවන මහාජනක ජාතක යි.

3. සාමජාතකං

4618. කො නු මං උසුනා විජ්ඣා පමනං උදහාරකං,¹
 බතතියො බ්‍රාහ්මණො වෙසසා කො මං විද්ධා නිලියසී.²
4619. න මෙ මංසානි ඛජ්ජානි වමමනඤ්ඤො න විජ්ජති,
 අථ කෙන නු වණ්ණෙන විද්ධොයාං මං අමඤ්ඤථ.
4620. කො වා කං කසස වා පුතො කථං ජානෙමු තං මයං,
 පුට්ඨො මෙ සමම අකබ්භි කිං මං විද්ධා නිලියසී.
4621. රාජාහමසම් කාසීනං පිලියකොචාති මං විදු,
 ලොභා රඨං පහකාන³ මීගමෙසං⁴ වරාමහං.
4622. ඉසසකොචසම් කුසලො දුඤ්ඤාමෙමාති විසසුතො,
 නාගොපි මෙ න මුඤ්ඤොයා ආගතො උසුජාතනං.
4623. කිඤ්ච කසස වා පුතොසි කථං ජානෙමු තං මයං,
 පිතුතො අතතො වාපි නාමගොක්කං පට්ටෙය.
4624. නෙසාදපුතොහා හදුනොහා සාමො ඉති මං ඤානොයො,
 ආමනාසිංසු ජීවනං සවාජේචාහං⁵ ගතො සයෙ.
4625. විද්ධොසම් පුටුසලලන සවිසෙන යථා මීගො,
 සකමති ලොභිතෙ රාජ පසස සෙම් පරිපුතො.
4626. පට්ටම⁶ගතං සලලං පාස විහාමි⁷ ලොභිතං,
 ආතුරො ත්‍යානු පුච්ඡාමි කිං මං විද්ධා නිලියසී.

1. උදහාරකං - මජ්ඣං.
 2. නිලියසී - මජ්ඣං.
 3. පහකාන - මජ්ඣං, ස්‍යා.
 4. මීගමෙසං - මජ්ඣං.
 5. සවාජේචාහං - මජ්ඣං.
 6. පට්ටම - මජ්ඣං, ස්‍යා.
 7. විහාමි - මජ්ඣං, පීඨාමි - ස්‍යා.

3. සාම ජාතකය

4618. දිය ගෙන යන්නට ප්‍රමාද වූ මට ඊයෙන් විද්දේ කවරෙක් ද? රජ, බමුණු, වෙළෙඳ යන ආදී සිවු පිරිසෙන් කවරෙක් මට විදූ සැහැවුණේ දැයි සාම කුමාර තෙමේ ඇයි ය.

4619. මාගේ මස් කෑ යුතු නො වේ. සමීන් ද වැඩෙක් නැත. එසේ ඇති කල මට කවර කරුණෙකින් විදිය යුතු යැයි සිතනු දැයි කී ය.

4620. තුඹ කවරෙක් හෝ වෙහි ද? කවරකුගේ පුතෙක් හෝ වෙහි දැයි අපි කෙසේ තා දැනිමු ද? යහළුව, මා විවාරන ලද්දේ කියව. කවර හෙයින් මා විදූ සැහැවුණෙහි දැයි සාම කුමාර තෙමේ ඇයි ය.

4621. කසිරට රජ නම් මම වෙමි. පිළියක් නමින් මා දැනි. මස් ලොබින් රට හැර මුවන් සොයමින් හැසිරෙමි.

4622. දුනු සිප්හි ද දක්ෂ වෙමි. සහසසභාම නම් දුන්න නහන්නට පිළිවන් බැවින් දළ්භධම්ම යැයි ප්‍රකට ය. මාගේ ඊ පහරට පැමිණි ඇතා ද නො මිඳේ යැයි පිළියක් රජ කී ය.

4623. තෙපි ද කවරකුගේ පුතෙක් දැයි අපි නොප කෙසේ දැනිමු ද? පියාණන්ගේ හෝ තමන්ගේ නාමගොත්‍ර කියන්නැ යි රජ තෙමේ කී ය.

4624. මහරජ, තොපට යහපතක් වේවා! මම වනාහි වැදි පුතෙක් වෙමි. ජීවත්වන මාගේ නැයෝ 'සාම' කියා මා ඇමැතුහ. අද ඒ මම මෙසේ මරුමුවට පැමිණියෙමි සයනය කරමි.

4625. මහරජ, වීස සහිත මහත් ඊයකින් මුවකු මෙන් විදින ලද්දෙමි වෙමි. බලනු මැනැවැ. තම ලේ විලෙහි ගැඹුණේ හොවිමි.

4626. ඊතලය වම් පසින් ඇතුළු වී දකුණැලයෙන් නික්මිණි. ලේ වමාරමි. මා කවර හෙයින් විදූ සැහැවුණෙහි දැයි නොප විවාරමි.

4627. අපිනමනි හඤ්ඤානෙ දීපි නාගො දුනොති හඤ්ඤානෙ,
අථ කෙන නු වණෙණන විදොධයාං මං අමඤ්ඤාථ.
4628. මීගො උපට්ඨිතො ආසි ආගතො උසුපානනං,
නං දීඨවා උබ්බිජ්ඣ සාම¹ තෙන කොධො මමාවිසි.
4629. යථො සරාමි අඤ්ඤානං යතො පඤ්ඤාසම් විඤ්ඤනං,
න මං මීගා උත්තසනති² අරඤ්ඤා සාපදනිපි.
4630. යතො නිධිං පරිහරිං යතො පඤ්ඤාසම් යොබ්බනං,
න මං මීගා උත්තසනති අරඤ්ඤා සාපදනිපි.
4631. භීරු කිම්පුරිසා රාජ පබ්බතෙ ගන්ධිමාදනෙ,
සච්චිමාදමානා ගච්ඡාම පබ්බතාති වනාති ච;
අථ කෙන නු වණෙණන උත්තසෙ සො මීගො මමං.
4632. න නද්දසා³ මීගො සාම කිනාහං අලිකං⁴ හණ,
කොධොලොභාභිභූතොහං උසුං තෙ තං අවසෙසිං.
4633. කුතො නු සමම ආගමම කසස වා පභිතො කුචං,
උදහාරො නදිං ගච්ඡ ආගතො මීගසමමතං.
4634. අනධා මානා පිතා මයනං තෙ හරාමි බ්‍රහ්මාවතෙ,
තෙසාහං උදහාරකො⁵ ආගතො මීගසමමතං.
4635. අපී තෙසං උසාමකතං අථ යාහසෙස ජිවිතං,
උදකසෙස ච අලොභෙන මඤ්ඤා අනධා මරිසෙසරෙ.

1. උබ්බිජ්ඣසාමි - මඡසං.
2. උත්තසනති - මඡසං, සතා.
3. න නං තස - මඡසං, සතා.
4. අලිකො - මඡසං,
5. උදකං නාණ - ඡෙසං.

4627. සම නිමිති කොට අඳුන් දිවියා නසනු ලැබෙයි, දළ නිමිති කොට ඇතා නසනු ලැබෙයි. එසේ නම් මා විදියයුත්තකු මෙන් කවර හෙයින් සිතී දැ යි සාම කුමාරයා ඇසී ය.

4628. පින්වත, ඊ පහරට පැමිණි මුවෙක් ඉදිරියෙහි සිටියේ ය. තොප දක්මෙන් මුවා හය වී ගියේ ය. එයින් මට තරහ උපතැබී රජ තෙමේ කී ය.

4629. සම කලෙක සිට තමන් සිහි කෙරෙමි ද යමි කලෙක සිට නුවණැති බවට පැමිණියෙමි ද, මේ තාක් වනයෙහි වන්ඩ වූ වන මුවෝ ද මා දැක බිය නො වෙති.

4630. සම කලෙක පටන් වැහැරී සිවුරු පරිහරණය කෙරෙමි ද යමි කලෙක පටන් තරුණ බවට පැමිණියෙමි ද මේතාක් වන්ඩ මෘගයෝ ද මා දැක හය නො වෙති.

4631. මහරජ, ගන්ධිමාධන පර්වතයෙහි හය ජනක කිම්පුරිසයෝ ද වෙති. පර්වතයන්හි ද වනාන්තරයන්හි ද ඔවුන් සමග සතුටින් ගමන් කරමු. එසේ ඇති කල කවර හෙයින් ඒ මුවා මා දැක බිය වන්නේ දැ යි සාම කුමර ඇසී ය.

4632. එම්බා සාම කුමරුනි, මුවා තොප නො දැක්කේ ය. මම ඔබට කවර හෙයින් බොරු කියමි ද? ක්‍රොධයෙන් ද ලොභයෙන් ද මධ්‍යා ලද සිත් ඇති මම ඒ ඊය තොපට විද්දෙමි රජ තෙමේ කී ය.

4633. සහඵව, කවර තැනෙකින් හෝ අවුත් දිය ගෙනෙන්නට ගහට යව යි කවරකු උසින් හෝ එවූ තෙපි මුවන්ගේ ය යි සම්මත මේ විලට ආවහු දැ යි ඇසී ය.

4634. මහරජ, මාගේ මව්පියෝ අසබයෝ ය. මේ මහා වනයෙහි සිට මම ඔවුන් පොෂණය කරමි. ඔවුන්ට දිය ගෙන යන මම මේ මිහසම්මත නම් විලට ආයෙමි යි සාම කුමාරයා කී ය.

4635. ඒ මාගේ මව්පියන්ට හොඳන සමණක් ඇත. එකල්හි සදවසක් දිවි පවත්තේ ය. ඒ අද මව්පියෝ දිය නො ලැබීමෙන් මැරෙන්නාහු යැ යි සිතමි.

4636. න මෙ ඉදං නථා දුක්ඛං ලබ්‍හාහි පුමුනා ඉදං,
යඤ්ච අමම් න පසසාමී තං මෙ දුක්ඛතරං ඉතො.

4637. න මෙ ඉදං නථා දුක්ඛං ලබ්‍හාහි පුමුනා ඉදං,
යඤ්ච තාතං න පසසාමී තං මෙ දුක්ඛතරං ඉතො.

4638. සා නුන කපණො අමම්‍ථා වීරරක්‍ඛාය රුච්ඡති,¹
අඛිඨරතෙත ච රතෙත චා නදීච අචසුච්ඡති.

4639. මො නුන කපණො තාතො වීරරක්‍ඛාය රුච්ඡති,
අඛිඨරතෙත ච රතෙත චා නදීච අචසුච්ඡති.

4640. උටඨානපාරිචරියාය පාදං² සමබාහනසස ච,
“සාම තාතා” ති. විලපනතා තිණ්ඩිසසනති³ බ්‍රහාවතො.

4641. ඉදමපි දුතියං සලලං කමෙපති හදයං මම,
යඤ්ච අපෙඨි න පසසාමී මඤ්ඤෙඤ්ඤ පෙසසාමී⁴ ජීවිතං.

4642. මා බාළභං පරිදෙවෙසි සාම කල්‍යාණදසසනා,
අභං කමමිකරො හුජා හරිසසං තෙ බ්‍රහාවතො.

4643. ඉසසතෙඨ වසමි කුසලො දළභධමෙමොති විසඤ්ඤො,
අභං කමමිකරො හුජා හරිසසං තෙ බ්‍රහාවතො.

4644. මිභානං විසාසමතෙචසං වනමුල ඵලානි ච,
අභං කමමිකරො හුජා හරිසසං තෙ බ්‍රහාවතො.

1. රුච්ඡති - මජ්ඣ., සූ., වී.
2. පාද - මජ්ඣ.,
3. තිණ්ඩිසසනති - මජ්ඣ.,
4. න මෙ විසසාමී - මජ්ඣ.,

4636. මට මේ දුක එබඳු දුකක් නම් නො වේ. පුරුෂයකු විසින් මෙය ලැබියයුතු ය. මැණියන් නො දකිමි යන යම් දුකක් වේ ද එය මට මෙයට වැඩි දුකෙකි.

4637. මෙය මට එවැනි දුකක් නො වේ. පුරුෂයකු විසින් මෙය ලැබියයුතු ය. පියාණන් නො දකිමි යන මේ දුකක් වේ ද එය මට මෙයට වැඩි දුකෙකි.

4638. ඒ මාගේ බැගෑපත් මැණියෝ ඒකාන්තයෙන් මැදියම් රැයෙහි ද පැසුළු රැයෙහි ද බොහෝ කලක් හඬන්නාහ. කුඩා විලක් මෙන් වියැලෙන්නාහ.

4639. ඒ මාගේ බැගෑපත් පියාණෝ ඒකාන්තයෙන් මැදියම් රැයෙහි ද පැසුළු රැයෙහි ද බොහෝ කලක් හඬන්නාහ. කුඩා විලක් මෙන් වියැලෙන්නාහ.

4640. මහරජ, දිවා රැ නැඟී සිටි වියඹයෙන් ඔවුන්ට මෙහෙ කිරීමෙන් ද අත් පා මිරිකීමෙන් ද උවටුන් කෙළෙමි. ඔහු පුත සාම යෑ සි වැළැපෙමින් මේ වනයෙහි ඇවිදිනාහු ය.

4641. ජීවිතය හැර දමන්නෙමි යන යමක් වේ ද අද මව්-පියන් නො දකිමි සි යන යමක් ඇද්ද මේ දෙවැනි ශෝක උල මා හද කම්පා කෙරේ සි සාම කුමාරයා කී ය.

4642. සාම නම් කලාණ දර්ශනය දැඩි කොට නො වැලැ-පෙව් මම කටයුතු කරන්නෙක් වූ මේ මහවෙතෙහි තොප මව්-පියනට උපසථාන කළාක් මෙන් නුඹගේ ඒ මව්පියන් පෝෂණය කොට රැක බලාගන්නෙමි.

4643. ධනුශ්ශිල්පයෙහි ද මම දක්ෂයෙක්මි. දළ්භධර්මය සි ප්‍රකට වූ මම කටයුතු කරන්නෙක් වූ මේ මහවන මැද නුඹ මෙන් නුඹගේ ඒ මව්පියන් පෝෂණය කිරීමෙන් රැක බලාගන්නෙමි.

4644. සිංහාදි වන මාගයන් කා ඉතිරි කළ මස් ද වනයෙහි අල මුල් ද පලවැල ද සොයා මම කටයුතු කිරීමෙන් මහවන මැද නුඹ මෙන් නුඹගේ මව්පියන් රැක බලා පෝෂණය කරන්නෙමි.

62 ජාතකපාළි-මහානිපාතෝ

4645. කතමං තං වනං සාම යඤ්ච මාතා පිතා කච,
අභං තෙ තථා භරිසසං යථා තෙ අභරී කුචං.

4646. අයං එකපදී රාජ යො යං උසසීයනෙ මම,
ඉතො ගහචා අඛිඤ්ඤාසං තඤ්ච තෙසං අභාරකං;
තඤ්ච මාතා පිතා මඤ්ඤා තෙ භරසසු ඉතො ගතො.

4647. නමො තෙ කාසිරාජස්මි නමො තෙ කාසිවඛඤ්ඤා,
අඤ්චා මාතා පිතා මඤ්ඤා තෙ භරසසු බ්‍රහ්මාවතෙ.

4648. අඤ්ඤාසං තෙ පනතඤ්ඤාසං කාසිරාජ නමස්මි තෙ,
මාතරං පිතරං මඤ්ඤා වුතො වජ්ජාසි වජ්ජනං.

4649. ඉදං වජ්ජාන සො සාමො සුචා කලායාණදාසො,
මුච්ඡිතො වීසථෙගෙන වීසඤ්ඤාසං යමපජ්ජං.

4650. ස රාජා පරිදෙවෙසි බහුං කාරුඤ්ඤාසංභිතං,
අජරාමරො වහං ආසිං අජෙජතං¹ ඤ්ඤාසං පුරෙ;
සාමං කාලකතං දීසවා “නඤ්ච මච්චුසස නාගමො”.

4651. යසසු මං පතිමනොති සවීසෙන සමපසිතො,
යාජෙජවං ගතෙ කාලෙ න කිඤ්චී මහිභාසති.

4652. නිරයං නුන ගච්ඡාමී එඤ්ච මෙ නඤ්චී සංසයො,
තද්දති පකතං පාපං වීරරතාය කිබ්බිසං.

4653. භවසති තසස වතොරො ගාමෙ කිබ්බිසකාරකො,
අරඤ්ඤාසං නිමමනුසසමති කො මං වතොමරහති.

1. සඤ්ච - මජ්ඣං.
2. අඤ්ඤාසං - මජ්ඣං, අජෙජතං ඤ්චී - සඤ්චා.

4645. පින්වත් සාමය, නුඹගේ ඒ මව්පියෝ කවර තැනෙක වෙසෙත් ද ඒ කවර වනයක් ද? නුඹ මව්පියන් පොෂණය කෙළේ යම්සේ ද මම ද ඔවුන් එසේ පෝෂණය කරන්නෙමි යි රජ තෙමේ කී ය.

4646. මහරජ, මගේ හිස පැත්තෙන් යම් ඒක පදික මහෙක් වේ ද මේ මගින් ගොස් ඔබද ඇසෙන දුර පමණින් බාගයක් හෙවත් අඩ හඬසනක් පමණ දුර යම් තැනක් වේ ද මව්පියන් වෙසෙන ගෙය එහි ය. මේ මගින් එහි ගොස් ඔවුන් පෝෂණය කරන්නැ යි සාම කුමාරයා කී ය.

4647. කසී රජතුමනි, ඔබට මාගේ නමස්කාරය වේවා! කසීරට වර්ධනය කරන පින්වතුනි, ඔබට නමස්කාර වේවා! මාගේ මව්පියෝ අන්ධයෝ ය. මහවනයෙහි ඔවුන් පෝෂණය කරව.

4648. කසීරජතුමනි, ඔබට ඇදිලි බදිමි. ඔබට නමස්කාර වේවා! මා කියන ලද්දේ මව්පියනට මා වැන්ද බව කියනු මැනවැ යි සාම කුමාරයා කී ය.

4649. තරුණ කලාණ දර්ශන ඇති ඒ සාම කුමාර තෙමේ මේ බය කියා විෂවේගයෙන් සිහිමුළා වූයේ විසඳා බවට පැමිණියේ ය.

4650. එ රජ තෙමේ මම මෙපමණ කල් ජරා මරණ නැත්තෙක් යැ යි සිතීමි. අද කලුරිය කළ සාම කුමරු දක කිසිවකුටත් මරුගේ නො පැමිණීමක් නැතැ යි දැනගනිමි. මින් පෙර එසේ නො දැක්කෙමි. කරුණා සහගත වූ බෙහෙවින් වැලැ-පුණේ ය.

4651. විෂ සහිත ඊයෙන් විදිනු ලැබූ යමෙක් මා සමඟ දැන් කථා කෙළේ ද හේ තෙමේ මෙබඳු මරණයකට පැමිණි කල කිසිවකුදු කථා නො කෙරේ.

4652. එකල මා කළ පාපය බොහෝ කල් දුක් විදීමට සමර්ථ දරුණු වූ කර්මයෙකි. ඒකාන්තයෙන් මම නරකයට යමි, මෙහි මට සැකයෙක් නැත.

4653. පව් කරන තැනැත්තාහට අපරාධ කරුවෙකු යි ගමෙහි නින්දා කරන්නෝ වෙති. මිනිසුන් නැති මේ වනයෙහි මට නින්දා කරන්නට කවිමරක් සුදුසු වේ ද?

4654. සාරයනති හි කම්මානි ආමෙ සංගච්ඡ මානවා,
අරඤ්ඤ නිම්මනුසසමභි කො නු මං සාරයිසසති.
4655. සා දෙවනා අනාරහිනා පබ්බතෙ ගන්ධිමාදනො,
රඤ්ඤච අනුකම්පාය ඉමා ගාථා අභාසථ.
4656. ආගුං කරි මහාරාජ අකරා¹ කම්මද්දකකථං,
අදුසකා පිතා පුතතා තයො එකුසුතා හතා.
4657. එහි තං අනුසිකකාමී යථා තෙ සුගතී සියා,
ධම්මෙනතෙකි² වනෙ පොස මඤ්ඤිහං සුගතී තයා.
4658. ස රාජා පරිදෙවිඤ්ඤා ඛුං කාරුඤ්ඤසංහිතං,
උදකකුම්භමාදය පකකාමී දකඛිණාමුච්චො.
4659. කසස නු එසො පදසඤ්ඤ මනුසසසෙසව ආගතො,
තෙසො³ සාමසස නිගෙසාසො කො නු කම්මසි මාරිස.
4660. සත්තං හි සාමො වජනි සත්තං පාදනි ඤ්ඤනති,⁴
තෙසො සාමසස නිගෙසාසො කො නු කම්මසි මාරිස.
4661. රාජාහමසමි කාසිනං පිළියකෙඛානි මං විදු,
ලොභා රධං පහඤ්ඤාන⁵ මිගමෙසං⁶ වරාමහං.
4662. ඉසසතෙව වසමි කුසලො දළභධම්මොති විසසුතො,
නාගොපි මෙ න මුඤ්ඤියා ආගතො උසුපාතනං.
4663. සවාගතනෙතා මහාරාජ අපො තෙ අදුරාගතං,
ඉසසරොසි අනුපපතො යං ඉධිඤ්ඤි පචෙදය.
4664. නිද්දකානි පියාලානි මධුකෙ කාසුමාරිගො,
එලානි බුද්ධකප්පානි භුඤ්ඤ රාජ වරං වරං.

1. අකරි - මජ්ඣ. සං. ව. අකාර - පිචු.
2. ධම්මෙන තෙ - මජ්ඣ.
3. තො - මජ්ඣ.
4. තෙයනි - මජ්ඣ.
5. පහිඤ්ඤා - මජ්ඣ.
6. මිගමෙසො - මජ්ඣ.

4654. ගමහි මිනිස්සු එක් වැ කළ කම් සිහි කරවති නොහොත් වෝදනා කරති. මිනිසුන් නැති මේ වනයෙහි මට කවරෙක් වෝදනා කරන්නේ දැ යි පිළියක් රජ වැලැවුණේ ය.

4655. එකල 'බහුසෝදරී' නමැති දේවතා තොමෝ ගැබ්-මාදන පර්වතයෙහි අතුරුහන් වූවා රජහට ම අනුකම්පාවෙන් මේ ගාථා කියූ.

4656. මහරජ, රජතෙම මහත් අපරාධයක් කෙළේ ය. කෙළේ ඉතා ලාමක-පහත් ක්‍රියාවකි. නිදෙස් මවපිය දෙදෙනා ද පුතා ද යන මේ තිදෙන එක හී පහරින් නසන ලදහ.

4657. මහරජ, මෙහි එනු මැනැවි. යම්සේ ඔබට සුගතියක් වන්නේ නම් එසේ ඔබට අනුශාසනා කරමි. මහවනයෙහි ඒ අද මවපියන් සාම කුමරු මෙන් දැහැමින් පෝෂණය කිරීමෙන් රැක බලාගනු. ඔබ මෙසේ කළ කල සුගතියට යන්නහු යයි මම සිතමි යි දෙවදු කියූ.

4658. ඒ පිළියක් රජ තෙමේ කරුණා සහගත වැ (සොවින්) බොහෝ වැලැපැදිය කළය රැගෙන දකුණු දිග බලා නික්මැ ගියේ ය.

4659. මෙහි ආ මිනිසකුගේ වැනි මේ පියවර ශබ්දය කවරකුගේ ද මේ පා ශබ්දය සාම කුමාරයාගේ ද? ඒ ශබ්දය නම් නො වේ. පින්වත, මෙහි ආ තෙපි කවරහු ද?

4660. සාම කුමරු සන්තූන් ලෙස එයි. සන්තූන් වැ පා තබයි. මේ ශබ්දය නම් සාම කුමරුගේ නො වේ. පින්වත, මෙහි ආ තෙපි කවරහු දැ යි දුකුල පණ්ඩිත නම් වන සාම කුමරුගේ අත් පියා ඇයි ය.

4661. පින්වත, මම කසිරට වැසියන්ගේ රජ වෙමි. පිළියක් රජ නමින් මා දනිති. මස් ලොබින් රට හැර අවුත් මම මුවන් සොයමින් හැසිරෙමි.

4662. ධනුශ්ශිල්පයෙහි ද දක්ෂ වෙමි. දළ්ඟධර්ම ය යි ද ප්‍රසිද්ධ ය. මාගේ ඊ පහරට පැමිණි ඇතෙක් ද එයින් නො මිදේ ය යි රජ තෙමේ කී ය.

4663. මහරජ, ඔබට යහපත් පැමිණීමක් වේවා. තවද ඔබට අයහපත් පැමිණීමක් නො වේවා. මෙහි පැමිණියේ අපට අධිපති වෙහි ය. මෙහි කැමති යමක් ඇත් නම් එය පිළිගනු මැනැවි.

4664. විලිකුන් කිහිරි ද මොර ද මී ද මිහිරි එරමිණිය ද යන කුඩා එල වර්ග මෙහි බොහෝ ය. මහරජ, හොඳ හොඳ එල අනුභව කළ මැනැවි.

- 4665. ඉදමපි පානීයං සීතං ආහතං ගිරිගඛොරා,
තතො පිච මහාරාජ සචෙ කිං අභිකඛබ්බි.
- 4666. නාලං අක්ඛා චනෙ දච්චුං කො නු මො¹ ඵලමාහරී,
අනන්ධසෙසවයං සමමා නිවාපො² මඤ්ඤා ධායති.
- 4667. දහරො යුවා නානිබ්බහා සාමො කල්‍යාණදසසනො,
දීසසස කෙසා අසිතා අපො සුනඤ්ඤවෙලලිතා.
- 4668. සො හචෙ ඵලමාහනා ඉතො ආද කමණ්ණලුං,
නදීං ගතො උදහාරො මඤ්ඤා න සුරමාගතො.
- 4669. අහං තං අචධං සාමං යො කුඤ්ඤං පරිචාරකො,
යං කුමාරං පච්චෙදෙඨ සාමං කල්‍යාණදසසනං.
- 4670. දීසසස කෙසා අසිතා අපො සුනඤ්ඤවෙලලිතා,
තෙසු ලොභිතලිකොසු සෙති සාමො මයා හතො.
- 4671. කෙන දුකුලමනොති “හතො සාමො” ති වාදිතා,
“හතො සාමො” ති සුකාන හදයං මෙ පච්චෙධති.
- 4672. අසසකුසෙසව තරුණං පචාලං මාලුතෙරිතං,
“හතො සාමො” ති සුකාන හදයං මෙ පච්චෙධති.
- 4673. පාරිකෙ කාසිරාජායං සො සාමං මීගසමමනෙ,
කොධසා උසුතා විජ්ඣති තසස මා පාපමිච්ඡමො.
- 4674. කිච්ඡා ලදොධා පියො පුතො යො අනෙධ අහරී චනෙ,
තං ඵකපුතං සාතිමඤ්ඤ කථං විතං න කොපයෙ.
- 4675. කිච්ඡා ලදොධා පියො පුතො යො අනෙධා අහරී චනෙ,
තං ඵකපුතං සාතිමඤ්ඤ අකෙතාධං ආහු පණ්ඩිතා.

1. මො - මජ්ඣ., සනා.
2. නිවාතො - මජ්ඣ.,

4665. පර්වත ගුහාවෙන් ගෙනා මේ සිහිල් පැන් වෙයි. ඉදින් මහරජ, තෙපි කැමැත්තහු නම් බොහු මැනවැයි පිළිසඳර කථා වශයෙන් පැවසී ය.

4666. අන්ධයෝ වනයෙහි මේ එලවර්ග දක්නට නො හැක්කෝ වෙති. මෙය ගෙනාවේ කවරෙක් ද? මේ යහපත් පළතුරු රැස්-කිරීම අද නො වුවකුගේ කටයුත්තක් මෙන් මට වැටහේ යයි රජ තෙමේ කී ය.

4667. තරුණ යෞවන ඉතා නො මහත් සාම කුමාරයා යහපත් දැකුම් ඇත්තෙකි. තවද ඔහුගේ දිගු කාලවර්ණ කෙස් මස් කොටන කැති අග මෙන් නැමුණේ ය.

4668. ඒ සාම කුමාරයා පලවැල ගෙනවුත් තබා මෙයින් කමඩලාව රැගෙන දිය ගෙනෙන්නට මිගසමමන ගඟට ගියේ දැන් ළඟ මැ ඇතැයි හඟිමි යි පණ්ඩිත තෙමේ කී ය.

4669. තොප මෙහෙ කරන යමෙක් වේ ද යහපත් දැකුම් ඇති සාම යැයි යම් කුමාරයකුගට කියන්නහු ද ඒ කුමරු මුවෙකැයි සිතා මම වීදු මැරීමි.

4670. ඔහුගේ දික් වූ කෙශ කලාපය කාලවර්ණ ය. සුන නම් මස් කොටන කැති අග මෙන් වක් වූ කෙසග ඇත. ලේ නැවරුණු ඒ දිගු නිල් කෙශකලාපයෙහි වැනි රැ මා විසින් මැරූ සාම කුමාර තෙමේ වැලිතලාවෙහි හොක්කේ යයි පිළියක් රජ තෙමේ කී ය

4671. එමබා දුකුල පණ්ඩිතයෙහි, සාම කුමාරයා නැසුවේ යයි කියන කවරකු හා කථා කරන්නහු ද? සාම කුමාරයා නසන ලදැයි අසා මාගේ හෘදය කම්පා වේ.

4672. සුළඟින් කම්පා වන ඇසකු ළපල්ලක් මෙන් සාම කුමාරයා නසන ලදැයි අසා මා හද වෙවුල යි පාරිකා නම් අන්ධ මවු කී ය.

4673. එමබා පාරිකාවනි, ඒ මේ කසිරජ මිගසමමන නම් ගං ඉවුරෙහි දී මුවා මරමි යි ක්‍රොධ සිතින් සාම කුමාරයාට රියකින් විද්දේ ය. රජුට අපි පව සිකිවිලි නො කැමැත්තෝ වෙමු යි පණ්ඩිත තෙමේ කී ය.

4674. දුකසේ ලැබූ යම් ප්‍රිය පුතෙක් අන්ධ අප වනයෙහි දී රැක බලා පොෂණය කෙළේ ද ඒ එක මැ පිය පුතු මැරූ ඔහු කෙරෙහි කෙසේ නම් සිත කෝප නො කෙරෙමි දැයි මවු ඇසූ ය.

4675. දුකින් ලැබූ ප්‍රිය පුත්‍ර යම් කුමාරයෙක් මහවනයෙහි අද මවුපියන් පොෂණය කෙළේ නම් ඒ එක මැ පුතු නැසූ කලැ ද ක්‍රොධ නො කිරීම මැනවැයි දුකුල පණ්ඩිත තෙමේ කී ය.

4676. මා බාලහං පරිදෙවෙට් “හතො සාමා” ති වාදිනා,
අහං කම්මකරො හුත්වා හරිස්සාමි බ්‍රහ්‍යවනො.
4677. ඉසසසෙච්ච සම් කුසලො දළහධිමමොති විසුසනො,
අහං කම්මකරො හුත්වා හරිස්සාමි බ්‍රහ්‍යවනො.
4678. මීගානං¹ විසාසමනෙච්චං චනමුල ඵලානි ච,
අහං කම්මකරො හුත්වා හරිස්සාමි බ්‍රහ්‍යවනො.
4679. නෙස ධම්මො මහාරාජ නෙතං අමෙහසු කප්පති,
රාජා කුමසි අමිතාකං පාදෙ චන්ද්‍රම නෙ මයං.
4680. ධම්මං නෙසාද හණථ කතා අපචිති තයා,
පිතා කුමසි අමිතාකං මාතා කුමසි පාරිකෙ.
4681. නමො තෙ කාසිරාජස්සු නමො තෙ කාසිවංචින,
අඤ්ඤිං තෙ පගණ්හාම යාච සාමානුජාපය.
4682. තස්ස පාදෙ පමජ්ජනා² මුඛඤ්ඤි භුජදසසනං,
සංසුම්භමාතා අත්තානං කාලමාගමයාමසෙ.
4683. බ්‍රහ්‍ය වාළමීගාකිණ්ණං ආකාසනං පදිසසති,
යත් සාමො හතො සෙති චන්ද්‍රෙච්ච පතීනො ජමා.
4684. බ්‍රහ්‍ය වාළමීගාකිණ්ණං ආකාසනං පදිසසති,
යත් සාමො හතො සෙති සූරියොච්ච පතීනො ජමා.
4685. බ්‍රහ්‍ය වාළමීගාකිණ්ණං ආකාසනං පදිසසති,
යත් සාමො හතො සෙති පංසුනා පතීකුණ්ඩිනො.
4686. බ්‍රහ්‍ය වාළමීගාකිණ්ණං ආකාසනං පදිසසති,
යත් සාමො හතො සෙති ඉධෙච්ච වසථ අසිසමෙ.
4687. යදි තත් සහස්සානි සතානි නහුතානි ච,
නෙච්චමකතාං හයං කොච්චි චනො වාලෙසු විජ්ජති,

1. මගානං - මජ්ඣං.

2. පච්චිනා - චී. සමජ්ජනා - මජ්ඣං, සා.

4676. පින්වත්නි, සාම කුමරු නැසීනෑ යි කීමෙන් දැඩි කොට නො වැලඹුණ මැනැවි. මම උපසායකයෙක් වූ මේ මහවනයෙහි නොප පෝෂණය කරන්නෙමි.

4677. මම බහුශ්ශිල්පයෙහි ද දක්ෂ වෙමි. දළඹධර්ම ය යි ප්‍රසිද්ධ මම උවටැන් කරන්නෙක් වූ මේ මහවනයෙහි නොප පෝෂණය කොට රැක බලා ගන්නෙමි යි රජ තෙමේ කී ය.

4678. සිංහාදී වන මාගයන් කා දැමූ මස් ද අල මුල් පල වැල ද සොයමින් මම උපසායකයෙක් වූ මහවනයෙහි නොප දෙදෙනා පෝෂණය කොට රැක බලාගන්නෙමි යි රජ තෙමේ කී ය.

4679. මහරජ, මේ සභාව ධර්මයක් නො වේ. මෙය අපට නො හොබී. ඔබ අප රජතුමා ය. අපි ඔබ පා වදිමු යි කීහ.

4680. පින්වත් වැදී පුතුනි, ඔබ දහම් දෙසන්නහු ය. සත්කාර ද කරන ලදී. දුකුල පණ්ඩිතයෙහි අද පටන් ඔබ මාගේ පියාණෝ ය. එමබා පාරිකාවනි, ඔබ ද මාගේ මැණියෝ ය යි රජ තෙමේ කී ය.

4681. කසී රජතුමනි, ඔබට නමස්කාර වේවා! කසිරට වර්ධනය කරන පින්වතුනි, ඔබකුමන්ට නමස්කාර වේවා! ඔබට ඇදිලි බදිමි. සාම කුමාරයා යම් තැනෙක වේ ද එතැනට අප පමුණුවනු මැනැවි.

4682. ඔහුගේ පා පිරිමදිමින් දකුම්කලු මුහුණු පිරිමැද බලා ළං කොට ඔහු සමඟ මරණයට පත්වන්නෙමු. යි ඒ අද මව්පියෝ කීහ.

4683. නැසුණු සාම කුමාරයා යම් තැනෙක බිම වැටුණු වන්ද්‍රයා මෙන් සයනය කරයි ද එ පෙදෙස වණ්ඩමාගයන් ගැවැසී ගත් ඉතා උස් භූමියකි. එය අහසේ කෙළවර සේ පෙනෙයි.

4684. නැසුණු සාම කුමාරයා යම් තැනෙක බිම වැටුණු සුයඹ දිවා පුත්‍රයා මෙන් හොත්තේ ද එ පෙදෙස වණ්ඩ වනමාගයන් ගැවැසීගත් ඉතා උස් බිමකි. එ පෙදෙස අහසේ කෙළවර මෙන් පෙනේ.

4685. යම් තැනක නැසුණු සාම කුමාරයා පසින් වැකුණේ හො වී ද එ පෙදෙස වල් මාගයන්ගෙන් ගැවැසීගත් උස් භූමියකි. අහස් කෙළවර මෙන් පෙනේ.

4686. සාම කුමාරයා යම් තැනක නැසුණේ ද එතැන වන මාගයන් ගැවැසීගත් ඉතා උස් ප්‍රදේශයකි. එය අහස් කෙළවර මෙන් පෙනේ. එහෙයින් මේ අසපුවෙහි මෑ වාසය කරන්නෑ යි රජ තෙමේ කී ය.

4687. මහරජ, සියක්, දහක්, දසදහක් ද වනමාගයෝ ඇත්තාහු මේ වනයෙහි අපට මෙතෙක් සිදුවන හයක් ඔවුන්ගෙන් නෑතෑ යි ඔහු කීහ.

4688. තතො අක්ඛානමාදය කාසිරාජා බ්‍රහාවතො,
 හතේ ගහෙත්වා පක්කාමී යත් සාමො හතො අහු.
4689. දීඨ්වාන පතිතං සාමං පුත්තකං පංසුකුණධීතං,
 අපච්ඤං බ්‍රහාරණේඤච ච්ඤංච පතිතං ජමා.
4690. දීඨ්වාන පතිතං සාමං පුත්තකං පංසුකුණධීතං,
 අපච්ඤං බ්‍රහාරණේඤච සුරියංච පතිතං ජමා.
4691. දීඨ්වාන පතිතං සාමං පුත්තකං පංසුකුණධීතං,
 අපච්ඤං බ්‍රහාරණේඤ කරුණං පරිදෙවසුං.
4692. දීඨ්වාන පතිතං සාමං පුත්තකං පංසුකුණධීතං,
 බාහා පග්ගඤ්ඤ පක්කඤ්ඤං “අධම්මො කිර හො” ඉති.
4693. බාළහං ඛොසි තුචං සුතෙතා සාමකල්‍යාණදස්සන,
 යො අජෙජචං ගතෙ කාලෙ න කිඤ්චි මභිහාසසි.
4694. බාළහං ඛොසි තුචං මනෙතා සාමකල්‍යාණදස්සන,
 යො අජෙජචං ගතෙ කාලෙ න කිඤ්චි මභිහාසසි.
4695. බාළහං ඛො තං පමනෙතාසී¹ සාම කල්‍යාණදස්සන,
 යො අජෙජචං ගතෙ කාලෙ න කිඤ්චි මභිහාසසි.
4696. බාළහං ඛොසි තුචං කුඤ්චො² සාමකල්‍යාණදස්සන,
 යො අජෙජචං ගතෙ කාලෙ න කිඤ්චි මභිහාසසි.
4697. බාළහං ඛොසි තුචං දිනෙතා³ සාමකල්‍යාණදස්සන,
 යො අජෙජචං ගතෙ කාලෙ න කිඤ්චි මභිහාසසි.
4698. බාළහං ඛො තංසි විමනොසි සාමකල්‍යාණදස්සන,
 යො අජෙජචං ගතෙ කාලෙ න කිඤ්චි මභිහාසසි.

1. පසුතෙතාසි - මජ්ඣං.
 2. කුඤ්චොසි - මජ්ඣං.
 3. දිනෙතා - මජ්ඣං.

4688. ඉක්බිති කසිරප තෙමේ මහවනයෙහි අක්ක වූ ඔටුන්ගේ අත් අල්වා ගෙන සාම කුමරු නැසුණේ යම් තැනෙක නම් එ තැනට ගියේ ය.

4689. මහවනයෙහි හැරදවූ මිනිමත වැටුණු සඳුමඩල මෙන් වීක් කා ඇඳවැටුණු පස් වැකුණු සාම නම් පුත්‍රයා දකැ.

1001 4690. වනයෙහි හැරදවූ බිම හුණු හිරුමඩල මෙන් පසින් ගැටවුණු සාම නම් තම ප්‍රිය පුතා දකැ

1001. මහවනයෙහි හැරදවූ බිම් වැටුණු පස් වැකුණු සාම නම් තම ප්‍රිය පුත්‍රයා දක හැඳින ගෙන දැඩි ශෝකයෙන් හැඩුහ.

4692. මහවනයෙහි වැටුණු පස් වැකුණු ගරීර ඇති තම ප්‍රිය සාම නම් පුතා දකැ පින්වත, අධර්මය දැන් ලෝකයෙහි පවතී ය යි හිස අත් බැඳගෙන මව්පියෝ හැඩුහ.

4693. අද යමෙක් මෙසේ මරණයට පැමිණි කල කිසි කථා-වකුදු අප හා නො කෙරෙහි ද යහපත් දකුම් ඇති පුත සාමය, බොහෝ කොටු නිදියෙහි ද?

4694. අද යමෙක් මෙසේ මරණයට පැමිණි කල කිසි කථා-වකුදු අප හා නො කෙරෙහි ද යහපත් දකුම් ඇති පුත සාමය, බලවත් වැ මත් වෙහි ද?

4695. අද යමෙක් මෙසේ මරණයට පැමිණි කල කිසි කථා-වකුදු අප හා නො කෙරෙහි ද යහපත් දකුම් ඇති පුත සාමය, විශේෂයෙන් ප්‍රමාද වෙහි ද?

4696. අද යමෙක් මෙසේ මරණයට පැමිණි කල කිසි කථා-වකුදු අප හා නො කෙරෙහි ද යහපත් දකුම් ඇති පුත සාමය, දැඩි වැ කිපුණෙහි ද?

4697. අද යමෙක් මෙසේ මරණයට පැමිණි කල්හි කිසි කථා-වකුදු අප හා නො කෙරෙහි ද යහපත් දකුම් ඇති පුත සාමය, දැඩි එඩි ඇති වෙහි ද?

4698. යහපත් දකුම් ඇති සාම නම් පුත, නුඹ බෙහෙවින් අපගත සිත් ඇත්තෙහි ය. යමෙක් අද මෙසේ කලුරිය කල කල්හි කතාබස් නො කෙරෙයි ද එමෙනි.

4699. ජටං වලිතං පඛ්ඛාගතං කොදුනි සණ්ඨපෙසසති,
සාමො අයං කාලකතො අපඛානං පරිවාරකො.
4700. කො වෙ සම්මජ්ජනාදය¹ සම්මජ්ජසති අසසමං,
සාමො අයං කාලකතො අපඛානං පරිවාරකො.
4701. කොදුනි නභාපයිසසති සිතෙත්තූණ්භාදකෙන ව,
සාමො අයං කාලකතො අපඛානං පරිවාරකො.
4702. කොදුනි භොජයිසසති චනමුලඵලානි ව,
සාමො අයං කාලකතො අපඛානං පරිවාරකො.
4703. දීඝවාන පතීතං සාමං පුත්තකං පංසුකුණ්ඨිතං,
අට්ඨිතො පුත්තසොකෙන මාතා සච්චමහාසථ²:
4704. යෙන සචේතනයං සාමො ධම්මචාරී පුරෙ අහු,
ඵතෙන සච්චවජේජන වීසං සාමසස හඤ්ඤතු.
4705. යෙන සචේතනයං සාමො මුහම්චාරී පුරෙ අහු,
ඵතෙන සච්චවජේජන වීසං සාමසස හඤ්ඤතු.
4706. යෙන සචේතනයං සාමො සම්මචාරී පුරෙ අහු,
ඵතෙන සච්චවජේජන වීසං සාමසස හඤ්ඤතු.
4707. යෙන සචේතනයං සාමො මාතා පෙකති³හරො අහු,
ඵතෙන සච්චවජේජන වීසං සාමසස හඤ්ඤතු.
4708. යෙන සචේතනයං සාමො කුලෙ ජෙට්ඨාපවාසිකො,
ඵතෙන සච්චවජේජන වීසං සාමසස හඤ්ඤතු.
4709. යෙන සචේතනයං සාමො පාණා පියතරො මම,
ඵතෙන සච්චවජේජන වීසං සාමසස හඤ්ඤතු.
4710. යං කිඤ්ඤිතී කතං පුඤ්ඤං මඤ්ඤං වෙච්ච පිකුච්චි තෙ,
සචේතන⁴ තෙන කුසලෙන වීසං සාමසස හඤ්ඤතු.
4711. දීඝවාන පතීතං සාමං පුත්තකං පංසුකුණ්ඨිතං,
අට්ඨිතො පුත්තසොකෙන පිතා සච්චමහාසථ⁵:

1. පංසු - මජ්ඣං.
2. කාලකතො - මජ්ඣං.
3. සම්මජ්ජනාදය - මජ්ඣං.
4. පිතභී - මජ්ඣං.
5. සචේතන - මජ්ඣං.

4699. අද මව්පියන්ට අත් පා මෙහෙවර කරන මේ සාම කුමාරයා කලුරිය කෙළේ ය. දැන් ඉතින් කවරෙක් නම් අවුල් වූ මඩ තැවැරුණු දළමඩුලු සෝද පිළියෙල කරන්නේ ද?

4700. අද මව්පියන්ට අත් පා මෙහෙවර කරන මේ සාම කුමාරයා කලුරිය කෙළේ ය. අද කවරෙක් නම් හමදනා මුස්නා රැගෙන ආශ්‍රමය හමදී ද?

4701. අද මව්පියන්ට අත් පා මෙහෙවර කරන මේ සාම කුමාරයා කලුරිය කෙළේ ය. සිහිල් වූ උණු වූ ජලයෙන් දැන් කවරෙක් නම් නඟවන්නේ ද?

4702. අද මව්පියන්ට අත් පා මෙහෙවර කරන මේ සාම කුමාරයා කලුරිය කෙළේ ය. දැන් ඉතින් කවරෙක් නම් වනමුල් පලවැළ අනුභව කරවන්නේ දැයි (අද මව්පියෝ වැළපුණහ.)

4703. මීගසමමත නම් ගං වෙරළෙහි වැටුණු මැටි තැවැරුණු ශරීර ඇති සාම නමැති ප්‍රිය පුත්‍රයා දක පුත්‍ර ශෝකයෙන් බලවත් පීඩාවට පත් මව තොමෝ සත්‍යක්‍රියා කළා ය :

4704. යම් සත්‍යයෙකින් මේ සාම කුමාරයා පෙර ධර්මයෙහි හැසුරුණේ වී ද ඒ සත්‍ය වචනයෙන් සාම කුමාරයාගේ විෂ නැසේවා.

4705. යම් සත්‍යයෙකින් මේ සාම කුමාරයා පෙර බ්‍රහ්මචාරී වී ද ඒ සත්‍ය වචනයෙන් සාම කුමාරයාගේ විෂ නැසේවා.

4706. යම් සත්‍යයෙකින් මේ සාම කුමාරයා සත්‍ය වචන ඇත්තෙක් වී ද ඒ සත්‍ය වචනයෙන් සාම කුමාරයාගේ විෂ නැසේවා.

4707. යම් සත්‍යයෙකින් සාම කුමාරයා මව්පියන්ට උපසාහක කෙළේ ද ඒ සත්‍ය වචනයෙන් සාම කුමාරයාගේ විෂ නැසේවා.

4708. යම් සත්‍යයෙකින් මේ සාම කුමාරයා කුලදෙවුවන් පිදී ද ඒ සත්‍යවචනයෙන් සාම කුමාරයාගේ විෂ නැසේවා.

4709. යම් සත්‍යයෙකින් සාම කුමාරයා පණටත් වඩා මට ප්‍රිය වී ද ඒ සත්‍ය වචනයෙන් සාම කුමාරයාගේ විෂ නැසේවා.

4710. මා විසින් ද තොපගේ පියාණන් විසින් ද යම්කිසි පිනක් කරන ලද ද ඒ කුඹල නම් වූ සත්‍යය හේතු කොටගෙන සාම කුමාරයාගේ විෂ නැසේවා.

4711. මීගසමමත ගං වෙරළෙහි වැටුණු පස් තැවැරුණු සාම නම් පුතු දකැ පුත්‍ර ශෝකයෙන් අතිශයින් පෙළුණු පිය තෙමේ ද මෙසේ සත්‍යක්‍රියා කෙළේ ය :

4712. යෙන සචේඛනං සාමො ධම්මචාරී පුරෙ අහු,
එතෙන සච්චිච්ඡේජන වීසං සාමස්ස හඤ්ඤතු.
4713. යෙන සචේඛනං සාමො බ්‍රහ්මචාරී පුරෙ අහු,
එතෙන සච්චිච්ඡේජන වීසං සාමස්ස හඤ්ඤතු.
4714. යෙන සචේඛනං සාමො සච්චාරී පුරෙ අහු,
එතෙන සච්චිච්ඡේජන වීසං සාමස්ස හඤ්ඤතු.
4715. යෙන සචේඛනං සාමො මාතෘපෙක්ඛිතරො අහු,
එතෙන සච්චිච්ඡේජන වීසං සාමස්ස හඤ්ඤතු.
4716. යෙන සචේඛනං සාමො කුලෙ ජෙට්ඨාපචාරීතො,
එතෙන සච්චිච්ඡේජන වීසං සාමස්ස හඤ්ඤතු.
4717. යෙන සචේඛනං සාමො පාණා පියතරො මම,
එතෙන සච්චිච්ඡේජන වීසං සාමස්ස හඤ්ඤතු.
4718. යං කීඤ්චිත්ථී කතං පුඤ්ඤං මයං ච මාතුයා ච තෙ,
සචේඛන තෙන කුසලෙන වීසං සාමස්ස හඤ්ඤතු.
4719. සා දෙවතා අනාතරහිතා පබ්බතෙ ගන්ධමාදනෙ,
සාමස්ස අනුකම්පාය ඉමං සච්චිමහාසථ.
4720. පබ්බතාහං ගන්ධමාදනෙ චිරරහනනිවාසිනී,
න මෙ පියතරො කොචී අඤ්ඤා සාමා¹ න වීජ්ජි.
එතෙන සච්චිච්ඡේජන වීසං සාමස්ස හඤ්ඤතු.
4721. සබ්බෙ වනා ගන්ධමයා පබ්බතෙ ගන්ධමාදනෙ,
එතෙන සච්චිච්ඡේජන වීසං සාමස්ස හඤ්ඤතු.
4722. තෙසං ලාලසාමානානං බහුං කාරුඤ්ඤසංහිතං,
ධීරං සාමො සමුට්ඨාසී යුචා කල්‍යාණදස්සනො.
4723. සාමො හමසථී හඤ්ඤං වො සොඤ්ඤාමහි සමුට්ඨිතො,
මා බාලාං පරිදෙවෙථ මඤ්ජුනාහිවදෙථ මං.
4724. ස්වාගතනෙන මහාරාජ අපො තෙ අදුරාගතං,
ඉසසරොසී අනුපතනො යං ඉධත්ථී පචේදය.

1. සාමො - මජ්ඣං, සාමෙන - සා.

4712. යම් සත්‍යයෙකින් මේ සාම කුමාරයා පෙර ධර්මයෙහි හැසුරුණේ වී ද ඒ සත්‍ය වචනයෙන් සාම කුමාරයාගේ විෂ නැසේවා.

4713. යම් සත්‍යයෙකින් මේ සාම කුමාරයා පෙර බ්‍රහ්මචාරී වී ද ඒ සත්‍ය වචනයෙන් සාම කුමාරයාගේ විෂ නැසේවා.

4714. යම් සත්‍යයෙකින් මේ සාම කුමාරයා සත්‍ය වචන ඇත්තෙක් වී ද ඒ සත්‍ය වචනයෙන් සාම කුමාරයාගේ විෂ නැසේවා.

4715. යම් සත්‍යයෙකින් මේ සාම කුමාරයා මව්පියන්ට උපසාන කෙළේ ද ඒ සත්‍ය වචනයෙන් සාම කුමාරයාගේ විෂ නැසේවා.

4716. යම් සත්‍යයෙකින් මේ සාම කුමාරයා කුලදෙටුවන් පිදී ද ඒ සත්‍ය වචනයෙන් සාම කුමාරයාගේ විෂ නැසේවා.

4717. යම් සත්‍යයෙකින් මේ සාම කුමාරයා පණටත් වඩා මට ප්‍රිය වී ද ඒ සත්‍ය වචනයෙන් සාම කුමාරයාගේ විෂ නැසේවා.

4718. තොපගේ මව විසින් ද මා විසින් ද කළ යම් පිනක් ඇද්ද ඒ කුල සත්‍ය බලයෙන් සාම කුමාරයාගේ විෂ නැසේවා යි සත්‍යක්‍රියා කෙළේ ය.

4719. ගන්ධමාදන පර්වතයෙහි අන්තර්ධාන වූ දේවතා තොමෝ සාම කුමාරයාට අනුකම්පාවෙන් මේ සත්‍යක්‍රියා කළා ය :

4720. ගන්ධමාදන පර්වතයෙහි මම බොහෝ කල් මුළුල්ලෙහි සිට වසන්තී වෙමි. සාම කුමාරයාට වඩා අතිශයින් ප්‍රියවන අන් කිසිවෙක් මට නැත. මේ සත්‍ය වචනය හෙතු කොටගෙන සාම කුමාරයාගේ විෂ නැසේවා.

4721. ගන්ධමාදන පර්වතයෙහි සියලු මෑ වෘක්‍ෂයෝ සුවදින් යුත් වෙති. ඒ සත්‍ය වචනය හෙතු කොටගෙන සාම කුමාරයාගේ විෂ නැසේවා.

4722. ඔවුන් දුකින් වැලැපෙමින් හඩද්දී යහපත් දැකුම් ඇති තරුණ සාම කුමාරයා වහා මෑ නැගී සිටියේ ය.

4723. සාම නම් මම වෙමි. ඔබට යහපතක් වේවා! විෂ බැස ගියෙන් මම සුවසේ නැගී සිටිමි. බලවත් සේ නො වැළපෙනු මැනැව් මිහිරි බස් තෙපලනු මැනැවැ යි සාම කුමාරයා කී ය.

4724. මහරජ, ඔබට මෙහි යහපත් පැමිණීමක් වේවා! ඔබගේ අයහපත් පැමිණීමක් නො වේවා! මෙහි පැමිණි ඔබ අපට අධිපති ය. මෙහි ඔබ කැමති යමක් ඇත් නම් අනුභව කළ මැනැවි.

4725. ත්වදුකානි¹ පියාලානී මධුනෙ කාසුමාරියො,
එලානී බුද්ධකප්පානී භුඤ්ජ රාජ වරං වරං.
4726. අතී මෙ පාණියං සිතං ආහතං ගිරිගඤ්චරා,
තනො පිච මහාරාජ සචෙ ඤං අභිකඛබ්බි.
4727. සමුග්ගාමී පමුග්ගාමී සබ්බා මුග්ගනඤ්ච මෙ දිසා,
පෙනං තං සාම අද්දකඤ්ච² කොනු ඤං සාම ජීවසී.
4728. අපි ජීවං මහාරාජ පුරිසං ගාලුභවෙදනං,
උපතීතමනසබ්බපසං ජීවනං මඤ්ඤනෙ මනං.
4729. අපි ජීවං මහාරාජ පුරිසං ගාලුභවෙදනං,
තං නිරොධගතං සනතං ජීවනං මඤ්ඤනෙ මනං.
4730. යො මාතරං වා පිතරං වා මලෙච්චා ධම්මෙතන පොසතී,
දෙව්භි තං නීකීච්චනඤ්ච මාතාපෙතඤ්ච හරං ජනං³
4731. යො මාතරං වා පිතරං වා මලෙච්චා ධම්මෙතන පොසතී,
ඉධ වෙච්ච තං පසංසනඤ්ච පෙච්ච සග්ගෙ ච මොදතී.
4732. එස භීයොහා පමුග්ගාමී සබ්බා මුග්ගනඤ්ච මෙදිසා,
සරණං තං සාම ගච්ඡාමී ඤ්ඤාමෙ සරණං හච.
4733. ධම්මං වර මහාරාජ මාතාපිතුසු ඛතඤ්ච,
ඉධ ධම්මං චරිතාන රාජ සග්ගං ගමීසසසී.
4734. ධම්මං වර මහාරාජ පුතඤ්ඤරෙසු ඛතඤ්ච,
ඉධ ධම්මං චරිතාන රාජ සග්ගං ගමීසසසී.
4735. ධම්මං වර මහාරාජ මිත්තාමචෙච්චිසු ඛතඤ්ච,
ඉධ ධම්මං චරිතාන රාජ සග්ගං ගමීසසසී.
4736. ධම්මං වර මහාරාජ වාහනෙසු බලෙසු ච,
ඉධ ධම්මං චරිතාන රාජ සග්ගං ගමීසසසී.

1. ත්වදුකානිනීපි පායො
2. මද්දකඤ්ච - මජ්ඣ.
3. නරං - මජ්ඣ., සඤා.

4725. විලිකුන් මිහිරි නිහිරි හා මොර ද මිහි ද එරමිණිය ද යන එල බොහෝ ය. මහරජ, හොඳ හොඳ එල අනුභව කළ මැනැවි.

4726. කඳුදලියෙන් ගෙනා සිහිල් පැන් ඇත. ඉදින් මහරජ, ඔබ කැමැත්තහු නම් බොහු මැනැවි. බෝසත් තෙමේ රජු සමග පිළිසඳර කථා වශයෙන් පැවසී ය.

4727. සාම කුමාරයිනි, මම මුළා වෙමි. බෙහෙවින් මුළා වෙමි. මට සියලු දිශා මුළා වී වැටහෙති. පරලොව පත් ඔබ දිවිමි. දෑන් ජීවත් වෙති. කෙසේ දිවි ලද්දෙහි දැ යි රජ තෙමේ ඇසී ය.

4728. මහරජ, දිවි ඇති නමුදු දැඩි දුඃඛ වෙදනා ඇති හවාඛයට පැමිණ සිත් හසර ඇති පුරුෂයා ජීවත් වන්නහු මළහ යි ලෝවැසි තෙමේ දනිති.

4729. මහරජ, දිවි ඇති නමුදු දැඩි දුඃඛ වෙදනා ඇති නිරුද්ධ වූ ආශ්වාස ප්‍රාශ්වාස ඇති පුරුෂයා ජීවත් වන්නාහු මළහ යි ලෝවැසියා දනිති.

4730. යම් මනුෂ්‍යයෙක් මව්පියන් දහැමින් පෝෂණය කෙරේ ද මව්පියන් පෝෂණය කරන ඒ ඒ ජනයාට දෙවියෝ ද පිළියම් කරති.

4731. යම් මනුෂ්‍යයෙක් මව්පියන් දහැමින් පෝෂණය කෙරේ ද මෙලෙවිහි ද ඔහු පසසත් පරලෙවිහි ස්වර්ගයෙහි සතුටු වන්නේ ය යි සාම කුමාරයා කී ය.

4732. ඒ මම බොහෝ සෙයින් මුළාවෙමි. සියලු දිශා මට නො වැටහෙති. සාම කුමාරයිනි, තොප සරණ යෙමි කෙපි ද මට පිහිට වව.

4733. මහරජ, මව්පියන් පෝෂණය කිරීමෙහි ධර්මයෙහි හැසිරුණ මැනැවි. මහරජ, මේ ලෝකයෙහි දී ගුණධර්මයෙහි හැසිර පරලොව දී ස්වර්ගයට යන්නේ මැනැවි.

4734. මහරජ, අඹුදරුවන් කෙරේ ද දහැමින් වසනු මැනැවි. මහරජ, මේ ලෝකයෙහි දී ගුණධර්මයෙහි හැසිර පරලොව දී ස්වර්ගයට යන්නේ මැනැවි.

4735. මහරජ, මිත්‍රාමාත්‍යයන් කෙරෙහි දහැමින් හැසිරෙනු මැනැවි. මහරජ, මේ ලෝකයෙහි දී ගුණධර්මයෙහි හැසිර පරලොව දී ස්වර්ගයට යන්නේ මැනැවි.

4736. මහරජ, රථවාහන කෙරෙහි ද සේනා කෙරෙහි ද දහැමින් හැසිරෙනු මැනැවි. මහරජ, මේ ලෝකයෙහි දී ගුණධර්මයෙහි හැසිර පරලොව දී ස්වර්ගයට යන්නේ මැනැවි.

4737. ධම්මං චර මහාරාජ ගාමෙසු නිගමෙසු ච,
ඉධ ධම්මං චරිතාන රාජ සභං ගමීසසයි.
4738. ධම්මං චර මහාරාජ රටෙඨසු ජනපදෙසු ච,
ඉධ ධම්මං චරිතාන රාජ සභං ගමීසසයි.
4739. ධම්මං චර මහාරාජ සමණශ්‍රාගමණෙසු ච,
ඉධ ධම්මං චරිතාන රාජ සභං ගමීසසයි.
4740. ධම්මං චර මහාරාජ මිගපකඨිසු බන්ධිය,
ඉධ ධම්මං චරිතාන රාජ සභං ගමීසසයි.
4741. ධම්මං චර මහාරාජ ධම්මො විචේණො සුධාවහො,
ඉධ ධම්මං චරිතාන රාජ සභං ගමීසසයි.
4742. ධම්මං චර මහාරාජ ධම්මො විචේණො සුධාවහො,
ඉධ ධම්මං චරිතාන ස ඉන්ද්‍ර දෙවො සමුග්ගිකා;
සුවිචේණන දිවං පතො මා ධම්මං රාජ පමාදෙති.

සාමජාතකං තතියං.

4. නිමිජාතකං

4743. අට්ඨරං චිත ලොකසම් උපපජ්ජති විචිකඛණා,
යද අහු නිමිජාජා පඤ්චනො කුසලජීතො.
4744. රාජා සබ්බවිදෙහානං අද දනං අරිඤ්චො,
තස්ස නං දදතො දනං සබ්බිකාපා උදපජ්ජථ.
දනං වා බ්‍රහ්මචරියං වා කතමංසු මහප්පලං.
4745. තස්ස සබ්බසමඤ්ඤය මසවා දෙවකුණ්ණරො,
සහ සස්තෙනොනො පාතුරහු විචේණන නිගතං තමං.

4737. මහරජ, ගම් නියමගම් කෙරෙහි දඟුළුන් හැසිරෙනු මැනැවි. මහරජ, මේ ලෝකයෙහි දී ගුණධර්මයෙහි හැසිර. පරලොව දී සාර්ගයට යන්නේ මැනැවි.

4738. මහරජ, රටෙහි ද ජනපදයන්හි ද දඟුළුන් හැසිරෙනු මැනැවි. මහරජ, මේ ලෝකයෙහි දී ගුණධර්මයෙහි හැසිර. පරලොව දී සාර්ගයට යන්නේ මැනැවි.

4739. මහරජ, ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් කෙරෙහි දඟුළුන් හැසිරෙනු මැනැවි. මහරජ, මේ ලෝකයෙහි දී ගුණධර්මයෙහි හැසිර. පරලොව දී සාර්ගයට යන්නේ මැනැවි.

4740. මහරජ, සිවුපාවුන් කෙරෙහි ද පක්ෂීන් කෙරෙහි ද දඟුළුන් හැසිරෙනු මැනැවි. මහරජ, මේ ලෝකයෙහි දී ගුණධර්මයෙහි හැසිර. පරලොව දී සාර්ගයට යන්නේ මැනැවි.

4741. මහරජ, ධර්මයෙහි හැසුරුණ මැනැවි. පුරුදු කළ ධර්මය සැප ගෙනදෙන්නේ වේ. මේ ලෝකයෙහි දී ගුණධර්මයෙහි හැසිර. පරලොව දී සාර්ගයට යන්නේ මැනැවි.

4742. මහරජ, ධර්මයෙහි හැසුරුණ මැනැවි. පුරුදු පුහුණු කළ ධර්මය සැප ගෙනදෙන්නේ වේ. ශක්‍රයා සහිත වූ දෙවියෝ ද බ්‍රහ්මයා සහිත වූ බ්‍රහ්මයෝ ද මැනැවින් පුරුදු කළ ධර්මය හේතු කොටගෙන දෙවිලොවට පැමිණියහ. මහරජ, ධර්මයෙහි නො පමා වනු මැනැවැ යි සාම කුමාරයා පිළියක් රජුට දශරාජ ධර්ම දේශනා කෙළේ ය.

තෙවන සාම ජාතක යි.

4. නිමි ජාතකය

4743. යම් කලෙකැ නුවණැති කුසල් කැමැති නිමි නම් රජෙක් වී ද එ කලා මෙ බඳු දක්ෂ පණ්ඩිතයෝ ලොවැ උපදිද්දැ යි කියා දෙවිමිනිස්සු අපට ඒකාන්තයෙන් ආශ්වයථියෙකැ යි ගුණ කීහ.

4744. සතුරන් දමනය කරන සියලු විදෙන රට වැසියන්ගේ රජ තෙමෙ දන් දුනි. ඒ දන් දෙන රජහට මෙ බඳු අදහසක් පහළ විය. එනම් දනය හෝ බඹසර හෝ යන මෙයින් කවර නම් පිනක් මහත් විපාක ඇත්තේ ද යනු යි.

4745. දෙවියනට අධිපති වූ නුවණැස් දහසක් ඇති සක්දෙව රජ තෙමෙ එ රජුගේ අදහස් දැනා නමන්ගේ ශරීරාලෝකයෙන් අඳුරු දුරු කරමින් ඔහු හමුවෙහි පහළ විය.

- 4746. ස ලොමභවෙයා මනුජ්ඤ වාසවං අවවා නිමි,
දෙවනානුසි ගන්ධබ්බො ආදු සකොසා පුරීඤ්ඤ.
- 4747. න ච මෙ තාදිසො විමෙණ්ණො දිවෙයා වා යදි වා සුතො,
ආවිකඛි මෙ කං හදදෙනො කථං ජානෙමු තං මයං.
- 4748. ස ලොමභවං ඤානාන වාසවො අවවා නිමි,
සකොසාහමසම් දෙවිඤ්ඤ ආගතොසම් තවතතිකො.
- 4749. අලොමභවෙයා මනුජ්ඤ පුච්ඡ පඤ්ඤා යදිච්ඡසි.¹
සො ච තෙන කතොකාසො වාසවං අවවා නිමි.
- 4750. පුච්ඡාමි තං මහාබාහු සබ්බභූතානම්ඤ්ජර,
දනං වා බුහමචරියං වා කතමංසු මහපථලං.
- 4751. සො පුච්ඡො නරදෙවෙන වාසවො අවවා නිමි,
විපාකං බුහමචරියසස ජානං අකබ්බාසජානතො.
- 4752. භීතෙන බුහමචරියෙන බන්ධියෙ උපපජ්ඣති,
මජ්ඣමෙන ච දෙවතො උත්තමෙන විසුජ්ඣති.
- 4753. නහෙනෙ සුලභා කායා යාවයොගෙන කෙනවි,
යෙ කායෙ උපපජ්ඣති අනාගාරා තපසසිනො.
- 4754. දුදිපො සාගරො සෙලො මුචලිඤ්ඤ හරීරසො,
උසීනරො² අවශ්කො ච අසසකො ච පුටුජ්ඣනො.
- 4755. එතෙ විකොඤ්ඤ ච රාජානො බන්ධියා බ්‍රාහ්මණා බහු,
පුටු යඤ්ඤො යජිතාන පෙතං තෙ නාතිවිකතිසුං.
- 4756. යෙ වෙ අදුතියා න රමනති එකිකා
විවෙකජං යෙ න ලහනති පීතී,
කිඤ්ඤාපි තෙ ඉඤ්ඤමානගොගා
තෙ වෙ පරාධිනසුඛා වරාකා.

1. යම්ච්ඡසි - මජ්ඣ.
2. උසීනරො - මජ්ඣ. උසීනරො - වී.

4746. ලොමුදහගත් ඒ නිමි රජ තෙමේ සක්දෙවි රජු දැක්මෙන් බිය පත් වූ මෙසේ කී ය: ඔබ දෙවියෙක් ද ගඳමෙක් ද එසේ නැතහොත් පුරිඤ්ඤ ද නම් වන සක්දෙවරජ දැයි.

4747. මම බදු ගරීර වර්ණයෙක් මින් පෙර මා විසින් දක්නාලද හෝ අසනලද හෝ නො වෙයි. වහන්ස, තෙපි මට කියව. ඇපි තොප කෙසේ දනුමෝ ද?

4748. ඒ සක්දෙවි රජ තෙමේ ආලෝකයට බියෙන් ලොමු දහගත් නිමි රජු දැනු මෙසේ කී. මම සක්දෙවි රජ වෙමි. ඔබ වෙත ආයෙමි.

4749. මිනිසුන්ට අධිපති මහරජ මාගෙන් යම් පැනයක් අසනු කැමැත්තෙහි නම් එය භය නැති වූ අසනු මැනැවූ යි කී ය.

4750. (සක්දෙවි රජු විසින් කළ අවකාශ ඇති නිමි රජ තෙමේ සක්දෙවි රජුට මෙසේ කී:) මහත් වූ බාහු ඇති සියලු දෙවියනට අධිපති එමබා සක්දෙවි රජ, ඔබ විචාරමි. දනය ද බ්‍රහ්මවයභිය ද යන මේ දෙකින් කවර නම් ගුණ ධර්මයෙක් වෙසෙසින් මහත් විපාක ඇත්තේ ද?

4751. රජු විසින් ඇසූ බ්‍රහ්මවයභිය විපාක දන්නා සක්දෙවි රජ තෙමේ නො දන්නා නිමි රජුට මෙසේ කී ය.

4752. ලාමක බ්‍රහ්මවයභියාවෙන් රජකුලයෙහි උපදී, මධ්‍යම බ්‍රහ්මවයභියාවෙන් දෙව්බවට පැමිණෙයි, උතුම් බ්‍රහ්මවයභියාවෙන් පිරිසුදු වේ.

4753. ගෙවල් නැති තපස් රක්තා යම් කෙනෙක් බ්‍රහ්මසමුහයෙහි උපදීද්ද දන් දෙන කිසිවකු විසින් ඒ බ්‍රහ්මසමුහයෝ නො ලබන්නාහු වෙති.

4754. මහරජ පෙර බරණැස් නුවර, දුදීප ය සාගර ය සේල ය මුවලිඤ්ඤ ය හගිරස ය උසිර ය අට්ඨක ය අඤ්ඤක ය පුපුප්පන යැ යි යන,

4755. මේ රජවරු ද සෙසු බොහෝ ඝෛත්‍රියබ්‍රාහ්මණයෝ ද නොයෙක් අයුරින් දන් දී කාමාවචර භූමි සබ්බාසාක දෙවිලොච ඉක්මවා නො පැවැත්තාහ.

4756. හුදෙකලා වූ යම් කෙනෙක් නො ඇලෙද්ද යම් කෙනෙක් හුදෙකලා වූ විචේකයෙන් ඇති වූ සතුට නො ලබද්ද ඔහු ඉන්ද්‍රයා හට මෙන් සමාන සම්පත් ඇත්තාහු නමුදු ඒ පින්වත්හු අනුන් අයත් සුව ඇත්තාහු මැ වෙති.

4757. අද්ධා ඉමෙ¹ අවනතිංසු අනාගරා නපස්සිනො,
සක්කසයො යාමිහත්තු සොමියාගො² මනොජවො,
4758. සමුදෙඤ්ඤා මාසො හරතො වී³ ඉසිකාලිකරකඛියො,⁴
අංභිරසො කසපො ව කිසවචෙච්ඡා අකිත්ති වී.⁵
4759. උපතරෙන නදී සීදු ගමභීරා දුරතිකකමා,
නළකඛවණණා ජොතනති සදු කඤ්ඤනපබ්බතා.
4760. පරුළුහකච්ඡා තගරා රුළුහකච්ඡා වනා නගා,
තත්තාසු දසසහස්සාති පොරාණා ඉසයො පුරෙ.
4761. අභං සෙට්ඨෙසම් දනෙන සංයමෙන දමෙන ව,
අනුභරං වතං කඛා පකිරිචාරී සමාභිතෙ.
4762. ජාතිමනතං අජචං ව අභමුජ්ජගතං නරං,
අතිවෙලං නමසසීසසං කඉචෙබ්බද්ධි හි මාතියා.⁶
4763. සබ්බෙ වණණා අධම්මෙට්ඨා පතනති නිරයං අද්ධා,
සබ්බෙ වණණා නිරුජ්ඣනති⁷ වරීඛා ධම්මෙත්තමං.
4764. ඉදං වඛාන මසවා දෙවරාජා සුජම්භති,
වෙදෙහං අනුසාසිඛා සහකකායං අපකකම්.
4765. ඉමං හොනොනා නිසාමෙඨ යාවනොත්ථ සමාගතා,
ධම්මිකානං මනුස්සානං වණණං උච්චාවචං බද්ධං.
4766. යථා අයං නිමිරාජා පණ්ඩිතො කුසලකීකො,
රාජා සබ්බථිදෙහානං අදු දනං අරිඤ්ඤො.
4767. තසසි තං දදොනා දනං සංඛාලපතා උදපජ්ඨං,
දනං වා බ්‍රහ්මචරියං වා කතමංසු මහජථලං.

1. අඨ ඉමෙ - මජ්ඣ.
2. සොමියාගො - මජ්ඣ.
3. හරදෙ වී. - මජ්ඣ.
4. ඉසිකාලිකරකඛිනො - මජ්ඣ.
5. අකිත්ති වී. - මජ්ඣ.
6. මාණවා - මජ්ඣ.
7. විජුජ්ඣනති - වී. මජ්ඣ.

4757-58. ගෙවල් නැති සීලයෙන් හා තපසින් ද සමාපත්තියෙන් ද යුත් යාමහත්‍ය ය සොමයාග ය මනෝප්‍රිය ය සමුද්ද ය මාස ය භරත ය ඉසිකාලිරකි ය යන මේ සත් සෘෂිහු ද අධිරීරස ය කසසප ය කිසව්ව් ය අනිතනි ය යන මේ සෘෂිහු සතර දෙන ද සමග වූ එකොළොස් සෘෂිවරු එකාන්තයෙන් කාමාවචර දෙව්ලොව ඉක්මවූහ හෙවත් බ්‍රහ්මලොකයෙහි උපන්හ.

4759. හිමවතට උතුරු දිගින් ගැඹුරු වූ ඉක්මවිය නො හැකි සිදු නම් නදියක් විය. එහි දෙපස හැම කල්හි රත් පර්වතයෝ ඇවිළෙන ගීනී මෙන් දිලියෙති.

4760. ඒ ගගෙහි වංක ස්ථානයන්හි නොහොත් ගහ දෙපස කුචරලා ගස් ඇත. එහි දෙපස පර්වතයෝ මල්පල දරන වැඩුණු රුක්වලින් යුක්ත වූහ. ඒ මනහර දෙපසෙහි පෙර එක් කලෙක දස දහසක් පමණ පුරාණ සෘෂිවරයෝ වූහ.

4761. මම දනයෙන් උතුම් වීමි. සීලයෙන් ද ඉන්ද්‍රිය දමන-යෙන් ද නිරුත්තර වූ උතුම් වූක යමාදනයෙන් හුදකලා වැ උපචාර අර්පණා සමාධි ඇති දහසක් සෘෂිවරුන්ට බොහෝ කාලයක් උපස්ථාන කෙළෙමි.

4762. ජාතියෙන් උසස් වූ ද උසස් නො වූ ද එක තාපසයකු කෙරෙහි වත් වෙනසක් නො කොට, ඒ සෘජු භාවයට පැමිණ සිත් ඇති තාපස සමූහයන් නිතර වැන්දෙමි. සතියෝ වනාහි කර්ම-බන්ධු වූවෝ වෙති.

4763. අධර්මයෙහි පිහිටි ඝෘත්‍රිය ය බ්‍රහ්මණ ය වෛශ්‍ය ය ශ්‍රද්‍ය ය යන සීච්චිරිස නරකයෙහි භීස යට කොට වැටෙති. සියලු සීච්චිරිස උතුම් ධර්මයෙහි හැසිර. පිරිසිදු වෙති හෙවත් නිවන් දකිති.

4764. සුප්‍රමපති නම් සක්දෙව රජ තෙමේ මේ (උඩ සඳහන් පරිදි) කියා සැක ඇති වේදේහ රජුට අනුශාසනා කොට, දෙව් ලොවට ගියේ ය.

4765. යම් පමණ දේවතාවෝ සුධර්මා නම් දෙව්සබයෙහි රැස් වූහු ද පින්වත් දේවතාවෙහි දන සීලාදී පින් කරන මිනිසුන්ගේ උස් පහත් විපාකයෝ බොහෝ ය. මා කියන ගුණ වර්ණනාව අසනු මැනැවි.

4766. කුසල් කැමැති මේ නිමිරජ තෙමේ ඉතා නුවණැත්තේ වේ. සතුරන් හික්මවන සියලු විදේහ රට වැසියනට රජ වූ හෙ තෙමේ දන් දුන්නේ ය.

4767. ඒ දන් දෙන එරජුහට මෙ බඳු අදහසක් පහළ විය. එනම් දන් දීම ය බ්‍රහ්මව්‍යාප්තිය ය යන මෙයින් කවර නම් ගුණ ධර්මයෙක් මහත් විපාක ඇත්තේ ද යනු සි. සක්දෙව රජ තෙමේ කී ය.

4768. අබ්බුතො චත ලොකසමිං උපාඤ්චි ලොමභංසනො,
දිබ්බො රථො පාතුරහු වෙදෙහසස යසසස්සිනො.

4769. දෙවිපුතො මහිඤ්ඤිකො මාතලී දෙවසාරථී,
නිමනනඤ්ඤිකු රාජානං වෙදෙහං මිථිලඤ්ඤහං.

4770. එහිමං රථමාරුඤ්ඤ රාජසෙට්ඨ දිසමපති,
දෙවා දසසනකාමා නෙ නාවතීංසා සඉඤ්ඤා.
සරමානා හී නෙ දෙවා සුධම්මොයං සමච්ඡරො.

4771. තතො ච රාජා තරමානො වෙදෙහො මිථිලඤ්ඤහො,
ආසනා වුට්ඨභික්ඛාන පච්චිබ්බො රථමාරුභි.

4772. අභිරුළුහං රථං දිබ්බං මාතලී එතදබ්බි¹
කෙන තං නෙමි මඤ්ඤන රාජසෙට්ඨ දිසමපති.
යෙන වා පාපකම්මනිහා පුඤ්ඤකම්මා ච යෙ නරා.

4773. උභයෙනෙව මං නෙහි මාතලී දෙවසාරථී,
යෙන වා පාපකම්මනිහා පුඤ්ඤකම්මා ච යෙ නරා.

4774. කෙන තං පඨමං නෙමි රාජසෙට්ඨ දිසමපති,
යෙන වා පාපකම්මනිහා පුඤ්ඤකම්මා ච යෙ නරා.

4775. නිරයෙ¹ නාව පසසාමි ආවායෙ² පාපකම්මිනං,
යානානි ලුඤ්ඤකම්මානං දුස්සිලානං ච යා ගති.

4776. දසෙසසි මාතලී රඤ්ඤෙ දුඤ්ඤං වෙතරණං නදිං,
කුච්ඡනිං³ ඛාරසංසුඤ්ඤං තඤ්ඤං අභිඤ්ඤිපමං.

1. නිරයං - මජ්ඣං.
2. ආවායං - මජ්ඣං.
3. කුච්ඡනං - මජ්ඣං.

4768. ලෝකයෙහි එකාන්තයෙන් ලොමුදහගන්නා වූ දෙයක් පහළ විය. එනම් පිරිවර ඇති වේදේහ රජුට දිව්‍යරථයක් පහළ වී යයි මහාජනක තෙමේ කී ය.

4769. මහත් දෙවර්ධි ඇති දිව්‍ය රථාවාටී වූ මාතලී නම් දෙව්පුත් තෙමේ මියුලු නුවර වාසස්ථාන කොට ඇති වෙදෙහ රජුට දෙවියන් වහන්ස රථයට නැංග මැනුවැ යි ආරාධනා කෙළේ ය.

4770. දිසාවනට අධිපති දෙවියන් වහන්ස, මේ රියට නැග එනු මැනවි. සක්දෙව් රජ සහිත ඒ තවතිසා වැසි දෙවියෝ ඔබ දක්නට කැමැත්තාහු වෙති ඔබ සිහි කරමින් මැ ඒ දෙවියෝ සුධර්මා නම් දෙවියෙහි රැස් වැ සිටීති යි මාතලී දෙව්පුත් තෙමේ කී ය.

4771. ඉක්බිති මියුලු නුවර වාසස්ථාන කොට ඇති වෙදෙහ රජ තෙමේ ඉක්මනින් හුනස්නෙන් නැගිට අභිමුඛ වැ දෙවරියට නැංගේ ය.

4772. දෙවරියට නැංග නීම් රජුට මාතලී දෙව්පුත් තෙමේ මෙය කී ය : දිසාවනට අධිපති දෙවියන් වහන්ස, යම් මහකින් ගොස් පව්කම් කළ සත්තියෝ වෙසෙද්ද ඒ ස්ථානය දක්ක හැකි ය. යම් මහකින් ගොස් පින්කම් කළ සත්තියෝ වෙසෙද්ද ඒ ස්ථානය දක්ක හැකි ය. ඒ දෙමඟින් කවර මහෙකින් ඔබ ගෙනයම් ද යි මාතලී දෙව්පුත් තෙමේ ඇසී.

4773. මාතලී නමැති දිව්‍ය රථාවායයි, පව්කම් කළ සත්තියෝ වෙත් නම් යම් මහෙකින් ගොස් ඒ ස්ථානය දක්ක හැකි ද පින්කම් කළ සත්තියෝ වෙත් නම් යම් මහෙකින් ගොස් ඒ ස්ථානය දක්ක හැකි ද ඒ දෙමඟින් මැ මා ගෙන යව යි නීම් රජ තෙමේ කී ය.

4774. දිසාවනට අධිපති දෙවියන් වහන්ස, පව්කම් කළ සත්තියෝ වෙත් නම් ඔවුන් යම් මහෙකින් ගොස් දක්ක හැකි ද පින්කම් කළ සත්තියෝ වෙත් නම් ඔවුන් යම් මහෙකින් ගොස් දක්ක හැකි ද මේ දෙමඟින් කවර මහෙකින් ඔබ පළමු කොට ගෙන යන්නෙම ද යි මාතලී දෙව්පුත් ඇසී.

4775. නිරයෙහි පව්කම් කළ සත්තියන් වෙසෙන තැන් ද දරුණු පව් කළ සතුන් උපදින තැන් ද දුස්සීලයන් අකුසල විපාකයෙන් උපන් තැන් ද ඇතහොත් ඒ නරකයන් පළමු කොට දක්නට කැමැත්තෙමි යි නීම් රජ තෙමේ කී ය.

4776. මාතලී දෙව්පුත් තෙමේ නීම් රජුට කැකැරෙමින් පැයෙන රන් වූ ගිනිසිළු බඳු පැහැ ඇති යා නො හැකි ලෝ දියෙන් යුත් වෙතරණි නම් නදිය දක් වී.

- 4777. නිමි හවෙ මාතලිං අජ්ඣාභාසථ
දිසවා ජනං පනමානං වීදුග්ගෙ,
භයං හි මං විඤ්ඤි සුත දිසවා
පුච්ඡාමි තං මාතලි දෙවසාරථී.
ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං
යෙමෙ ජනා වෙතරණිං¹ පනනති.
- 4778. තසස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලි දෙවසාරථී,
විපාකං පාප කම්මානං ජානං අකඛාසජානතො.²
- 4779. යෙ දුබ්බලෙ බලවිජෙනා ජීවලොකෙ
භිංසෙනති රොසෙනති සුපාපධම්මා,
තෙ ලුඤ්ඤම්මා පසවෙඤ්චා පාපං
තෙ වෙ ජනා වෙතරණිං පනනති.
- 4780. සාමා ච සොණා සබ්බා ච ගිජ්ඣා
කාකොළසඛ්ඛා ච අදෙනති හෙරවා;
භයං හි මං විඤ්ඤි සුත දිසවා
පුච්ඡාමි තං මාතලි දෙවසාරථී
ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං
යයිමං ජනං³ කාකොළා අදෙනති.
- 4781. තසස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලි දෙවසාරථී,
විපාකං පාපකම්මානං ජානං අකඛාසජානතො.
- 4782. යෙ කෙවි මෙ මච්ඡරීනො නදරීයා
පරිභාසකා සම්මුඛාහම්මානං
භිංසෙනති රොසෙනති සුපාපධම්මා,
තෙ ලුඤ්ඤම්මා පසවෙඤ්චා පාපං
තයිමං ජනං කාකොළා අදෙනති.
- 4783. සජොතිභුතා පඨවිං කමනති
තතෙති බ්බෙහි ච පොථයනති
භයං හි මං විඤ්ඤි සුත දිසවා,
පුච්ඡාමි තං මාතලි දෙවසාරථී
ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං
යෙමෙ ජනා බ්බෙහතා සයනති.
- 4784. තසස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලි දෙවසාරථී,
විපාකං පාපකම්මානං ජානං අකඛාසජානතො.

1. වෙතරණිං - මජ්ඣං.
2. අකඛාසි - මජ්ඣං. සා.
3. යෙ මෙ ජනෙ - මජ්ඣං. සා.

4777. නිමි රජ තෙමේ එකාන්තයෙන් ඉතා යා නොහැකි නරකයෙහි වැටෙන ජනයා දක මාතලී දෙවිපුත්හට මෙසේ කී: එමබා මාතලී රථාවායඛිය, මට මෙය දැක්මෙන් භය උපදී. එමබා මාතලිය තොප විවාරම්. යම් මේ මනුෂ්‍යයෝ වෙද්ද ඔහු කිනම් පවිත්‍ර කළාහු වෙතරණි නරකයෙහි වැටෙද්ද යි ඇයි.

4778. මෙසේ ඇසූ මාතලී දෙවිපුත් තෙමේ ඔහුට ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පාපකර්ම පිළිබද විපාක දන් හෙ තෙමේ නො දන්නා නිමි රජුට මෙසේ කී:

4779. මිනිස් ලොව ඉතා පහත් ස්වභාව ඇති බලවත් යම් කෙනෙක් දුබලයනට පීඩා කෙරෙද්ද නන් අයුරින් ආත්‍රොෂ පරිභව කෙරෙද්ද දරුණු ක්‍රියා ඇති ඔහු පවි රැස් කොට නිරතුරු එකාන්තයෙන් ඒ මිනිස්සු වෙතරණි නම් නරකයට වැටෙති යි මාතලී දෙවිපුත් තෙමේ කී.

4780. රන් පැහැති බල්ලෝ ද කබර පැහැති බල්ලෝ ද ගිපු ලිහිණියෝ ද භයානක කපුටු සමූහයෝ ද මස් කඩ කඩා කනි. මේ දක මට භය උපදී. එමබා සාරථිය ඔබ විවාරම්, කවුඩන් කනු ලබන යම් මේ නිරිසත්තු කිනම් පාපකර්මයක් කළාහු ද යි ඇයි.

4781. මෙසේ ඇසූ මාතලී දෙවිපුත් තෙමේ ඔහුට ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පාපකර්ම විපාක දන්නා හෙ තෙමේ නො දන්නා නිමි රජුට මෙසේ කී:

4782. මසුරු බැවින් අනුන්ට නොදෙන, අනුන්ට දෙන දේත් වළකන හෙයින් මසුරු වූ ඉතා පහත් ස්වභාව ඇති යම් කිසි කෙනෙක් මහණ බමුණන්ට නින්දා පරිභව කෙරෙද්ද භිංසා ආත්‍රොෂ කෙරෙද්ද දරුණු පාපකර්ම ඇති ඔහු පවි රැස් කොට නිරයට යෙත්. ඒ මේ නිරිසතුන්ගේ මස් කවුඩෝ අනුභව කරති යි මාතලී දෙවිපුත් කී.

4783. ගිනිදූල් සහිත වූ යපොළොව ආක්‍රමණය කෙරෙති, රන් වූ මුගුරුවලින් තැලෙති. සාරථිය, මට මෙය දැකීමෙන් භය උපදී. එමබා මාතලී නම් දේවසාරථිය, ඔබගෙන් අසමී: යමුගුරුවලින් තැලෙන නිරිසත්තු සයනය කෙරෙද්ද? මේ සත්ත්වයෝ කිනම් පාප කර්මයක් කළාහු ද යි නිමි රජ ඇයි.

4784. මෙසේ ඇසූ මාතලී දෙවිපුත් ඔහුට ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පාපකර්ම විපාක දන්නා හෙ තෙමේ නො දන්නා නිමි රජුට මෙසේ කී:

4785. යෙ ජීවලොකසමිං සුපාපධම්මිනො
 නරඤ්චි නාරිඤ්චි අපාපධම්මං;
 හිංසෙතති රොසෙතති සුපාපධම්මො
 තෙ ලුඤ්ඤකම්මො පසවෙතො¹ පාපං
 තෙමෙ ජනා ධර්මිහතා සයනති.
4786. අඛිඤ්ඤාසුං අපරෙ ටුතනති
 නරා රුද්දනතා පරිද්ධිභගනතා;
 හයං හි මං විඤ්ඤති සුත දිසවා
 ටුච්ඡාමි තං මාතලී දෙවසාරථී,
 ඉමෙ නු චෙවා කිම්කංසු පාපං
 යෙමෙ ජනා අඛිඤ්ඤාසුං ටුතනති.²
4787. තසස පුට්ඨො විශාකාසී මාතලී දෙවසාරථී,
 විපාකං පාපකම්මානං ජානං අඤ්ඤාසජානතො.
4788. යෙ කෙච්චි පුගායනනසසි හෙකු
 සකම් කරිතො ඉණං ජාපයනති;
 තෙ ජාපයිතො ජනතං ජනිඤ්ඤ
 තෙ ලුඤ්ඤකම්මො පසවෙතො පාපං
 තෙමෙ ජනා අඛිඤ්ඤාසුං ටුතනති
4789. සජොතිභුතා ජලිතා පදිනතා
 පදිසසති මහති ලොහකුම්භී;
 හයං හි මං විඤ්ඤති සුත දිසවා
 ඉමෙ නු මච්චා කිම්කංසු පාපං
 ටුච්ඡාමි තං මාතලී දෙවසාරථී
 යෙමෙ ජනා අචංසිරා ලොහකුම්භිං පතනති.
4790. තසස පුට්ඨො විශාකාසී මාතලී දෙවසාරථී,
 විපාකං පාපකම්මානං ජානං අඤ්ඤාසජානතො.
4791. යෙ සීලවං සමණං බ්‍රාහ්මණං වා
 හිංසෙතති රොසෙතති³ සුපාපධම්මිනො;
 තෙ ලුඤ්ඤකම්මො පසවෙතො පාපං
 තෙමෙ ජනා (අචංසිරා) ලොහකුම්භිං පතනති.

1. පසවෙතො - මජ්ඣං.
 2. සුතනති - මජ්ඣං.
 3. හිංසෙතති රොසෙතති - මජ්ඣං.

4785. මිනිස් ලොවැ ඉතා පහත් ස්වභාව ඇති යම් කෙනෙක් නිවැරදි පුරුෂයකුට හෝ ස්ත්‍රියකට හිංසා ආක්‍රෝෂ පරිභව කෙරෙද්ද හයානක පවකම් ඇති ඔව්හු පව රැස් කොට නිරයට යෙති. යමුගුරුවලින් තැළෙන යපොළොවෙහි සයනය කරන්නෝ ඒ මේ නිරිසක්කු ය යි මාතලී නම් දේවසාරථී කී.

4786. භාත්පසින් දූවෙන ශරීර ඇති හඬන අනික් කෙනෙක් ගිනි අඟුරු වළට වැටෙති; (ඔවුන්ගේ ඇඟට ගිනි අඟුරු දමති). සාරථීය, මෙය දක්මෙන් හය උපදී. සාරථීය, ඔබ විවාරම්: යම් මේ නිරිසක්කු මේ අඟුරු වළට වැටෙක් ද මේ සත්කයෝ කිනම් පාප කර්මයක් කළාහු ද යි ඇයි.

4787. මෙසේ ඇසූ මාතලී දෙවිපුත් තෙමේ ඔහුට ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පාපකර්ම විපාක දන්නා හෙ තෙමේ නො දන්නා නීම් රජුට මෙසේ කී:

4788. යම් කිසි කෙනෙක් සමූහයා සතු ධනය හේතු කොට ගෙන බොරු සාක්ෂි කියා ධනය පිළිබඳ ණය නසා ලද්ද, මහරජ ඔව්හු ජනසමූහය පිළිබඳ ණය මෙසේ බොරුවෙන් විනය කොට හයානක පවකම් කරන්නාහු පව රැස් කොට නිරයට යෙති. ඔව්හු අඟුරුවළට වැටීමෙන් කම්පා වෙති යි කී.

4789. ඇවිල හත් දිලියෙන ගිනිදැල් සහිත මහත් ලෝ සැළිය පෙනේ. රටාවායනීය මෙය දක්මෙන් හය උපදී. එම්බා සාරථීය, ඔබ විවාරම්: යටිකුරු වූ හිස් ඇති යම් මේ නිරිසක්කු ලෝ සැළියට වැටෙද්ද, මේ සත්කයෝ කිනම් පව කළාහු ද යි ඇයි.

4790. මෙසේ ඇසූ මාතලී දෙවිපුත් ඔහුට ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පාපකර්ම විපාක දන්නා හෙ තෙමේ නො දන්නා නීම් රජුට මෙසේ කී:

4791. මේ ලොව ඉතා අධම ස්වභාව ඇති යම් කෙනෙක් සිල්වත් මහණ බමුණන්ට හිංසා ආක්‍රෝෂ කෙරෙද්ද දරුණු පවකම් ඇති ඔව්හු පව රැස් කොට නරකයට යෙති. යටිකුරු හිස් ඇති මේ ජනයෝ ලෝකුඹු නිරයට වැටෙති යි දේවසාරථී තෙම කී.

4792. ඉඤ්ඤානති ගීවං අථ වෙයධිනිඤ්ඤා¹
 උඤ්ඤාදකසමිං පකිලෙදධිනිඤ්ඤා;
 භයං හි මං විඤ්ඤති සුත දිඤ්ඤා
 පුච්ඡාමි තං මාතලී දෙවසාරථී
 ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං
 යෙමෙ ජනා ලුත්තසිරා² සයනති.
4793. තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලී - දෙවසාරථී,
 විපාකං පාපකමමානං ජානං අකඛාසජානතො.
4794. යෙ ජීවලොකසමිං සුපාපධමිනො
 සකඛි ගහෙතොන විභෙයධනති
 තෙ භෙයධිනිඤ්ඤා³ සකුණං ජනිඤ්ඤ
 තෙ ලුද්දකමමා පසචෙතො පාපං
 තෙමෙ ජනා ලුත්තසිරා සයනති.
4795. පහුත⁴ තොයා අනිඛාතකුලා⁵
 නදී අයං සඤ්ඤති සුපඤ්ඤා;
 සමමාභිතඤ්ඤා මනුජා පිච්චති
 පිච්චඤ්ඤා⁶ තෙසං භුසං භොති පානි.
4796. භයං හි මං විඤ්ඤති සුත දිඤ්ඤා
 පුච්ඡාමි තං මාතලී දෙවසාරථී,
 ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං
 පිච්චඤ්ඤා⁶ තෙසං භුසං භොති පානි.
4797. තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
 විපාකං පාපකමමානං ජානං අකඛාසජානතො.
4798. යෙ සුද්ධධර්මාදං පලාපෙන⁷ මිඤ්ඤං
 අසුද්ධකමමා කඤ්ඤො දදතති,
 සමමාභිතඤ්ඤානං පිපාසිතානං
 පිච්චඤ්ඤා තෙසං භුසං භොති පානි.

1. අභිභෙයධිනිඤ්ඤා - මජ්ඣං.
 2. ලුත්තසිරා - මජ්ඣං.
 3. විභෙයධිනිඤ්ඤා - මජ්ඣං.
 4. පහුත - මජ්ඣං.
 5. අනිඛාතකුලා - මජ්ඣං.
 6. පිච්චඤ්ඤා - මජ්ඣං.
 7. පලාපෙන - මජ්ඣං සඟ්ග. ඊ.

4792. තවද හිනිගෙන දිලියෙන යොකින් ගෙළ වෙළා උණු ලෝදියෙහි දමා තෙමා ගෙළ සිඳිනි. මෙය දැක්මෙන් මට භය උපදී. එමබා දේව සාරථීය ඔබ විචාරමී: යම මේ නිරිසත්තු සිඳින ලද හිස් ඇත්තෝ හොටින් ද මොව්හු කිනම් පරිකම් කළාහු ද යි ඇසී.

4793. මෙසේ ඇසූ මාතලී දෙවපුත් ඔහුට ප්‍රකාශ කෙළේ ය: පාපකර්ම විපාක දන්තා හෙ තෙම නො දන්තා නිමි රජුට මෙසේ කී.

4794. සත්තිලෝකයෙහි ඉතා අධිමයභාව ඇති යම් කෙනෙක් පක්ෂීන් අල්වා ගෙන පිහාටු ගලවා ගෙළ සිඳි මරක් ද මහරජ, එසේ කිරීමෙන් දරුණු පරිකම් කරන ඔව්හු පව රැස් කොට නරකයට පැමිණෙති. සුන් වූ හිස් ඇති ඒ මේ නිරිසත්තු සයනය කරති යි කී ය.

4795. දිය බහුල වූ නො ගැඹුරු ඉවුරු ඇති මනා තොට ඇති මේ නදිය ගලා බසී. ශ්‍රීෂ්මයෙන් තැවුණු සත්තියෝ පැන් බොති. ඔවුන් පානය කළ ජලය බොල් බවට පත් වේ.

4796. සාරථීය මෙය දැක්මෙන් මට භය උපදී. එමබා දේව සාරථීය, ඔබ විචාරමී: ඔවුන් බොන ඒ පැන් බොල් බවට පැමිණේ. මේ නිරිසත්තු කිනම් පරිකම් කළාහු ද යි ඇසී.

4797. මෙසේ ඇසූ මාතලී දෙවපුත් ඔහුට ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පාපකර්ම විපාක දන්තා හෙ තෙළ නො දන්තා නිමි රජුට මෙසේ කී:

4798. මේ ලොව අපිරිසුදු කර්මාන්ත ඇති හෙවත් පව කරන යම් කෙනෙක් පිරිසුදු සජ්ඣවිධ ධාන්‍යයෙන් යම් ධාන්‍යයක් බොල් හා මුසු කොට මීලයට ගන්නා තැනැත්තාහට දෙද්ද ශ්‍රීෂ්මයෙන් තැවුණු පැන් බොනු කැමැති ඔවුන් බොන පැන් බොල් බවට පැමිණේ ය යි කී.

4799. උසුහි සතතිභි ව නොමරෙහි
 දුභයානි පසසානි තුදකති කඤ්ඤං,
 භයං හි මං විඤ්ඤති සුත දිසවා
 පුච්ඡාමී තං මාතලී දෙවසාරථී
 ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං
 යෙමෙ ජනා සතතිභතා සයනති.
4800. තසස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
 විපාකං පාපකමමානං ජානං අකඛාසජානතො.
4801. යෙ ජීවලොකසමී අසාධුකමමනො,
 අදිතනමාදය කරොනති ජීවිකං,
 ධිඤ්ඤං ධනං රජතං ජාතරූපං
 අපෙළකං වාපි පසුං මහීසං¹
 තෙ ලුද්දකමමා පසචෙඤ්ඤා පාපං
 තෙමෙ ජනා සතතිභතා සයනති.
4802. ගීවාය බඬ්ඛා කිසස ඉමෙ පුනෙනෙ
 අඤ්ඤා විකතනා² බීලකතා පුනෙනෙ
 භයං හි මං විඤ්ඤති සුත දිසවා
 පුච්ඡාමී තං මාතලී දෙවසාරථී,
 ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං
 යෙමෙ ජනා බීලකතා සයනති.
4803. තසස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලී දෙව සාරථී,
 විපාකං පාපකමමානං ජානං අකඛාසජානතො.
4804. ඔරබ්භිකා සුකරිකා ව මච්ඡිකා
 පසුං මහීසඤ්ඤා අපෙළකඤ්ඤා
 භණ්ඨානා සුනෙසු පසාරධිංසු
 තෙ ලුද්දකමමා පසචෙඤ්ඤා පාපං.
 තෙමෙ ජනා බීලකතා සයනති.
4805. රහදෙ අයං මුත්තකරීසපුරො
 දුඤ්ඤාඤ්ඤාපො අසුචි පුනී වායනී
 බුද්ධ³ පරෙතා මනුජා අදෙනති⁴
 භයං හි මං විඤ්ඤති සුත දිසවා
 පුච්ඡාමී තං මාතලී දෙවසාරථී.
 ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං
 යෙමෙ ජනා මුත්තකරීසභකඛා.

1. මහීසං - මජ්ඣං.
 2. විකතනා - මජ්ඣං.
 3. බුද්ධ - මජ්ඣං.
 4. අදෙනති - අධිකරා

4799. ඊ අධයටි තෝමර යන මෙයින් අඩන නිරිසතුන්ගේ උභය පාර්ශ්වය විදිත්. සාරථිය, මට වනාහි මෙය දැක්මෙන් හය උපදී. එමනා මාකලි නම් සාරථිය, ඔබ විවාරම්. යම් මේ නිරි සත්තු අධයටි ආදී ආවුදවලින් නැසුණෝ හොවිද්ද, මේ නිරිසත්තු කිනම් පව කළාහු ද යි ඇයි.

4800. මෙසේ ඇසූ මාකලි දෙවපුත් ඔහුට ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පාපකර්ම විපාක දන්නා හෙ තෙම නො දන්නා නීති රජුට මෙසේ කී:

4801. පාපකර්ම ඇති යම් කෙනෙක් සත්තිලොකයෙහි ධන ධාන්‍ය ය රන්විදී ය එළබැටළු ගවමනිස ය යන මෙයින් හිමියන් විසින් නුදුන් යම් දෙයක් සොර සිකින් ගෙන දිවි පවත්වද්ද, දරුණු පවකම් ඇති ඔව්හු පව රැස් කොට නිරයට යෙති. ඒ මේ නිරි සත්තු ආවුදවලින් නැසුණාහු හොවිත්.

4802. යළි මේ නිරිසතුන්ගෙන් ඇතැමෙක් බෙල්ලෙන් බඳනා ලදහ; සමහරු කඩ කඩ කොටැ කපා වෙන් කරන ලද; තවද සමහරු යපොළොවෙහි මස් ගොඩවල් බවට පත් කරන ලද. සාරථිය මෙය දැක්මෙන් මට හය උපදී. දේවසාරථිය, ඔබ විවාරම්: මේ නිරිසත්තු කිනම් පව කළාහු ද, යම් මේ සත්තියෝ මස් කරන ලද්දහු හොවිද්ද මොව්හු කිනම් පව කළාහු ද යි ඇයි ය.

4803. මෙසේ ඇසූ මාකලි දෙවපුත් ඔහුට ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පාපකර්ම විපාක දන්නා හෙ තෙම නො දන්නා නීති රජුට මෙසේ කී:

4804. එළවන් මරා උරන් මරා දිවි පවත්වන්නාවූ ද මසුන් මරා දිවි පවත්වන්නාවූ ද ඔවුහු ගව මනිස එළ බැටළුවන් මරා මස් කොට මස්ලොඹුවල විකිණීමට කොටස් වශයෙන් කැබුහු ද ඒ දරුණු පවකම් ඇත්තෝ පව රැස් කොටැ නරකයට යෙති. කොටස් කළ මස් බවට පත් ඒ මේ නිරිසත්තු හොවිති.

4805. මල මුත්‍ර පිරුණු දුර්ගන්ධ වූ මේ විල දුගඳ හමයි. සාදුකින් පෙළෙන සත්තියෝ එය අනුභව කරති. මාකලිය, මෙය දැක්මෙන් මට හය උපදී. එමනා දේවසාරථිය, ඔබ විවාරම්: යම් මේ නිරිසත්තු මලමුත්‍ර අනුභව කෙරෙද්ද ඔවුහු කිනම් පවකම් කළාහු ද යි ඇයි.

4806. තසස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
වීපාකං පාපකම්මානං ජානං අකඛාසජානනො.

4807. යෙ කෙවී මෙ කාරණිකා වීරොසකා
පරෙසං භීංසාය සද නිවිට්ඨා
නෙ ලුඤ්ඤමමා පසචෙඤා පාපං
මීඤ්ඤනො මීළුමදෙනාභී ඛාලා
රහදෙ අයං ලොභිතපුබ්බපුරො
දුග්ගාඤ්ඤපො අසුචී පුතී වායතී.

4808. සම්මාහිතනො මනුජා පිටතනී
භයං හි මං විඤ්ඤි සුත දීසවා,
පුට්ඨාමී තං මාතලී දෙවසාරථී
ඉමෙ නු මච්චා කීමකංසු පාපං
යෙමෙ ජනා ලොභිතපුබ්බභක්ඛා.

4809. තසස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
වීපාකං පාපකම්මානං ජානං අකඛාසජානනො.

4810. යෙ මාතරං වා පිතරං වා ජීවලොකෙ
පාරාජිකා අරහතොත භතතතී.
නෙ ලුඤ්ඤමමා පසචෙඤා පාපං
නෙමෙ ජනා ලොභිතපුබ්බභක්ඛා.

4811. ජීව්හඤ්ඤ පසස බලියෙන වීද්ධං
වීභනං යථා සඤ්ඤසතෙන වම්මං;
ඵඤ්ඤනී මච්චාච ඵලමහි බික්ඛා
මුඤ්ඤනී බෙළං රුදමානා කීමෙතෙ.

4812. භයං හි මං විඤ්ඤි සුත දීසවා
පුට්ඨාමී තං මාතලී දෙවසාරථී,
ඉමෙ නු මච්චා කීමකංසු පාපං
යෙමෙ ජනා වඤ්ඤසභායා යයතතී.

4813. තසස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
වීපාකං පාපකම්මානං ජානං අකඛාසජානනො.

4814. යෙ කෙවී සජානගතා මනුසසා
අඤ්ඤන අඤ්ඤං කයං භාපයනතී¹
කුට්ඨෙන කුට්ඨං ධනලොභහෙකු,
ජනනං යථා වාරිචරං වධාය.

1. කලං භාපයනතී - මජ්ඣ.

4806. මෙසේ ඇසූ මාතලී දෙව්පුත් ඔහුට ප්‍රකාශ කෙළේය. පාපකර්ම විපාක දන්තා හෙ තෙම නො දන්තා නිම් රජුට මෙසේ කී.

4807. මේ යම්කිසි සත්කු කෙනෙක් අත් පා කැපීම් ආදී වශයෙන් මිනිසුන්හට දරුණු වද දෙද්ද යහළුවන් වෙහෙසන අනුන්හට භිංසා පීඩා කිරීමෙහි නියුතු දරුණු පව කරන්නාවූ මිතුරන්හට ප්‍රේම කරන අඥාන වූ ඔව්හු පව රැස් කොට නරකයට පැමිණ අශුවී අනුභව කෙරෙහි කී.

4808. ලේ සැරව පිරුණු දුගඳ වූ මේ විල අපවිත්‍ර වූ දුර්ගන්ධය පතුරුවයි. ශ්‍රීෂ්මයෙන් කැවුණු සත්කුයෝ එය බොහි. සාරථිය, මෙය දැකීමෙන් මට භය උපදී. එමඟ දෙවසාරථිය, ඔබ විචාරම්. යම් මේ නිරිසත්කු ලේ සැරව අහර කොට ඇත්තාහු ද ඔවුහු කිනම් පව කළාහු දැ යි ඇසී ය.

4809. මෙසේ ඇසූ මාතලී දෙව්පුත් ඔහුට ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පාපකර්ම විපාක දන්තා හෙ තෙම නො දන්තා නිම් රජුට මෙසේ කී:

4810. යම් කෙනෙක් මේ සත්කුලෝකයෙහි ගිහි වැ සිට මව හෝ පියා හෝ රහතන් හෝ මරන් ද දරුණු පවකම් ඇති ඔව්හු නරකයට යෙහි. ඒ මේ නිරිසත්කු ලේ සැරව අනුභව කරන්නෝ වෙතියි කී ය.

4811. සිය ගණන් උල් ගැසූ සමක් මෙන් බිලියෙන් විදින ලද දිව බලනු මැනවි. ගොඩ දැමූ මසුන් මෙන් මේ සත්කුයෝ කවර හෙයින් සැලෙන් ද, හඬමින් කෙළ වගුරුවද්ද?

4812. සාරථිය, මෙය දැකීමෙන් මට භය උපදී. එමඟ දෙව සාරථිය, ඔබ විචාරම්: යම් මේ නිරිසත්කු ගිලින ලද බිලි ඇත්තාහු හොටින් ද මේ සත්කු කිනම් පව කළාහු දැ යි ඇසී ය.

4813. මෙසේ ඇසූ මාතලී දෙව්පුත් ඔහුට ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පාපකර්ම විපාක දන්තා හෙ තෙම නො දන්තා නිම් රජුට මෙසේ කී:

4814. බඩු මිල නියම කරන සානායෙහි නියුතු යම් කිසි මිනිස් කෙනෙක් ඒ ඒ දේ අඟය කිරීම් වශයෙන් හෙවත් මිල ප්‍රමාණ කිරීම් වශයෙන් වෙළඳුන්ගේ ලාභයට හානි පවුණුවද්ද වස්තු ආශාවෙන් හොර කිරුම් මිනුම් ආදී කුට ක්‍රියායෙන් ඇමෙන් වැසූ බිලිය රැගෙන මසකු මරන්නට ළං වන්නා සේ කුලාකුට ආදිය කෙරෙද්ද,

4815. න හි කුටකාරිසුස හවනති තාණා
 සකෙහි කමෙහි පුරකකිතසුස,¹
 තෙ පුද්දකමො පසවේඨා පාපං
 තෙ මෙ ජනා විඛයසනා සයනති.
4816. නාරියෝ² ඉමා සමපරිභිතභගනතා
 පභග්ගහ කඤ්ඤති භුජේ දුජච්චා,
 සමමකභිතා ලොභිතපුබ්බලිකතා
 ගාචො යථා ආසාතනෙ චිකනතා³
 තා භුමිභාගසමීං සද නිබාතා
 බන්ධාතිවකනති සජොතිභුතා,
4817. භයං හි මං විඤ්ඤති සුත දිසවා
 පුච්ඡාමි තං මාතලී දෙවසාරථී,
 ඉමා නු නාරියෝ කිමකංසු පාපං
 යා භුමිභාගසමීං සද නිබාතා
 බන්ධාතිවකනති සජොතිභුතා.
4818. තසුස පුටෙඨා වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
 විපාකං පාපකමොනං ජානං අකඛාසජානතො.
4819. කොලිනියායෝ⁴ ඉධ ජීවලොකෙ
 අසුඤ්ඤකමො අසනං අචාරුං⁵
 තා දිනතරුපා⁶ පතිවිපසභාය,
 අසුඤ්ඤං අචාරුං රතිබිඬ්ඨභෙතු
 තා ජීවලොකසමීං රමාපඤ්ඤා
 බන්ධාතිවකනති සජොතිභුතා.
4820. පාදෙ ගභෙඨා කිසස ඉමෙ පුනෙකෙ
 අචංසිරා නරකෙ පාතයනති.
 භයං හි මං විඤ්ඤති සුත දිසවා
 පුච්ඡාමි තං මාතලී දෙවසාරථී,
 ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං
 යෙ මෙ ජනා අචංසිරා නරකෙ පාතයනති.

1. පුරකකිතසුස - මජ්ඣං.
 2. නාරියෝ - මජ්ඣං.
 3. චිකනතා - මජ්ඣං.
 4. කොලිනියායෝ - මජ්ඣං, සා.
 5. අචාරුං - මජ්ඣං.
 6. කිනතරුපා - මජ්ඣං.

4815. තමන්ගේ කර්මබලයෙන් ඉදිරිපත් කළ එ වැනි කුටකම් කරන්නාහට රැකෙන තැනක් නම් නැත. ඒ දරුණු පව්කම් ඇත්තාහු පව් රැස් කොට නරකයට යෙති. ඒ මේ නිරිසත්තු ගිලි බිලි ඇත්තෝ භොවිති යි කී.

4816. යමපල්ලන් විසින් කැපු ඔරි ඇති පිළිකල් මේ ස්ත්‍රීහු හිස අත් බැඳ ගෙන හඬති. ලේ සැරව නැවරුණු ඔරි ඇති වදබිමෙහි ගෙරින් මෙන් කැපු ඔව්හු යපොළොවෙහි හැම කල්හි ඉගටිය පමණ ගැලුනාහු හින්තෙන් දිලියෙන පර්වත වැනි යකඳන් ඉක්මවා පවතිත්.

4817. සාරථිය, මේ දැක්මෙන් මට හය උපදී. එමබා දෙව සාරථිය, ඔබ විවාරම්. යපොළොවෙහි හැම කල්හි ඉහ තෙක් ගැලුණු හිනිදුල් සහිත යම් ස්ත්‍රීහු යකඳන් ඉක්මැ පවත්නෝ ද මේ ස්ත්‍රීහු කිනම් පව්කම් කළාහු ද යි ඇසී.

4818. මෙසේ ඇසූ මාතලී දෙව්පුත් ඔහුට (නිමිරජුට) ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පාපකර්ම විපාක දන්නා හෙ තෙම නො දන්නා නිමිරජුට මෙසේ කී.

4819. මේ මිනිස් ලොවැ අපිරිසුදු ක්‍රියා ඇති සමහර කුල ස්ත්‍රීහු අසංයත පරිදි ක්‍රියා කළහ. ධුර්ත සචරුප ඇති ඔව්හු සිය සැමියා හැර පඤ්ඤාම රති හා සෙසු ක්‍රීඩා පිණිස ද අන් සැමියන් හා සිත් පරිදි හැසුරුණාහ. ඔව්හු නිරයට පැමිණ හිනිදුල් සහිත පර්වත වැනි යකඳන් ඉක්මවා පවතිත්.

4820. මේ සමහර කෙනකු පා අල්ලා හිස යටිකුරු කොට ගෙන නරකයෙහි හෙළන්නාහ. මාතලිය, මෙය දැක්මෙන් මට හය උපදී. එමබා දේවසාරථිය, ඔබ විවාරම්. යම් මේ නිරිසත්තු හිස යටිකුරු කොට නරකයෙහි හෙළනු ලබද්ද ඒ මොව්හු මිනිස් වූවාහු කිනම් පාපකර්මයක් කළාහු ද යි ඇසී.

4821. තසස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
විපාකං පාපකම්මානං ජානං අකංඛාසජානතො.

4822. යෙ ජීවලොකස්සීං අසාධුකම්මිනො
පරස්ස දුරානි අනිසාමනති,
තෙ තාදිසා උත්තමභණ්ඩපේතො
තෙ මෙ ජනා අචංසිරා නරකෙ පාතයනති.

4123. තෙ වසසපුගානි බහුනි තස්ථි
නිරයෙ දුක්ඛං වෙදනං වෙදයනති,
නති පාපකාරිස්ස භවනති තාණං
සතෙහි කමමහි පුරකඛතස්ස
තෙ පුද්දකම්මා පසවේතො පාපං,
තෙ මෙ ජනා අචංසිරා නරකෙ පාතයනති.

4824. උච්චාවචාමෙ චීචිධා උපසාකමා
නිරයෙසු දිස්සානති සුසොරරූපා
භයං හි මං විඤ්ඤති සුභ දිස්වා
පුච්ඡාමි තං මාතලී දෙවසාරථී.
ඉමෙ හු මච්චා කිමකංසු පාපං
යෙ මෙ ජනා අධිමනතා දුක්ඛා තිබ්බා
බරා කටුකා වෙදනා වෙදයනති.

4825. තසස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
විපාකං පාපකම්මානං ජානං අකංඛාසජානතො.

4826. යෙ ජීවලොකස්මිං සුපාපදිට්ඨිනො
විසසාසකමොනි කරොතති මොහා;
පරස්ස දිට්ඨිසු සමාදපෙතති
තෙ පාපදිට්ඨි පසවේතො! පාපං
තෙ මෙ ජනා අධිමනතා දුක්ඛා තිබ්බා
බරා කටුකා වෙදනා වෙදයනති.

4827. විදිතානි තෙ මහාරාජ ආවාසං පාපකම්මිනං,
යානානි පුද්දකම්මානං දුසසිලානාස්ස යා ගති;
උයතාහිදනි රාජීසි දෙවරාජස්ස සනතිකෙ.

නිරයකණ්ඩං නිට්ඨිතං.

1. පසවේතො - වජසං.

4821. මෙසේ ඇසූ මාතලී දෙවපුත් ඔහුට ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පාපකර්ම විපාක දන්තා හෙ තෙම නො දන්තා නිමි රජුට මෙසේ කී:

4822. මිනිස් ලොවැ අයහපත් කර්ම ඇති යම් කෙනෙක් පරදරාවන් කෙරෙහි ඉක්මවා හැසිරෙද්ද ඵවැන්නෝ උතුම් බඩු සොරකම් කරන්නෝ ය. නරකයට පැමිණි ඒ මේ නිරිසත්තු යටිකුරු නිස් ඇත්තෝ වූ නරකයෙහි හෙළනු ලබති.

4823. ඒ නිරිසත්තු බොහෝ වර්ෂ සමුහයන් මුළුල්ලෙහි නරකයෙහි දුක් විඳිති. තමන්ගේ කර්ම බලයෙන් ඉදිරිපත් කළ පව්කරුවාට ආරක්‍ෂාවීමට ස්ථාන නැත. දරුණු පව්කම් කළ ඔවුහු පව් රැස් කොට නරකයට යති. ඒ මේ පව් කළ නිරිසත්තු භික්ෂු යටිකුරු කොට නරකයට හෙළනු ලබත් ය යි කී.

4824. දරුණු ස්වභාව ඇති කුඩා මහත් කම්කටුලු නරකයෙහි පෙනේ. සාරථිය, මෙය දැක්මෙන් මට හය උපදී. එමඟ දේව සාරථිය, ඔබ විවාරම්. මේ නිරිසත්තු ඉතා නියුණු රළු කටුක වූ දුක් වේදනා විඳිත්. මේ සත්තියෝ කිනම් පව් කළාහු ද යි ඇසී.

4825. මෙසේ ඇසූ මාතලී දෙවපුත් ඔහුට ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පාපකර්ම විපාක දන්තා හෙ තෙම නො දන්තා නිමි රජුට මෙසේ කී:

4826. මේ මිනිස් ලොවැ ඉතා ශ්‍රාමක දාෂටී ඇති මොහයෙන් විශ්වාසයට අනුව පව් කෙරෙද්ද අන්‍ය ජනයා ලවා ද මිථ්‍යාදාෂටීය සමාදන් කරවද්ද අධම දාෂටී ඇති ඔවුහු පව් රැස් කොට නරකයට යෙති. මේ නිරිසත්තු නියුණු රළු කටුක දුක් වේදනා විඳිති යි කී.

4827. මහරජ, පව්කම් කළ සතුන් වසන තැන් ද දරුණු පව්කම් කළ සතුන්ගේ උප්පත්තිස්ථානයෝ ද දුස්සීල සත්තියන්ගේ උපදනා ස්ථානයෝ ද ඔබ විසින් දක්නා ලැබ. දේවයන් වහන්ස, දැන් (මේ නරකයෙහි දුක් දුටු ඉක්බිති) සක්දෙව් රජුහු ගේ දිව්‍යසම්පත් දක්නා පිණිස යනු මැනවි යි මාතලී කී.

නිරය කාණ්ඩය.

- 4828. පඤ්චුපං දිසසන්දං විමානං
මාලා පිලෙකා සයනස්ස මජ්ඣෙකි,
තස්සන්ති නාරි මහානුභාවා
උච්චාවචං ඉද්ධිං විකුට්ඨමානා.
- 4829. විතති හි මං විඤ්ඤි සුත දිසවා
පුට්ඨාමි තං මාතලි දෙවසාරථී,
අයං නු නාරි කිම්කාසි සාධුං
යා මොදති සග්ගපතො විමානො.
- 4830. තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලි දෙවසාරථී,
විපාකං පුඤ්ඤකමමානං ජානං අකබ්බසජානතො.
- 4831. යදි තෙ සුතා බිරණි ජීවලොකෙ
ආමාය දසී අහු බ්‍රාහ්මණස්ස,
සා පතකාලං අතිථිං විදිකා
මාතාව පුතං සතිමාහිනඤ්ඤි,
සඤ්ඤමො සංවිහාගා ච
සා විමානසමිං මොදති,
- 4832. දද්දලමානා ආහෙනති¹ විමානා සත්ත නිමමිතා,
තස්ස යකෙඛා මහිඤ්ඤො සබ්බාහරණභුසිනො
සමන්තා අනුපරියාති නාරිගණපුරකඛිනො.
- 4833. විතති හි මං විඤ්ඤි සුත දිසවා
පුට්ඨාමි තං මාතලි දෙවසාරථී,
අයං නු මජ්ඣො කිම්කාසි සාධුං
යො මොදති සග්ගපතො විමානො.
- 4834. තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලි දෙවසාරථී,
විපාකං පුඤ්ඤකමමානං ජානං අකබ්බසජානතො.
- 4835. සොණදිවනො ගහපති එස දනපති අහු,
එස පබ්බජිතුද්දිස්ස විහාරෙ සත කාරමි.
- 4836. සසභව්චං තෙ උපට්ඨාසි හිකඛවො තස්ස වාසිකෙ,
අච්ඡාදනඤ්ඤි භනනඤ්ඤි සෙනාසනපදීපියං;
අද්ධි උජුභුතෙසු විපසනෙතත වෙනසා.
- 4837. වාතුද්දසිං පඤ්ඤදසිං යාව පකබ්බස්ස අට්ඨමිං,
පාටිහාරියපකබ්බඤ්ඤි අට්ඨබ්බසුසමාගතං²

1. ආහෙනති - මජ්ඣං.
2. අට්ඨබ්බං සුසමාහිතං - මජ්ඣං, සත.

4828. කැරැලි පහක් ඇති මේ විමානය පෙනේ. එහි යහන මැද මාලා පැළැඳ ගත් මහත් අනුභාසමපන්න ස්ත්‍රියක් කුඳුමහන් දිව්‍ය සාද්ධීන් දැක්වමින් හිඳී.

4829. සාරථිය, මෙය දැක්මෙන් මට සතුට උපදී. එමඟ දේව සාරථිය, ඔබ විවාරම්. දෙවලොවට පැමිණිය මේ ස්ත්‍රියක් තුටු වෙයි ද මේ ස්ත්‍රී තොමෝ කිනම් යහපතක් කළා ද යි ඇසී.

4830. නිමි රජු විසින් ඇසූ මාතලී දෙවපුත් ඔහුට එය ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පුණ්‍යකර්ම විපාක දත් හෙ තෙම නො දන්නා රජුට මෙසේ කී ය:

4831. ඉදින් මිනිස්ලොව බලුණකුගේ ගාහදසියක කුස උපන් බිරිණි නමින් දසියක් වූවා යැ යි ඔබ අසන ලද ද, ඔ ආගන්තුක සත්කාර දැන, දුර සිට ආ පුතු දැක්මෙන් එක්වර ම උපන් සතුටු ඇති මව මෙන් නිරතුරු සතුටින් උපස්ථාන කෙළේ ද සිල්වත් පරිත්‍යාග ගුණයෙන් යුත් ඔ තොමෝ මේ විමානයෙහි සතුටින් වෙසේ ය යි කී.

4832. මැවුණු දිලියෙන විමාන සතක් බැබළෙති. එහි මහත් දේව සාධී ඇති සියලු දේව අබරණින් සැරසුණු දිව්‍ය පුත්‍රයෙක් දිව්‍ය ස්ත්‍රී සමූහයා විසින් පිරිවරන ලද්දේ භාත්පසින් ඇවිදීයි.

4833. සාරථිය, මෙය දැක්මෙන් මට සතුට උපදී. එමඟ දේවසාරථිය, ඔබ විවාරම්. දෙවලොවට පැමිණිය මෙම මේ විමානයෙහි සතුටු වේ ද මේ සත්කු තෙම කිනම් යහපතක් කෙළේ ද යි ඇසී.

4834. නිමි රජු විසින් ඇසූ මාතලී දෙවපුත් තෙමේ ඔහුට එය ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පුණ්‍යකර්ම විපාක දත් හෙ තෙම නො දන්නා රජුට මෙසේ කී ය:

4835. මේ තෙමේ පෙර දනපති බැවින් පිහිටා දන් දුන් සොණදින්න නම් ගහපති ය. මේ තෙම හික්ෂුන් ගේ ප්‍රයෝජනයට විහාර සතක් කැරැවී.

4836. එහි වැඩ වෙසෙන හික්ෂුන් වහන්සේට සකස් කොට උපස්ථාන කෙළේ ය. සාප්පු වූ ගුණවත් හික්ෂුන් කෙරෙහි විශේෂයෙන් පැහැදුණු සිතීන් සිව්සස පිදුගේ ය.

4837. පක්ෂය යම්බන්ධ තුදුස්වක් පසලොස්වක් දිනයන්හි ද අටවක් දිනයෙහි ද පාච්භාරිය පක්ෂයෙහි ද අඛය අටකින් යුත් සිල් සමාදන් වැ.

4838. උපොසථං ව උපවසි සද සිලෙසු සංවුතො,
සංයමො සංවිභාගො ව සො විමානසමිං මොදති.
4839. පභාසති ඉදං වාමභං ඵලිකාසු යුනිමමිතං.
නාරිවරගණාකිණ්ණං කුටාගාරවරොචිතං
උපෙතං අනතපාතොති න වරිඨිතෙහි වුභයං.
4840. විතති හි මං විඤ්ඤි සුත දිසවා
පුච්ඡාමි තං මාතලී දෙවසාරථී,
ඉමා නු නාරියො කිමකංසු සාධුං
යා මොදරෙ සභ්භපතො විමානො.
4841. තස්ස පුටෙයා වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
විපාකං පුඤ්ඤකමමානං ජානං අකඛාසජානතො.
4842. යා කාවී නාරියො ඉධ ජීවලොකෙ
සිලවතියො¹ උපාසිකා,
දන්ත රතා නිච්චපසනභවිතො
සචෙව ධීතා උපොසථෙ අපසමනො.
සංයමා සංවිභාගා ව තා විමානසමිං මොදරෙ.
4843. පභාසති ඉදං වාමභං වෙචරියාසු නිමමිතං,
උපෙතං භුමිභාගෙහි විහතං භාගසො මිතං.
4844. ආලබ්ඛො මුනිඛො ව නවරිඨිතා සුචාදිතා,
දිඛො සඤ්ඤ නිච්ඡරනති සවණෙයා මනොරමා.
4845. නාභං ඵවං ගතං ජාතු ඵවං සුරුචිරං පුරෙ,
සඤ්ඤ සමභිජානාමි දිට්ඨං වා යදි වා සුතං.
4846. විතති හි මං විඤ්ඤි සුත දිසවා
පුච්ඡාමි තං මාතලී දෙවසාරථී,
ඉමෙ නු මව්වා කිමකංසු සාධුං
යෙ මොදරෙ සභ්භපතො විමානො.
4847. තස්ස පුටෙයා වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
විපාකං පුඤ්ඤකමමානං ජානං අකඛාසජානතො.
4848. යෙ කෙවි මව්වා ඉධ ජීවලොකෙ සිලවනොතො උපාසකා,
ආරාමෙ උදපානෙ ව පපා සබ්බකමනානි ව.
අරභනොති සීතිභුතෙ² සසකච්චං පථිපාදසු.

1. සිලවතියො - මජ්ඣ.

2. භුතෙසු - මජ්ඣ.

4838. හැම කල්හි සීල සංචරයෙන් යුත් වූයේ පෙහෙවස් ද විසුයේ ය. සිල් රැකී දන් දුන් හෙ තෙම මේ විමානයෙහි තුටු වේ.

4839. පළිඟුවලින් මැනැවින් නිමැවුණු උතුම් ස්ත්‍රී සමූහයා ගැවසිගන් උතුම් කුළුගෙවලින් හෙබි ආහාරපානයෙන් ද නෘත්‍ය ගීතයෙන් ද යුත් මේ විමානය බබළයි.

4840. සාරථිය, මෙය දැක්මෙන් මට සතුට උපදී. එමබා දේවසාරථිය, ඔබ විවාරම්. දෙවලොවට පැමිණි යම් කෙනෙක් මේ විමානයෙහි සතුටු වෙද්ද මේ ස්ත්‍රීහු කිනම් යහපතක් කළාහු දැයි ඇසී ය.

4841. නිමි රජු විසින් ඇසූ මාතලී දෙවපුත් තෙම ඔහුට එය ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පුණ්‍යකර්ම විපාක දන් හෙ තෙම නො දන්නා රජුට මෙසේ කී ය:

4842. මෙ මිනිස් ලොව යම්කිසි ස්ත්‍රී කෙනෙක් සිල්වත් උපාසිකාවෝ වූහු ද දීමෙහි ඇලුණු නිසි පහන් සිතැති සත්‍යයෙහි පිහිටි පෙහෙවස් රැකීමෙහි නො පමා වූ ඔව්හු සිල් රැක්කාහු ද දන සංවිභාගයෙහි ද ඇලුණු ඒ ස්ත්‍රීහු මේ විමානයෙහි සතුටු වෙත් යි කී ය.

4843. වෙරළමිණි බිත්තිවලින් මනා කොට නිමැවුණු සිත්කලු භූමියෙන් යුත් ප්‍රමාණ වශයෙන් කොටස් කර බෙදූ මේ විමානය බබළයි.

4844. පණාබෙර ද (අළිඟු බෙර) මිහිඟු බෙර හා නෘත්‍යගීතයෝ ද මැනවින් වාදනය කැරැණු ඇසුමට සුදුසු සිත්කලු දිව්‍යබෙද නිකුත් කෙරෙති.

4845. මෙසේ ඉතා සිත්කලු බවට පැමිණි මනෝඥ වූ පෙනෙන ඇසෙන යම් රූපයක් හෝ ශබ්දයක් වේ නම් එබන්දක් මම කිසි කලෙක තුදුටු නැසූ විරිමි.

4846. සාරථිය, මෙය දැක මට සතුට උපදී. එමබා දේව සාරථී වූ මාතලී, නොප විවාරම්. සැරිගයට පැමිණි යම් කෙනෙක් මේ විමානයන්හි සතුටුවෙත් ද, මිනිස් වූ මොහු කවර නම් යහපතක් කළෝ ද?

4847. නිමි රජු විසින් ඇසූ මාතලී දේවසාරථී තෙම ඔහුට (මෙසේ) ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පුණ්‍යකර්ම විපාක දන් හෙතෙම නොදන්නා රජුට මෙසේ කී ය.

4848. මේ මිනිස්ලොවැ යම් කිසි සිල්වත් උපාසක වූ මනුෂ්‍ය කෙනෙක් (කෙලෙස් ගිනි නිවීමෙන්) සිහිල් වූ රහතුන් උදෙසා අරම් ද පින්පොකුණු ද පැන්හල් ද (දුර්ගමස්ථානයෙහි) සෙතුවකි ද සකසා පිළියෙළ කොට දුන්නාහු ද,

- 4849. චීවරං පිණ්ඩපාතකඤ්ච පච්චයං සයනාසනං,
අදංසු උජ්ජුතෙසු විපසසෙනෙන චෙතසා.
- 4850. වාතුද්දසිං පකඤ්දසිං යාව පකඛස්ස අට්ඨමිං,
පාවිභාරියපකඛකඤ්ච අට්ඨබ්බසුසමාගතං,¹
- 4851. උපොසථං උපචසුං සද සීලෙසු සංවුතා,
සඤ්ඤමො සංවිභාගො ච තෙ විමානසමිං මොදරෙ.
- 4852. පභාසති ඉදං වාමනං ඵලිකාසු සුනිමිතං,
නාරිචරගණාකිණ්ණං කුටාගාරචිරොචිතං.
- 4853. උපෙතං අත්තපාතෙහි නච්චගීතෙහි වුභයං,
නජේජා ච අනුපරියාති නානාපුප්ඵද්දමායුතා.
- 4854. විහති හි මං විඤ්ඤති සුත දියවා
සුවජාමි තං මාතලි දෙවසාරථී,
අයං නු මචෙවා කිමකාසි සාධුං
යො මොදති සග්ගපනො විමානෙ.
- 4855. තස්ස පුටෙයා වියාකාසි මාතලි දෙවසාරථී,
විපාකං පුඤ්ඤකමිමානං ජාතං අකකාසජානතො.²
- 4856. කිමබ්බ්ලායං ගහපති ඵස දනපති අහු,
ආරාමෙ උදපානෙ ච පපා සඛකමනානි ච.
- 4857. අරහතොත සිනිභුතෙ සකකච්චං පච්චපාදසී,
චීවරං පිණ්ඩපාතකඤ්ච පච්චයං සයනාසනං,
අදසි උජ්ජුතෙසු විපසසෙනෙන චෙතසා.
- 4858. වාතුද්දසිං පකඤ්දසිං යාව පකඛස්ස අට්ඨමිං,
පාවිභාරියපකඛකඤ්ච අට්ඨබ්බසුසමාගතං,
- 4859. උපොසථං උපචසි සද සීලෙසු සංවුතො,
සඤ්ඤමො සංවිභාගො ච සො විමානසමිං මොදති.
- 4860. පභාසති ඉදං වාමනං ඵලිකාසු සුනිමිතං,
නාරිචරගණාකිණ්ණං කුටාගාරචිරොචිතං.
- 4861. උපෙතං අත්තපාතෙහි නච්චගීතෙහි වුභයං,
නජේජා ච අනුපරියාති නානාපුප්ඵද්දමායුතා.

1. සුසමානිතං - මජ්ඣං.
2. අකකාසි - මජ්ඣං.

4849. සාප්පුප්‍රතිපත්ති ඇති රහතුන් කෙරෙහි සිවුරු ද පිඬුවා ද ගිලන්පස ද සෙනසුන් ද පහන් සිතින් දුන්නාහු ද,

4850-51. පක්‍ෂය සමබන්ධි වූ තුදුස්වක් පසළොස්වක් අටවක් පොහෝ දිනයෙහි ද (එයට පෙරගමන් පසුගමන් විසින්) ප්‍රාතිභායානී පක්‍ෂයෙහි ද අෂ්ටාධ්‍යාන සමන්වාගත වූ පෙහෙවස් වූසුහු ද, හැම කල්හි සිලයෙහි සංවර වූ ද සංයත වූ ද බෙද වැළඳුවා වූ ද ඔහු විමානයෙහි තුටු වෙත්.

4852. පිළිමිණියෙන් නිමවනලද කුළුගෙයින් බබළන වරහන සමූහයෙන් ගැවැසිගත් මේ විමන බබළයි.

4853. මෙ විමන ආහාරපානයෙන් ද නාත්‍යගීතයෙන් ද යුක්ත වූයෙ යැ. නදියක් ද සිසාරා යෙයි, නොයෙක් මල්රුකින් යුක්ත යැ.

4854. සාරථිය, මෙය දැක මට සතුටු උපදී. දේවසාරථී මාතලිය තොප විවාරම්. යමෙක් සවර්ගයට පැමිණියේ විමානයෙහි තුටු වේ ද මේ මනුෂ්‍ය තෙම මනුෂ්‍ය වැ කවර පිතක් කෙළේ ද?

4855. ඔහු විසින් පුළුවස්නාලද දේවසාරථී මාතලී දෙවිපුත් ප්‍රකාශ කෙළේ යැ. පිත්තමිහි විපාක දන්නා හෙතෙම නො දන්නා රජුට මෙසේ කී යැ.

4856. තෙල ගෘහපති කිම්බිලායෙහි දනපතියෙක් වී. ආරාම ද ළින් පොකුණු ද පැත්තල් ද දුර්ගයෙහි සේතුබන්ධ ද (කෙලෙස් ගිනි නිවීමෙන්) සිහිල් වූ රහතුන් උදෙසා සකසා පිළියෙළ කොට දින.

4857. සිවුරු ද පිඬුවා ද ගිලන්පස ද සෙනසුන් ද පහන් සිතින් (කායවච්ඡාදී නැතියෙන්) අවරුක වූ රහතුන් කෙරෙහි දින.

4858-59. පක්‍ෂය සමබන්ධි වූ තුදුස්වක් පසළොස්වක් අටවක් පොහෝ දිනයෙහි ද ප්‍රාතිභායානී පක්‍ෂයෙහි ද අෂ්ටාධ්‍යාන සමන්වාගත වූ පෙහෙවස් විසි. හැම කල්හි සිලයෙහි සංවර වූ සංයම වූ දන් දුන් හෙ තෙම විමන්හි තුටු වේ.

4860. පිළිමිණියෙන් නිමවනලද කුළුගෙයින් හෙබි උත්තම ස්ත්‍රී සමූහයා විසින් ගැවැසිගත් මේ විමන බබළයි.

4861. මෙ විමන ආහාරපානයෙන් ද නාත්‍යගීතයෙන් ද යුක්ත වූයේ යැ. නොයෙක් මල්රුකින් යුත් නදියක් ද සිසාරා යයි.

4862. රාජායතනා කපිසා අමබා සාලා ච ජමුසො,
කිඤ්ඤා¹ ච පියාලා ච දුමා නිව්චලා බහු.
4863. විතති හි මං විඤ්ඤි සුත දිසවා
පුච්ඡාමි තං මාතලී දෙවසාරථී,
අයං නු මචේවා කිමකාසි සාධුං
යො මොදති සග්ගපතෙතා විමානො.
4864. තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
විපාකං පුඤ්ඤිකමිනං ජාතං අකඛාසජානනො.
4865. මීථිලායං ගහපති එස දනපති අහු,
ආරාමෙ උදපානෙ ච පපා සඛ්ඛමනානි ච.
අරහතොති සිතිහුතෙ² සසකච්චං පටිපාදයි.
4866. වීචරං පිණ්ඩපාතකඤ්ඤි පච්චියං සයනාසනං,
අද්ධි උජ්ඣුතෙසු විපසයනෙතන චෙතසා.
4867. වාතුදුසිං පඤ්ඤුසිං යාව පකඛස්ස අධ්මිං,
පාටිභාරියපසඤ්ඤි අධ්ධියසුසමාගතං,³
4868. උපොසථං ච උපචසි සද සීලෙසු සංවුතො,
සඤ්ඤමො සංවිභාගො ච සො විමානසම් මොදති.
4869. පහාසති ඉදං වාමභං චෙථරියාසු නිමේතං,
උපෙතං භුමිභාගෙහි විහතං භාගසො මිතං.
4870. ආලඛෙරා මුනිබ්බො ච නච්චගීතා සුවාදිතා,
දිබ්බා⁴ සඤ්ඤ නිච්ඡරතති සචණ්ණයා මනොරමා.
4871. නාහං එවං ගතං ජාතු⁵ එවං සුරුචිරං⁶ පුරෙ,
සද්දං සමභිජානාමි දිට්ඨං වා යදී වා සුතං.
4872. විතති හි මං විඤ්ඤි සුත දිසවා
පුච්ඡාමි තං මාතලී දෙවසාරථී,
අයං නු මචේවා කිමකාසි සාධුං
යො මොදති සග්ගපතෙතා විමානො.

1. කිඤ්ඤා - මජ්ඣං.
2. සිතිහුතෙසු - මජ්ඣං.
3. පුසමානිතං - මජ්ඣං.
4. දිබ්බා - මජ්ඣං.
5. ජාතං - මජ්ඣං.
6. සුරුචියං - මජ්ඣං.

4862. කිරිපලු යැ ගිවුළු යැ අඹ යැ සල් යැ දඹ යැ කිඹිරි යැ පියල් යැ යන නිතිපලුගත් රුක් බොහෝ වෙති.

4863. සාරථිය මෙය දකු මට සතුටු උපදී. දේවසාරථී මාතලිය තොප විවාරම්. යමෙක් සවර්ගයට පැමිණියේ විමානායෙහි තුටු වේ ද මෙ තෙම මනුෂ්‍ය වැ කවර පිනක් කෙළේ ද?

4864. ඔහු විසින් පුළුවුස්නාලද දෙවසාරථී මාතලී දෙවිසුන් පැවැසී. පින්කම්හි විපාක දන්නා හෙ තෙම නො දන්නා රජුව මෙසේ කී:

4865. කෙල ගැහැවි ජියුලුකුවර දනපති වී. අරම ද ළින් පොකුණු ද පැන්හල් ද දුර්ගයෙහි ඒදඩු පාලම් ද සිහිල් වූ රහතුන් උදෙසා සකසා පිළියෙළ කොට දින.

4866. සිවුරු ද පිටුවා ද ගිලන්පස ද සෙනසුන් ද පහන් සිකින් අවබුද වූ රහතුන් කෙරෙහි දින.

4867-68. පක්ෂය සම්බන්ධ වූ තුදුස්වක් පසළොස්වක් අටවක් පොහෝ දිනයෙහි ද ප්‍රාතිභායම්පක්ෂයෙහි ද අක්වාඛය සමන්වාගත වූ පෙහෙවස් උසී. හැම කල්හි සිලයෙහි සංවර වූ සංයම වූ දන් දුන් හෙ තෙම විනෝහි තුටු වේ.

4869. වෙරළමිණියෙන් නිවෙනලද කොටස් විසින් පමණ කොට බෙදනලද භූමිභාගයෙන් යුත් මෙ විමන වෙසෙසින් බබළයි.

4870. මැනුවන් වයනලද අළිඟුබෙර ද (පණාබෙර) මිහිඟුබෙර ද නාත්‍යා ගීතයෝ ද කන්කලු වූ මනරම් වූ දිව්‍යශබ්දයෝ නිකුත් කෙරෙහි.

4871. මම පෙර කිසිකලෙකන් මෙසේ මනහර ශබ්දයක් ප්‍රත්‍යාසයෙන් හෝ ග්‍රාහියෙන් හෝ අසනලදු යි නො දනිමි.

4872. සාරථිය මෙය දකු මට සතුටු උපදී. දේවසාරථී මාතලිය, තොප විවාරම්. යමෙක් දෙවිලොවට පැමිණියේ විමන්හි තුටු වේ ද මෙ තෙම මිනිස් වැ කවර පිනක් කෙළේ ද?

4873. තස්ස පුට්ඨො විශාකාසී මාතලී දෙවසාරථී,
විපාකං පුඤ්ඤකම්මානං ජානං අකඛාසජානතො.

4874. බාරාණසියං ගහපතී එස දනපතී අහු,
ආරාමෙ උදපානෙ ච පපා සඛකමනානී ච.
අරහනොත සීතිහුතෙ¹ සකකච්චං පටිපාදයි.

4875. වීචරං පිණ්ඩපාතකඤ්ච පච්චයං සයනාසනං,
අද්ධි උජ්ඣුතෙසු විපසසනොතන වෙතසා.

4876. වාතුද්ධිං පකඤ්ඤිං යාව පකඛස්ස අට්ඨමීං,
පාවිහාරියපකඛකඤ්ච අට්ඨබ්බසුසමාගතං,

4877. උපොසථං උපවසී සද්ද සීලෙසු සංවුතො,
සඤ්ඤමො සංවිහාගො ච සො විමානසමීං මොදති.

4878. යථා උදයමාදීචොවා හොති ලොභිතකො මහා,
තඤ්ඤමං ඉදං වාමභං ජාතරූපස්ස නිමමිතං.

4879. විතතී හි මං විඤ්ඤති සුත දියවා
පුච්ඡාමී තං මාතලී දෙවසාරථී,
අයං නු මචොව කිමකාසී සාධුං
යො මොදති සග්ගපභෙතො විමානො.

4880. තස්ස පුට්ඨො විශාකාසී මාතලී දෙවසාරථී,
විපාකං පුඤ්ඤකම්මානං ජානං අකඛාසජානතො.

4881. සාවඤ්ඤියං ගහපතී එස දනපතී අහු,
ආරාමෙ උදපානෙ ච පපා සඛකමනානී ච.
අරහනොත සීතිහුතෙ සකකච්චං පටිපාදයි,

4882. වීචරං පිණ්ඩපාතකඤ්ච පච්චයං සයනාසනං,
අද්ධි උජ්ඣුතෙසු විපසසනොතන වෙතසා.

4883. වාතුද්ධිං පකඤ්ඤිං යාව පකඛස්ස අට්ඨමීං,
පාවිහාරිය පකඛකඤ්ච අට්ඨබ්බසුසමාගතං.²

4884. උපොසථං උපවසී සද්ද සීලෙසු සංවුතො,
සංයමො සංවිහාගො ච සො විමානසමීං මොදති.

4885. වෙහාසයාමෙ බහුකා ජාතරූපස්ස නිමමිතා,
දද්දලලමානා ආහෙසති විජ්ජුවලාසනනතරො.

1. සීතිහුතෙසු - මජ්ඣං.
2. සුසමාගිතං - මජ්ඣං.

4873. ඔහු විසින් පුළුච්ඡන්දාලද දේවසාරථී මාතලී දෙවපුත් පැවැසී. පින්කම්හි විපාක දන්තා හෙ තෙම නො දන්තා රජුට මෙසේ කී.

4874. (මහරජ) මෙ තෙම පෙර බරණැස දනපති වූ ගෘහ-පතියෙක් විය. හෙ තෙම ආරාම ද පැන් පොකුණු හා පැන්හල් ද දුර්ගයෙහි ඒදඬුපාලම් ද, සිහිල් වූ රහතුන් උදෙසා සකසා පිළියෙළ කොට දින.

4875. සිවුරු ද පිඬුවා ද ගිලන්පස ද සෙනසුන් ද පහන් සිතින් අවඬා වූ රහතුන් කෙරෙහි දින.

4876-77. පක්‍ෂය සම්බන්ධි වූ කුසුස්වක් පසළොස්වක් අටවක් පොහෝ දිනයෙහි ද ප්‍රාතිහායනිපක්‍ෂයෙහි ද අෂ්ටාධික සමන්වාගත වූ පෙහෙවස් වීසී. හැමකල්හි සීලයෙහි සංවර වූ සංයම වූ දන් දුන් හෙ තෙම විමන්හි කුටු වේ.

4878. ලේවන් වැ මහත් වැ උදවන හිරු යම්සේ ද රනින් නිම වුණු මේ විමානය ද එසේ ය.

4879. සාරථීය, මෙය දැක්මෙන් මට සතුටු උපදී. එමඟ මාතලී නම් වූ දේවසාරථීය, නොප විවාරම්. සවර්ගයට පැමිණිය මෙක් මේ විමානයෙහි සතුටු වෙයි ද (මනුෂ්‍ය වූ) මේ සත්කු තෙම කිනම් යහපතක් කෙළේ ද?

4880. ඔහු විසින් පුළුච්ඡන්දාලද දේවසාරථී මාතලී දෙවපුත් පැවැසී. පින්කම්හි විපාක දන්තා හෙ තෙම නො දන්තා රජුට මෙසේ කී.

4881. තෙල ගැහැවි සැවැන්නුවර දනපති වී. අරම ද ළිං පොකුණු ද පැන්හල් ද දුර්ගයෙහි ඒදඬුපාලම් ද සිහිල් වූ රහතුන් උදෙසා සකසා පිළියෙළ කොට දින.

4882. සිවුරු ද පිඬුවා ද ගිලන්පස ද සෙනසුන් ද පහන් සිතින් අවඬා වූ රහතුන් කෙරෙහි දින.

4883-84. පක්‍ෂය සම්බන්ධි වූ කුසුස්වක් පසළොස්වක් අටවක් පොහෝ දිනයෙහි ද ප්‍රාතිහායනිපක්‍ෂයෙහි ද අෂ්ටාධික සමන්වාගත වූ පෙහෙවස් වීසී. හැමකල්හි සීලයෙහි සංවර වූ සංයම වූ දන් දුන් හෙ තෙම විමන්හි කුටු වේ.

4885. රනින් නිමැවුණු අහසෙහි පිහිටි මේ බොහෝ විමානයෝ සන වලාකුළු අතුරෙහි විදුලිය සමූහයක් මෙන් දිලියෙමින් බබළති.

4886. විහිතී හි මං විඤ්ඤි සුත දිසවා
පුට්ඨාමි නං මාතලි දෙවසාරථී,
ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු සාධුං
යෙ මොදරෙ සභපතනා විමානො.
4887. තසස පුට්ඨා විසාකාසි මාතලි දෙවසාරථී,
විපාකං පුඤ්ඤකමොනං ජානං අකඛාසජානතො.
4888. සද්ධාය සුනිවිට්ඨාය සද්ධමෙව සුපචෙදිනෙ,
අකංසු සන්ච්චවනං සමොසමුඤ්ඤාසාසනං;¹
කෙසං එතානි ධානානි යානි තිං රාජ පසසයි.
4889. විදිතානි තෙ මහාරාජ ආවාසං පාපකමමිනං,
අරො කලයාණකමොනං ධානානි විදිතානි තෙ;
උයාභිදනි රාජසි දෙවරාජසස සතතිකෙ.
- විමානකණ්ඩං නිට්ඨිතං.
4890. සතසසසුතං භයවාහිං දිබ්බං යානං අධිට්ඨිතො,
යායමානො මහාරාජා අඤ්ඤා සීදන්තරෙ නගෙ,
දිසවානාමතකඨී සුතං ඉමෙ කෙ නාම පබ්බතා.
4891. සුදසසනො කරවිතො ඊසධරො සුගන්ධරො,
තෙමිච්චරො විනතකො අසසකමොණො ගිරිත්ථිහා.
4892. එතෙ සීදන්තරෙ නගා අනුපුබ්බසමුග්ගනා,
මහාරාජානමාවාසා යානි තිං රාජ පසසයි.
4893. අනෙකරුපං රුචිරං නානාවිත්ථං පකාසනී,
ආකිණ්ණං ඉඤ්ඤදියෙහි වාගෙහෙව සුරකමිතං.²
4894. විහිතී හි මං විඤ්ඤි සුත දිසවා
පුට්ඨාමි නං මාතලි දෙවසාරථී,
ඉමං නු ආරං කිමච්චිඤ්ඤමාහු
(මනොරමං දිසසති දුරතොච.)³

1. සාසනෙ - මජ්ඣං.

2. සුරකමිතං - මජ්ඣං.

3. (අයං පාඨො සාමමොජ්ඣනෙ යෙව දිසසති).

4886. සාරථිය මෙය දැක්මෙන් මට සතුටු උපදී. එමඛා දේවසාරථිය ඔබ විවාරම්. දෙවලොවට පැමිණිය යම් කෙනෙක් මේ විමන්හි සතුටු වෙද්ද මේ සත්තියෝ මිනිස් වුවාහු කිනම් යහපතක් කළාහු දැයි ඇසී.

4887. (ඔහු විසින්) පුළුවියනාලද දේවසාරථී වූ මාතලී දෙව පුත් ඔහුට පැවැසී. පින්කම්හි විපාක දන්නා හෙ තෙම නො දන්නා රජුට මෙසේ කී:

4888. මැනැණිත් අවබෝධ කළ සද්ධර්මයෙහි මාර්ගසම්ප්‍රයුක්ත ශ්‍රද්ධාවෙන් මනා කොට පිහිටි ඒ කුලපුත්‍රයෝ සම්බුදුන්ගේ අනු-ශාසනය බුද්ධාවවාදය එසේ මැ කළහ. මහරජ යම් විමානයන් දක්නෙහි නම් තෙල ඔවුන්ගේ විමානයෝ ය.

4889. මහරජ ඔබ විසින් පළමු කොට පවකම් කළවුන් වසන තැන් ද ඉන්පසු පින් කළවුන් වසන තැන් ද දක්නා ලදී. මහරජ දන් සක්දෙව රජු සම්පයට යනු මැනැවැයි (මාතලී දෙවපුත් කී.)

විමාන කාණ්ඩය.

4890. දහසක් අසුන් විසින් උසුලන දිව්‍ය යානාරූප වැ ගමන් කරන නිමිරජ තෙම සිද්ධත්ත සාගරයෙහි පර්වත දුටුයේ යැ. මොහු කිනම් පර්වතයෝ දැයි මාතලීහු ඇමැනී.

4891. සුදස්සන යැ කරච්ඡක යැ ඊසධර යැ සුගන්ධර යැ නොමිත්ඨර යැ චිනතක යැ අස්සකණ්ණ යැ යන මොහු සජ්තකුල පර්වතයෝ ය.

4892. මහරජ ඔබ යම් පර්වතයන් දක්නාහු ද පිළිවෙළින් උස් වැ පිහිටි මෙය සතරවරම් දෙව මහරජදරුවන්ගේ වාසස්ථාන වන්නාහු සිද්ධත්ත සමුද්‍ර පර්වතයෝ වෙත්.

4893. සිත්කලු නොයෙක් රත්නයෙන් විසිතුරු වූ සිංහ ව්‍යාඝ්‍රයන් අරක් ගත් වනයක් මෙන් ශක්‍රයාට බදු ප්‍රතිමාවෙන් ගැවසෙන්නක් වැ මේ පෙනෙන්නෝ කිනම් කෙනෙක් ද?

4894. සාරථිය, මෙය දැක්මෙන් මට සතුටු උපදී. එමඛා දේවසාරථිය, ඔබ විවාරම්. මේ දෙරටුව කිනමැයි කියක් ද?

4895. තසස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
විපාකං පුඤ්ඤකම්මානං ජානං අසබ්බසජානතො.

4896. විතකුටොති යං ආහු දෙවරාජපවෙසනං,
සුදසසනසස ගිරිතො දාරං හෙතං පකාසති.

4897. අනෙකරූපං රුවිරං නානාවිත්‍රං පකාසති,
ආකිණ්ණං ඉඤ්ජසදිසෙති ව්‍යයොහෙව සුරකතිනං.
පවිසෙතෙන රාජීසි අරජං භූමිලකකම.

4898. සහසසසුකතං හයවාහිං දිබ්බං යානං අධිට්ඨිතො,
යායමානො මහාරාජා අඤ්ඤ දෙවසභං ඉදං.

4899. යථා සරදෙ ආකාසො නීලොව පතිදිසසති,
තද්වපමං ඉදං ව්‍යමනං වෙළරියාසු නිමේතං.

4900. විතතී හි මං විඤ්ඤි සුත දිසවා
පුට්ඨාමි තං මාතලී දෙවසාරථී;
ඉමං නු ව්‍යමනං කිමභිඤ්ඤමාහු.

4901. තසස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
විපාකං පුඤ්ඤකම්මානං ජානං අසබ්බසජානතො.

4902. සුධම්මං ඉති යමාහු පසෙසසා දිසසනෙ සභා,
වෙළරියා රුවිරා විත්‍රා ධාරයනත් සුනිමේතා.

4903. අට්ඨංසා සුකතා ඵමභා සබ්බෙ වෙළරියාමයා,
යඤ්ඤ දෙවා තාවතීංසා සබ්බෙ ඉඤ්ජපුරොභිතා.

4904. අඤ්ඤ දෙවමනුසානං විතසයනතා සමච්ඡරෙ,
පවිසෙතෙන රාජීසි දෙවතං අනුමොදනං.

4905. තං දෙවා පටිනාදිංසු දිසවා රාජානමාගතං,
යවාගතං තෙ මහාරාජ අපො තෙ අදුරාගතං.

4906. නිසීද්දති රාජීසි දෙවරාජසස සතතිකෙ,
සකෙකාපි පටිනාදිඤ්ඤ වෙදෙහං මිට්ඨිලහහං.

4895. ඔහු විසින් පුළුස්සාලද දේවසාරථී වූ මාතලී දෙවපුත් ප්‍රකාශ කෙළේ යැ. පින්කම්හි විපාක දන්නා හෙතෙම නො දන්නා රජුට මෙසේ කී යැ:

4896. සක්දෙව රජුගේ ඇතුළුවීම පිටවීම ඇති යමක් විනුකුට යයි කියද්ද, සුදස්සන නමැති පර්වතයා ගේ තෙල දෙරවුම පෙනෙයි.

4897. සිත්කලු නොයෙක් රුවනින් විසිතුරු නොයෙක් දේව රූප ඇති, සිංහ ව්‍යාභ්‍රයන් අරක් ගත් වනයක් මෙන් ශක්‍රයාට බඳු ප්‍රතිමාවෙන් ගැවසී ගත් මේ දෙව නුවර දෙරවුම ය. මහරජ මේ දෙරවුමෙන් ඇතුළු නුවරට පිවිසෙන්නේ මැනවි. රජස් නැති (රන් රිදී මැණික් යන මෙයින් හා මලින් ගැවැසී ගත්) භූමිය දිව්‍ය රජයෙන් ඉක්මවනු මැනවැ යි කීය.

4898. දහසක් අසුන් විසින් උසුලන දිව්‍ය රජාරූඪ වැ යන නීම් රජ තෙම සුධර්මා නම් දිව්‍ය සභාව දිවි.

4899. සරත් කාලයෙහි නිලවර්ණ අහස යමසේ පෙනේ ද, එ මෙන් මේ විමන වෛද්‍යයී මාණිකායෙන් නිමවන ලද යැ.

4900. සාරථිය මෙය දැක්මෙන් මට සතුටු උපදී. එමඟ දේවසාරථිය, තොප විචාරමි. මේ විමානය කිනමැයි කියත් ද?

4901. ඔහු විසින් පුළුස්සාලද දේවසාරථී මාතලී දෙවපුත් ප්‍රකාශ කෙළේ යැ. පින්කම්හි විපාක දන්නා හෙතෙම නො දන්නා රජුට මෙසේ කී යැ.

4902. සුධර්මා දිව්‍ය සභාව යයි යමක් පැවැසූ ද මෙය බලනු මැනවි. වෛද්‍යයීයෙන් කරනලද නොයෙක් රත්නයෙන් විසිතුරු වූ මනාව නිමැවුණු මේ සභාව පෙනේ.

4903. අටැස් වූ මැනැවින් කැරුණු සියල්ල වෙරළමිණිලුවා ස්තම්භයෝ එය උසුලති. යම් සභාවක සක්දෙව රජ ප්‍රධාන කොට ඇති නවතියා වැසි සියලු දෙවියෝ—

4904. දෙවිමිනිසුන්ගේ යහපත සිතන්නාහු එක් රැස් වැ හිඳිද්ද මහරජ මේ මගින් දෙවියන් ඔවුනොවුන් කුටුචන තැනට පිවිසෙනු මැනවැයි මාතලී දෙවපුත් කී.

4905. එහි පැමිණි ඒ නීම් රජු දක දෙවියෝ සතුටු වූහ. මහරජ ඔබගේ පැමිණීම ඉතා යහපති. තවද අයහපත් පැමිණීමක් නම් නො වේ.

4906. මහරජ දන් සක්දෙව සමීපයෙහි හුන මැනවි. මියුලු නුවර වාසස්ථාන කොට ඇති වේදේහ රජු දක සක්දෙව රජ ද සතුටු විය.

4907. නිමනකයි ව¹ කාමෙහි ආසනෙන ව වාසවො,
සාධු මොසි අනුපනෙනා ආවාසං වසවන්තං.

4908. වස දෙවෙසු රාජිසි සබ්බකාමසම්ඤ්ඤ,
තාවතීංසෙසු දෙවෙසු භුඤ්ඤ කාමෙ අමානුසෙ.

4909. යථා යාවිතකං යානං යථා යාවිතකං ධනං,
එවං සම්පදමෙවෙනං යං පරතො දනපව්චයා.

4910. නවාහමෙනං ඉවජාමී යං පරතො දනපව්චයා,
සයං කතානි පුඤ්ඤානි තං මෙ ආවෙඤ්ඤං ධනං.

4911. යොහං ගතවා මනුසෙසසු කාහාමී කුසලං බහුං,
දනෙන සමචරියාය සංයමෙන දමෙන ව;
යං කතා සුඛිතො හොති න ව පච්ඡන්තපපති.

4912. බහුසකාරො නො හවිං මාතළී දෙවසාරථී,
යො මෙ කල්‍යාණකම්මානං පාපානී² පට්ඨස්සයි.

4913. ඉදං වතා නිමීරාජා වෙදෙහො මීථිලග්ගහො,
පුටුයඤ්ඤං යථිත්තාන සඤ්ඤමං අපඤ්ඤාපාගමීති.

නිමිජාතකං වතුසං.

1. නිමනකයිස - මජ්ඣ.
2. පාපාන. පට්ඨස්සයි - මජ්ඣ.

4907. සක්දෙව් රජ කම්සැපතින් හා අස්නෙන් ද නිමිරජභූ පැවැරී ය. දෙවියන් වෙසෙන තැනට ඔබගේ පැමිණීම ඉතා යහපත් ය.

4908. සියලු කම්සැපතින් සමෘද්ධ වූ දෙව්ලොවැ වාසය කළ මැනවි. තවකියා වැසි දෙවියන් කෙරෙහි වූ මිනිසුන් පිළිබඳ නොවූ කාමසම්පත් අනුභව කළ මැනවැයි කී.

4909. අනුන්ගෙන් ඉල්වා ගත් යානාවක් යම්සේ ද අනුන් ගෙන් ඉල්වා ගත් ධනයක් යම්සේ ද මෙරමාගේ දනපුත්‍රයාගෙන් ලද යමක් ඇත් නම් එද එසේ ම ය, හෙවත් පිරුවට වශයෙන් ලැබූ දෙය වැනි ය.

4910. මෙරමාගේ දනපුත්‍රයාගෙන් ලද යමක් ඇද්ද එය මම නො කැමැත්තෙමි. මා කළ යම් පුණ්‍යකර්මයෝ ඇද්ද ඒ මාගේ ආවේණික ධනය යි.

4911. ඒ මම ගොස් මිනිසුන් කෙරෙහි තුන්දෙවිත් සම වැ හැසිරීමෙන් ද සිල් රැකීමෙන් ද ඉඤ්ඤ දම්නයෙන් ද යමක් කොට සුවපත්වේ ද නො පසුතැවේ ද එබඳු බොහෝ කුසල් දහම් කරන්නෙමි.

4912. යමෙක් පින් කළ සත්ත්වයන් වසන තැන් ද පව් කළ සත්ත්වයන් වසන තැන් ද මට පෙන්වී ද ඒ පින් වත් මාතලී නමැති දේවසාරථී තෙම අපට බොහෝ උපකාර ඇත්තෙකැයි නිමි රජ ඔහු පැසැසී ය.

4913. මියුලු නුවර වාසස්ථාන කොට ඇති විදේහ රටට අධිපති වූ නිමි රජ මෙය කියා (හෙවත් 'උත්තමධාරුභාමයෝ' යන ආදී මේ ගාථාව කියා) බොහෝ දන් දී සීලසංයමයට පැමිණියේ ය යි වදාළහ.

සතරවන නිමි ජාතකය නිමි.

5. බණ්ඩහාලජාතනා.

- 4914. රාජාසි පුද්ගලමො¹ එකරාජාති පුප්ඵවතියා,²
සො පුළුච්චි බ්‍රහ්මබ්‍රහ්මි. බණ්ඩහාලං පුරොහිතං මුළුභං.
- 4915. සඤ්ඤානමභ්‍රහ්මාච්චිකම් කංසි බ්‍රහ්මණ් ධම්මච්චිතයකුසලො,
යථා ඉතො වජ්ජනති සුගතී. නරා පුඤ්ඤති කකානා.
- 4916. අතිදුතං දදිකාන³ අවජ්ජකම් දෙව සාතෙකා,
එවං වජ්ජනති සුගතී. නරා පුඤ්ඤති කකානා.
- 4917. කීං පන තං⁴ අතිදුතං නෙ ව අවජ්ජකා ඉමසමී. ලොකසමී,
එතඤ්ඤා ඛො තො අභ්‍යාහි යජීසසාම දදම දනාති.
- 4918. පුඤ්ඤති දෙව යජීතබ්බං. මහෙසීහි තෙහමෙහි ව උසහෙහි,
ආජාතියෙහි වතුහි සබ්බවතුකෙසන දෙව යජීතබ්බං.
- 4919. තං සුකා අතොතපුරෙ කුමාරා ව මහෙසියො ව හඤ්ඤනතු,
එතො අභොසී නිගෙසාසො හෙඤ්ඤා අච්චුග්ගතො සද්දො.
- 4920. ගච්ච්ච වදෙච්ච කුමාරෙ ව්‍යං සුරියං ව හඤ්ඤෙතඤ්ඤා,
සුරඤ්ඤා වාමගොභං පසුරා⁵ කීර හොච යඤ්ඤකාය.
- 4921. කුමාරියොසි වදෙච්ච උපසෙති⁷ කොකිලඤ්ඤා මුදිතඤ්ඤා,
නඤ්ඤාසි කුමාරී. පසුරා කීර හොච යඤ්ඤකාය.
- 4922. ච්චයමසී මඤ්ඤං මහෙසී. එරාවතී. කෙසිති. සුනඤ්ඤා,
ලකඤ්ඤාවරුපසඤ්ඤා පසුරා කීර හොච යඤ්ඤකාය.
- 4923. ගහපතයොසි වදෙච්ච පුණ්ණමුඛං. හඤ්ඤියං සිහාලඤ්ඤා,
වඤ්ඤාසි ගහපතී. පසුරා කීර හොච යඤ්ඤකාය.

- 1. පුද්ගලමොසි - මජ්ඣ.
- 2. පුප්ඵවතියායං - මජ්ඣ., සා., වී.
- 3. දදිකාන - මජ්ඣ.
- 4. පනතං - මජ්ඣ., සා., වී.
- 5. සිහා - මජ්ඣ.
- 6. පසුරා - මජ්ඣ.
- 7. උපසෙතං - මජ්ඣ.

5. බණ්ඩහාල ජාතකය

4914. පෙර පුෂ්පවතී නම් නුවර රුදුරු පාපකර්ම ඇති එකරාජ යයි ප්‍රසිද්ධ රජෙක් විය. හෙතෙම බණ්ඩහාල නම් මුස් වූ පෙරෙව් බමුණාගෙන් ඇසී ය.

4915. එමබා බ්‍රාහ්මණය, නුඹ සුවරිත ධර්මයෙහි ද, ආචාර විනයෙහි ද දක්‍ෂ වෙහි. යමසේ සත්තියෝ කුසල් කිරීමෙන් මෙ ලොවින් වුත වූ සුගතියට පැමිණෙද්ද, එසේ යන සුගති මාර්ගය මට කියවයි රජ තෙම කීය.

4916. මහරජ, අනිදන නම් දන් දී නො නැසිය යුත්තන් නැසීමෙන් මෙසේ සත්තියෝ සුගතියට යෙහි යි පෙරෙව් බමුණා කීය.

4917. ඒ අනිදන නම් කීම? මෙ ලොවූ නො නැසිය යුත්තන් කවුරු ද? මෙය ද අපට කියනු මැන. යාග කරම්භ දන් දෙමභ යි රජ පැවැසී.

4918. මහරජ, පුත්‍රයෝ යැ, බියෝවරු යැ, සිටුවරු යැ, වාෂභයෝ යැ, ආජාතීය අස්වයෝ යැ යන මොවුන්ගෙන් සතර දෙනකු බැගින් ගෙන යාග කළ මැනවි. මහරජ, සබ්බවකුක්ක නමැති යාගය කළයුතු යයි පෙරෙව් බමුණා කීය.

4919. (රාජකුමාරවරු ද, බියෝවරු ද නසනු ලබන්වා යන) ඒ හඬ ඇසීමෙන් අන්ත:පුරයෙහි උස් වූ නැගුණු බිහිසුණු හඬින් යුත් එක ම සෝභාවක් විය.

4920. යව, ව්‍යඤ්ඤා කුමාරයා ද, සුරිය කුමාරයා ද, හඳුසේන කුමාරයා ද, වාමගොතන කුමාරයා ද, සුර කුමාරයා ද යන රාජ කුමාරයන්ට යාගයට එක්තැන් වූ රැස් වන්නට කියවයි රජ අණ කෙළේ ය.

4921. උපසේනී යැ, කෝකිලා යැ, මුදිතා යැ, නන්දකුමාරී යැ යන රාජකුමාරිකාවන්ට ද යාගයට එක්තැන් වූ රැස්වන්නට කියවයි රජ අණ කෙළේ ය.

4922. මගේ විජයා නම් මෙහෙසිය ද, එරාවතී ද, කෙසිනී ද, සුනන්ද ද යන උතුම් ස්ත්‍රීලක්ෂණයෙන් යුත් වූ මෙහෙසිවරුන්ට ද යාගයට එක්තැන් වූ රැස්වන්නට කියවයි රජ අණ කෙළේ ය.

4923. පුණ්ණමුඛ යැ, හද්දිය යැ, සිගාල යැ, වඩු නම් ගභපතී යැ යන සිටුවරුන්ට ද යාගයට එක්තැන් වූ රැස්වන්නට කියවයි රජ අණ කෙළේ ය.

4924. තෙ තස් ගහපතයො අවොචිංසු සමාගතා පුත්තදුර පටිකිණ්ණො,
සබ්බසිවිතො දෙව කරොති අථවා නො දුසෙ සාවෙති.

4925. අභයචතරමපි මෙ හඤ්ඤිං නාලාගිරිං අච්චුතං වරුණදනතං,
ආනෙඨ ඛො නෙ ඛිපං යඤ්ඤිකාය හවිසසනති.

4926. අභසරතනමපි කෙසිං සුරාමුඛං පුණ්ණකං චිත්තකඤ්ඤි,
ආනෙඨ ඛො නෙ ඛිපං යඤ්ඤිකාය හවිසසනති.

4927. උසහමපි සුඨපතිං අනොජං නිසහං ගවමපතිං.
තෙපි මඤ්ඤං ආනෙඨ,
සමුපාකරොත්තු සබ්බං යථිසසාම දදම දනාති.

4928. සබ්බං පටියාදෙඨ යඤ්ඤං පන උග්ගතමති සුරියමති,
ආණාපෙඨ ච කුමාරො අභිරමන්තු ඉමං රතතිං.

4929. සබ්බං උපච්චපෙඨ යඤ්ඤං පන උග්ගතමති සුරියමති,
වදෙඨදති කුමාරෙ අජජ වො පච්ඡමා රතති.

4930. තං තං මාතා අවවා රොදකති ආගතා¹ විමානතො,
යඤ්ඤො කීර තෙ පුත්ත හවිසසති චතුති පුත්තෙති.

4931. සබ්බෙපි මඤ්ඤං පුත්තා වතො වාදුසමිං හඤ්ඤිමානසමිං,
පුත්තෙති යඤ්ඤං යථිච්චාන සුගතිං සග්ගං ගමිසසාමි.

4932. මා² පුත්ත සද්දහෙපි සුගති කීර හොති පුත්තයඤ්ඤින,
නිරයානෙසො මග්ගො නෙසො මග්ගො හි සග්ගානං.

4933. දනාති දෙති කොණ්ඩඤ්ඤි අභිංසා සබ්බභුතභව්වානං,
ඵසමග්ගො සුගතියා න ච මග්ගො පුත්තයඤ්ඤින.

4934. ආචරියානං වචනා ඝාතෙසසං වදුඤ්ඤි සුරියඤ්ඤි,
පුත්තෙති යථිච්චාන දුච්චපෙති සුගතිං සග්ගං ගමිසසාමි.

1. අණාපෙඨවාදුකුමාරෙ - මජ්ඣං.
2. ආගතාවා - මජ්ඣං.
3. මා තං - මජ්ඣං, ධර්මා.

4924. එහි රැස්වූ අඹුදරුවන් පිරිවැරු ගෘහපතියෝ රජුට මෙසේ කීහ: මහරජ, අප සියල්ලන් හිස්මුදුනෙහි සිටි තබා දස-භාවයට පත් කළ මැනවි නොහොත් මහ පිරිස් මැද අප දසයන් කොට අස්වනු මැනවි.

4925. අභයබාහර යැ, නාලාගිරි යැ, අච්චුක යැ වරුණදනන යැ යන ඇතුන් වහා ගෙනෙවු. ඔහු යාගය පිණිස වන්නාහ.

4926. කේසි යැ, සුරාමුඛ යැ, පුණ්ණක යැ, විනාතක යැ යන අශ්වරත්නයන් ද වහා ගෙනෙවු. ඒ අශ්වයෝ යාගය පිණිස වන්නාහ.

4927. සුඵපති යැ, අනොජ යැ, නිසභ යැ, ගවමුඛි යැ යන මාගේ වෘෂභයන් ද ගෙනෙවු. මා කියූ මේ සියල්ල යාගයට රැස් කෙරෙත්වා. යාග කරන්නෙවු. දන් දෙන්නෙවු.

4928. සියල්ල පිළියෙළ කරවු. තීරු උද වූ කල යාග කරන්නෙවු. මේ රාත්‍රිය අභිරමණය කරත්වා යි ද කුමාරයන්ට අණ කරවු.

4929. සියල්ල සපයවු, යාගය වනාහි තීරු උද වූ කල උදයෙහි මැ කරන්නෙමි අද තොපගේ අවසන් රාත්‍රිය යි දන් රජ කුමරුවන්ට කියවයි රජ තෙම කී.

4930. තමන් හුන් විමනින් ආ රජුගේ මැණියෝ හඬමින් ඒ රජුට මෙසේ පැවැසූහ. එමබා පුත, තොපගේ සිවුපුතුන් ගෙන කරන යාගයක් ආද්ද යි ඇසූ.

4931. වන්දු කුමාරයා නසනු ලබන කල මාගේ සියලු මැ පුත්තු යාගයට හරන ලද්දහු වෙති. පුතුන්ගෙන් යාග කොට සුභති නම් වන දෙවලොවට යන්නෙමි යි රජ තෙම කීය.

4932. එමබා පුත, දරුවන් මරා යාග කිරීමෙන් සුභති ලාභයක් වේ යැ යි නො අදහව. සතර අපායට මේ මහ වේ. මේ සහ මහ නො වේ.

4933. කොණඩඤ්ඤ නමැති ගෝත්‍ර යුත් පුත, දන් දෙව. ඉපැයුණා වූ ද, උපදින්නා වූ ද හැම සතුන්ට අභිංසා කරව. මෙය සහ මහ වේ. දරුවන් මැරීමෙන් කරන යාගයෙන් සහට යන මගක් නැත.

4934. මැණියනි, පෙරෙහි බමුණාගේ විවනයෙන් වන්දු කුමාරයා සහ: සූරිය කුමාරයා ද නසන්නෙමි. හැරිය නො හැකි පුතුන්ගෙන් යාග කොට, සුභති නමැති දෙවලොවට යන්නෙමි යි රජ තෙම කී ය.

4935. තං තං පිතාපි අවච්ච වසවතති ඔරසං සකං පුත්තං,
යඤ්ඤා කිරං තෙ පුත්තං හවිසසති චතුභි පුත්තෙහි.
4936. සඤ්ඤපි මඤ්ඤං පුත්තං චතතා චතූසමිං හඤ්ඤමානසමිං,
පුත්තෙහි යඤ්ඤං යථිත්වානං පුගතිං සග්ගං ගමිසසාමි.
4937. මා පුත්තං සඤ්ඤෙහි පුගතිං කිරං හොති පුත්තයඤ්ඤන,
නිරයානෙයො මග්ගො නෙයො මග්ගො සග්ගානං.
4938. දනානි දෙහි තොණ්ඩඤ්ඤා අභිංසා සබ්බභුතභව්‍යානං,
ඵසමග්ගො සුගතියා න ච මග්ගො පුත්තයඤ්ඤන.
4939. ආචරියානං චචනා සානෙසසං චතූං ච සුරියඤ්ඤා,
පුත්තෙහි යථිත්වා දුච්චපෙති සුගතිං සග්ගං ගමිසසාමි.
4940. දනානි දෙහි තොණ්ඩඤ්ඤා අභිංසා සබ්බභුතභව්‍යානං,
පුත්තපරිවුත්තො කුචං රථං ජනපදඤ්ඤා පාලෙහි.
4941. මා නො දෙව අවධි දසෙ නො දෙහි බණ්ඩහාලසස,
අපි නිගළබ්බකාපි හතී අසෙස ච පාලෙමි.
4942. මා නො දෙව අවධි දසෙ නො දෙහි බණ්ඩහාලසස,
අපි නිගළබ්බකාපි හතීච්ඡකණානි උජෙකමි.
4943. මා නො දෙව අවධි දසෙ නො දෙහි බණ්ඩහාලසස,
අපි නිගළබ්බකාපි අසසච්ඡකණානි උජෙකමි.
4944. මා නො දෙව අවධි දසෙ නො දෙහි බණ්ඩහාලසස,
සසස ගොතති තච කාමා අපි රථං පබ්බජිතා
භීතඛාවරියං චරිසසාමි.
4945. දුක්ඛං ඛො මෙ ජනස්ථ චීලපනතා ජීවිතසස කාමා හි,
මුඤ්ඤිථදනි කුමාරෙ අලමපි මෙ හොතු පුත්තයඤ්ඤන.

1. නිගළ - මජ්ඣං.
1. නිගළ - මජ්ඣං.

4935. ඉක්බිති රජුගේ වසවර්ති නම් පියරජ තෙමේ ද උරු පුත් ඒ මේ රජුට එම්බා පුත, දරුවන් සිව්දෙනා මරා කරන යාගයක් වේ දැ යි කී.

4936. වන්දු කුමාරයා නසනු ලබන කල්හි මාගේ සියලු මැ පුත්තු හරන ලද්දහු වෙති. පුතුන්ගෙන් යාග කොට සුගති සංගිතාක දෙවලොවට යන්නෙමි යි රජතෙම කී.

4937. එම්බා පුතණුවනි, දරුවන් මරා යාග කිරීමෙන් සුගති ලාභයෙක් වේ යැ යි නො අදහව. සතර අපායට මේ මහ වෙයි. මේ සාර්ගයට මහ නො වෙයි.

4938. කෞණ්ඩිනාය, දන්දෙව. උපන්නා වූ ද මතු උපදනා වූ ද හැම සත්තට අභිංසා කරව. මේ සුගතියට මාර්ග යැ. පුත්‍ර යාග-යෙන් සාර්ග මාර්ග නො වේ.

4939. ආවායඝියන්ගේ වචනයෙන් වන්දු කුමරු ද සුයඝකුමරු ද සාතන කරවන්නෙමි. හරනට දුෂ්කර වූ පුතුන්ගෙන් යාග කොට සුඤ්ජර ගති ඇති සාර්ගයට යන්නෙමි.

4940. කොණ්ඩකුඤ්ඤ ගෝත්‍ර ඇති පුත, දන්දෙව, හැම සතුන්-හට භිංසා නො කරනු. පුත්‍රයන් පිරිවැරූ කුඹ සියලු කසිරට ද, ජනපද ද, රක්ෂා කරන්නැ යි වසවර්ති නමැති පියරජ තෙම කී.

4941. දේවයන් වහන්ස, අප නො නැසුව මැනවි. බණ්ඩහාල නම් පෙරෙව් බමුණාහට අප දසභාවයට පත්කොටැ දුන මැනවි. හැකිල්ලෙන් බැඳුණු අපි ඇතුන් ද, අසුන් ද රැක බලා ගනිමු.

4942. දේවයන් වහන්ස, අපි නො නැසුව මැනවි. බණ්ඩහාල නම් පෙරෙව් බමුණාහට අප දස භාවයට පත්කොටැ දුන මැනවි. හැකිල්ලෙන් බැඳුණු අපි ඇත් වසුරු බැහැර මින්නෙමු.

4943. දේවයන් වහන්ස, අප නො නැසුව මැනවි. බණ්ඩහාල නම් පෙරෙව් බමුණාහට අප දස භාවයට පත්කොටැ දුන මැනවි. හැකිල්ලෙන් බැඳුණු අපි අස් වසුරු බැහැර දමන්නෙමු.

4944. දේවයන් වහන්ස, අප නො නැසුව මැනව. යම්කුහට දෙන්නට ඔබ කැමැති වෙත් නම් ඔහුට අප දසභාවයට පත්කොට දෙනු මැනවි. ඉදින් අප දෙසක් වේ නම් රටින් පිටුවහල් කරන ලද අපි බැහැ වැ පිටු සිභා හැසිරීමෙන් ජීවත් වන්නෙමු.

4945. ජීවිතයට ආසාවෙන් වැලැපෙන්නාහු මට දුක් උපද-වන්නාහුය. දන් කුමාරයන් මුදු හරිනු මැනවි. දරුවන් මරා කරන යාගයෙන් මට ප්‍රයෝජන නැතැ යි රජ කී.

4946. පුබ්බව ඛොසි මෙ චුනෙතා පුකකරං දුරභිසම්භවං චෙතං,
අථ නො උපකම්චස්ස යඤ්ඤස්ස කක්ඛා කරොසි වීඤ්ඤපං.
4947. සබ්බව චජනති සුගතිං¹ යෙ යජනති යෙපි චෙච යාජෙතති,
යෙවාපි අනුමොදනං යජනානං ඵදීසං මහායඤ්ඤං.
4948. අථ කීස්ස ච නො පුබ්බව සොඤ්ඤානං බ්‍රාහ්මණො අවාචෙසි,²
අථ නො අකාරණක්ඛා යඤ්ඤඤාය දෙච සාතෙසි.
4949. පුබ්බව නො දහරතෙ සමානෙ න හනෙසි න සාතයෙසි,
දහරමහා යොබ්බනං පත්තා අදුස්සා නාත හඤ්ඤම.
4950. හජීගතෙ අස්සගතෙ සනකදො පස්ස නො මහාරාජ,
පුදොච්ච පුජනීමානෙ නති මාදීසා සුරා හොනති යඤ්ඤඤාය.
4951. පඪ්ඨනොත වාපි කුචිතෙ අච්චිසු වා මාදීසෙ නියොජෙතති,
අථ නො අකාරණක්ඛා අභුජීයං නාත හඤ්ඤම.
4952. යාපි හි තා සතුණියො වසනති තිණසරාති කජානා,
තාසමුපි පියා පුත්තා අථ නො ත්ඨං දෙච සාතෙසි.
4953. මා තස්ස³ සද්දහෙසි න මං බණ්ඩහාලො සාතයෙ,
මමං හි සො සාතෙත්වා අනන්තරං තමිපී දෙච සාතෙය්‍ය.
4954. ගාමවරං නිගමවරං දදනති හොගං පිස්ස මහාරාජ,
අථ අග්ගපිණ්ඩිකාපි කුලෙ කුලෙහෙතෙ භුඤ්ඤති.
4955. තෙසමපි තාදීසානං ඉච්ඡති දුබ්භිකුං මහාරාජ,
යෙභුයෙයන ඵතෙ අකතඤ්ඤනො බ්‍රාහ්මණා දෙච.
4956. මා නො දෙච අවධි දුසෙ නො දෙති බණ්ඩහාලස්ස,
අපි නිගළබන්ධිකාපි⁴ හජී අසෙස ච පාලෙම.

1. සුගති - මජ්ඣ.,
2. අච්චාවෙසි - මජ්ඣ.,
3. බවස්ස - මජ්ඣ., සතා.
4. නිගලෙ - මජ්ඣ., සතා.

4946. මහරජ, මේ යාගය කළ නො හැකි යැ යි ද දුකසේ ලැබිය හැක්කැ යි ද පළමු කොට කියන ලද්දෙහි. දැන් අප පිළියෙළ කළ යාගයට හානි කෙරෙහි.

4947. යම් කෙනෙක් යාග කෙරෙද්ද, කරවද්ද යාග කරන්නවුන්ගේ එ වැනි මහා යාගය යම් කෙනෙක් අනුමෝදන් වෙද්ද ඒ සියලු දෙනා ම සුගතියට යෙහි යි පෙරෙව් බමුණා කීය.

4948. පියාණෙනි, මෙසේ නම් පෙරෙව් බමුණු කෙම කවර හෙයින් අපගේ සුවපත් බව කීයේ ද, එසේ ඇති කල්හි කවර හෙයින් යාගයට නිකරුණේ අප මරවන්නෙහි ද?

4949. අප බාල කාලයෙහි නො නැසුවෙහි ය, නො මැර- වූවෙහි ය. අපි තරුණ වයසට පැමිණියෝ වෙමු. මේ අක්වා ද විරුද්ධ නො වූවේ වෙමු. පියාණෙනි, එ වැනි අපි තොප විසින් කවර හෙයින් මරනු ලබන්නෝ වෙමු ද?

4950. මහරජ, ඇතුන් අසුන් පිට නැග කරන යුද්ධයක් පැමිණි කලා යුද්ධයට සැරසුණු අප සතර දෙන කරන යුද්ධ බලනු මැනවි. අප වැනි ශරයෝ යාගයට හුසුසුස්සෝ ය.

4951. පියාණෙනි, ප්‍රත්‍යන්ත ජනපදය කීපුණු කල හෝ පල් හොරුන් ඇති කල හෝ සතුරන් නසනු පිණිස අප වැන්නන් යොදවත්. එසේ නම් නිකරුණේ නො තැන්හි කවර හෙයින් අපි නසනු ලබන්නෝ වෙමු ද?

4952. මහරජ, යම් ඒ පක්ෂිහු තණකැදලි සාද එහි වෙසෙද්ද ඒ පක්ෂීන්ට පවා දරුපැටවු ප්‍රිය වෙති. දේවයන් වහන්ස, එසේ ඇති කල තෙපි අප මරවන්නහු ය.

4953. බණ්ඩාගල නමැති පෙරෙව් බමුණු මා නො මරවයි යන මේ බසක් ඇත් නම් ඔහුගේ ඒ වචනය විශ්වාස නො කළ මැනවි. දේවයන් වහන්ස, හෙතෙම මා මරවා ඉන්පසු ඔබ ද මරවන්නෝ ය.

4954. මහරජ, ගම්වර නියම්ගම්වර හා උපහෝග පරිභෝග වස්තු ද රජවරු මේ බමුණන්ට දෙති. අග්‍ර වූ බත් පැන් ලබන මොහු ගෙයක් පාසා අනුභව කෙරෙහි.

4955. මහරජ, එබඳු උපකාර ඇති රජවරුන්ටත් ද්‍රෝහ කරන්නට මොහු කැමති වෙති. දේවයන් වහන්ස, මේ බමුණෝ නම් බොහෝ සෙයින් කෙළෙහිඳුණ නො දන්නෝ වෙති.

4956. දේවයන් වහන්ස, අප නො නැසුව මැනවි. බණ්ඩාගල නම් පෙරෙව් බමුණාගට අප දසභාවයට පත් කොටැ දුන මැනවි. හැකිල්ලෙන් බැඳුණු අපි ඇතුන් ද, අසුන් ද රැක බලා ගනිමු.

4957. මා නො දෙව අවධි දසෙ නො දෙහි බණ්ඩහාලසස,
අපි නිගලබන්ධකාපි හස්ව්ජකණානි උජේකිම.

4958. මානො දෙව අවධි දසෙ නො දෙහි බණ්ඩහාලසස,
අපි නිගලබන්ධකාපි අසසව්ජකණානි උජේකිම.

4959. මා නො දෙව අවධි දසෙ නො දෙහි බණ්ඩහාලසස,
යසස හොනනී තව කාමා අපි රවයා පබ්බජිතා
භීකාබාවරියං වරිසසාම.

4960. දුක්ඛං බො මෙ ජනායට විලපනානා ජීවිතසස කාමා හි.
වුඤ්ච්චදනි කුමාරෙ අලමපී මෙ හොතු පුත්තයසොඤ්ඤාන.

4961. පුබ්බෙව බොධි මෙ වුත්තො දුක්ඛරං දුරහිසමභවං වේතං,
අථ නො උපකම්චසස යඤ්ඤසස කරොධි විකෙඛපං.

4962. සබ්බෙ වජනනී සුගතීං යෙ යජනනී යෙපි වෙව යාජෙතනී,
යෙ වාපි අනුමොදනනී යජනානාං ඵද්දසං මහායඤ්ඤාං.

4963. යදි කිර යජිචා පුත්තෙහි දෙවලොකං ඉතො වුතා යනනී,
බුත්තමණො තාව යජතු පච්ඡාපි යජයි තුචං රාජ.

4964. යදි කිර යජිචා පුත්තෙහි දෙවලොකං ඉතො වුතා යනනී,
ඵසො ච බණ්ඩහාලො යජතු සකෙහි පුත්තෙහි.

4965. ඵචං ජානං¹ වො බණ්ඩහාලො කිං පුත්තකෙ න සාතෙසි,
සබ්බෙසු සුනිජනං අත්තානාඤ්ච න සාතෙසි.

4966. සබ්බෙ වජනනී නිරයං යෙ යජනනී යෙපි වෙව යාජෙතනී,
යෙ වාපි අනුමොදනනී යජනානාං ඵද්දසං මහායඤ්ඤාං.

4967. කථඤ්ච කිර පුත්තකාමායො ගහපතයො සරණියො ච,
නගරමහි න උපරවනනී රාජානං මා සාතයි ඔරසං පුත්තං.

1. ඵචං ජාතනො - මජ්ඣං.

4957. දේවයන් වහන්ස, අප නො නැසුව මැනවි. බණ්ඩහාල නම් පෙරෙව් බමුණාහට අප දසභාවයට පත් කොටැ දුන මැනවි. හැකිල්ලෙන් බැඳුණු අපි ඇත් වසුරු බැහැර දමන්නෙමු.

4958. දේවයන් වහන්ස, අප නො නැසුව මැනවි. බණ්ඩහාල නම් පෙරෙව් බමුණාහට අප දසභාවයට පත්කොටැ දුන මැනවි. හැකිල්ලෙන් බැඳුණු අපි අස් වසුරු බැහැර දමන්නෙමු.

4959. දේවයන් වහන්ස, අප නො නැසුව මැනව. යමකුහට දෙන්නට ඔබ කැමති වෙත් නම් ඔහුට අප දසභාවයට පත් කොටැ දෙනු මැනවි. ඉදින් අප දෙසක් වේ නම් රටින් පිටුවහල් කරන ලද අපි බැහැ වැ පිටු සිභා හැසිරීමෙන් ජීවත් වන්නෙමු.

4960. ජීවිතයට ආසාවෙන් වැලැපෙන මොවුහු මට දුක් ඉපිද වූහ. දන් කුමාරයන් මුදු හරිනු මැනවි. දරුවන් මරා කරන යාගයෙන් මට ප්‍රයෝජන නැතැ යි රජ තෙම කීය.

4961. මහරජ, මේ යාගය කළ නො හැකි යැ යි ද දුකසේ ලැබිය හැක්කැ යි ද පළමු කොට කියන ලද්දෙහි ය. දන් අප පිළියෙළ කළ යාගයට භානි කෙරෙහි.

4962. යම් කෙනෙක් යාග කෙරෙද්ද, කරවද්ද යාග කරන්න- වුන්ගේ එ වැනි මහා යාගය යම් කෙනෙක් අනුමෝදන් වෙද්ද ඒ සියලු දෙනා ම සුගතියට යෙති යි පෙරෙව් බමුණා කීය.

4963. ඉදින් පුකුන් කරණ කොටගෙන යාග කොට මෙයින් වූත වූවාහු දෙවලොවට පැමිණෙත් නම් බ්‍රාහ්මණ තෙම පළමුවෙන් එසේ යාග කෙරෙවා. මහරජ, ඉන්පසු තෙපි ද යාග කරනු මැනවි.

4964. ඉදින් දරුවන් කරණ කොටගෙන යාග කොට මෙයින් වූත වූවාහු දෙවලොවට පැමිණෙත් නම් මේ බණ්ඩහාල නම් පෙරෙව් බමුණු ද තමාගේ දරුවන් මරා උසේ යාග කෙරෙවා.

4965. මෙසේ දන්නා බණ්ඩහාල නම් පෙරෙව් බමුණු කවර හෙයින් දරුවන් නො නැසුවේ ද? සියලු නැයන් ද, තමන් ද කවර හෙයින් නො නැසුවේ ද?

4966. යම් කෙනෙක් මෙබඳු මහායාග කෙරෙද් ද, කරවද් ද, අනුමෝදන් වෙද් ද ඒ සියල්ලෝ නරකයට යෙති යි වන්දු කුමාර තෙම කීය.

4967. කෙසේ නම් නුවැ දරුවන් කැමැති ගෘහපතියෝ ද ඔවුන්ගේ භායාචාරු ද තමන්ගේ ඖරස පුත්‍රයා නො මරනු මැනවැ යි රජුට දෙස් නො පවරද් ද?

4968. කථංකඳු කීර පුත්තකාමායො ගහපතයො සරණීයො ච,
නගරමිති න උපරවතනී රාජානං මා සාතයි අත්‍රජං පුත්තං.
4969. රඤ්ඤමුඛි අක්කාමො තිනො ච සබ්බද ජනපදස්ස,
න කොචී අක්ඝ පටීසං මයා ජනපදෙ න පවෙදෙති.
4970. ගච්ඡට්ඨො වො සරණීයො තාතංකඳු චදෙට්ඨ ඛණ්ඩහාලංකඳු,
මා සාතෙට්ඨ කුමාරෙ අද්දුසකෙ ඩිභ්බඛිංසො.
4971. ගච්ඡට්ඨො වො සරණීයො තාතංකඳු චදෙට්ඨ ඛණ්ඩහාලංකඳු,
මා සාතෙට්ඨ කුමාරෙ අපෙකඛිනෙ සබ්බලොකස්ස.
4972. යනනුනාහං ජායෙයාං රථකාරකුලෙ වා සුතකුසකුලෙ වා,
වෙණෙසු වා ජායෙයාං නහජ්ජ මං රාජා
යඤ්ඤත්ථාය සාතෙයාං.
4973. සබ්බො සීමනතිනියො ගච්ඡට්ඨ අයාස්ස ඛණ්ඩහාලස්ස,
පාදෙසු නිපතට්ඨ අපරාධාහං න පස්සාමි.
4974. සබ්බො සීමනතිනියො ගච්ඡට්ඨ අයාස්ස ඛණ්ඩහාලස්ස,
පාදෙසු නිපතට්ඨ කිං තෙ භගෙන මයං අද්දසෙමි.
4975. කපණං වීලපති සෙලා දීඝවාන භාතරො උපතීතතෙන,
යඤ්ඤ කීර මෙ උකඛිපිනො තාතෙන සහකාමෙන.
4976. ආචතනී ච පරිචතනී ච වාසුලො සම්මුඛා රඤ්ඤකු,
මා නො පිතරං අච්චි දහරමිතා අයොබ්බතං පත්තා.
4977. එසො තෙ වාසුල පිතං සමෙභි¹ පිතරං,
දුක්ඛං මො මෙ ජනයසී වීලපනොහා අනතරපුරස්මි.
මුඤ්ඤිට්ඨ දනී කුමාරෙ අලමිච්චි මෙ භොතු පුත්තයඤ්ඤන.
4978. පුබ්බෙච්ච ඛොසී චුක්ඛො දුක්ඛරං දුරභිසම්භවං වෙනං,
අට්ඨනො උපසබ්බස්ස යඤ්ඤස්ස කරොසී² විකෙඛපං.

1. සම - මජ්ඣ.
2. කණා කරොසී - මජ්ඣ.

4968. කෙසේ නම් නුවර දරුවන් කැමැති ගෘහපතියෝ ද ඔවුන්ගේ භායාධිවෝ ද ආත්මප සුත්‍රයා නො මරව යි රජුට උප-
ත්‍රෝශ නො කරන් ද?

4969. (මම) රජහට වැඩ කැමැත්තෙමි. හැම කල්හි දනවු වැසියනට හිත වූයෙමි ද වෙමි. කිසිවෙක් මා හා සමග ප්‍රතීස කරන්නෙ නො වෙයි. (එසේ වතුදු) දනවුවැසියා (නොපගේ පුත් ගුණවත යැ යි) රජහට නො දන්වයි.

4970. එමිබා ගෘහණියනි, තෙපි යව, 'සිංහයන් බදු නිවරද කුමරුන් නො මරව' යි පියරජුටත්, බණ්ඩාල බමුණුටත් කියව.

4971. එමිබා ගෘහණියනි, තෙපි යව, සියලු ලෝවැසියා විසින් අපේක්‍ෂා කරනලද කුමරුන් නො මරව යි පියරජුටත් බණ්ඩාල-
බමුණුටත් කියව.

4972. මම සොම්මර හෝ පුජසඩු කුලයක උපති නම් යෙහෙකි. කුලපොතු කුලයෙහි හෝ උපති නම් පියරජ තෙම අද මා යාගය පිණිස නො මරවයි.

4973. සියලු ස්ත්‍රීවරුනි, යව, ආයඹ වූ බණ්ඩාල නමැති පෙරෙවි බමුණහුගේ පාමුල හඩා වැටෙන්න. මා කළ කිසි අපරාධයක් නො දකිමි.

4974. සියලු ස්ත්‍රීවරුනි, යන්න, ආවායඹ වූ බණ්ඩාල නමැති පෙරෙවි බමුණහුගේ පාමුල හඩා වැටෙන්න. ස්වාමීනි, ඔබට අපි කවර නම් ද්‍රෝහයක් කෙළෙමු ද? (ඉදින් වන්ද කුමාරයා කළ වරදක් අතහොත් එය කමා කළ මැනවැ යි කියා හඩා වැටෙවි කියා යැවු.)

4975. සේලා නම් සොහොයුරිය සොහොයුරන් වෙත පැමිණි සච්භාව දකෑ දෙවලොව යනු කැමති මපියාණනි, මේ ඔබ විසින් නැවුණු යාගයක් ද යි බැගෑපත් වැ වැලැපුණා ය.

4976. වන්ද කුමාරයාගේ වාසුල නමැති පුත්‍ර කුමාර තෙම අපි තරුණ බවට නො පැමිණි ළදරුවෝ වෙමු. අප පියා නො මැරුව මැනවැ යි රජුගේ පාමුල හඩා වැටුණි.

4977. වාසුල නම් කුමාරය, මේ තෙම නොපගේ පියා ය. පියා සනසව. අන්තඃපුරයෙහි මේ කුමාර තෙම හඩමින් මට බොහෝ දුක් ඉපදූ විය. දැන් මේ කුමාරවරුන් මුද හරිවු. පුතුන් මරා කරන යාගයෙන් මට කම් නැති වේවා යි රජ කීය.

4978. (මහරජකුමනි), තෙල යාගය දුෂ්කර යැ, දුර්ලභ යැ යි කැලෑ මැ කියන ලද්දෙහි. එසේ ඇති කල්හිදු එළවන ලද අපගේ යාගයට ආකුල කෙරෙහි.

4979. සබ්බෙ වජ්ඣනී සුගතීං යෙ යජ්ඣතී යෙපි වෙච යාපෙතති,
යෙ වාපි අනුමොදනති යජ්ඣතානං ඵදිසං මහායඤ්ඤං.

4980. සබ්බරත්තසස යඤ්ඤා¹ උපකම්චො ඵකරාජ
නව පථියඤ්ඤා.
අභිනිසබ්බෙසු දෙව සභං ගතො තුං පමොදිසසයි.

4981. දහරා සත්තසතා ඵතා පන වජ්ඣකසස හරියායො,
කෙසෙ පරිකීරිඤාන² රොදනතියො මග්ගමනුයතති.³

4982. අපරා පන සොකෙන නිසබ්බතා නඤ්ඤො විය දෙව,
කෙසෙ පරිකීරිඤාන රොදනතියො මග්ගමනුයතති.

4983. කාසිකසුච්චස්ඨරා කුණ්ඩලිනො අගලුවඤ්ඤාච්චලිතො,
නියතති වඤ්ඤාරියා යඤ්ඤාඤාය ඵකරාජසස.

4984. කාසිකසුච්චස්ඨරා කුණ්ඩලිනො අගලුවඤ්ඤාච්චලිතො,
නියතති වඤ්ඤාරියා මාතු කඤා හදයසොකං.

4985. කාසිකසුච්චස්ඨරා කුණ්ඩලිනො අගලුවඤ්ඤාච්චලිතො,
නියතති වඤ්ඤාරියා ජනසස කඤා හදයසොකං.

4986. මංසරසභොජිනො නභාපකසුනභාපිතො,
කුණ්ඩලිනො අගලුවඤ්ඤාච්චලිතො;
නියතති වඤ්ඤාරියා යඤ්ඤාඤාය ඵකරාජසස.

4987. මංසරසභොජිනො නභාපකසුනභාපිතො
කුණ්ඩලිනො අගලුවඤ්ඤාච්චලිතො,
නියතති වඤ්ඤාරියා මාතු කඤා හදයසොකං.

4988. මංසරසභොජිනො නභාපකසුනභාපිතො
කුණ්ඩලිනො අගලුවඤ්ඤාච්චලිතො,
නියතති වඤ්ඤාරියා ජනසස කඤා හදයසොකං.

4989. යසසු පුබ්බෙ හත්ථිවරධුරගතෙ හත්ථිති අනුවජ්ඣනති,
තාජජ වඤ්ඤාරියා උභොව පතතිකා යතති.

1. මහායඤ්ඤා - මජ්ඣං.
2. පකරිඤාන - සීඵු.
3. මග්ගමනුයායතති - මජ්ඣං.
4. අගලුව - මජ්ඣං.

4979. යම් කෙනෙක් මෙවන් මහායාග කරන් ද යම් කෙනෙකුත් මෙවන් යාග කරවන් ද, යම් කෙනෙකුත් යාග කරන්නවුන්ගේ මෙවන් යාග අනුමෝදන් වෙත් ද, එ හැම දෙන සුභතියට යෙති.

4980. එකරාජය, සර්වරත්නයෙන් එළවන ලද තොපගේ යාගය පිළියෙල කරනලද යැ. දේවසිති, යාගයට නික්මෙව. තෙපි සවර්ගයට ගියහු කුටු වන්නහු යැ.

4981. වන්දු කුමාරයාගේ තෙල සන්සියයක් පමණ වූ තරුණ භායාචාර්ය කෙනෙවලු මුදුගෙන හඬමින් මහමහ ඔහු අනුව යෙති.

4982. සොච්චන් නික්මුණු අනාභ ස්ත්රීහු නදුනුයන්හි වසුනවන දෙවපුතකු පිරිවරනලද දෙවහනන් මෙන් කෙනෙ මුදුගෙන හඬමින් මහමහ ඔහු අනුව යෙති.

4983. පිරිසුදු කසිසඵ ධරන කුණ්ඩලාභරණ පැළැඳි අභිල් සඳුන් තවර කළ වන්දු, සුයඹ කුමාරවෝ එකරාජ රජුගේ යාගයට යෙත්.

4984. පිරිසුදු කසිසඵ ධරන කුණ්ඩලාභරණ පැළැඳි අභිල් සඳුන් විලෙටුන් දුන් වන්දු, සුයඹ කුමාරවෝ මවගේ ලෙහි ශොක ඇති කොට ගෙන යනු ලැබෙති.

4985. පිරිසුදු කසිසඵ ධරන කුණ්ඩලාභරණ පැළැඳි අභිල් සඳුන් තවර කළ වන්දු, සුයඹ කුමාරයෝ දෙදෙන ජනයාගේ ලෙහි ශොක ඇති කොට ගෙන යනු ලැබෙති.

4986. මස්රස සහිත සුවඳ හැල් බන් බුදින, නැහැවියන් විසින් මොනොවට නභවන ලද, පළන් කුණ්ඩලාභරණ ඇති, අභිල් සඳුන් තවර කළ වන්දු, සුයඹ කුමාරවෝ දෙදෙන එකරාජ රජුගේ යාගයට ගෙන යනු ලැබෙති.

4987. මස්රස සහිත සුවඳ හැල් බන් බුදින, නැහැවියන් විසින් මොනොවට නභවන ලද, පළන් කුණ්ඩලාභරණ ඇති, අභිල් සඳුන් තවර කළ වන්දු, සුයඹ කුමාරයෝ දෙදෙන මවගේ ලෙහි ශෝක ඇති කොට ගෙන යනු ලැබෙති.

4988. මස්රස සහිත සුවඳ හැල් බන් බුදින, නැහැවියන් විසින් මනාකොට නභවන ලද, පළන් කොඬොල් ඇති අභිල් සඳුන් තවර කළ වන්දු, සුයඹ කුමාරයෝ දෙදෙන ජනයාගේ ලෙහි ශෝක ඇති කොට ගෙන යනු ලැබෙත්.

4989. පෙර, උතුම් ඇත්කඳෙහි හුන් යම් කුමර කෙනෙකුන් ඇත් සෙනහින් යුතු වැ පිරිවර ජනයා පසුගමන් කෙරෙත් ද අද ඒ සඳ-හිරු කුමරහු දෙදෙන මැ පාගමනින් යෙති.

4990. යසස්ස පුබ්බෙ අසසවිරධුරගතෙ අසෙස හි අනුවචනති,
තාජජ ව්‍යඤ්ජුරියා උභොව පනතීකා යනති.
4991. යසස්ස පුබ්බෙ රචවිරධුරගතෙ රචෙති අනුවචනති,
තාජජ ව්‍යඤ්ජුරියා උභොව පනතීකා යනති.
4992. යෙ හිසස්ස පුබ්බෙ නියාංසු¹ තපනීයකපනෙනි² කුරබ්බෙහි,
තාජජ ව්‍යඤ්ජුරියා උභොව පනතීකා යනති.
4993. යදි සකුණි මංසමිච්ඡසි දයාසස්ස³ පුබ්බෙන පුපථවතියා,
යජතෙසු එකරාජා සමමුලෙහා වතුහි පුනෙහි.
4994. යදි සකුණි මංසමිච්ඡසි දයාසස්ස පුබ්බෙන පුපථවතියා,⁴
යජතෙසු එකරාජා සමමුලෙහා වතුහි කඤ්ඤති.
4995. යදි සකුණි මංසමිච්ඡසි දයාසස්ස පුබ්බෙන පුපථවතියා,
යජතෙසු එකරාජා සමමුලෙහා වතුහි මහෙසිති,
4996. යදි සකුණි මංසමිච්ඡසි දයාසස්ස පුබ්බෙන පුපථවතියා,
යජතෙසු එකරාජා සමමුලෙහා වතුහි ගහපතීහි.
4997. යදි සකුණි මංසමිච්ඡසි දයාසස්ස පුබ්බෙන පුපථවතියා,
යජතෙසු එකරාජා සමමුලෙහා වතුහි හතීහි.
4998. යදි සකුණි මංසමිච්ඡසි දයාසස්ස පුබ්බෙන පුපථවතියා,
යජතෙසු එකරාජා සමමුලෙහා වතුහි අයෙසෙහි.
4999. යදි සකුණි මංසමිච්ඡසි දයාසස්ස පුබ්බෙන පුපථවතියා,
යජතෙසු එකරාජා සමමුලෙහා වතුහි උසහෙහි.

1. නයිංසු - මජ්ඣ.
2. තපනීයමහනති - මජ්ඣ.
3. උයාසස්ස - මජ්ඣ. සා, දයාසස්ස - අයටකපං.
4. පුපථවතියා - මජ්ඣ. සා. ව.

4990. පෙර, උතුම් අස්ව්‍යාහනයට ගිය යම් කුමර ඉකනකුන් අස්සෙනහින් යුතු වූ පිරිවර ජනයා පසුගමන් කෙරෙත් ද, අද ඒ සඳහිරු කුමරහු දෙදෙන මෑ පාගමනින් යෙති.

4991. පෙර, උතුම් රියට ගිය යම් කුමර කෙනකුන් රිය සෙනහින් යුතු වූ පිරිවර ජනයා පසුගමන් කෙරෙත් ද, අද ඒ සඳහිරු කුමරහු දෙදෙන මෑ පාගමනින් යෙති.

4992. පෙර යම් කුමර කෙනෙක් රන් අබරණින් සරසනලද අස් සෙනහින් යුතු වූ නික්මූ ගියාහු ද, අද ඒ සඳහිරු කුමරහු දෙදෙන මෑ පාගමනින් යෙත්.

4993. කොස්ලිහිණියනි, ඉදින් මස් කැමැත්තෙහි නම් යව, පුෂ්පවතී නුවරට පූර්ව දිශාවෙහි (යාගාවාටයෙක් ඇත.) මෙහි ඒකරාජ නම් රජ (පෙරෙව් බමුණුහට, මුළාවූයේ පුතුන් සතර දෙනාගෙන් යුතු වූ යාග කෙරෙයි.

4994. කොස්ලිහිණියනි, ඉදින් මස් කැමැත්තෙහි නම් යව, පුෂ්පවතී නම් නුවරට පූර්ව දිශාවෙහි (යාගාවාටයෙක් ඇත.) මෙහි ඒකරාජ නම් රජ දුහිතෘ කන්‍යාවන් සතර දෙනාගෙන් යුතු වූ යාග කෙරෙයි.

4995. කොස්ලිහිණියනි, ඉදින් මස් කැමැත්තෙහි නම් යව, පුෂ්පවතී නුවරට පූර්ව දිශාවෙහි (යාගාවාටයෙක් ඇත.) මෙහි ඒකරාජ නම් රජ පෙරෙව් බමුණු බසට මුළාවූයේ මෙහෙයියන් සතර දෙනාගෙන් යාග කෙරෙයි.

4996. කොස්ලිහිණියනි, ඉදින් මස් කැමැත්තෙහි නම් යව, පුෂ්පවතී නුවරට පූර්ව දිශාවෙහි (යාගාවාටයෙක් ඇත.) මෙහි ඒකරාජ නම් රජ (පෙරෙව් බමුණු බසට) මුළාවූයේ ගැහැවියන් සතර දෙනකුන්ගෙන් යාග කෙරෙයි.

4997. කොස්ලිහිණියනි, ඉදින් මස් කැමැත්තෙහි නම් යව, පුෂ්පවතී නුවරට පූර්වදිශාවෙහි (යාගාවාටයෙක් ඇත.) මෙහි ඒකරාජ නම් රජ පෙරෙව්බමුණු බසට මුළා වූයේ ඇතුන් සතර දෙනකුන්ගෙන් යාග කෙරෙයි.

4998. කොස්ලිහිණියනි, ඉදින් මස් කැමැත්තෙහි නම් යව, පුෂ්පවතී නුවරට පූර්වදිශාවෙහි (යාගාවාටයෙක් ඇත.) මෙහි ඒකරාජ නම් රජ පෙරෙව්බමුණු බසට මුළා වූ අසුන් සතර දෙනකුන්ගෙන් යාග කෙරෙයි.

4999. කොස්ලිහිණියනි, ඉදින් මස් කැමැත්තෙහි නම් යව, පුෂ්පවතී නුවරට පූර්වදිශාවෙහි (යාගාවාටයෙක් ඇත.) මෙහි ඒකරාජ නම් රජ පෙරෙව් බමුණු බසට මුළා වූ වෘෂභයන් සතර දෙනකුන්ගෙන් යාග කෙරෙයි.

5000. යදි සකුණි මංසමිච්ඡසි දයාසසු පුබ්බන්ත පුපථවතියා,
යජතෙසු එකරාජා සමමුලොහා සබ්බවතුසෙඤ්ඤා.
5001. අයමසස පාසාදෙ ඉදං අනෙතපුරං සුරමණියං,
තෙදනි අයාපුඤ්ඤා වන්තාරො වධාය නිනනීතා.
5002. ඉදමසස කුටාගාරං සොවණණං පුපථමලාවතීණණං,
තෙදනි අයාපුඤ්ඤා වන්තාරො වධාය නිනනීතා.
5003. ඉදමසස අසොකවනං¹ සුපුපථිතං සබ්බකාලිකං රමමං,
තෙදනි අයාපුඤ්ඤා වන්තාරො වධාය නිනනීතා.
5004. ඉදමසස උයානං සුපුපථිතං සබ්බකාලිකං රමමං,
තෙදනි අයාපුඤ්ඤා වන්තාරො වධාය නිනනීතා.
5005. ඉදමසස කණිකාරවනං සුපුපථිතං සබ්බකාලිකං රමමං,
තෙදනි අයාපුඤ්ඤා වන්තාරො වධාය නිනනීතා.
5006. ඉදමසස පාටලීවනං සුපුපථිතං සබ්බකාලිකං රමමං,
තෙදනි අයාපුඤ්ඤා වන්තාරො වධාය නිනනීතා.
5007. ඉදමසස අමුවනං සුපුපථිතං සබ්බකාලිකං රමමං,
තෙදනි අයාපුඤ්ඤා වන්තාරො වධාය නිනනීතා.
5008. අයමසස පොකඛරණි සඤ්ජනා පදුමපුණ්ඤරීකෙහි,
නාවා ව සොවණණවිකතා පුජාවලියා විවන්තා සුරමණියා.
තෙදනි අයාපුඤ්ඤා වන්තාරො වධාය නිනනීතා.
5009. ඉදමසස හසිරතනං එරාවණො ගණො වරුණදහනී,²
තෙදනි අයාපුඤ්ඤා වන්තාරො වධාය නිනනීතා.
5010. ඉදමසස අසරතනං එකබුරො අසෙසා,
තෙදනි අයාපුඤ්ඤා වන්තාරො වධාය නිනනීතා.

1. අසොකවනියා - මජ්ඣ.

2. බලිදහනී - මජ්ඣ.

5000. කොස්ලිහිණියනී, ඉදින් මස් කැමැත්තෙහි නම් යව. පුෂ්පවතී කුචරට පූර්වදිශායෙහි (යාගාවාටයෙක් ඇත.) මෙහි ඒකරාජ නම් රජ පෙරෙව් බමුණු බසට මුළා වූ සර්වවතුෂ්කයෙන් යුතු වූ යාග කෙරෙයි.

5001. මේ වන්ද කුමරුගේ ප්‍රාසාදය යි. මෙ ඉතා සිත්කලු වූ අන්තඃපුරය යි. දැන් ඒ වන්ද ප්‍රමුඛ ආයාචනාවෙන් සතර දෙන වධයට ගෙනයන ලදහ.

5002. මෙ වන්ද කුමාරයාගේ කුටාගාරය රනින් කළ මල්දමින් ගැවැසිගත්තේ යැ. දැන් ඒ වන්දකුමාරාදී ආයාචනාවෙන් සතර දෙන වධයට ගෙනයන ලදහ.

5003. මෙ ඔබගේ උයන හැම කල්හි මොනොවට පිපියේ සිත්කලු වූයේ යැ. දැන් ඒ සඳකුමරු ප්‍රමුඛ ආයාචනාවෙන් සතර දෙන වධයට ගෙනයන ලදහ.

5004. මෙ ඔබගේ හෝපලු උයන හැම කල්හි මොනොවට පිපියේ සිත්කලු වූයේ යැ. දැන් ඒ සඳකුමරු ප්‍රමුඛ ආයාචනාවෙන් සතර දෙන වධයට ගෙනයන ලදහ.

5005. මෙ ඔබගේ කිණිහිරි උයන හැම කල්හි මොනොවට පිපියේ සිත්කලු වූයේ යැ. දැන් ඒ සඳකුමරු ප්‍රමුඛ ආයාචනාවෙන් සතර දෙන වධයට ගෙනයන ලදහ.

5006. මෙ ඔබගේ පළොල් උයන හැම කල්හි මොනොවට පිපියේ සිත්කලු වූයේ යැ. දැන් ඒ සඳකුමරු ප්‍රමුඛ ආයාචනාවෙන් සතර දෙන වධයට ගෙනයන ලදහ.

5007. මෙ ඔබගේ අඹ උයන හැම කල්හි මොනොවට පිපියේ සිත්කලු වූයේ යැ. දැන් ඒ සඳකුමරු ප්‍රමුඛ ආයාචනාවෙන් සතර දෙන වධයට ගෙනයන ලදහ.

5008. මෙ ඔබගේ පොකුණ පිසුම් පඬෙරින් ගැවැසිගත්තේ යැ. රන්කම් කළ නැව ද මල්දමින් විසිකුරු යැ, ඉතා සිත්කලු යැ. දැන් ඒ ආයාචනාවෙන් සතර දෙන වධයට ගෙනයන ලදහ.

5009. මෙ 'පේරාවණ' නම් වූ වරුණදන්ත ඇති මහල් ඇත්තෙම ඔබගේ හස්තිරත්න යැ. දැන් ඒ ආයාචනාවෙන් සතර දෙන වධයට ගෙනයන ලදහ.

5010. මෙ 'එකඳුර' නම් මහලස් තෙම ඔබගේ අශ්වරත්න යැ. දැන් ඒ ආයාචනාවෙන් සතර දෙන වධයට ගෙනයන ලදහ.

5011. අයමසස අසසරථො සාලියනිගෙසාසො සුභො රතනචිතෙනො,
 යඤ්ඤසු අයාපුනො සොභිඤ්ඤ නඤ්ඤො විය දෙවා;
 තෙදුතී අයාපුනො චක්ඛාරො වධාය නිනතීතා.
5012. කථං නාම සාමසමසුඤ්ඤරෙහි වඤ්ඤමරකතගතෙහි,¹
 රාජා යජිසසතෙ යඤ්ඤං සමමුලෙහා චතුභි පුනොභි.
5013. කථං නාම සාමසමසුඤ්ඤරාහි වඤ්ඤමරකතගතොහි,²
 රාජා යජිසසතෙ යඤ්ඤං සමමුලෙහා චතුභි කඤ්ඤාහි.
5014. කථං නාම සාමසමසුඤ්ඤරාහි වඤ්ඤමරකතගතොහි,
 රාජා යජිසසතෙ යඤ්ඤං සමමුලෙහා චතුභි මහෙසීහි.
5015. කථං නාම සාමසමසුඤ්ඤරෙහි වඤ්ඤමරකතගතෙහි,
 රාජා යජිසසතෙ යඤ්ඤං සමමුලෙහා චතුභි ගභපතීහි.
5016. යථා භොතති ගාමනිගමා සුඤ්ඤා අමනුසසකා බ්‍රහ්මාරඤ්ඤා,
 තථා භෙසසතී පුපඵචතියා ධිලොධසු වඤ්ඤුරියෙසු.
5017. උමමනතිකා හවිසසාමි භුතභතා පංසුනා ච පරිකිණ්ණො,
 යථෙ වඤ්ඤවරං භතති පාණා මෙ දෙව නිරුජ්ඣතී.³
5018. උමමනතිකා හවිසසාමි භුතභතා පංසුනා ච සරිකිණ්ණො,
 සථෙ සුරියවරං භතති පාණා මෙ දෙව නිරුජ්ඣතී.
5019. කීනත්‍රුමා න රමයෙය්‍යං⁴ අඤ්ඤමඤ්ඤං පියංචද,
 සචට්ඨියා⁵ මපරකභි ච පොකඛරකභි ච නායිකා;⁶
 වඤ්ඤුරියෙසු නචචනතියො සමො තාසං න විජජතී.
5020. ඉමං මඤ්ඤං හදයසොකං පටිමුචචතු ඛණ්ඩභාල තච මානා,
 යො මඤ්ඤං හදයසොකො වඤ්ඤසමිං වධාය නිනතීතො.
5021. ඉමං මඤ්ඤං හදයසොකං පටිමුචචතු ඛණ්ඩභාල තච මානා,
 යො මඤ්ඤං හදයසොකො සුරියසමිං වධාය නිනතීතො.

1. මුද්දක - මජ්ඣං.
 2. මුද්දක - මජ්ඣං, සා.
 3. රුජ්ඣතී - මජ්ඣං.
 4. පෙය්‍යං - මජ්ඣං.
 5. සචට්ඨිකා උපරකභි - මජ්ඣං, සා.
 6. පොකඛරකභි භාරිකා - මජ්ඣං, පොකඛරකභි ච නායිකා - සා.

5011. මෙ ඔබගේ අශ්වරථය සැලලිභිණියකට බඳු හඬ ඇත්තෙ සුන්දර වූයේ යැ. රුවනින් විසිතුරු වූයේ යැ. යම් රථයෙකැ ආයතීපුත්‍රයෝ නඳුනුයන්හි දෙවියන් මෙන් ශෝභමාන වූහුද ඒ රථය යි. දන් ඒ ආයතීපුත්‍රයෝ සතර දෙනා වධයට ගෙනයන ලදහ.

5012. මුළා වූ රජතෙම කෙසේ නම් රන්වන් වූ ජාතියෙන් සම වූ සුන්දර වූ රත්සඳුන් අලෙවි දුන් සිරුරු ඇති පුතුන් සතර දෙනාගෙන් යාග කරන්නේ ද?

5013. මුළා වූ රජ තෙම කෙසේ නම් රන්වන් වූ ජාතියෙන් සම වූ සුන්දර වූ රත්සඳුන් අලෙවි දුන් සිරුරු ඇති කන්‍යාවන් සතර දෙනාගෙන් යාග කරන්නේ ද?

5014. මුළා වූ රජ තෙම කෙසේ නම් රන්වන් වූ ජාතියෙන් සම වූ සුන්දර වූ රත්සඳුන් අලෙවි දුන් සිරුරු ඇති මෙහෙසියන් සතර දෙනාගෙන් යාග කරන්නේ ද?

5015. මුළා වූ රජ තෙම කෙසේ නම් රන්වන් වූ ජාතියෙන් සම වූ සුන්දර වූ රත්සඳුන් අලෙවි දුන් සිරුරු ඇති ගැහැටියන් සතර දෙනාගෙන් යාග කරන්නේ ද?

5016. යම්සේ ග්‍රාමනිගමයෝ ඉන්‍යා වූවාහු මිනිසුන් නැත්තාහු මහවනයෝ වෙත් ද, වන්දු සුයතී කුමරුවන් යාග කළ කල්හි පුෂ්පවතී නගරය එසේ වන්නේ යි.

5017. දේවසිනි, ඉදින් උතුම් වූ සඳකුමරු නයා නම් වැඩ නැත්තී වූ මම පසින් ගැවැසුණු සිරුරු ඇත්තී උමතු වන්නවු. මාගේ ප්‍රාණයෝ නිරුද්ධ වෙති.

5018. දේවසිනි, ඉදින් උතුම් වූ හිරු කුමරු නයා නම් වැඩ නැත්තී වූ මම පසින් ගැවැසුණු සිරුරු ඇත්තී උමතු වන්නවු. මාගේ ප්‍රාණයෝ නිරුද්ධ වෙති.

5019. සචරියා යැ ඔපරක්ඛී යැ පොක්ඛරක්ඛී යැ නායිකා යැ යන මොහු ඔවුනොවුන් ප්‍රිය තෙපුල් බණන්තාහු වන්දු සුයතී කුමරුන් හමුවෙහි නටන්තාහු කවර හෙයින් රමණය නො කරන්-තාහු ද (නාත්‍යගීතයෙහි) උන් හා සම වූ අන් ස්ත්‍රී කෙනෙක් නැත.

5020. බණ්ඩහලය, වන්දු කුමරු වධයට ගෙනගිය කල්හි මට යම් හෘදයශෝකයෙක් වේ ද මාගේ මේ හෘදයශෝකය තාගේ මවු තොමෝ ලබාවා.

5021. බණ්ඩහලය, සුයතී කුමරු වධයට ගෙනගිය කල්හි මට යම් හෘදයශෝකයෙක් වේ ද මාගේ මේ හෘදයශෝකය තාගේ මවු තොමෝ ලබාවා.

5022. ඉමං මඤ්ඤං හදයසොකං පටිමුච්චතු ඛණ්ඩභාල තව ජායා,
යො මඤ්ඤං හදයසොකො චන්ද්‍රසමී වධාය නිනතීතෙ.
5023. ඉමං මඤ්ඤං හදයසොකං පටිමුච්චතු ඛණ්ඩභාල තව ජායා,
යො මඤ්ඤං හදයසොකො සුරියසමී වධාය නිනතීතෙ.
5024. මා පුතෙත මා ච පතී අද්දකඛී ඛණ්ඩභාල තව මාතා,
යො සාතෙසි කුමාරෙ අද්දසතෙ සිහසඩ්ඛාසෙ.
5025. මා පුතෙත මා ච පතී අද්දකඛී ඛණ්ඩභාල තව මාතා,
යො සාතෙසි කුමාරෙ අපෙකඛීතෙ සබ්බලොකස්ස.
5026. මා පුතෙත මා ච පතී අද්දකඛී ඛණ්ඩභාල තව ජායා,
යො සාතෙසි කුමාරෙ අද්දසතෙ සිහසඩ්ඛාසෙ.
5027. මා ච පුතෙත මා ච පතී අද්දකඛී ඛණ්ඩභාල තව ජායා,
යො සාතෙසි කුමාරෙ අපෙකඛීතෙ සබ්බලොකස්ස.
5028. මා නො දෙව අවධි දසෙ නො දෙහි ඛණ්ඩභාලස්ස,
අපි නිගලබ්භකාපි හතී අසෙස ච පාලෙම.
5029. මා නො දෙව අවධි දසෙ නො දෙහි ඛණ්ඩභාලස්ස,
අපි නිගලබ්භකාපි හතීච්ඡකතානි උපෙකම.
5030. මා නො දෙව අවධි දසෙ නො දෙහි ඛණ්ඩභාලස්ස,
අපි නිගලබ්භකාපි අස්සච්ඡකතානි උපෙකම.
5031. මා නො දෙව අවධි දසෙ නො දෙහි යස්ස භොතනි
තව කාමා,
අපි රච්ඤා පබ්බජිතා භික්ඛාවරීයං චරිස්සාම.
5032. දිව්‍යං¹ උපයාවතනී පුතෙතඤ්ඤා දළිඤ්ඤි² නාරිඤ්ඤා,
පටිභාණානිපි භික්ඛා පුතෙත නහි ලහතනි එකච්චා.

1. දිව්‍යං - මජ්ඣං.
2. දළිඤ්ඤා - මජ්ඣං.

5022. බණ්ඩාලය, වන්දුකුමරු වධයට ගෙනගිය කල්හි මට යම් පුත්‍රයෝකයෙක් වේ ද, මාගේ මේ හෘදයශෝකය තාගේ භාය්‍යා තොමෝ ලබාවා.

5023. බණ්ඩාලය, සුය්‍ය කුමරු වධයට ගෙනගිය කල්හි මට යම් හෘදයශෝකයෙක් වේ ද, මාගේ මේ හෘදයශෝකය තාගේ භාය්‍යා තොමෝ ලබාවා.

5024. බණ්ඩාලය, යමෙක් සිංහයන් බඳු වූ නිදෙස් කුමරු-වන් සාතන කරවී ද, ඒ තාගේ මවු තොමෝ දරුවන් නහමක් දකීවා හිමියා ද නහමක් දකීවා.

5025. බණ්ඩාලය, යමෙක් සියලු ලෝවැසියා විසින් අපේක්ෂා කරන ලද කුමරුවන් සාතන කරවී ද, ඒ තාගේ මවු දරුවන් නො දකීවා හිමියා ද නො දකීවා.

5026. බණ්ඩාලය, යමෙක් සිංහ සදාශ වූ නිදෙස් කුමරුන් සාතන කරවී ද, ඒ තාගේ භාය්‍යා තොමෝ දරුවන් නහමක් දකීවා හිමියා ද නහමක් දකීවා.

5027. බණ්ඩාලය, යමෙක් සියලු ලෝවැසියා විසින් අපේක්ෂා කරන ලද කුමරුන් සාතන කරවී ද, ඒ තාගේ භාය්‍යා තොමෝ දරුවන් නහමක් දකීවා, හිමියා ද නහමක් දකීවා. (මවුබිසෝ ආනන්දා කළා.)

5028. දේවසිනි, අප නහමක් සාතන කෙරේවා. අප බණ්ඩාල බමුණුහට දස් කොට දෙව. හැකිලිබැඳුම් ඇතියමෝ ද ඇතුන් අසුන් පාලනය කරමහ.

5029. දේවයන් වහන්ස, අප සාතනය නො කරව. අප බණ්ඩාල බමුණුහට දස් කොට දෙව. හැකිලිබැඳුම් ඇතියමෝ ද ඇත් ඉලත්ති (වසුරු) බැහැර ලමහ.

5030. දේවයන් වහන්ස, අප සාතනය නො කරව. අප බණ්ඩාල බමුණුහට දස් කොට දෙව. හැකිලිබැඳුම් ඇතියමෝ ද අස් ඉලත්ති බැහැර ලමහ.

5031. දේවයන් වහන්ස, අප සාතනය නො කරව. අප මුඛ කැමැති යමක්හට දස් කොට දෙව. අපි රටින් නෙරන ලදුවමෝ ද පිටුසිඟා හැසිරෙමහ. (සිඟාකා ඇවිදුමහ.)

5032. දරුවන් කැමැති දිළිඳු ස්ත්‍රීහු ද දෙවොල් ආරාධනා කරති. ඇතැම්හු අහිමන ආහාර (දෙළ) ද නො ලැබ දරුවන් නො ලබන් මැයි.

5033. අසාසකානි¹ කරොනති පුතො නො ජායනතු තනො පපුතො,
අථ නො අකාරණසමා යඤ්ඤකාය දෙව සාතෙසි,
5034. උපයාචිතකෙන පුතං ලභනති මා තාත නො අසාතෙසි.
මා කිච්ඡා ලභිතෙති පුතෙති යථිඤ්ඤා ඉමං යඤ්ඤා.
5035. උපයාචිතකෙන පුතං ලභනති මා තාත නො අසාතෙසි,²
මා කපණලභිතෙති පුතෙති අමමාය නො විපච්චාසෙති.
5036. බහුදුකඛපොසියා වජං අමම තුවං ජියාසෙ පුතං,
වජමි ඛො තෙ පාදෙ ලභනං තාතො පරලොකං.
5037. හජු ව මං උපගුහ පාදෙ තෙ අමම වජ්ඣිකුං දෙහි,
ගච්ඡාමිදන්ති පවාසං යඤ්ඤකාය එකරාජසස.
5038. හජු ව මං උපගුහ පාදෙ තෙ අමම වජ්ඣිකුං දෙහි,
ගච්ඡාමිදන්ති පවාසං මාතු කඛා හදයසොකං.
5039. හජු ව මං උපගුහ පාදෙ තෙ අමම වජ්ඣිකුං දෙහි,
ගච්ඡාමිදන්ති පවාසං ජනසස කඛා හදයසොකං.
5040. හජු ව පදුමපකාතං මොළිං බන්ධසු ගොතමිපුතං,
චම්පකදලවිනිමිසසායො³ එසා තෙ පොරාණියා පකති.
5041. හජු ව විලෙපනතෙන පච්ඡිමකං වජුතං විලිමපසු,
යෙහි ව සුචිලිතො යොහයි රාජපරියාය.⁴
5042. හජු ව මුදුකානි වක්ඛානි පච්ඡිමකං කාසිකං වාසෙහි,
යෙහි ව සුනිවඤ්ඤා යොහයි රාජපරියාය.

1. අසිසකානි - මජ්ඣං.

2. සාතෙසි - මජ්ඣං.

3. චම්පකදලවිනිමිසසායො - සායා චම්පකදලෙහි - මජ්ඣං.

4. පරියාය - මජ්ඣං.

5033. අපට දරුවෝ උපදිත් ව සි, එයින් මුතුබුරෝ උපදිත් ව සි පැතුම් කෙරෙති. දේවයිනි, එසේ ඇති කල්හි නො කරුණෙන් අප යාග පිණිස සාතන කරව.

5034. පියාණෙනි, දෙවියන් යැදීමෙන් දරුවන් ලබති. පියාණෙනි, අප සාතනය නො කරව. දුකසේ ලද පුතුන්ගෙන් මේ යාගය නො කරව.

5035. දෙවියන් යැදීමෙන් දරුවන් ලබති. පියාණෙනි, අප සාතනය නො කරව. බැගෑපත් වෑ ලද පුතුන් වන අප කෙරෙන් මව වෙන් නො කරව.

5036. මැණියනි, බොහෝ දුක්විඳ වන්ද කුමාරයා පොෂණය කළ තෙපි පුතු කෙරෙන් පිරිහෙවු. නොපගේ පාසහළ වදිම්. මපියා හොග සහිත පරලොව ලබාවා.

5037. මැණියනි, ඔබගෙන් වියෝ වන බැවින් මා වැළඳ ගනු මැනැවි. ඔබගේ පා වදින්නට දුන මැනැවි. ඒකරාජ නමැති රජුගේ යාගය පිණිස නැවැත නො එන පරිදි වෙන් වෑ විසීමට යම්.

5038. මැණියනි, (වියෝ වන) මා වැළඳ ගනු මැනැවි. නුඹගේ පා සහළ වදනට අවසර දුන මැනැවි. දැන් මම මැණියන්ගේ හෘදයෙහි ශෝක උපදවා නැවත නො එන පරිදි වෙන් වෑ විසීමට යම්.

5039. මැණියනි, මා වැළඳ ගනු මැනැවි. නුඹගේ පාසහළ වදනට අවසර දුන මැනැවි. දැන් මම මහාජනයාගේ හෘදයෙහි ශෝක උපදවා නැවැත නො එන පරිදි වෙන් වෑ විසීමට යෙමි සි වන්ද කුමාරයා වැලැපුණේ ය.

5040. ගෝතමීපුත්‍රය, එසේනම් මේ අන්තිම දක්ම බැවින් කේශ කලාපය පිසුම්පත් වෙළුමෙන් සකස් කිරීමෙන් බැඳ ගන්න ඇතුළත සපුම්ල් පනින් මුසු මේ වෙළීම ඔබගේ පෙර සිට පැවති වාරිත්‍රයෙකි.

5041. යම් විලෙවුනෙකින් විලේපනය කරන ලද්දේ රජ පිරිසෙහි හොබනේ ද මේ අවසන් සැරසුම බැවින් රත්සුන් විලේපනය කරව.

5042. පුත, මනා කොටැ හදනා ලද යම් බඳු වස්ත්‍රයකින් රජපිරිසෙහි හොබනේ ද එබඳු මාදු වස්ත්‍ර හැඳගනුව. (ලක්ෂයක් අගනා) අන්තිම කසියළුව හැඳගනුව.

5043. මුත්තාමණිකනකච්ඡුතානි ගණනසුභ්බ හත්ථාහරණානි,
 යෙහි ච හත්ථාහරණෙහි යොහසි රාජපරිසාය.
5044. නහනුනායං රට්ඨපාලො භුමිපති ජනපදසුභ්බ දයාදෙ,
 ලොකිසුභ්බරො මහත්තා පුත්තෙසු ධිනෙහං ජනයති.
5045. මයං පියා පුත්තා අත්තාපි¹ පියො කුමම ච භරියායො.
 සග්ගඤ්ච පඤ්ඤානො තෙනාහං සාතඨිසුභ්බාමි.
5046. මං² පඨමං සාතෙහි මා මෙ හදයං දුක්ඛං අථාලෙසි,
 අලංකාරො සුඤ්ඤරකො පුත්තො තච දෙව සුබ්බමාලො,
5047. හද්දයා මං හනාසු සලොකා වජ්ඣයෙන හෙසුභ්බාමි,
 පුඤ්ඤං කරසුභ්බ චිපුලං චිචරාම උගොච පරලොකෙ.
5048. මා නං වජ්ඣ රුචි ඛුත්තා තච දෙවරා වීසාලකති,
 තෙ නං රමඨිසුභ්බානි ධිට්ඨසමි. ගොතමිපුත්තෙ.
5049. ඵචං චුත්තෙ වජ්ඣ අත්තානං හනති හත්ථකලකෙහි,
 අලමඤ්ච³ ජිවිතෙන පායාමි⁴ වීසං මරිසුභ්බාමි.
5050. නහනුනිමසුභ්බ රඤ්ඤෙඤ්ච මිත්තාමච්චා ච විජජරෙ සුභද,
 යෙ න වදනති රාජානං මා සාතඨි ඔරසෙ පුත්තෙ.
5051. නහනුනිමසුභ්බ රඤ්ඤෙඤ්ච ඤාතිමිත්තා ච විජජරෙ සුභද,
 යෙ න වදනති රාජානං මා සාතඨි අනුජෙ පුත්තෙ.
5052. ඉමෙ තෙපි මයාං පුත්තා ගුණිනො කාසුරධාරිනො රාජ,
 තෙහිපි යජසුභ්බ යඤ්ඤං අථ මුඤ්චතු ගොතමිපුත්තෙ.
5053. බිලසතමිච්චි මං කඤ්චා යජසුභ්බ සත්තධා මහාරාජ,
 මා ජෙට්ඨපුත්තමච්චි අද්දසකං සිහසච්චාසං.

1. අපොපි - මජ්ඣං.
 2. ම - මජ්ඣං.
 3. අලමෙඤ්ච - මජ්ඣං.
 4. පියාමි වීසං - මජ්ඣං.

5043. පුත, අතෙහි පළඳින ලද යම්බඳු අබරණින් රජවිරියෙහි ගොබනේ ද එ බඳු මුතු මැණික් රත්රන් යන මෙයින් සැදුණු අත් අබරණ පළඳින්නා යි (මැණියෝ කීහ.)

5044. දනන්හට ප්‍රධාන මහ පොළොවට අධිපති ජනපදයට හිමි වූ මේ රජ තෙමේ දරුවන් කෙරෙහි ඇති මහත් ආදරය නූපදව යි කියා සිතමි (යි වන්ද නම් අඟවියොව පැවැසූ.)

5045. මටත් දරුවෝ ප්‍රිය වෙති, ආත්මය ද ප්‍රිය ය, ලෙහෙළි වූ තෙපි ද අඹුවෝ ද මට ඉතා ප්‍රිය වෙති. දෙවිලොව පතන මම එහෙයින් යාග පිණිස දරුවන් මරන්නෙමි (යි රජ තෙමේ කීය.)

5046. දේවයනි, එසේනම් පළමු කොටු මා මරනු. සරසන ලද යහපත් සිවුමැලි වූ ඔබ ගේ පුතා මරණයට නො පැමිණේවා වන්ද කුමාරයා ගේ මරණ දුක මා හදය නො පළවා.

5047. දේවයනි, එසේනම් මා පළමු කොටු මරව. වන්දකුමාරයා හා සමාන දෙවිලෝ ඇත්තක් වන්නෙමි. ඔබ ද පින් රැස් කළ මැනැවි. එකවර නැසුණු අපි දෙදෙනා සුව අනුභව කරමින් පරලොව හැසිරෙමු (යි වන්දා දේවී පැවැසූ.)

5048. වන්දාවනි, නිගේ මරණයට කැමැති නොවව. විශාල ඇස් ඇත්තිය, සැමියාගේ සොහොවුරෝ තව බොහෝය. ගොතමී පුතු වැඩිකුමාරයා මරා යාග කළ කල ඔවුහු තී පංචකාමයෙන් ඇලුම් කරවන්නාහ (යි රජ තෙමේ කී.)

5049. මෙසේ පැවැසූ කල සඳබිසෝසඳ අතුල්වලින් හෙවත් අල්ලෙන් තමන්හට පහර දුනි. හෙවත් ගසා ගනි. මගේ ජීවිත යෙන් ප්‍රයෝජන නැත, විස බොමි, මැරෙමි.

5050. දේවයනි, ඔරණ පුත්‍රයන් නො මරව යි යම් කෙනෙක් නො කියද්ද, එහෙයින් මේ රජහට මිත්‍රයෝ ද අමාත්‍යයෝ ද යහළුවෝ ද නැතා යි සිතමි.

5051. දේවයනි, තමහට මැ ද වැ උපන් දරුවන් නො මරව යි යම් කෙනෙක් නො කියද්ද, එහෙයින් මේ රජහට මිත්‍රයෝ ද නෑයෝ ද යහළුවෝ ද නැතා යි සිතමි.

5052. මහරජ, පැළෑඬි මල්මාලා ඇති අඟුපළඳනාවෙන් සැදුණු ඒ මේ මාගේ පුත්‍රයෝ ද ඇත. ඔවුන්ගෙන් ද යාග කළ මැනැවි. එකල ගෝතමීපුත් සඳකුමරු මුදවා.

5053. මහරජ මා මරා කොටස් කොට සත් තැනෙක යාග කළ මැනැවි. නිදෙස් වූ සිංහයකු බඳු මාගේ වැඩිමහලු පුතු නො මරනු මැනැවි.

5054. බ්ලසතමි මං කතා යජසු සතතා මහාරාජ,
මා ජෙට්ඨපුත්තමවධි අපෙකබ්බං සබ්බලොකස්ස.

5055. බහුතා තව දිනා ආහරණා උච්චාවචා සුභංගිතමි,
මුත්තාමණිවෙච්චියා ඉදං තෙ පච්ඡිමකං දනං.

5056. යෙසං පුඛෙඛ බජෙධසු මුලො මාලාගුණා විචන්තිංසු,
තෙසජ්ජපිනනිසිතො නොත්තිංසො විචන්තිස්සති බජෙධසු.

5057. යෙසං පුඛෙඛ බජෙධසු චිත්තා මාලාගුණා විචන්තිංසු,
තෙසජ්ජ පින නිසිතො නොත්තිංසො විචන්තිස්සති බජෙධසු.

5058. අචිරංචිත නොත්තිංසො විචන්තිස්සති රාජපුත්තානං බජෙධසු,
අථ මම හදයං න ඵලනි තාව දළහබ්බන්තස්ස මෙ ආයි.

5059. කාසිකසුච්චිකුචරා කුණ්ඩලිතො අගඵච්චදනවිලිතො,¹
නියයාථ චද්දසුරියා යඤ්ඤකාය ඵකරාජස්ස.

5060. කාසිකසුච්චිකුචරා කුණ්ඩලිතො අගඵච්චදනවිලිතො,
නියයාථ චද්දසුරියා මාතු කතා හදයසොකං.

5061. කාසිකසුච්චිකුචරා කුණ්ඩලිතො අගඵච්චදනවිලිතො,
නියයාථ චද්දසුරියා ජනස්ස කතා හදයසොකං.

5062. මංසරසහොථිතො නභාපකසුනභාතා කුණ්ඩලිතො
අගඵච්චදනවිලිතො,
නියයාථ චද්දසුරියා යඤ්ඤකාය ඵකරාජස්ස.

5063. මංසරසහොථිතො නභාපකසුනභාතා කුණ්ඩලිතො
අගඵච්චදනවිලිතො,
නියයාථ චද්දසුරියා මාතු කතා හදයසොකං.

1. තෙසජ්ජපිනනිසිතො - මජ්ඣං.
2. අචිරං - මජ්ඣං.
3. අගඵල - මජ්ඣං. අකල - චි.

5054. මහරජ, මා මරා කොටස් කොටැ සත් තැනෙක යාග කළ මැනැවි. සියලු ලෝවැසියන්ගේ බලාපොරොත්තු ඇති දෙටු පුතු නො මරව (සි වන්දාදේවී පැවැසූ.)

5055. එම්බා වන්දාවනි, ප්‍රිය වචන පවසන කල්හි මුතු මැණික් වෛද්‍යශීමය වූ කුඩා වූ ද මහත් වූ ද බොහෝ අබරණ තිට ම විසින් දෙන ලදැයැ. ම විසින් තිට දෙන මේ අන්තිම දීම ය සි වන්දකුමාරයා පැළැඳි අබරණ දුනි.

5056. මෙයින් පෙර යම් රාජ කුමාර කෙනකුන්ගේ ස්කන්ධයන්හි පිපුණු මල්දම් පෙරළනාහු ද අද ඒ මුවහත් කඩුව පවත්නේ ය

5057. මෙයින් පෙර යම් රාජ කුමාර කෙනකුන්ගේ ස්කන්ධයන්හි විසිකුරු මල්දම් පෙරළනාහු ද අද ඒ කුමාරයින්ගේ ස්කන්ධයන්හි විෂ පෙටු තියුණු - මුවහත් කඩුව පවත්නේ ය.

5058. රාජ කුමාරයින්ගේ ශරීරයන්හි ඒකාන්තයෙන් ම නොබෝ කලකින් කඩුව හෙන්නේ ය. එසේ වූ නමුදු මහද නො පැළෙයි. මහද ඉතා දැඩි බැඳුමෙන් යුත් වූයේ විය.

5059. හැදි පිරිසුදු කශීයළ ඇති පැළැඳි කුණ්ඩලාහරණ ඇති ගල්වන ලද අඟිල් සඳුන් සුවද ඇති සඳහිරු කුමරුවෝ එකරාජ නම් රජහු ගේ යාගයට ගෙන යනු ලබන්නාහ.

5060. හැදි පිරිසුදු කශීයළ ඇති පැළැඳි කුණ්ඩලාහරණ ඇති ගල්වන ලද අඟිල් සඳුන් සුවද ඇති සඳහිරු කුමරුවෝ, මැණියන්ගේ හෘදයෙහි ශෝක උපදවා ඒකරාජ නම් රජහු ගේ යාගයට ගෙන යනු ලබන්නාහ.

5061. හැදි පිරිසුදු කශීයළ ඇති පැළැඳි කුණ්ඩලාහරණ ඇති ගල්වන ලද අඟිල් සඳුන් සුවද ඇති සඳහිරු කුමරුවෝ මහාජනයාගේ හෘදයෙහි ශෝක උපදවා ඒකරාජ නම් රජහුගේ යාගයට ගෙන යනු ලබන්නාහ.

5062. මස්රසයෙන් යුත් සුවද ඇල් සහල් බොජුන් අනුභව කළ නභවත්තවුන් රන්සුණු නභනුවෙන් උළා කළ නැහැවුම් ඇති පැළැඳි කුණ්ඩලාහරණ ඇති අඟිල් සඳුන් සුවද ගල්වන ලද වන්ද සුයාචී දෙකුමරුවෝ එකරාජ නම් රජුගේ යාගයට ගෙන යනු ලබන්නාහ.

5063. මස්රසයෙන් යුත් සුවද ඇල් සහල් බොජුන් අනුභව කළ නභවත්තවුන් රන්සුණු නභනුවෙන් උළා කළ නැහැවුම් ඇති පැළැඳි කුණ්ඩලාහරණ ඇති අඟිල් සඳුන් සුවද ගල්වන ලද වන්ද සුයාචී දෙකුමරුවෝ මැණියන්ගේ සිතෙහි ශෝක උපදවා එකරාජ නම් රජුගේ යාගයට ගෙන යනු ලබන්නාහ.

5064. මංසරසභොජිනෝ නභාපකසුනභානා කුණ්ඩලීනෝ
අගඵවඤ්ඤාවිලිභ්භා,
නියතාඵ වඤ්ඤුරියා ජනසස කතා හදයසොකං.

5065. සබ්බසමීං උපකඛටසමීං නිසීදිනෙ වඤ්ඤසමීං¹ යඤ්ඤකුසාය,
පඤ්ඤාලොචනීනා පඤ්ඤලිකා සබ්බපරිසමනුපරියායි.

5066. යෙන සචෙවන ඛණ්ඩභාලො පාපකමමං කරොති දුමෙලධො,
ඵතෙන සචච්චජෙජන සමඛිඤ්ඤි සාමීකෙන භොමී.

5067. යෙධස්සී අමනුසසා යානි ව යකඛභුතභව්‍යානි,
කරොතනු මෙ චෙය්‍යාවටිතං සමඛිඤ්ඤි සාමීකෙන භොමී.

5068. යා දෙවතා ඉධාගතා යානි ව යකඛභුතභව්‍යානි,
සරණෙසිනිං අනාඵං තායඵ මං යාවාමභං පතිමාභං අජියං.²

5069. තං සුඤ්ඤා අමනුසසා අයොකුටං පරිබ්භාමෙඤ්ඤාන,
හයමසස ජනයතොතා රාජානං ඉදමචොව.

5070. බුජ්ඤ්ඤා ඛො රාජකලී මාතාභං මඤ්ඤං නිතාලෙමී,
මා ජෙඵඤ්ඤානමචධී අදුසකං සීභසබ්බාසං.

5071. කො තෙ දිට්ඨා රාජකලී පුත්තභරියායො හඤ්ඤමානා,³
සෙට්ඨී ව ගහපතයො අදුසකා සභ්භකාමා හී.

5072. තං සුඤ්ඤා ඛණ්ඩභාලො රාජා ව අබ්භුතමිදං දියවාන,
සබ්බෙසං බන්ධනානි මොචෙසුං යඵා තං අපාපානං.⁴

5073. සබ්බෙසු විපප්පුතොසු යෙ ව තඤ්ඤා සමාගතා තද ආසුං,
සබ්බෙ ඵතෙකකලෙඤ්ඤිකමිදංසු ඵස වධො ඛණ්ඩභාලසස.

1. වඤ්ඤනී - මජ්ඣං.
2. අජියං - මජ්ඣං.
3. හඤ්ඤමානායො - මජ්ඣං, යනා,
4. අනුපසංභං - මජ්ඣං, යනා,

5064. මස්ථයෙන් යුත් සුවඳ ඇල් බොජුන් අනුභව කළ නභවන්තවුන් රන්සුණු නභනුවෙන් උළා කළ නැහැවුම් ඇති පැළැඳි කුණ්ඩලාභරණ ඇති අඟිල් සඳුන් සුවඳ ගල්වන ලද වන්දු යුය් දෙකුමරුවෝ මහාජනයාගේ හෘදයෙහි ශෝක උපදවා එකරාජ නම් රජුගේ යාගයට ගෙන යනු ලබන්නාහ යි (වන්දා දේවී වැලැපුණාය.)

5065. යාගයට අවශ්‍ය සියල්ල පිළියෙල කළ කල්හි වන්ද කුමාරයා ඒ සඳහා හිඳ වූ හෙවත් කඩුවෙන් ගෙළ සිඳින්නට නිසි පරිදි හිඳ වූ අවස්ථාවෙහි පඤ්චාල රාජධිතා වූ වන්දා දේවී ඇදිලි බැඳ ගෙන පිරිස් අතරෙහි හැසුරුණා ය.

5066. යම් සත්‍යයකින් මේ බණ්ඩහාල නම් නුවණ නැති පෙරෙවි බමුණා පාප කර්මයක් කෙරේ ද, ඒ සත්‍යයෙන් මා ගේ සැමියා සමඟ එක් වෙමවා.

5067. මෙහි අමනුෂ්‍යයෝ ය, යක්ෂයෝ ය, භූතයෝ ය, භූත භාවයට පැමිණෙන්නෝ ය යන යම් කෙනෙක් ඇද්ද, ඒ සියලු දෙනා මට වතාවත් කෙරෙත්වා, මම සැමියා සමඟ එක් වූ තැනැත්තක් වෙමවා.

5068. මෙහි පැමිණියා වූ දෙවියෝ ය, යක්ෂයෝ ය, භූතයෝ ය, භූත භාවයට පැමිණෙන්නෝ ය යන යම් කෙනෙක් ඇද්ද, ඒ සියලු දෙනා අසාමික වූ පිහිට සොයන මා රකිවු. සැමියාගෙන් මම නො පිරිහෙමිවා යි තොපට මම යාඥා කරමි (යි වන්දාදේවී තොමෝ වැලැපුණා ය.)

5069. ශක්‍ර දේවේන්ද්‍ර තෙම එ බස් අසා යකුළක් කරකවමින් එකරාජ නම් රජුට භය උපදවමින් මෙය කී ය:

5070. මෝඩ පව්වු රජ, මම තාගේ හිස නො පළමවා යි දන ගනුව; සිංහයකු සමාන නිදෙස් වැඩිමහලු පුතු නො මරව.

5071. මෝඩ කාලකණ්ණි රජ, දෙවලොවැ උපදිනු කැමැති වැ මරනු ලබන්නා වූ නිදෙස් අඹුදරුවෝ ද සිටුවරු ද ගාභපතියෝ ද තා විසින් කොතැන්හි දී දක්නා ලද්දහු ද?

5072. එ බස් අසා බණ්ඩහාල බමුණා ද රජ ද මේ අද්භූත දැකිනාය (ශක්‍රයා) දැකූ නො පව්වුවන් ගේ යම් මිදුමක් වේ නම් එ පරිද්දෙන් සියල්ලන්ගේ බැමි මිදුහ.

5073. සියල්ලන් ගේ බැඳුම් මිදු කල්හි යම් පමණ ජනයා රැස්වූහු ද ඒ සියලු මිනිස්සු මැ මේ බණ්ඩහාල බමුණාගේ වධය යි කියා ඔහුට එක එක කැට පහර දුන්හ. (එහි මැ ඔහු මරණයට පැමිණ වූහ යනු යි.)

5074. සබ්බෙ පනිංසු¹ නිරයං යථා තං පාපකං කරිකානා,
නභී පාපකමමං කකා ලබ්භා සුගතීං ඉතො ගන්තුං.

5075. සබ්බෙසු වීජපමුනෙහසු යෙ ච තස්ස සමාගතා තද ආසුං,
චන්දං අභිසිඤ්චිංසු සමාගතා රාජපරිසා ච.

5076. සබ්බෙසු වීජපමුනෙහසු යෙ ච තස්ස සමාගතා තද ආසුං,
චන්දං අභිසිඤ්චිංසු සමාගතා රාජකඤ්ඤයො.

5077. සබ්බෙසු වීජපමුනෙහසු යෙ ච තස්ස සමාගතා තද ආසුං,
චන්දං අභිසිඤ්චිංසු සමාගතා දෙවපරිසා ච.

5078. සබ්බෙසු වීජපමුනෙහසු යෙ ච තස්ස සමාගතා තද ආසුං,
චන්දං අභිසිඤ්චිංසු සමාගතා දෙවකඤ්ඤයො.

5079. සබ්බෙසු වීජපමුනෙහසු යෙ ච තස්ස සමාගතා තද ආසුං,
චේලුකෙඛපමකරුං සමාගතා රාජපරිසා ච.

5080. සබ්බෙසු වීජපමුනෙහසු යෙ ච තස්ස සමාගතා තද ආසුං,
චේලුකෙඛපමකරුං සමාගතා රාජකඤ්ඤයො.

5081. සබ්බෙසු වීජපමුනෙහසු යෙ ච තස්ස සමාගතා තද ආසුං,
චේලුකෙඛපමකරුං සමාගතා දෙවපරිසා ච.

5082. සබ්බෙසු වීජපමුනෙහසු යෙ ච තස්ස සමාගතා තද ආසුං,
චේලුකෙඛපමකරුං සමාගතා දෙවකඤ්ඤයො.

5083. සබ්බෙසු වීජපමුනෙහසු බහු ආනන්දනො අහු වංසො,
නන්දිප්පවෙසි නගරං බන්ධනා මොකෙඛා අසොසිත්ථානි.

බණ්ඩනාලපාතකං පඤ්චමං.

1. සබ්බෙපරිසා පඤ්චා - මජ්ඣ.

5074. ඒ පවිටු යාග කොටැ යම්සේ සියල්ලෝ නරකයෙහි වැටුණාහු එසේ මැ පවිකම් කොටැ මෙලොවින් සුභතියට යන්නට ද නො ලැබිය හැකි ය යි වදලහ.

5075. හැමදෙනා බන්ධනමුක්ත වූ කලැ එ දවස එහි රැස් වූ යම් කෙනෙක් වූ නම් ඔහු ද රැස් වූ රජ පිරිස ද වන්ද කුමාරයා අභිෂේක කළහ.

5076. හැමදෙනා බන්ධනමුක්ත වූ කලැ එ දවස එහි රැස් වූ යම් කෙනෙක් වූ නම් ඔහු ද රැස් වූ රාජකන්‍යාවෝ ද වන්ද කුමාරයා අභිෂේක කළහ.

5077. හැමදෙනා බන්ධනමුක්ත වූ කලැ එ දවස එහි රැස් වූ යම් කෙනෙක් වූ නම් ඔහු ද රැස් වූ දෙවපිරිස ද වන්දකුමාරයා අභිෂේක කළහ.

5078. හැමදෙනා බන්ධනමුක්ත වූ කලැ එ දවස එහි රැස් වූ යම් කෙනෙක් වූ නම් ඔහු ද රැස් වූ දිව්‍යකන්‍යාවෝ ද වන්ද කුමාරයා අභිෂේක කළහ.

5079. හැමදෙනා බන්ධනමුක්ත වූ කලැ එ දවස එහි රැස් වූ යම් කෙනෙක් වූ නම් ඔහු ද රැස් වූ රජ පිරිස ද පිළි හිස සිසැරූහ.

5080. හැමදෙනා බන්ධනමුක්ත වූ කලැ එ දවස එහි රැස් වූ යම් කෙනෙක් වූ නම් ඔහු ද රැස් වූ රාජකන්‍යාවෝ ද පිළි හිස සිසැරූහ.

5081. හැමදෙනා බන්ධනමුක්ත වූ කලැ එ දවස එහි රැස් වූ යම් කෙනෙක් වූ නම් ඔහු ද රැස් වූ දෙවපිරිස ද පිළි හිස සිසැරූහ.

5082. හැමදෙනා බන්ධනමුක්ත වූ කලැ එ දවස එහි රැස් වූ යම් කෙනෙක් වූ නම් ඔහු ද රැස් වූ දිව්‍යකන්‍යාවෝ ද පිළි හිස සිසැරූහ.

5083. සියල්ලන් බන්ධනයෙන් මිදුණු කල බොහෝ ජනයෝ සතුටු සිතැත්තෝ වූහ. නගරයෙහි තුටු බෙර හැසිරිති. (අපගේ වන්දකුමාර තෙමේ යම්සේ බන්ධනයෙන් මිදුණේ ද එසේ සියල්ලෝ මිදෙන්නෝ යි) බන්ධනයෙන් මිදීම පිළිබඳ සෝභාව ද කරන ලද්දේය.

පස්වැනි බණ්ඩාරාල ජාතක යි.

6. භූමිදත්තජාතකං.

5084. යං කිඤ්චි රතනං අතී ධනරට්ඨනීවෙසනෙ,
සබ්බානි තෙ උපායනතු¹ ධීතරං දෙහි රාජිනො.
5085. න නො විවාහො නාගෙහි කතපුඤ්ඤා කුදුවනං,
තං විවාහං අසංයුක්තං කථං අලෙභ කරොමසෙ.
5086. ජීවිතං නුත තෙ වක්ඛං රට්ඨං වා මනුජාධිප,
න හි නාගෙ කුපිතමහි වීරං ජීවන්ති තාදියා.
5087. යො සං දෙව මනුසෙසසු² ඉද්ධිමන්තං අනිඤ්චිමා,
වරුණසස නියං පුත්තං යාමුතං අතිමඤ්ඤසි.
5088. නාතිමඤ්ඤමි රාජානං ධනරට්ඨං යසසසිනං,
ධනරට්ඨො හි නාගානං බහුතතමපි ඉක්ඛරො.
5089. අහි මහානුභාවොපි න මෙ ධීතරමාරහො,
බන්ධියො ච වීදෙහානං අභිජාතා සමුඤ්ජා.
5090. කම්බලසසතරා උට්ඨන්තා සබ්බෙ නාගෙ නීවෙදය,
බාරාණසිං පවජ්ජනතු මා ච කිඤ්චි විභෙදයුං.
5091. නීවෙසනෙසු සොබ්බෙසු රථියා වච්චරෙසු ච,
රුක්ඛගෙහෙසු ච ලම්බනතු³ චීතතා තොරණෙසු ච.
5092. අහවචී සබ්බසෙතෙන මහතා සුමහං පුරං,
පටිකත්ථිසසං හොගෙහි කාසීනං ජනයං⁴ භයං.
5093. තසසං තං වචනං සුචා උරහා නෙකවණ්ණිනො,
බාරාණසිං පවජ්ජියු න ච කිඤ්චිවිභෙදයුං.⁵
5094. නීවෙසනෙසු සොබ්බෙසු රථියා වච්චරෙසු ච,
රුක්ඛගෙහෙසු ච ලම්බිණියු චීතතා තොරණෙසු ච.

1. උපයනතු - මජ්ඣ. සන.
2. මනුසෙසසු - මජ්ඣ. සන.
3. ලම්බනතු - මජ්ඣ.
4. ජනයං - මජ්ඣ.
5. විභෙදයුං - මජ්ඣ.

6. භූරිදනන ජානකය

5084. මහරජ, ධනරට්ඨ නමැති රජහුගේ මාලිගාවෙහි යම්කිසි රත්නයක් ඇද්ද ඒ සියලු රත්නයෝ ඔබගේ මාලිගාවට පැමිණෙත්වා, අප රජුට සමුද්දරා නමැති ඔබගේ දුකුමරිය දීම මැනවැයි නාගයෝ පැවැසූහ.

5085. එමඛා නාගයින්, කවර කලෙක්හි වත් නයින් සමග අපගේ විවාහයක් සිදු නො වූ විරූ ය. තිරිසනුන් සමග එක්වීම් ඇති ඒ විවාහය නුසුදුසු ය. මනුෂ්‍ය වන අපි එය කෙසේ සිදු කරමු දැයි බරණැස් රජ තෙමේ පැවැසී ය.

5086. මහරජ, ඔබ ජීවිතය ද රට ද හැරදමණලදැයි සිතමි. නයින් කීපුණු කලා ඔබ වැන්නෝ බොහෝ කල් ජීවත් නො වෙති.

5087. මහරජ, මිනිසුන් අතරෙහි සාද්ධි නැති යම් බදු ඔබ සාද්ධි ඇති යමුනා ගඟෙහි යට භාගයෙහි උපන් වරුණ නමැති නාරජුගේ සවකීය පුත් ධනරට්ඨ නාරජු ඉක්මවා සිතන්නාහ යි කීය.

5088. යස පිරිවර ඇති ධනරට්ඨ නමැති නාරජු ඉක්මවා නො සිතමි. ධනරට්ඨ නම්. නාරජ තෙමේ වනාහි බොහෝ නයින් හට අධිපති වෙයි.

5089. නාරජ තෙමේ මහත් අනුභාව ඇත්තේ නමුදු මාගේ දුවට නුසුදුසු ය. ක්ෂත්‍රීය වූ සමුද්දරා නමැති මාගේ දුව විශිෂ්ට වූ ජාති ඇත්තී යැයි බරණැස් රජ තෙමේ පැවැසී ය.

5090. කම්බලසෂ්‍යර නමැති (මවු පසෙහි වූ) නාගයෝ නැගී සිටිත්වා, සියලු නාගයන්ට වහා රැස්වන්නට දන්වවු. සියලු නාගයෝ බරණැස් නුවරට පැමිණෙත්වා, තොප ගෙන් කිසි කෙනෙක් කිසිවකුට භීංසා නො කෙරෙත්වා.

5091. ගෙවල්, පොකුණු, වීථි, සන්ධි, ගස්මුදුන්, දෙරවු සහ තොරණ යන මේ තන්හි පැතීරැ එල්බෙත් වා.

5092. මමත් සවිසුදු වූ මහසිරුරකින් යුත් වැ ගොස් කසිරට වැසියනට මහත් බිය උපදවමින් මහනගරය දරණවැලින් වට කරන්නෙමි යි නාරජ තෙමේ කී ය.

5093. එ බස් අසා තන් වන් පැහැති නාගයෝ බරණැස් නුවරට වැදුනාහ. කිසිවකුහට ද භීංසා නො කළාහු ය.

5094. ගෙවල්, පොකුණු, මං සන්ධි, ගස්මුදුන්, දෙරවු සහ තොරණ යන තන්හි පැතීරැ එල්ලුණාහ.

5095. තෙ¹ දිස්වාන ලබ්බෙනෙ පුච්ච කඤ්චිසු නාරියො,
නාගෙ සොඤ්ඤිකතෙ දිස්වා පසුසසනෙන මුහුං මුහුං.

5096. බාරාණසී පවාසිතා² ආතුරා සමපජ්ජට,
බාහා පගගග්ග පකකඤ්ඤං ධීතරං දෙහි රාජිනො.

නගරබණ්ඩො.

5097. පුප්ඵාභිභාරසස වනසස මජ්ඣේ
කො ලොභිතකෙඛා විහතතතරංසො,³
කාකමුක්ඛායුරධරා පුවඤ්ඤා
තිට්ඨන්ති නාරියො දස වඤ්ඤානා.

5098. කො ඤං බ්‍රහ්මානු වනසස මජ්ඣේ
වීරොච්ඡි සතසිනෙතොච අඤ්ඤි,
මහෙසකෙඛා අඤ්ඤිතරොසි යකෙඛා
උද්ඝු නාගොසි මහානුභාවො.

5099. නාගොභමකම්භං ඉඤ්ඤිමා තෙජසී දුරතිකතමො,
ධිසෙය්‍යං තෙජසා කුඤ්ඤො ජීතං ජනපදං අපි.

5100. සමුද්දජා හි මෙ මාතා ධනරට්ඨො ව මෙ පිතා,
සුදසනනකතිට්ඨොසම් හුරිදනෙතාති මං වීදු.

5101. යං ගම්බිරං සදවට්ඨං රහදං භෙසමං⁴ අඵචකඛසී,
ඵස දිවොයා මමාවාසො අනෙකසතපොරියො.

5102. මයුරකොඤ්ඤාභිරුද්ධං නිලොදං වනමජ්ඣනො,
යමුනං පච්ඡි මාභිතො ඛෙමං වතතවතං සිවං.

5103. තඤ්ඤා පනෙතා සානුවරො සහපුනෙතන බ්‍රාහ්මණ,
පුජිතො මග්ගං කාමෙහි සුඛං බ්‍රාහ්මණ වච්ඡසී.⁵

5104. සමා සමන්තා පරිතො බහුත⁶ නගරා මහි,
ඉඤ්ඤොපකසඤ්ඤානො සොහති හරිකුතමා.

1. විනෙසු - මජ්ඣං.
2. සබ්‍රාහ්මිනා - මජ්ඣං.
3. විහතතතරංසො - මජ්ඣං.
4. තා - මජ්ඣං.
5. භිසමං - මජ්ඣං.
6. වෙච්ඡසී - මජ්ඣං.
7. බහුතානගරා - මජ්ඣං.

5095. පෙණය කොට වරින් වර පිහින එල්බෙන නාගයන් දක්මෙන් බොහෝ ස්ත්‍රීහු හැඳිහ.

5096. බරණැස අතිශයින් පෙළිණ. පිඩාවට පත් ඔවුහු රජු වෙත පැමිණියහ. රජුගේ දු කුමරිය නාරජුහට දෙව යි ඉය අත් බැඳ ඇඳිහ.

නගර කාණ්ඩය.

5097. පුද පිණිස ගෙනෙන ලද මලින් යුතු මේ වන මැද රතැස් ඇති පිරුණු උරහිස් අතර ඇති ඔබ කවරහු ද, සවර්ණමය ගෙල පළඳනා හා වළලු ඇති මනා වූ ඇඳුමින් යුත් කවර නම් ස්ත්‍රීහු දස දෙනෙක් වදිමින් සිටිත් ද?

5098. මහත් වූ අත් ඇති ගිතෙල් ඉසිණු ගින්නක් මෙන් වන මැද බැබැලෙන ඔබ කවර නම් කෙනෙක් ද? මහත් අනුභාව ඇති යකෙක් ද? නොහොත් අනුභාව සම්පන්න නාගයෙක් ද යි බමුණා ඇසී ය.

5099. මම සාද්ධි ඇති විෂ ඇති තේජස් ඇති අනුන් විසින් මැඩ පැවැත්විය නො හැකි නාගයෙක්මි. ඉදින් මම කිපියෙමි නම් විෂ තේජසින් මුළු ජනපදය ද දුෂ්ට කොට දවා ලන්නෙමි.

5100. සමුද්දජා නම් බියොව මාගේ මවු තොමෝ ය. ධන-රඬා නම් නාරජ මාගේ පිය තෙමේ ය. මම වනාහි සුදසසන නම් නාරජු ගේ මල් වෙමි. මා භූරිදානන යැ යි නාගභවනයෙහි දැනී යි නාරජ කී ය.

5101. හැම කල් පැවැති ගැඹුරු දියසුළි ඇති බිහිසුණු යම් විලක් දක්නෙහි ද? නොයෙක් සිය ගණන් පුරුෂ ප්‍රමාණ ඇති ඒ විල වනාහි මාගේ දිව්‍යමය වූ වාසස්ථානය යි.

5102. දෙ ඉවුරු වන පෙනූ වෙසෙන මොණරුන් විසින් ද කොස්වා ලිහිණියන් විසින් ද පැවැත්වෙන නද ඇති නිල්වත් ජලය ඇති ආචාර සම්පන්නයන් වාසය කරන ඤෙමහුමි වූ මේ යමුනා ගඟට භය නැති වූ පිවිසෙව යි නාරජ කී ය.

5103. අනුවරයන් හා එහි පැමිණි පුතු සහිත බමුණාට පිදුගේ බ්‍රාහ්මණය, මා සතු කම්සැපතින් සුවසේ වසන්නැ යි නාරජ කී ය.

5104. පින්වත් නාරජ, ඔබගේ භවන පිළිබඳ මේ පොළොව සියලු දිසා සමතලා ය. කුචරලා බොහෝ ඇති රත්වත් ඉඳු ගොව්වන් ගෙන් ගැවසිගත් නිල්වත් කුසතණින් බැබැලෙයි.

- 5105. රමො වනවෙත්තානි රමො¹ හංසුපකුච්ඡිතා,
ඔපුප්පදො තිට්ඨන්ති පොකඛරංකේඤ්ඤ සුනිමිතො.
- 5106. අට්ඨංසා සුකතස්මිතා සබ්බෙ වෙච්චියාමයා,
සහසසරමිතා පාසාද පුරා කඤ්ඤති ජොතරෙ.
- 5107. විමානං උපපනෙතාසි දිබ්බං පුංඤ්ඤති අත්තනො,
අසබ්බොධං සිවං රමමං අවචන්තසුඛසංහිතං.
- 5108. මඤ්ඤ සහසනෙත්තස්ස විමානං නාභිකඛබ්බි,
ඉද්ධි හි ත්‍යායං වීපුලා සකකසෙසව පුනිමතො.
- 5109. මනසාපි න පත්තෙබ්බා අනුභාවො පුනිමතො,
පරිවාරයමානානං සඉන්ද්‍රං වසවස්සිතං.
- 5110. කං විමානං අභිජ්ඣාය අමරානං සුඛෙසිතං,
උපොසථං උපවසනො සෙමී වමෙකමුඛති.
- 5111. අහඤ්ඤ මීගමෙයානො සපුත්තො පාවිසිං වනං,
තං මං මනං වා ජීවං වා නාභිවෙදෙන්ති ඤාතකා.
- 5112. ආමන්තයෙ භුට්ඨන්තං කාසිපුන්තං යසසස්සිතං,
තයා වො සමනුඤ්ඤතො අපි පසෙසමු ඤාතකෙ.
- 5113. එසොහි වන මෙ ජන්ද්‍රො යං වසෙසි මමන්තිකෙ,
නති එතාදියා කාමා සුලහා හොනති මානුසෙ.
- 5114. සචෙ කං න ඉච්ඡසෙ චන්ද්‍රො මම කාමෙහි පුජිතො,
මයා කං සමනුඤ්ඤතො යොජ්ඣං පසසාහි² ඤාතකෙ.
- 5115. ධාරස්මිමං මණිං දිව්‍යං පසුං පුත්තෙ ව වින්දති,
අරොගො සුඛිතො හොති ගච්ඡවාදය ඉත්ථමණ.

1. රමා - මජ්ඣං .
2. පසෙසති - මජ්ඣං .

5105. වනපෙන සිත්කලු ය. භංසයන් පවත්වන නාද ඇති පිපි වැටුණු පිපුම් පෙනී ඇති සිත්කලු පොකුණු දමැනැවින් නිමවන ලද යැ.

5106. අටැස් කොට මැනැවින් කැරුණු වෙරළ මිණිමුවා දහසක් වැම් ඇති ප්‍රාසාදයෝ නාගකන්‍යාවන් ගෙන් පිරුණාහු බැබැලෙති.

5107. සිය පිනින් පහළ වූ කරදර නැති උවදුරු රහිත වූ සිත්කලු වූ ඒකාන්තයෙන් සැප ඇති මේ දිව්‍ය විමානයෙහි උපන්නෙහි ය.

5108. යම්හෙයකින් ඔබ පිළිබඳ වූ මේ සම්පත්තිය බැබැලෙන සක්දෙවිඳුන්ගේ මෙන් මහත් ද එසේ වුවත් සක්දෙවිඳුන්ගේ ඉවෙජයන්තප්‍රාසාදය නො කැමැත්තෙහි යැ යි සිතමි.

5109. සැපතින් මහත් සක්දෙවිඳුන්ගේ අනුභාව (කොතරම් දැයි කිව හොත්) සක්දෙවිඳුන් සහිත දෙවියනට මෙහෙ කරන අපට සිතන්නට ද නො හැකි වේ යැ යි නාරජ කී ය.

5110. සුව කැමැති දෙවියන්ගේ ඒ විමන පතා මම තුඛය මතැ සයනය කෙරෙමි යි නාරජ කී ය.

5111. පින්වත් නාරජ, මම ද මුවන් සොයමින් පුතු සමඟ වනයට පිවිසියෙමි. ඒ මා මළ නො මළ බව අප නැයෝ නො දනිති.

5112. කසිරජහුගේ දුවගේ පුත් යස පිරිවර ඇති භූරිදක්ක නමැති තොප අමතමි. තොප විසින් අනුදන්තා ලද අපි ගොස් නැයන් දකිමු යි බමුණා කී ය.

5113. මා වෙත වසන්නෙහි යන යමක් වෙයි ද, මේ වනාහි ඒකාන්තයෙන් මගේ කැමැත්ත ය. මීනිස් ලොවැ මෙ බඳු කම් සැප නො සුලබ ය.

5114. ඉදින් මා සතු කම්සැපතින් පිදු තෙපි මෙහි වාසයට නො කැමැත්තහු නම් මා විසින් දෙන ලද අවසර පරිදි සුවසේ ගොස් නැයන් දකින්නැ යි නාරජ කී ය.

5115. මේ දිව්‍යමය මෑණික දරන කැනැත්තේ මෙහි අනුභාවයෙන් ගවයන් ද දරුවන් ද ලබයි. බමුණු මේ මෑණික රැගෙන යන්න නිරෝගි සැප ඇත්තෙක් වන්නෙහි කියා කැමැති සියලු සම්පත් දෙන මෑණිකක් දුනි.

5116. කුසලං පටිනඤ්චී භූරිදක්ඛ වචො තච,
පබ්බජීඤ්චාමී ජිණ්ණිකම් න කාමෙ අභිපජ්ජයෙ.
5117. බ්‍රහ්මචරියස්ස චෙ භඤ්ඤා තොති භොගෙහි කාරියං,
අචිකම්පමානො එයායි බ්‍රහ්ම දස්සාමී තෙ ධනං.
5118. කුසලං පටිනඤ්චී භූරිදක්ඛ වචො තච,
සුනපි ආගමීස්සාමී යචෙ අජො හවිස්සති.
5119. ඉදං වජ්ඣා භූරිදක්ඛො පෙසෙසි වතුරො ජනෙ,
එථ ගච්ඡ උචෙධථ ඛීපං පාපෙථ බ්‍රහ්මණං.
5120. තස්ස තං වචනං සුචා උච්චාය වතුරො ජනා,
පෙසිතා භූරිදක්ඛන ඛීපං පාපෙසු බ්‍රහ්මණං.

වනපථවෙසකණ්ඩා.

5121. මණිං පහගස්ස මබ්බලාං සාධු චිත්තං මනොරමං,
සෙලං ව්‍යඤ්ඤාසම්පන්නං තො ඉමං මණිමරුකිගා.
5122. ලොභිතකබ්බසසසසාති¹ සමන්තා පරිවාරිතං,
අජ්ජ කාලං පදං² ගච්ඡ අජ්ඣගාහං මණිං ඉමං.
5123. සුපච්චේණ්ණි අයං සෙලො අචචිතො මචිතො සද,
සුධාරිතො සුනිකඛිතො සබ්බජ්මභිසාධයෙ.
5124. උපචාරවිපනනස්ස නිකෙඛපෙ ධාරණාය වා,
අලං³ සෙලො විනාසාය පරිච්චේණ්ණි අයොනියො.
5125. න ඉමං අකුසලො දිව්‍යං⁴ මණිං ධාරෙකුමාරහො,
පට්ඨජ්ජ සතං නිකම් දෙහිමං රතනං මමං.
5126. න වා⁵ ම්‍යායං මණි කෙයොගා ගොහි වා රතනෙන වා,⁶
සෙලො ව්‍යඤ්ඤාසම්පන්නො නෙව කෙයොගා මණි මමං.

1. සහසෙසති - මජ්ඣං.
2. පථං - මජ්ඣං.
3. අයං - මජ්ඣං, ඊ.
4. න ඉමං කුසලං දිව්‍යං - මජ්ඣං.
5. නෙව - මජ්ඣං.
6. නිකෙඛති උත්තරානි වා - මජ්ඣං.

5116. පින්වත් භූරිදක්න නාරජ, ඔබගේ නිදෙස් බස් අසා කුටුචෙමි. මම වනාහි දීරාපත් වීමි. එහෙයින් පැවිදි වන්නෙමි. කම් සැප නො පතන්නෙමි. මට මැණිකෙන් ප්‍රයෝජන කිමැයි බමුණා කී ය.

5117. බ්‍රාහ්මණය, ඉදින් බඹසර බිඳුකේ වුණි නම් වස්තුවෙන් කටයුත්තක් ඇති වුණි නම් එ කලැ නිසැක වැ මා වෙත එනු තොපට බොහෝ ධන දෙන්නෙමි යි නාරජ කී ය.

5118. පින්වත් භූරිදක්න නාරජ, ඔබගේ නිදෙස් බසට කැමැති වෙමි. ඉදින් මට ප්‍රයෝජනයක් වෙයි නම් නැවැත ද ඔබ වෙත එන්නෙමි යි බමුණා කී ය.

5119. භූරිදක්න නාරජ තෙමේ මෙ බස් කියා නයින් සතර දෙනකුන් යැවී, වරෙවු, යවු, මොවුන් නැගිටුවවු, බ්‍රාහ්මණයා බරණැසට යන මගට වහා පමුණුවවු යි කී ය.

5120. ඔහුගේ එ බස් ඇසූ නාගයෝ සිවුදෙන භූරිදක්න රජු විසින් මෙහෙයවන ලද්දහු නැගිට බ්‍රාහ්මණයා බරණැස් මගට වහා පැමිණවුහ.

වනප්‍රවේශ කාණ්ඩය.

5121. මංගල සම්මත වූ සුඤ්ජර වස්තුවක් වන සිත්කලු ලක්ෂණ සම්පන්න වූ මේ මැණික කොහි දී ලැබුවෙහි ද යි බමුණා ඇසී ය.

5122. අද උදෑසන මහමග යන්නෙමි රතු ඇස් ඇති නාග-කන්‍යාවන් දහසක් විසින් භාත්පසින් පිරිවරනලද මේ මැණික ලදිමි යි ආලම්බන තෙමේ කී ය.

5123. හැම කල්හි මැනැවින් කැරැණු අදර ගරු බුහුමන් ඇති මේ මැණික මනාවැ දරන ලද්දේ මැනැවින් බහා තබන ලද්දේ සියලු අරී සිදු කර ලන්නේ ය.

5124. පැළැඳීමෙහි ද බහා තැබීමෙහි ද නුනුවණින් පරිහරණ කැරැණු මේ මැණික උපචාර විපන්නයාගේ විනාශයට හේතු වෙ ය.

5125. උපචාරයෙහි අදහෂ වූ යේ මේ දිවාමාණිකාය දැරීමට නුසුදුසු ය. එහෙයින් රත්නික සියයක් ගනුව, මේ මැණික මට දෙව් යි බ්‍රාහ්මණයා කී ය.

5126. මාගේ මේ මැණික ගවයන් සඳහා හෝ රත්නයන් සඳහා හෝ නො විකිණියයුතු ය. සියලු ලකුණින් යුත් මේ මැණික නො විකිණියයුතු මැ යි ආලම්බන තෙමේ කී ය.

5127. නො වෙ තයා මණි කෙයොයා ගොහි වා රතනෙන වා,
අථ කෙන මණි කෙයොයා නං මෙ අකබාහි පුච්ඡිතො.
5128. යො මෙ සංසෙ මහානාගං තෙජසිං දුරතික්කමං,
තසස් දජජං ඉමං සෙලං ජලතභරිව තෙජසා.
5129. කොඤ්ඤා ආභමණවණ්ණෙන සුපණ්ණො¹ පතනං වරො,
නාගං ජිහිංසමනෙවති අනෙවසං භක්ඛමනනො.
5130. නාහං දිජාධිපො හොමි න දිට්ඨො ගරුළො මයා,
ආසිච්චිසෙන චිත්තොති වෙජ්ජො² මං බුහමණං වීදු.
5131. කීතඤ්ඤා තුඤ්ඤං බලං අපී කිං සිප්පං චිජ්ජතෙ තච,
කිසමී වා ත්වං පරස්දෙධො උරගං නාපවායසි.
5132. ආරණ්ණිකසස් ඉසිනො විරරහතතපසසීනො,
සුපණ්ණො කොසියසස්කඛා විසච්ජපං අනුභතරං.
5133. නං භාවිතහණ්ණිකරං සමමනනං³ පබ්බතනතරෙ,
සසාතචං නං උපට්ඨාසිං රතතිඤ්චිමතඤ්චිතො.
5134. යො තද පරිච්චණ්ණො මෙ චතවා⁴ බුහමච්චියවා,
දිබ්බං පාතුකරී මනං කාමසා භගවා මමං.
5135. ත්‍යාහං මනෙත පරස්දෙධො නාහං භායාමී හොහිනං,
ආචරියො විසසානානං අලම්බානොති මං වීදු.
5136. ගණ්ණාමසෙ මණිං තාන සොමදහන විජානහි,
මා දණ්ණඛන සිරිං පහං කාමසා පජහිමහසෙ.
5137. සකං නිවෙසනං පහං යො නං බුහමණ සුජසී,
ඵචං කලායාණකාරිසස් කිං මොහා දුහිමීචජසී.
5138. සචෙ හි ධනකාමොසි හුරිදහො⁵ පදසසති,⁶
තමෙච ගතඛා යාවසසු බහුං දසසති තෙ ධනං.

1. සුබණ්ණො - මජ්ඣං.
2. චිජ්ජො - මජ්ඣං.
3. සමමනනං - මජ්ඣං.
4. චතවා - මජ්ඣං, චතවා - සීඝ්‍ර.
5. හුරිදහනං - මජ්ඣං.
6. පදියාසී - මජ්ඣං.

5127. ඉදින් ගවයන් සඳහා හෝ රන්නයන් සඳහා හෝ මෑණික නො විකිණියයුතු නම් කුමකට විකිණියයුතු දැ යි අසන ලද කුම මට එය කිය ව යි බමුණා කී.

5128. ඉක්මවිය නො හැකි තේජස් ඇති (භූරිදානන) නාගරාජයා ගැන යමෙක් මට කියා නම් ඔහුට ප්‍රභාවෙන් දිලියෙන්නාක් වැනි මේ මෑණික දෙමි යි ආලම්බන තෙමේ කී ය.

5129. කිම? ඔබ බමුණු වෙසින් ආ පක්ෂිත්ව උතුම් ගුරුඵරජ වෙයි ද, තමනට ගොදුරු වන නයකු අල්වා ගනු කැමැත්තෙන් සොයා ඇවිදිනේ ය යි සිතමි යි බ්‍රාහ්මණයා කී ය.

5130. මම ගුරුලෙක් නො වෙමි. මා විසින් ගුරුලෙක් නො දක්නා ලද්දේ ය. නාග විෂ බස්වන ආලම්බන නම් වෛද්‍ය බ්‍රාහ්මණයා යි මා දනිනි යි ආලම්බන තෙමේ කී ය.

5131. ඔබට කිනම් බලයක් ඇත්තේ ද කිනම් ශිල්පයක් තිබේ ද කිනම් කරුණෙක්හි තදින් පිහිටි ඔබ නාගයාට අවමන් හෝ කරන්තෙහි දැ යි ඔහුගෙන් බ්‍රාහ්මණයා ඇසී ය.

5132. වනයෙහි වෙසෙන බොහෝ කල් දරන ලද තපස් ඇති කෝශිය ගෝත්‍ර සාම්චරයාට ගුරුලෙක් විෂ බස්වන උතුම් මන්ත්‍රයක් කීවේ ය.

5133. පර්වත අතර වෙසෙන උන්වහන්සේ වනාහි වැඩුණු සිත් ඇති තාපසයන්ගෙන් කෙනෙකි. දිවා රෑ අතලස් වූ මම උන් වහන්සේට සකසා උවැටුන් කෙළෙමි.

5134. එ සඳ මා විසින් බුහුමන් කැරුණු සිල්වත් බඹසර ඇති ඒ පින්වත් තවුස් තෙමේ සිය කැමැත්තෙන් මැ මට මේ දිවාමන්ත්‍රය පැවැසී ය.

5135. මම ඒ මන්ත්‍රය ඇසුරු කෙළෙමි. එහෙයින් මම සර්පයන්ට බිය නැත්තේ වෙමි. විෂ බස්වන වෙදුන්ට ඇඳුරු වූ ආලම්බන යෑ යි මා දනිනි යි කී ය.

5136. පුත සොමදත්ත, මේ මෑණික ගනිමු. ඔබ ද එය දන්නේ මැනැවි. වෙත පෑමිණි සිරිකතට දඩුයෙන් පහර දී දුරු නො කරමු යි බමුණා (සියපුත්) සොමදත්තට කී ය.

5137. එමබා බ්‍රාහ්මණයා, සිය නිවසට පෑමිණි ඔබට හෙ තෙමේ පූජා කෙළේ ය. මෙසේ යහපත කරන ඔහුට කවර හෙයින් මෝහයෙන් මිත්‍රද්‍රෝහ කරන්නට කැමැත්තෙහි ද?

5138. ඉදින් වස්තුව කැමැත්තෙහි නම් භූරිදත්ත නාරජ එය ඔබට දෙන්නේ ය. ඔහු වෙත පෑමිණි ඉල්ලීම යෙහෙකි. බොහෝ ධන ඔබට දෙන්නේ යෑ යි පුත් සොමදත්ත තෙමේ කී ය.

5139. හඤ්ඤතං පඤ්ඤතං නිසානිණ්ණං ඛාදිතුං වරං,
මා නො සන්දිධිකො අනො යොමඤ්ඤ උපව්ච්ඛා.
5140. පව්චති නිරයෙ සොරෙ මහිසසමවදියති,¹
මිහන්දුභි² හිතව්චාභී ජීවරොවාපි සුසසරෙ.
5141. සවෙ හි ධනකාමොසි භුට්ඨතො පදසසති,
මඤ්ඤ අනතකතං චෙරං නචීරං වෙදධිසසසි.
5142. මහායඤ්ඤං යජ්ඣාන එවං සුජ්ඣාතති බ්‍රාහ්මණා,
මහායඤ්ඤං යජ්ඣාම එවං මොකධාම පාපකා.
5143. හන්දුති අපායාමී නාහං අජ්ජ නයා සහ,
පදමෙථකං නගචෙජයාං එවං කිඛිසකාරිනා.
5144. ඉදං වච්චාන පිතරං යොමදනො බහුසුප්පනො,
උජ්ඣාපෙචාන භුතාති තමහා ධානා අපසාමී.
5145. ගණ්ණාහෙනං මහානාගං ආහරෙනං මණිං මම,
ඉන්ද්‍රගොපකවණ්ණොහො යසස ලොභිතකො පිරො.
5146. කප්පාසපිචුරාසීව එයො කායසස දිසසති,³
වමිකගගගතො සෙති නං තං ගණ්ණාභි බ්‍රාහ්මණ.
5147. අචොසධෙහි දිඛෙඛි ජපං මනාපදුති ව,
එවං තං අසකඛී සට්ඨං⁴ කචා පරික්ඛමහනො.

කීළනබණ්ඩො.

5148. මමං දිසවාන ආයතාං සබ්බකාමසම්ඤ්ඤිතං,
ඉන්ද්‍රියාති අභට්ඨාති සාවං ජාතං⁵ මුඛං තව.
5149. පද්මං⁶ යථා හඤ්ඤතං පාණිනා පටිමඤ්ඤිතං,
සාවං ජාතං මුඛං තුඤ්ඤං මමං දිසවාන එදිසං

1. මහිසසමව්ච්චි - මජ්ඣ. මහිමසස වීරදිගභි - සා.

2. මිහන්දුභි - මජ්ඣ. සා.

3. කායො දිසසති - මජ්ඣ. සා.

4. සට්ඨං - මජ්ඣ. චුට්ඨං - සා.

5. ජාතං - මජ්ඣ.

6. පද්ම - මජ්ඣ.

5139. පුත සෝමදත්තය, අතට හෝ භාජනයට පැමිණි හෝ ඉදිරියෙහි තැබූ හෝ යමක් වේ නම් එය අනුභවයට උතුම් ය. තමන්ට පෙනෙන ලාභය ඉක්මැ නොයෙවයි බ්‍රාහ්මණ තෙමේ කිය.

5140. පියාණෙනි, යමෙක් තමන්ගේ යහපත කැමැත්තවුන් හැඳ මිත්‍රදෝහි වේ ද හේ මරණින් මතු දරුණු නිරයෙහි පැසෙන්නේ ය. ජීවත් වුව ද මොහුට පොළොව විවර වෙයි. හේ ජීවත් වූයේ නමුදු වියැළේ.

5141. ඉදින් ධන කැමැත්තෙහි නම් භූරිදත්ත තෙමේ එය දෙන්නේ ය. තමා කළ පාපයෙහි විපාකය නොබෝ කලෙකින් විඳින්නෙහි යැ යි සිතමි යි සෝමදත්ත කී ය.

5142. සෝමදත්ත පුත, බමුණෝ වනාහි මෙසේ කළ පවින් මහත් යාග කොට පිරිසුදු වෙති. අපි මහායාගයක් කරමු. එසේ කිරීමෙන් එ පවින් මිදෙමු යි බමුණා කී ය.

5143. එසේ නම් මම දැන් ඉවත් වැ යෙමි. මෙසේ පවු කරන ඔබ සමග අද මම පියවරක්වත් නො යමි යි සෝමදත්ත කී ය:

5144. නුවණැති සෝමදත්ත තෙමේ පියාණන්ට මෙය කියා දෙවියනට ද උස්හසින් පවසා එතැනින් ගියේ ය.

5145. යම් නාගයකුගේ රක්තවර්ණ භීස රකිදුගොවු පැහැයට බදු ප්‍රභා ඇත්තේ ද ඒ මේ මහනාගයා අල්ලා ගනුව. මේ මැණික මට දෙව.

5146. මොහුගේ සිරුර කපුපුළුන් රැසක් මෙන් පෙනේ. හෙ තෙමේ තුඹස මතැ හොචී. බ්‍රාහ්මණය, ඒ නාගයා අල්ලා ගනුව යි කී ය.

5147. ඉක්බිති දිවම්සුවෙන් ද මන්ත්‍රයෙන් ද තමන්හට ආරක්‍ෂා කරමින් ඒ ආලම්බන තෙමේ භූරිදත්ත නාගරාජයා අල්ලන්නට හැකි වූයේ විය.

ක්‍රීඩා කාණ්ඩය.

5148. මැණියනි, සියලු කම්සැපකින් වැඩුණු මා දක්මෙන් ඔබගේ ඉඳුරෝ විප්‍රසන්න නො වූහ. රත්කැඩපහකට බදු මුහුණ ද කළුවන් වී ය.

5149. මා දක්මෙන් ඔබ මුහුණ, අතින් කඩා අත්ලෙන් පිරිමදින ලද පියුම මෙන් කළු වූයේ කවර හෙයින් ද යි සුදස්සන නම් නාරජ ඇසී ය.

5150. කච්චිනභු තෙ නාභිසයි කච්චි තෙ අඤ්චි වෙදනා,
යෙන සාවං මුඛං තුඤ්ඤා මමං දිස්වාන ආගතං.
5151. සුපිනං තාන අදදකඛං ඉතො මාසං අධොගතං,
දකඛිණං වීය මෙ බාහං¹ ජෙත්වා රුහිරමකඛිනං;
පුරිසො ආදය පකකාමී මමං රොදනනියා සනී.
5152. යතො තං² සුපිනමදදකඛං සුදසසන විජානති,
තතො දිවා වා රහතී වා සුඛං මෙ න උපලබ්භති.³
5153. යං පුඛෙඛ පරිවාරිංසු⁴ කඤ්ඤා රුචිරවිග්ගහා,
හෙමජාලපට්ඨිජනනා භුරිදකො න දිසසති.
5154. යං පුඛෙඛ පරිවාරිංසු නෙතනිංසවරධාරිනො,
කණිකාරා⁵ වීය සමුලලා භුරිදකො න දිසසති.
5155. හඤ්ඤති ගමිසසාම භුරිදකනිවෙසනං,
ධම්මධං ධීලසමපතං පසසාම තව භාතරං.
5156. තඤ්ච දිස්වාන ආයනනිං⁶ භුරිදකනසස මාතරං,
බාහා පග්ගඤ්ඤ පකකඤ්ඤ භුරිදකනසස නාරියො.
5157. පුතං තෙයො න ජානාම ඉතො මාසං අධොගතං,
මතං වා යදි වා ජීවං භුරිදකං යසසසිනං.
5158. සකුණී හතපුතතාව සුඤ්ඤං දිස්වා කුලාවකං,
චිරං දුකෙඛන කුමාරිසසං භුරිදකං අපසසති.
5159. සකුණී හතපුතතාව සුඤ්ඤං දිස්වා කුලාවකං,
තෙන තෙන පධාවිසසං පියපුතං අපසසති.
5160. කුරරී හතජාපාව සුඤ්ඤං දිස්වා කුලාවකං,
චිරං දුකෙඛන කුමාරිසසං භුරිදකං අපසසති.
5161. සා නුන වකකවාකීව පලලකමී අනුදකෙ,
චිරං දුකෙඛන කුමාරිසසං භුරිදකං අපසසති.

1. බාහු - මජ්ඣ., සෟ.
2. හං - මජ්ඣ., සෟ.
3. නොපලබ්භ - මජ්ඣ., සෟ.
4. පරිවාරිංසු - මජ්ඣ., සෟ.
5. කණිකාරාව - මජ්ඣ., සෟ.
6. ආයනනං - මජ්ඣ., සෟ.

5150. කීම, ඔබට කිසිවෙක් හිංසා කෙළේ ද? කීම, ඔබට කිසියම් වේදනා ඇද්ද? යම් කරුණකට මෙහි පැමිණීම මා දැකූ ඔබ මුහුණ කළු වී ද? එ කරුණ මට පවසනු මැනවැ යි කී ය.

5151. පුත, සිහිනයක් දීවිමි. එයට මසක් ඉක්මණ. මාගේ දකුණු අත කැපුමෙන් ලේ වැගිරෙන්නාක් මෙන් විය, හඬමින් සිටින කලා රතු ඇස් ඇති කළු පුරුෂයෙක් මා රැගෙන ගියේ ය.

5152. එමබා සුදසන්න පුත, යම් දිනෙක මම ඒ සිහිනය දීවිමි ද එදා සිට දිවා රෑ මට සුවයක් නම් නැතැ යි දැන ගනුව යි කී ය.

5153. පෙර රන්දලින් වැසූ මනහර ශරීර ඇති නාග කන්‍යාවෝ යමකු පිරිවැරූ ද ඒ භූරිදක්ත නමැති නාරජ දන් නො පෙනේ.

5154. මැනවින් පිපුණු කිණිහිරි රුක් මෙන් කඩු දරන උකුම් නාගමානවකයෝ පෙර. යමකු පිරිවැරූ ද ඒ භූරිදක්ත තෙමේ දන් නො පෙනේ.

5155. එහෙයින් අපි දන් භූරිදක්ත ගේ නිවෙසට යමු. දහැමි පිලිවන් ඔබ ගේ සොහොවුරා දැකීමු යි මැණියෝ පැවැසූ හ.

5156. භූරිදක්ත නාරජු ගේ ඒ එන මැණියන් දැක භූරිදක්ත නාරජු ගේ ස්ත්‍රීහු හිසැ අත් බැඳූ ගෙන (ඉහ අත් බඳගෙන) හැසුහ.

5157. ආයතාවෙහි, යසස් ඇති භූරිදක්ත නමැති ඔබ පුතා මෙළේ ද? නැතහොත් ජීවත් වේ ද? මෙයින් මසක් පමණ කලක සිට නො දැකීමු යි පැවැසූහ.

5158. හිස් වූ කැඳුල්ල දක්මෙන් නැසුණු පැටව් ඇති ලිහිණියක මෙන් භූරිදක්ත නො දක්නා මම බොහෝ කල් සිට දුකින් තැවෙමි.

5159. හිස් වූ කැඳුල්ල දක්මෙන් එහා මෙහා දුවන, නැසුණු පැටවුන් ඇති ලිහිණියක මෙන් ප්‍රිය පුතු නො දක්නා මම ඒ ඒ තැන දුවමි.

5160. හිස් වූ කැඳුල්ල දක්මෙන් පැටවුන් නැසුණු බව දන් කබරුස්සක මෙන් භූරිදක්ත නමැති පුතු නො දක්නා මම බොහෝ කල් සිට දුකින් තැවෙමි.

5161. භූරිදක්ත නමැති පුතු නො දක්නා ඒ මම දිය සිදුණු කුඩා වීලෙකැ සක්වාලිහිණියක මෙන් බොහෝ කල් මුළුල්ලෙහි දුකින් තැවෙමි.

5162. කම්මාරානං යථා උක්ඛා අනො ක්ඛායති නො ඛනී,
එවං ක්ඛායාමී සොකෙන භුරිදන්තං අපසස්නි.
5163. සාලාව සම්පමථිතා¹ මාලුතෙන පමඤ්ඤිතා,
සෙනති පුත්තා ච දුරා ච භුරිදන්තනිවෙසනො.
5164. ඉදං² සුඤ්ඤාන නිශ්ඤායං භුරිදන්තනිවෙසනො,
අරිට්ඨො ච සුභගො³ ච උපධාපිංසු⁴ අනන්තරා.
5165. අම්ම අසස්සාස මා සොචී එවං ධම්මො හි පාණිනො,
චචනති උපපජ්ජනති එසස්ස පරිණාමිතා.⁵
5166. අභවපි තාත ජානාමී එවං ධම්මො හි පාණිනො,
සොකෙන ච පරෙක්ඝමිං භුරිදන්තං අපසස්නි.
5167. අජ්ජ වෙ මෙ ඉමං රත්තං සුදස්සන විජානති,
භුරිදන්තං අපසස්නනති මඤ්ඤාදි භෙසස්සාමී⁶ ජීවිතං.
5168. අම්ම අසස්සාස මා සොචී ආනාධිසස්සාම භාතරං,
දිසොදීසං ගමීසස්සාම භාතුපරියෙසනං වරං.
5169. පබ්බතෙ ගිරිදුග්ගෙසු ගාමෙසු නිගමෙසු ච,
ඔරෙන දසරන්තස්ස⁷ භාතරං පස්ස ආගතං.
5170. භස්සා පමුත්තො උරගො පාදෙ තෙ නිපතී භුසං,
කච්චී⁸ කං නු ධසී තාත මා භාධි සුඛිනො භව.⁹
5171. නෙච මඤ්ඤං අයං නාගො අලං දුක්ඛාය කායචී,
යාවනතී අභිග්ගාභා මයා හියෙසා න විජ්ජති.
5172. කොත්ථු බ්‍රාහ්මණ වණ්ණිකා දුක්ඛො පරිසමාගමා,
අච්චයනතු සුසුද්ධන සුභාතු පරිසා මමං.

1. සංපමඤ්ඤිතා - මජ්ඣ.
2. තෙසං - මජ්ඣ., සථා.
3. සුභගොගොච - මජ්ඣ., සථා.
4. පධාපිංසු - මජ්ඣ., සථා.
5. පරිණාමනා - මජ්ඣ., සථා.
6. භිසස්සාමී - මජ්ඣ., සථා.
7. රත්තරජ්ජනස්ස - මජ්ඣ., සථා.
8. කච්චිතං ධංසිනො - මජ්ඣ., කච්චිදි-නුච්චිතො - සථා.
9. තච්චි - මජ්ඣ.

5162. කඹුරු උදුනා යමසේ ඇතුළත මැ ගිනි ඇවිලේ ද පිටත නො ඇවිලේ ද එ මෙන් භූරිදත්ත නො දක්නා මම සොවින් දූවෙමි යි මැණියෝ වැලැජුණාහ.

5163. භූරිදත්ත නාරජුගේ හවනයෙහි අඹුදරුවෝ යුගත් මාරුතයෙන් ඇලළීගිය සලඟේ මෙන් ශෝකයෙන් වෙසෙති යි (බුදුහු වදළහ.)

5164. අරිටය යැ සුභග යැ යන නාරජහු දෙදෙන අනතුරු වැ භූරිදත්ත නමැති නාරජුගේ හවනයෙහි මේ ශබ්දය ඇසීමෙන් එහි දිවගියහ.

5165. මැණියනි, අස්වැසෙවු, ශෝක නො කරවු, සත්තයෝ වනාහි මෙ බදු සභාව ඇත්තෝ මැ වෙති. මැරෙති උපදිති යන මෙය ලෝකයේ පිරිනැමීම යැ යි කීහ.

5166. පුත, මම ද දනිමි. සත්තයෝ මෙ බදු සභාව ඇත්තෝ මැ යැ. එහෙත් භූරිදත්ත නො දක්නා මම සොවින් පෙළුනා වෙමි.

5167. පුත සුදසසන, ඉදින් අද රැ භූරිදත්ත නො දක්නි නම් මගේ ජීවිතය හරින්නෙමි යි සිතමි. එ දැනුව යි මැණියෝ පැවැසුහ.

5168. මැණියෙනි, සැනසෙනු මැනැවි. ශෝක නො කළ මැනැවි. සොහොයුරා සොයා ගෙන එන්නෙවු. සොහොයුරා සොයමින් දියානුදියාවනට යන්නෙවු.

5169. පර්වත ගිරිදුරගයන්හි ද ගමනියමගමිහි ද ඇවිදූ සොයන්නෙවු. රැ දසයකින් හෙවත් දස දවසකින් මොබ ආ සහෝදරයා බලනු මැනැවැ යි පුත්‍රයෝ පැවැසුහ.

5170. (මා) අතින් මිදුණු සර්පයා ඔබගේ පයෙහි බලවත් සේ පනිත විය. කිම, ඔබ දුෂ්ට කෙලේ ද? බිය නො වෙව, සුවපත් වෙව යි ආලම්බායන කී ය.

5171. මේ නාගයා සුළු පමණින් වත් මට දුකක් ඉපැදුවීමට නො පොහොසත් ය. යම් පමණ අහිතුණ්ඩිකයෝ වෙත් ද මට වැඩි සමතෙක් නැතැ යි (ශාපස වේසයෙන් ආ සුදසසන නමැති නාරජ කී ය.)

5172. බමුණු වෙසින් කවර නම් අත්ති බාලයෙක් මා සුද්ධයට කැඳවමින් මෙ පිරිස වෙත පැමිණියේ ද? පිරිස මාගේ බස අසාවා යි ආලම්බායන කී ය.

5173. කුං මං නාගෙන ආලමඛ අහං මණ්ඩුකජාපියා,
හොතු නො අබහුතං තත් ආසහසෙසති පඤ්චිති.
5174. අහං හි වසුමා අබෙධා කුං දළිඤ්ඤි මාණව,
නො නු තෙ පටිභොගඤ්චී උපජුතඤ්චී¹ කිං සියා.
5175. උපජුතඤ්චී මෙ අසස පාටිභොගො ව තාදිසො,
හොතු² නො අබහුතං තත් ආසහසෙසති පඤ්චිති.
5176. සුඤ්ඤාති මෙ මහාරාජ වචනං හද්දමඤ්චී තෙ,
පඤ්චිතතං මෙ සහසසානං පාටිභොගොති කිංකරිමා.
5177. පෙත්තිකං වා ඉණං හොති යං වා හොති සයං කතං,
කිං කුං එවං ඛහුං මඤ්ඤං ධනං යාවසි බ්‍රාහ්මණ.
5178. ආලමඛානො³ හි නාගෙන මමං අභිජිඨිංසති,⁴
අහං මණ්ඩුකජාපියා ධංසසිසසාමී බ්‍රාහ්මණං.
5179. තං කුං දට්ඨං මහාරාජ අජ්ජ රට්ඨාතිවද්ධන,
බහතසබ්බපරිබ්බුලොහා නියයාති අභිදසසනං.
5180. නෙව තං අතිමඤ්ඤාමී සිසුවාදෙන මාණව,
අතිමඤ්ඤාමී සියෙත උරගං නාපවාසයි.
5181. මයමපි නාතිමඤ්ඤාම සිසුවාදෙන බ්‍රාහ්මණං,
අවිසෙත ව නාගෙන භුසං වඤ්ඤියසෙ ජනං.
5182. එවං චෙතං ජනො ජඤ්ඤා යථා ජානාමී තං අහං,
න කුං ලහසී⁵ ආලමඛ සතභුමුට්ඨිං⁶ කුතො ධනං.
5183. බරාජිනො ජටී රුමචී⁷ දනො⁸ පටිසමාගතො,
සො කුං එවං ගතං නාගං අවිසො අතිමඤ්ඤයි.

1. මපජුතඤ්චී - මජ්ඣං.
2. අසසනො - මජ්ඣං, අසසනො - වී.
3. ආලමඛානො වී සයා. අලමඛනො වී.
4. අභිජිඨිංසති - මජ්ඣං.
5. ලහසී - මජ්ඣං.
6. භුසමුට්ඨිං - මජ්ඣං, සතා.
7. රුමචී - මජ්ඣං.
8. දනො - මජ්ඣං.

5173. ආලම්බායන තෝ නාගයා මගින් මා සමඟ යුද කරව; මම මැඩි පැටවක මගින් නා සමඟ යුද කරන්නෙමි. අපගේ යුදයෙහි පන්දහසකින් පරදු තැබුම වෙවයි සුදසාන තෙමේ කී ය.

5174. එමබා මාණවකය, මම වනාහි ධනය ඇති, වස්තුවෙන් පරිපූර්ණ වූවෙකිමි. තෝ වනාහි දිළින්දෙක් වෙහි ය. තට කවර ඇපයක් තිබේ ද මේ දුකෙළියෙහි තැබිය යුතු කවර නම් ධනයක් වේ ද?

5175. මේ දුකෙළිය සඳහා ධනය මට ඇත, තැබිය හැකි ඇප ද ඇත. එහෙයින් එහි දී පන්දහස දක්වා පරදු තැබුම වන්නේ නම් යෙහෙකැ යි අලම්බායන තෙමේ කී ය.

5176. මහරජ, ඔබට යහපතක් වේවා, ම බස ඇසුව මැනැව්. කීර්තිමත් රජතෙමේ මට පන්දහසකට ඇප වේවා යි සුදසාන තෙමේ මයිල් රජුට කී ය.

5177. බ්‍රාහ්මණය, පියා විසින් ගත් ණයක් ඇද්ද නැතහොත් තමා වූ යම් ණයක් හෝ වේ ද? කුමකට මේ බඳු බොහෝ ධන තෝ මාගෙන් ඉල්ලන්නෙහි ද යි රජ තෙමේ ඇසී ය.

5178. මහරජ, ආලම්බායන තෙමේ නාගයා කරණ කොට ගෙන යුදයෙහි දී මා දිනන්නට කැමැත්තේ වෙයි. මම මැඩිපැටවක ලවා බ්‍රාහ්මණයා දෂට කරවමි.

5179. රට වර්ධනය කරවන මහරජ, අද ඔබ ඒ නයින්ගේ නැටුම් බලන්නට ක්ෂත්‍රීය සමූහයා පිරිවරන ලදු වූ වඩනේ මැනැවූ යි සුදසාන තෙමේ කී ය.

5180. මාණවකය, ශිල්පවාදයෙන් ඔබ ඉක්මවා නො හඟිමි. ඔබ වනාහි ශිල්ප හේතු කොට ගෙන මත් වූවහු ය. එහෙයින් මේ නාගයාහට බුහුමන් නො කෙරෙහි යැ යි ආලම්බායන තෙමේ කී ය.

5181. අපි දු ශිල්පවාදයෙන් බ්‍රාහ්මණයා ඉක්මවා නො හඟිමු. ඔබ විෂ නැති මේ නයාගෙන් ද බොහෝ සේ ජනයා මුළා කරන්නෙහි ය.

5182. එය මම යම්සේ දැනීම ද, මහාජන තෙමේ එසේ දැනී නම් ආලම්බායන, ඔබ අත්සුණු මීටකුදු නො ලබන්නෙහි ය. ධනය නම් කොහින් ලබන්නෙහි දු යි සුදසාන තෙමේ ඇසී ය.

5183. රළ වූ අඳුන් දිවියම් දරන ජවාධර අඳුන් නොලා නො සැරසුණු දත්ත පිරිසට ආයේයැ. තෙපි මේ වැනි අනුභව-සම්පන්න නාගයා විෂ නැත්තෙකැ යි අවමන් කරව.

5184. ආසළ්ඨ වො තං¹ ජඤ්ඤාසි පුණ්ණං උග්ගස්ස තෙජසා²
මඤ්ඤා තං හඤ්ඤාසිංච විපපමෙයො කරිස්සති.
5185. සියා වීසං සිඵන්තස්ස දෙඤ්චුහස්ස සිලාභුතො,
තෙව ලොභිතසිසස්ස වීසං නාගස්ස විජ්ජති.
5186. සුතං මෙන අරහතං සඤ්ඤාතානං තපස්සිනං,
ඉධ දුතානි දඤ්චාන සග්ගං ගච්ජන්ති දයකා;
ඒවනොනා දෙහි දුතානි යදි තෙ අඤ්චී දතවෙ.
5187. අයං නාගො මහිඤ්චිකො තෙජසි දුරතික්කමො,
තෙන තං ඩංසයිස්සාමි යො තං හඤ්චං කරිස්සති.
5188. මයාපෙනං සුතං සමම සඤ්ඤාතානං තපස්සිනං,
ඉධ දුතානි දඤ්චාන සග්ගං ගච්ජන්ති දයකා;
ඤ්චමෙව දෙහි ඒවනොනා යදි තෙ අඤ්චී දතවෙ.
5189. අයං අච්චිචුඛි නාම³ පුණ්ණං උග්ගස්ස තෙජසා,
තාය නං ඩංසයිස්සාමි යා තං හඤ්චං කරිස්සති.
5190. යා ධීතා ධනරට්ඨස්ස වෙමානා හගීනී මම,
යා දිස්සතු අච්චිචුඛි⁴ පුණ්ණං උග්ගස්ස තෙජසා.
5191. ජමායං වෙ නිසිඤ්චිස්සං බ්‍රහ්මදත්ත විජානහි,
තිණලතානී ඔසධොයා උසපුඤ්ඤායාං අසංසයං.
5192. අඤ්චි⁵ වෙ පානයිස්සාමි බ්‍රහ්මදත්ත විජානහි,
සත්තවස්සානායං දෙවො න වජෙස්ස න හීමං පතෙ.
5193. උදකඤ්ඤා නිසිඤ්චිස්සං බ්‍රහ්මදත්ත විජානහි,
යාවතා⁶ ඔදකා පාණා මරෙයාං මච්ජකච්ජපා.

නගරපපවෙසනකණ්ඩං නිට්ඨිතං.

1. තං - මජ්ඣං.
2. තෙජසො - මජ්ඣං.
3. අච්චුඛි - මජ්ඣං.
4. තං ඩංසයිස්සාමි - මජ්ඣං, ඩංසතු - සභා.
5. උදකෙ වෙ - මජ්ඣං.
6. යාවතො - මජ්ඣං.

5184. උග්‍ර විෂ තෙදින් පරිපූරණ වූ ඒ නාරජුට ළං වූ එය දැන ගන්නෙහි ය. නා රජතෙමේ නොප විහාම අළු ගොඩක් කෙරේ යැ යි සිතමි යි ආලෝකයන තෙමේ කුපිත වූ කීය.

5185. තොපගේ මේ රතු හිසැති සර්පයාගේ විෂ ඇත් නම් ගැඹුම් යැ, දියබරි යැ, පණුවුළු යැ යන සතුන්ට ද විෂ ඇතැ යි සුදැසසන තෙමේ කීය.

5186. මේ ලොවැ දයකයෝ දන්දීම හේතු කොටගෙන දෙවිලොවැ උපදිති යන මෙය සංයමයෙන් හා තපසින් යුත් රහතුන්ගෙන් මා විසින් අසන ලදී. ඉදින් දිය යුතු දෙයක් තොපට ඇතහොත් ජීවත් වෙමින් දන් දෙව.

5187. මේ නාගයා මහත් සෘද්ධි ඇති තේජස් ඇති කිසිවකු හට ඉක්මැ විය නො හැක්කකි. ඔහු ලවා තොප දෂ්ට කරවන්නෙමි. හේ තා අළු කරන්නේ යැ යි ආලෝකයන තෙමේ කීය.

5188. යහළු ආලෝකයනය, මේ ලොවැ දන් දෙන දයකයෝ දෙවිලොවැ උපදිතැ යි යන මෙය සංයම ඇති තපස්වීන්ගෙන් මා විසිනුදු අසන ලදයැ. ඉදින් දියයුතු දෙයක් ඇතහොත් එය ජීවත් වන හෙපි මැ දෙව.

5189. අවිච්චුධි නමැති මේ මැඩි පැරි උග්‍ර විෂ තේජසින් පරිපූරණ වූවා ය. ඇය ලවා තා දෂ්ට කරවමි. ඕ නා හළු කරන්නී ය.

5190. ධ්‍රැතරාෂ්ට නමැති නාරජුට යම් දුවක් වූ ද මාගේ අසංමාන මවු දරු නැගණි වූ ද උග්‍ර විෂ තේජසින් පරිපූරණ ඒ මේ අවිච්චුධි නමැති මැඩි පැරි දකිනු ලැබේවා යි සුදැසසන තෙමේ කීය.

5191. බ්‍රහ්මදත්ත මහරජ, යම් හෙයකින් මේ විෂ පොළොවෙහි ඉසින්ගත් නම් තණකොළ ලිය වැල් ද ඖෂධවර්ගයෝ ද නිසැක වූ විසලෙන්නාහ යි දනු මැනවැ යි කීය.

5192. එම්බා බ්‍රහ්මදත්ත මහරජ, ඉදින් මේ විෂ අහසට දමන්නෙමි නම් සත්වසක් මුළුල්ලෙහි වැසී නො වස්නේ ය. පිතිබ්ඳු-වකුදු නො වැටෙති දනුව යි කීය.

5193. බ්‍රහ්මදත්ත මහරජ, ඉදින් මේ විෂ දියට (මුහුදට) ඉසින්ගෙමි නම් දියෙහි උපදින මස්කැසුබු ඇ යම් පමණ සත්ත්වයෝ වෙද්ද ඒ සියලු සත්ත්වයෝ මැරෙන්නාහ යි දැන ගන්නැ යි සුදැසසන තෙමේ කීය.

නගර ප්‍රවෙශ කාණ්ඩය නිමි.

5194. ලොකො සජන්තං උදකං පයාගස්මිං පත්ථිසීතං,
කො මං අපේක්ඛාහරි භූතො ඔගාසුං යමුතං නදිං.
5195. යදෙසලොකාධිපතී යසස්සී
බාරාණසිමපකිරහරි සමන්තතො,
තස්සාහං පුතො උරගුසහස්ස
සුභගොති මං බ්‍රාහ්මණ වෙදයතනී.
5196. සවෙ ති පුතො උරගුසහස්ස
කංසස්ස රඤ්ඤ ඉමරාධිපස්ස
මහෙයකෙඛා අඤ්ඤතරො පිතා තෙ
මචෙච්ඡු මාතා පත තෙ අතුලා
න තාදියො අරහඪී බ්‍රාහ්මණස්ස
දසමිඪි ඔහාරිතුං මහානුභාවො.
5197. රුකඛං නිසසාය වීරඤ්ඤො ඵලෙණයාං පාතුමාගතං,
යො වීදොධා දුරමසරා¹ සරවෙගෙන සෙබ්වා.²
5198. තං කං පතීනමදුක්ඛී අරඤ්ඤස්මිං බ්‍රහ්මවිදො,
ස මංසකාජමාදය සායං නිග්‍රොධුපාගමී.
5199. සුවසාලිය³ සඬසුට්ඨං පිංගියං⁴ සන්තායුතං.
කොකිලාභිරුදං රමමං ධුවං හරිතසඤ්ජලං.
5200. තස්ස තෙ සො පාතුරහු⁵ ඉඤ්ඤා යසසා ජලං,
මහානුභාවො භාතා මෙ කඤ්ඤභී පරිවාරිතො.⁶
5201. යො තෙන පරිවිණේණො කං සබ්බකාමෙහි තප්පිතො.
අදුහස්ස⁷ තුවං දුභී තං කෙ වෙරං ඉධාගතං.
5202. ධීපපං ගීවං පසාරෙහි න තෙ දස්සාමී ජීවිතං,
භාතුපරිසරං වෙරං ඡෙදධිස්සාමී තෙ සිරං.
5203. අජ්ඣායකො යාවයොගො⁸ ආහුතස්මි ව බ්‍රාහ්මණො,
ඵතෙහි තීභි ධාතෙහි අවජේඛා හවතී⁹ බ්‍රාහ්මණො.

1. දුරමවරි - මජ්ඣ. දුරමාවරි - සතා.
2. සෙබ්බවා - මජ්ඣ. සතා.
3. සාලික - මජ්ඣ.
4. පිංගලං - මජ්ඣ.
5. පාතුරහු - මජ්ඣ.
6. පරිවාරිතො - මජ්ඣ.
7. අදුභස්ස - මජ්ඣ. සතා.
8. යාවයොගී - මජ්ඣ. සතා.
9. හොතී - මජ්ඣ.

5194. පව සේදීමට සුදුසු යැයි ලෝවැස්සන් විසින් සම්මත කැරුණු පයාග නම් තොටු පිහිටි මෙබඳු දිය නඟන මා කවර නම් භූතයෙක් යමුනා ගහෙහි ගිල්වමින් ඇදගනී දැයි වැදි-
බමුණා ඇසී ය.

5195. ලොවට අධිපති යසවිරිවර ඇති යම මේ ධාතරාඡටු නමැති නා රජෙක් භාන්පසින් බිරණැස් නුවර පෙණයෙන් වැසුයේ ද මම ඒ නා රජුගේ පුත් වෙමි. බමුණ මා සුභග යැයි දනිති සි සුභග නාරජ කීය.

5196. ඉදින් තෙපි වනාහී දිගාසිරි ඇති බැවින් අමර නම් නාගයනට අධිපති කාංග නමැති ධාතරාඡටු නාරජුගේ පුත් වවු නම් තොපගේ පිය තෙමේ මහෙශාකා නාරජෙකි. ඔබ මවු තොමෝ මිනිසුන් අතර අසමාන තැනැත්තක යැ. එ බන්දෙක් බ්‍රාහ්මණයකුගේ දයයකුවත් දියෙහි ගිල්වීමට නුසුදුසු යැ (මහානුභාව බමුණකු ගැන කවර කථායැයි වැදි බමුණා කීය.)

5197. එමබා බ්‍රාහ්මණය තෙපි රුකක් ඇසුරු කරමින් දිය බොන්නට ආ මුවකු විද්දහු ය. ඊතල වේගය නිසා තැනි ගත් විදිනු ලැබූ මුවා ඇතට ගියේ ය.

5198. තෙපි මහ වනයෙහි (ද්‍රවගොස් මැරී වැටුණු) ඒ මුවා දක්කහු ය. ඒ තෙපි මුවමස් කද රැගෙන සවය නුග රුකක් වෙත පැමිණියහු ය.

5199. ගිරා සැලලිහිණියන් විසින් පැවැත්වෙන නාද ඇති පැසුණු පල කරණකොටගෙන පිඟුවත් ගැවැසී ගත් ඇටුවත් ඇති නුග රුකින් යුත් මේ භූමිය කොවුලන් විසින් පැවැත්වෙන නාද ඇති සිත්කලු නීතර නිල් තෘණයෙන් ගැවැසී ගත්තකි.

5200. ඒ නුග රුකෙහි සිටි තොපට සෘද්ධියෙන් ද, යසසින් ද දිලියෙන මහත් අනුභාව ඇති නාගකන්‍යාවන් පිරිවැරු මාගේ ඒ සොහොයුරු තෙමේ පෙනුණේ ය.

5201. ඒ තෙපි මගේ සොහොයුරු භූමිදාන නමැති ඒ නාරජු විසින් කැමැති සියලු සම්පත්තියෙන් සතුටු කැරුණේ බුහුමන් කැරුණේ ද වවු ය. ද්‍රෝහ නො කළයුතු ඔහුට තෙපි ද්‍රෝහ කළවු ය. තොපට ඒ පාපකර්මය දන් මෙහි පැමිණියේ වෙයි.

5202. ගෙල වහා දිගු කරව. කා මරමි. සොහොයුරාභට කළ අපරාධය සිහිකරන මම තාගේ හිය සිදිමි සි සුභග තෙමේ කීය.

5203. බමුණා මන්ත්‍ර හදරයි. ඉල්ලීමට සුදුසු වෙයි, පුදන ලද ගිනි ඇත්තේ ද වෙයි. මේ තෙකරුණින් බමුණු තෙමේ වධ නො කොට යුන්තෙකැයි වැදි බමුණා කීය.

5204. යං පුරං ධනරජධාසස ඔගාළනං¹ යමුනං නදීං,
පොතනෙ² සබ්බසොචණණං ගීරිං ආහච්ච යාමුනං.³

5205. තස්ස තෙ පුරිසවායසො සොදරියා මම භාතරො,
යථා තෙ තස්ස චික්ඛන්ති තථා හෙසසසි බ්‍රාහ්මණං.

සුභගඛණෙධා.

5206. අනිත්තරා ඉත්තරසම්පයුතො
යඤ්ඤා ච වෙද්ද⁴ ච සුභොග ලොකෙ,
තදග්ගරඤං හි චිතින්දමානො
ජහාති විත්තඤ්ඤා සතඤ්ඤා ධම්මං.

5207. අජේක්ඛිනමරියා පයච්චිං ජනින්දු
වෙසසා කසිං පරිවරියඤ්ඤා සුඤ්ඤා,
උපාභු පච්චේකං යථා පදෙසං
කතාහු එතෙ චසිනාති ආහු.

5208. ධාතා විධාතා වරුණො කුචෙරො
සොමො යමො චන්දිමා වායු සුරියො,
එතෙ හි යඤ්ඤා පුට්ඨො යජ්ඣා
අජ්ඣායකානං අථ⁵ සබ්බකාමෙ.

5209. විකාසිතා වාපසතානි පඤ්ඤා
යො අජස්සනො බලවා ගීමසෙනො,⁶
සහසසබ්බාහු අසමො පයච්චා
සොපි තද ආදහි ජාතවෙදං.

5210. යො බ්‍රාහ්මණො භොජසී දීසරතං
අනෙත්ත පාණෙන යථාහුභාවං,
පසනභවිතො අනුමොදමානො
සුභොග දෙවඤ්ඤිතරො අහොසි.

5211. මහාසනං දෙවමනොමචණණං
යො සජ්ඣා අසකඛි ජෙකුමණිං,
යො යඤ්ඤිතනං වරතො යජ්ඣා
දිබ්බං ගතිං මුච්චින්දුජ්ඣිගඤ්ඤි.

1. ඔගාළනං - මජ්ඣං.
2. පොතනං - මජ්ඣං.
3. යමුනං - මජ්ඣං.
4. වෙද්ද - මජ්ඣං.
5. අථ - මජ්ඣං.
6. ගීමසෙනො - මජ්ඣං.

5204. යමුනා නදී යට පෙදෙසෙහි ධාතරාජට නා රජුගේ රන්මුවා යම් නුවරක් යමුනා ගඟ අසබඩ ගිමාලය පර්වතය දක්වා බැබැලේ ද?

5205. එ නුවර පුරුෂ ශ්‍රේෂ්ඨ වූ සමාන මාතෘක මාගේ ඒ සොහොයුරෝ වෙසෙති. ඔහු යම් පරිදි කියද්ද බමුණ, තොප එහි දී එ පරිදි වන්නේ යැ යි සුභග තෙමේ කීය.

සුභග කාණ්ඩය නිමි.

5206. සුභග ය, ලොවැ යාගයෝ ය වෙදයෝ ය යන මොහු අලාමක ය. ලාමක බමුණන් විසින් යොදන ලදහ. (බමුණෝ ද අලාමකහ.) එහෙයින් නො ගැරහියයුතු බමුණාට අවමන් කරන තැනැත්තේ වස්තුව ද සත්පුරුෂ ධර්මය ද දුරු කරයි කියා දෙරටුව අසල සිටි කාණාරිෂට තෙමේ කීය.

(වැලිදු හේ කියයි)

5207. ආයඹී බමුණෝ වෙදය ඉගෙනීමට ද ක්ෂත්‍රියයෝ පෘථිවි පාලනයට ද, වෛශ්‍යයෝ සි සාන්තට ද, ශුද්‍රයෝ මෙහෙවර කරන්නට ද පැමිණෙත්වා යි භිහබඹ තෙමේ කීය. වෙන වෙන ම එසේ පැමිණෙන්නෝ තම තමන්ගේ කුලයට සුදුසු පරිදි පැමිණියහ. මෙසේ මොවුහු මහබඹු විසින් මවන ලදහ යි කියති.

5208. ධාතා යැ විධාතා යැ වරුණ යැ කුවෙර යැ සෝම යැ යම යැ වන්දිමා යැ වායු යැ සූරිය යැ යි යන මේ දෙව රජවරු වනාහි නොයෙක් අයුරින් යාග කොට බමුණන්ට කැමැති සියලු සම්පත් දීමේ තනතුරුවලට පත්වූහ.

5209. පන්සියක් පමණ අදනා ලද මහදුන්න ඇති බලවත් බිහිසුණු මහසෙන් ඇති (දහසක් බාහුවෙන් ඇදෙන දුනු දිය අදින බැවින්) සහසසබාහු නමැති, පොළොවෙහි අසමාන යම් අර්ජුන යැ යි රජෙක් වී ද හෙ ද එකලැ ගිනි දෙවියා පිදී යැ.

5210. යම් බරණැස් රජෙක් බොහෝ කල් මුළුල්ලෙහි සතුටු සිත් ඇත්තේ පහත් සිතින් බමුණන් වැළඳ වී ද සුභගය, හෙතෙමේ එක්තරා මහත් අනුභාව ඇති දෙවරජෙක් වී යැ.

5211. යම් රජෙක් මහත් ආහාර ඇති අලාමක ප්‍රභාව ඇති ගිනි දෙවියා ගිනෙලින් කුටු කරන්නට හැකි වූයේ ද ඒ මුවලිඤු නමැති රජ තෙමේ උතුම් ගිනි දෙවියාට යාග කිරීමෙන් දෙවිලොවට පැමිණියේ යැ.

5212. මහානුභාවො වසසසහසසපීථී
 යො පබ්බථී¹ දසසනෙයො උළාරො,
 භික්ඛා අපරියනාරථං² සසෙනා
 රාජා දුද්දිපොපි ජගාමං³ සඤ්ඤා.
5213. යො සාගරො සාගරනාමං විජික්ඛා
 සුභං සුභං සොණණමයං උළාරං,
 උපසසසි වෙසසානාරමාදභානො⁴
 සුභොග දෙවඤ්ඤතරො අහොසි.
5214. යසසානුභාවෙන සුභොග ගඛො
 පවතතථ⁵ දඬිසඤ්ඤා සමුද්දං,
 ය ලොමපාදෙ පරිවරියමණිං
 අධොයා සහසසසඤ්ඤපුරජ්ඣිගඤ්ඤි.
5215. මහිඤ්ඤිකො දෙවචරො යසසසි
 සෙනාපතී නිදිවෙ වාසවසස,
 ස සොමයාගෙන මලං විභහායා
 සුභොග දෙවඤ්ඤතරො අහොසි.
5216. අකාරී⁶ යො ලොකමීමං පරඤ්ඤ
 භාගීරථී⁷ හිමවනාඤ්ඤ භික්ඛං,
 යො ඉද්ධිමා දෙවචරො යසසසි
 සොපි තද ආදහි ජාතවෙදං.
5217. මාලාගිරී හිමවා යො ව හිජෙක්ඛා
 සුදසසනො⁸ නිසභො කාකනෙරු,⁹
 එතෙ ව අඤ්ඤඤ ව නගා මහනා
 විතයා කතා යඤ්ඤකරෙහි මාහු.
5218. අජ්ඣායකං මනාගුණුපපතනං
 කපසසිනං යාවයොගොතී වාහ,¹⁰
 තීරෙ සමුද්දසසුදකං සජනානං
 නං සාගරජෙක්ඛාහරි තෙනපෙයොයා.

1. පබ්බථි - මජ්ඣං.
 2. රච්චං - මජ්ඣං, සයා.
 3. වසාමි - මජ්ඣං.
 4. වසසානර - මජ්ඣං.
 5. පවතතති - මජ්ඣං, සයා.
 6. අකාරී යං - මජ්ඣං අකාරසී - සයා.
 7. භාගීරථං - සයා, හගීරසී - මජ්ඣං.
 8. සුදසසනො - මජ්ඣං.
 9. කුචචරු - මජ්ඣං, කාකවෙරු - සයා.
 10. වාහ - මජ්ඣං, ධාහු - සයා.

5212. මහත් අනුභා ඇති දහසක් හවුරුදු ජීවත් වූ දකුම් කලු වූ, උදර වූ යම් රජෙක් අපමණ රිය සෙනභ හැරදමා පැවිදි වූයේ ද ඒ දුදීප නමැති රජ තෙමේ ද දෙවිලොවට පැමිණියේ යැ.

5213. සුභග, සාගර නමැති යම් රජෙක් සයුර නිමකොට ඇති මහපොළොව ජයගෙන යහපත් ස්වර්ණමය යාගස්නම්භයක් එසවූයේ ද සුභග ය, ගිනිදෙවියා පුදන ඒ රජ තෙමේ ද එක් මහෙශාකාශ දෙවියෙක් වී.

5214. එම්බා සුභග, යම් රජකුගේ අනුභාවයෙන් ගඬයා පැවැත්නාහු ද සමුදුර හට ගත්තේ ද පාදයෙහි ලොම් ඇති ඒ අභුරජ තෙමේ ගිනිදෙවියා පුද ශක්‍රපුරයට පැමිණියේ යැ.

5215. එම්බා සුභග, දැන් යමෙක් දෙවිලොවැ සක්දෙවි රජුගේ සේනාපති වූ මහත් සාද්ධියෙන් හා යසපිරිවරින් යුත් උතුම් දෙවියෙක් වෙි ද හෙ ද පෙරැ සෝමයාගයෙන් පව සෝද හැරැ එක් මහෙශාකාශ දෙවියෙක් වූයේ යැ.

5216. සොහොවුරු සුභග, යම් සාද්ධි ඇති යසස් ඇති මහබලෙක් මෙ ලොව ද පරලොව ද භාගිරථී ගඬයාව ද හිමවත් පව්ව ද ගිණිකි පර්වතය ද යන මේ සියල්ල කෙළේ ද හෙ ද ගිනිදෙවියා පිදී ය.

5217. මාලාගිරි යැ හිමවත් යැ ගිණිකි යැ සුදාසන යැ නිසභ යැ කාකනෙරු යැ යන මේ පර්වතයෝ වෙද්ද සෙසු මහත් පර්වතයෝ ද යාග කරන බමුණන් විසින් ගඩොලින් බැදුණු ආසන සඳහා කරන ලද්දහු වෙතැ යි කීහු.

5218. හදරනලද වෙද ඇති වෙදමන්ත්‍ර පරිවෙජද ඇති පිරු තපස් ඇති බමුණා ඉල්ලීමට සුදුස්සෙකැ යි ද කී ය. සමුදු- තීරයෙහි දිය ස්නානය කරන එබඳු බමුණකු සාගරය තෙමේ ඇද- ගත්තේ ය. එ බැවින් සමුද්‍රය පානය කළ නො හැකි ලුණුදිය ඇති බවට පත් කෙළේ ය.

5219. ආයාගවක්ඛිති පුද්ග් පථට්ඨා
සංවිජ්ජනති ඉතමණො වාසවස්ස,
පුරිමං දීසං පවිජ්ජිමං දුක්ඛණුසාරං
සංවිජ්ජමානා ජනයනති වෙදං.
5220. කලිං¹ හි ධීරානං කචං මගානං
භවනති වෙදජ්ජිගතනාරිඨං,
මරිච්චඉච්චං අසමෙසනිතතො
මායාඉණො නාති වහනති පඤ්ඤං.
5221. වෙද න තාණාය භවනතිරස්ස²
මීඤ්ඤනො භුනහුනො නරස්ස,
න තායතෙ පරිච්චේණො ච අභති
දෙසනාරං මච්චං අනරියකමිං.
5222. සබ්බඤ්ඤො මච්චා සධනා³ සභොගා⁴
ආදීපිතං දුරුතිණෙන මීඤ්ඤං,
දහං න තපෙස අසමඤ්ඤො
කො තං සුභිකමං දිරසඤ්ඤා කුරියා.⁶
5223. යථාපි ධීරං විපරිනාමධඉච්චං
දධි භවිනවා නවනිතමපි හොති,
ඵචඉපි අභති විපරිනාමධමෙච්චො
තෙජො සමොරොහති යොග්ගුනෙනා.
5224. න දීඤ්ඤතෙ අගගිමනුසව්ටෙඨා
සුකෙඛසු කටෙඨසු නවෙසු වාපි,
නාමඤ්චමානො අරණිනරෙන
නාකමෙතො ජායති ජාතවෙදෙ.
5225. සවෙ හි අභති අනාරතො වසෙයා
සුකෙඛසු කටෙඨසු නවෙසු වාපි,
සබ්බානි සුකෙසසයුං වනානි ලොකෙ
සුඤ්ඤානි කට්ඨානි ච පජ්ජලෙයුං.

1. කලිති - මජ්ඣං. සතා.
2. භවනතිරස්ස - මජ්ඣං.
3. සධනා - මජ්ඣං.
4. සභොගා - මජ්ඣං.
5. අගගි අසමඤ්ඤා - මජ්ඣං.
6. කුරියා - මජ්ඣං. සතා.

5219. සක්දෙව්දුගේ යාගයනට සුදුසු බොහෝ බමුණෝ පොළොවෙහි ඇත. පෙරදිග යැ පැසුළුදිග යැ දකුණුදිග යැ උතුරු දිග යැ යන මේ දිසාවන්හි ඇති ඒ බමුණෝ දැනුණ සක්දෙව්දුගට සතුටු උපදවති යි කාණාරීෂට තෙමේ කී ය.

(ඒ අසා භූරිදාන මෙසේ කියයි:)

5220. එමබා අරිෂට, වේද ඉගෙනීම වනාහි නුවණ ඇත්තන්ට පරාජය නම් අකුසල ග්‍රහණය ද නුවණ නැත්තන්ට ජය නම් කුසලග්‍රහණය ද වෙයි. වේදන්‍ය මිරිහු සභාව ඇතැ යි නො සිතන්නාහු එයට පැමිණෙති. මායා කොටස් ඇති මේ වේදයෝ නැණැත්තහු නො ඉක්මවති හෙවත් නො රචවති.

5221. දියුණුව නසන මිත්‍රයෝහි මිනිසා රැකීමට වේදයෝ සමත් නො වෙති. පිදු ගිනි ද සදෙස් සිත් ඇති අකුසල් කරන මිනිසා ආරක්‍ෂා නො කෙරෙයි.

5222. ඉදින් ධන හා සම්පත් සහිත මිනිස්සු දර හා තෘණ ද මුසු කොට සියල්ල දල්වත්. අසමාන තේජස් ඇති ඒ ගින්න සියල්ල දවන්නේ සැඟීමට නො පැමිණෙයි. දෙ දිවකින් රජ දනුමට සමත් අරිෂටය, කවරෙක් ඒ ගින්න සුලභ භික්‍ෂා ඇත්තක් කරන්නේ ද?

5223. යම්සේ පෙරළෙන සභාව ඇති කිරි දී බවට පැමිණ යළි වෙඳරු බවටත් පැමිණේ ද ගිනි ද මෙසේ පෙරළෙන සභාව ඇත්තේ වේ. ගිනිගාන දුටු හා යෙදීමෙන් ගිනි හටගනී.

5224. වියැළි නො වියැළි කාෂ්ඨයන්හි ඇවිළ ගත් හෙවත් ඇතුළට පිවිසී ගිනි නො දිස්වේ. ගිනිගාන දුටුගත් මිනිසකු විසින් අලළනු නො ලබන්නේ ක්‍රියා රහිත ව ගිනි නො හටගනී.

5225. ඉදින් ගිනි වියැළි නො වියැළි කාෂ්ඨයන්හි ඇතුළත වෙසේ නම් ලොව සියලු වනයෝ වියැළෙන්නාහ. වියැළි කාෂ්ඨයෝ ද ගිනි ඇවිළ ගන්නාහ.

5226. කරොති වෙ¹ දුරුත්තේන පුඤ්ඤං.
 භොජං² නරො ධුමසිඛිං පතාපවං,
 අඛණ්ඩා ලොඤ්ඤා ව සුදු
 සරිරදහාපි කරෙය්‍යුං පුඤ්ඤං.
5227. අප් වෙ හි එතෙ න කරොනති පුඤ්ඤං.
 අජේකිනමග්ගිං ඉධ තපසිකා,
 න කොචී ලොකඤ්ඤං කරොති පුඤ්ඤං.
 භොජං නරො ධුමසිඛිං පතාපවං.
5228. කපං හි ලොකාපවිකො සමානො
 අමනුඤ්ඤාගතං බහුතං අකතං,
 යදෙව මව්වා පරිවජ්ජයතති
 තදපසස්සං දිරසඤ්ඤා භුංඤ්ඤා.
5229. සිඛිං හි දෙවෙසු වදනති හෙතෙ
 ආපං මේඝානං පන දෙවමාහු,
 සබ්බව එතෙ විතපං හණන්තී³
 අග්ගී න දෙවඤ්ඤාතරො න වාපො.
5230. නිරිත්ථියං සනතං අසඤ්ඤාකායං⁴
 වෙසසානරං කමුච්ඤ්ඤං පජානං,
 පරිවරියං මග්ගිං සුගතිං කපං වජ්ජං⁵
 පාපානි කමමානි පකුබ්බමානො.
5231. සබ්බානිභූතාහුධ ජීවිකස්සා
 අග්ගිසස ඉහමා පරිවාරකොති,
 සබ්බානුභාවී ව වසී කිමස්ස.
 අනිමමො නිමමං වජ්ජිතසස.
5232. භයසං අනිජ්ඣානබමං අතවජං
 සකකාරගෙතු පකිරිංසු⁶ පුච්චි,
 තෙ ලාභසකකාරෙ අපාතුභොනො
 සස්මිතිනා⁷ ජනතුහි සනතිධම්මං.
5233. අජේකිනමරියා පධවීං ජනිත්ථු
 වෙසසා කසිං පරිවරියඤ්ඤා සුද්දං,
 උපාගු පච්චිකං යථා⁸ පදෙසං
 කතාහු එතෙ වසිනාති ආහු.

1. වෙ - මජ්ඣං.
 2. භොජනාදො - මජ්ඣං.
 3. ගණනහනානි - මජ්ඣං.
 4. අනිත්ථියංබව මසඤ්ඤාකායං - මජ්ඣං. අනිත්ථියං - සංඝා,
 5. පරිවරියං මග්ගිං සුගතිං කපං වජ්ජං - මජ්ඣං.
 6. වජ්ජං - මජ්ඣං, සංඝා.
 7. පකකිරිංසු - මජ්ඣං.
 8. සනතතියං - මජ්ඣං. සනතතියං - සංඝා.
 9. කපං - මජ්ඣං.

5226. ඉදින් යමෙක් දුම්පිළ ඇති මහත් තේජස් ඇති ගීන්තට දර හා තාණ අනුභව කරවමින් පින් කෙරෙයි නම් අභූරු දවන්නෝ ද, ලුණු සාදන්නෝ ද, අරක්කැමියෝ ද, මළ මිනී දවන්නෝ ද පින් කරන්නාහ.

5227. ඉදින් මොහු වනාහි පින් නො කෙරෙත් නම් මෙ ලොවැ මන්ත්‍ර හදරන බමුණෝ ගිනි තැප පින් කෙරෙද්ද? මෙ ලොවැ කිසි මිනියෙක් දුම්පිළ ඇති මහත් තේජස් ඇති ගීන්තට අනුභව කරවමින් පිනක් නම් නො කෙරේ.

5228. දෙදිවි ඇත්ත, ලෝවැසියන් පුදනලද්ද වූ ම ගීන්ත නො මනා ගඳ ඇති බොහෝ දෙනාට අප්‍රිය වූ යම් කුණපයක් මිනිස්සු දුරු කෙරෙත් ද, එබඳු නො පසස්නාලද කුණපය කෙසේ නම් අනුභව කරන්නේ ද?

5229. සම්මරු ගීන්ත දෙවියන් අකුරෙන් කෙනෙකු යි කියති. නුවණ නැති මිලේචයෝ වනාහි ජලය දෙවියෙකු යි කියති. මේ සියල්ලෝ ම බොරු කියති. ගීන්ත දෙවියන් අතරෙන් අයෙක් නො වේ. ජලය ද දෙවියෙක් නො වේ.

5230. පව් කරන්නෙක් ඉඳුරන් නැති සිත් නැති සත්ත්වයන්ගේ බත් පිසීම ආදී කටයුතු කරන වෙස්සානර නමැති ගීන්ත පුද කෙසේ නම් සුගතියට යන්නේ ද?

5231. මෙලොවැ ජීවිකාව ප්‍රයෝජන කොට ඇත්තාහු (බමුණෝ) බ්‍රහ්මයා සියල්ලන් මැඩ පවත්වන්නෙකැයි ද ගිනි දෙවියා පුදන්නෙකැයි ද කියති. සියලු අනුභව ඇති සියල්ලන් වසඟ කරන බ්‍රහ්මයා තෙමේ නො මවන ලද්දේ කවර හෙයින් මවනලද ගීන්ත වදින්නෙක් වන්නේ ද?

5232. (එම්බා අරිෂ්ටය,) මේ බමුණෝ සිනාවට පුදුසු නුවණැති-යන්ගේ සිතීමට නො හොබනා බොරුවක් ලාභසත්කාර හේතු කොට පෙරු පැනීරු වූහ. ඔව්හු ලාභසත්කාර නො ලැබෙන කල යතුන් හා සම්බන්ධකොට (ශාන්තිධර්ම නමැති යාගයක් නිපැවැත්වූහ. නොහොත් ශාන්තිධර්ම නමැති යාගසූත්‍රයක් ගෙතුහ.)

5233. ආයබ්වු බමුණෝ මන්ත්‍ර ඉගෙනීමටද, ඝෛත්‍රියයෝ පොළොව පාලනයට ද, වෛශ්‍යයෝ සී සැමට ද, ශුද්‍රයෝ ඔවුන්ගේ මෙහෙ කිරීමට ද වෙන් වෙන් වශයෙන් තම තමන්ගේ කුලප්‍රදේශයනට දනුව පැමිණියහ. මොවුහු මහබමු විසින් මැඩුණාහ යි කියති.

5234. එතඤ්ච සච්චිං වචනං භවේය්‍ය
 යථා ඉදං භාසිතං බ්‍රාහ්මණෙහි,
 නාබන්ධියො ජාතු ලභෙථ රජ්ජං
 නාබ්‍රාහ්මණො මනත්තපදනී සි කෙඛ
 නාඤ්ඤත්‍ර වෙච්ඤ්ඤි කසිං කරෙය්‍ය
 සුඤ්ඤි න මුඤ්ඤි පරපෙසසිනාය.¹
5235. යස්මා ච එතං වචනං අභුතං
 මුසා වීමෙ ඔදරියා භණන්තී,
 තදපපඤ්ඤා අභිසද්දහතනී
 පස්සන්තී තං පණධිතා අත්තනාව.
5236. බන්තායා න වෙසසා න බලිං හරන්තී
 ආදය සඤ්ඤානී වරන්තී බ්‍රාහ්මණා,
 තං තාදීසං සංවුභිතං විහිංතං²
 කස්මා බ්‍රහ්මා නුජ්ජකරොති ලොකං.
5237. සචෙ හි සො ඉසසරො සබ්බලොකෙ
 බ්‍රහ්මා බහු භුතපතී පජානං,
 කීං සබ්බලොකං වීදහී අලකඛිං
 කීං සබ්බලොකං න සුඛී අකාසි.
5238. සචෙ හි සො ඉසසරො සබ්බලොකෙ
 බ්‍රහ්මා බහු භුතපතී පජානං,
 මායා මුසාවජ්ජමදෙන වාපි
 ලොකං අධමෙමින කිමඤ්ඤාසි.
5239. සචෙ හි සො ඉසසරො සබ්බලොකෙ
 බ්‍රහ්මා බහු භුතපතී පජානං,
 අධමෙයො³ භුතපතී අරිධං
 ධමෙමි සති සො වීදහී අධමමං.
5240. කීවා පටංගා උරගා ච හෙනා⁴
 හණ්ධා කීමී. සුජ්ඤ්ඤි මඤ්ඤා ච,
 එතෙ හි ධමමා අනරියරුපා
 කඤ්ඤාජකානං විතරා බහුඤ්ඤං.
5241. සචෙ හි සො සුජ්ඤ්ඤි සො හනාති
 හතොපි සො සත්භවුපෙති ධානං,
 හොවාදී හොවාදීනං මාරයෙය්‍යුං⁵
 යෙ වාපි තෙසං අභිසද්දහෙය්‍යුං.

1. පරපෙසසනාය - මජ්ඣිම. පරපෙසසනාය - සුඤ්ඤා,
 2. පඤ්ඤා - මජ්ඣිම.
 3. අධමමෙයො - මජ්ඣිම. සුඤ්ඤා.
 4. හිධා - මජ්ඣිම. සුඤ්ඤා.
 5. මාරයෙය්‍යුං - මජ්ඣිම.

5234. යම්සේ බමුණන් විසින් මෙය කියන ලද්දේ ද, (ඉදින්) මෙය සැබෑ බවෙන් වේ නම් ඤාණිය නො වූවෙක් කිසි කලෙකත් රජය නො ලබන්නේ ය. බමුණු නො වූවෙක් මන්ත්‍ර නො හදාරන්නේය. වෛශ්‍යයන් මිය අනෙකෙක් නො සි සාන්නේ ය. ගුදු තෙමේ අන්‍යයන්ගේ මෙහෙකරු බැවින් නො ජීවෙන්නේ ය.

5235. යම් හෙයකින් මේ විවනය බොරු වේ ද, එහෙයින් බඩ වැඩීම හේතුකොටගෙන මේ බමුණෝ බොරු ද කියති. ඒ බොරුව මද නුවණැත්තෝ අදහති. ප්‍රාඥයෝ කුමු මැ ඒ බොරුව සදෙස් ය සි දකිති.

5236. ඤාණියයෝ අයබදු නො ගනිති. වෛශ්‍යයෝ අයබදු නො දෙති. බමුණෝ ආයුධ රැගෙන හැසිරෙති. එසේ කැළැඹුණු වෙසෙසින් බිඳුණු ඒ ලෝකය කවර හෙයින් බඹ තෙම සෘජු නො කෙරෙයි ද?

5237. ඉදින් බොහෝ සත්වයනට ස්වාමී වූ ඒ බ්‍රහ්ම තෙම සියලු ලෝකයෙහි අධිපති වේ නම් කවරහෙයින් සියලු ලෝකය දුක් සහිතවූවක් කෙළේ ද? කවර හෙයින් සියලු ලොව සැපවත් නො කෙළේ ද?

5238. ඉදින් බොහෝ සත්වයනට ස්වාමී වූ ඒ බඹ තෙම සියලු ලො වැ අධිපති වේ නම් මායා ය, මුසා ය, මද ය යන මේ නො දහමින් යුතු කොට ලොව කුමක් සඳහා මැවී ද.

5239. ඉදින් බොහෝ සත්වයනට ස්වාමී වූ ඒ බ්‍රහ්මයා සියලු ලොවැ අධිපති වූ වේ නම්, එමඟ අරිෂ්ට, කුසල් දහම් ඇති කලා යම් බඹෙක් නො දහම් ඇති කෙළේ ද හේ නො දහැමියෙකි.

5240. පණු ය, පළහැටි ය, සර්ප ය, මැඩි ය, කෘමි ය, මැසි ය යන මොවුන් නසා පිරිසුදු වෙයි යන මේ අන්‍යාසි ස්වරූප වූ ධර්මයෝ කාමිබෝජ රටවැසි (අන්‍යාසිවූ) බොහෝ දෙනාගේ බොරු ය.

5241. ඉදින් යාගයෙහි දී යමෙක් නසා ද හේ පිරිසිදු වෙයි නම් ඒ නැසුණු හැනැත්තෝ දෙවිලොවට යේ නම් බමුණෝ බමුණකු ම මරන්නාහ. යම් කෙනෙක් ඔවුන්ගේ වදන් අදහන්නාහු නම් ඔවුන් ද මරවන්නාහු ය.

- 5242. නෙව මීගා නපජසුනොපි ගාවො
ආයාවතනි අත්තවධාය¹ කෙවී,
විප්ප්ඤ්ඤානං ඉධිජීවිකඤ්ඤා
යඤ්ඤාසු පාණං පසුමාහරතනී.
- 5243. යුජසසා² නෙ පසුබ්බෙහි ව බාලා
වීතෙහි වණෙණ්ණි මුඛං නයනනී,
අයං නෙ යුජො කාමදුගො පරඤ්ඤා
හවීසසනි සංඝො සමපරායං.
- 5244. සවෙ ව යුජෙ මණ්ඩබ්බිමුත්තං
ධඤ්ඤා ධනං රජනං ජාතරූපං,
සුකෙඤ්ඤා කට්ඨෙසු නවෙසු වාපි
සවෙ දුගෙ නිද්දෙව සබ්බකාමෙ
තෙවිජ්ජසබ්බා ව පුද්ධං යජෙය්සං
න බ්‍රාහ්මණා කඤ්ඤි තං³ යාජෙය්සං.
- 5245. කුතො ව යුජෙ මණ්ඩබ්බිමුත්තං
ධඤ්ඤා ධනං රජනං ජාතරූපං,
සුකෙඤ්ඤා කට්ඨෙසු නවෙසු වාපි
කුතො දුගෙ නිද්දෙව සබ්බකාමෙ.
- 5246. සයා ව ලුඤ්ඤා උපලභිබාලා⁴
වීතෙහි වණෙණ්ණි මුඛං නයනනී,
ආදය අග්ගිං මම දෙහි විතං
තනො සුඛි හොහිසි සබ්බකාමෙ.
- 5247. තමග්ගිමුත්තං සරණං පවීසස
වීතෙහි වණෙණ්ණි මුඛං නයනනී,
ඔරොපඤ්ඤා කෙසමෙසුං නබඤ්ඤා
වෙදෙහි විතං අනිගාලයනනී.
- 5248. කාතා උලුකංව රහො ලහිඤ්ඤා
එකං සමානං බහුකා සමෙච්ච,
අනානානී භුඤ්ඤා කුහකා කුහිඤ්ඤා
මුණ්ණං කරිඤ්ඤා යඤ්ඤාපටොසසජනනී.
- 5249. එවං හි සො වඤ්ඤානො බ්‍රාහ්මණෙහි
එකො සමානො බහුහි⁵ සමෙච්ච,
නෙ යොගයොගො වීලුමසමානා
දිට්ඨං අදිට්ඨොන ධනං හරතනී.

- 1. ජනනවධාය - මජ්ඣ.
- 2. යුජසස නෙ - මජ්ඣ., සඤා.
- 3. නිච්චි - මජ්ඣ., සඤා.
- 4. පලුඤ්ඤා - මජ්ඣ., සඤා.
- 5. බහුකා - මජ්ඣ., සඤා.

5242. කිසි මාග කෙනෙක් නමා නසන්නට නො යදිති. සිටුපාවෝ ද නො යදිති. ගවයෝ ද නො යදිති. මෙ ලොව ජීවත්වීම ප්‍රයෝජන කොට ඇත්තෝ යාගයන්හි දී පණ ඇති සිටුපාවුන් සල්වමින් මරති.

5243. ඒ නුවණ නැති පසු ආදින් යාගස්තම්භයෙහි බදිනු ලබනකල මේ යාගස්තම්භය නොපට පරලොව දී කැමති වස්තුව දෙන්නේ වෙයි පරලොව ශාස්වත වන්නේ ය යි විසිතුරු වර්ණනාවන්ගෙන් මුහුණ සතුටු කෙරෙති.

5244. ඉදින් යාගස්තම්භයෙහි මැණික් ය, සක් ය, මුතු ය, ධාන්‍ය ය, ධන ය, පිදී ය, රත්රන් ය යන මෙය වේ නම් ඉදින් වියැළි නො වියැළි කාෂ්ටයන්හි ද දෙවිලොව කැමති සියලු වස්තුව දීම වේ නම් ජීවේද ය දන්නා බමුණෝ ම බෙහෙවින් යාග කරන්නාහු ය. බමුණෝ අන් කිසිවකු ලවා යාග නො කර වන්නාහු වෙති.

5245. යාගස්තම්භයෙහි මැණික් ය, සක් ය, මුතු ය, ධාන්‍ය ය, ධන ය, පිදී ය, රත්රන් ය යන මෙය කොයින් ද, වියැළි නො වියැළි කාෂ්ටයන්හි දෙවිලොව කැමති සියලු වස්තුව දීම කොයින් ලැබෙන්නේ ද?

5246. පෙළුණු අඤාන මිනිසුන් ඇති කපටි රුදුරු බමුණෝ තෙපි ගිනි ගෙන පුද මට වස්තු දෙව, තෙපි කැමති සියලු සමපත් ලැබූ සුඛිත වෙව'යි විවිත්‍ර වර්ණනාවෙන් ඔවුන්ගේ මුහුණ සතුටු කෙරෙති.

5247. ඒ ගිනි පුද කරන හලට ඇතුළු වූ හිසකෙස් රැවුල් බාවා නිය ද කපවා විවිත්‍ර වර්ණනාවෙන් මුහුණ තුටු කෙරෙති. වේද කථාවලින් ඔහුගේ සමපත් විනාශයට පමුණුවති.

5248. හුදෙකලා වූ බකමුණකු ලැබූ කපුටන් මෙන් ඒ කුහක බමුණෝ බොහෝ දෙන එක් වූ ඔහු වංචා කොට ඔහුගේ රස බොජුන් අතුහටකොට හිස මුටුකොට යාගස්ථානයෙහි පසෙකට දමති.

5249. මෙසේ හුදෙකලා වූ හෙ තෙම බොහෝ බමුණන් විසින් රැස් වූ රවටන ලද්දේ වේ. ඒ බමුණෝ නොයෙක් යුක්ති කරණකොට පැහැර ගන්නාහු නො පෙනෙන දෙවි සැපතීන් පෙනෙන ධනය රැගෙන යති.

5250. අකාසියා රාජුභි වානු¹සිට්ඨා
 නදසුස ආදය ධනං හරන්ති,
 තෙ නාදියා වොරසමා අසන්තා
 වජ්ඣා න හඤ්ඤානති අරිට්ඨ ලොකෙ.
5251. ඉන්ද්‍රසුස බාහාරසි දකඛිණානි
 යකෙඤ්ඤසු ඡිත්තනි පලාසයට්ඨිං,
 නං වෙපි සච්චං මසවා ඡිත්තබ්බාහු-
 කෙනසුස ඉන්ද්‍ර අසුරෙ ජිනානි.
5252. තකෙඤ්චි කුච්ඡං මසවා සමඛු
 හන්තා අවජේඣා පරමො ස දෙවො,
 මහත්තා² ඉමෙ බ්‍රාහ්මණා කුච්ඡරූපා
 සන්ද්විසිකා වඤ්ඤානා ඵස ලොකෙ.
5253. මාලාගිරි තිමවා යො ච ගිජේඣා
 සුදසුසනො නිසභො කාකන්තරු,³
 ඵතෙ ච අඤ්ඤා ච නගා මහන්තා
 විත්තා කතා යඤ්ඤකරෙහි මාහු⁴.
5254. යඵපපකාරානි හි ඉට්ඨකානි
 විත්තා කතා යඤ්ඤකරෙහි මාහු,
 න පබ්බතා භොනති තඵපකාරා
 අඤ්ඤාදියා අවලා තිට්ඨපෙලා.
5255. න ඉට්ඨකා භොනති සීලා විරෙනපි
 න තඵ සඤ්ජායති අයො න ලොහං,
 යකෙඤ්ච ච ඵතං පරිවණ්ණියන්තා
 විත්තා කතා යඤ්ඤකරෙහි මාහු.
5256. අජ්ඣායකං මන්තගුණුපපක්ඛං
 තපඝනිතං යාවයොගොති මාහු,
 තීරෙ සමුද්දසුදකං සජ්ඣන්තං
 තං සාගරජේඣාහරි තෙන, පෙපෙය්‍යා.
5257. පරො සහසුසමිපි සමන්තවෙදෙ
 මන්තපපණො නදියො වහන්ති,
 න තෙන ව්‍යාපහන්තරසුදකානං⁵
 කසමා සමුද්දෙ අකුලො අපෙපෙය්‍යා.

1. වානු - මජ්ඣ. සා.
 2. සහත්තා - මජ්ඣ. සා.
 3. නාචෙරු - මජ්ඣ.
 4. මාහු - මජ්ඣ.
 5. රසුදක නි - මජ්ඣ. සා.

5250. රජුන් විසින් අනුශාසනා කරන ලද අසබදු ගන්නා රාජපුරුෂයන් මෙන් ඔහුගේ එම ධනය රැගෙන යති. අරිෂ්ටය, ලොවැ සොරුන් හා සමාන අසත්පුරුෂ වධයට සුදුසු එබඳු වූ ඒ බමුණෝ කුමක් හෙයින් නො මරවනු ලබන් ද?

5251. ඔවුහු සක්දෙව්දුගේ දකුණත ය යි යාගස්ථානයන්හිදී කැල ලියක් සිඳිති. ඉදින් එය සැබෑ නම් ශක්‍ර දෙවෙන්ද්‍රයා කපනලද අත් ඇත්තෙකි. ඉන්ද්‍ර ඔහුගේ කවර නම් බලයකින් අසුරයන් දිනා ද?

5252. බමුණන්ගේ ඒ වචනය හිස්මැ ය. සක්දෙව්දු අත් ඇත්තෙකි. ඒ උකුම් දෙව් තෙම සතුරන් නසන්නෙකි. කිසිවකු වීසිනුදු නො නැසිය හැක්කේය. බමුණන්ගේ මේ වේද මන්ත්‍රයෝ තුවිෂ්ඨභාව ඇත්තාහ. මෙය ලෝකයෙහි පෙනෙන රැවටීමකි.

5253. මාලාගිරි ය, හිමවත් ය, ගීර්කු ය, සුදුසාන ය, නිසභ ය, කාකනෝරු ය යන මේ පර්වතයෝ ද සෙසු මහත් පර්වතයෝ ද යාග කරන බමුණන් විසින් ආසන සඳහා ගඩොලින් කරන ලදහ යි කියති.

5254. යම් බදු ගඩොලකින් යාග කරන බමුණන් විසින් ආසන කරන ලදහ යි කියද්ද මේ පර්වතයෝ එ බදු අසුරු ඇත්තෝ නො වෙති. නො සෙල්වෙන පිහිටි ගල් ඇති අත් අසුරු ඇත්තෝ යි.

5255. ගඩොල් බොහෝ කලෙකිනුදු ගල් නො වෙයි. එහි යකඩ ද ලෝහ ද උපදනේ නො වේ. යාගයෙහි දී මෙය වර්ණනා කරන්නෝ යාග කරන බමුණන් විසින් කළ ආසන යැ යි කියත්.

5256. වේද හදරන මන්ත්‍ර කොටස්වලින් යුත් තපස්වී වූ බමුණා ඉල්ලීමට සුදුස්සෙකු යි ද කීහ. මුහුදු ඉවුරෙහි දිය නාන්නා වූ එ බදු බමුණකු සසුර ගිල ගත්තේ ය. එහෙයින් (මුහුද) පානය නො කළ හැක්කක් (ලුණු දිය ඇත්තක්) කරන ලදී.

5257. නිම කොට උගත් වේද ඇති මන්ත්‍රයෙන් යුත් දහසකට වැඩි බමුණන් නදීහු ගිල්විති. එහෙයින් නදී ජලයෙහි වෙනස් රසක් (ලුණු රසක්) නොවේ. කවර කරුණෙකින් අසම වූ සමුද්‍රය භ්‍රමයා නො පිය යුත්තක් කෙළේ ද?

5258. යෙ කෙවි කුපා ඉධ ජීවලොකෙ
ලොඤ්ඤකා කුපවණෙහි බාතා,
නා බ්‍රාහ්මණසේනාහරණෙන තෙසු
ආපො අපෙයො දිරසඤ්ඤරාහු.
5259. පුරෙ පුරස්ථා කා කසස හරියා
මනො මනුසසං අජනෙසි පුබ්බෙ,
තෙනාපි ධම්මෙත න කොචි තීනො
ඵවමි වොසසග්ගවිභාගමාහු.
5260. චණ්ඩලපුතොපි අධිච්ච වෙදෙ
භාසෙය්‍ය මනෙත කුසලො මුනිමා,
නා තසස මුඛා වීඵලෙය්‍ය සත්තධා
මනාතා ඉමෙ අත්තවධාය කත්තා.¹
5261. වාචාකතා ගිඤ්ඤිකතා² ගභිතා
දුගම්මාවයා කව්‍යපථානුපතතා,
බාලානවිභතං විසමෙ නිවිට්ඨං
තදපපඤ්ඤා අභිසද්දහනති.
5262. සීහසස ව්‍යගසසස ව දීපිනො ව
න විජුති පොරිසියං බලෙන,
මනුසසභාවො ව ගවංච පෙතෙඛා
ජාතී හි තෙසං අසමා සමානා.³
5263. සවෙ ව රාජා පය්ඨං විජිත්වා
සජීවවා අසසවො පාරිසප්ප්පා,
සයමෙව සො සතතුසඛිකං⁴ විජෙය්‍ය
තසස පජා නිච්චුට්ඨි භවෙය්‍ය.
5264. බන්ධියමනතා ව තයො ව වෙද
අකේන ඵනෙ සමකා භවතති,
තෙසඤ්ඤ අත්ථං අචිනිච්ඡනිත්වා
න බුජ්ඣති ඔසපථංච ජනතං.
5265. බන්ධියමනතා ව තයො ව වෙද
අකේන ඵනෙ සමකා භවතති,
ලාභො අලාභො අයසො යසො ව
සබ්බෙ තෙ සබ්බෙසං චතුනඛධම්මා.

1. කතා - මජ්ඣං.
2. ගිඤ්ඤිකා - මජ්ඣං, සඛා.
3. සමානං - මජ්ඣං, පායා.
4. සංස - මජ්ඣං.

5258. දෙදිව ඇත්ත, මේ ජීව ලෝකයෙහි ළිඞ් භාරන්තන් කැණු කුරදිය ඇති යම් කිසි කුපයෝ වෙත් ද, එහි ජලය බවුණන් ගිලීම නිසා නො පිය හැකි වියයි නො කියත්.

5259. පෙර පළමු කප කවර නම් නැනැත්තක් කවරකුහට අමු වූ ද? පෙර මතය ම. මිනිසා ඉපැද විය. එකරුණෙන් කිසිවෙක් හීන නො වේ. මෙසේ ඇති කල තම තමන්ගේ ක්‍රියාවන් පිළිබඳ වෙනස වෙසෙසින් කියති.

5260. ප්‍රඥාවන් දක්ෂ වෘක්ඛාල පුත්‍රයෙක් ද වේදය ඉගෙන මන්ත්‍ර කියන්නේ නම් ඔහු ගේ මුදුන සත්කඩක් කොට නො පැළෙන්නේ ය. එ බැවින් මේ මන්ත්‍රයෝ තමෙහට වධ පිණිස කරන ලද්දෝ ය.

5261. බොරු බසින් කරනලද ලාභයෙහි ගිජුබැවින් බවුණන් විසින් ගනුලබන කාව්‍යකාරයින්ගේ බසව අනුව ගිය මේ වේද මන්ත්‍ර නො මුදලිය හැක්කෝ ය. නුවණැත්තන්ගේ සිත මේ විෂම වේදයෙහි බැසගෙන සිටියේ ය. අඤානයෝ එය අදහති.

5262. බලයෙන් සිංහයකුගේ ද ව්‍යාඝ්‍රයකුගේ ද දිවියකුගේ ද පෞරුෂයට සමානවුවක් බවුණන්හට නැත. (ඔවුන්ගේ) මනුෂ්‍යත්වය ද ගවයන්ගේ ස්වභාව මෙන් දක්කයුතු ය. අඤානභාවය හේතු කොට ගෙන ගවයන් හා සමචන ඒ බවුණන්ගේ ජාතිය වනාහි (ගවයන් හා) නො සම වෙයි.

5263. ඉදින් (මහබමු දුන් හෙයින්) රජ ද පොළොව දිනා කීකරු පිරිස් ඇත්තේ සහජීවනය කරන්නන්ගෙන් යුත් වූයේ වේ ද, ඒ රජ, කෙමීම සතුරු සමූහය ජයගන්නේ නම් ඔහුගේ (රට වැසි) ප්‍රජාව නිබඳ සුවයට පැමිණෙන්නේ ය. (යුද්ධයක් අනවශ්‍ය හෙයිනි.)

5264. ඝෂත්‍රිය මන්ත්‍ර ද ත්‍රිවේදය ද යන මොව්හු අතීයෙන් සමාන වෙති. ඔවුන් පිළිබඳ අතී විනිශ්චය නො කොට (ආඥාවශයෙන් ගන්නා තෙතැත්තේ) සැඩ දිය පහරින් වැසුණු මග මෙන් (එහි අර්ථය) අවබෝධ නො කෙරෙයි.

5265. ඝෂත්‍රිය මන්ත්‍ර ද ත්‍රිවේදය ද යන මොව්හු වචනාතී වශයෙන් සම වෙති. ලාභය අලාභය අසසය යසය යන මොව්හු සියලු වතුරවර්ණයන් පිළිබඳ ස්වභාවධර්මයෝ ය.

5266. යථාපි ඉක්ඛා ධනධර්මාදි හෙතු
කම්මානි කාරෙතති¹ පුටු පථව්‍යා,
තෙවීජ්ජසඛ්ඛාපි² තථෙවි අජ්ජ
කම්මානි කාරෙතති පුටු පථව්‍යා.

5267. ඉඛෙහාභී එතෙ සමකා හවන්ති.
නිවුසසුකා³ කාමගුණෙසු යුක්තා,
කම්මානි කාරෙතති පුටු පථව්‍යා
තදපපඤ්ඤා දිරසඤ්ඤා⁴ භෙ.

යඤ්ඤාභෙදවාදකණ්ඩො.

5268. කසස හෙරි මුතීංගා ව සඛ්ඛාපණවදෙඤ්චිමා,⁵
පුරතො පච්චන්තනානි භාසයන්තා රථෙසහං.

5269. කසස කඤ්ඤිතපචෙච්චන පුටුනා විජ්ජවණ්ණිනා,
යුවා කලාපසභ්භාදො කො එති සිරියා ජලං.

5270. උසනාමුඛෙ⁶ පහවිඨංච ඛදිරඛාරසඤ්ඤා⁷භං,
මුඛං වාරුරිවාහානි⁸ කො එති සිරියා ජලං.

5271. කසස ජමෙඛානදං ජන්තං සසලාකං මනොරමං,
ආදිව්චිරංසාවරණං කො එති සිරියා ජලං.

5272. කසස අඛ්ඤා⁹ පරිග්ගඤ්ඤා වාළච්චනිමුක්ඛමං,
වරතෙ¹⁰ වරපඤ්ඤාසස මුඛනි උපරුපරි.

5273. කසස පෙටුණහස්වානි විචිත්‍රානි මුදුනි ව,
තපඤ්ඤාමණ්ඩණ්ඩානි¹⁰ වරතති උභතො මුඛං.

5274. ඛදිරඛාරවණණ්ණා ඔසකාමුඛෙ පහංසිනා,
කසෙසුතෙ කුණ්ඤලා වග්ගු සොහනති උභතො මුඛං.

5275. කසස වාතෙන පුපිනා නිඛන්තා මුදුකාලකං,¹⁰
සොහයනති නලාටන්තං නභා විජ්ජරිච්චිග්ගතා.

5276. කසස එතානි අකඛිනි ආයතානි පුටුනි ව,
කො සොහනි විසාලකො කසෙසුතං උණ්ණිජං මුඛං.

1. කාරෙතති - මජ්ඣං.
2. සඛ්ඛාපි - මජ්ඣං.
3. නිවුසසුකා - මජ්ඣං.
4. දිරසඤ්ඤා - මජ්ඣං, සහා.
5. සඛ්ඛාමුඛ - අට්ඨකපා
6. වාරුරිවා - මජ්ඣං.
7. අඛ්ඤා - මජ්ඣං, සහා.
8. උභතො - මජ්ඣං, සහා.
9. කසෙසුතමණ්ඩණ්ඩානි - මජ්ඣං, යුච්ඤ්ඤා - සහා.
10. කාලකං - මජ්ඣං.

5266. යම් සේ ගෘහපතියෝ ධනධාන්‍ය හේතුවෙන් පොළොවෙහි බොහෝ කම්පාන්ත කරවද්ද, බමුණෝ ද එලෙසින් ම දන් පොළොවෙහි බොහෝ කම්පාන්ත කරවති.

5267. නිතර උත්සාහ ඇති පස්කම් සැපතෙහි යෙදුණු පොළොවෙහි බොහෝ කම්පාන්ත කරවන මොව්හු ගෘහපතියන් හා සමාන වෙති. දෙදිව ඇති අරිට්ඨය, මද නුවණැති ඒ බමුණෝ බමුණු දහමින් දුරවුවෝය යි (භූරිදක්ක නාරජ කී ය.)

යඤ්ඤභෙදවාද කාණ්ඩය යි.

5268. වැයුම ඇත්තා වූ මහබෙර ද මිහිභුබෙර ද සක් ද පනාබෙර සහ ගැට බෙර ද යන මේ තුන්යෝ රජු සතුටු කෙරෙමින් කවරකුගේ අභිමුඛයෙන් පිළිපත්නාහු ද?

5269. මහත් වූ වීදුලියට බඳු පැහැ ඇති රන් මුවා නළල්පවීන් කවරකුගේ මුහුණ බැබැලේ ද? තරුණ වූ දුනුහියවුරින් සැරැස්සුණු කවරෙක් සොහොවෙන් දිලියෙමින් එයි ද?

5270. කඹුරු උදනෙහි ඔප දමන ලද්දක් මෙන් දිලියෙන කිහිර'භූරු මෙන් ප්‍රභා ඇති මනෝඥ වූ මුහුණ බැබැලෙයි. එ බඳු කවරෙක් සෝභාවෙන් දිලියෙමින් එයි ද?

5271. සිත්කලු සලාක සහිත හිරුරැස් වළකන රන්මුවා ඡත්‍රය කවරකුට දරනුලැබේ ද? සෝභාවෙන් දිලියෙමින් කවරෙක් එයි ද?

5272. සෙමෙර දරන්නන් කළවයෙන් රඳවන ලද උතුම් වල්වීදුනාව උතුම් නුවණ ඇති කවරකුගේ හිස මන්තෙහි හැසිරේ ද?

5273. සන්රුවනින් විසිතුරු මෘදු වූ රන් හා මිණියෙන් කැරැණු දඩු (මිටි) ඇති මොණර පිල් කලබහු කවරකුගේ මුව දෙපසින් හැසිරෙද්ද?

5274. දිලියෙන කිහිර'භූරු බඳු පැහැ යුත් කඹුරු උදනෙහි ඔප දැමූ මේ මනහර කුණ්ඩලාභරණයෝ කවරකුගේ මුව දෙපසැ බැබැලෙත් ද?

5275. සුළඹින් සැලෙන සිනිඳු වූ අග් ඇති මෘදු වූ කේශයෝ අහසින් පැන නැඟුණු වීදුලිය මෙන් කවරකුගේ නළල් කෙළවර හොබවද් ද?

5276. දිගු පුළුල් වූ මේ ඇස් කවරකුගේ ද? මහත් ඇස් ඇති මේ කවරෙක් බැබැලේ ද? රන් කැඩපතක් බඳු පිරිපුන් මේ මුහුණ කවරකුගේ ද?

5277. කඤ්ඤතෙ ලපනජා¹ සුඛා සුඛාසම්බවරුපමා,
භාසමානස්ස සොභනති දන්තා කුපපිලසාදිසා.
5278. කස්ස ලාධාරසසමා භක්ඛපාද සුඛෙධිතා,
කො සො බිඤ්ඤාච්ච සම්පකොතා දිවා සුරියොච භාසති.
5279. හිමච්චියෙ හෙමචිතො² බ්‍රහ්මසාලොච³ පුප්ඵිතො,
කො සො ඔදනපාවාරො ජයං ඉඤ්ඤෙච සොභති.
5280. සුවණ්ණපිලකාකීණ්ණං මණ්ඩණ්ඩවිච්චිතං,⁴
කො සො පරිසමොගස්ස ඊසො⁵ චිත්තංච මුච්චති.
5281. සුවණ්ණ විකතා විත්තා⁶ සුකතා විත්ත⁷ සිඛිනතා,⁸
කො සො ඔමුඤ්ඤිතෙ පාද නමො කඛා මහෙසිනො.
5282. ධනරච්චියං හි⁹ තෙ නාගා ඉද්ධිමනො යසස්සිනො,
සමුද්දජය උප්පතො එතෙ නාගා මහිද්ධිකාති.

භුරිදත්තජාතකං ඡට්ඨමං.

මහානාරදකස්සප ජාතකං සත්තමං

5283. අහු රාජා විදෙභානං අධිගාති¹⁰ නාම ඛක්ඛයො,
පහුතයොග්ගො ධනිමා අනන්තබලපොරියො.
5284. සො ච පණ්ණරසිං¹¹ රත්තං පුරිමෙ යාමෙ අනාගතෙ,
වාතුමස්ස¹² කොමුදියා අමචෙච සන්තිපාතයි.
5285. පණ්ඩිතෙ සුතසම්පකො චිතිතපුඛෙඛ¹³ විචකඛණො,
විජයඤ්ඤි සුනාමඤ්ඤි සෙනාපතීමලාතකං.
5286. තමනුපුච්ඡි වෙදෙහො පචෙචකං මුච්ච සංගුචිං,
වාතුමස්ස¹⁴ කොමුදජ්ජ පුණ්ණං ව්‍යපගතං තමං
කායජ්ජ රතියා රත්තං විහරෙමු ඉමං උතුං.

1. ලපනාජාතා - මජ්ඣං.
2. හිමච්චි - මජ්ඣං.
3. මහාසාලොච - මජ්ඣං.
4. රුචිකකං - මජ්ඣං. ස.යා.
5. ඊසා - මජ්ඣං. ඊසෙ - ස.යා.
6. චිත්තා - මජ්ඣං.
7. විකතනො - මජ්ඣං. ස.යා.
8. සිඛි සිඛිනී - මජ්ඣං. ස.යා.
9. ධනරච්චිය - ස.යා.
10. අධිගතී - මජ්ඣං. ස.යා.
11. පනාරච්චිය - මජ්ඣං. ස.යා.
12. වාතුමාසා - මජ්ඣං. වාතුමාස - ඊ.
13. චිත - මජ්ඣං. ස.යා.
14. වාතුමාසා - මජ්ඣං.

5277. කථා කරන යමකු ගේ පිරිසුදු උතුම් සක්පෙති බඳු නොද කැකුළු සමාන වූ දත් බැබැලේ ද එ බඳු පිරිසුදු දත් කවරකු ගේ ද?

5278. ලාකඩ දියට බඳු පැහැ ඇති මේ සුවිසේ වැඩුණු අත් පා කවරකු ගේ ද? බිඹුපල වැනි තොල් ඇති ඒ කවරෙක් දවල් හිරු මෙන් බැබැලේ ද?

5279. හිමසාකුව ගේ අවසන්හි හිමාලයෙහි පිහිටි මහ සල් රූකක් මෙන් පෙරෙවි සුදු උතුරු සළ ඇති ඒ කවරෙක් නම් අසුරයන් දිනූ සක්දෙව රජු මෙන් බැබැලේ ද?

5280. රන් බුබුලින් ගැවැසි ගත් මිණි මීටෙන් විසිතුරු කැරුණු කඩුව පිරිස් මැදට බැසගත් අධිපති කවරෙක් නම් මුදු ද?

5281. රනින් කැරුණු විසිතුරු කොට මැනැදින් කැරුණු ගෙකුමෙන් යුත් මිරිවැඩි, මහර්ෂී වූ ඔබ හට නමස්කාර කොට ඒ කවරෙක් පාදයෙන් මුදුයි ද? සාගර බ්‍රහ්මදහන රජ තෙමේ පිය රජ වූ තාපසයාණන්ගෙන් ඇසිය.

5282. සාද්ධි ඇති යග පිරිවර ඇති ඔව්හු ධාතරාජ්‍යට නම් නාරජු ගේ පුත් වූ නාගයෝ වෙති, මහත් සාද්ධි ඇති මේ නාගයෝ වනාහි සමුද්‍රපා නමැති මගේ දුටු උපන් පුත්තු වෙති යි පියරජ තෙමේ කී ය.

භූමිදත්ත ජාතකය නිමි.

7. මහානාරදකස්සප ජාතකය

5283. බොහෝ හස්තාශ්‍රට වාහනාදිය ඇති ධනවත් වූ අපමණ හට සේනා ඇති විදේහ රට වැසියන්ගේ අංගාති නම් ක්ෂත්‍රීය රජෙක් විය.

5284. ඒ අංගාති නමැති රජ තෙමේ වස්සාර මාසයාගේ අවසන් දවස වන පිපි කුමුදු මල් ඇති ඉල්මයෑ පුරපසළොස්වක් රාත්‍රීය පිළිබඳ ප්‍රථම යාමය ඉක් මැ නො ගිය කලා ඇමතියන් රැස් කැර වී ය.

5285-5286 පණ්ඩිත වූ ඇසුපිරු තැන් ඇති සීනා පෙරුදැරි වැ කථා කරන ස්වභාව ඇති දක්ෂ වූ විජයනමැති ඇමතියා ද සුනාම නමැති ඇමතියා ද අලාක නමැති සෙන්පතියා ද යන මොවුන් ගෙන් වෙඳේන රජ තෙමේ වෙන් වෙන් වශයෙන් තම තමන් ගේ අදහස් වෙත වෙනම කියවූ, අද ඉල්මයෑ පිපි කුමුදු ඇති මැදිපොහෝ දවස් වෙයි, පුන්සඳ උදවිය, අඳුරු උරු විය, අද මෙ බඳු රැස් කවර නම් ඇල්මකින් වෙසෙමු දැයි විචාළේය.

5287. තතො සෙනාපතී රජෙඤ්ඤ අලාතො එතදබ්බී,
හට්ඨං¹ ඥාග්ගං බලං සබ්බං සෙනං සන්තාහයාමසෙ.
5288. නිය්‍යාම දෙව යුද්ධාය අනන්තබලපොරිසා,²
යෙ තෙ වසං න ආයතනී වසං උපතයාමසෙ;³
එසා මඤ්ඤං සකාදිට්ඨී අජිතං ඔජිනාමසෙ.⁴
5289. අලාතසස වචො සුඤ්ඤා සුඤ්ඤාමො එතදබ්බී,
සබ්බෙ තුඤ්ඤං මහාරාජ අජිත්තා වසමාගතා.
5290. නිකඛිත්තසඤ්ඤා පච්චිඤ්ඤා නිවාතමනුවක්ඛරෙ,
උක්ඛමො උක්ඛමො අජජ න යුද්ධං මම රුවචතී.
5291. අහං පානඤ්ඤා බරජඤ්ඤා බිසං අභිභරන්තා තෙ,
රමසසු දෙව කාමෙහි තච්චිතෙ සුචාදිතෙ.
5292. සුතාමසස වචො සුඤ්ඤා චීරයො එතදබ්බී,
සබ්බෙ කාමා මහාරාජ නිච්චං තච උපට්ඨිතා.
5293. න හෙතෙ දුලලහා දෙව තච කාමෙහි මොදිතා,
සද්ධි කාමා ලබ්භන්ති⁵ නෙතං වික්ඛමං මම,
5294. සමඤ්ඤං බ්‍රාහ්මඤ්ඤං වාපි උපාසෙමු බහුසසුතා,
යො නජජ චීනයෙ කඛිං අඤ්ඤමච්චීදු ඉසෙ.
5295. චීරසසස වචො සුඤ්ඤා රාජා අබ්භාතිමබ්බී,
යථා චීරයො හඤ්ඤි මඤ්ඤමෙතෙච රුවචතී.
5296. සමඤ්ඤං බ්‍රාහ්මඤ්ඤං වාපි උපාසෙමු බහුසසුතා,
යො නජජ චීනයෙ කඛිං අඤ්ඤමච්චීදු ඉසෙ.
5297. සබ්බබ්බ වසන්තා කරොථ මනිං කං උපාසෙමු පඤ්ඤිතං,
කො නජජ චීනයෙ කඛිං අඤ්ඤමච්චීදු ඉසෙ.
5298. වෙදෙහසස වචො සුඤ්ඤා අලාතො එතදබ්බී,
අඤ්ඤං චීගදයසචීං අවෙලො ධීරසමමතො.

1. හතං - මජ්ඣං.
2. පොරිසො - මජ්ඣං.
3. උපනියාමසෙ - මජ්ඣං. සතා.
4. ඔජියාමසෙ - මජ්ඣං. සතා.
5. සුලහා - මජ්ඣං.

5287. ඉක්බිති රජු ගේ අලාභ නමැති සෙනෙවි තෙමේ මෙය කී ය: සතුටු වූ හස්තාශ්වාදී වාහන ඇති මහ බළ ඇණි යුත් සියලු සෙනහ යුද පිණිස සරසම්භ.

5288. දේවයන් වහන්ස, අපමණ බළ පිරිස ඇති අපි යුද පිණිස නික්මු යමු. යම් ඒ සතුරු කෙනෙක් වසභ නො වෙත් නම් ඔවුන් වසභ කරමු. නො දිනූ යමෙක් වෙයි නම් ඔහු දිනමු. මේ මගේ අදහසයයි කීය.

5289. අලාභ නමැති සෙනෙවිහු ගේ බස් අසා සුනාම ඇමැති තෙමේ මෙය කී ය: මහරජ ඔබ ගේ සියලු සතුරෝ ඔබට වසභයහ.

5290. බහා කැබු අවි ඇති සතුරෝ විරුද්ධ නො වෙති. අද උතුම් උත්සව දිනයකි. එහෙයින් මට යුද්ධය නො රිසි ය.

5291. ආහාර හා පාන වර්ග ද කැ යුතු දෑ ද ඔබ වහන්සේට යුහු වැ එළවත්ව යි ද වාදනය කරන ලද නාත්‍යාගීතයන් යුහු වැ එළවත්ව යි ද දේවයන් වහන්ස, ඔබ වහන්සේ පස්කම් සැපතින් සිත් අලවනු යෙහෙකි යි කී ය.

5292. සුනාම නමැති ඇමතියා ගේ මේ කීම ඇසීමෙන් විජය නමැති ඇමැති තෙමේ මෙය කී ය: මහරජ ඔබ වහන්සේට රූප සද්දදී සියලු කාමයෝ නිරන්තරයෙන් එළඹ සිටියාහු වෙති.

5293. මහරජ, කම් සැපතින් සතුටුවීම ය යන මෙය ඔබ වහන්සේට භූලබය. හැම කල මැ කාමයෝ ලැබෙති. එහෙයින් මෙය මා සිතට රුවී නො වෙයි කී ය.

5294. අද අර්ථ ධර්ම දන්තා වූ යම් සාම්චරයෙක් අපට උපන් සැක දුරු කෙරේ ද? එ බඳු බොහෝ ඇසූ පිරු තැන් ඇති මහණකු වෙත හෝ බමුණකු වෙත හෝ එළඹෙමු යි (හේ) කී ය.

5295. විජය නමැති ඇමතියා ගේ බස් අසා අංගාති රජ තෙමේ මෙසේ කී ය: විජය තෙමේ යම් සේ කියයි ද මට ද මෙ කරුණ රුවී වේ.

5296. අර්ථ ධර්ම දන්තා යම් සාම්චරයෙක් අද අපට උපන් සැක දුරු කෙරේ ද? එ බඳු ඇසූ පිරු තැන් ඇති මහණකු හෝ බමුණකු වෙත එළඹෙමු යි කී ය.

5297. අර්ථ ධර්ම දන්තා කවර නම් සාම්චරයෙක් අද අපට උපන් සැක දුරු කෙරේද, අපි කවර නම් පඨිවරයකු කරා එළඹෙමු ද යි මෙහි පිටිනා තෙපි හැම දෙනා ම අදහස් කියමු යි කී.

5298. වෙදේහ නමැති රජු ගේ බස් අසා අලාභ නම් සෙනෙවි තෙමේ මෙය කීය: මිහඳුය නමැති උයනෙහි පඨිවරයෙකැ යි සම්මත වූ නිගණ්ඨයෙක් ඇත.

5299. ඉඳෙණා කසසපගොඤ්ඤායං සුඛො චිත්තකථී ගණී,
තං දෙව පඨිරුපාසය¹ යො නො කඛිං චිතොසසති.
5300. අලාභසස වචො සුඛා රාජා වොදෙසි සාරථී,
ථිගදයං ගමීසසාම යුක්තං යානං ඉධානග.
5301. තසස යානං අයොජෙසු දන්තං රුපියපභබරං,
සුක්කමට්ඨපරිවාරං පණබරං දෙසිනාමුචං.
5302. තත්තාසු තුමුදු යුක්තා වත්තාරො සිඤ්චා හයා,
අනිලුපමසමුසාතා² සුදන්තා යොණණමාලිනො.
5303. සෙතං ඡත්තං සෙතරථො සෙතස්සා සෙතච්ඡතී,
වෙදෙහො සහමචෙවහී නියාං වජ්ජෙව සොභරං.³
5304. තමනත්තාසු⁴ බහවො ඉඤ්චෙභධරා බලී,
අසසපිට්ඨිගතා ධීරා⁵ නරා නරවරාධිපං.
5305. සො මුහුන්තං ව යාධිඤ්චා යානා ඔරුඤ්චා බන්තියො,
වෙදෙහො සහමචෙවහී පඤ්ඤා ඉඤ්චප්පාගමී.
5306. යෙපි තඤ්ඤා ආසු ආභවිණිඤ්චා සමාගතා,
න තෙ අපනඤ්ච රාජා අකචං භුමිමාගතෙ.
5307. තතො යො මුදුකාභිසියා මුදුචිත්තකලඤ්චො,
මුදුපච්චිඤ්චෙ රාජා ඵකමන්තං උපාචිසී.
5308. නිසජ්ජ රාජා සමෙච්චාදී කථං සාරාණියං තතො,
කච්චී යාපනියං භවොත වානානමචියග්ගතා.⁷
5309. කච්චී අකඤ්චරා මුක්ඛී ලබ්භතී පිණ්ඩයාපනං,
අප්පාබාධොවසී⁸ කච්චී වකුඤ්චා න පරිභායති.
5310. තං ඉඳෙණාපචියමෙච්චාදී වෙදෙහං චිතයෙ රතං,
යාපනියං මහාරාජ සබ්බමෙතං තදුභයං.

1. පඨිරුපාසෙම - මජ්ඣ. සා.
2. අනිලුපමසමුසාද - මජ්ඣ.
3. යොහනී - මජ්ඣ. සා.
4. නමනත්තාසු - මජ්ඣ.
5. ධීරා - මජ්ඣ.
6. මුදුචිත්තකලඤ්චො - මජ්ඣ.
7. වානානමචියග්ගතා - සා.
8. අප්පාබාධො - මජ්ඣ.

5299. කාශ්‍යප ගොත්‍රයෙහි වූ ගුණ නමැති මේ තෙමේ බොහෝ ඇසූ පිරුතැන් ඇත්තෙකි, විසිතුරු කලා ඇත්තෙකි, ගණාවායඪයෙකි. දේවයන් වහන්ස, ඒ නිගණ්ඨයා ඇසුරු කරන්නේ මැනැවි. හේ අපට උපන් සැක දුරු කරන්නේ ය.

5300. අලාභ නමැති සෙනෙවියා හේ බස් අසා රජ තෙමේ මිගදය නම් උයනට යන්නෙමු යි සුදුසු වාහනයක් මෙහි ගෙනෙව යි රියදුරාට අණ කෙළේ ය.

5301. දත්තමය (දළමුවා) රජතමය (රිදිමුවා) වෙහෙළි ඇති සුදු මට්ටුපුටු රිය පිරිවර ඇති බැබළෙන සඳට බඳු රථයක් ඒ රජුට පිළියෙළ කළහ.

5302. කුමුදු පැහැ ඇති සවනට බඳු ගමන් ඇති මැනැවින් දමුණු ගෙලෑ පැළැඳි ස්වර්ණමාලා ඇති සෙසන්ධව අශ්වයෝ සතර දෙනෙක් ඒ රථයෙහි යොදන ලදහ.

5303. සේසත ද සුදු රිය ද සුදු අශ්වයෝ ද සුදු වල් විදුනා ද ඇති රජ තෙමේ ඇමතියන් සමඟ යන්නේ පුන්සඳ මෙන් බැබළුණේ ය.

5304. ඉන්ද්‍රයා හට මෙන් කඩු දරන බලවත්වූ වැර ඇති අසුන් පිට නැගී බොහෝ මිනිස්සු එ රජු අනුව ගමන් කළහ.

5305. වෙදේහ නමැති ඒ ක්ෂත්‍රිය රජ තෙමේ අමාත්‍යයන් සමඟ සැණෙකින් උයනට ගොස් රියෙන් බැස පා ගමන් ඇත්තේ ගුණ නමැති නිගණ්ඨයා (නුවටා) වෙත පැමිණියේ ය.

5306. එකලා එහි රැස් වූ බ්‍රාහ්මණ ගෘහභතියෝ වූ හු ද රජ තෙමේ ඔවුන් බැහැර නො කෙළේ ය. අවකාශ නො කළ භූමියෙහි එකක් පස්හි හිඳෑ ගත්තේය.

5307. නැවත ඒ රජ තෙමේ මුදු පහස් ඇති විසිතුරු ඇතිරිලි ඇති මුදු පහතුරුණුයෙන් යුත් මොළොක් බිස්සෙක්හි එකක් පස් වැ හිඳෑ ගත්තේය.

5308. රජ තෙමේ එහි හිඳීමෙන් පසු සතුටු විය. නැවැත සිහි කටයුතු කලා කෙළේ ය. හිමියනි, කීම, යැපෙන්නට පුළුවන් ද? ශරීරය පිළිබඳ වාතයන්ගේ විසම බවක් නැද්ද?

5309. කීම, නිදුකින් ජීවත් විය හැකි ද, ආහාරයෙන් යැපෙහිද, ආබාධ නැත්තෙහි ද, ඇස් පිළිබඳ පීඩා නැත්තෙහි ද?

5310. ගුණ නමැති නිගණ්ඨ තෙමේ විනයෙහි ඇලුණු ඒ වෙදේහ රජහට සතුටු විය යුතු බසින් පිළිවදන් දුනි. මහරජතුමනි, යැපිය හැකි ය. මේ සියල්ල ඒ ලෙස ම ය. වාතාබාධ නැති බව ද ඇස් පිරිහීම නැති බව ද යන දෙකරුණ ද එසේ ම ය.

5311. කච්චි කුඤ්ඤාමිච්චි වෙදෙන පච්චන්තා න බලියරෙ,
කච්චි අරොගං යොග්ගනො කච්චි වහනි¹ වාහනං
කච්චි තෙ ව්‍යාධියො නත්ථි සරිරස්සුපතාපිකා.²
5312. පටිසමෙමාදිනො රාජා තනො සුච්ඡි අනභාරා,
අත්ථං ධම්මස්ස ඤායස්ස ධම්මකාමො රට්ඨසමො.
5313. කථං ධම්මං චරෙ මච්චො මාතෘපිතුසු කස්සප,
කථං චරෙ ආචරියෙ සුත්තදරෙ කථං චරෙ.
5314. කථං චරෙය්‍ය චුදෙධස්ස කථං සමණධ්‍රාහමිණෙ,
කථස්ස ඛලකායසම්මං කථං ජාතපදෙ චරෙ.
5315. කථං ධම්මං චරිත්වාන පොච්ච ගච්ඡති³ සුගතති,
කථස්සෙකෙ අධම්මචධා පතතති තිරයං අධො.
5316. වෙදෙනස්ස චචො සුත්වා කස්සපො එතදබ්බි,
සුඤ්ඤාමි මෙ මහාරාජ සජ්චං අච්චං පදං.
5317. නත්ථි ධම්මස්ස විඤ්ඤාස්ස⁴ ඵලං කල්‍යාණපාපකං,
නත්ථි දෙව පරො ලොකො කො කතො හි ඉධාගතො.
5318. නත්ථි දෙව පිතරො වා කුතො මාතා කුතො පිතා,
නත්ථි ආචරියො නාම අදනං කො දමෙස්සති.
5319. සමතුල්‍යානි භුතානි නත්ථි ජෙට්ඨාපචාධිනො,
නත්ථි බලං වා වීරියං වා කුතො උච්චානපොරියං,⁵
නියතානි හි භුතානි යථා ගොචරීසො තථා.
5320. ලද්ධො ලහතෙ මච්චො තත්ථි දනඵලං කුතො,
නත්ථි දනඵලං දෙව අවසො දෙව වීරියො.
5321. බාලෙහි දනං පඤ්ඤනං පණ්ඩිතෙහි පටිච්ඡිනං,
අවසා දෙනති ධීරානං බාලා පණ්ඩිතමානිනො.

1. වාහනි - මඡසා.
2. තාපියා - මඡසා; සතා.
3. චෙත්සාච්ඡතති - මඡසා.
4. වීරියසා - මඡසා. වී.
5. චොරියො - මඡසා. සතා.

5311. වේදේහ මහරජුනි, කීම, ඔබ ගේ පසල්දනවු වැසියෝ බල පවත්වන්නෝ නො වෙද්ද (නොහොත් නො කීපෙද්ද) බල සෙනහ රථ- වාහන නිරෝග වෙත්ද ඔබගේ වාහනය ඔබ උසුලන්න හැකි වෙයි ද? කීම, ශරීරය තවන රෝගයෝ ඔබට නැද්ද?

5312. පිළියදර වදනින් තුටු පත් රාජෝත්තම වූ ඒ වේදේහ රජ කෙමේ ඉන් පසු වූ අර්ත්ථය (පාලි අර්ත්ථ) ද, ධර්මය (පාලි ධර්ම) ද, නාභයය (කාරණ යුක්ති) ද විචාළේ ය.

5313. එම්බා කස්සපය, මනුෂ්‍ය තෙමේ මවුපියන් කෙරෙහි දැහැමින් කෙසේ හැසිරේ ද? ගුරුවරයා කෙරෙහි දැහැමින් කෙසේ හැසිරේද? අඹු දරුවන් කෙරෙහි දැහැමින් කෙසේ හැසිරේ ද?

5314. වැඩිමහල්ලන් කෙරෙහි දැහැමින් කෙසේ හැසිරේ ද? මහණ බමුණන් කෙරෙහි දැහැමින් කෙසේ හැසිරේ ද? බලසෙනහ කෙරෙහි ද දැහැමින් කෙසේ හැසිරේ ද? දනවු වැසියන් කෙරෙහි දැහැමින් කෙසේ හැසිරේ ද?

5315. දහමිනි කවර අයුරකින් හැසිරීම හේතු කොට ගෙන පරලොව සුගතියට යේද නො දැමිටු (අධම්මිථිඨ) සමහරු යට දෙස නරකයට කෙසේ නම් වැටෙද්දැ යි විචාළේ ය.

5316. වේදේහ රජුගේ බස් අසා කස්සප නම් නිගණ්ඨ (නුවට) තෙමේ මෙය කී ය: මහරජ, සැබෑ වූ නිබොරු වූ ම බස් ශ්‍රවණය කර:

5317. පුහුණු කළ ධර්මය පිළිබඳ යහපත් නො යහපත් විපාක නැත. මහරජ පර ලොවක් නැත. එ ලොඬින් කවරෙක් නම් මෙහි ආයේද?

5318. මහරජ, මුතුන්මිත්තෑණියෝ ද නැත. එහෙයින් මෑණියෝ කොයින් ද පියාණෝ කොයින් ද ගුරුවරයෙක් නම් නැත. එහෙයින් නො හික්මුණු අයකු කවරෙක් නම් හික්මවන්නේ ද?

5319. සත්ත්වයෝ සම සම වූවෝ වෙති. වැඩිහිටියන් පුදන්- නෝ ද නැත. බල හෝ වීර්‍ය හෝ නැත. උච්ඡාන වීර්‍යයෙන් යුත් පෞරුෂයක් නම් කොයින් ද? නැව හැර නො යන ගල්වන මෙන් සත්ත්ව- යෝ නියමය අනුවෑ යෙති.

5320. මිනිස් තෙමේ ලෑබිය යුක්ත ලබයි. එහි දීමෙහි විපාක කොයින් ද, මහරජ දීමෙහි විපාක නැත. මෙසේ දනායෙහි විපාක නැති කලා (යම්කිසි බාලයෙක් දෙයි නම්) දෙවයිනි, නො වසහ වූයේ උත්සාහ නැත්තෙක් වූ දන් දෙයි.

5321. දනය පනවන ලද්දේ අඤානයන් විසිනි. පිළිගන්නා ලද්දේ නෑණවතුන් විසිනි. දුබල නෑණවත්යැ යි සිතන අඤානයෝ නෑණවතුන් හට දෙනෑ යි කී ය.

5322. සතනීමෙ සසසනා කායා අවෙජජා අවිකොපිනො,
තෙජො පඨවිරාපො ච¹ වායො සුඛද්ධඤ්චීමෙ
ඵචෙ ච සතනීමෙ කායා යෙසං ඡෙත්තා² න චිජ්ඣති.
5323. නාඤ්චි හතතා වා ඡෙත්තා වා හඤ්ඤරෙ වාපි කොචි නං;
අනතරෙනෙච³ කායානං සඤ්ඤානි චිතිවතතරෙ.
5324. යොපායං⁴ සිරමාදය පරෙසං නිසිතාසිනා,
න යො ජිඤ්ඤි තෙ කායෙ තඤ්ඤ පාපඵලං ඤානො.
5325. චුල්ලාසිති මහාකපො සබ්බෙ සුජ්ඣනානි සංසරං,
අනාගතෙ තමඤ්චි කාලෙ සඤ්ඤාතොපි න සුජ්ඣති.
5326. චරිඤ්චි ඛණ්ඩං හද්දං නෙච සුජ්ඣනානි නාගතො,
පාපං චෙපි ඛණ්ඩං කඤ්චා තං ඛණං නාතිවතතරෙ.
5327. අනුජුබ්බන නො සුඤ්ඤි කප්පානං චුල්ලසිතියා,⁵
නියතිං නාතිවතතාම චෙලනාමීච සාගරො.
5328. කසසපසස වචො සුඤ්ඤා අලානො එතදච්චි,
යථා හදනොතා⁶ හණති මඤ්ඤපෙනෙච රුච්චිති.
5329. දහංපි පුරිමං ජානිං සරෙ සංසරිතසානො,
පිඛනලො නාමහං ආසිං ලුඤ්ඤං ගොසානනො පුරෙ.
5330. බාරාණසියං ඵීතාය ඛණ්ඩං පාපං කතං මයා,
ඛණ්ඩං මඤ්ඤා⁷ හතා පාණා මහිසා⁸ සුකරා අජා.
5331. තනො චුනො ඉධ ජානො ඉඤ්ඤං යෙනාපතිකුලෙ,
නාඤ්චි නුන ඵලං පාපෙ⁹ සොහං න නිරයං ගතො.
5332. අරෙඤ්චි ඤිජකො නාම දයො ආසි පළච්චරි,¹⁰
උපොසඨං උපවසනොතා ගුණසතතිකුපාගමී.

1. ආපො - මජ්ඣ. සා.
2. ඡෙත්තා
3. අනතරෙනෙච - මජ්ඣ. සා.
4. යොපායං - මජ්ඣ. සා.
5. චුල්ලාසිතියා - මජ්ඣ. සා.
6. යථා හදනොතා හණති - මජ්ඣ. යථාහදනොතා - සා.
7. මයා - මජ්ඣ. සා.
8. මහිසා - මජ්ඣ. ඵී.
9. පාපං - මජ්ඣ.
10. පච්චරි - මජ්ඣ. පච්චරි - සා.

5322. නො සිදිය හැකි වෙනස්-කොපනය නො කට හැකි ශාශ්වත (හැම කල් පවත්නා) වූ මේ සමූහයෝ සතක් වෙති. එ නම් තේජස් ය, පෘථිවිය, ජලය, වාතය, සැපය, දුකය, ජීවය යන මේ සත යි. යමකුන් පිළිබඳ සිදින්නෙක් නැද්ද ඒ මේ සමූහ සත යි.

5323. නසන්නෙක් හෝ සිදින්නෙක් හෝ නැත. නැසෙන්නෝ ද නැත. කිසිවෙක් කිසිවකු නසන්නේ ද නො වේ. සිදින සැත් මේ සත්වැදෑරුම් සමූහයන් අතරින් මැ ඉක්ම යත්.

5324. මේ යමෙක් අනුන්ගේ හිස අල්ලාගෙන මුවහත් කඩුවකින් කපා ද හේ ඒ සත්ත්ව කායයන් නො සිදිසි. එහි පාපකර්මයක් විපාකයක් නම් කොයින් ද?

5325. සුවාසු මහා කල්පයක් මුළුල්ලෙහි සැරිසරන මේ සියල්ලෝ පිරිසිදු වෙති. ඒ පැවැසුණු කාලප්‍රමාණය නො පැමිණි කලා සීලාදී සංයම ඇත්තේ ද පිරිසිදු බවට නො පැමිණෙයි. (සත්ත්වයන් පිරිසිදු කරන්නට සමතෙක් නම් නැත.)

5326. බොහෝ යහපත කිරීමෙනුදු ඒ පැවසු කාලය නො පැමිණි කල පිරිසිදු නො වෙති. ඉදින් බොහෝ පව කිරීමෙන් නමුදු (ඉද්ධිය පිණිස) ඒ කාලය නො ඉක්මවන්නාහ.

5327. කල්පයන් සම්බන්ධ සු අසුවකින් අප ගේ සංසාර ඉද්ධිය පිළිවෙළින් පවත්නේ ය. වෙරළ නො ඉක්ම පවත්නා සයුර මෙන් අපි දු නියමය හෙවත් සු අසු මහකප ඉක්ම නො පවතිනු යි කී ය.

5328. කාශ්‍යප නමැති නුවටාගේ බස් අසා අලාභ නම් සෙනෙවි තෙමේ මෙය කී ය: පින්වත් තෙමේ යම්කෙසේ පවසයි ද මට ද එය ම රූපි ය.

5329. මම ද තමා සසර සැරිසැරු පූර්වජාතිය සිහි කෙරෙමි. මම පූර්වජාතියෙහි පිංගල නමැති රුදුරු වූ ගෝසාතකයෙක් වීමි.

5330. සමාද්ධිමත් බරණැස් නුවර දී මා විසින් බොහෝ පව කරන ලද්දේ ය. මීමෝ ය උෟරෝ ය එඵවෝ ය යන බොහෝ සත්ත්වයෝ මා විසින් මරනලදහ.

5331. එයින් වුත වූ මම මෙ නුවර සමාද්ධිමත් සෙනෙවි කුලයක උපනිමි. ඒ මම නිරයට නො පැමිණියෙමි. එයින් පාපකර්ම විපාක නැතැ යි සිතමි යි කී ය

5332. ඉක්බිති මේ මියුලු නුවර දුප්පත් වූ බිජක නමැති දසයෙක් විය. පෙහෙවස් වෙසෙන හේ තෙමේ ගුණ නම් නිවටයා වෙත එළැඹියේ ය.

- 5333. කසසපසස වචො සුඤ්චා අලාතසස ව භාසිතං,
පසසසනොතා මුහුං උණහං රුදං අසසුනි වතතයි.
- 5334. තමනුපුච්ඡි වෙදෙහො කිමඤ්ච සමමි රොදසි,
කිනොතා සුතං වා දිට්ඨං වා කිං මං වෙදෙසි වෙදනං.
- 5335. වෙදෙහසස වචො සුඤ්චා ඛිජකො එතදබ්බි,
නාඤ්චි මෙ වෙදනා දුකඛා මහාරාජ සුණොති මෙ.
- 5336. අහමි පුරිමං ජාතිං සරාමි සුමමතතො,
සාකෙතාහං පුරෙ ආසිං භාවසෙට්ඨි ගුණෙ රතො.
- 5337. සමමිතො බ්‍රාහ්මණිභානං සංවිභාගරතො සුචි,
න වාපි පාපකං කමමිං සරාමි කතමතතො.
- 5338. තතො වුතාහං වෙදෙහ ඉධ ජාතො දුරිඤ්චා,
ගබ්භමඤ්ච කුමහදසියා යතො ජාතො සුදුගගතො.
- 5339. එවමි දුගගතො සනොතා සමචරියං අධිට්ඨිතො,
උපඛිභාගං භතතසස දදමි යො මෙ ඉචජනි.
- 5340. වාතුදුසිං පඤ්ඤසිං සද උපවසාමහං,¹
න වාපි භුතෙ හිංසාමි ටෙයඤ්ඤාපි විචජ්ඣං.
- 5341. සබ්බමෙව හි නුතෙතං සුචිණ්ණං භවති භිජ්ජලං,
භිරඤ්චං මඤ්ඤදං සීලං අලාතො යථ භාසති.
- 5342. කලිමෙව නුත ගණනාමි අසිසො ධුතතකො² යථා,
කථං අලාතො ගණනාති කිතවො සිකතිතො යථා.
- 5343. දාරං තපනිපසාමි යෙන ගච්චාමි සුගගතිං,
තඤ්චා රාජ පරොදමි සුඤ්චා කසසපභාසිතං.
- 5344. ඛිජකස වචො සුඤ්චා රාජා අඛනාතිමබ්බි,³
නාඤ්චි දාරං සුගගතියා නියතීං කඛිඤ්ච ඛිජක.

1. අහං - මජ්ඣං.
2. ධුතතකො - මජ්ඣං.
3. අඛනාති - මජ්ඣං.

5333. කාශ්‍යපයාගේ බස් අසා අලාභ නම් සෙන්පතියා ගේ ද බස් අසා වරින් වර උණුසුම් සුසුම් හෙළමින් කඳුළු වැගිර විය. හෙවත් හැඩිය.

5334. වේදේහ නමැති රජ තෙමේ යහළුව, කවර හෙයින් හඬා දෑ යි ඔහු ගෙන් විචාළේ ය. කොප විසින් අසන ලද්දේ හෝ දක්නා ලද්දේ හෝ කීමෙක් ද කිනම් වේදනාවක් දනවවුද? එය මට කියව යි කී ය.

5335. වේදේහ රජුගේ බස් අසා බීජක නම් දස තෙමේ මෙය කී ය. මහරජ, මට දුක් වේදනාවක් නැත. මාගේ බස් අසනු මැනැවි.

5336. මම මාගේ පූර්වජානියෙහි සුව සිහි කරමි. මම සාකේත. නුවර ගුණයෙහි ඇලුණු භාවසෙවධී නම් අසුකෙළක් ධන ඇති සිටුවරයෙක් වීමි.

5337. බමුණන් හා ගහපතියන් විසින් ගරු කරන ලද දන් දීමෙහි ඇලුණු පිරිසිදු කර්මාන්ත ඇති මම තමන් කළ පටි කමක් සිහි නො කරමි.

5338. වේදේහ රජුනි, එයින් වූත වූ මම වනාහි මේ මියුලු නුවර දුප්පත් ස්ත්‍රීයක වූ කළමිඩියක (කුම්භදසියක) ගේ කුසෑ උපන්මි. උපන් තැන් පටන් ඉතා දුප්පත් වීමි.

5339. මෙසේ ඉතා දුප්පත් වූයෙමි නමුදු සමවරියා සංඛ්‍යාත කුසල දහමි විෂයෙහි පිහිටියෙමි වෙමි. යමෙක් කැමති වී නම් ඔහුට මා අනුභව කරන බත දෙකට බෙද දකාටසක් දෙමි.

5340. මම කුසුස්වක් පසළොස්වක් හැම පොහෝ දවස්හි පෙහෙවස් වෙසෙමි. සත්ත්වභිංසා ද නොකරමි. සොරකම ද දුරු කෙළෙමි.

5341. මැනැවින් පුරුදු කළ මේ හැම ඒකාන්තයෙන් නිෂ්ඵල ය. අලාභ නමැති සෙනෙවි තෙමේ යම් අයුරකින් කියා ද එසේ මැ මේ සීලය වැඩක් නැතැයි සිතමි.

5342. අක්ෂ-පඤ්ච ශීල්ප විෂයෙහි නො හික්වුණු දුකෙළින්නකු (යුදු කාරයකු) මෙන් මම ඒකාන්තයෙන් පරාදය ගනිමි. ශීල්ප දනගත් කපට දුකෙළින්නකු යම්සේද, අලාභ නම් සෙනෙවි තෙමේ එමෙන් ජයගනි.

5343. මහරජ, යම් ද්වාරයකින් සුගතියට පැමිණෙමි ද ඒ දෙරටුව නො දක්මි. එහෙයින් කාශ්‍යප නිගණ්ඨයාගේ බස් අසා හබමි යි කී ය.

5344. බීජකයාගේ බස් අසා අංගානි රජ මෙසේ කී ය: යහළු බීජකය, සුගතියට ද්වාරයක් හෙවත් පැමිණීමට මහක් නැත. නියතිය හෙවත් වූල්ලාසිනී මහාකල්පය මැ බලව.

5345. සුඛං වා යදිවා දුක්ඛං නියතියා¹ කිර උලහති,
සංසාරසුඤ්ඤි සංඛෙසං මා තුරිකො අනාගතෙ.
5346. අහමි පුබ්බෙ කල්යාණෙ බ්‍රාහ්මණිඛොසු ව්‍යාවටො,²
වොහාරමනුසාසනො රතිභිනො තදන්තරා.
5347. පුනපි භනොත දකෙඛමු සඛයති වෙ හවිසසති,
ඉදං වන්තන වෙදෙහො පච්චගා සනිවෙසනං.
5348. තතො රත්තා වීචසනෙ උපට්ඨානමිති අඛයති,
අමච්ච සහතිපාතෙත්වා ඉදං වචනමබ්‍රවී:
5349. වජ්ජකෙ මෙ වීමානසීං සද කාමෙ වීධෙතතු මෙ,
මාමුපගච්ඡං³ අකොසු ඉඤ්ඤප්පාකාසියෙසු ව.
5350. වීජයො ච සුනාමො ච සෙනාපති අලාතකො,
එතෙ අකො නිසීදනතු වොහාරකුසලා තයො.
5351. ඉදං වන්තන වෙදෙහො කාමෙ ච බහුමඤ්ඤථ,
නවාපි බ්‍රාහ්මණිඛොසු අකො කිංඤ්ඤි ව්‍යාවටො.
5352. තතො දො සත්තරත්තසං වෙදෙහසංත්‍රජා පියා,
රාජකඤ්ඤ රුජා නාම ධාතීමාතරමබ්‍රවී:
5353. අලඛකරොථ මං ඛිප්පං සඛියො ච කරොනතු මෙ,
සුවෙ පණ්ණරසො දිඛො ගච්ජං ඉසසරසනතිකෙ.
5354. තසසා මාලාං අභිභරිංසු වජ්ජනඤ්ඤ මහාරහං,
මණිසංඛිමුත්තරත්තං නානාරත්තෙ ච අමඛරෙ.
5355. තඤ්ඤි යොවණ්ණෙයෙ පියෙ නිසිත්තං බහුකිත්ථියො,
පරිකීරිය අසොභිංසු⁴ රුජං රුචීරවණ්ණිනිං.
5356. සා ච සඛිමජ්ඣගතා සබ්බාහරණභුසිතා,
සතෙරතා⁵ අඛහමිච වජ්ජකං පාවිසී රුජා.

1. නියතී - මජ්ඣං. නියතං - ස්‍යා.
2. වාවටො - මජ්ඣං. පාවටො - ස්‍යා.
3. මාමුපගච්ජං - මජ්ඣං.
4. අභි - මජ්ඣං. සා.
5. පසොභිංසු - මජ්ඣං.
6. සතෙරිත - මජ්ඣං. සතෙරිතා - ස්‍යා.

5345. සුව හෝ ඉදින් දුක් හෝ කියනලද කාලනියමයෙහි දී ලැබේ ල. බීජකය, අප සියල්ලන්ට මැ සැසාරයාගේ පිරිසුදු බව සිදු වන්නේ ය. ඒ කාලය නො පැමිණි කල යුතුසුලු-ඉක්මන් නො වව.

5346. මම ද පූර්වජාතියෙහි විනිශ්චය ස්ථානයෙහි බ්‍රාහ්මණ-ගෘහ පතියන් කෙරෙහි දුනාදී කලාණ්ණ කම්යෙහි ව්‍යාපෘත වීමි. රාජකෘත්‍යයෙහි යුක්ති අනුශාසනා කරමින් ඉක්බිති පඤ්චකාම රතියෙන් පිරිහිණිමි යි කී ය.

5347. හිමියනි, ඉදින් අපගේ එක්වීමක් වන්නේ නම් නැවත ද දකිමු යි මෙය කියා වේදේහ රජ තෙමේ තමන්ගේ මාලිගාවට පෙරළා ගියේ ය.

5348 ඉක්බිති අංගාති රජතෙමේ රැය පහන් වූ කල තමන්ට උපස්ථාන කරන තැනට හෙවත් රැස්වීම් ශාලාවෙහි ඇමතියන් රැස් කරවා මෙ බස් කී ය:

5349. වන්දක නමැති මාගේ මාලිගාවෙහි මට හැම කලහි පංචකාම සම්පත් පිළියෙළ කෙරෙන්නවා! රහස්‍ය වූ ද ප්‍රකාශ කළයුතු වූ ද කටයුතු පැමිණි කල කිසි කෙනෙක් මා වෙත නො පැමිණෙන්නවා!

5350. යුක්ති පසිඳිමෙහි සමර්ථ වූ විජය නම් ඇමැති ද සුනාම නම් ඇමැති ද අලාභ නම් සෙනෙවි ද යන මේ තිදෙනා විනිශ්චය ශාලාවෙහි හිඳ ගනින්නවා!

5351. වේදේහ රජතෙමේ මෙය කියා පස්කම් සැප ම බෙහෙවින් වින්දේ ය. බ්‍රාහ්මණගෘහපතියන් පිළිබඳ වූ කිසි කටයුත්තක නො යෙදුණේ ය.

5352. එයින් (පස්කම් සැප විදුමට බැස ගත් දවසින්) කුදුස් දිනකට පසු වේදේහ රජහට ප්‍රිය දුතිතෘ වූ 'රූජා' නමැති රාජ කන්‍යාව කිරිමවට මෙසේ කීවු:

5353. ඉක්මන් කොට මා සරසව, මාගේ යෙහෙළියන් ද සරසන්වා, හෙට (දෙවියන්ගේ රැස්වීමෙන් සැරඳුණු) පසළොස්වක් පොහොය වේ. පිය මහරජු වෙත යමි යි කීවා ය.

5354. ඇට මල්දම් ය අගනා සඳුන් ය මැණික් ය සක් ය මුතු ය රුවන් ය යන දෑ ද නානා වර්ණ වස්ත්‍ර ද සරසනු පිණිස එළවුන.

5355. රනමුඛා පුටුවෙහි හුන් යහපත් ශරීරවර්ණයෙන් යුත් රූජා නමැති රාජ කන්‍යාව පිරිවරා සිටී බොහෝ ස්ත්‍රීහු දෙවහනන් මෙන් අතිශයින් බැබැළුණහ.

5356. යෙහෙළියන් මැදට පැමිණි සියලු අබරණින් සැරඳුණු රූජා නමැති ඒ රාජකන්‍යා තොමෝ ද වළාකුලකට වදනා වීදුලියක් මෙන් වන්දක නැමැති පහයට පිවිසියා ය.

5357. උපසංඛතමිත්තා වෙදෙහං වජ්ඣත්තා චීනසෙ රතා,
සුචණ්ණචිකතෙ¹ පියෙ එකමනාං උපාවිසි.
5358. තඤ්ච දීඨාන වෙදෙහො අවජරානංව සංඛංමං,
රුජං සබ්බජ්ඣාගතං ඉදං වචනමට්ඨවි:
5359. කචචී රමසි පාසාදෙ අනොතා පොකඛරණිං පති,
කචචී බහුච්චිධං බජ්ජං සද අභිභරන්තී තෙ.
5360. කචචී බහුච්චිධං මාලංඝං ඔච්චිත්තා කුමාරිපොයා,
සරකෙ කරොථ පචෙචකං බිඬිභාරතිරතා මුහුං.²
5361. කෙත වා චිකලං කුඤ්ඤං බිපසං³ අභිභරන්තා තෙ,
මනො කරසසු කුඬිඬිමුඛී අපි වජ්ජසමඤ්ඤි.⁴
5362. වෙදෙහස්ස වචො සුඤ්ඤා රුජා පිතරමට්ඨවි:
සබ්බමෙතං මහාරාජ උඛිතාකීස්සරසනාසිකෙ.
5363. සුචෙ පණ්ණරසො දීඛෙඛා සහස්සං ආභරන්තා මෙ,
යථාදිත්තඤ්ච දසසාමී දනං සබ්බවණිසු⁵භං.
5364. රුජාය වචනං සුඤ්ඤා රාජා අඛ්ඤාතිමට්ඨවි:
බහුං චිතාසිතං චිත්තං නිරුත්ථං අඵලං තයා.
5365. උපොසථං වසං නිච්චං අනනපානං න භුඤ්ජසි,
නියතෙතං අභුක්ඛබ්බං නත්ථී පුඤ්ඤං අභුඤ්ජතො.
5366. ඛිජකොපි භී සුඤ්ඤාන තද කස්සපභාසිතං,
පස්සසනොතා⁶ මුහුං උඤ්ඤං රුදං අසසුති වනඤ්ඤි.
5367. යාව රුජෙ ජීවසි⁶ නො මා හක්ඛමපනාමසි,
නත්ථී හදෙදු පරො ලොකො කිං නිරුත්ථං විභඤ්ඤසි.
5368. වෙදෙහස්ස වචො සුඤ්ඤා රුජා⁷ රුචිරවණ්ණිනී,
ජානං සුබ්බාපරං ධම්මං පිතරං එතදට්ඨවි:

1. බච්චෙත - මජ්ඣං. සා.
2. අහු - මජ්ඣං. සා.
3. කීං බිපසං - මජ්ඣං. සා.
4. තෙ - මජ්ඣං. සා.
5. අසසුපනොතා - මජ්ඣං.
6. යාවරුජෙජීවමානා - මජ්ඣං. සා.
7. රුචි - මජ්ඣං. සා.

5357. චීනයෙහි ඇලුණු රූපා වේදේහ රජු වෙත පැමිණ වැද සත්-රුවනින් විසිතුරු රන් කම් කළ පුටුවෙක එකක් පස් වෑ හිඳගන්නා ය.

5358. වේදේහ රජ තෙමේ දෙවභනන් සමූහයකට බඳු එ පිරිස දක යෙහෙළියන් මැදට පත් රූපා නම් රාජ කන්‍යාවට මේ වචනය කී ය:

5359. කීම දියණියනි, මා කරවා දුන් පහයෙහි සිත් අලවා වෙසෙහි ද? ගෘහෝද්‍යානයෙහි පිහිටි පොකුණෙහි (ජල ක්‍රීඩා කිරීම් වශයෙන්) සිත් අලවා වෙසෙහිද නන් වැදෑරුම් කන දෑ හැම දවස් තිට එළවත් ද?

5360. කීම කුමරියෙනි, තෙපි ක්‍රීඩාරතියෙහි ඇලුණු නානාවිධ මල්දම් ගොතා එක්වත් මල්ගුළා කරවූ ද?

5361. කුමන වස්තුවකින් තිට අඩුවක් වෙයි ද, එය වහා ම එළවත්වා! අබ, මැටි, තල කල්කයෙන් පැහැපත් කළ මුහුණු ඇත්තිය, සඳ වැනි දෙයෙහි පවා කැමැත්තෙහි නම් මට කියව සපයා දෙමි යි රජ තෙමේ කී ය.

5362. වේදේහ රජුගේ බස් අසා රූපා නම් රාජකන්‍යාව පියරජහට මෙය පැවැසූ ය: මහරජුනි, ජනාධිපති වන ඔබ වෙතින් මේ සියල්ල ලැබෙයි.

5363. පියාණෙනි, හෙට දිව්‍ය වූ පසළොස්වක් පොහො දවස ය. කහවණු දහසක් මට දෙනු මැනැවි. පෙර දුන් පරිදි සියලු යාවකයන් කෙරෙහි දෙන්නෙමි යි පැවැසූ ය.

5364. රූපා කුමරියගේ බස් අසා අංගානි රජ තෙමේ මෙසේ කී ය: කී විසින් අවැඩ වන ලෙස නිෂ්ඵල පරිදි බොහෝ වස්තුව විනාශ කරන ලදී.

5365. නිති පෙහෙවස් වෙසෙමින් ආහාරපාන අනුභව නො කෙරෙහි ය. නියති විසින් තෙල නො වැළඳියයුතු වෙයි. නො වළඳන්නාහට පින් නැතැ යි කී ය.

5366. බේජක තෙමේ ද එ කල කාශ්‍යප නුවටාගේ බස් අසා නැවත නැවතත් ප්‍රශ්වාස කරන්නේ හඬමින් උණු කඳුළු වැගිරී ය.

5367. රූපා දියණියනි, යම් පමණ කල් ජීවත් වෙහි ද ඒ තාක් කල් අහර දුරු නො කරව. යහපත් දියණියනි, පරලොචක් නැත, නිකරුණේ කුමට වෙහෙසෙහි ද යි ඇසී ය.

5368. යහපත් ශරීර වර්ණ සම්පන්න වූ රූපා රාජකන්‍යා නොමෝ වේදේහ නම් පියරජුගේ බස් අසා (අතීතයෙන් ජාති සතක් ද අනාගතයෙන් ජාති සතක් ද) පූර්වපර දහම් දන්ති පියරජුට මෙ බස් පැවසූ:

204 ජාතකපාළි - මහානිපාතො

5369. සුතමෙව මෙ පුරෙ ආසි සකති දිට්ඨමිදං¹ මයා,
 බාලුපසෙවී යො හොති බාලොව සමපජජර.
5370. මුළුභා හි මුළුභමාගමම හියොා මොහං නිගච්ජති,
 පතීරූපං අලාතෙන ඛිජකෙන ච මුළුහිතුං.
5371. තුඤ්ඤ දෙවි² සප්පසෙඤ්ඤා ධිරො අඤ්ඤා කොච්ඤ,
 කරං බාලෙහි සදිසං හිනං දිට්ඨි³ උපාගමී.
5372. සචෙ හි සංසාරපථෙන සුජ්ඣති
 නිරතියා පබ්බජ්ජා ඉඤ්ඤා,
 කීටොව අග්ගිං ජලිතං අපාපතං⁴
 උපපජ්ජති මොමුහො නග්ගභාවං.
5373. සංසාරසුද්ධිති පුරෙ නිව්ට්ඨා
 කමමිං වීදුසෙතති⁵ බහු අජානං,
 සුබ්බ කලී දුග්ගහිතොව අඤ්ඤා⁶
 දුමමාවයා බලියා අමබුජොව.
5374. උපමං තෙ කරිඤ්ඤාමී මහාරාජ තවජ්ජියා,
 උපමායපිට්ඨෙකමෙව අඤ්ඤා ජානනී පඤ්ඤිතා.
5375. වාණිජානං යථා නාවා අපපමාණභරා ගරු,
 අනිභාරං සමාදය අණණමෙව අවසීදති.
5376. ඵලමෙව නරො පාපං ථොක ථොකමපී ආචීනං,
 අනිභාරං සමාදය නිරයෙ අවසීදති.
5377. න තාව භාරො පරිපුරො⁷ අලාතඤ්ඤ මහීපති,
 ආචීනාති ච තං පාපං යෙන ගච්ජති දුග්ගතිං.
5378. පුබ්බවසීඤ්ඤා කතං පුඤ්ඤං අලාතඤ්ඤ මහීපති,
 තසෙඤ්ඤා⁸ දෙව නිඤ්ඤාදෙඤ්ඤා යඤ්ඤායො ලභතෙ සුඛං.
5379. ඛියතෙවසීඤ්ඤා⁹ තං පුඤ්ඤං තථාහි අගුඤ්ඤ රතො,
 උජුමග්ගං අවාහාය¹⁰ කුම්මග්ගමනුධාවති.

1. පච්චිකමි - දිට්ඨං - මජ්ඣං. සා.
 2. දෙව්ඤ්ඤා - මජ්ඣං. සා.
 3. හිනාදිට්ඨං - සා. හිනාදිට්ඨි - මජ්ඣං.
 4. අපාපිතං - මජ්ඣං.
 5. වීදුසෙතති බහු පජා - මජ්ඣං.
 6. අඤ්ඤා - මජ්ඣං. සා.
 7. පරිපුරො - මජ්ඣං.
 8. තසෙඤ්ඤා - මජ්ඣං. සා.
 9. වසීඤ්ඤා - මජ්ඣං. සා.
 10. අවාහාය - මජ්ඣං. අවාහාය - සීල.

5369. යමෙක් අඤානයන් සෙවුනේ වෙයි ද හේ අඤාන භාවයට මැ පැමිණෙයි යනු මා විසින් පෙර අසන ලද්දේ ම ය. මෙය වනාහී දැන් ඇස් හමුවෙහි දක්නා ලදී.

5370. යම් පරිදි මං මූළා වූයෙක් මං මූළා වුවකු කරා එළැඹ අතීශයින් මූළා වේ ද එසෙයින් දෘෂ්ටිමුද්‍රායා ද අතීශයින් මූළාවට පැමිණෙයි. (දේවියන් වහන්ස,) අලාභ සෙනෙවියා ද බීජක දසයා ද (ගුණ නුවටා කරා එළැඹ,) මූළා වන්නට සුදුසු වෙත්.

5371. දේවියන් වහන්ස, තුඹ වහන්සේ වූකලී නුවණැතියහ, එසෙයින් ධිරයහ, අර්ක්ථානර්ත්ථ දැනුමෙහි සමර්ත්ථයහ. කීසෙයින් බාලයන් හා සදාශ ව ලාමක දෘෂ්ටියට පැමිණියහු ද?

5372. ඉදින් සංසාරමාර්ගයෙන් ශුද්ධිය වේ නම් ගුණ නුවටාගේ පැවිද්ද නිරර්ත්ථක යැ. දිලියෙන භීන්නට පනන පළභැටියකු සෙයින් අතීශයින් මූළා වූයේ නත්තභාවයට පැමිණියේ ය.

5373. සංසාරයෙන් ශුද්ධිය වේ ය යි පළමු මැ මීසදිටු ගත් බොහෝ ජනයෝ නො දන්නාහු කර්මය ද කර්මඵලය ද නසති. ඔවුන් විසින් පළමු මැ ගන්නා ලද පරාජයග්‍රාහය වරදවා ගන්නා ලද මැ වෙයි. ඔහු (බිලිය ගිලෑ සිටි) මසකු බිලියෙන් (මුදවාලියැ නොහැක්කා) යේ අනර්ථයෙන් මුදවාලියැ නො හැකි වෙති.

5374. මහරජාණෙනි, ඔබට වැඩ පිණිය උපමාවක් කියමි. මෙ-ලොවැ ඇතැම් පණ්ඩිත පුරුෂයෝ උපමායෙහුදු අර්ථය දැනගනිත්.

5375. යම් පරිදි වෙළෙඳුන්ගේ නැවක් අපමණ වූ බිර ගෙනයන්නී අධික වූ වස්තූභාරය ගෙන සයුරෙහි ගැලේ ද,

5376. එසෙයින් මැ මිනිසෙක් අකුශලය මඳින් මද රැස් කරනුයේ අධික වූ අකුශලභාරය ගෙන නිරයෙහි ගැලෙයි.

5377. මිහිපල්කුමනි, අලාභ සෙනෙවියාගේ (ගොසානක) අකුශල-භාරය තව නො පිරුණේයැ. හේ යම් පාපයෙකින් දුගතියට යේ ද ඒ පාපකර්මය රැස්කරන්නේ ද වෙයි.

5378. මිහිපල්කුමනි, අලාභ සෙනෙවියා විසින් සුර්වභවයෙහි ම කරනලද (පුෂ්පපුරා සංඛ්‍යාත) යම් පිනක් ඇද්ද දේවයිනි, මේ තෙමේ මෙකල යම් සුවයක් විඳි නම් මේ ඒ කුශලායාගේ විපාක යැ.

5379. ඔහුගේ ඒ පින ගෙවියේ මැ ය. ඒ එසේ මැ යි. අකුශල-යෙහි ඇඳුණු හේ සෘජු වූ කුශලමාර්ගය හැරපියා අකුශලමාර්ගයෙහි යෙයි.

5380. තුලා යථා පග්ගභිතා ඔභිතෙ තුලමණ්ඩලෙ,
උත්තමෙති තුලාසීසං භාථෙ ඔරොපිතෙ සති.
5381. එවමෙව නරො පුඤ්ඤං ථොකථොකවපි ආචිතං,
සග්ගාතිමානො දුසොච ඛිජ්ජකො සාතථෙ¹ රතො.
5382. යඤ්චස්² ඛිජ්ජකො දුසො දුක්ඛං පසසති අත්තති,
පුථෙඛ තඤ්ඤ³ කතං පාපං තමෙසො පටිසෙවති.
5383. ඛියතෙචසස තං පාපං තථාභි විනායෙ රතො,
කසසපඤ්ච සමාපස් මාගෙචුපපථ⁴ මාගමා.
5384. යං යං භි රාජ භජති සතං වා යදි වා අසං,
සීලවනතං විසීලං වා වසං තසෙසව ගචජති.
5385. යාදිසං කුරුතෙ මිත්තං යාදිසංචුපසෙවති,
සොපි තාදිසකො භොති සභවාසො භි තාදිසො.
5386. සෙවමානො සෙවමානං සමච්ඡවෙධා සමච්ඡසං පරං,
සරො දිඤ්ඤා⁵ කලාපංච අලික්ඛමුපලිමපති
උපලෙපභයා⁶ ධීරො නෙච පාපසථො සියා.
5387. සුතිමච්ඡං කුසග්ගෙන යො නරො උපනායගති,
කුසාපි සුති වායනති එවං බාලුපසෙවනා.
5388. තගරඤ්ඤ⁷ පලාසෙන යො නරො උපනායගති,
පක්ඛාපි සුරභි වායනති එවං ධීරුපසෙවනා.
5389. තසමා පලපුටසෙසව⁸ ඤ්ඤවා සමපාක⁹ මත්තනො,
අසනෙන නොපසෙවෙයා⁹ සනෙන සෙවෙයා පණ්ඩිතො
අසනෙනා නිරයං නෙතති සනෙනා පාපෙතභී සුග්ගතිං.
5390. අභවපි ජාතියො සත්ත සථෙ සංසරිතත්තනො,
අනාගතාපි සනෙච යා ගමීසසං ඉතො චුතා.

1. සාධවෙ - මජ්ඣ.
2. යමස් - මජ්ඣ. සං. වී.
3. මස - මජ්ඣ. වස - සං.
4. මගෙචුපපථ - මජ්ඣ.
5. දුච්චො - මජ්ඣ. සං.
6. උපලිම - මජ්ඣ.
7. තගරඤ්ඤ - මජ්ඣ.
8. පක්ඛාපසෙව - මජ්ඣ.
9. සපාක - මජ්ඣ.

5380. යමිංසේ දැඩිව ගන්නාලද තරාදිය භාණ්ඩ ගැනීම පිණිස තුලා නැවිය එල්වා තැබූ කල්හි බඩු නගන ලද්දේ පහතට බිසි ද බැහැර කළ කල්හි තුලාහිස උඩට නඟී ද,

5381. එසෙයින් ම මිනිසා කුශලය මදින් මද රැස් කරනුයේ ස්වර්ගයට පමුණුවන කුශලයෙහි ඇලුණු බීජක දසයා මෙන් මධුර වීපාක ඇති කුශලයෙහි මැ ඇලුණේ වෙයි.

5382. දන් බීජක දසයා තමා කෙරෙහි යළි දුකක් දකී ද ඔහු විසින් පෙර කළ යම් (ආක්‍රොෂ) පාපයෙක් වී නම් මේ තෙමේ ඒ පාපඵලය විඳී.

5383. ඔහුගේ ඒ පාපය ගෙවී යේ මැ ය. එතෙකුදුවත් ආචාර-විනයෙහි ඇලුණු ක්‍රම වහන්සේ කාශ්‍යප ගොත්‍ර ඇති ආචීවකයා කරා එළැඹ අකුශලමාර්ගයට නඟමක් යේවා.

5384. මහරජාණෙනි, සත්පුරුෂ වූ හෝ අසත්පුරුෂ වූ හෝ සිල්වත් වූ හෝ දුශ්ශීල වූ හෝ යම් යම් එකකු සෙවුණේ ද හේ ඔහුගේ මැ වසෙයට පැමිණෙයි.

5385. යමෙක් යම් බදු (පුභුලකු) මිතුරු කෙරේ ද යම් බදු වූවකු සෙවුනේ ද හේ ඒකාන්තයෙන් එබදු වූයේ වෙයි. සභවාසය එබදු මැ යි.

5386. විය පෙවූ සරයෙක් හියවුරෙහි බහාලන ලද්දේ හියවුර වියයෙන් ආලිජ්ජ වන්තා සේ පාපමිත්‍රයා පාපයෙන් පහස්නා ලද්දේ තමා සේවනය කරන අන්‍යයා ද (පාපයෙන්) තවරයි. (තමා හා සම අදහස් ඇත්තකු කෙරෙයි සේ යි.) ක්‍රවණැති පුරුෂ පාපයෙන් තැවැරෙන බියෙන් පාපමිත්‍රයන් ඇත්තෙක් නො වන්නේ යැ.

5387. යම් මිනිසෙක් කුණු මස් කුසතණයෙන් බඳී ද (එයින්) කුස නණ ද කුණුගද හමයි. බාලයන් සේවනය ද එ බදු යි.

5388. යම් මිනිසෙක් කුටරලා කොළපතෙකින් බඳී නම් ඒ කොළ පත ද සුවද විහිදුවයි. පණ්ඩිතජන සේවනය ද එ බදු යි.

5389. එහෙයින් පත්‍රපුටයාගේ සුවද විහිදීම මෙන් (පණ්ඩිත සේවන යෙන්) තමාගේ ඥාන පරිපාකය දන පණ්ඩිත පුරුෂ අසත්පුරුෂයන් නො සෙවුනේ යැ. සත්පුරුෂයන් සේවනය කරන්නේ යැ. අසත්පුරුෂයෝ (තමා සෙවුනහු) නිරයට පමුණුවති. සත්පුරුෂයෝ සුගතියට පමුණුවත්.

5390. දේවයන් වහන්ස, මම ද තමා විසින් සැරිසරන ලද ජාති සතක් සිහිකරමි. මෙයින් සැවැ යායුතු වූ අනාගත වූ ද සත් ජාතියක් මැ සිහිකරමි.

5391. යා මෙ සා සන්නථී ජාති අහු පුබ්බෙ ජනාධිප,
කම්මාරපුතො මගධෙසු අහු රාජගහෙ පුරෙ.
5392. පාපං සහායං ආගම්ම බහුං පාපං කතං මයා,
පරදරසස හෙයෙනො චරිමහ අමරා විය.
5393. කං කම්මං නිභිතං අවධා හසම්ච්ඡතොච පාවකො,
අථ අඤ්ඤාති කම්මෙති අජාධිං වංසභුමියං.
5394. කොසලධියං සෙට්ඨිකුලෙ ඉද්ධං චිතෙ මහද්ධනො,
එකපුතො මහාරාජ නිව්චං සසනකපුජිතො.
5395. තස් චිතං අසෙවිසසං සහායං සාතවෙ¹ රතං,
පණ්ඩිතං සුතසම්පන්නං යො මං අනෙඤ්ඤිතිවෙසයි.
5396. වාතුද්දසිං පණ්ඩිදසිං බහුං රතඤ්චුපාවසිං,²
තං කම්මං නිභිතං අවධා නිධිව උදකතතිකෙ.
5397. අථ පාපානං කම්මානං යමෙනං මගධෙ කතං
එලං පරියාගතං³ පච්ඡා භුක්වා දුට්ඨවීසං යථා.
5398. තතො චුක්ඛාහං වෙදෙහ රොරුචෙ නිරයෙ වීරං,
සකම්මිනා⁴ අපච්චිසසං තං සරං න සුඛං ලහෙ,
5399. බහුවිසසගණෙ තස් ඛෙපඤ්ඤිතා බහුං දුඛං,
හෙණ්ණිකචෙ⁵ අහුං රාජ ජකලො⁶ උඤ්ඤිතථලො.
5400. සාතපුතො මයා චුක්ඛා පිට්ඨියා ච රචෙන ච,
තසස කම්මසස නිසසනෙ පරදරගමනසස මෙ.
5401. තතො චුක්ඛාහං වෙදෙහ කපි ආසිං බ්‍රහ්මාවනො,
නිලිච්ඡිත⁷ එලොයෙච සුච්චෙන පගබ්බිතා,
තසස කම්මසස නිසසනෙ පරදරගමනසස මෙ.
5402. තතො චුක්ඛාහං වෙදෙහ දසණ්ණසු⁸, පසු අහුං,
නිලච්චිතො ජවෙ හද්දො යොග්ගං චුක්ඛං වීරං මයා;
තසස කම්මසස නිසසනෙ පරදරගමනසස මෙ.

1. සාධවෙ - මජ්ඣං.
2. චුපාවසි - මජ්ඣං.
3. පරියාගමං - මජ්ඣං.
4. සකම්මිනා - මජ්ඣං, සා.
5. හික්ඛාගතො - මජ්ඣං, සා.
6. ජකලො - මජ්ඣං, සා.
7. නිලච්චිත - මජ්ඣං, සා; නිලච්චිත - වී. නිලච්චිත - සීඉ.
8. අසනොසු - මජ්ඣං.

5391. ජනාධිපති රජතුමනි, පෙර මාගේ යම් සත්වැනි ජාතියක් වූ ද, එකල මගධ රට රජගහ නුවර තරහල් පුත් වීම්.

5392. මා විසින් පවිටු මිතුරකු නිසා බොහෝ පව් කරන ලද, පරදරා-වන් වෙහෙසමින් අපි නො මැරෙනුවත් මෙන් හැසුරුවනමහ.

5393. රැස්කරනලද ඒ කර්මය හඵයෙන් වැසුණු ගිනිඅඟුරක් සෙයින් නිහිත වූ සිටියේ යැ. ඉක්බිති අන්‍ය කර්මයකින් වංසරට උපන්මි.

5394. මහරජාණෙනි, කොසඹානුවර සමාද්ධ වූ යම්පත්තියෙන් ආසා වූ මහත් ධන ඇති සිටු කුලයෙකැ නිතර පුජාසත්කාර ඇති එක මැ පුත් වීම්.

5395. එහි පණ්ඩිත වූ ඇසුපිරු තැන් ඇති යහපත් ක්‍රියාවන්හි ඇලුණු මිත්‍රයකු සහාය වශයෙන් ඇසුරු කෙළෙමි. හෙතෙම මා කුසලකර්මයෙහි පිහිටුවිය.

5396. බොහෝ කුසුස්වක් පසළොස්වක් දිනයන්හි පෙහෙවස් වීසිමි. ඒ කර්මය ජලාන්තයක පිහිටි නිධානයක් මෙන් වැසී සිටියේ ය.

5397. වැළී, මා සතු පව්කම් අතුරෙන් මගධයෙහි දී කළ යම් මේ පරදරසේවන කර්මයක් වේ ද ඒ (කර්මයාගේ) විපාකය අනුභව කළ නපුරු විෂක් මෙන් මා වෙත එළැඹියේ ය.

5398. වේදේහ (රජාණෙනි) මම එයින් සැවෑ සිය පව්කම් හේතුවෙන් රෝරව නරකයෙහි බොහෝ කලක් පැසුණෙමි. එය සිහි කරන්නෙමි (සිතව) සැපක් නො ලබමි.

5399. මහරජාණෙනි, එහි බොහෝ වර්ෂ ගණනක් මුළුල්ලෙහි බොහෝ දුක් ගෙවා හෙණ්ණාකට දේශයෙහි බීජෝද්ධරණය කරන ලද එළුවෙක් වීම්.

5400. මා විසින් පිටින් ද වියෙන් ද ඇමැනිපුත්තු උසුලනලදහ. (මේ සියල්ල) මාගේ ඒ පරදරගමන කර්මයාගේ විපාකය යි.

5401. වේදේහයෙනි, එයින් වූහ වූ මම මහවනයෙහි වසුරෙක් වීම්. (එහිදු) ප්‍රභේද වූ ප්‍රධාන වානරයා විසින් උපුටන ලද එල (බීජ) ඇත්තෙමි වීම්. එ ද මාගේ ඒ පරදරගමන කර්මයාගේ විපාකයෙකි.

5402. වේදේහයෙනි, එයින් වසුහ වූ මම දසණ්ණ ජනපදයෙහි ගොනෙක් වීම්. (එහි දු,) උපුටන ලද බීජ ඇත්තෙමි ජවයෙහි යහපත් වීම්. මා විසින් (එහි) බොහෝ කලක් විය (බර) උසුලනලදී. (එ ද) මාගේ ඒ පරදරගමන කර්මයාගේ විපාකයෙකි.

5403. තතො චුතාහං වෙදෙහ වජ්ඣසු කුලමාගමා,
 නෙව්ඤ්ඤි න පුමා ආසී මනුසසනෙහ සුදුරුභෙ,
 තසස කම්මසස නිසසන්ද පරදරගමනසස මෙ.
5404. තතො චුතාහං වෙදෙහ අජාසී නන්දනෙ වනෙ,
 හවනෙ තාවතිංසාහං අච්ඡරා කාමවණ්ණිනී.
5405. විවික්ඛවජාහරණං ආමුක්ඛමණිකුණ්ඩලා,
 කුසලා නම්මගීතසස සකකසස පරිවාරිකා.
5406. තඤ්ඤි ධීතාහං වෙදෙහ සරාමී ජාතියො ඉමා,
 අනාගතෙපි සකෙට්ඨ යා ගමීසසං ඉතො චුතා.
5407. පරියාගතනාතං කුසලං යං මෙ කොසඬ්ඨියං කතං,
 දෙවෙ වෙව මනුසස ච සන්ධාවිසසං ඉතො චුතා.
5408. සත්ත ජවෙචා¹ මහාරාජ නිම්මි සකතපුජිතා,
 ටීභාවාපි² න මුච්චිසසං ජඬානී ගතියො ඉමා.
5409. සකමීච ගතී දෙව දෙවපුනෙතා මහිඤ්ඤිකො,
 පුම දෙවො හවිසසාමී දෙවකායසම්මුක්ඛමො.³
5410. අජ්ජාපි සන්තානමයං මාලං ගජේනකී නන්දනෙ,
 දෙවපුනෙතා ජවො නාම යො මෙ මාලං පටිච්ඡිති.
5411. මුහුනෙතා විය සො දිබ්බො ඉමානී වසසානී සොළස,
 රක්ඛිඤ්ඤිවො ච සො දිබ්බො මානුසිං සරදෙසනං.
5412. ඉති කම්මානී අනෙවතනී අසබ්බෙඛයාපි ජාතියො,
 කලයාණං යදි වා පාපං නහි කම්මං පනසසති.
5413. යො ඉවෙඡ පුරිසො හොතුං ජාතීජාතීං පුනප්පනං,
 පරදරං විචජ්ජෙයො ධොතපාදෙව කඤ්ඤං.
5414. යා ඉවෙඡ පුරිසො හොතුං ජාතීජාතීං පුනප්පනං,
 සාමීකං අපවායෙයො ඉන්ද්‍රං පරිවාරිකා.
5415. යො ඉවෙඡ දිබ්බහොගසො දිබ්බං ආයුං යසං සුඛං,
 පාපානී පරිචජ්ජන්තා තිව්ඨං ධම්මමාවරෙ.

1. ජවෙචා - මජ්ඣං, සතා.
 2. ඉඤ්ඤිභාවා - මජ්ඣං, සතා.
 3. පුමාදෙවො - මජ්ඣං, සතා, වී.

5403. වේදේහයෙනි, එයින් ව්‍යුහ වූ මම වජ්ජි ජනපදයෙහි කුලයකට (උත්පත්ති වශයෙන්) පැමිණියෙමි. අතීගයින් දුර්ලභ වූ මනුෂ්‍යාත්මයෙහි ස්ත්‍රියක් ද නො වීම්. පුරුෂයෙක් ද නො වීම්. (නපුංසක වීම්. එය ද) මාගේ ඒ පරදරගමන කර්මයාගේ විපාකයෙකි.

5404. වේදේහයෙනි, එයින් ව්‍යුහ වූ මම තවකීසා භවනයෙහි නන්දන වනයෙහි කැමැති කැමැති වෙස් ගැනීමට සමර්ථ වූ අස්සරාවක් වැ උපන්නීම්.

5405. විසිතුරු වස්ත්‍ර හා ආභරණ ඇත්ති පැළැඳී මිණි කොටොල් ඇත්ති නෘත්‍යගීතයෙහි දක්ෂ වූවා ශක්‍රයාගේ භායාචක වීම්.

5406. වේදේහයෙනි, එහි සිටි මම මේ (යට කියන ලද) ජාතීන් සිහි කෙළෙමි. මෙයින් ව්‍යුහ වැ යම් තැනකට යන්නෙමි ද ඒ අනාගත ජාති සතක් ද සිහි කෙළෙමි.

5407. කොසඹුනුවර දී මා විසින් යම් කුශලයක් කරනලද ද එය තමාගේ වාරයෙන් විපාක දීමට එළැඹියේ ය. මෙයින් ව්‍යුහ වූ මම දෙව ලොව ද මිනිස් ලොව ද සැරිසරන්නෙමි.

5408. මහරජ, මෙසේ සත්ජාතියෙක නිතර පූජා සත්කාර කරන ලද්දී වෙමි. (යට කී) ජාති සයෙහි ස්ත්‍රීභාවයෙන් නො මිදුණෙමි.

5409. දේවයන් වහන්ස. සත්වැනි ගතියෙහි දෙවියන් අතර උතුම් වූ මහත් සාද්ධි ඇති පුරුෂදෙව වූ දිව්‍ය පුත්‍රයෙක් වන්නෙමි.

5410. අද ද නන්දන උයනෙහි (මාගේ පරිවාර දිව්‍යස්ත්‍රීහු) (එකතො-වණට ආදී වශයෙන්) රැස් කළ මල් (මා සදහා) ගොන්නන්තාහ. ජව නම් වූ දිව්‍යපුත්‍රයෙක් මා සදහා (ගසින්) වැටෙන මල් පිළිගනී ද (හේ මාගේ සැමියා යි.)

5411. යම් මේ (ගත වූ) සොළොස් වසක් වේ ද එය දෙවිලොව ඇසිල්ලක් මෙනි. මිනිස් ගණනින් සියක් වසක් (තවකීසා) දෙවිලොව එක් රැ දවලෙකි. (එක් දවසෙකි.)

5412. මෙසේ නො ගිණිය හැකි ජාතියෙකු පවා කර්මයෝ (සත්වයා) අනුව යෙති. කුශල වූ හෝ අකුශල වූ හෝ කර්මය (විපාක නොදී) නො නස්නේ ය. (මේ අපරාපරියවේදනීය කර්මය යි.)

5413. යමෙක් මතු මතු ජාතීන්හි පුනපුනා පුරුෂයකු විමට කැමැත්තේ නම් දෙවු පා ඇත්තකු මධ (දුරු කරන්නා සේ) පරදර කර්මය දුරු කරන්නේ ය.

5414. යම් ස්ත්‍රියක් මතු මතු ජාතීන්හි පුනපුනා පුරුෂයකු වන්නට පිසි වේ නම් පරිවාරිකාවන් ඉන්ද්‍රයාහට (අත් පා මෙහෙ කරන්නා) මෙන් සිය සැමියාට අත් පා මෙහෙ කරන්නේ ය.

5415. යමෙක් දිව්‍ය භොග ද දිව්‍ය ආයුෂ යසස හා සුව ද කැමැත්තේ නම් පව දුරු කොට ත්‍රිවිධ සුවරිත ධර්මයෙහි හැසිරෙන්නේ ය.

5416. කායෙන වාචා මනසා අසමනො විවක්ඛණො,
අනතො හොති අකාය ඉඤ්ච වා යදි වා පුමා.
5417. යෙ කෙවීමෙ මනුජා ජීවලොකෙ
යසසුඤ්ඤො සබ්බසමනතහොගා,
අසංසයං නෙති පුරෙ පුට්ඨණ්ණං,
කම්මසසකායෙ පුටු සබ්බසතො.
5418. ඉඛ්ඛානුච්චෙනාසි සයම්පි දෙව
කුතො නිදනා තෙ ඉමා ජනිඤ්ඤ,
යා තෙ ඉමා අවජරාසනනිකාසා
අලබ්ඛතා කඤ්ඤනජාලජත්තා.
5419. ඉච්චවං පිතරං කඤ්ඤා රුජා තොසෙසි අඛන්තිං,
මුලුසස මහමාවිකන්ඛි ධම්මකොසි සුබ්බතා.
5420. අරාගමා බ්‍රහ්මලොකා නාරදෙ මානුසිං¹ පජං,
ජම්බුදීපං අවෙක්ඛනො අඤ්ඤා² රාජානම්බන්තිං.
5421. තතො පතිට්ඨා පාසාදෙ වෙදෙහසස පුරස්තො,³
තඤ්ඤා දිස්වා අනුපපන්නං රුජා ඉසිමවඤ්ඤරං.
5422. අරාසනමහා ඔරුඤ්ඤ රාජා ව්‍යම්හිතමානසො,
නාරදං පරිපුජ්ජනො ඉදං වචනමබ්‍රවි.
5423. කුතො හු ආගච්ඤ්ඤි දෙවවණ්ණි
ඔහාසයං සංවරිං වඤ්ඤිමාව,
අකඛාභි මෙ පුට්ඨිතො නාමගොතං
කථං කං ජානන්ති මනුසසලොකෙ.
5424. අහං හි දෙවතො ඉදන්ති ජම්භි
ඔහාසයං සංවරිං⁴ වඤ්ඤිමාව,
අකඛාභි තෙ පුට්ඨිතො නාමගොතං
ජානන්ති මං නාරදෙ කසසපො ව.⁵
5425. අවජරියරුපං⁶ වත⁷ යාදිසඤ්ඤා
වෙහාසයං ගච්ඤ්ඤි තිට්ඨසි ව,
පුට්ඨාභි කං නාරද ඵතම්ඤ්ඤං
අථ කෙන වචණ්ණිත තවායම්ඤ්ඤි.

1. මානුසං - මජ්ඣං.
2. අඤ්ඤා - මජ්ඣං; අඤ්ඤ - ස්‍යා.
3. පුරස්තො - මජ්ඣං, ස්‍යා, ටී.
4. සබ්බදිසා - මජ්ඣං, ස්‍යා.
5. වාචී - මජ්ඣං, ස්‍යා.
6. අවජරරුපං - මජ්ඣං.
7. තව - මජ්ඣං, ස්‍යා.

5416. නුවණැති ස්ත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් කයින් වචසින් මනසින් නො පමා වී නම් (එය) තමහට වැඩ පිණිස වෙයි.

5417. මේ සත්වලෝකයෙහි යසස් ඇති පරිපූර්ණ සියලු හෝග ඇති යම් කිසි මිනිස් කෙනෙක් වෙත් ද ඔවුන් විසින් නිසැක ව ම පෙරපින් කරන ලද්දේ ය. නානා ප්‍රකාර වූ සියලු සත්වයෝ කර්මය ස්වකීය කොට ඇත්තාහ.

5418. දේවයන් වහන්ස, තමා ද සිතනු මැනැවැ. ජනෙන්ද්‍රය, (රජ්ජරුවන් වහන්ස,) අස්සරාවන් හා සමාන වූ අලංකාර වූ රන්දූලින් වසන ලද්ද වූ ඔබගේ යම් මේ (සොළොස් දහසක්) ස්ත්‍රීහු කුමකින් හටගත්තාහු ද?

5419. සුන්දර වුන ඇති රූපා නම් කුසා නොමෝ මෙ පරිද්දෙන් පිය වූ අඩගාති රජු තුටු කරවූ, මුළා වූ රජුට (යහපත්) මග කිවූ, ධර්මය පැවැසූ.

5420. ඉක්බිති නාරද නම බ්‍රහ්ම තෙම දඹදිව බලන්නේ අඩගාති රජු දිවි. (එහෙයින්) බ්‍රහ්මලෝකයෙන් මනුෂ්‍යප්‍රජාව වෙත එළැඹියේ ය.

5421. ඉක්බිති වෙදේහ රජු ඉදිරියෙහි ප්‍රාසාදය සමීපයෙහි (අභයෙහි) සිටියේ ය. පැමිණි ඔහු දැක රූපා නොමෝ (ඒ) සෘෂිවරයා වැන්ද ය.

5422. වැළි රජ බිය වූ සිත් ඇත්තේ අසුනෙන් බැස නාරද (බ්‍රහ්මයා) විචාරන්නේ මෙ වදන් කී ය:

5423. දෙවියකු බඳු ශරීරවර්ණ ඇති රාත්‍රිය භොබවන වන්ද්‍රයා වැනි වූ (තෙපි) කොහි සිට ආවහුද? මා විසින් විචාරන ලද්දේ නම්ගොත් කියව. මිනිස් ලොවැ තොප කෙසේ දැනිත් ද?

5424. මම වනාහි දන් දෙවිලොවින් එමි. රාත්‍රිය භොබවන වන්ද්‍රයා මෙන් (මෙහි හැසිරෙන්නෙහි) කොප විසින් විචාරන ලද්දෙම් නම්ගොත් කියමි. නමින් නාරද යි ද ගොත්‍රයෙන් කාශාප යි ද මා දැනිත්.

5425. (තොපගේ) යම්බඳු වූ ශරීරවර්ණයක් වේ නම් එය ද තෙපි අභයෙහි යන්නහු ය, සිටිනහු ය, (යන මෙ) කරුණ ද ඒකාන්තයෙන් ආශ්වයාපියෙකි. නාරද සෘෂිවරය, මෙ කරුණ තොප විචාරමි: කවර කරුණෙකින් තොපගේ මේ සාද්ධිය වී ද?

5426. සව්වික්ඛ ධම්මො ච දමො ච වාගො
 ගුණා මමෙනෙ පකතා පුරාණා,
 තෙහෙව ධම්මෙහි පුසෙවිතෙහි
 මනොජචො යෙනකාමං ගමොඝ්ඪි.¹
5427. අවජරිය²මාවිකකසි පුඤ්ඤසිඤ්ඪිං
 සචෙ හි එතෙ ක්ඛං යථා වදෙසි,
 පුට්ඨාමී නං නාරද එතමකං
 පුට්ඨො ච මෙ සාධු වියාකරොහි.
5428. පුච්ඡස්සු මං රාජ තචෙස අපො
 යං සංසයං කුරුසෙ භුමිපාල,
 අහං තං නික්ඛංසයනං ගමමි.
 තයෙහි ක්ඤයෙහි ච හෙතුහි ච.
5429. පුට්ඨාමී තද නාරද එතමකං
 පුට්ඨො ච මෙ නාරද මා මුසා හණ,
 අකී නු දෙවා පිතරො නු අකී
 ලොකො පරො අකී ජනො යමාහු.
5430. අකොච දෙවා පිතරො ච අකී
 ලොකො පරො අකී ජනො යමාහු,
 කාමෙසු හිඤ්ඤා ච නරා පමුලා
 ලොකං පරං න විදු මොහසුතතා.
5431. අකීනි චෙ නාරද සද්දහාසි
 නිචෙසනං පරලොකෙ මනානං,
 ඉධෙව මෙ පඤ්ඤසතානි දෙහි
 දක්ඛාමී තෙ පරලොකෙ සහස්සං.
5432. දජෙජමු ධො පඤ්ඤසතානි හොතො
 ජඤ්ඤමු චෙ සීලවනං වදඤ්ඤං,
 ලුඤ්ඤං තං හොනං නිරයෙ වසනං
 කො චොදයෙ පරලොකෙ සහස්සං.
5433. ඉධෙව යො හොනි අධම්මසීලො
 පාපාචාරො³ අලසො ලුඤ්ඤමො,
 න පණ්ඨිතා තඝ්ඪං ඉණං දදන්ති
 නහි ආගමො හොනි තථාවිධම්භා.

1. ගතොඝ්ඪි - මජ්ඣං, සනා.

2. අවජරිය - මජ්ඣං.

3. පාපනරො - මජ්ඣං.

5426. වාක්සන්‍යය, ත්‍රිවිධ සුවරිත ධර්මය හා ධ්‍යාන ධර්මය, ඉන්ද්‍රිය දමනය, ක්ලේශනාශය හා දේශධර්ම පරිත්‍යාගය යන මේ ගුණයෝ මා විසින් පෙර භවයෙහි මොනොවට පුරුදු කරන ලදහ. මනාව සෙවුනාලද එ (ගුණ) ධර්ම හේතුවෙන් රිසි තැනකට යා හැකි මනොපව (ඉද්ධි බල) ඇත්තේ වෙමි.

5427. කුශලකර්මයන්ගේ ඵලදයක බව ආශ්චය්‍ය කොට කියන්නහු ය. ඉදින් තෙල කරුණු තොප කියන පරිදි වෙ නම් නාරද තපස්වීනි, මෙ කරුණු තොප විවාරමි. විවාරන ලද්දේ මනා ලෙස මට ප්‍රකාශ කරව.

5428. භූමිපාලය, (යම් කරුණක්හි) යම් සැකයක් කෙරෙහි ද, මහරජ, තොපගේ ඒ කාරණය මා විවාරව. කාරණයෙන් ද, නුවණින් ද ප්‍රත්‍යයෙන් ද මම තොප නිසැක බවට පමුණුවමි.

5429. නාරද මුනිවරය, ඒ කරුණු තොප විවාරමි. නාරද මුනිවරය, මා විසින් විවාරනලද්දේ මුසා නො කියව. ජනයා යමක් කියාද (ඵබදු) දෙවියෝ ඇත් ද? මව්පියෝ ඇත් ද? පරලොව ඇත් ද?

5430. (මහරජ,) ජනයා යමක් කියා ද? (ඵබදු) දෙවියෝ ඇත් ම ය. මව්පියෝ ද ඇත් ම ය. පරලොව ද ඇත්තේ ම ය. කාමයන්හි හිඬු වූ මෝභයෙන් යුක්ත වූ අනිශඬින් මුළා වූ දනෝ පරලොව නො දනිත්.

5431. නාරද තවුසාණෙනි, ඉදින් මළවුන් සදහා පරලොව හිවෙසක් ඇතැයි හදහවූ නම් මට මෙලොව දී (කභවණු) පන්සියයක් දෙව. තොපට පරලොව දී (කභවණු) දහසක් දෙන්නෙමි.

5432. ඉදින් (තොප) සිල්වතෙක, (මහණ බවුණන්ගේ) අදහස දන්නොකැයි දනුමෝ නම් භවත්භට (කභවණු) පන්සියයක් (පොලියට) දෙමිහ. රොදු ක්‍රියා ඇත්තා වූ නිරයෙහි වසන්නා වූ තොප(කරා ඵළම) පරලොව දී කවරෙක් දහසක් ඉල්ලන්නේ ද?

5433. යමෙක් මෙලොව දී ම නො දහැමි ස්ඵභාව ඇත්තේ ද පව්වු හැසිරීම් ඇත්තේ ද අලස වූයේ ද රොදුක්‍රියා ඇත්තේ ද නුවණැත්තෝ ඔහුට ණය නො දෙත්. ඵබදු තැනැත්තාගෙන් ණය ආපසු ලැබීමක් නො වේ.

5434. දකඛ්ඤා පොසං මනුජා විදිජා
 උට්ඨානකං¹ සීලවනං වදඤ්ඤං,
 සයමෙව හොගෙහි නිමග්ගියතති
 කම්මං කරිජා උනමාහරෙසි.
5435. ඉතො ගතො² දකඛ්ඤි තස් රාජ
 කාකොලසඛෙහිපි කඛ්ඨිමානං,³
 තං ඛජ්ජමානං නිරයෙ වසන්තං
 කාකෙහි ගීජෙකිහි ව සෙණකෙහි
 සඤ්ඤිතනගතං රුහිරං සවනා-
 කො වොදයෙ පරලොකෙ සහස්සං.
5436. අනඛිතමං තස් න වඤ්ඤිරියා
 නිරයො සද භුමුලො සොරරුපො,
 යා නෙව රතති න දිවා පඤ්ඤියති
 තථාවීඨෙ කො විවරෙ ධනස්සිකො.
5437. සබ්ලො ව සාමො ව දුවෙ සුපාණං⁴
 පවඤ්ඤියා බලිනො මහන්තා,
 බාදනති දෙනාහි අයොමයෙහි
 ඉතො පනුණ්ණං පරලොකපන්තං.⁵
5438. තං ඛජ්ජමානං නිරයෙ වසන්තං
 ලුඤ්ඤි වාළෙහි අසම්මගෙහි ව,
 සංජිතනගතං රුහිරං සවනා-
 කො වොදයෙ පරලොකෙ සහස්සං.
5439. උසුති සතති සුනිසස්සිතාහි
 හනතති විජ්ඣනාහි ව පට්ඨමිත්තා,
 කාඵුපකාලා නිරයමහි සොරෙ
 සුඛෙව නරං දුක්ඛතකම්මකාරිං.
5440. තං හඤ්ඤිමානං නිරයෙ වජනාං
 කුච්ඡස්මිං පස්සස්මිං වීථාලිතුදරං,
 සංජිතනගතං රුහිරං සවනා-
 කො වොදයෙ පරලොකෙ සහස්සං.

1. උට්ඨානකං - මජ්ඣ., ස. 33.
 2. ඉතො - මජ්ඣ., ස. 33.
 3. විකස්සමානං - මජ්ඣ., ස. 33.
 4. සුපාණං - මජ්ඣ., ස. 33.
 5. පහන්තං - මජ්ඣ., ස. 33.

5434. (ධනය ඉපදවීමෙහි) දක්ෂ වූ උත්සාහවත් වූ සිල්වත් වූ සත්‍ය වචන ඇති පුරුෂයා දැන (ධනවත්හු), (තොපගේ) කර්මාන්ත කොට (අපගේ ධනය) පසුව ගෙනෙව්යි තුළු ම ධනයෙන් පවරත්.

5435. මහරජ, මෙයින් ව්‍යුත වූයේ එහි (නිරයෙහි) ලෝකුඩු ඇති කපුටු සමූහයා විසින් අදිනුලබන්නේ දක්නෙ හිය. කවුඩන් ගිජුලිභිණියන් හා උකුස්සන් විසින් කනු ලබන සිඳින ලද සිරුරු ඇති ව නිරයෙහි වෙසෙන ලේ වැගිරෙන (තොපගෙන්) පරලොව දී කවරෙක් නම් කඟවනු දහසක් ඉල්වන්නේ ද?

5436. එහි (ඒ ලොකාන්තරික නරකයෙහි වක්ෂුර්විඤානායාගේ උත්-පත්තිය වළකන) අතීශය අත්ධකාරය ඇත්තේ ය. සඳහිරු නැත්තා හ. ඒ නිරය හැමකල්හි සන වූ අත්ධකාරයන් යුක්ත ය. භයානක ස්වරූප ඇත්තේ ය. (මෙහි යම් රාත්‍රියක් වෙද) ඒ රාත්‍රිය ද නැත්තේ ය. දිවා කාලය ද නො පෑනේ. එබඳු තැනෙක ධනය කැමති කවරෙක් හැසි-රෙන්නේ ද?

5437. මහත් වූ ශක්තිමත් වූ ඉතා වැඩුණු කය ඇති කඹුරුවන් වූ ද ශාම වර්ණ වූ ද සුනඛයෝ දෙදෙනෙක් මෙලොවින් ව්‍යුත වූ පරලොව යන්නහු අයෝමය දත්වලින් කති.

5438. නිරයෙහි වෙසෙන දරුණු වූ දුෂ්ට වූ දුක් එළවන්නා වූ (ඒ) සුනඛයන් විසින් කනු ලබන සිඳිණ සිරුරු ඇති ලේ වැගිරෙන සිහු ගෙන් පරලොව දී කවරෙක් දහසක් ඉල්වන්නේ ද?

5439. සොර වූ කාලුපකාල* නම් නිරයෙහි පසමිකුරු වූ එනම් ඇති නිරයපල්ලෝ පෙර (මීසදිටු ගැනුම නම් වූ) පවිකම් කළ මිනිසාට මොනොවට තියුණු කළ හීයෙන් ද අධ්‍යවියෙන් ද පහර දෙත්. විදීම ද කෙරෙත්.

5440. නිරයෙහි (ඔබමොබ) හැසිරෙන්නා වූ කුෂෙහි ද ඇලයෙහි ද පහර දෙනු ලබන්නා වූ පළන ලද උදර ඇති සිඳිණු සිරුරු ඇති ලේ වැගිරෙන තොපගෙන් පරලොව දී කවරෙක් දහසක් ඉල්වන්නේ ද?

* කාලුපකාල - අට්ඨකථා, කාලාපකාල - සිංහල ජාතකපොත

5441. සන්ති උසු තොමරහෙණ්ඩිවාලා¹
 විවිධාචුඛං වස්සති තත් දෙවො,
 පානති අඛාරමිවිච්චිමනො
 සිලාසනී වස්සති ලුද්දකමෙම.
5442. උණො ව වාතො නිරයමහි දුස්සහො
 න නහිං සුඛං ලබ්හති ඉහතරමු,
 තං තං විධාවනාමලොනමාතුරං
 කො වොදයෙ පරලොකෙ සහස්සං.
5443. සන්ධාවමානං තං රපේසු සුතනං
 සපොතිභුතං² පයවිං කමනා,
 පනොදලට්ඨිති³ සුචොදියනං⁴
 කො වොදයෙ පරලොකෙ සහස්සං.
5444. තමාරුහනාං චූරසඤ්චිතං ගිරිං
 විහිංසනං පජ්ජලිතං භයානකං,
 යඤ්චිතභතනං රුහිරං සවනාං
 කො වොදයෙ පරලොකෙ සහස්සං.
5445. තමාරුහනං පබ්බතසන්තිකාසං
 අඛාරරාසිං ජලිතං භයානකං,
 සංදඛ්ඪිභතනං⁵ කපණං රුද්දනං
 කො වොදයෙ පරලොකෙ සහස්සං.
5446. අබ්හතූටසමා උච්චා කණටකාපට්ඨා⁶ දුමා,
 අයොමයෙහි තිකෙඛිති නරලොභිතපාඤ්චි.
5447. තමාරුහනති නාරිඥො නරා ව පරදුරගු,
 වොදිතාසනහි භසොහි යමනිදෙදසකාරිහි.
5448. තමාරුහනං නිරයං සිංහලිං රුහිරමක්ඛිතං,
 විදුඛ්ඪිකායං විතචං ආතුරං ගාලුහවෙදනං.
5449. පස්සසනං මුහුං උණං පුබ්බකමමාපරාධිකං,⁷
 දුමග්ගවිටපග්ගනං⁸ කො තං යාවෙය්‍ය තං ධනං.

1. ගීණ්ඩිවාලා - මජ්ඣං.
 2. පොතභුතං - මජ්ඣං.
 3. පවොදලට්ඨිති - මජ්ඣං.
 4. සුචොදියනං - මජ්ඣං, ස්‍යා,
 5. සුදඛ්ඪිභතනං
 6. කණටකානි විහා - මජ්ඣං, ස්‍යා, වි.
 7. පුබ්බකම පරාධිකං - මජ්ඣං.
 8. දුමග්ගෙ විතචංගනං - මජ්ඣං, ස්‍යා.

5441. ඒ නිරයෙහි අධ්යට් ඊ තෝමර හෙල්ල යන විවිධ ආයුධයුතු වැසි වසී, දිලියෙන අඟුරු මෙන් ගිනිදැල් සහිත ආයුධ පවකරන්නන් මත වැටෙයි, හෙණ මෙන් ගිනි ගෙන දිලියෙන ගල් වැසි වසී.

5442. ඒ නිරයෙහි නො ඉසිලිය හැකි උණුසුම් වාතය ඇත්තේ ය. එහි අල්ප වූ ද සුවයෙක් නො ලැබේ. සැඟවෙන තැන් නැති වූ පීඩාවට පත් වූ ඒ ඒ තැන දිවෙන තොප (තොපගෙන්) (ඒ) පරලොව දී කවරෙක් දහසක් ඉල්වන්නේ ද?

5443. රථයන්හි යොදන ලදුව දුවන්නා වූ ගින්නෙන් දිලියෙන පොළොවෙහි ඇවිදිනා වූ කෙටිවි දඬුවලින් මෙහෙයවනුලබන්නා වූ තොප (තොපගෙන්) (ඒ) පරලොව දී කවරෙක් දහසක් ඉල්වන්නේ ද?

5444. පරලොව දී කරමුවහතින් ගැවසිගත් දුටුවන් බිය උපදවන ගින්නෙන් දිලියෙන භයානක පර්වතයට නගින්නා වූ සිදුණු සිරුරු ඇති ලේ වැගිරෙන තොප (තොපගෙන්) කවරෙක් නම් (කභවණු) දහසක් ඉල්වන්නේ ද?

5445. පරලොව දී ගින්නෙන් දිලෙන භයානක පර්වතයක් වැනි අඟුරුයට නගින්නා වූ මොනොවට දවුණු සිරුරු ඇති බැගුපත් වූ හඬන්නා වූ තොප (තොපගෙන්) කවරෙක් (කභවණු) දහසක් ඉල්වන්නේ ද?

5446. නිරිසතුන්ගේ ලේ බොන්නා වූ අයොමය තියුණු කටුවලින් ගැවැසිගත් වෘක්ෂයෝ මෙකුළු මෙන් ඉතා උස් වෙති.

5447. පරදරගමන පාපකර්මයෙහි යෙදුණු ස්ත්‍රීහු ද පුරුෂයෝ ද අධ්යට්ගත් අත් ඇති යමගේ නියෝග ඉටුකරන්නන් (යම පල්ලන්) විසින් මෙහෙයනලද්දහු ඒ රුකට නගිත්.

5448—49. නිරයෙහි ඇති ඒ ඉඹුල්ලකට නැගෙන්නා වූ ලේ වැකුණු සමින් තොර වූ කඩකඩ වූ කය ඇති පීඩිත වූ දැඩි වේදනා ඇති මොහොතක් පාසා උණුසුම් සුසුම් හෙළන පෙර කළ පව කම් නැමැති අපරාධ ඇති රුක් අගිත් හා වෙළෙස් අගිත් පහරනලද තොප වෙත එළඹ කවරෙක් ඒ ධනය ඉල්වන්නේ ද?

5450. අබ්බකුට්ඨමා උච්චා අසිප්පතාචිතා¹ දුමා,
අයොමයෙහි තිකෙඛ්ඨි නරලොභිතපාධිති.
5451. තමානුපතනං² අසිප්පතපාදපං
අසිහි තිකෙඛ්ඨි ච ජිජ්ජමානං,³
සංචිතතගතනං රුහිරං සචන්තං
කො වොදගෙ පරලොකෙ සහස්සං.
5452. තනො නිකඛනිතමභ්ඤා⁴ තං අසිප්පතනිරයා⁵ දුමා,⁶
සමපතිතං වෙතරණිං⁷ කො තං යාවෙය්‍ය තං ධනං.
5453. ඛරා ඛාරොදිකා⁸ තභ්ඤා දුන්නා වෙතරණි නදී,
අයොපොකඛිරසඤ්ජනා නිකඛපතෙහි සඤ්ජි.
5454. තඤ්ඤි සඤ්ජිතගතනං තං වුත්තනං රුහිරමකඛිතං,
වෙතරඤ්ඤා⁹ අනාලමෙඛ කො තං යාවෙය්‍ය තං ධනං.
5455. වෙධාමී රුකෙඛා විය ජිජ්ජමානො
දීසං න ජාතාමී පච්චුලනසඤ්ඤී,¹⁰
භයසානුතප්පාමී මහා ව¹¹ මෙ භයං
සුඤ්ඤාන ගාථා¹² තච භාසිතා ඉසෙ.
5456. ආදිගෙන වාරිමජ්ඣංච දීපංවොසෙරිවණ්ණවෙ,
අඤ්ඤාතෙරච පජෙජාතො තං නොසි සරණං ඉසෙ.
5457. අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤිනුසාස මං ඉසෙ
අනීතමඤ්ඤා අපරාධිතං මයා,
ආචිකඛ මෙ නාරද සුඤ්ඤිමග්ගං
යථා අභං¹³ නො නිරයෙ¹⁴ පතෙය්‍යං.
5458. යථා අහු ධනරට්ඨො වෙසසාමිතො අට්ඨකො යාමකග්ගි¹⁵
උසිත්තරො¹⁶ වාපි සිචි ව රාජා පරිවාරකා¹⁷ සමණ්ණාභිමාණානං.

1. අසිප්පත, අසිප්පතානි චිතා - මජ්ඣං, ස්‍යා, වී.
2. තමානුපතනං - මජ්ඣං, ස්‍යා.
3. පච්චජ - මජ්ඣං.
4. නිකඛනො පතනා - මජ්ඣං.
5. අසිප්පත චිතා - මජ්ඣං.
6. දුමා - මජ්ඣං.
7. වෙතරණිං - මජ්ඣං.
8. ඛරොදකා මජ්ඣං, ස්‍යා.
9. වෙතරඤ්ඤා - මජ්ඣං, ස්‍යා, වී.

10. සඤ්ඤා - මජ්ඣං, ස්‍යා.
11. මහාච මෙභයා - මජ්ඣං, ස්‍යා.
12. කථා - මජ්ඣං.
13. අයං - මජ්ඣං.
14. නිරයං - මජ්ඣං.
15. යමදුක්ඛි - ස්‍යා.
16. උසිත්තරො - මජ්ඣං.
17. පරිවාරිකා - මජ්ඣං, ස්‍යා.

5450. නිරිසතුන්ගේ ලේ බොන්නා වූ තියුණු වූ අයෝමය අසි-
පත්‍රයන්ගෙන් ගැවසීගත් වෘක්ෂයෝ මේසකුට මෙන් ඉතා උස්වැ සිටුනාහ.

5451. පරලොවදී තියුණු අසිපත්වලින් සිඳිනු ලබන කැපුණු සිරුරු
ඇතිවැ ලේ වගුරුවමින් ඒ අසිපත්රුක් වෙත එළඹෙන තොප (වෙත
පැමිණ) කවරෙක් (කහවණු) දහසක් ඉල්වන්නේ ද?

5452. දක් වූ ඒ අසිපත් නිරයෙන් හික්මුණු පමණෙකින් ම වෙතරණී
නදියට වැටුණු තොප වෙත එළැඹ කවරෙක් ඒ ධනය ඉල්වන්නේ ද?

5453. පරුෂ වූ කරදියෙන් යුත් රත් වූ (එහෙයින් ම) දුග්ඵ වූ
වෙතරණී නදිය අයෝමය පොකුරු පතින් ගැවසුණි තියුණු පතින් යුතු ව
ගලයි.

5454. එල්බෙන පිළියරණක් නැති ඒ වේතරණී නදීපලයෙහි ඔසොවා
ගෙනයනුලබන කැපුණු සිරුරු ඇති ලේ තැවැරුණු තොප වෙත එළඹ
කවරෙක් ඒ ධනය ඉල්වන්නේ ද?

5455. මුනිවරය, තොප විසින් කියනලද ගාථා අසා සිඳිනුලබන
ගසක් මෙන් සැලෙමි. වෙසෙසින් මුළා වූ සිහි ඇත්තෙමි දියාවන් නො
දැනිමි. බියෙන් තැවෙමි. මාගේ බිය ඉතා මහත් ය.

5456. සෘෂිත් වහන්ස, දැවුණු කය ඇති කල්හි දිය මැදට පැමිණීම
මෙන් ද, සැබ දියපහරෙහි හෝ සයුරෙහි හෝ දිවයිනක් මෙන් ද, අඳුරෙහි
පහනක් මෙන් ද තෙපි ම අපට පිහිට වන්නහු ය.

5457. සෘෂිත් වහන්ස, අර්ක්ථයෙන් ද ධර්මයෙන් ද මට අනුශාසනා
කළ මැනව. ගීයදවස මා විසින් අපරාධ කරනලද. නාරද මුනිවරය,
යම්යේ මම නිරයෙහි නො වැටෙමි ද එබඳු ශුද්ධිමාර්ගය (යහපත්මහ)
මට කියනු මැනව.

5458. ධතරටඨ ය, වෙස්සාමිත්ත ය, අට්ඨක ය, යාමතග්ගි ය,
උසින්තර ය, සිව් ය යන රජවරු යම්යේ මහණබමුණන්ට යුතුකම් ඉටු
කරන්නෝ වූහු ද,

- 5459. එතෙ වකෙඤ්ඤ ව රාජානො යෙ සක්ඛවිසයං¹ ගතා,
අධම්මං පරිවජෙජ්ඣා ධම්මං වර මභිපති.
- 5460. අක්ඛහත්ථා ව තෙ ව්‍යමෙහ සොසයනතු පුරෙ නව,
කො ජානො කො ච තසිතො කො මාලං කො වීලෙපනං,
නානාරතතානං වජ්ඣානං කො නග්ගො පරිදගෙසසති.²
- 5461. කො පජෙථ ජනකමාදෙනි පාදුකා ව³ මුදු සුභා,
ඉති සායඤ්ඤ පාතො ච සොසයනතු පුරෙ නව.
- 5462. ජිණ්ණං පොසං ගවාසසඤ්ඤ මාසුඤ්ඤ පුඤ්ඤ⁴ යථා පුරෙ,
පරිහාරඤ්ඤ දජ්ජාසි අධිකාරකතො ඛලි.
- 5463. කායො තෙ රථසඤ්ඤතො මනොසාරථිකො ලහු,
අවිහිංසාසාරිතකෙඛා සංවිහාගපථිවජ්ජෙ.
- 5464. පාදසඤ්ඤමනෙමීයො හත්ථසඤ්ඤමපකඛරො,
කු වර්සඤ්ඤමනඛතොතො වාචාසඤ්ඤමකුජතො.⁵
- 5465. සවච්චාකාසමනතඛෙයා අපෙසුඤ්ඤසුසඤ්ඤතො,
ඕරාසබ්ලනෙලඛෙයා මිතභාණිසිලෙසිතො.
- 5466. සඤ්ඤාලොභසුසඤ්ඤාතො නිවාතඤ්ඤ ලීකුඛිතො,
අකුඤ්ඤානනිසාතො⁶ සීලසංවරනතඛතො.
- 5467. අකෙකාධනමනුග්ගාති ධම්මපණ්ඩුරජකතො,
බාහුසවධමපාලඛෙයා⁷ ඨීතචිතමුපාධිගො.

- 1. සභා - මජ්ඣ., ස.න.
- 2. පරිදගිසසති - මජ්ඣ., ස.න.
- 3. කොපාහනා ව - වී.
- 4. පුඤ්ඤ - මජ්ඣ., ස.න.
- 5. මකුජ්ජරො - මජ්ඣ.
- 6. අච්චිතනනිසාතො - මජ්ඣ.
- 7. සුපාලඛෙයා මුපාලඛෙයා - මජ්ඣ., ස.න.

5459. (ධනරත්නාදී) මොහු ද (එබඳු) අන් යම් රජහු ද (ධර්මයෙහි හැසිර) ශක්‍රයාගේ විෂයට ගියාහු නම් මිනිසකුමනි, (එසේයින් තෙපිද) අධර්මය දුරුකොට ධර්මයෙහි හැසිරෙව.

5460. කවරෙක් බඩසා ඇත්තේ ද කවරෙක් පිපාසා ඇත්තේ ද කවරෙක් මල්දම් රුස්තේ ද කවරෙක් විලෙවුන් රිසි වේ ද නග්න වූ කවරෙක් නන්. පැහැයෙන් රඳනාලද වස්ත්‍ර හඳින්තේ දැ යි (කියමින්) අහරගත්අක් ඇති සුරුෂයෝ තොපගේ බවනෙහි ද පුරෙහි ද සොෂා කෙරෙත්වා.

5461. කවරෙක් මහමහ ඡත්‍ර දරන්නේ ද කවරෙක් මොළොක් වූ යහපත් පාවහන් කැමැත්තේ දැයි තමසේ තොපගේ පුරයෙහි උදේ සවස සොෂා කෙරෙත්වා.

5462. (යමෙක්) පෙර බලවත් වූයේ කළ අධිකාර ඇත්තේ ද (රාජ-කායභීය ඉටුකිරීම් වශයෙන් කළ උපකාර ඇත්තේ වේද) ජරාවට පත් වූ (ඒ) අමාත්‍යාදීන් ද ගව-අශ්ව ආදීන් ද පෝෂණය කරන්නේ ඔවුන් පෙර මෙන් (කර්මාන්තයන්හි) නො යොදව. (ඔවුන්ට බත් වැටුප් ආදී) පෙරහර ද දෙව.

5463. (මහරජ,) තොපගේ කය රියක් වැන්න. (එහි) සැහැල්ලු වූ මනස ම රියදුරු යැ. අවිනිංසා නමැති මනා කොට නිමවන ලද අකුරු ඇත්තේ ය. බෙද වැළඳීම ම රථපරිවාර වෙයි.

5464. පාදසංයමය එහි නිමවළලු යැ. හස්ත සංයම නමැති වෙහෙලි පත් ඇත්තේ ය. පමණ දූන වැළඳීම නමැති තෙල් ගැල්වීම් ඇත්තේ ය. වාක්සංයම නමැති නිහඬබව වෙයි.

5465. සත්‍යවාක්‍ය නමැති පිරිසුන් අවයව ඇත්තේ ය. කේලාම් නො කීම නමැති මනා සටහන් ඇත්තේ ය. මටසිලවු වචන නමැති නිදෙස් රථාඩන ඇත්තේ ය. පමණ දූන බිණීම නමැති බෙදනා ලාවු ඇත්තේ ය.

5466. ශ්‍රද්ධාව හා අලොභය නමැති මනා අලඬිකාරයෙන් යුක්ත ය. යටත් පැවතුම් හා ඇඳිලිබැඳීම් සංඛ්‍යාත (රිය දෙපස) කිඹුල්තලු ඇත්තේ ය. නො දැඩිබව නමැති නැවුණු රියහිස ඇත්තේ ය. සිලසංවර නමැති රහුණ ඇත්තේ ය.

5467. ක්‍රොධ නො කිරීම නමැති නො හැකිලීම් ඇත්තේ ය. දශ කුලඟධර්ම නමැති සේසතින් යුක්ත ය. බොහෝ ඇසුරිලු තැන් ඇති බව නමැති ආධාරක පුවරු (පිටාවු) ඇත්තේ ය. (අටලෝ දහමින් නො සැලෙන බැවින්) මනාව පිහිටි සිත් නමැති සිහසුන් හෝ උඩ ඇතිරි ඇත්තේ ය.

5468. කාලඤ්ඤනාවිඤ්ඤාසාරො වෙසාරජ්ජනිදුඤ්ඤකො,
නිවානවුත්ති යොතතකො¹ අනතිමානසුගො ලහු.

5469. අලීනවිඤ්ඤාසාරො² වද්ධසෙවීරසොභනො,³
සනීපතොදෙ ධිරසස ධිති යොගො ච රසමියො.

5470. මනො දනතපථතෙති⁴ සමදනෙතභි වාභිභි,⁵
ඉච්ඡා ලොභො ච කුමමග්ගො උජ්ජමග්ගො ච සඤ්ඤමො.

5471. රුපෙ සඤ්ඤ රසෙ ගතෙති වාහනසස පධාවනො,
පඤ්ඤ ආකොටනී රාජ තඤ්ඤ අභතාව සාරථී.

5472. සවෙ එනෙන යානෙන සම්චරියා දුඤ්ඤා ධිති,
සබ්බකාමදුභො රාජ න ජාතු නිරයං වපෙ.

5473. අලාමො දෙවදකොසි සුනාමො ආසි භද්දථී,
විජයො සාරීපුතොසි මොග්ගලොමොසි බිජකො.

5474. සුනකඛතො ලිච්ඡවීපුතො ගුණො ආසි අවෙලකො,
ආනතෙඤ්ඤ ච රුජා⁶ ආසි යා රාජානං පසාදසී.

5475. උරුවෙලකසසපො රාජා පාසදිට්ඨි තද අහු,
මහාබ්‍රහ්මා මොධිසතො එවං ධාරෙථ ජාතකනති.

මහානාරදකසසපජාතකං සතතමං.

1. යොගතභිතො - මජ්ඣං.
 2. සන්ධාරො - මජ්ඣං.
 3. බුද්ධිසෙවී - මජ්ඣං.
 4. දනතං පථං තෙති - මජ්ඣං.
 5. වාභිභි - මජ්ඣං.
 6. යා - මජ්ඣං.

5468. කල්දූන කරනලද කුසලින් යුත් වූ සිත් නමැති සාරයෙන් යුක්තය, විහාරදබව (බුහුටිබව) නමැති ත්‍රිදණ්ඩයෙන් යුක්ත ය, යටත් පැවතුම් නමැති යොත් ඇත්තේ ය, අධිකමාන නො කිරීම නමැති සැහැල්ලු වියදමු ඇත්තේ ය.

5469. නො පසුබස්නා සිත් නමැති ඇතිරි ඇත්තේ ය. නුවණැති වෘද්ධයන් සෙවීමෙන් නසනලද රජස් ඇත්තේ ය. පණ්ඩිත වූ නොපගේ සිහි නමැති කැට්ටි ඇත්තේ ය, (නො සිදි පවත්නා) වියතිය ද (නිත ප්‍රතිපත්තියෙහි යෙදීම නම් වූ) යෝගය ද රහුණ වෙයි.

5470. මොනොවට දුමුණු අසුන්ගෙන් යුත් (රියක් මෙන් තොප ගේ) දුමුණු සිත යහපත් මහ අනුව යෙයි. (නො ලද දෑ පැතිම නම් වූ) ඉව්ඡාව ද (ලද දෑයෙහි) ලෝභය ද නො මග නම් වෙයි. සිලසංයමය ම සුමග වෙයි.

5471. රූප ගබ්ද ගන්ධ රසයන් කරා දිවෙන (නොපගේ කය නමැති) වාහනායාගේ (ලොභාදි අකුසලධර්ම නමැති අශ්වයන් වැළකීම සඳහා) පහරදීම කරන්නී ප්‍රඥාවයි. මහරජ, එහි තෙමේ මැ රියැදුරු වෙයි.

5472. මහරජ, යම්හෙයකින් මේ යානය කැමැති සම්පත් දෙන්නේ ද (එහෙයින් යමකුගේ) සමවරියාවත් නො පසුබස්නා වියතියත් දැඩි වූයේ ද හෙතෙම මේ යානයෙන් ඒකාන්තයෙන් කිසිකලෙකක් නිරයට නො පැමිණෙන්නේ ය.

5473. (මෙකල) දේවදත්ත (එකල) අලාභ විය. හද්දපි (හද්දිය තෙරුන් වහන්සේ) සුනාම නම් (ඇමති) විය. සැරියුත් තෙරණුවෝ විජය නම් ඇමති වූහ. මුහලන් තෙරණුවෝ බීජක නම් වූහ.

5474. සුනාක්ඛත්ත ලිච්ඡවිපුත්‍ර ගුණ නම් අවෙලක විය. යම් රජ දුවක් රජු පැහැද වූ ද ඒ රූපා නම් රජ දු ආනන්ද තෙරණුවෝ ය.

5475. උරුවෙලකස්සප තෙරුන් වහන්සේ එකල පාපදාෂ්ටිගත් රජ වූහ. බොධිසත්වයෝ (නාරද නම්) මහාවුන්ම වූහ. මෙසේ (මේ) ජාතකය දරවු.

සත්වැනි මහා නාරද කාශ්‍යප ජාතක යි

8. විදුරජාතකං

5476. යො කොපනෙයො න කරොති කොපං
න කුජ්ඣති සප්පරියො කදචී,
කුඤ්ඤොපි යො නාවිකරොති කොපං
තං වෙ නරං සමණං ආහු ලොකෙ.
5477. උඤ්ඤරො යො සහතෙ ජීසව්ජං
දනෙතා තපසසී මිතපාණභොජනො,
ආහාරහෙතු න කරොති පාපං
තං වෙ නරං සමණං ආහු ලොකෙ.
5478. බිඬං රතී වීප්පජ්ඣෙඤ්ඤි ඛං
න වාලිකං භාසති කිඤ්චී ලොකෙ,
විභුසනට්ඨානා වීරතො මෙථුනසමා
තං වෙ නරං සමණං ආහු ලොකෙ.
5479. පරිභ්භං ලොභධම්මඤ්ඤි සබ්බං
යෙ වෙ පරිඤ්ඤාය පරිච්චජනති,
දන්තං ධීතතතං අමමං නිරාසං
තං වෙ නරං සමණං ආහු ලොකෙ.
5480. පුච්චාම කතතාරං අනොමපඤ්ඤං
ගාථාපු නො වීභ්භො අතී ජානො,
ජීඤ්ඤ කඛං විවිකිච්ඡිතානි
තයජ්ජ කඛං විතරෙමු සබ්බං.
5481. යෙ පණ්ඨිතා අක්ඛන්දසා භවතති
භාසතති තෙ යොනියො තප්ප කාලෙ,
කථනපු ගාථානං අභාසිතානං
අක්ඛං තයෙයපුං කුසලා ජනිඤ්ඤ.
5482. කථං භවෙ භාසති නාගරාජා
කථං පන ගරුලො වෙනතෙයො,
ගඤ්ඤිරාජා පන කිං වදෙති
කථං පන කුරුතං රාජසෙට්ඨො.
5483. ඛතතී භවෙ භාසති නාගරාජා
අප්පාහාරං ගරුලො වෙනතෙයො,
ගඤ්ඤිරාජා රතීවීප්පභානං
අකිඤ්ඤිතං කුරුතං රාජසෙට්ඨො.

8. විධුර ජාතකය

5476. (වරුණ නා රජ) සත්පුරුෂ වූ යමෙක් කිපියයුත්තහු කෙරෙහි නො කිපේ ද කිසිකලෙකන් කෝප නො කරන්නේ ද යමෙක් කිපියේ නමුදු කෝපය පහළ නො කෙරේ ද, ඒකාන්තයෙන් ඒ මනුෂ්‍යයා ශ්‍රමණයෙකු යි ලොවැ පඬිවරු කියති.

5477. (ගුරුළු රජ) මද අහර ඇති යමෙක් සාහිනි ඉවසා ද, ඉන්ද්‍රිය දමනයෙන් හා නවුස් ගුණෙන් යුතුවූයේ පමණ දන ආහාර පාන වළඳා ද, සාහින්න හේතුකොට පාපක්‍රියා නො කෙරේ ද ඒ මිනිසා ඒකාන්තයෙන් ශ්‍රමණයෙකු යි ලොවැ පඬිවරු කියති.

5478. (සක්දෙවු රජ) යමෙක් කායික වාචසික ක්‍රීඩා ද දිව්‍ය කාමසුඛයෙහි ඇල්ම ද හැරවියා ස්වල්ප වූ හෝ බොරු නො කියා කාය මණ්ඩනයෙන් හා මෙඵ්පනයෙන් වැළකුණේ ද, ඒකාන්තයෙන් ඒ මනුෂ්‍යයා ශ්‍රමණයෙකු යි ලොවැ පඬිවරු කියති.

5479. (ධනඤ්ජය රජ) තමන් සන්තක ලෝභ කටයුතු සියලු වස්තූන් හැරදමා ඉන්ද්‍රිය දමනයෙන් යුක්තව සිත එකඟ කොටැ ගත් මමන්තිය නැති කර ගත් ඒ පුද්ගලයා ඒකාන්තයෙන් ශ්‍රමණයෙකු යි ලෙවිහි පඬිවරු කියති.

5480. අලාමක නුවණැති, කළමනා දෙය කරන (නොප) විවාරම්. අප කී ගාථාවන් නිසා උපන් විවාදයක් ඇත. අපේ සැකය දන් පසිඳුව. තොප නිසා අද (අපි) සියල්ලෝ සැක රහිත වෙමු. (සිවුදෙනම විධුර පණ්ඩිතයන් පුළුවන්හ.)

5481. (කී දෙයෙහි) අරුත් දක්නට සමත් යම් පණ්ඩිත කෙනෙක් වෙද්ද ඔහු ඒ විවාදය නුවණින් විමසා යථා කාලයෙහි පවසති. රජතුමනි, නො කී ගාථාවන්ගේ අර්ථය දක්නො ඇත්තෝ වුවත් කෙසේ පමුණුවත් ද? (ඉදිරිපත් කෙරෙත් ද?)

5482. නාගරාජයා කෙසේ කියා ද? වෙනතෙය්‍ය නමැති ගුරුළා කෙසේ කියා ද? ශක්‍රයා කුමක් කියා ද? කුරුරට වාසින්ගේ ධනඤ්ජය රජ කෙසේ කියා දැයි (විධුර පණ්ඩිත ඔවුන් විවාළේය.)

5483. ඒකාන්තයෙන් ඉවසීම උතුම්ය යි නාගරාජයා කිය යි. වෙනතෙය්‍ය නමැති ගුරුළා ස්වල්ප ආහාරය (ගැනීම) උතුම්ය යි කිය යි. පස්කම් සැපතෙහි ආශාව දුරු කිරීම උතුම්ය යි ශක්‍රයා කිය යි. කුරුරට වැස්සන්ගේ රජතෙම පළිබොධ රහිත බව උතුම්ය යි කිය යි.

5484. සබ්බානි එතානි සුභාසිතානි
 න හෙසු දුඛොසිතමස්සී කිඤ්චි,
 යසම්ඤ්ච එතානි පනිට්ඨිතානි
 අරාව නාභා සුසමොභිතානි,
 චතුඛනි ධම්මෙභි සමඛිණ්හනං
 තං ච නරං සමණං ආහු ලොකෙ.
5485. තුවනනු සෙට්ඨො සුමනුකතරොසි.
 සං ධම්මෙහ ධම්මවිදු සුමෙට්ඨො
 පඤ්ඤාය පඤ්ඤං සමධිග්ගහෙත්වා,
 අට්ඨෙව්ඪ ධීරො චීචිකිච්ඪතානි
 අට්ඨෙව්ඪ කඛිං චීචිකිච්ඪතානි
 චුදෙසු යථා නාගදන්තං ඛරෙන.
5486. නීලුපලාහං චීමලං අනඤං
 චස්සං ඉමං ධුමසමානචණ්ණං,
 පඤ්ඤාසස වේයාකරණෙන තුට්ඨො
 දදම් තෙ ධම්මපුජාය ධීර.
5487. සුචණ්ණමාලං සතපතඤ්චලං
 සකෙසරං රතනසහස්සමණ්ඩිතං,
 පඤ්ඤාසස වේයාකරණෙන තුට්ඨො
 දදම් තෙ ධම්මපුජාය ධීර.
5488. මණිං අනඤං රුචීරං පහස්සරං
 කණ්ඨාවසතං මණිභුසිතං මෙ,
 පඤ්ඤාසස වේයාකරණෙන තුට්ඨො
 දදම් තෙ ධම්මපුජාය ධීර.
5489. ගවං සහස්සං උසහඤ්ච නාගං
 ආඡඤ්ඤපුතෙන ච රටෙ දස ඉමෙ,
 පඤ්ඤාසස වේයාකරණෙන තුට්ඨො
 දදම් තෙ ගාමචරානි සොළසානි.
5490. පණ්ඩු කිසියාසි දුබ්බලා
 චණ්ණරූපං න තට්ඨෙසං¹ පුරෙ,
 චීමලෙ අකඛාභී පුච්ඡිතා²
 කීදිසී³ තුඤ්ඤං සරීරවෙදනා.
5491. ධම්මො මනුජෙසු මානිනං
 දෙහලො නාම ජනිඤු චුච්චති,
 ධම්මාභවං⁴ නාගතුඤ්ඤර
 විධුරස්ස හදයාභිපසුසෙය.

1. තට්ඨෙසං - මජ්ඣ, 8.
 2. පුච්ඡිතො - මජ්ඣ.
 3. කීදිසා - 8.
 4. ධම්මාභවං - මජ්ඣ, 8.

5484. (විධුර පණ්ඩිත) මේ සියල්ල සුභාෂිත යැ. දුබ්බි කිසින් මෙහි නැති. චක්‍රනාභියෙහි අර ලෙසින් මේ ගුණදම් යමකු කෙරෙහි පිහිටා තිබේ ද, ඉවසීම ආදී (මේ) ගුණදම් සතරින් හෙබි පුද්ගලයා ඒකාන්තයෙන් ශ්‍රමණය යි ලොවැ (පඬුවරු) කියතියි කිය.

5485. ඔබ ශ්‍රේෂ්ඨ වෙති, ඔබට වඩා උත්තමයෙක් නැති හෙයින් අනුත්තර වෙති. ඔබ ධර්මය රක්ෂාභා, ධර්මය දන්තාභා, මහා ප්‍රාඥය භ. සියනැණින් අපගේ පැනය මැනැවින් වටහා ගෙන අපගේ සැක පසිඳුණ. ඇත්දළ කැටයම්, කරු කියතෙන් ඇත්දළය යම්සේ කපා ද එසේ අපේ සැක, විමනි සිඳ දුමුභ.

5486. ප්‍රාඥය, නිලුපුල් පැහැයට සමාන වූ පවිත්‍ර වූ මහඟු වූ ධූමවර්ණ වූ මේ වස්ත්‍රය, ඔබගේ පැන විසඳුමෙන් තුටුපත් මම ධර්මපුරා පිණිස ඔබට දෙමි.

5487. ප්‍රාඥය, විකශිත පද්මයක් වැනි කෙසුරු සහිත රත්න සහස්‍රයකින් යුක්ත වූ රත් මාලය දහම් පඬුරු විසින් පැන විසඳුමෙන් තුටුපත් මම ඔබට දෙමි.

5488. ප්‍රාඥය, මාගේ ගෙළෑ පැළැඳි පැහැ උභිදෙන මනහර මේ මිණ දහම් පඬුරු වශයෙන්, මම පැන විසඳුමෙන් තුටුපත් වූයෙමි ඔබට දෙමි.

5489. පැන විසඳුමෙන් තුටුපත් මම දෙනුන් දහසක් ද වෘෂභයකු ද ඇතකු ද ආජාතීය අශ්වයන් යෙ දු මේ රිය දයය ද ගම්වර සොළොස්ක් ද ඔබට දෙමි.

5490. (නාරජ) විමලාවෙනි, තිගේ සිරුර පඬුවන් ය, කාශ ය, දුබල ය, පෙර නිඬු රුසිරි (දන්) නැත. නිට කවර ශරීර වෙදනාවක් පවතී ද යි මට කියව.

5491. මිනිසුන් අතරේ (වෙසෙන) ස්ත්‍රීන්ට දෙළ දුක් ඉපැදීම යවභාවයෙනි. නාරජතුමනි, දහැමින් (බලාත්කාරයෙන් තොරව) ගෙනා විධුරපඬිතුමාගේ හදවත පතමියි (ඔ කීවාය.)

5492. වඤ්ඤා ධො කං දෙහළායසි¹
සුරියං වා අඵවාපි මාලුතං,
දුලලභෙ² හි වීඨුරසස දසසනෙ³
කො වීඨුරං ඉධමානයිසසති.
5493. කීනඤ්ඤා තාන තුවං පජ්ඣායසි
පදුමං හත්ථගතංව තෙ මුඛං,
කිං දුමමනරුපොසි ඉසසර
මා කං සොචී අමීඤ්ඤාපනා.
5494. මාතා හි තව ඉරඤ්ඤි⁴
වීඨුරසස හදයං ධනීයති,
දුලලභෙ හි වීඨුරසස දසසනෙ
කො වීඨුරං ඉධමානයිසසති.
5495. හතතුවපරියෙසනං⁵ වර
යො වීඨුරං ඉධමානයිසසති,
පිතුනො ව සා සුඤ්ඤාන වාකායං
රතං නිකම්මෙ අවසසතිං වරි.
5496. කෙ ගන්ධබෙබ්බ ව රකම්බෙස
නාගෙ කීම්පුරියෙ ව මානුසෙ,
කෙ පඤ්ඤානෙ සබ්බකාමදෙ
දීසරසසං හතතා මෙ හවීසසති.
5497. අසසාස ගෙසසාමී තෙ පති
හතතා ගෙසසාමී අනිඤ්ඤොවනෙ,
පඤ්ඤා හි මම⁶ තථා වීඨා
අසසාස ගෙසසාමී හරියා මම.⁷
5498. අඵ නං අඵවාසි⁸ ඉරඤ්ඤි
සුබ්බපථානුගනෙන වෙනසා,
ඵහි ගවජාම පිතු මමනඤ්ඤා
ඵසොච තෙ ඵතමත්ථං පවකම්භි.
5499. අලංකතා සුවසනා මාලිනී වඤ්ඤාසසද,
යකම්බං හත්ථෙ ගගෙඤ්ඤාන පිතු සතතිකම්මපාගමී.
5500. නාගවර වචො සුඤ්ඤාහි මෙ
පතිරුපං පටිපජ්ජ සුඤ්ඤායං,
පඤ්ඤාමී අහං ඉරඤ්ඤිං⁹
තාය සමධරී¹⁰කරොහි මෙ තුවං.¹¹

1. වීමලෙ දෙහළායසි-මජ්ඣ.

2. දුලලභං - මජ්ඣ.

3. දසසනං - මජ්ඣ.

4. ඉරඤ්ඤි - මජ්ඣ.

5. හං ගහතාරං - මජ්ඣ, සා, චී.

11. මං - මජ්ඣ.

6. මම - මජ්ඣ.

7. මම - මජ්ඣ.

8. අඵවාසි පුණ්ණං - මජ්ඣ.

9. ඉරඤ්ඤි - මජ්ඣ.

10. සමධරී - මජ්ඣ.

5492. (නාරජ) දෙළ විසින් වන්ද්‍රයා ප්‍රාථනා කරති සුයඹයා ප්‍රාථනා කරති නොහොත් පවන ප්‍රාථනා කරති. විධුරගේ දර්ශනය පවා දුර්ලභ වන කල්හි කවරෙක් විධුර මෙහි ගෙන එන්නේ ද?

5493. (ඉරැනි) පියාණෙනි, තෙපි කුමට සිතිවිලි සිතන්නවු ද? තොප වහන්සේගේ මුව අතින් මැඩලූ පියුමක් වැන්න. රිශ්වරයාණෙනි, කුමට දෙමනස්සැහැවී ඇතියවු ද? සතුරන් ගේ තාපනයෙන් තෙපි නහමක් ශොක කරව.

5494. (නාරජ) ඉරැනිය, තීගේ මව විධුරගේ හදමස පනයි. විධුරගේ දර්ශනය පවා දුර්ලභ යි. කවරෙක් විධුර මෙහි ගෙන එන්නේ ද?

5495. යමෙක් විධුර මෙහි ගෙන එන්නේ නම් එබඳු ස්වාමියකු සොයව යි කී පියාගේ වචනය අසා ඔ තොමෝ රාත්‍රියෙහි (රජගෙන්) නික්මැ ක්ලෙශයෙන් ආර්ද්‍ර වූ (ස්වාමියකු සොයා) හැසුරුණා යැ.

5496. කවර නම් ගදමෙක් රකුසෙක් නාගයෙක් කිඳුරෙක් මිනිසෙක් (ඔවුනතර) සියලු කාමසම්පත් දෙන කවර නම් පණ්ඩිත-යෙක් (මාගේ මවගේ මනදෙළ සපුරා) දීර්ඝ කාලයක් මට ස්වාමී වන්නේ ද?

5497. ප්‍රශස්ත නයන ඇත්තිය, සැනැහෙව. තීගේ ස්වාමී වෙමි. හර්තෘ වන්නෙමි. මට එබඳු (විධුරගේ හදමස් ගෙනෙනු සමත්) ප්‍රඥයෙක් ඇති. සැනැහෙව, මට භායඹා වව.

5498. ඉක්බිති ඉරන්දතී තොමෝ පූර්වභවය අනුවර්තිය සිතීන් යුතු වූ ඔහට මෙසේ කීවා යැ. එව, මාගේ පියා වෙත යමහ. තෙල පිය තෙමේ මෑ තොපට මෙ කරුණ කියන්නේ යැ.

5499. අලංකෘත වූවා හැදගත් මනාවස්ත්‍ර ඇති පැළැඳි මාලා ඇති ගැල්වූ සඳුන්කල්ක ඇති ඉරන්දතී (පූර්ණක) යක්ෂයා අතින් ගෙන පියා වෙත පැමිණියා.

5500. (පූර්ණක) නාරජකුමනි, මාගේ වචනය අසනු මැනැවි. දුකුමරියට අනුරූප සුවක් (දයදා) පිළිගනු මැනැවි. මම ඉරන්දතීය පනමි. තෙපි ඇය හා මාගේ සහභාවය කරව.

5501. සතං හස්සී සතං අසසා සතං අසසනරිරොපා,
සතං චළභියො පුණ්ණිකා නානාරතනසස කෙච්චා;
තෙ නාග පටිපජ්ජන්ත ධීතරං දෙනී ඉරුන්දනී.
5502. යාව ආමන්තයෙ සොති මිතෙත ච සුභදං ජනං,¹
අනාමන්තකතං කම්මං තං පට්ඨාමනුතපපතී.
5503. තතො යො චරුණො නාගො පට්ඨිත්වා නිචෙසනං,
හරියං ආමන්තයිත්වාන ඉදං වචනමබ්බවී:
5504. අයං යො පුණ්ණිකො යකෙඛා යාවතී මං ඉරුන්දනී.
බහුතා විතලාගෙන තසස දෙම පියං මමං.
5505. න ධනෙන න විතෙනන ලබ්භා අමිතං ඉරුන්දනී,
සචෙ හි චො² හදයං පණ්ඩිතසස
ධම්මෙන ලද්ධා ඉධමාහරෙයා;
එතෙන විතෙනන කුමාරී ලබ්භා
නාඤ්ඤං ධනං උත්තරී පක්ඛයාම.
5506. තතො යො චරුණො නාගො නිකම්මිත්වා නිචෙසනා,
පුණ්ණකාමන්තයිත්වාන ඉදං වචනමබ්බවී:
5507. න ධනෙන න විතෙනන ලබ්භා අමිතං ඉරුන්දනී
සචෙ කුචං හදයං පණ්ඩිතසස
ධම්මෙන ලද්ධා ඉධමාහරෙසී.
එතෙන විතෙනන කුමාරී ලබ්භා
නාඤ්ඤං ධනං උත්තරී පක්ඛයාම.
5508. යං පණ්ඩිතො තොගකෙ වදන්ති ලොකෙ
තමෙච්ච බාලොති පුනාහු අදෙඤ්ඤා
අකඛාති මෙ විප්පවදන්ති එත්ථ,
කං පණ්ඩිතං නාග කුචං වදෙසී.
5509. කොරව්ඛරාජසස ධනඤ්ඤයසස
යදී තෙ සුතො වීදුරො නාම කතතා,
ආනෙහි තං පණ්ඩිතං ධම්මලද්ධා
ඉරුන්දනී පද්ධවරා³ තෙ හොතු.
5510. ඉදංඤ්ඤා සුත්වා චරුණසස වාකායා,
උට්ඨාය යතෙඛා පරමප්පතීතො.
තතෙච්ච සන්තො පුරියං අයංසී
ආනෙහි ආප්ඤ්ඤමිධෙච්ච යුත්තං.

1. සුභදපජනෙ - මජ්ඣං.

2. සචෙ ච චො - මජ්ඣං, සංඝ.

3. පද්ධවරා - මජ්ඣං, සංඝ.

5501. ඇත්තු සියයෙක, අශ්වයෝ සියයෙක, වෙළඹුන් යෙදු රථ සියයෙක, නන්රුවනින් පිරිසුන් බඩුගැල් සියයෙකි. නාරජුනී, එහැම පිළිගනු මැනැවැ. ඉරන්දතී දියණියන් දෙව.

5502. (යක් සෙනෙවිය,) යම්තාක් නැයන් ද මිතුරන් ද සුභද ජනයා ද අමතම් ද ඒ තාක් බලව. නො අමතා කළ කම්යක් වේ නම් ඒ පසුතවයයි (නාරජ කී.)

5503. ඉක්බිති ඒ වරුණ නාරජ නිවෙස්නට පිවිසූ භාෂියාව අමතා මෙවදන් කී:

5504. මේ ඒ ප්‍රසිද්ධ පූර්ණක යක්ෂ තෙම මාගෙන් ඉරන්දතිය ඉල්වයි. බොහෝ වූ ධනලාභයෙන් ඔහට මාගේ ප්‍රිය වූ දියණිය දෙමිහ.

5505. (විමලා) ධනයම්පතීන් අපගේ ඉරන්දතී නො ලැබිය හැක්ක. ඉදින් පණ්ඩිතයන්ගේ හදමස දැහැමින් ලැබූ මෙහි ගෙන එන්නේ නම් තෙල ධනයෙන් කුමරී ලැබියහෙයි. මත්තෙහි අන් ධනයක් නො පතමිහ.

5506. ඉක්බිති ඒ වරුණ නාරජ නිවෙසින් නික්මූ අවුත් පූර්ණක අමතා මෙවදන් කී:

5507. ධනයම්පතීන් අපගේ ඉරන්දතී නො ලැබියහෙයි. ඉදින් පණ්ඩිතයන්ගේ හදමස දැහැමින් ලැබූ මෙහි ගෙන එන්නෙහි නම් තෙල ධනයෙන් කුමරී ලැබියහෙයි. මත්තෙහි අන් ධනයක් නො පතමිහ.

5508. (පූර්ණක) ලෝකයෙහි යමකු පණ්ඩිත යෑ යි කෙනෙක් කියන් ද යළි ඔහු මැ බාලයෙකු යි අන් කෙනෙක් කියනී. මෙහිලා විවාද කෙරෙතී. මට කියව, නාරජුනී, තෙපි කවර නම් පණ්ඩිතයකු ගෙනූ කියවු ද?

5509. ඉදින් තොප විසින් ධනසූර්ය කොරවා රජුගේ විධුර නම් පණ්ඩිතයෙක් අසනලද වේ ද, එ පණ්ඩිතයා දැහැමින් ලැබූ ගෙනෙව. තොපට ඉරන්දතී පාදපරිවාරිකා වේවා.

5510. වරුණ නාරජුගේ මෙ වදන් අසා ප්‍රමුදිත වූ පූර්ණක යක්ෂ හුනාස්නෙන් නැඟී, එහිම සිට, සැරසූ ආජාතීය අසකු ගෙනෙවයි සේවකයකුට අණ කෙළේය.

5511. ජාතරූපමයා කණ්ණො කාවමකමයා¹ බුරා,
ජමොනානදස්ස පාකස්ස සුවණ්ණස්ස උරව්ජදෙ.
5512. දෙවවාහවහං යානං අසිසමාරුඤ්ඤ පුණ්ණකො
අලබ්භනො කඤ්ඤකෙසමස්සු
පක්ඛාමී වෙහාසයමනාලිකෙඛි.
5513. ස පුණ්ණකො කාමවෙගෙන² ගීඤ්ඤා
ඉරුදන්තී නාගකණ්ණං පීඨිංසං
ගනාධාන නං භුතපතීං යසසසීං
ඉච්චිබුචී වෙසසවණං කුචෙරං.
5514. භොගවතීනාමමඤ්ඤිරෙ
වාසා භිරණ්ණවතීනී වුච්චතී,
නගරෙ නිමමිතෙ කඤ්ඤනමයෙ
මණ්ඩලස්ස උරගස්ස නිට්ඨිතං.
5515. අචොලකා³ මට්ඨගීචියො
ලොභිතඛිකස්ස මසාරගලලිනො,
පාසාදෙඤ්ඤ සිලාමයා
සොචණ්ණරතනෙන ජාදිතා.
5516. අමො තීලකා ව ජමබුයො
සත්තපණ්ණං මුච්චිලිදුකෙතකා,⁴
පියකා⁵ උඤ්ඤකා සහා
උපරිහද්දකා සිඤ්චාරකා.⁶
5517. වමෙසයාකා නාගමාලිකා
හගීනිමාලා අඵමෙඤ්ඤ කොලියා,
එතෙ දුමා පරිනාමිතා
සොභයනතී උරගස්ස මඤ්ඤිරං.⁷
5518. ඛජ්ජුරෙඤ්ඤ සිලාමයා
සොචණ්ණඤ්චිපුපතීකා,
බහු යඤ්ඤ වසනොපපාතිකො
නාගරාජා වරුණො මහිඤ්ඤිකො.
5519. කස්ස කොමාරිකා හරියා
විමලා කඤ්ඤනවෙලලිචීගහා,
කාළා තරුණාව උගගතා
පුච්චිමඤ්ඤන්තී වාරුදස්සනා.

1. කාවමචිච - මජ්ඣං, සඤා.
2. කාමරාගෙන - මජ්ඣං, සඤා.
3. අච්චිලහතා - මජ්ඣං.
4. කෙටකා - මජ්ඣං.
5. පියභිඤ්ඤ උඤ්ඤකා සෙසා පියභිඤ්ඤකා - මජ්ඣං, සඤා.
6. පාරිහද්දකා සිඤ්චාරිතා - මජ්ඣං.
7. මඤ්ඤිර - මජ්ඣං.

5511. මනෝමය අශ්වයාට සවර්ණමය කන් ඇත. රක්ත මාණික්‍යමය කුර ඇත. ජාමබොන්ද රතීන් නිම වූ උරසැත්මාලා (පසුවැස්ම) ඇත.

5512. අලංකාර වූයේ මනහරයේ සැරහූ කෙස් රවුළු ඇති පූර්ණක යක්ෂයා දේවවාහවහ නමැති අසු අරා අහසින් ගියේය.

5513. කාමවෙගයෙන් ගිජු වූ ඒ පූර්ණකයා ඉරන්දකී නාමෙනෙවිය පතමින්, භූතාධිපති වූ පරිවාර සම්පත් ඇති වෛශ්‍රවණ වෙත ගොස් මෙසේ කීය :

5514. රතීන් නිමහම් කළ නගරයෙහි මැදුරු හෝගවතී, වාසා, හිරණ්‍යවතී යන නම් ඇත්තේය මි කියනු ලැබේ. දරණයෙන් යුතු නාරජුගේ නගරයෙහි (මෙසේ) නිමහම් කරන ලද්දේය.

5515. ඔටුහෙලයේ දිගැති, රක්තමාණික්‍යයෙන් හා මසාරගල්ල නමැති මාණික්‍යයෙන් කළ අටලු (වේදිකා) ඇත්තේය. මෙම නාගභවනයෙහි මිණිමුවා ප්‍රාසාදයෝ රන්මුවා උළින් වසන ලද්දේය.

5516-17. අඹ මදට දඹ රුක්අක්තන මීදෙල්ල වැටකේ පියල් එරහැඳි මීඅඹ එරබදු සපු නා යොහොඹු කොබලිල යන මේ රුක්හු මල් පල ගත්තාහු අතුපතරින් ගැටිසුනාහු නාගමන්දිරය අලංකාර කෙරෙති.

5518. ඔපපාතිකව උපන් මහත් සාඨි ඇති වරුණ නාරද යම් තැනෙක වෙසේ ද (එතැන) මෙම නාග භවනයෙහි නිතර පිපුණ රන්මුවා මල් ඇති, ඉඳුනිල්මිණිමුවා ඉඳිගස් බොහෝ යැ.

5519. රුවන් රැසක් වැනි (බබළන) ගරීර ඇති, (මදුවනින් ලෙලෙන) කළුවැල් දල්ලක් මෙන් නැඟී සිටී, කොසඹපල බදු තනපුඩු ඇති දර්ශනීය වූ ඔහුගේ තරුණ බිරිඳ විමලා නමැත්තිය.

5520. ඔ ලකුදිය වන් රත්පැහැ (අකුල්පකුල්) සිව් ඇත්තිය. නිවාතසානසෙක පිපිඟිය මල් ඇති කිණිහිරුකක් වැන්න. දිවා-හවනයෙහි හැසිරෙන දෙවහනක් වැන්න. සන වලාපටලයකින් නික්මුණු විදුලියක් වැන්න.

5521. සුන්දර සිනා ඇති ඔ දෙළ ඇත්තී, විදුර පණ්ඩිත-යන්ගේ හඳවන පනත්තිය. ඉසුරාණෙනී, එය මම ඔවුනට දෙමි. එම හේතුවෙන් ඔවුහු ඉරන්දතිය මට පාවා දෙන්නාහ.

5522. ඒ පූර්ණක යක්ෂයෙහිනාධිපතී තෙම, යකුන්ගේ අධිපතී වූ පරිවාරසමීපත් ඇති කුවේර නම් වූ වෙසවුණු රජු අමතා අවසර ගෙන එහි මෑ සිටියේ සරසන ලද ආජාතීය අසකු මෙතැනට ම ගෙනෙවයි සේවකයකු ඇණෑ වී.

5523. අයුගේ සවන් රතීන් ද, කුර රකුකැටින් ද, පපුවැස්ම ජාමෙබානද ස්වර්ණයෙන් ද කරන ලද්දේය.

5524. අලංකාර වූයේ මනහර ලෙසින් සැරසූ කෙහෙ රවුළු ඇති පූර්ණක යක්ෂ දේවවාහවහ නම් අසු පිටෑ නැහැ අහසින් හියේය.

5525. හෙතෙම ආභාරපාන බහුල, ශක්‍රයාගේ මසක්කසාර පුරය සදාශ වූ සතුරන්ට ළංචිය නොහෙන අතීශය රමා වූ අතුරුපුගේ රජගහපුරයට පැමිණියේය.

5526. මොනර කොස්ලිහිණි සමුහයා විසින් සොඹින වූ, අනා පක්ෂින් විසින් හඬනහන ලද, පක්ෂි සමුහයා විසින් සෙවුනා ලද නොයෙක් සතුණන් විසින් කරනලද නාද ඇති සුන්දර අඛණ ඇති මල් විසුළු හිමවත් පව්ව බදු,

5527. කිඳුරන් නිරතුරු හැසිරෙන වෙසුල්ල පර්වතයට ඒ පූර්ණක නැගේය. උදර වූ මිණිරුවන සොයන්නන් පර්වතකුට මධ්‍යයෙහි එය දුටුවේය.

5528. පැහැ විහිදෙන්නා වූ මහඟු වූ රිසි සම්පත් දෙන්නාවූ (පරිවාර) මාණිකායන් නියා අධික දිප්තියෙන් යුක්ත වූ යසස් ඇත්තාවූ අහසේ බැබළෙන විදුලියක් වත් (ඒ) මිණිරුවන දැක,

5529. මහත් අනුභාව ඇති (සිතු පැතු සම්පත් දෙන බැවින්) මනෝහර නම් වූ මහාර්ඝ ඒ වෛදුර්ය මාණිකාය (හේ) ගත්තේය. අලාමක පැහැති පූර්ණක යක්ෂ තෙමේ (එය ගෙන) ආජානිය අසු අරා අහසින් ගියේය.

5530. ඒ යක්ෂතෙම ඉදිපත් කුවරට පැමිණියේය. අසු පිටින් බැසැ කුරුරජුන්ගේ සභාවට පැමිණියේය. (ඒ) සභාවෙහි රැස්ව සිටී එක්සියක් රජුන් (දුකෙළියට) නො බියව කැඳවී.

5531. මෙහි සිටින රජුන්ගෙන් කවරෙක් උතුම් මිණිරුවන දිනා ද? අපි කවරක්ඟු උතුම් ධනයෙන් දිනමෝ ද? කවර නම් උතුම් රුවනක් දිනමෝ ද? කවරෙක් හෝ උතුම් ධනයෙන් අප දිනා ද?

5532. (ධනඤ්ජය රජ) තොපගේ ජාතභූමිය කවර රටෙක ද? තොපගේ මේ කථාව කුරුරට වැසියකුගේ මෙන් නො වේ. (තොපගේ) සිරුරු පැහැයෙන් අප හැම අභිභවනය කෙරෙහි. තොපගේ නම ද නැයන් ද මට කියව.

5533. (පූර්ණක) මහරජ, මම කථායන නමැති මාණවක වෙමි. අනුන නමින් (සෙස්සෝ) මා අම්මකි. අඟුරටෙහි මාගේ නැයෝ ද බන්ධුහු ද වෙසෙති. දේවයෙහි දුකෙළි පිණිස මෙහි පැමිණියෙමි වෙමි.

5534. (රජ) අක්ෂධුර්තයෙක් කා දිනමින් යම් වස්තූන් ගෙන යා නම් කීම එබඳු රත්නයෝ මාණවකහට ඇද් ද? රජහට බොහෝ රත්න ඇත. තෙපි දිළිඳුව කෙසේ නම් ඒ රජුන් (දුකෙළියට) කැඳවුනු ද?

5535. (පූර්ණක) මේ මාගේ 'මනෝහර' නම් මාණිකායා ධන සම්පත් ගෙනෙන උතුම් මිණිරුවනෙකි. මේ ආජානියයා ද සතුරන් කවන අස්ථවනෙකි. අක්ෂධුර්තයෙක් මා දිනා තෙල රුවන් ගෙන යන්නේ යැ.

5536. එතො මණි මාණව කිං කරිසසති
ආජානියෙතො පන කිං කරිසසති,
බ්හුනි රඤ්ඤු මණිරතනානි අත්ථි
ආජානියා වාතචවා අනාඤ්ඤා.

දෙහළුකණෙධා.

5537. ඉදඤ්ඤි මෙ මණිරතනං පසස කිං දිපදුතම,
ඉතථිතං විග්ගහා වෙඤ්ඤ පුරිසානාඤ්ඤි විග්ගහා.
5538. මීගානං විග්ගහා වෙඤ්ඤ සතුණානාඤ්ඤි විග්ගහා,
නාගරාජෙ සුපඤ්ඤෙ ව¹ මණිමහි පසස නිමේතං.
5539. හස්ථානිකං රජානිකං අසෙස පඤ්ඤි ධජානි ව,²
චතුරඛනිතීං ඉමං සෙනං මණිමහි පසස නිමේතං.
5540. හස්ථාරුහෙ අනිකචෙධි රථිකෙ පතතිකාරිකෙ,
බලග්ගානි විසුළුගානි මණිමහි පසස නිමේතං.
5541. පුරං උඤ්ඤපසම්පන්නං³ බ්හුපාකාරතොරණං,
සිඛ්ඛාචකෙසු භුමියො මණිමහි පසස නිමේතං.
5542. එසිකා පරිබායො ව පලිසං අග්ගලානි ව,
අච්චාලකෙ ව ද්වාරෙ ව මණිමහි පසස නිමේතං.
5543. පසස තොරණමග්ගෙසු නානාදිජගණා බ්හු,
හංසා කොඤ්ඤා මයුරා ව චතකවාකා ව කුසලුහා.
5544. කුණාලකා බ්හු විත්තා සිඛණ්ඨී ජීවඤ්ඤීවකා,⁴
නානාදිජගණාකිණ්ණං මණිමහි පසස නිමේතං.
5545. පසස නගරං සුපාකාරං අබ්බතං ලොමහංසනං,
සමුසසිතධජං රමමිං සුවණ්ණවාලුකසස්ථනං.
5546. පසස⁵ කිං පණ්ණසාලායො විහසනා භාගසොමිතා,
නිවෙසනෙ නිවෙසෙ ව සක්ඛිඛුහෙ පච්ඤ්ඤියො.⁶
5547. පානාගාරෙ ව සොණෙධ ව සුණා⁷ ඔදනියාසරා,
වෙසී ව ගණිකායො ව මණිමහි පසස නිමේතං.

1. සුපඤ්ඤෙව - මජ්ඣ.

2. විමේතෙ - මජ්ඣ, සාය.

3. උඤ්ඤ - මජ්ඣ; අච්චාල - සාය.

4. ජීවඤ්ඤා - මජ්ඣ, සාය.

5. පසෙසස - මජ්ඣ, සාය.

6. පච්ඤ්ඤියො - සාය; පච්ඤ්ඤියො - මජ්ඣ.

7. සද; - සාය; පුටා - මජ්ඣ.

5536. (රජ) නරුණය, මේ එක මැණික කුමක් කරන්නේ ද? මේ එක ආජාතීය අශ්වයා කුමක් කරන්නේ ද? රජහට බොහෝ මිණිරුවන් ඇත. වාතවේග ඇති ආජාතීය අශ්වයෝ අනල්ප යැ.

දොහළ කාණ්ඩ යි.

5537. (පුරුණක) නරදේවයනී තෙපි මාගේ මේ මිණි රුවන බලව. මෙහි ස්ත්රීන්ගේ රූප ද පුරුෂයන්ගේ රූප ද ඇත.

5538. මුවන්ගේ රූප ද පක්ෂීන්ගේ රූප ද පැනෙයි. නාගයන් ද ගුරුලන් ද මැණිකෙහි නිමැවුණු (පැණෙන) අසිරි බලව.

5539. මිණිරුවනෙහි නිමැවුණු හස්ති සේනා, රථ සේනා, අශ්ව සේනා, ධජ වලින් යුත් (සැදුම් ලත්) පාබළ සේනා යන වතුරඬුනි සේනා බලව.

5540. ඇකරුවන්, අසරුවන්, රියදුරන්, පාබළ සෙබළුන් යන සේනා සමූහය මැණිකෙහි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5541. උස්වූ පදනම් ඇති බොහෝ පවුරු හා තොරණ ඇති පුරය ද සිවුමංසල හා ලගන්නා භූමිභාග ද මිණිරුවනෙහි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5542. ඉන්ද්‍රබීලය ද දිය අගල ද නුවර දෙර කවුළු ද අටලු ද දෙරකොටු ද මිණිරුවනෙහි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5543—44. තොරණ'ගෙහි (තොරණ මුදුනැ) භංසයන් කොස් ලිහිණින් මොනරුන් සක්වාලිහිණින් ඇවිකුකුළන් කඵකොටුලන් විසිතුරු පියාපත් ඇති කොටුලන් හා ජීව-ජීවක පක්ෂීන් යන බොහෝ පක්ෂීන්ගේ (රූ සටහන්) ඇත. නොයෙක් වර්ගයනට අයත් පක්ෂීන් ගැවසී ගත් අයුරු මිණිරුවනෙහි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5545. මැනැවින් ගොඩ නැඟූ පවුරු ඇති අසිරිමත් වූ ලොවුදහගන්නා වූ නහන ලද ධජ ඇති මනස්කාන්ත වූ රන්වැලි අකුළ නගරය බලව.

5546. (ඒ නගරයෙහි) කොටස් විසින් බෙදූ ආපන ශාලා ද නිවාස ද ගෙබිම් ද ගෘහසන්ධි ද කුදුමහත් වීථි ද බලව.

5547. සුරාසැල් ද සුරාසොඬුන් ද අඩකානී ද මුළුතැන් ගෙවල් ද වෙසහනන් ද ගණිකාවන් ද යන මොවුන් මිණිරුවනෙහි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5548. මාලාකාරෙ ච රජතෙ ගන්ධිකෙ අර දුසස්සිකෙ,
සුවණණකාරෙ මණිකාරෙ මණිමහි පසස නිමේතං.
5549. ආළාරියෙ ච¹ සුදෙ ච නටනට්ඨකගායකෙ,²
පාණිසසරෙ කුමහඬුනිකෙ මණිමහි පසස නිමේතං.
5550. පසස හෙරි මුතීඛයා ච සඛිඛා පණවදෙණධීමා,³
සබ්බඤ්චි තාලාවචරං මණිමහි පසස නිමේතං.
5551. සම්මතාලඤ්ච වීණඤ්ච නවටගීතං සුවාදිතං,
කුරියතාලිතසංඝට්ඨං මණිමහි පසස නිමේතං.
5552. ලබ්ඛිකා මුට්ඨිකා වෙසු මායාකාරා ච යොභියා,
වේතාලිකෙ ච ජලෙල ච මණිමහි පසස නිමේතං.
5553. සමජජා වෙසු චතතනති ආකිණණො නරනාරිති,
මඤ්චාතිමඤ්ච භූමියො මණිමහි පසස නිමේතං.
5554. පසස මලෙල සමජජසමිං පොඤ්ජෙනා දිගුණං භුජං,
භිහකෙ නිහතමානෙ ච මණිමහි පසස නිමේතං.
5555. පසස පබ්බතපාදෙසු නානාමීගගණං බහු,
සීහව්‍යඤ්චරාහා ච අච්ඡකොකතරච්ඡයො.⁴
5556. පලසතා ච ගවජා ච මහිසා රොහිතා රුරු,
ඵණෙය්‍යා ච වරාහා ච ගණිනො නිබ්බසුකරා.
5557. කදලිමීගා බහු වීත්‍රා ඛිලාරා සසකණණකා,
නානාමීගගණාකිණණං මණිමහි පසස නිමේතං.
5558. නජජායො සුපනිත්ථායො සොණණවාලුකසඤ්චා,
අචජා සටතති අමුනුනි මච්ඡගුමෙතිසෙවිතා.
5559. කුම්භිලා මකරා වෙසු සුංසුමාරා ච කච්ඡපා,
පාධීනා පාඨුසා මච්ඡා චලජා මුඤ්චරොහිතා.

1. ආළාරියකෙ - මජ්ඣං, ස්‍යා.
2. ගාධිනො - මජ්ඣං; ගාධිනෙ - ස්‍යා.
3. දිඤ්චා - මජ්ඣං.
4. තරච්ඡකෙ - මජ්ඣං.

5548. මල්කරුවන් රජකයන් විලවුන් වෙළෙන්දන් රෙදි වෙළෙඳුන් රන්කරුවන් මැණික්කරුවන් යන මොවුන් මිණි රුවනෙහි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5549. බන් පිසන්තවුන් ද මාළු පිසන්තවුන් ද නළුවන් හා ගායකයන් ද අත්තල ගසන්නන් හා කළබෙර වයන්නන් ද මිණි රුවනෙහි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5550. මහබෙර මිහිභුබෙර සක් ගැටබෙර පනාබෙර ද සියලු තුර්ය විශෙෂ ද මිණි රුවන්හි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5551. කුළුතාළුම් ද, විණා ද, නැවුම් ගැයුම් හා තුය්ඵ වාදන ද, තුය්ඵවාදන ප්‍රතිරාව ද මිණි රුවන්හි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5552. කරනම් ගසන්නෝ යැ, මුට්ඨිමල්ලවයෝ යැ, ඉන්ද්‍රජාලිකයෝ ය, නගරය භොබිත ස්ත්‍රී පුරුෂයෝ යැ යන මොවුන් ද යොහොන් ගොව්වන් හා කරනැවැම්සන් මැණිකෙහි නිර්මිත ඇසිරිය බලව.

5553. ස්ත්‍රී පුරුෂයන්ගෙන් ගැවසුණා වූ මැසි පිට මැසි බඳින ලද කෙළිබිම් ද වෙයි. එහැම මිණි රුවන්හි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5554. මුෂ්ටිමල්ලයන්ගේ රහමබලෙහි අයිකව අත්පොළසන් දෙන්නන් ද, ජයග්‍රාහකයන් ද, පරාජිතයන් ද මැණිකෙහි නිර්මිත අයුරු බැලුව මැනැවි.

5555. බලව, පර්වත පාමුලැ සිංහයෝ ද ව්‍යාසුයෝ ද ඌරෝ ද වලස්සු ද වෘකයෝ ද කළුභිසැති වලස්සු ද බොහෝ වෙසෙති.

5556. කගවේණෝ ගවරු මීමෝ රෝහිත මුවෝ රුරු- මුවෝ ඒනිමුවෝ ඌරෝ ගෝන්කු යන මෘගයෝ ද,

5557. කෙසෙල් මුවෝ ද, (හවන්) ඉතා විසිතුරු මෘගයෝ (ජාතිහු) ද වලබලල්ලු ද සාවෝ ද මිමින්නෝ ද මෙහි වෙති. නොයෙක් මෘගසමූහයාගෙන් ගැවසුණුයේ මිණි රුවන්හි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5558. මැනැවින් (සකස්කළ) තොටුපළ ඇති රන්වන් වැලි අතුළ මන්සා සමූහයාගෙන් ගැවසිගත් පිවිතුරු ජලය ඇති ගංගාවෝ ගලා බසිත්.

5559. (ගහෙහි) කිඹුල්ලු යැ මෝරු යැ ශිඟුමාර යැ කැස්බෝයැ පෙට්ටියෝ ය ලුල්ලු යැ වලයෝ යැ මොද මස්සු යැ රේමස්සු ය යන මේ සත්ත්වයෝ ද ඇත.

5560. නානාදුමගණානිණණා නානාදිපගණායුතා,
වෙළුරියඵලකරොදයො¹ මණිමහි පසස නිමමිතං.
5561. පසෙසසු පොසබරණියො සුවිහතනා වතුද්දිසා,
නානාදිපගණානිණණා පුටුලොමනියෙවිතා.²
5562. සමනොතාදකසමපනතං මහිං සාගරකුණ්ඩලං,
උපෙනං වනරාජෙහි³ මණිමහි පසස නිමමිතං.
5563. පුරතො විදෙහෙ පසස ගොයානියෙ ව පච්ඡතො,
කුරුයො ජමුද්දිපඤ්ඤා මණිමහි පසස නිමමිතං.
5564. පසස වන්දඤ්ඤා සුරියඤ්ඤා ඔභාසෙනො⁴ වතුද්දිසා,
සිනෙරුං අනුපරියතො මණිමහි පසස නිමමිතං.
5565. සිනෙරුං හිමවනනඤ්ඤා සාගරඤ්ඤා මහිද්දිකං,⁵
වතාරො ව මහාරාජෙ මණිමහි පසස නිමමිතං.
5566. ආරාමෙ වනගුලෙඛෙ ව පාවියෙ ව⁶ සිලුවියෙ,
රමමෙ කිලුපුරිසානිණණා මණිමහි පසස නිමමිතං.
5567. ඵාරුසකං විකතලතං මිසසකං නන්දනං වනං,
වෙජ්ජනනඤ්ඤා පාසාදං මණිමහි පසස නිමමිතං.
5568. සුධමමං නාවනිංසඤ්ඤා පාරිච්ඡතනඤ්ඤා පුපථිතං,
ඵරාවණං නාගරාජං මණිමහි පසස නිමමිතං.
5569. පසෙසසු දෙවකඤ්ඤායො නභා විජුරිචුග්ගනා,
නන්දනෙ විවරනනියො මණිමහි පසස නිමමිතං.
5570. පසෙසසු දෙවකඤ්ඤායො දෙවපුතතපලොහිනී,
දෙවපුතතෙ වරමානෙ මණිමහි පසස නිමමිතං.
5571. පරොසභසසපාසාදෙ වෙළුරියඵලකසුතෙ,
පජ්ජලනොතන වණණන මණිමහි පසස නිමමිතං.

1. වෙළුරියකරොදයො - මජ්ඣං.
2. පුටුලොමනියෙවිතා - මජ්ඣං.
3. රාජිහි - මජ්ඣං.
4. ඔභාසෙනා - මජ්ඣං.
5. මහිකලං - මජ්ඣං.
6. පිට්ඨියෙව - මජ්ඣං.

5560. නානා වාක්ෂ රාශියෙන් යුක්ත, නානාවිධ පක්ෂිගණයා ඇති, වෛඩ්‍යඝ්‍රී පාෂාණයන්හි හැපී හඬ නගන ගංගාවෝ (මෙහි) ඇතියහ. ඵ හැම මිණිරුවන්හි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5561. මෙහි (මාණික්‍යයෙහි) මනා ලෙස බෙදුණු සිව් දිගුන් ඇති, නොයෙක් පක්ෂි සමූහයා ගැවසිගත්, නොයෙක් මත්සා වර්ගයා ද වෙසෙන තඩාගයෝ ද වෙත්. ඵය බලව.

5562. භාත්පස්හි ජලයෙන් වට වූ සාගරය කුණ්ඩලාහරණ කොට ඇති වනරොදින් යුතු මිනිතලය මිණිරුවන්හි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5563. පෙරදිග පුර්වවිදෙහය ද පැසුළුදිග අපරගෝයානය ද, (උතුරු දිගෙහි) උතුරුකුරු දිවයින ද, (දකුණෙහි) දඹදිව ද මිණිරුවන්හි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5564. සතර දිසා ආලෝක කරන මහමෙර සියාරා යන සඳ ද හිරු ද මිණිරුවන්හි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5565. මහමෙර ද, හිමාලය ද, සයුර ද මහත් අනුභාව ඇති සතරවරම් දෙවිචර්චනන් ද මිණිරුවන්හි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5566. ආරාම ද වනලැහැබ් ද ගල්කලා ද කිඳුරන් ගැවසුන සිත් ගන්නා පර්වත ද මිණිරුවන්හි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5567. ඵාරුසක විත්‍රලතා මිස්සක නන්දන යන වනයන් (උයන්) ද, විජයොත්පතය ද මාණික්‍යයෙහි නිර්මිතව ඇති අයුරු බලව.

5568. සුධර්මා නමැති දෙවි සබය ද තවත්සා දෙවිලොව ද (මල්) පිපුණු පරසතු රුක ද ඵරාවණ ඇතු ද මාණික්‍යයෙහි නිර්මිතව ඇති අයුරු බලව.

5569. අභසින් මතු වූ විදුලිය වැනි දෙවභනන් බලව. නන්දන වනයෙහි හැසිරෙන දෙවභනන් මාණික්‍යයෙහි නිර්මිතව පෙණෙන අයුරු බලව.

5570. දිවාපුත්‍රයන් පොළඹවන දිවාංගනාවන් බලව. හැසිරෙන දෙවිපුතුන් මැණිකෙහි නිර්මිතව පෙණෙන අයුරු බලව.

5571. වෙරළමිණි මුවා පුවරු අකුළ දීප්තිමත් පැහැයෙන් යුක්ත වූ දභසකට අධික දිවාප්‍රායාද මාණික්‍යයෙහි නිර්මිත අයුරු බලව.

5572. තාවනිංසෙ ව යාමෙ ව තුසිතෙ වාපි ගිමමිතෙ,
පරනිමමිතාගිරනිතො¹ මණිමහි පසස නිමමිතං.
5573. පසෙසසු පොකඛරණියො විපසසනෙකාදිකා² සුචි,
මඤ්ඤකෙහි සංජනනා පදුමුපපලකෙහි ව.
5574. දසෙසු රාජියො සෙතා දස³ නීලා මනොරමා,
ජ පිබ්බලා පණණිරසා හළිඤ්ඤ ව චතුද්දසා.
5575. විසතිං තසු සොවණණං විසතිං රජතාමයා,
ඉඤ්ඤොපකවණණොහා තාව දිසසනති තිංසති.
5576. දසෙසු කාළියො ජ ව මඤ්ඤධර්මා⁴ පණණවිසති,
මිසසා බන්ධුකපුපුපොති නීලුපලවිචිතතිනා.⁵
5577. එවං සබ්බබ්බසමපන්නං අච්චිමනතං පහසසරං,
ඔධිසුඛිතං මහාරාජ පසස තිං දිපදුනතම.

මණිකණෙඛා.

5578. උපාගතං රාජ උපෙහි ලුකං
නෙතාදිසං මණිරතනං තවජී,
ධමමන ජියාම අසාහසෙන
ජිතො ව නො ඛිපපමවාකරොහි.
5579. පඤ්ඤාල පච්චුග්ගත සුරසෙන
මච්ඡා ව මඤ්ඤ⁶ සහකෙකකෙහි,
පසසනතු නො තෙ අයමේන⁷ සුඛං
න නො සහායං න කරොති කිඤ්චි.
5580. තෙ පාවිසුං අකඛමදෙන මනනා
රාජා කුරුනං පුණණකො වාපි යසෙඛා,
රාජා කලිං විචිතං අග්ගහෙසි
කටමග්ගහී පුණණකො නාම යසෙඛා.

1. පරනිමමිතවසිතො - මජ්ඣ., සා.
2. විසසනෙතාදිකා - මජ්ඣ., සා.
3. දසානියා - මජ්ඣ., සා.
4. මඤ්ඤධර්ම - මජ්ඣ.
5. මිසසනා - මජ්ඣ.
6. මඤ්ඤා - මජ්ඣ.
7. අසාහසෙන - මජ්ඣ.

5572. තවතිසා යාම කුසිත නිර්මාණරති පරනිර්මිත වසවර්ති
යන දෙවිලෝහි දෙවියන් මාණිකායෙහි මැවී ඇති අයුරු බැඳුව
මැනැවැ.

5573. අතිශයින් පවිත්‍ර ප්‍රයන්ත ජලය ඇති හෙල්මැල්ලෙන්
හා පියුම් උපුලින් ගැවැසි පොකුණු බැඳුව මැනැවි.

5574. මාණිකායෙහි සුදුහිරි දසයක් ද සිත්ගන්නා නිල්හිරි
දසයක් ද, පිඟුවන්හිරි සයක් හා පසළොස්ක් ද, කසාවන්හිරි
කුඳසක් ද වෙයි.

5575. රන්පැහැ හිරි විස්සක් ද රිදීපැහැ හිරි විස්සක් ද රන්
ඉඳුගොව්වන් පැහැ බදු හිරි තිසක් ද මාණිකායෙහි ඇත.

5576. මාණිකායෙහි කළු හිරි දසයක් හා සයක් ද මදවිය
පැහැ හිරි විසිපහක් ද වේ. කළුපැහැ හා මදවියපැහැහිරි
බදුවදමලින් හා නිලුපුලින් මුසු වැඟියෙන් විචිත්‍රිත ය.

5577. දෙපා ඇතියනට උකුම් රජකුමනි, මේ හැම අංගයන්-
ගෙන් හෙබි රැස් ඇති පැහැ විහිදෙන පරදුව බලව. (දුකෙළියෙහි
යමෙක් දිනා ද ඔහුට අයත් වන්නේ ය.)

මාණිකාණ්ඩ යි.

5578. පූර්ණක ක්‍රීඩා ශාලාව සාද අවසන් ය. දුදුකෙළින
තැනට එන්නේ මැනැවැ. මෙවැනි මාණිකායක් ඔබට නෑත.
ක්‍රීඩාවෙහි යෙදෙන අපි සැහැසි ලෙස නොව දූහැමී ලෙස දිනන්නමු.
දිනුවහුට කල් නොයවා ධනය දෙනු යෙහේ.

5579. සුඛකට පඤ්චාල රජ දෑ, සුරසේන රජ දෑ, මච්ඡ රජ දෑ, කේකක
දනාවේ රජු සමග මදුරට රජ ද යන කුලුහු අපේ මේ සටන
අසය වූ බලත්වා! සභායෙහි කිසි සාක්‍ෂායක් නො කරන්නේ නො වේ.
(හැමදෙනා දකිනී යි සේ යි.)

5580. කුරුරව වැසියන්ගේ රජකුමා ද පූර්ණක යක්‍ෂයා ද දුදු
ක්‍රීඩායෙන් මත් වූ ක්‍රීඩාශාලාවට පිවිසියහ. රජ තෙම සුවිසි
අයස්ථාන සොයමින් පරාජය (වහ පිළ) තෝරා ගත්තේ ය. යක්‍ෂ
තෙම දිනුම් පිළ තෝරා ගත්තේ ය.

5581. තෙ තස් ජුතෙ උභයො සමාගතෙ
 රක්ඛිං සකාසෙ සවිතඤ්චි මජ්ඣති,
 අජෙසි යකෙඛා නරවිටියසෙට්ඨං
 තස්සපනාදෙ තුමුලො ඛභුව.
5582. ජයො මහාරාජ පරාජයො ච
 ආයුභතං අඤ්ඤිතරස්ස හොති,
 ජනිඤ්ඤ ජිනොසි වරං ධනෙන
 ජිනො ච මෙ බ්‍යපමවාකරොහි.
5583. හස්ථි ගවාස්සා මණිකුණ්ඩලා ච
 යං වාපි මඤ්ඤං රතනං පථව්‍යා,
 ගණනාහි කවචාන වරං ධනානං
 ආදය යෙනිච්ඡසි තෙන ගච්ඡ.
5584. හස්ථි ගවාස්සා මණිකුණ්ඩලා ච
 යඤ්චාපි තුඤ්ඤං රතනං පථව්‍යා,
 කෙසං වරො විධුරො නාම කක්කා
 යො මෙ ජිනො තං මෙ අවාකරොහි.
5585. අතතා ච මෙ සො සරණං ගතී ච
 දීපො ච ලෙණො ච පරායනො ච,
 අසනිකුලෙයො මම සො ධනෙන
 පාණෙන මෙ යදීසො එස කතතා.
5586. විරං විවාදෙ මම තුඤ්ඤමස්ස¹
 කාමඤ්ච පුච්ඡාම තමෙව ගණධා,
 එසොව නො විචරතු එතමස්සං
 යං චක්ඛතී හොතු කථා² උභිතතං.
5587. අඤ්ඤා හි සච්චං හණ්ඨි න ච ආණච සාහසං,
 තමෙව ගණධා පුච්ඡාම තෙන තුස්සාමුභො ජනා.
5588. සච්චනත්ථු දෙවා විදහු කුරුනං
 ධමම ධීතං විධුරං නාමමචචං,
 දසොසි රඤ්ඤං උදවාසි ක්කුතී
 විධුරොති සඛිතා කතමාසි ලොකෙ.
5589. ආමාය දසාපි හවතති හෙකෙ
 ධනෙන කීතාපි හවතති දසා,
 සයමිපි හෙකෙ උපයනති දසා
 හයා පණ්ණාසාපි හවතති දසා
 එතෙ නරානං චතුරොව දසා.

1. තුඤ්ඤමස්ස - මජ්ඣං, සා.
 2. කථා - මජ්ඣං, ටී., සා.

5581. ඔව්හු දෙදෙන ක්‍රීඩා ශාලාවෙහි දුකෙළි කෙළියහ. රජුන් සමීපයෙහින් මිතුරන් මැද්දෙහින් නරචීර වූ ශ්‍රේෂ්ඨ වූ රජු පරදවා යන්නා දිනුවෙ ය. එහි සුදුවෙහි මම දිනිමි යි ඉමහත් සෝභයක් විය. (නාදය පැතුරුණේ ය)

5582. (පුර්ණක) රජතුමනි, ජය හෝ පරාජය හෝ ව්‍යායාම කරනුවන් අතුරෙන් එක්තරයකුට වෙයි. නිරිඳුනි, උත්තම ධනයෙන් පිරිහී ගියහු. මා විසින් තෙපි දිනන ලදුව. වහා මට දිනුම දෙව.

5583. (රජ) ඇත්තු ද ගවයෝ ද අශ්වයෝ ද මිණිකොඩොල් ද, පොළොවෙහි මා සතු යම් රත්තසමුහයක් වෙ ද කාන්‍යායනය, ඒ ධනය අතුරෙන් උතුම ධනයක් ගනුව. ගෙනා රිසි දිසාවෙකින් යට.

5584. (පුර්ණක) ඇත්තු ද ගවයෝ ද අශ්වයෝ ද මිණිකොඩොල් ද, මේ පොළොවෙහි නොප සතු රුවන් රැසක් වෙ ද, ඒ ධනයෙන් විධුර නමැති ඇමති තෙම ඉතා උතුමි. හේ මා විසින් දිනන ලද. ඔහු මට පරදු කොට දෙව.

5585. (රජ) හේ මාගේ පණ ද පිහිට ද ගතිය ද ප්‍රතිජ්‍යාස්ථානයද ආරක්ෂාස්ථානය ද ඉතා උත්තම ප්‍රතිජ්‍යාස්ථානය ද වෙයි. හේ මාගේ ධනයට සම කළ නො හැක්ක. තෙල, විධුර ඇමති මාගේ පණ හා සම වෙයි.

5586. (පුර්ණක) මාගේ ද නොපගේ ද විවාදය බොහෝ කල් පවත්තේ ය. එහෙයින් ඔබ වෙත ගොස් විචාරමු. තෙල තැනන්නේ ම මේ කරුණු අපට ප්‍රකාශ කෙරේවා! හේ යමක් කියා ද එය අප දෙදෙනාට ප්‍රමාණ වේවා!

5587. (රජ) මාණවකය, එකාන්තයෙන් නොප කියන්නේ සත්‍යයෙක. සැහැසි නො වෙයි. ඔහු වෙත ගොස් අසමු. ඔහුගේ ප්‍රකාශයෙන් අපි දෙදෙනා තුටු වෙමු.

5588. (පුර්ණක) කුරු රටෙහි (සත්‍ය) ධර්මයෙහි පිහිටි විධුර නමැති ඇමතියෙක් ඇතැ යි දෙවියෝ කියති. එය සත්‍යයක් ද? (ඔබ) රජුගේ දසයෙක් ද? නැතහොත් නෑයෙක් ද? ලොවෙහි විධුර යන ප්‍රඥප්තිය කවරකු වී ද?

5589. (විධුර පණ්ඩිත) සමහරු ගෙයිද මිඩිය කුසු උපන් දසයෝ ද වෙති. සමහරු මීල දී ගත් දසයෝ වෙති. සමහරු (කුඹු ම) දසබවට පත් වූවාහු වෙති. සමහරු බිය නිසා දසබවට පත් වූවෝ වෙති. මිනිසුන් දතර දසයෝ සතර කොටසක් ම වෙත්

5590. එකාන්තයෙන් මම ද දසයෝනියකින් උපන්මි. වැඩ ද රජහට යෑ, අවැඩ ද රජහට යෑ, දුරුරට ද ගොස් මම දේවයන්ට දස වෙමි. මාණවකය, රජ තෙම මා දහැමින් තොපට දෙන්නේ යෑ.

5591. (පුර්ණක) අද මාගේ මේ දෙවැනි දිනීම ය, පුළුල්ස්නා ලද ඇමැති තෙම මෙම පැනය විසඳී ය. රජතුමා එකත්තෙන් අධර්ම යටහාව ඇත්තේ ය. විධුර පඩිතමන්ගේ සුභාමිතය මට නො අනුදන්තෙහි ය.

5592. (රජ) මම දසයෙක් වෙමි, නැයෙක් නො වෙමි යි මෙලෙස අපගේ පැනය විසඳුවේ නම්, මාණවකය, ධන අතුරෙන් උතුම් ම ධනය වූ මොහු ගෙන, කැමති දිසාවකින් යවයි කිය.

දුසුතකාණ්ඩ යි.

5593. (රජ) විධුර පණ්ඩිතයනි, සිය නිවෙසෙහි වෙසෙන ගිහියාට (තම) ආරක්ෂාව කෙසේ වන්නේ ද? (චතුර්විධ) සංග්‍රහය කෙසේ වේ ද?

5594. කෙසේ නිදාක් වේ ද? කෙසේ සත්‍යවාදී වේ ද? කෙසේ මෙලොවින් පරලොව ගොස් ශෝක නො කෙරේ ද?

5595. දම්සෙබෙහි ඤාණගති ඇති, ධෛර්ය ඇති, විපුල ප්‍රඥා ඇති, සුක්‍ෂම අස්ඵ දන්නා නුවණ ඇති හැම දහම් පිරිසිදු දන්නා නුවණ ඇති විධුර පඩිතෙමේ රජුහට මෙය කී ය:

5596. අනුන් අයත් බිරියන් හා වැරදි හැසිරීම නො කටයුතු. රසවත් අහර තනිව රස නො විඳියයුතු. ඥාන වර්ධනයට හේතු නොවන ලෝකායත ශාස්ත්‍රය නො සෙවියයුතු.

5597. සිල්වත් වීම ය වත්සපන් වීම ය කුසල්දහමිහි අප්‍රමාද වීම ය නියුණු නුවණැති වීම ය යටත් පැවැත්ම ය මසුරු නො වීම ය සුවච්ච බව ය මිහිරි කපාව ය මොලොක් බව ය (යන මේ ගති) ඇත්තෙක් වන්නේ ය.

5598. මිතුරනට සංග්‍රහ කරන්නේ දුගී මගී ආදීන්ට බෙද දී වළඳනුයේ කටයුතු සංවිධාන කරනුයේ හැම කල්හි මහණ බමුණන් ආභාරපාතයෙන් සතුටු කරන්නේ යෑ.

5599. දහම් කැමැතිවීම ය දැනීම දියුණු කිරීම සදහා මහණ බමුණන්ගෙන් පිළිවිසීම (ප්‍රශ්න කිරීම) සිල්වතුන් හා උගතුන් ගෞරව පූර්වකව ආසුරු කිරීම ය (යන මේ කටයුතු) කරන්නේ ය.

5600. සිය නිවෙසෙහි වෙසෙන ගිහියාගේ ආරක්‍ෂා සහිත පැවැත්ම මෙසේ යෑ. ඔහුගේ චතුර්විධ සංග්‍රහය ද මෙසේ වන්නේ ය.

5601. සත්‍යවාදී මාණවක තෙම මෙසේ (පිළිපැදීම නියා) ව්‍යාබාධ රහිත වන්නේ ය. මෙලොවින් පරලොවට ගොස් පරලොව දී ශෝක නො කරන්නේ යි.

ගෘහවාස ප්‍රශ්න යි.

252 ජාතකපාළි - මහානිපාතො

5602. එහි දැනී ගමිඝ්ඤාම දිනෙහි නො ඉඝ්ඤාම මෙ,
මමෙවිඤා පටිපජ්ජ එස ධම්මො සනාතනො.

5603. ජානාමි මාණව නයාහමසමී
දිනෙතාහමසමී තව ඉඝ්ඤාම,
තීහඝ්ඤා නං වාසයෙමු අගාරෙ
යෙනඝ්ඤා අනුසායෙමු පුකෙත.

5604. තං මෙ තථා හොතු වසෙමු තීහං
කුරුතං හවං අජ්ජ සරෙසු ක්වමිං,
අනුසාසනං පුකෙදරෙ හවජ්ජ
යථා තයි පච්ජා¹ සුඛී භවෙයා.

5605. සාධුතී වජ්චාන පහුතකාමො
පකකාමී යකෙඛා විධුරෙන සඤ්ඤා,
තං කුඝ්ඤාපඝ්ඤාහයානුච්ඤාණං
පාවෙකඛී අනෙතාපුරමරියසෙවෙඤා.

5606. කොඝ්ඤා මසුරඝ්ඤා පියඝ්ඤා කෙතං
උපාගමී තස්ස සුරමමු රුපං,
පහුතභසඛං ඛහු අඝ්ඤාපානං
මසකකසාරං වීස වාසවසඝ.

5607. තස්ස නච්චනති ගායනති අච්චයනති වරා වරං,
අච්චරා වීස දෙවෙසු නාරියො සමලඛිකා.

5608. සමඛිති කස්වා පමදභී² යකඛිං
අනෙතන පානෙන ව ධම්මපාලො,
අඝ්ඤාසමෙව්ඤානුච්චිතභයනෙතා
පාවෙකඛී හරියාය තද සකාසෙ.

5609. තං වජ්ජනගජ්චරසානුලිතං
සුච්ඤාණපඝ්ඤානදනිකඛසාදීසං,⁴
හරියං වචා එහි සුඝොභී හොති
පුකකානි ආමනභය තඛෙතෙකෙත.

5610. සුච්චාන වාකාං පතීනො අනුජ්ජා
සුනීසං වච තඛෙතඛී සුනෙකකං,
ආමනභය වම්මධරානී⁵ වෙතෙ
පුකකානි ඉතදීවරපුප්ඵසාමෙ.

1. පච්ච - මජ්ඣං.
2. ඛහුත - මජ්ඣං.
3. පමදභී - මජ්ඣං, සා.
4. සදීසං - මජ්ඣං.
5. ධම්මධරානී - මජ්ඣං.

5602. ස්වාමියා විසින් තෙපි මට දෙනලද්දහු යැ. එව දන් යමු. මාගේ ම අභිවාද්ධිය පතා පිළිපදින්න (ක්‍රියා කරන්න). මෙය සනාතන ධර්මයෙකි. (පෙර සිට පවත්නා නැණවතුන්ගේ සවිභාවය යි.)

5603. මාණවකය, තා විසින් මම ලබන ලදිමි යි දනිමි. ස්වාමීහු විසින් මම තොපට දෙන ලද්දෙමි. දරුවන්ට අනුශාසනා පිණිය යම් පමණ කල් යේ ද එ පමණ (කල්) තුන් දිනක් අපගේ නිවසේ වසමු.

5604. තොප කියන ලෙස සියල්ල මට සිදුවේවා. තුන් දවසක් ගෙදර වසමු. පින්වත් තෙමේ, අද ශාභයේ අනුශාසනා කෙරේවා. තොප ගීය පසු දරුවන්ට යෙත් ලැබෙන්නේ යම් ලෙසකින් නම් එසේ අනුශාසනා කෙරේවා.

5605. මහාමොග ඇති යක්ෂ තෙම යහපතැයි කියා විධුර පඬිතුමා සමග පිටත්වී. උසස් පැවතුම් ඇති යක්ෂතෙමේ ඇතුන් ද අසුන් ද හැසිරෙන අන්ත:පුරයට පිවිසියේ ය.

5606. කොණ්ඨිය, මයුරය, පියකේතය යන නම් ඇති තුන් ප්‍රාසාදයෝ වෙති. ඒ පහයන් අතරෙන් අතිශය මනෝහර වූ ද බොහෝ ආහාරපාන ඇත්තා වූ ද ශක්‍රයාගේ භවන වැනි වූ ද තමා වෙසෙන පහයට එළැඹියේ ය.

5607. එහි දෙවලෝහි දෙවභනන් මෙන් සරහන ලද ස්ත්‍රීහු උතුම් වූ නෘත්‍ය ගීත වාද්‍යයෙන් ඔවුනොවුන්ට ස්පර්ධා කෙරෙහි.

5608. දහමරක්තා බෝසත් තෙම එදවසැ යක්ෂයා මාගමුන් හා ආහාරපානයෙන් ද සමග කොට ස්වකීය අභිය මැ මෙතෙහි කරමින් භායභාව වෙත එළැඹියේ ය.

5609. සඳුන් ගඳ කලුල් තවර කළ ජාමිබොනද සවර්ණ සදාශ ශරීර ඇත්තා වූ බිරිඳ අමතා, පින්වතිය, එව. මාගේ කීම අහන්න. තඹපැහැති නෙත් ඇත්තිය, මාගේ දරුවන් කැඳවයි කිය.

5610. අනුජ්ජා තොමෝ හිමිහු බස් අසා, නිලුපුල්වන් නෙත් ඇති වෙතාවෙහි, ආහරණවලින් විභූෂිත මාගේ දරුවන් කැඳවන්නැ යි තඹපැහැති නිය හා මනා ඇස් ඇති යෙහෙළියට කීවා ය.

5611. තෙ ආගතෙ මුද්ධනි ධම්මපාලො
 වුමනිචා පුතෙන අවිකම්පමානො,
 ආමනකඨිචාන අවොච වාක්‍යං
 දින්නාහං රඤ්ඤා ඉධ මාණවස්ස.
5612. තස්සජජහං අනනසුඛි විධෙයො
 ආදය යෙනිච්ඡති තෙන ගච්ඡති,
 අහං ච වො සාසිතුං ආගතොක්ඛි
 කථං අහං අපරික්ඛාය ගචෙජ.
5613. සචෙ වො රාජා කුරුචෙක්ඛවාසී¹
 ජනසජෙධා සුචෙජය්‍ය පහුතකාමො,²
 කිමාභිජානාථ පුරෙ පුරාණං
 කිං වො පිතා අනුසාසෙ පුරුඤා.
5614. සමාසනා හොථ මයාව සබ්බෙ
 කොනිධ රඤ්ඤා අබ්ගතිකො මනුසෙසා
 කමඤ්ජුං කරීය වදෙථ එවං
 මාහෙව දෙව නභි එස ධම්මො,
 වියඤාරාජස්ස නිභීතජචෙචා
 සමාසනො දෙව කථං භවෙය්‍ය.

පෙක්ඛනකඤ්ඤා.

5615. සො ච මිනෙන අමචෙව ච ඤාතයො සුභදං ජනෙ,
 අලීනමනසඛගපො විට්ඨරො එතදමුචි.
5616. එථයො රාජවසනිං නිසීදිචා සුඤ්ඤාථ මෙ,
 යථා රාජකුලං පනෙනා යසං පොසො නිගච්ඡති.
5617. නභි රාජකුලං පනෙනා අඤ්ඤාතො ලභතෙ යසං,
 නාසුරො³ නපි⁴ දුම්මමධො නපමනෙනා කුදවනං.
5618. යදස්ස සීලං පඤ්ඤාඤච සොචෙය්‍යඤ්ඤාධිගච්ඡති,
 අථ විස්සසනෙ තාමභි ගුණාඤ්ඤාසස න රක්ඛති.
5619. කුලා යථා පඤ්ඤාතා සමදණ්ඩා සුධාරිතා,
 අජ්ඣිචෙධා න විකම්පෙය්‍ය ස රාජවසනිං වසෙ.

1. කුරුචෙක්ඛවාසී - මජ්ඣ, සා.
 2. පහුත - මජ්ඣ.
 3. නාසුරො - සා.
 4. නාසී - සා.

5611. මහබෝසතාණන් වහන්සේ තමා වෙත පැමිණි දරුවන්ගේ හිස සිඹා (දරුවෙකි) රජතුමා විසින් මේ මාණවකයාට මම ඥාන ලද්දෙමි යි කීහ.

5612. ඔහුට අයිති මම, අද මා සතු සැප ඇත්තෙක් වූයෙමි. එහෙත් පසුව ඔහුට යටත් වෙමි. හේ මා රැගෙන කැමැති මනෙකින් යන්නට පළමු (තොපට) අනුශාසනා කරන්නට ආවෙමි. (තොපගේ) ආරක්ෂාව නො සලසා කෙසේ මම යන්නෙමි ද?

5613. ජනයා පාලනය කරන, බොහෝ සම්පත් ඇති කුරුරට රජ, පෙර සිදුවූ කෙබඳු පැරණි දේ තෙහි දන්නහු ද? පියා තොපට කවර අනුශාසනාවක් කෙළේද යි තොප පුළුවුස්නේ නම් මෙසේ මා දුන් අවවාද කියවු.

5614. තෙහි සියල්ලෝ මා හා සම අසුන් ගනිත්වා යි රජ තොපට කීවේ නම්, රජතුලයෙහි කවරෙක් රජු හා සමානාසනික වේද යි රජුට ඇඳිලිබැඳ කියවු. දේවයන් වහන්ස, මෙලෙස නො කියන්නේ මනා ය. මෙය (රජතුමා හා සමව අසුන් ගැනුම) අපේ පාරම්පරික වාරිත්‍රය නො වෙයි. දේවයන් වහන්ස, සිංහ රාජසතු, නිව ජාතියෙහි වූ සිවලකු හා සමව අසුන් ගැනුම කෙසේ වන්නේ ද යි.

පෙක්ඛන කාණ්ඩ යි.

5615. නො සැහවුණ (පැහැදිලි) සිතුවිලි ඇති විධුර පඩිතුමා මිතුරන්ට, ඇමැතියන්ට, නෑයන්ට සහ සුභදයන්ට (හිතවතුන්ට) මෙය කිය:

5616. ආයතියෙහි, එවු එපරිද්දෙන් රජතුලයට පත් පුරුෂයා යමසේ සම්පතට පැමිණේ ද, මා කියන රාජපරිචර්යාව (රජමැදුරේ සේවය) මා සම්පයේ සිට අසවු.

5617. අප්‍රකට තැනැත්තා ද අදක්ෂ තැනැත්තා ද අඥාන තැනැත්තා ද මූළා වූ සිහි ඇති තැනැත්තා ද රජ මැදුරට පැමිණ කිසි කලෙක යහස් නො ලබයි.

5618. යම් කලෙක රජතුමා සේවකයාගේ ආචාර සම්පන්නිය ඥාන සම්පන්නිය හා පරිත්‍රතාව වටහා ගනී ද, එකලා ඔහු විශ්වාස කරයි. සභවාලියයුතු රහස් පවි් නො සභවා කියයි.

5619. යම්සේ මැනැවින් ධරනලද මසවාලු කුලාව (තරාදිය) සමදණ්ඩ වැ සිටී ද එසේ මැ රාජ නියෝග ලද සේවකයා නො සැලේ ද හෙතෙම රජතුලෙහි වසන්නේ යැ (රජගෙහි සේවාවට නිසිවෙ යි.)

5620. කුලා යථා පභානිතා සමදණ්ඩා සුධාරිතා,
සබ්බානි අභිසමෙහානොතා ස රාජවසනී වසෙ.
5621. දිවා වා යදි වා රතනි රාජකිවෙච්ඡු පණ්ඩිතො,
අජ්ඣාදෙධා න විකමෙසයා ස රාජවසනී වසෙ.
5622. දිවා වා යදි වා රතනි රාජකිවෙච්ඡු පණ්ඩිතො,
සබ්බානි අභිසමෙහානොතා ස රාජවසනී වසෙ.
5623. යො වසස සුකතො මගෙහා රඤ්ඤ සුඤ්ඤාදිතො,
න තෙන වුඤ්ඤා ගචෙජයා ස රාජවසනී වසෙ.
5624. න රඤ්ඤ සමකං¹ භුඤ්ජ කාමහොගෙ කුදුවනං,
සබ්බස්ස පච්ඡකො ගචෙජ ස රාජවසනී වසෙ.
5625. න රඤ්ඤ සද්දිසං වස්සං න මාලං න විලෙපනං,
ආකප්පං සරකුතනි වා න රඤ්ඤ සද්දිසමාවරෙ;
අජ්ඣාදිං කරෙයා ආකප්පං ස රාජවසනී වසෙ.
5626. කිලෙ රාජා අමචෙවභි හරියාහි පරිවාරිතො,
නාමචෙව්වා රාජහරියාසු භාවං කුබ්බෙථ පණ්ඩිතො.
5627. අනුඤ්ඤා අවසලො නිපතො සංවුතීන්ද්‍රියො,
මනො පණ්ඩිසම්පන්නො ස රාජවසනී වසෙ.
5628. නාසස හරියාහි කිලෙයා න මනොයා රහොගතො,
නාසස කොසා ධනං ගණෙන ස රාජවසනී වසෙ.
5629. න නිඤ්ඤා ඛණ්ඩං මඤ්ඤං² න මදය සුරං පිච්චි,
නාසස දයෙ මිගං³ භඤ්ඤා ස රාජවසනී වසෙ.
5630. නාසස පීඨං න පලලඛකං න කොච්ඡං න නාගං⁴ රථං,
සමමනොමහීති ආරුහෙ ස රාජවසනී වසෙ.

1. සද්දිසං - මජ්ඣං.

2. න නිඤ්ඤා ඛණ්ඩං මඤ්ඤං - මජ්ඣං, සඤ්ඤා.

3. මිගං - මජ්ඣං, සඤ්ඤා.

4. නාගං - මජ්ඣං, සඤ්ඤා.

5620. යම්සේ මැනවින් ධරන ලද ඔසවාලූ කුලාව සමදක්ව වූ සිටී ද, එසෙයින් සියලු රාජකාර්යය කරන හේ රජතුලෙහි වසන්නේ ය.

5621. නුවණැත්තේ රාජකාර්යයෙහි දවලහි හෝ රාත්‍රියෙහි හෝ මෙහෙයන ලද්දේ නො සැලේ නම් හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5622. නුවණැත්තේ රාජකාර්යයෙහි යෙදුනේ දහවල් හෝ රාත්‍රියෙහි හෝ සියල්ල සම්පාදනය කරන්නේ ද හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5623. රජතුමා සඳහා යම් මාර්ගයක් මනාව පිළියෙළ කරන ලද ද ඒ මාර්ගයෙන් යවයි (රජතුමා විසින් කියන ලද ද) ඒ මගෙහි නො යන්නේ ය.

5624. රජතුමාට සමාන ලෙස පස්කම් සැප කිසිවිටෙක නො විඳින්නේ ය. හැම තැනැති එයට වඩා අඩුතරමින් කම්සැප විඳින්නේ ය. හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5625. රජතුමාට සමාන අයුරින් වස්ත්‍ර නො ඇඳීම, මල්මාලා නො දැරීම සහ විලෙවුන් නො ගැල්වීම ද කරන්නේ ය. ඉරියව් පැවැත්වීම හා ගබ්ද කිරීම ද රජතුමාට සමාන නොවන ලෙසින් අනිත් ආකාරයකින් කරන්නේ ය. හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5626. රජතුමා ඇමතියන් හා භායාංචන් පිරිවරා (යම් වීටෙක) ක්‍රීඩා කරන්නේ ද එවිට ඥානසම්පන්න ඇමතී රජතුමාගේ බිරියන් විශ්වාස නො කරන්නේ ය. (ඔවුන් හා විශ්වාසයට නො යන්නේ ය.)

5627. අභංකාර රහිත ව වපල පැවැතුම් නැත්තෙක් ව මුහුකුරා ගිය ප්‍රඥ ඇත්තෙක් ව සංවෘත ඡඛිත්ථිය ඇත්තෙක් ව රජගෙහි වසන්නේ ය.

5628. රජතුමාගේ බිරියන් හා ක්‍රීඩා නො කරන්නේ ය. රහසිගත ව (ඔවුන් හා) සාකච්ඡා නො කරන්නේ ය. ඔහුගේ (රජතුමාගේ) භාණ්ඩාගාරයෙන් ධනය හොරකම් නො කරන්නේ ය. ඒ පුද්ගල තෙම රජගෙහි වසන්නේ ය. (රජුගේ සම්පවාසයට සුදුස්සෙක් වන්නේ ය.)

5629. අධික නිලෝපගතයෙක් නො වන්නේ ය. මත්වීම පිණිස සුරා නො බොන්නේ ය. ඔහුගේ අභය ස්ථානයන්හි (අභයභූමිවල) වෙසෙන මුවන් නො මරන්නේ ය. හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5630. මම කාර්මිකයෙක් වෙමි යි රජතුමාගේ පුටුවට, ඇඳට, සිංහාසනයට, ඇතු පිටට, රථයට නො නඟින්නේ ය. හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5631. නාතිදුරෙ හවෙ¹ රෙඤ්ඤා නාව්වාසනොන විවකඛණො,
සමෙකඛං වසස² තිට්ඨෙය්‍ය සද්දිසසනොනා සභකඤ්ඤො.
5632. න වෙ³ රාජා සඛා හොති න රාජා හොති මෙට්ඨනො,
බීජං කුණ්ඩනති රාජානො සුකොනකඛිච සට්ඨිතං.
5633. න පුජිතො මඤ්ඤමානො මෙධාවී පණ්ඩිතො නරො,
ඵරුසං පතිමනොතය්‍ය⁴ රාජානං පරිසං ගතං.⁵
5634. ලද්ධආරො ලභෙඤ්ඤාරං නෙව රාජ්‍යසු විසසසෙ,
අකඛිච යතො තිට්ඨෙය්‍ය⁶ ස රාජවසතිං වසෙ.
5635. පුක්කං වා භාතරං සං වා⁷ සමපග්ගණනාති ඛන්තියො,
ගාමෙහි නිගමෙහි වා රට්ඨෙ ජනපදෙහි වා
කුණ්ඨි භූතො උපපෙකඛිය්‍ය⁸ න භණ්ණෙ ඡෙකපාපකං.⁹
5636. භක්ඛාරුහෙ අනිකට්ඨෙ රජිකො පක්ඛකාරකො,
තෙසං කම්මාවදනොන රාජා වට්ඨෙති වෙතනං¹⁰
න තෙසං අනාතරා ගච්ඡි ස රාජවසතිං වසෙ.
5637. වාපොවුහු¹¹දරො ධීරො වංසො වාපි පකම්පියො,
පටිලොමං න වතෙතය්‍ය ස රාජවසතිං වසෙ.
5638. වාපොවුහුදරො අසස මච්චොවසස අජි වහවා,¹²
අසාසි¹³ නිපකො සුරො ස රාජවසතිං වසෙ.
5639. න බාලො ඉඤ්චි ගච්ඡිය්‍ය සමපසසං තෙජසඛියං,
කාසං සාසං දරං බලො බීණමෙධො නිගච්ඡති.
5640. නාතිවෙලං පභාසෙය්‍ය න කුණ්ඨි සබ්බද සියා,
අච්ඡිණ්ණං මීනං වාවං පනෙත කාලෙ උදීරෙය.
5641. අකොකාධිනො අසංසට්ඨො සච්චො සණ්ණො අපෙසුනො,
සමථං ගිරං න භාසෙය්‍ය ස රාජවසතිං වසෙ.

1. හවෙ - මජ්ඣ., සා.
2. සමුඛසභාසා - මජ්ඣ.,
3. නවෙ - මජ්ඣ., සා.
4. පති මනොතය්‍ය - මජ්ඣ., සා.
5. පටිසංකීනං - මජ්ඣ.,
6. අභිච්ච සංගෙන තිට්ඨෙ - මජ්ඣ., සා.
7. සපුක්කං වා භාතරං වා - මජ්ඣ.,
8. උදිකෙඛිය්‍ය - මජ්ඣ.,
9. චෙකපාපකං - මජ්ඣ.,
10. චෙතනං - මජ්ඣ., සා.
11. වහු - මජ්ඣ.,
12. අජි වහවා - මජ්ඣ., සා.
13. අසාසි - මජ්ඣ.,

5631. නැණවත් සේවකයා රජතුමාට දුර කැනක හෝ ඉතා සමීප කැනක හෝ නො සිට රජතුමා කරන දෙය බලමින් සිය ස්වාමියාට පෙනෙන තැන සිටින්නේ ය.

5632. රජ එකැතින් ම මිතුරෙක් නො වේ. රජතුමා තමාට සමාන ද නො වේ. ඇසට වැටුණ විනන්ඩුව ඇසේ පියවී ගතිය වහා හරනා සේ රජවරු වහා කීපෙනී.

5633. රජතුමා විසින් මම පුදන ලද්දේ වෙමි යි සිතා නැණවත් පණ්ඩිත මනුෂ්‍යයා (සේවකයා) පිරිස්මැදට ගිය රජතුමාට පරුෂ බසින් කතා නො කරන්නේ ය.

5634. ලද දෙර ඇත්තේ (දෙරවුපාලයකු වූයේ) නමුදු අවසර ලබා ම පිවිසෙන්නේ ය. රජුන් විශ්වාස නො කරන්නේ ය. ගින්න සමීපයේ (සිටින කලෙක) මෙන් සිතියෙන් සිටින්නේ ය.

5635. රජතුමා සිය පුතාට හෝ සිය සහෝදරයාට හෝ ගම් වලින් හෝ නියමිගම්වලින් හෝ ජනපදවලින් හෝ කිසිවක් දෙමි යි සේවකයන් සමග කියාද එකල සේවකයා තුෂ්ණිමානව මධ්‍යස්ථ වන්නේ ය. ගුණාගුණ (හොඳ නරක) නො කියන්නේ ය.

5636. ඇත්, අස්, රිය, පාබල යන සිවුරඟ සේනාවන්හි කාර්යයන් හා ඔවුන්ගේ හැසිරීම් අනුව රජතුමා වෙනන වැඩිකරයි නම් සේවකයා ඔවුන්ගේ ලාභයට අන්තරාය නො කරන්නේ ය.

5637. යම් සේවකයෙක් නැණවත් ද දුන්නක් සේ සිහිත් වූ උදර ඇත්තේ ද නො මේරු උණගසක් සේ වලනය වේ ද රජතුමාට විරුද්ධ පැවැතුම් නැත්තේ ද හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5638. (යමෙක්) දුන්නක් සේ සිහිත් වූ උදර ඇත්තේ ද (දිව ඇතත්) දිව නැත්තකු සෙයින් මාළුවකු මෙන් වූයේ අල්ප වූ කරා ඇත්තේ ද ස්වල්ප වශයෙන් මුදින සුලු වේ ද දක්ෂ ද ගුරු ද හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5639. යමෙක් (සිය) තෙද පිරිතියාම දකිමින් ස්ත්‍රීන් කරා යළි යළික් නො යන්නේය එසේ යන ක්‍රමණ පිරිහුණු සුද්ගලයා කාශස්වාසයනට ද කාය පීඩාවට ද කය දුබලවීමට ද පත් වේ.

5640. රජුන් සමීපයේ සිට පමණට වඩා කතා නො කරන්නේ ය. හැමකල නිහඬ නො වන්නේ ය. සුදුසු වේලාවෙහි නො විසිරුණ ප්‍රමාණවත් කතා කරන්නේ ය.

5641. නො කීපෙන සුලු වූ අන්‍යයන් හා නො ගැටෙන්නා වූ සත්‍ය වූ සියුම් වූ ප්‍රියගුණා නො වූ කතා ඇත්තෙක් වන්නේ ය. හිස් වචන නො කියන්නේ ය. හේ රාජභවනයෙහි වසන්නේ ය.

- 5642. මාතෘපෙක්ඛිතරො අසස කුලෙපෙට්ඨාපවාධිකො,
භීරිමික්ඛපසසමෙකො¹ ස රාජවසනීං වසෙ.
- 5643. විනීතො සිප්ඵවා දනොතා කතතො නියතො මුද්ද,
අප්පමනො සුඵ් දකෙඛා ස රාජවසනීං වසෙ.
- 5644. නිවාතවුක්ඛි වදෙධිසු සප්ඵකිසෙසා සගාරවො,
සුරකො සුඛසම්භාසො ස රාජවසනීං වසෙ.
- 5645. ආරකා² පරිවජෙජයා සහිතුං පහිතං ජනං,
භක්ඛා රෙඤ්ඤවුද්දිකෙඛියා අනඤ්ඤස්ස ච රාජිනො.
- 5646. සමණෙ ආභමණෙ වාපි සීලවනොත ඛුසස්සනෙ,
සක්ඛවං පසිරුපාසෙයා ස රාජවසනීං වසෙ.
- 5647. සමණෙ ආභමණෙ වාපි සීලවනොත ඛුසස්සනෙ,
සක්ඛවං අනුචාසෙයා ස රාජවසනීං වසෙ.
- 5648. සමණෙ ආභමණෙ වාපි සීලවනොත ඛුසස්සනෙ,
තපෙයා අත්තපානෙන ස රාජවසනීං වසෙ.
- 5649. සමණෙ ආභමණෙ වාපි සීලවනොත ඛුසස්සනෙ,
ආසජ්ජ පෙඤ්ඤි සෙවෙථ ආකම්බං වුඤ්ඤිමත්තනො.
- 5650. දීඛගප්ඵඛං න භාපෙයා දනං සමණආභමණෙ,
න ච කීඤ්ඤී නිවාරෙයා දනකාලෙ වණ්ඤිකෙ.
- 5651. පඤ්ඤවා වුඤ්ඤිසමපනො විධානවීධිකොවීදෙ,
කාලඤ්ඤ සමයඤ්ඤ ච ස රාජවසනීං වසෙ.
- 5652. උට්ඨාතා කම්මධෙයොස්ස³ අප්පමනො විවක්ඛණො,
සුසංචිතිතකම්මනො ස රාජවසනීං වසෙ.
- 5653. බලං සාලං පසුං ඛෙක්ඛං ගනො වසස අභිකම්භං
මීතං ධඤ්ඤං නිධාපෙයා මීතඤ්ඤී පාවයෙ සරෙ.

1. සකෙසා සඵල සමහාදසා - මජ්ඣං.
 2. ආකාරකා - මජ්ඣං.
 3. කාමධෙයොස්ස - ඵ.

5642. (යමෙක්) මවුපියන් පෝෂණය කරන්නේ ද කුලදෙටුවන් පුදන්නේ ද හිරි ඔතස් ඇත්තේ ද හෙතෙම රජගෙහි වසන්නේ ය.

5643. යමෙක් ආචාරසම්පන්න වූයේ ද ශිල්ප ඇත්තේ ද හික්මවාගත් ඉඳුරන් ඇත්තේ ද සිය ජීවිතය ගුණවත් කරගත්තේ ද නො සැලෙන ස්වභාව ඇත්තේ ද මාන රහිත ද අප්‍රමාද ව (නුමුලා සිහි ඇති ව) ක්‍රියා කරනුයේ ද පිරිසුදු වූයේ ද උවටැන් කිරීමට දක්ෂවූයේ ද හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5644. (යමෙක්) වැඩිහිටියන් කෙරේ යටහත් පැවතුම් ඇත්තේ ද සාදර සගෞරව වූයේ ද සුවච පැවැතුම් ඇත්තේ ද මොළොක් වදන් ඇත්තේ ද හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5645. රහස් සෙවීමට අන් රජුන් විසින් එවන ලද ජනයා දුරින් දුරු කරන්නේ ය. තමාගේ රජු ම ජවාමියා ලෙස සලකන්නේ ය. අන් රජකු සම්පයෙහි නො වසන්නේ ය.

5646. (යමෙක්) සිල්වත් වූ බහුශ්‍රැත වූ මහණ බමුණන් මැනැවින් ඇසුරු කරනුයේ ද හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5647. (යමෙක්) සිල්වත් වූ බහුශ්‍රැත වූ මහණ බමුණන් (පෙහෙවස් සමාදන්වී) අනුව වසනුයේ ද හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5648. (යමෙක්) සිල්වත් වූ බහුශ්‍රැත වූ මහණ බමුණන් ආභාරපාන දීමෙන් සන්තර්පණය කෙරේ ද හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5649. සිල්වත් වූ බහුශ්‍රැත වූ පණ්ඩිත වූ මහණ බමුණන් වෙත පැමිණ සිය අභිවෘද්ධිය අපෙක්ෂාවෙන් ඇසුරු කරන්නේ ය.

5650. පෙරසිට මහණ බමුණන්ට දුන් දත නො පිරිහෙන්නේ ය. දෙන කලු එතැනට පැමිණි යාවකයන් දකෑ (ඔවුනට දෙන දීමනා) කිසිවක් නො වළක්වන්නේ ය.

5651. යමෙක් වීමංසක ප්‍රඥාවෙන් යුක්ත ද බුද්ධි සම්පන්න ද කායඝ්ණන් සංවිධානය කිරීමේ බුහුටි වේ ද දන් දීම සිල්රක්ෂිම ආදියට යොග්‍ය කාලය දන්නේ ද සී සැම වැපිරීම ආදිය සඳහා යෝග්‍ය කාලය දන්නේ ද හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5652. නොපමා වූ බුද්ධිමත් වූ යමෙක් තම කටයුතු කිරීමේ උත්සාහ ඇත්තේ ද කායඝ්ණ සංවිධානයේ මනා දක්ෂ බව ඇත්තේ ද හෙතෙම රජගෙහි වසන්නේ ය.

5653. (යමෙක්) කලවිටට ශාලාවට ගවශාලාවට හා කුඹුරට තීතර යන්නේ ය. මනින ලද (ප්‍රමාණය දැන) ධාන්‍ය අටුවල තැන්පත් කරන්නේ ය. ගෘහයේ (ප්‍රයෝජනය සඳහා) මැන (පමණට) පිසන්නේ ය.

5654. පුත්තං වා භාතරං සං වා සීලෙසු අසමාහිතං,
අනඛිකවා හී තෙ බාලා යථා පෙතා තපෙච්ච තෙ;
චොලඝ්ඤි තෙසං පිණ්ඩඝ්ඤි ආසීනානා¹ ච දජයෙ.
5655. දයෙ කම්මකරෙ පෙපෙසං² සීලෙසු සුසමාහිතෙ,
දකෙඛි උට්ඨානසම්පනෙන ආධිපච්චසම්³ යාපයෙ.
5656. සීලවා ච අලොලො ච⁴ අනුරතො චසස රාජිනො,
ආචී රහො හිතො තසස ස රාජචසතිං චසෙ.
5657. ඡන්දඝ්ඤි රාජිනො අසස්⁵ විතතට්ඨො චසස රාජිනො,
අසඛිකුසකචතතිසස ස රාජචසතිං චසෙ.
5658. උච්ඡාදයෙ ච⁶ නභාපයෙ ධොචෙ පාදෙ අධොසිරං,
ආභතොපි න කුපෙපයා ස රාජචසතිං චසෙ.
5659. කුම්භමිපි පඤ්ඤි⁷ කුරියා⁷ වායසං⁸ වා පදකඛිණං,
කිමෙච සඛකාමානං දතාරං ධීරමුත්තමං.
5660. යො දෙති සයනං චත්ථං යානං ආචසථං සරං,
පඤ්ඤනොරිච භුතානි භොගෙහි මභිචසසති.
5661. එසයො රාජචසති විතතමානො යථා නරො,
ආරාධයති රාජානං පූජං ලභති භතඝුසු.
- රාජචසතිකණඩං.
5662. එචං සමනුයාසිඨො සුතීසඛිතං විචකඛිණො,
පරිකිණෙණො සුභදෙහි⁹ රාජානමුපසඛිතම්.
5663. චන්දිඨො සිරයා පාදෙ කඨා ච නං පදකඛිණං,
විධුරො අචච රාජානං පත්තභෙඨාන අඤ්ඤි.
5664. අයං මං මාණවො නෙති කතඤ්ඤාමො යථාමතිං,
සුතීනාත්ථං පචකඛාමී නං සුභොහි අරිඤ්ම.

1. ආසනානං - මජ්ඣං.
2. පොපෙ - මජ්ඣං,
3. ආධිපච්චසති - මජ්ඣං.
4. අලොලොච - මජ්ඣං,
5. අසස් - මජ්ඣං,
6. අච්ඡාදනෙච - මජ්ඣං,
7. කුරියා - මජ්ඣං, කුරියා - සා.
8. වායසං වාසි - සා. වාචං - මජ්ඣං.
9. සුභදෙහි - මජ්ඣං, සා,

5654. සීලයන්හි නො පිහිටි සිය පුතකු හෝ සොහොයුරකු හෝ අධිපති තැන්හි (අධිපති තනතුරකැ) නො තබන්නේ ය. අඤ්ඤා වූ ඔවුහු අඛණ්ඩ සමාන (සොහොවුරු) නොවෙති. ඉඤ්ඤා සිරුර රහිත වන බැවින් ඔවුහු මළවුන් වැන්න. (කැඳවීමක් නැති ව) අවුදිත් හුන්නවුන්ට රෙදී කඩක් හා ආහාර පමණක් දෙවන්නේ ය.

5655. දක්ෂයා ද උත්සාහවත් වූ ද මනාව සීලයන්හි පිහිටියා වූ ද දසයන් කම්කරුවන් හා පණිවිඩකරුවන් ද ආධිපත්‍යයෙහි පිහිටුවන්නේ ය.

5656. යමෙක් සිල්වත් ද ලෝභ රහිත ද රහසිගත වත් ප්‍රකට වත් රජතුමාට හිතවත්වේ ද හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5657. යමෙක් රජතුමාගේ කැමැත්ත දන්නේ ද රජතුමාගේ විත්තාරාධිපතිය කෙරේ ද රජතුමාට විරුද්ධ නො වූ පැවැතුම් ඇත්තේ ද හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5658. (යමෙක් රජතුමාගේ) ඇඟ උලා නාවනුයේ ද යටිකුරු කළ හිස ඇතිව (බිම බලාගෙන) පා සෝදනුයේ ද, පහර ලදුවත් නො කීපේ ද, හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5659. අභිවාද්ධිය තකා වතුර කළය දක ඇදීලි බැඳීම ද කඩුවකු දක පුදක්මිණුව ද කෙරේ නම් කැමැති හැම දෙය දෝන්නා වූ ඤානවත් ශ්‍රේෂ්ඨ රජතුමා දුටු විට කියනු කීම? (එකාන්තයෙන් හරහර දක්විය යුත්තේම ය.)

5660. යමෙක් සයනාසන වස්ත්‍ර යානා සහ වාසස්ථාන දෙන්නේ ද සත්කියන්ට මේසය මෙන් සම්පත් නමැති මහවැසි වස්වන රජතුමාට අභිවාදන කටයුතු.

5661. ආයතියෙනි, මා විසින් රාජවසනිය, (රාජසේවකයන්ගේ පැවැත්ම) මෙසේ කියන ලදී. මෙ පරිදි යම් මිනිසෙක් රජු සතුටු කෙරේ නම් හෙතෙම ස්වාමීන්ගෙන් සැලැකිලි ලබන්නේ ය යි (විධුර පඬිතුමා අනුශාසනා කෙළේ ය.)

රාජවසනිකාණ්ඩ යි.

5662. විධුර පඬිතුමා මෙසේ ඤාතිසමුභයාට අනුශාසනා කොට මිතුරන් පිරිවරා රජතුමා වෙත පැමිණියේ ය.

5663. විධුර පඬිතුමා හිසින් රජතුමාගේ පා වැඳ ඔහු පැදැණු කොට ඇදීලි බැඳගෙන රජුට (මෙසේ) කීය:

5664. රජතුමාණෙනි, මේ මාණවකයා ඔහුගේ කැමැත්ත අනුව ක්‍රියා කිරීමට මා ගෙන යයි. (මගේ) නැයන්ට යහපත පිණිස මෙය කියන්නෙමි. එය අසන්නේ මැනැවි.

5665. පුතෙක ව මෙ උදිතෙකඛසි යසච මඤ්ඤං සමර ධනං,
 යථා පෙචච¹ න භාගෙථ ඤ්ඤතිසංඛිතා මයි ගතෙ.
5666. යමෙච ඛලුති භුමා හුමියාව පතිධධති,
 එවෙනං ඛලුතං මඤ්ඤං එතං² පසසාමී අචචයං.
5667. සසකා න ගතතුං ඉති මඤ්ඤං හොති³
 කුසුභා වධිකුභා ඉධ කාතියානං,
 ඉධෙච හොති ඉති මඤ්ඤං රුචචති
 මා කං අභා උකමභුරිපඤ්ඤා.
5668. මාහෙච ධමමෙසු මනං පඤ්ඤති
 අඤ්ඤ ව ධමමෙ ව පුතෙතා හචසු,
 ධිරසු කමමං අකුසලං අනරියං
 යං කසා පච්ඡා තීරයං වචෙසයා.
5669. නොවෙස ධමමො න පුතෙතං කිච්චං
 අධිරො හි දසසස ජනිසු ඉසසරො,
 සාතෙතුං කුභාපෙතුං⁴ අථොපි හතතුං
 න ව මඤ්ඤං කොධස්ථි වජාමී වාහං.
5670. පෙචධිපුතං උපගුඤ්ඤා වීනෙයා හදයෙ දරං,
 අඤ්ඤපුඤ්ඤති නොකෙති පාවිසි සො මහාසරං.
5671. සාලාව සමමමථිතා⁵ මාචනෙන පමඤ්ඤිතා,
 සෙතති පුතො ව දරා ව වීඨුරසස නිචෙසනෙ.
5672. ඉසීසහසසං හරියානං දසිසහසතානි ව,
 බාහා පග්ගඤ්ඤා පසකඤ්ඤං වීඨුරසස නිචෙසනෙ.
5673. ඔරොධා ව කුමාරා ව වෙසියානා ව බ්‍රාහ්මිණා,
 බාහා පග්ගඤ්ඤා පසකඤ්ඤං වීඨුරසස නිචෙසනෙ.
5674. හසාරුහා⁶ අනිකධා රථිකා පසකකාරකා,
 බාහා පග්ගඤ්ඤා පසකඤ්ඤං වීඨුරසස නිචෙසනෙ.
5675. සමාගතා ජානපද නෙගමා ව සමාගතා,
 බාහා පග්ගඤ්ඤා පසකඤ්ඤං වීඨුරසස නිචෙසනෙ.

1. පච්ඡා - මඡසං, සා.
 2. එච - මඡසං.
 3. නසකකා ගතතුං මනී මඤ්ඤං හොති - මඡසං.
 4. ජාපෙතුං - මඡසං.
 5. පඤ්ඤිතා - මඡසං, සමමමඤ්ඤිතා - සා,
 6. හසාරුහා - මඡසං, චී, සා,

5665. මාගේ දරුවන් බැලුව මැනැව. මාගේ නිවෙසෙහි (ඔබ විසින් හෝ අන් රජුන් විසින් හෝ දෙන ලද) අන්‍ය වූ යම් ධනයක් වේ නම් එයද බැලුව මැනැව. මා ගිය පසු මගේ නැසියෝ යම්සේ නො පිරිහෙත් ද (එසේ කරන්නේ මැනැවි.)

5666. යම්සේ පොළොව පැකිලී ගියේ පොළොවෙහිම පිහිටන්නේ ද මාගේ මේ පැකිලීමත් එසේ ය. මාගේ මෙම වරද දකිමි.

5667. උතුම් වූ මහාප්‍රාඥය, ඔබට යා නො හැකි ය. මට මෙසේ සිත් වේ. කාත්‍යායන වූ මාණවකයා මෙහි කළා මරා මෙහි නවතිනු යනු මට රිසි වේ. තෙපි නො යව.

5668. (රජතුමනි), අධර්මයෙහි (පාපයෙහි) හිත නො යොදන්න. අභිවාද්ධිය ගෙන දෙන දෙයෙහිත් සුඤ්ඤාත්‍යාවනතිත් යෙදෙන්න. යම් කර්මයක් කොට පසුව අපායට යේ ද එවැනි ලාමක වූ පාපක්‍රියාවට නින්දා වේවා.

5669. මෙ යුක්තිය නො වේ. යළි කටයුතුද ද නො වේ. රජතුමනි, ස්වාමී දසයාගේ අධිපති ය. (ස්වාමීයා විසින් සේවකයා) නසන්නත් දවන්නත් පෝෂණය කරන්නත් සුදුසු ය. මාණවකයා කෙරෙහි මට කෝපයක් නැත. මම (ඔහු හා) යම්.

5670. ඒ (විධුර පණ්ඩිත) තෙම දෙටු පුතණුවන් වැළැදගෙන විත්තපිඩාව දුරුකොට කදුළුපිරි නෙතින් යුතු ව මහපායට පිවිසියේ ය.

5671. විධුර පඬිතුමාගේ නිවෙසෙහි දරුවෝ ද බිරියෝ ද සුළඟින් මධ්‍යා ලද කම්පිත වූ සල්වනයෙක සල්ගස් මෙන් තන්හි තන්හි වැටී සිටිත්.

5672. විධුර පඬිතුමාගේ නිවෙසෙහි දහසක් භායෂා වූ ස්ත්‍රීහු ද සක්සියයක් දැඩිහු ද හිස අත් බැඳගෙන හැඹුහ.

5673. විධුර පඬිතුමාගේ නිවාසයෙහි අන්ත:පුර ස්ත්‍රීහු ද කුමාරයෝ ද වෛශ්‍යයෝ ද බමුණෝ ද හිස අත් බැඳගෙන හැඹුහ.

5674. විධුර පඬිතුමාගේ නිවාසයෙහි ඇතරුවෝ ද අසරුවෝ ද රජිකයෝ ද පාබලසේනාවෝ ද හිස අත් බැඳ හැඹුහ.

5675. විධුර පඬිතුමාගේ නිවෙසෙහි රැස් වූ දනව්වැස්සෝ ද නියමගම් වැස්සෝ ද හිස අත් බැඳ හැඹුහ.

266 ජාතකපාළි - මහානිපාතො

5676. ඉඤ්චි සහසසං හරියානං දුභිසත්තසතානි ච,
බාහා පග්ගඤා පසකඤ්ඤං කසමා නො චීජභෙසසසි.

5677. ඔරොධා ච කුමාරා ච වෙසියානා ච බ්‍රාහ්මණා,
බාහා පග්ගඤා පසකඤ්ඤං කසමා නො චීජභෙසසසි.

5678. හත්ථාරුහා අනිකට්ඨා රථිකා පහතිකාරකා,
බාහා පග්ගඤා පසකඤ්ඤං කසමා චීජභෙසසසි.

5679. සමාගතා ජානපද නෙගමා ච සමාගතා,
බාහා පග්ගඤා පසකඤ්ඤං කසමා නො චීජභෙසසසි.

5680. කන්ධා සරෙසු කිව්වානි අනුසාසිත්වා සකං ජනං,
ඒතොමචෙච ච හචෙච ච පුත්තදරෙ ච ඛන්ධචෙ.

5681. කම්මනාං සංචිට්ඨොත්ත ආචිකත්ථො සරෙ ධනං,
නිධිකඤ්ච ඉණ්දනකඤ්ච පුණ්ණකං ඵතදුච්චි.

5682. අවසී තුවං මඤා තිහං අගාතෙර
කතානි කිව්වානි සරෙසු මඤාං,
අනුසාසිතා පුත්තදරා මයා ච
කරොම කව්වාන යථා මනීං තෙ.

5683. සචෙ හි කතෙහ අනුසාසිතා තෙ
පුත්තා ච දරා ච අනුචීචිනො ච,
හතෙඤ්චි දනි තරමානරුචො
දීසො හි අදධාසි අයං පුරත්ථා.

5684. අසමභිතොච ගණහාහි ආජානියසස¹ වාලධිං,
ඉදං පච්ඡිමකං කුඤ්ඤං ජීවලොකසස දසසනං.

5685. සොහං කිසස තු භාසිසසං යසස මෙ නත්චී දුක්ඛතං,
කායෙන වාචා මනසා යෙන ගචෙජයාන දුග්ගතීං.

5686. සො අසසරාජා වීඨුරං වහතොතා
පසකාමී වෙභාසයමනානුලිකෙහි,
සාධාසු සෙලෙසු අසජ්ජමානො
කාළාගිරීං බිසමුපාගමාසි.

1. ආජානෙයාසස - මජ්ඣං.

5676. (විධුර පඬිතුමාගේ නිවාසයෙහි) භායභී වූ දහසක් ස්ත්‍රීහු ද සත්සියයක් දැසිහු ද කවර හෙයින් අප හැර යන්නෙහි දැයි භීස අත් බැඳ හැඬුහ.

5677. (විධුර පඬිතුමාගේ නිවාසයෙහි) අතැවුර වැස්සෝ ද කුමරුවෝ ද වෛශ්‍යයෝ ද බමුණෝ ද කවර හෙයින් අප හැර යන්නෙහි දැයි භීස අත් බැඳ හැඬුහ.

5678. ඇතරුවෝ, අසරුවෝ, රජීකයෝ ද පාබලසේනාවෝ ද කවර හෙයින් අප හැර යන්නෙහි දැයි භීස අත් බැඳ හැඬුහ.

5679. රැස් වූ දනව්වැස්සෝ ද නියමගම් වැස්සෝ ද කුමක් හෙයින් අප හැර යන්නෙහි දැයි භීස අත් බැඳ හැඬුහ.

5680. පණ්ඩිත තෙම ගෘහයන්හි කළමනා කායඤ්ඤා කොට මිත්‍රාමාත්‍යයන් දසයන් අඹුදරුවන් නැයන් සහ සිය ජනතාවට අනුශාසනා කොට,

5681. වැඩ පිළියෙළ කොට ගෙහි ඇති ධනය ද නිධාන ද ණයට දුන් ධනය ද පවසා පූර්ණකයාට මෙය කීය:

5682. මාගේ නිවසෙහි ඔබ තෙදිනක් වියුහු. මාගේ ගෘහයන්හි කළමනා වැඩ මා විසින් කරන ලද අඹුදරුවන්ට අනුශාසනා කරන ලදී. කච්චානය දැන් තොපගේ අදහස් පරිදි ක්‍රියා කරමු.

5683. ප්‍රිය තෙතැත්ත, ඉදින් තොප විසින් දරුවන්ට බිරියන්ට සහ සේවකයන්ට අනුශාසනා කරන ලද නම් දැන් වහා එව. ඉදිරියෙහි (ඇති) ගමන් මග ද ඉතා දිග ය.

5684. මේ ආජාතීය අසුගේ වලිගය බිය රහිතව අල්ලා ගන්න. මෙය තොපගේ මිනිස්ලොව අවසාන දර්ශනය වෙයි.

5685. යමක් නිසා දුගතියට ගේ නම් කය වචනය හිත යන කිදෙරින් මා කළ එබඳු වරදක් නැත. (එහෙයින්) ඒ මම කුමට බිය වෙමි ද?

5686. ඒ අස්වරාජ තෙම විධුර පඬිතුමන් උසුලමින් අහසින් ගමන් කෙළේ ය. අකුවල හා ගල්වල නො ගැටෙමින් කාළාගිරි පර්වතයට ඉක්මණින් පැමිණියේ ය.

5687. ඉක්ඛිසභසසං භරියානං දුඛිසක්ඛසතානි ව,
 බාහා පගගඤ්ඤ පසකඤ්ඤං යකෙඛා බ්‍රාහ්මණවණ්ණන
 විධුරං ආදය ගච්ඡති.

-පෙ-

5688. සමාගතා ජානපද නෙගමා ව සමාගතා,
 බාහා පගගඤ්ඤ පසකඤ්ඤං යකෙඛා බ්‍රාහ්මණවණ්ණන
 විධුරං ආදය ගච්ඡති.

5689. ඉක්ඛිසභසසං භරියානං දුඛිසක්ඛසතානි ව,
 බාහා පගගඤ්ඤ පසකඤ්ඤං පණ්ඩිතො සො කුභිං ගතො.
 -පෙ-

5690. සමාගතා ජානපද නෙගමා ව සමාගතා,
 බාහා පගගඤ්ඤ පසකඤ්ඤං පණ්ඩිතො සො කුභිං ගතො.

5691. සචෙ සො සක්ඛරභෙතන පණ්ඩිතො නාගමිස්සති,
 සකෙඛ අභිං පචෙකඛාම නඤ්ඤො ජීවිතෙන නො.

5692. පණ්ඩිතො ව චීඤ්ඤො ව විභාථී ව විචසඛණො,
 විඤ්ඤං මොචෙසසතඤ්ඤානං¹ මා භාථ ආගමිස්සති.

අක්ඛරපෙයාලො.

5693. සො තඤ්ඤ ගතඤ්ඤාන විචිතායනොහා
 උච්චාවචා චෙතනකා² භවතති,
 ඉමස්ස ජීවෙන නභඤ්ඤි කිඤ්ඤි
 භණ්ඤානිමං හදයං ආදිඤ්ඤං.

5694. සො තඤ්ඤ ගතඤ්ඤාන පච්චිතමනකරසම්මං
 අනොහා පච්චිතො පද්ධවිඤ්ඤො,
 අසංචුතසම්මං ජගතිපපදෙසෙ
 අධොසිරං ධාරඤ්ඤි කාඤ්ඤානො.

5695. සො උමඤ්ඤානො නරකෙ පපාතෙ
 මහඤ්ඤායෙ ලොමභංසෙ වීදුග්ගෙ,
 අසනාසං⁴ කුරුනං කඤ්ඤාපච්චො
 ඉච්චිච්චි පුණ්ණිකං නාම යකඛා.

1. විඤ්ඤං මොචිය අභ්‍යානං - මජ්ඣං.
 2. චෙතනකා - මජ්ඣං.
 3. මඤ්ඤි - මජ්ඣං, සා.
 4. අසනාසනො - මජ්ඣං, සා, වී,

5687. යකෙක් බමුණු වෙසින් අවුත් විදුර පඩිතුමා රැගෙන යයි කියමින් බිරියන් වන දහසක් ස්ත්‍රීහු ද, සත්සියයක් දැසිහු ද හිස අත්බැඳ හැඩුහ.

5688. යකෙක් බමුණු වෙසින් අවුත් විදුර පඩිතුමා රැගෙන යයි කියමින් ගම් නියම්ගම් ජනපද වැස්සෝ හිස අත්බැඳ හැඩුහ.

5689. ඒ විදුර පඩිතුමා කොහි ගියේ දැයි කියමින් බිරියන් වන දහසක් ස්ත්‍රීහු ද සත්සියයක් දැසියෝ ද හිස අත්බැඳ හැඩුහ.

5690. ඒ විදුර පඩිතුමා කොහි ගියේ දැයි කියමින් ගම් නියම්ගම් දනවු වැස්සෝ හිස අත් බැඳගෙන හැඩුහ.

5691. ඉදින් ඒ පඩිතුමා සන්රැයෙකින් නො එන්නේ නම්, අපි සියලු දෙන ගින්නට පනින්නෙමු. අපේ ජීවත්වීමෙන් ප්‍රයෝජනයක් නැත.

5692. (විදුර පඩිතුමා) පඩිවරයෙක, විමංසායෙන් (විමසන කුවණින්) යුක්තයෙක, ව්‍යක්තයෙක, කටයුතු නො කටයුතු කීමට දත්තෙක, ස්වානොචිත ප්‍රඥාවෙන් යුක්තයෙක, එහෙයින් බිය නො වන්න. (පණ්ඩිත කෙම) වහා (එම) ග්‍රහණයෙන් මීඳෙන්නේ ය. යළි මෙහි එන්නේ ය.

අන්තරපෙය්‍යාලය.

5693. හෙතෙම (පූර්ණකයා) එහි (කාලාගිරි පර්වතයට) ගොස් සිතනුයේ ඔහට උස් පහත් සිතීවිලි උපත. මොහුගේ (විදුර පඩිතුමාගේ) ජීවිතයෙන් කිසිත් පලක් නො වේ. මොහු මරා හදවත ගන්නෙමි.

5694. කාතියාන දුෂ්ට සිත් ඇත්තේ එහි (පච්චිකමස්තකයෙන් පාදයට) ගොස් පච්චික අතුරෙහි සිට ඇතුළට පිවිස (මුදුනට නැඟී බෝසතුන් හෙළා) විවෘත ප්‍රදේශයෙහි දී හිස යටිකුරුකොට නහා ගත්තේ ය.

5695. කුරුරට වාසින්ගේ ශ්‍රේෂ්ඨ ඇමැතිතුමා මහබිය දනවන ලොමු බැහැරැනුම් ඇති කරවන, යා නො හැකි නිරය වැනි මහා ප්‍රපාතයෙකැ එල්ලෙමින් (සිටා) නො බියව පූර්ණක යඤ්ඤාට මෙලෙස කීය:

5696. අරියාවකායොසි අනරියරූපො
අසඤ්ඤිතො සඤ්ඤිතසන්තිකායො,
අවචාහිතං කම්මං කරොසි ඥාං
භාවෙ ච තෙ කුසලං නස්සී කීඤ්චි.
5697. යං මං පපාතසම් පපාතුම්චජයි
නොනු නවජො මරණෙන මඤ්ඤං,
අමානුසසෙසව තෙ අජ්ජ¹ චණණො
ආචිකම් මෙ ඤං කතමාසී දෙවතා.
5698. යදි තෙ සුතො පුණණතො නාම යකෙඛා
රඤ්ඤා කුචෙරසස හි සො සජ්චො,²
භූමිඤ්ඤො වරුණො නාම නාගො
බ්‍රහ්මා සුචි චණණබ්‍රහ්මපපනොතා.
5699. තසසානුජං ධීතරං කාමයාමී
ඉරඤ්ඤිං නාම සා නාගකඤ්ඤා,
තසසා සුමජ්ඣාය³ පියාය හෙතු
පතාරසිං තුඤ්ඤ වධාය ධීර.
5700. මාහෙව ඤං⁴ යතම් අනාසි මුලොතො
නට්ඨා බ්‍රහ්මදුග්ගහිතෙන ලොකා,
කිංතො සුමජ්ඣාය³ පියාය කිච්චං
මරණෙන මෙ ඉභ්බ සුඤ්ඤාම සබ්බං.
5701. මහානුභාවසස මහොරගසස
ධිතුකාමො ඤ්ඤිතොතොහමසම්,⁵
තං යාවමානා සසුරො අචොච
යථා මං අඤ්ඤංසු සුකාමනීතං.
5702. දජෙජ්ජු ඛො තෙ සුතනුං සුනොතො
සුචිඤ්ඤිතං චඤ්ඤලිඤ්ඤාගතො,
සචෙ තුචං හදයං පණ්ඨිතසස
ධමමන ලද්ධා ඉධමාහරෙසී
එතෙන චිත්තෙන කුමාරි ලබ්භා
නාඤ්ඤා ධනං උතතරිං පඤ්ඤාම.
5703. එවං න මුලොභාසම් සුඤ්ඤාහි කතො
න චාපි මෙ දුග්ගහිතස්සී කීඤ්චි
හදයෙන තෙ ධම්මලද්ධිනා නාගා
ඉරඤ්ඤිං නාගකඤ්ඤා දදන්ති.

1. තවජ්ජ - මජ්ජ, සා.
2. සජ්චො - මජ්ජ, සා.
3. සුමජ්ඣාය - මජ්ජ,

4. තෙ - මජ්ජ, සා.
5. සුමජ්ඣා - මජ්ජ,
6. භවො - මජ්ජ,

5696. රූපයෙන් තෙපි දෙවියකුට සමාන වුව. එසේවුව ද අනායාසි පැවතුම් ඇත්තහුය. තොපට සංයමයක් නැත. එහෙත් සංයම ඇත්තකු වැනි ය. තෙපි රුදුරු සැහැසිකම් කරව. මදකුදු කුශලයක් තොප සිතූ නැත.

5697. යම් කරුණෙකින් මා ප්‍රපාතයෙහි හෙළනු කැමැත්තහු ද මගේ මරණයෙන් තොපට කවර ප්‍රයෝජනයක් ද? අද තොපගේ පෙනුම අමනුෂ්‍යයකුට සමාන ය. තෙපි කවර (නම්) යක්ෂ වවුදැයි මට කියව.

5698. ඉදින්, තොප විසින් පූර්ණක නම් යක්ෂයා අසන ලද්දේ ද? හේ කුටේර රජුගේ ඇමැති වෙයි. පෘථිවිය දරා සිටින (උසුලා සිටින) වරුණ නායජ තෙම ආරොහ පරිණාහ සම්පන්න කායයෙන් මහත් වූයේ යැ, පච්ඡ යැ, ශරීරවර්ණයෙන් හා කායබලයෙන් යුක්ත යැ.

5699. ප්‍රාඤ්‍ය, මම ඒ නාගරාජයාගේ අනුජාන දුව කැමැත්තෙමි. ඔ ඉරන්දනි නාග කන්‍යාවයි. සුන්දර මැද පෙදෙස සහිත ඒ ප්‍රියාව හේතුකොට (බලාපොරොත්තුවෙන්) තොපට හිංසා කරන්නට සිතුවෙමි.

5700. යක්ෂය, තෙපි නහමක් මුළාවව. බොහෝ දෙන (සිනිවිලි) වරදවා හැනීම නිසා නැඝුනාහ. සුන්දර මධ්‍ය ප්‍රදේශ ඇති තොපගේ ප්‍රියාවට මාගේ මරණයෙන් කවර වැඩෙක් ද? ඒ සියල්ල අසමු.

5701. මහානුභාවසම්පන්න මහා උරගයාගේ දුව (ලබනු) කැමැත්තේ නැයන්ට මම බැලියෙමි. මා පහසුවෙන්ම කාමාශක්ත කටහැක්කේ ය යි දනගත් මයිල් තෙමේ ඇය ඉල්ලන මට මෙලෙස කීය:

5702. ඉදින් තෙපි පඩිකුමාගේ හදවත දහැමිව ලබා මෙහි ගෙන එන්නහු නම් සුන්දර සිරුරකි, මනා නෙත් සහලක් ඇති, සඳුන් අලෙවි දුන් සිරුර ඇති, අතිශය විශ්මයාවන ඉරන්දනිය තොපට දෙන්නෙමු. මෙම කුටුපවුරෙන් ඉරන්දනිය ලද හැකි ය. මෙයින් වැඩි අත් ධනයක් නො පතමු.

5703. පඩිකුමනි, මම මෙලෙස මුළාවුයෙමි නො වෙමි. පඩිකුමනි අසන්නේ මැනැවි. අයුතු ලෙස මා ගත් කිසිත් නැත. දහැමින් ලබන ඔබගේ හදවත නිසා නාගයෝ ඉරන්දනිය මට දෙකි.

5704. තභමා අභං තුඤ්ඤා වධාය සුඤ්ඤා
එවං මමඤ්ඤා මරණෙන තුඤ්ඤා
ඉධෙව තං නරකෙ පාතයිත්වා
භවත්වාන තං භදයං ආදියිසසං.
5705. ඛිපපං මමං උඤ්ඤා කාතියාන
භදයෙන මෙ යදී තෙ අත්ථි කිව්වං,
යෙ කෙච්චෙම සාධුනරස්ස ධම්මා
සබ්බෙව තෙ පාතුකරොථී අජජ.
5706. ස පුණ්ණිකො කුරුනං කතතසෙට්ඨං
නගමුද්ධති ඛිපපං පතීට්ඨපෙත්වා,
අසසස්මාසීනං සමෙකතියාන
පරිපුච්ඡි කතතාරං අනොමපඤ්ඤිං.
5707. සමුද්ධාටො මෙහි තුවං පපානා
භදයෙන තෙ අජජ මමත්ථි කිව්වං,
යෙ කෙච්චෙම සාධුනරස්ස ධම්මා
සබ්බෙව මෙ පාතුකරොථි අජජ.
5708. සමුද්ධාටො තාසමි¹ අභං පපානා
භදයෙන මෙ යදී තෙ අත්ථි කිව්වං,
යෙ කෙච්චෙම සාධුනරස්ස ධම්මා
සබ්බෙව තෙ පාතුකරොථී අජජ.
5709. යාතානුයායි ව භවාහි මාණව
අඤ්ඤා² පාණිං පරිච්ඡස්සසු,
මා වසු මිතොසු කදචී දුචී
මා ව වසං අසතීනං නිගචෙජ.
5710. කථනනු යාතං අනුයායි භොති
අඤ්ඤා පාණිං දතතෙ කථං සො,
අසතී ව කා කො පන මිතොසොලො
අනඛාහි මෙ පුච්ඡතො එතමස්මං.
5711. අසනුකං³ නොපි ව දිට්ඨිපුබ්බං
යො ආසනොනාපි නිමණ්ණයෙය්‍ය,
තසෙසව අස්මං පුරිසො කරෙය්‍ය
යාතානුයායිති තමාහු පණ්ඩිතා.

1. තුඤ්ඤා - මජ්ඣ.

2. අඤ්ඤා - මජ්ඣ., සා.

3. අසනුකං - සා, අසනෙවං - මජ්ඣ.

5704. එහෙයින් මම තොපට වඩ කරන්නට යෙදුනෙමි. තොපගේ මරණයෙන් මට මෙසේ ප්‍රයෝජන ඇත. තොප මේ ප්‍රපාතයේ හෙළා මරා හදවත උසුටා ගන්නෙමි.

5705. කානියානාය, ඉදින් මාගේ හදවතින් තොපට කියෙක් ඇත්නම් මා වහා නඟා ගනුව. යම් මේ සාධුනර ධර්ම කෙනෙක් ඇද්ද, ඒ හැම අද තොපට ප්‍රකාශ කෙරෙමි.

5706. ඒ පුරුණක තෙම කුරුරට වැසියන්ගේ ශ්‍රේෂ්ඨ වූ කර්තව්‍යකාරකයා වහා පර්වත මස්තකයෙහි පිහිටුවා අස්වැසි වැ හුන්නහු දැකූ අලාමක නුවණැති කර්තව්‍යකාරක (විධුර පණ්ඩිත) ගෙන් මෙසේ පිළිවිසි.

5707. මා විසින් තෙපි ප්‍රපාතයෙන් නඟන ලද්දහු යැ. අද තොපගේ හදවතින් මට කටයුතු ඇත. යම් මේ සාධුනර ධර්ම කෙනෙක් ඇද්ද, ඒ හැම අද මට ප්‍රකාශ කරව.

5708. තොප විසින් මා ප්‍රපාතයෙන් නඟන ලද්දෙමි. ඉදින්, මාගේ හදවතින් තොපට කටයුත්තෙක් වේ ද, මේ යම්කිසි සාධුනර ධර්මකෙනෙක් ඇද්ද, ඒ හැම අද තොපට ප්‍රකාශ කෙරෙමි.

5709. මාණවකය, 'යාතානුයාධි' (යනුවා අනුව යන්නේ) ද වච. අඤ්ජාණී දහනය (තෙත් අල්ලදවීම) ද හැරැසියව. කිසි කලෙකත් මිතුරන් කෙරෙහි නඟමක් ද්‍රෝහි ද වච. අසතීන්ගේ වශයට ද නඟමක් යව.

5710. කියෙයින් 'යාතානුයාධි' වේ ද? හෙතෙම කියෙයින් 'අඤ්ජාණී දහන' කෙරේ ද? 'අසති' නම් කවර? 'මිත්‍රද්‍රෝහී' නම් කවරෙ යැ? තෙල කරුණ විචාරන ලද්දහු මට කියව.

5711. යමෙක් එක්වැ නොවිසුචිරුවකු නො ද දුටුවිරුවකු අසුන් පමණිනුදු පවරා නම් පුරුෂ තෙම ඔහට හිතයක් කරන්නේ මැ යැ. පණ්ඩිතයෝ ඒ පුද්ගලයා 'යාතානුයාධි' යයි කීහ.

5712. යසෙසකරකතීම්භි සරෙ වසෙය්‍ය
 යඤ්ඤපානං පුරිසො ලුහෙථ,¹
 න කසසි පාපං මනසාපි චේතසෙ²
 අද්දඤ්චපාණිං³ දහතෙ මිත්තද්ධෙනා.
5713. යසෙස රුකඛසෙස ඡායාය නිසීදෙය්‍ය සයෙය්‍ය වා,
 න කසසි සාධං හඤ්ඤෙය්‍ය මිත්තද්ධෙනා හි පාපකො.
5714. පුණ්ණෙම්භි චේතං පඨවීං ධනෙන
 දුජ්ජවීයා පුරිසො සම්මතාය,
 ලද්ධා ඛණං අතිමඤ්ඤෙය්‍ය තම්භි
 තාසං වසං අසතීනං න ගච්ඡ.
5715. එවං ඛො යානං අනුයායි හොති
 අද්දඤ්ච⁴ පාණිං දහතෙ පුනෙවං,
 අසතී ව සා සො පන මිත්තද්ධෙනා
 සො ධම්මෙයො හොති ජහස්ස අධම්මං.

සාධුතරධම්මකණ්ඩං.

5716. අවසීං අහං කුඤ්ඤ තීහං අගාථෙර
 අනෙහන පානෙන උපට්ඨිතොසම්,
 මිත්තො මමාසි වීසජාමහං තං⁵
 කාමං සරං උත්තම්පඤ්ඤා ගච්ඡ.
5717. අපි භායතු නාගකුලසෙස අපඤ්ඤා
 අලම්භි මෙ නාගකඤ්ඤෙය්‍ය හොතු,
 සො තුං සකෙතෙව සුභාසිතෙන
 මුත්තොසි මෙ අජජ වධාය පඤ්ඤා.
5718. හඤ්ඤ තුවං යකඛ මමම්භි නෙහි
 සසුරං නු තෙ අතං මධි වරස්ස,
 මයම්භි නාගාධිපතීං වීමානං
 දකෙඛමු නාගසෙස අද්දිට්ඨපුබ්බං.
5719. යං චේ නරස්ස අභිතාය අසස
 න තං පඤ්ඤා අරහති දසසනාය.
 අථ කෙන වඤ්ඤෙන අමිත්තගාමං
 තුවම්භි ච්ඡසී උත්තම්පඤ්ඤා ගනතුං.

1. ලහෙය්‍ය - මජ්ඣං.
 2. චේතසෙ - මජ්ඣං, සුඛං.
 3. අද්දඤ්ච - සා, අද්දඤ්ච පාණිං - මජ්ඣං, අද්දඤ්චපාණිං - සීඵු, අච්චකරං.
 4. අද්දඤ්ච - මජ්ඣං, සා.
 5. වීසජාමහං තං - සා, වීසජෙජමහතං - මජ්ඣං.

5712. යමෙක් යමකුගේ නිවෙසේ එක් රැයකුදු වසන්නේ ද යම් නැනෙකු ආහාරපාන ලබන්නේ ද, ඔහුට සිතින්දු පව කමක් නො සිතන්නේ ය. මිත්‍රයෝහි තෙම (දනයෙන්) තෙත් වූ අත්ල දවයි.

5713. (යමෙක්) යම් රුක් සෙවනක හිඳුනේ හෝ සයනය කරන්නේ හෝ වෙ ද (හේ) එම රුකෙහි අත්තකුදු නො බිඳින්නේ ය. මිත්‍රයෝහිකම ලාමක ය.

5714. ඉදින් පුරුෂයෙක් (මම මැ ඇයට පිය වෙමි. තෙල කැනැත්තී අනුන් නො පතා යැ යන) මනා සිතින් යුතු වැ ධන-යෙන් පිරුණු මේ පොළොව ද ස්ත්‍රියට දෙන්නේ ද ඕ (අතීචාරයට) අවකාශ ලැබූ ඔහු ද ඉක්වවා අන් පුරුෂයන් සිතන්නී යැ. ඒ අසද්ධම් සමන්වාගත ස්ත්‍රීන් වශයට නො යන්නේ ය.

5715. මෙසේ 'යාතානුයාධි' වෙයි. යළි මෙසේ 'අරුපාණි දහන' වෙයි. ඕ 'අසනි' නම් වෙයි. හෙ 'මිත්‍රයෝහි' නම් වෙ. යඤය, ඒ තෙපි ධාර්මික වව. අධර්මය හැරපියව.

සාධුතරධම්ම කාණ්ඩ යි.

5716. ශ්‍රේෂ්ඨ ප්‍රාඥය, තොපගේ නිවෙසේ මම තුන් දවසක් වීසිමි. ආහාරපානයෙන් උවටුන් කරන ලදිමි. (තෙපි) මාගේ මිතුරු වව. මම තොප මුදු හරිමි. එකාන්තයෙන් ගෙට යව.

5717. නාගකුලයේ කටයුත්ත පිරිහේවා. නාග කන්‍යාවගෙන් මට ප්‍රයෝජනයක් නො වේවා. නුවණැත්ත, තෙපි සිය සුබැසි වදනින් මා වීසින් අද ප්‍රාණවධයෙන් මුදන ලද්දහුය.

5718. එසේ නම් යඤය, තෙපි මා ද එහි ගෙන යව. තොපගේ මයිලණුන්වගේ කායභීය මා කෙරෙහි පවරව. අපිදු නො දුටු විරු නාගවිමානයත් නාරජුත් දකිමු.

5719. මිනිසාට යමක් අහිත වන්නේ නම් ප්‍රාඥතෙම එය දක්නට නිසි නො වෙ. එසේ ඇති කල්හි කවර හේතුවක් නිසා සතුරුගමට යාමට තෙපි කැමැත්තහු ද?

5720. අද්ධා පජානාමී අභඤ්චි එතං
නා තං පඤ්ඤා අරහති දඤ්ඤාය,
පාපඤ්ච මෙ නත්ථී කතං කුභිඤ්චි
තඤ්චා න සලේන මරණාගමාය.
5721. හඤ්ච ධානං අකුලානුභාවං
මයා සභා දකඛිසි එහි කතෙන,
යඤ්චන්ති නව්වගීතෙහි නාගො
රාජා යථා වෙද්ධවණො¹ නලිඤ්ඤං.²
5722. තං නාගකඤ්ඤවරීතං ගණෙන
භිකිලිතං නිව්වමහො ච රතතිං,
පඤ්චමාලො³ බහුසුඤ්ඤනං⁴
මහාසතී විජ්ජුරිවනනලිකෙඛි.
5723. අනෙතන පානෙන උපෙතරූපං
නව්වගී ගීතෙහි ච වාදිතෙහි,
පරිපූරං කඤ්ඤාහි අලබ්භනාහි
උපසොහති වඤ්චිලජනිතෙන.
5724. සො පුණ්ණකො කුරුතං කතංසෙට්ඨං,
නිසීද්ධි පච්ඡනො ආසනසච්චි,
ආදය කතාරං අනොමපඤ්ඤං
උපානංසී හවිතං⁵ නාගරඤ්ඤං.
5725. පඤ්චාන ධානං අකුලානුභාවං
අධ්ධාසී කතො පච්ඡනො පුණ්ණකඤ්ඤ
සාමගගීපෙකඛි පන නාගරාජා
සුඤ්චච ජාමාතරමඤ්ඤිභාසරං.
5726. යනනු කුචං අගමා මව්වලොකං
අනෙවසමානො හදයං පණ්ඨිතඤ්ඤං,
කච්චී සමීඤ්ඤන ඉධානුපනෙතො
ආදය කතාරං අනොමපඤ්ඤං.
5727. අයං හි සො ආගතො යං කම්මච්චසී
ධම්මෙත ලඤ්ඤා මම ධම්මපාලො,
තං පඤ්ඤරං සලච්චිඛා⁶ භාසමානං
සුඤ්චො හවෙ සඤ්ඤරිසෙහි සභගමො.

කාළාගිරිකණ්ඩං.

1. වසඤ්චනො - මජ්ඣං.
2. කලඤ්ඤං - මජ්ඣං.
3. බහුතකමලො - මජ්ඣං.
4. සච්චනං - මජ්ඣං.
5. වසනා - මජ්ඣං.
6. තං පඤ්ඤ ධම්මං සලච්චා - මජ්ඣං.

5720. ඵකාන්තයෙන් මම ද මෙය දනිමි. එය බැලීමට ප්‍රාඥතෙම නිසි නො වේ. නිසි තැනෙකු මා කළ පාපයක් ද නැත. එහෙයින් මරණයට පැමිණීමට මම සැක නැත්තෙමි.

5721. එසේ නම් කතීව්‍යකාරය, මා හා සමග එව. නලිනී රාජධානියේ වෛශ්‍රවණ රජුමෙන් යම් තැනෙක නාරජ නෘත්‍යගීත යෙන් යුතුවූ හිඳීද ඒ මහත් අනුභාව ඇති නාවීමන දකුව.

5722. නාමෙතෙවි සමුහයා විසින් දිවරය නිරතුරු කළ ක්‍රීඩා ඇති බොහෝ මල්දම් ඇති නන්කුසුමෙන් වැසුණු එ විමන අභසෙහි විදුලිය මෙන් බබළයි.

5723. ආභාරපානයෙන් ද, නෘත්‍ය ගීත හා වාදනයෙන් ද, යුත් ඒ විමානය ඇලුම්පැළඳුම්වලින් සැරසිගත් කන්‍යාවන්ගෙන් පරිපූරණ වූයේ ඉතා ශෝභන වෙයි.

5724. ඒ පූර්ණක යක්ෂ තෙම කරුරට වාසින්ගේ ශ්‍රේෂ්ඨ කතීව්‍යකාරකයා පිටුපස අස්තේ හිඳුවාපි ය. හේ අලාමක නුවණැති කතීව්‍යකාරක විධුර පඬිතුමා ගෙන නාරජුගේ භවනයට පැමිණවී.

5725. අතුලානුභාව ඇති එතැනට පත් විධුර පණ්ඩිත පූර්ණකයාගේ පිටුපසැ සිටියේය. සමගිය බලන නාරජ පළමුව බැනා හා කතා කෙළේ ය.

5726. යම් හෙයෙකින් තෙපි විධුර පණ්ඩිතයන්ගේ හදවත සොයමින් මිනිස් ලොවට ගියහු ද, කිම මනදෙළ සමෘධි කොට ගෙන, අලාමක ප්‍රඥ ඇති පඬිතුමා ගෙන මෙහි අවුද?

5727. තෙපි යමක්හු කැමැත්තහු ද හෙ මෙහි ආ මෙ පුරුෂ මැයි. ධම්මපාල වූ (හෙතෙම) දූහැමින් මා විසින් ලබන ලද, ඉදිරියේ කතාකරන ඔහු බලනු මැනැවි. සත්පුරුෂ සංගමය ඵකාන්තයෙන් සුබයෙකි.

කාළාගිරි කාණ්ඩය.

5728. අදිට්ඨපුබ්බං දියවාන මච්චො මච්චුභයඤ්ඤො,¹
ව්‍යමභිතො නාභිවාදෙති නයිදං පඤ්ඤවතාමිච.
5729. නචමභි ව්‍යමභිතො නාභ නච මච්චුභයඤ්ඤො,
න චජෙකාං අභිවාදෙය්‍ය චජකාං වා නාභිවාදෙය.
5730. කථං නු අභිවාදෙය්‍ය අභිවාදපයෙථ චෙ,
යං නරො භන්තූමිච්චය්‍ය තං කමමං න උපපජ්ජති.
5731. එචමෙතං යථා බුද්ධි සච්චං භාසසි පණ්ඩිත,
න චජෙකාං අභිවාදෙය්‍ය චජකාං වා නාභිවාදෙය.
5732. කථං නු² අභිවාදෙය්‍ය අභිවාදපයෙථ චෙ,
යං නරො භන්තූමිච්චය්‍ය තං කමමං න උපපජ්ජති.
5733. අසස්සතං සස්සතං නු තචයිදං
ඉද්ධිපුත්ති ඛලවීරියුපපනති,
පුච්ඡාමි තං නාගරාජෙනමස්සං
කථන්තූ තෙ ලද්ධමීදං විමානං.
5734. අධිච්ච ලද්ධං පරිණාමජං තෙ
සයං කතං උදුහු දෙවෙහි දින්නං,
අකඛාහි මෙ නාගරාජෙනමස්සං
යථෙච තෙ ලද්ධමීදං විමානං.
5735. නාධිච්ච ලද්ධං පරිණාමජං මෙ
න සයං කතං නපි³ දෙවෙහි දින්නං,
සකෙහි කමෙමහි අපාපකෙහි
පුඤ්ඤහි මෙ ලද්ධමීදං විමානං.
5736. කිං තෙ චතං කිං පන බුභමචරියං
කිසස සුචිණ්ණසස අයං විපාකො,
ඉද්ධිපුත්ති ඛලවීරියුපපනති
ඉදං ච තෙ නාභ මහාවිමානං.
5737. අභඤ්ඤා භරියා ච මනුසසලොකෙ
සද්ධා උභො දනපතී අභුමකා,
ඔපානභුතං මෙ සරං තද්ධි
සන්තප්පිතා සමණවුභමණා ච.

1. භයච්චිතො - මජ්ඣං, ස්‍යා.
2. නො-සිච්චි.
3. නාපි - මජ්ඣං,

5728. මනුෂ්‍ය තෙම නුදුටු විරු දූය දූක විෂමිතවැ (මෙන්) මරණ බියෙන් පීඩිතව නො වදිනේ යි. මේ කරුණ ප්‍රාඥයන්ට නො වේ.

5729. නාරදුනි, මම විෂමිත නො වෙමි. මරණ බියෙන් පෙළුනෙමි ද නො වෙමි. වධයට පැමිණියේ නො වදින්නේය. වධයට පැමිණියහු ලවා නො වදවන්නේය.

5730. මිනිසා යමකු නසන්නට කැමැත්තේ නම් (වධ්‍ය වූ) හෙතෙම කෙසේ නම් වදිනේ ද? කෙසේ නම් ඔහු ලවා වදවනේ හෝ වේ ද? ඒ ක්‍රියා යුතු නො වෙයි.

5731. පඩිකුමනි, තෙපි යමසේ කියවු ද! මෙය එසේය. තෙපි සත්‍යයක් කියව. වධයට පැමිණියේ නො වදින්නේ ය. වධයට පැමිණියහු ලවා හෝ නො වදවන්නේය.

5732. මනුෂ්‍යයෙක් යමෙකු නසන්නට කැමැත්තේ නම් (වධාර්භයා) වදින්නේ කෙසේද? ඔහු ලවා වන්දවා ගන්නේ කෙසේද? ඒකාන්තයෙන් ඒ ක්‍රියාව යුතු නො වේ.

5733. නාරදුනි, තාවකාලික ඔබගේ මේ විමානය නාග සෘඪිය නාග තේජස කායික හා වෛතසික බල නාලොවැ උපත (යන මේවා) බොහෝ කල් පවත්නාසේ සිතා පවිකම් නො කරව. මේ විමන තෙපි කෙසේ ලැබුහු ද යි විතාරමි.

5734. මේ විමන හේතු රහිත ව ලබනලද ද? නැතහොත් සෘතු විපර්යාසයක් නිසා හටගැනුණේ ද? එසේත් නො වේ නම් තමා ම සාදන ලද්දක්ද? නැතහොත් දේවදීන්තද? නොප මේ විමන ලද අයුරු මට කියව.

5735. පඩිකුමනි, මේ විමන මා විසින් අහේතුක ව ලබන ලද නො වේ. සෘතු විපර්යාසයෙන් උපන්නේද නො වෙයි. තමා ම කරන ලද හෝ දෙවියන් විසින් දෙන ලද්දේ හෝ නො වේ. මා කළ ලාමක නො වන පුණ්‍යකර්ම බලයෙන් ලබන ලද්දේ වෙයි.

5736. නාරදුනි, පෙර භවයෙහි කවර චුතයක් පුරුදු කෙළේද? කිනම් චුත්චවර්යයක් පුරුදු කෙළේද? මෙය කවර කර්මයක විපාකයක්ද? නාග සෘඪිය, නාග තේජස, කායික හා වෛතසික බලය හා නාලොව උපත ද මේ මහා විමානය ද කෙසේ ලද්දේද?

5737. පඩිකුමනි, පෙර මිනිස් ලොව දී මම ද මාගේ බිරිඳ ද යන අපි දෙදෙනා ශ්‍රද්ධා ඇති දනපතීහු වීමු. මාගේ නිවෙස එකල පැන්හලක් වූන්න. අප විසින් මහණ බමුණෝ ද සන්තර්පණය කරන ලද්දෝය.

- 5738. මාලකුච්ඡ ගජධිකුච්ඡ විලෙපනකුච්ඡ
පදීපියා සෙය්‍යමුපසංසයකුච්ඡ,
අවජාදනං සයනං අත්තපානං
සකකච්ච දනානි අදමභ තස්ස.
- 5739. කං මෙ චනං තං පන බ්‍රහ්මචරියං
තස්ස සුචිණ්ණස්ස අයං විපාකො,
ඉදධිපුත්ති ඛලචිරියුපපත්ති
ඉදකුච්ඡ මෙ ධීර මහාවිමානං.
- 5740. එවං වෙ තෙ ලභධිමීදං විමානං
ජානාසි පුඤ්ඤානං එලුපපත්ති,
තස්මාහි ධම්මිං වර අපමනො
යථා විමානං පුන මාවසෙසි.
- 5741. නධිධ සතති සමණධ්‍රාහලණා වා
යෙසනකපානානි දදෙමු කතො,
අකඛාහි මෙ පුච්ඡිතො එතමස්ස
යථා විමානං පුන මාවසෙම.
- 5742. හොහි හි තෙ සතති ඉඤ්ඤපපන්නා
පුත්තා ව දරා අනුච්චිතො ව,
තෙසු තුවං වචසා කම්මිනා ව
අසම්පද්‍යවෙය්‍ය ව හවාහි තීවං.
- 5743. එවං තුවං නාග අසම්පදෙයං
අනුපාලයං වචසා කම්මිනා ව,
යත්වා ඉධ යාවතායුං විමානො
උඤ්ඤං ඉතො ගච්ඡසි දෙවලොකං.
- 5744. අඤ්ඤා හි සො සොචති රාජසෙවෙය්‍යා
තයා චිනා යස්ස තුවං සච්චො,
දුක්ඛපනීතොපි¹ තයා සමෙච්ච
විදෙද්‍යො පොසො සුඛමාතුරොපි.
- 5745. අඤ්ඤා සතං භාසසි නාග ධම්මිං
අනුතතරං අස්පදං සුචිණ්ණං
එනාදීසියාසු හි ආපදසු
පඤ්ඤායතෙ මාදීසානං විසෙසො.

1. දුක්ඛපනීතොපි - මජ්ඣ.

5738. මල් සුවඳවිලවුන් පහන් දැල්වීමට අවශ්‍ය දැ ඇඳ සුටු නිවාස වස්ත්‍ර සහ ආහාරපාන එහිදී (මනුෂ්‍යලෝකයේ දී) සකස් කොට පිදීමු.

5739. පඩිතමනි, එය මගේ වුතසමාදනය යි. එය මගේ බිඹයර යි. මනාසේ පුහුණු කළ කුශල කර්මයන් නිසා නාග සාඛිය නාගතේජය නාගබලය කායික වෛතසික විර්යය නාලොව උපත සහ මාගේ මහා විමානය ද යන මේවා ලත්මි.

5740. ඉදින් මේ විමන තොප විසින් මෙසේ ලබන ලද වි නම් පුණ්‍යකර්මයන්ගේ ඵලවිපාක දනුව. එහෙයින් යළිදු විමන්හි වාස කරන සේ අප්‍රමාදව කුශලක්‍රියාවන්හි හැසිරෙව.

5741. පඩිතමනි, යම් කෙනකුන්ට ආහාරපාන දෙමු නම් එබඳු (ගැනීමට සුදුසු) මහණ බමුණෝ නාලොව නැතියහ. අපි යළිදු යම්සේ මේ විමනේ වසමෝ නම්, තෙල කරුණ විවෘල තෙපි මට කියව.

5742. නාරදුනි, තොපට මෙහි උපන් පුත්‍රයෝ ද බිරියෝ ද සේවකයෝ ද ඇතියහ. තෙපි ඔවුන් කෙරෙහි වචනයෙන් ද ක්‍රියාවෙන් ද නිරතුරු දෝෂ නො කරව.

5743. නාගය, තෙපි වචනයෙන් හා කර්මයෙන් (ක්‍රියායෙන්) මෙන් සිත රකිමින් දිවහිමියෙන් මෙහි සිට මින් ව්‍යුතවැ දෙවිලොවට යව.

5744. පඩිතමනි, තෙපි යමකුට ඇමැති වුහු ද ඒ ශ්‍රේෂ්ඨ රජ තෙම තොපගෙන් වෙන්ව ඒකාන්තයෙන් ගෝක කෙරෙයි. දුකට පත් දඩ් ගීලන් පුරුෂයා ද තොප හා එක් වැ සුව ලබන්නෝය.

5745. නාරදුනි, ඒකාන්තයෙන් පුරුදු කළ උතුම් සන්පුරුෂයන්ගේ සවිභාවයක් කියව. මෙවැනි විපත් පැමිණි සදෙහි මාවැනි පැණවතුන්ගේ වෙනස පෙනේ.

5746. අකෙකිති¹ නො තායං මුධා නු ලදොධා
 අකෙකිති නො තායමචෙපි පුතෙ,
 ධම්මෙන ලදොධා ඉති තාය මාහ²
 කථං කුචං හත්ථිසෙසමාගතො.
5747. යොමිසසරො තත් අහොසි රාජා
 තමයමකෙකිති² අපෙසි පුතෙ,
 යො මං චිතො රාජා ඉමසසදසි
 ධම්මෙන ලදොධාසම් අසාහසෙත.
5748. මහොරගො අතමනො උදගොගා
 සුඛානා ධීරසස සුභාසිතානි,
 හත්ථෙ ගහෙකානා අනොමපඤ්ඤං
 පාවෙකම් හරියාය තද සකාසෙ.
5749. යෙන කං විමලෙ පඤ්ඤා යෙන හත්තං න රුච්චිති,
 න ච මෙ තාදිසො වජ්ජනා අයමෙසො තමොනුදෙ.
5750. යසස තෙ හදයෙනත්ථො ආගතායං පහඬුතරො,
 තසස වාකායං නිසාමෙති දුලලහං දසසනං පුත.
5751. දිසවාන තං විමලා හුටිපඤ්ඤං
 දසඬුලිං පඤ්ඤලිං පඤ්ඤහත්ථා,
 හට්ඨෙන භාවෙන පඤ්ඤරූපා
 ඉච්චිච්චි කුරුනං කත්තසෙට්ඨං.
5752. අදිට්ඨපුඤ්ඤං දිසවාන මච්චො මච්චුභයඤ්ඤො,
 ව්‍යම්භිතො නාහිවාදෙති න ඉදං පඤ්ඤවතාමිච.
5753. න වඤ්ඤ ව්‍යඤ්ඤො නාහි න ච මච්චුභයඤ්ඤො,³
 න වඤ්ඤො අහිවාදෙය්‍ය වඤ්ඤං වා නාහිවාදෙය.
5754. කථං නු අහිවාදෙය්‍ය අහිවාදපයෙථ වෙ,
 යං නරො හන්තූමිච්චය්‍ය තං කම්මං නුපපජ්ජති.
5755. ඵච්චමෙතං යථා බුද්ධි සච්චං භාසසි පඤ්ඤිත,
 න වඤ්ඤො අහිවාදෙය්‍ය වඤ්ඤං වා නාහිවාදෙය.
5756. කථං නො⁴ අහිවාදෙය්‍ය අහිවාදපයෙථ වෙ,
 යං නරො හන්තූමිච්චය්‍ය තං කම්මං නුපපජ්ජති.

1. මහු - මජ්ඣ.
 2. තමයමකෙකිති - මජ්ඣං, ස්‍යා.
 3. පඤ්ඤා - මජ්ඣං, ස්‍යා.
 4. නු - ස්‍යා.

5746. පඩිතමනි, පූර්ණකයා නොප මුදල් වියදමකින් තොරව ලබා ගත්තේද? දුකෙළි කෙළ දිනා ගත්තේ ද? මෙතෙමේ පඩි තමා දැහැමින් ලද බව කියයි. තෙපි මොහු අතට කෙසේ පත්වුවහ ද?

5747. මට අයිපති යම් රජෙක් වී ද, මෙතෙම දුකෙළියෙහි දී ඔහු පැරදවීය. පැරදී රජ තෙම මොහුට මා දුන්නේ ය. ඒ හේතුවෙන් අසාහසික ව දැහැමි ව ලබන ලදිමි.

5748. මහා නාගරාජයා පඩිතමාගේ බස් අසා තුටුපහවූ වෑ අලාමක ප්‍රඤ ආති ඔහුගේ අත අල්ලා ගෙන බිරිද සමීපයට ගියේය.

5749. විමලාවෙනි, යම් හෙයෙකින් (නොප ගත) පඩු පැහැ වී ද, ආහාර අරුවී වී ද, මෙවැනි ගුණවෘත්තී ඇතියකු කිසිතැනක නැත. මේ ඒ අඳුරු දුරලන විධුර පඩිතමා වේ.

5750. යමකුගේ හදවතින් නොපට ප්‍රයෝජන ඇත්තේ ද ඒ ප්‍රකාශර. පඩිතමා මේ පැමිණියේය. ඔහුගේ කතා අසව. යළි මොහු දකුම දුලබ වේ.

5751. විමලා නම් නාගකන්‍යාව මහපැණැති ඔහු දකු උපන් යොමිනස් ඇතිව දසනබසමොධානයෙන් යුතුව කුරුරට වාසින්ගේ උතුම් පඩිතමාට මෙසේ කීය.

5752. මනුෂ්‍ය වූ තෙපි තුදුටු වීරු නාග භවනය දකු විෂමිත වෑ මරණ බියෙන් පීඩිතවෑ නො වදියි. මේ කරුණ ප්‍රාඥයනට සුදුසු නො වේ.

5753. නාමෙතෙවියනි, මම විෂමිත වූයෙමි නො වෙමි. මරණ බියෙන් පීඩිතයෙමි නො වෙමි. වධයට පැමිණියේ නො වදින්නේය. වධයට පැමිණියාහු ලවා නො වදවන්නේය.

5754. මනුෂ්‍යයෙක් යමකු නසනු කැමැත්තේ නම් (එකල්හි) ඔහුට වදින්නේ කෙසේද? ඔහු ලවා වන්දවා ගන්නේ කෙසේද? ඒකාන්තයෙන් මේ ක්‍රියා යුතු නො වෙයි.

5755. පඩිතමනි, තෙපි යමසේ කියවූ ද, මෙය මෙසේය. තෙපි සත්‍යයක් කියහු. වධයට පැමිණියේ නො වදින්නේය. වධයට පැමිණියහු ලවා හෝ නො වදවන්නේය.

5756. මනුෂ්‍යයෙක් කෙනකු නසන්නට කැමැත්තේ නම් (වධාර්භයා) වදින්නේ කෙසේද? ඔහු ලවා වන්දවාගන්නේ කෙසේද? ඒකාන්තයෙන් ඒ ක්‍රියා යුතු නො වෙයි.

- 5757. අසසසනං සසසනං නු නවධීදං
ඉද්ධි ජුඤ්ඤි බල විරියුපපතති,
පුච්ඡාමි තං නාගකණ්ණෙ තමඤ්ඤං
කථන්තූ තෙ ලද්ධමීදං වීමානං.
- 5758. අධිච්ච ලද්ධං පරිණාමජං තෙ
සයං කතං උද්භු දෙවෙහි දීනනං,
අනධාමි මෙ නාගකණ්ණෙ තමඤ්ඤං
යථෙච්ච තෙ ලද්ධමීදං වීමානං.
- 5759. නාධිච්ච ලද්ධං න පරිණාමජං මෙ
න සයං කතං නාපි දෙවෙහි දීනනං,
සකෙහි කමෙමහි අපාපකෙහි
පුණ්ණෙහි මෙ ලද්ධමීදං වීමානං.
- 5760. කිං තෙ චතං කිං පන බ්‍රහ්මචරියං
කිසස පුච්ඡෙණ්ණස්ස අයං විපාකො,
ඉද්ධි ජුඤ්ඤි බල විරියුපපතති
ඉද්දං තෙ නාහි මහාවීමානං.
- 5761. අභඤ්ඤා බො සාමිකො වාපි මඤ්ඤං
සද්ධා උභො දනපති අහුමිතා,
මිපානභූතං මෙ සරං තද්ධි
සනනාපිතා සමණධ්‍රාහමණා ච.
- 5762. මාලඤ්ඤා ගඤ්ඤා විලෙපනඤ්ඤා
පදිපියං සෙයාමුපසස්සයඤ්ඤා,
අච්ඡාදනං සයන¹මථනනපානං
සඤ්ඤාච්ච දනානි අදමභ තඤ්ඤා.
- 5763. තං මෙ චතං තං පන බ්‍රහ්මචරියං
තස්ස පුච්ඡෙණ්ණස්ස අයං විපාකො,
ඉද්ධි ජුඤ්ඤි බල විරියුපපතති
ඉද්දං මෙ ධීර මහාවීමානං.
- 5764. ඵචඤ්ඤා තෙ ලද්ධමීදං වීමානං
ඡානාසි පුඤ්ඤානං ඵලුපපතති,
තස්මා හි ධමමං චර අපමනතා
යථා වීමානං පුනාමාවසෙසි.

¹. සායන - භ්‍යා.

5757. නාමෙණෙවියනී, තාවකාලික ඔබගේ මේ විමානය නාගසාඨීය නාගතේජස කායික හා වෛතසික බල නාලොවු උපත (යන මේවා) බොහෝ කල් පවත්නා සේ සිතා පවිකම් නො කරන්න. මේ විමන කෙසේ ලබනලදදැ යි විතාරමි.

5758. නාමෙණෙවියනී, මේ විමන හේතු රහිතව ලද්දක් ද? නැතහොත් සෘතු විපර්යාසයක් නිසා හටගැනුණක් ද? එසේත් නො වේ නම් තමාම සාදන ලද්දක් ද? නැතහොත් දේවදින්න ද? ඔබ ලද විමන, ලද හේතුව මට කියන්න.

5759. (පඩිතූමනී,) මේ විමන මා විසින් අහේතුක ව ලැබුවක් නො වෙයි, සෘතු විපර්යාසයක් නිසා ලද්දේ ද නො වෙයි, තමා ම සාද ගන්නාලද ද නො වෙයි, දෙවියන් විසින් දෙන ලද්දේ ද නො වේ. මා කළ ලාමක නො වන පුණ්‍යකර්ම බලයෙන් ලබන ලද්දේ වෙයි.

5760. නාමෙණෙවියනී, පෙර හටයෙහි කවර වුතයක් පුරුදු කරන ලද ද? කිහිමි බ්‍රහ්මවර්යයක් පුරන ලද ද? මෙය මොනොවට පුරුදු කළ කවර කර්මයක විපාකයක් ද? නාගසාඨීය, නාග තෙජස, කායික හා වෛතසික බලය ද නාලොව උපත ද මේ මහා විමානය ද කෙසේ ලද්දේ ද?

5761. පඩිතූමනී, පෙර මිනිස් ලොව දී මම ද මාගේ ස්වාමී-පුරුෂ ද යන අපි දෙදෙන ශ්‍රද්ධා ඇති දතපතීහු වීමු. මාගේ නිවෙස එකල පැත්තලක් වැන්න, අපි මහණ බමුණන් සන්තර්පණය කෙළෙමු.

5762. මල්දම් සුවඳවිලවුන් පහන් දැල්වීමට අවශ්‍ය දෑ ඇඳ පුටු නිවාස වස්ත්‍ර හා ආභාරජාන එහි දී (මනුෂ්‍යලෝකයේ දී) සකස් කොට පිදීමු.

5763. පඩිතූමනී, එය මාගේ වුතසමාදනය යි. එය මාගේ බඹසර යි. මනාසේ පුහුණු කළ කුශල කර්මයන් නිසා නාග සාඨීය නාගතේජස නාගබලය කායික වෛතසික වීර්යය නාලොව උපත හා මාගේ මහාවිමානය යන මේවා ලබන ලදී.

5764. මෙසේ මේ විමන ලද නොපු පුණ්‍ය කර්මයන්ගේ එලවිපාක දන්නහු ය. ඔබ නැවත මෙම විමනෙහි වසන්නහු නම්, අප්‍රමාද ව කුශලක්‍රියාවන්හි හැසිරෙන්නහුයි බෝසතාණන් වහන්සේ කීහ.

5765. නයිධ සනති සමණධ්‍රාහමණා වා
යෙසනනපානානි දදෙමු කතෙත,
අකඛාහි මෙ පුච්ඡතො එතමසං.
යථා වීමානං පුනමාවසෙම.

5766. හොහි හී තෙ සනති ඉධුපපනා
පුතනා ච දරා අනුජීවිතො ච,
තෙසං තුවං වචසා කම්මුතා ච
අසමපද්ධාව හවාහි නිව්වං.

5767. එවං තුවං නාහි අසමපදෙසං
අනුපාලය වචසා කම්මුතා ච,
යථා ඉධ යාවතායුං වීමානෙ
ලඤ්ඤං ඉතො ගච්ඡසී දෙවලොකං.

5768. අඤ්ඤා හි යො සොචති රාජසෙට්ඨා
තයා වීනා යසස තුවං සජීවො,
දුකඛුපනිතොපි තයා සමෙච්ච
වීරෙඤ්ඤා පොසො සුඛමාතුරොපි.

5769. අඤ්ඤා සනං භාසසී නාහි ධම්මං
අනුසසරං අසුපදං සුචිණ්ණං,
එතාදිසියාසු හි ආපදසු
පඤ්ඤායතෙ මාදිසානං විසෙසො.

5770. අකඛාහි නො තායං මුධා නු ලඤ්ඤා
අතෙඛහි නො තායං අපෙසී ජුතෙ,
ධම්මෙන ලඤ්ඤා ඉති තායමාහ
කථං තුවං හත්ථීමසසමාගතො.

5771. යො මිසසරො තත් අහොසී රාජා
තමයමතෙඛහි අපෙසී ජුතෙ,
යො මං ජිතො රාජා ඉමසසද්ධී
ධම්මෙන ලඤ්ඤාසමි අසාහසෙන.

5772. යදෙව වරුණො නාගො පඤ්ඤං පුච්ඡත් පණ්ඩිතං,
තදෙව නාගකඤ්ඤාපි පඤ්ඤං පුච්ඡත් පණ්ඩිතං.

5773. යදෙව වරුණං නාගං ධීරො තොසෙසී පුච්ඡතො,
තදෙව නාගකඤ්ඤාපි ධීරො තොසෙසී පුච්ඡතො.

5765. පඩිතැමනි, යම් කෙනකුන්ට ආහාරපාන දෙමු නම්, එබඳු (ගැනීමට සුදුසු) මහණ බමුණෝ නාලොව නැත්තාහ. අපි යළි මේ වීමතෙහි වසමු ද එබඳු අයුරක් මේ කරුණ විවාරණ මට කියනු මැනවි.

5766. නාමමණෙවියනි, ඔබට මෙහි උපන් පුත්‍රයෝ ද ස්වාමි-පුරුෂයා ද සේවකයෝ ද ඇතියහ. ඔවුන් කෙරෙහි වචනයෙන් ද ක්‍රියායෙන් ද දෙමළ නො කරන්න.

5767. නාමමණෙවිය, තෙපි වචනයෙන් හා කර්මයෙන් (ක්‍රියායෙන්) මෙන් සිත් රනිමින් දිවිහිමියෙන් මෙහි (මේ වීමෙන්) සිට මෙයින් ව්‍යුත වූ දෙවලොවට යන්නහු ය.

5768. පඩිතැමනි, ඔබ යමකුට ඇමැති වී ද ඒ ශ්‍රේෂ්ඨ රජ තෙම ඔබෙන් වෙන් ව (වෙන්වීම නිසා) ඒකාන්තයෙන් ශෝක කෙරෙයි. දුකට පැමිණියේ නමුදු දඩි ගිලන් පුරුෂ තෙමේ ඔබ හා එක් වූ සෑප ලබන්නේ ය.

5769. නාමමණෙවියනි, එකාන්තයෙන් පුරුදු කළ උතුම් සත්පුරුෂයන්ගේ ස්වභාවයක් කියව. මෙවැනි විපත් පැමිණි සඳ මා වැනි පැනවකුන්ගේ වෙනස පෙනේ.

5770. පඩිතැමනි, පූර්ණකයා ඔබ මුදල් වියදමකින් තොරව ලබා ගත්තේ ද? දුකෙළියෙන් දිනා ගත්තේ දැයි කියව, මෙතෙමේ, (ඔබ) දැහැමින් ලද බව කියයි. ඔබ මොහු අතට පත්වූයේ කෙසේ ද?

5771. මට අධිපති යම් රජෙක් එහි (කුරුට) වී ද, මෙ තෙම දුකෙළියෙහි දී ඔහු පැරද විය. පැරදුණ රජ තෙම මොහුට මා දුන්නේ ය. අසාහසික ව දැහැමින් (ඔහු විසින්) ලද්දේ වෙමි.

5772. වරුණ නාගරාජයා යම් මෑ ප්‍රශ්නයක් විධුර පඩි තුමාගෙන් ඇසී ද, (ඉරන්දනි) නාග කන්‍යාව ද එම ප්‍රශ්නය විධුර පඩිතුමාගෙන් ඇසුවා ය.

5773. පුළුවියනා ලද පණ්ඩිත තෙම වරුණ නාරද යමියේ සතුටු කෙළේ ද එසේ ම නාගකන්‍යාව ද සතුටු කෙළේ ය.

5774. උහොපි තෙ අත්තමනෙ විදිතා
මහොරගං නාගකඤ්ඤාඤ්ඤා ධීරො,
අච්ඡන්ති අභීතො අලොමභදෙඤා
ඉච්චුච්චි වරුණං නාගරාජං.
5775. මා රොධග්ගි නාග අයාහමසම්
යෙන තච අඤ්ඤා ඉදං සරීරං,
හදයෙන මංයෙන කරොති කිච්චං
යයං කරිසසාමි යථාමතිනො.
5776. පඤ්ඤා හචෙ හදයං පණ්ඩිතානං
තෙත්තමික පඤ්ඤාය මයං සුඤ්ඤා,
අනුනනාමො ලභතජ්ජ දරං
අජෙජච තං කුරුයො පාපයානු.
5777. ස පුණ්ණකො අත්තමනො උදග්ගො
ඉරන්දනීං නාගකඤ්ඤාං ලභිතා,
හදෙඤ්ඤා භාවෙන පතීතරුපො
ඉච්චුච්චි කුරුනං කත්තපෙඨං.
5778. හරියාය මං ත්වං අකරි සමඛිනි¹
අහඤ්ඤා තෙ විච්චුර කරොමි කිච්චං,
ඉමඤ්ඤා තෙ මණිරතනං දදමි
අජෙජච තං කුරුයො පාපයාමි.
5779. අජෙජයාමෙයා තච හොකු මෙත්ති
හරියාය කච්චාන පියාය සද්ධිං.
ආනන්දි විතෙනා සුමනො පතීතො,
දතා මණිං මඤ්ඤා නධිඤ්ඤාපනං.
5780. ස පුණ්ණකො කුරුනං කත්තපෙඨං
නිසීදධි පුරතො ආසනසම්,
ආදය² කත්තාරං අනොමපඤ්ඤා³
උපානාධි⁴ නගරං ඉඤ්ඤාපනං.
5781. මනො චන්ද්‍රසක්කසය යථාපි ගච්ඡ
තනොපි සධිච්චපතරං අහොසි,
ස පුණ්ණකො කුරුනං කත්තපෙඨං
උපානාධි නගරං ඉඤ්ඤාපනං.

1. කතකු - මජ්ඣං.
2. සමඛග්ගි - මජ්ඣං.
3. ආපඤ්ඤාමාරුග්ගා - මජ්ඣං.
4. චන්ද්‍රසක්ක - මජ්ඣං.
5. පකකම්චෙභාස - මජ්ඣං.

5774. පශ්චිත තෙම, නාරජු හා නාමෙණෙවිය යන දෙදෙන ම සතුටු සිතැති බව දැන බිය රහිත වූයේ ලොමුආභනීම නැති ව විරූණ නාරජුට මෙලෙස කීය:

5775. නාරජකුමනි, මිත්‍රද්‍රෝහි ක්‍රියාවක් කරමි සි නහමක් පැකිලෙව. ඒ මම වෙමි. හදවතින් හෝ මසින් හෝ යමකින් තොපට ප්‍රයෝජන ඇද්ද මේ සිරුර ඒ කීස කෙරෙයි. තොපගේ සිතැහි පරිදි මම ක්‍රියා කරන්නෙමි.

5776. පශ්චිතයන්ගේ ප්‍රඥාව මැ හදවන සි. ඒ අපි තොපගේ ප්‍රඥාවෙන් තුටුපහවු වූමහ. දන් පූර්ණක ද බිරිය ලබයි. හෙතෙම, අද ම තොප කුරුරට වාසින් වෙතට පවුණුවාවා!

5777. පූර්ණක යසස තෙමේ ඉරන්දකිය ලදින් ඔද වැඩුණු සිතැත්තේ කුරුරටවාසින්ගේ ශ්‍රේෂ්ඨ ඇමැතිහට මෙසේ කීය:

5778. පඬිකුමනි, තෙපි මා හා බිරිද යමහි කළහු ය. මමත් තොපට කළමනා දැයක් කරමි. පඬිකුමනි, තොපට මේ මාණිකා රත්නය දෙමි. අද ම තොප ඉදිපත් කුවරට පවුණුවමි.

5779. කාතෘයන ය, තොපගේ ප්‍රිය භායාචිව හා සමග තෙල ප්‍රියසංවාස සංවේතන මෙමත්‍රිය අනෙකකු විසින් නොදීනිය හැකි වේවා තොප යතුට ම ධනය කොට ඇත්තෙක් වැ යොමනස් සිතැත්තේ ප්‍රීතිමත් වැ වෙසේවා! මිණිරුවන දී මා ඉදිපත් කුවරට පවුණුවව.

5780. පූර්ණක යසසා කුරුරට වාසින්ගේ ඇමැති විධුරපඬි ඉදිරි අසුනෙහි හිඳුවා, ගත්තේය. අලාමක ප්‍රඥා ඇති විධුර පඬිකුමා රැගෙන ඉදිපත් නගරයට පැමිණවි.

5781. මිනිසාගේ සිත යමසේ වහා ගමන් කරන්නේ ද එයට වඩා වෙගයෙන් මනොමය සෙසඤ්චියාගේ ගමන සිදුවිය. පූර්ණක-කෙමේ කුරුරට වැස්සන්ගේ ඇමැති ඉදිපත් කුවරට පැමිණවි.

5782. එතින්දුපතනං නගරං පදිසසති
 රච්චානි ච අඛෙවනානි භාගසො,
 අහසඤ්ච හරියාය සමඛිතිභූතො
 කුච්ඤ්ච පතෙතාසි සකං නිකෙතං.
5783. ස පුණ්ණෙතො කුරුනං කතතපෙට්ඨං¹
 ඔරොපිය ධම්මසභාය මජ්ඣෙකි,
 ආජඤ්ඤමාරුඤ්ඤ අනොමච්චණ්ණො
 පකකාමී² වෙහාසයම නගලිකෙඛි*.
5784. තං දිසවා රාජා පරමපපතීතො
 උට්ඨාය බාහාති පලිසසජ්ඣා,
 අච්චකම්පයං ධම්මසභාය මජ්ඣෙකි
 නීසීද්ධි පමුඛං ආසතසමී.
5785. ඤං නො විනෙතාසී³ රථංච නද්ධං⁴
 නන්දනතී තං කුරුඤො දසසනෙන,
 අකඛාති මෙ පුච්ඡිතො එතමඤ්චං
 කථං පමොකෙඛා අසු මාණවස්සා.
5786. යං මාණවොකාභිච්චදී ජනීන්දු
 නා සො මනුසෙසා නරච්චිරියපෙට්ඨං⁵
 යදී නෙ සුතො පුණ්ණෙතො නාම යකෙඛා
 රඤ්ඤො කුචෙරස්සා හි සො සජ්චො.
5787. භුමීඤ්චරො විරුණො නාම නාගො
 මුහා සුචී චණ්ණෙඛලුපපතෙතො,
 තසසානුජං ධීතරං කාමයානො
 ඉරන්දනී නාම යා නාගකඤ්ඤො.
5788. තසසා සුමජ්ඣාය පියාය හෙකු
 පනාරසිඤ්ච මරණාය මඤ්චං,
 සො චෙච්ච හරියාය සමඛිතිභූතො
 අහසඤ්චුඤ්ඤොතො මණී ච ලද්ධො.
5789. රුකෙඛා හි මඤ්චං පද්ධාරො⁶ සුජාතො
 පඤ්ඤකඛිතෙඤ්චා සීලමයස්ස සාධා,⁷
 අඤ්ච ච ධම්මෙ ච ධීතො නිපාතො
 ගච්චප්චො⁸ හත්ථිගච්චස්සජ්ජනො.
5790. නචචගිතකුචියාභීනාදිනෙ
 උච්ඡිජ්ජසෙනං පුරිසො අභාසි,
 සො නො අයං ආගතො සනතිකෙතං
 රුකඛසඤ්චමසසාපච්චිං කරොථ.

* ආජඤ්ඤ මාරුඤ්ඤ අනොමච්චණ්ණොපකකමී වෙහාස මනකලිකෙඛි - මජ්ඣං.
 1. කතතපෙට්ඨං - මජ්ඣං. 5. නරච්චිරියෙට්ඨං - මජ්ඣං, සායා.
 2. පකකමී - මජ්ඣං. 6. සරච්චාරො - සායා, පනා දච්චාරො - මජ්ඣං, චී.
 3. පුත නොතාසි - මජ්ඣං. 7. සාචො - මජ්ඣං.
 4. රථංච රඨං - මජ්ඣං, සායා. 8. ගච්චප්චො - සායා, ගච්චප්චො - මජ්ඣං.

5782. පඨිකුමනී, තෙල ඉඳිපත් නගරය පෙනේ. සිත්කලු අඹ උයන්හි කොටස් ද පෙනේ. මම ද බිරිය හා එක් වීම්. තෙපිදු සිය නිවෙසට පැමිණියහු.

5783. පූර්ණක යක්ෂයා කුරුරට ඇමැතිවරයා ධර්මසභායෙහි බස්වා අලාමක පෙණුමැති හේ ආජානේය අසු පිට නැගී අභසින් ගියේ ය.

5784. රජ තෙම පඨිකුමා දකෑ ඉතා ප්‍රමුදිත වූ (අස්නෙන්) නැගීහිට බුහුමන් පෙරදැවි පිළිගෙන, අකම්පිත වූයේ ධම්සභා මධ්‍යයෙහි සැරසූ ධර්මාසනයෙහි (තමා) අබ්බුවෙහි (රජතුමාට මූණලා) හිඳුවී ය.

5785. රියැදුරු සැරහූ රිය (යුතු තැනට) පමුණුවන්නා සේ, තෙපි අප යහපත් කටයුත්තෙහි පමුණුවන්නහු, කුරුරට වාසිහු කොපගේ දකුමෙන් ප්‍රීත වෙති. විතාරණ මේ කරුණ මට කියනු මැනැවි. ඒ මාණවකයාගෙන් තොපගේ මිදීම සිදුවූයේ කෙසේ ද?

5786. රජතුමනී. යමකුට මාණවකයා යයි කීවේ ද හේ මිනිසෙක් නො වේ. නරවීරුවාණෙනී, ඔබ පූර්ණක නමැති යකා (ගැන) අසා තිබේ ද හේ කුවේර රජුගේ ඇමැතියා යි.

5787. භූමිඤ්ඤ නාග භවනයෙහි වසන වරුණ නාගරාජයා විශාල ය, පවිත්‍ර ය, පැහැපත් ය, බලවත් ය. ඔහුගේ අනුජාන දුභිතෘ වූ ඉරන්දනී නමැති නාගකන්‍යාව (ලබන්නට) පූර්ණක කැමැති විය.

5788. මනා මැද පෙදෙස ඇති ඒ ප්‍රියාව බලාපොරොත්තුවෙන් හේ මා මරන්නට වූයම් කෙළේ ය. හේ බිරිඳ හා සමඟත් විය. නාරදුගේ අනුමැතිය ලැබූ මම ද ආයෙම්. මා මේ මැණික ලද්දේ ය. (රජ රටවැසියන්ට මෙසේ කියයි:)

5789. රජ මැදුර අඛියස හටගත් රුකක් මා විසින් සිනෙන් දකිනලද ය. එම රුකෑ කුවණ නමැති කඳ ඇත. සීලය නමැති අකු ඇත. උභයලෝකාරී සිඛිය ගෙන දෙන ඒ ප්‍රඥා නමැති රුක පස්ගෝරස නමැති එල දරන්නේ ය. ඇඳුන් හා අසුන් ගවයන්ගෙන් යුක්ත ය.

5790. මහජනයා නැවුම් ගැයුම් වැයුම් (ඇ පුද විසින්) පවත්වද්දී එක්තරා පුරුෂයෙක් (මහාජනයා පලවාහැර) මේ ගස කපා ගෙන ගියේ ය. ඒ නැණ රුක අප වෙත යළි ආයේය. තෙපි මේ රුකට පුද සන්කාර කරව.

5791. යෙ කෙච්චි වීක්ඛා මම පච්චරියෙන
සඤ්ඤවි තෙ පාකුකරොන්තා අජ්ජ,
තිබ්බොති කන්ධාන උපායනානී
රුකබ්බසිමසසාපච්චිං කරොථ.
5792. යෙ කෙච්චි බ්බො මම අජ්චී රචෙඨ
සඤ්ඤවි තෙ බන්ධනා මොච්ඤන්තා,
යචෙච්ඤං බන්ධනසමා පමුඤ්ඤා
ඉමෙච්ච තෙ මුච්චරෙ බන්ධනසමා.
5793. උත්තබ්බලා මාසමීමං කරොන්තා
මංසොදනං බ්‍රාහ්මණා හසබ්බන්තා,
අමජ්ජපා මජ්ජරහො¹ පිපහා
පුණ්ණොති ටාලාහි² පලිසුඤ්ඤාති.
5794. මහාපථං තිච්ච සමච්ඤන්තා
තිබ්බඤ්ච රකඨං වීදහන්තා රචෙඨ,
යච ඤ්ඤමඤ්ඤං න විහෙය්ඤෙය්‍යං
රුකබ්බසිමසසාපච්චිං කරොථ.
5795. ඔරොධා ච කුමාරා ච චෙසියානා ච බ්‍රාහ්මණා,
බ්‍රහ්මං අන්තඤ්ච පානඤ්ච පණ්ඩිතසසාහිභාරය්‍යං.
5796. හත්ථාරුහා³ අනීකට්ඨා රචීකා පන්තිකාරකා,⁴
බ්‍රහ්මං අන්තඤ්ච පානඤ්ච පණ්ඩිතසසාහිභාරය්‍යං.
5797. සමාගතා ජානපද ගොගමා ච සමාගතා,
බ්‍රහ්මං අන්තඤ්ච පානඤ්ච පණ්ඩිතසසාහිභාරය්‍යං.
5798. බ්‍රහ්මජ්ජනො⁵ පසන්තොසි දිසවා පණ්ඩිතමාගතෙ,
පණ්ඩිතමහි අනුපපතෙත චෙලුකෙබ්බෙපො අචන්තටානී.⁶

විදුරපණ්ඩිතජාතකං අට්ඨමං.

1. රහා - මජ්ඣ., ස්‍යා.
2. කාලාහි - මජ්ඣ., වී.
3. හත්ථාරොහා - මජ්ඣ., වී. ස්‍යා.

4. පන්තිකාරිනා - වී.
5. බ්‍රහ්මජ්ජනො - මජ්ඣ.,
6. පච්චකරොති - මජ්ඣ., ස්‍යා.

5791. යම්කිසි කෙනෙක් මාගේ උපකාර ලැබ සතුටු වෙත් ද
අද ඒ සියල්ලෝම සිය සතුට පහළ කෙරෙත්වා! මේ රුකට මහත්
පුජා සත්කාර කොට බුහුමන් කරවු.

5792. මාගේ රාජායෙහි බන්ධනගත යම් සත්ත්ව කෙනෙක්
වෙත් ද ඒ සියල්ලෝ බන්ධනයෙන් මුදත්වා! යම්සේ මේ පඬිතුමා
මිත්‍රයේ ද, එසේ හැම සත්ත්ව ද බැඳුම්වලින් මුදනු ලබත්වා!

5793. මේ මාසය මුළුල්ලෙහි නඟුල් (කුඹුරෙන් ගොඩ ගෙන)
තැන්පත් කොට තබත්වා! බමුණෝ මස්රසැති ව බත බුදිත්වා!
මත්පැන් බොත්තෝ පානාගාරයෙහි සිට පිරි උතුරායන ඔබම්
වලින් රිසියේ මත්පැන් බොත්වා!

5794. මහමහැ අසල සිටින වෙසඟනෝ නිතර සලෙඳුන්
කැඳවත්වා! යම්සේ මහජනයා ඔවුනොවුන් නො පෙළුන් ද එසේ
දැඩි ආරක්‍ෂා සංවිධාන කෙරෙත්වා! මේ අයුරින් මේ රුකට ගරු-
බුහුමන් කරවු.

5795. ඇතොවුර ස්ත්‍රීහු ද කුමාරවරු ද වෛශ්‍යයෝ ද බමුණෝ ද
බොහෝ ආභාරපාන පඬිතුමාට යැවුහ.

5796. ඇතරුවෝ යැ අසරුවෝ යැ රජීකයෝ යැ පාබල සේනා යැ
යන මොහු පඬිතුමාට බොහෝ ආභාරපාන යැවුහ.

5797. රැස් වූ දනවුවැස්සෝ ද නියම්ගම්වැස්සෝ ද පඬිතුමාට
ආභාරපාන යැවුහ.

5798. පැමිණි පඬිතුමා දැක බොහෝ දෙන සතුටු වූහ. පඬිතුමා
යළි පැමිණි කල්හි පිළි හිසැ සිසාරා ඔකඳ වූහ.

අටවන විධුරපණ්ඩිත ජාතක සි.

9. උමමගහජාතකං

5799. සබ්බසංභාරකො නත්ථි සුඤ්ඤිං කඩගු පවායති,
අලීකං භාසතයං ධුන්ති සච්චමාහු මහලලිකා.

සත්තදුරක්ඛණො.

5800. භංසි තුවං එවං මඤ්ඤෙසි සෙයො
පුතෙනන පිතාති රාජසෙට්ඨ,
භන්දසක්ඛනරක්ඛ භෙ අයං
අක්ඛනරක්ඛ හි ගුණො පිතා.

ගුණපණො.

එකුනවිසතිපණො නිට්ඨිතා.

5801. නායං පුරෙ උනතමති තොරණභෙහ කකණ්චකො,
මහොසධි විජානාති භෙන ඵදො කකණ්චකො.

5802. අලොඤ්ඤිමං ලොධාන අඤ්චමාසං කකණ්චකො,
අභිමඤ්ඤිති රාජානං වෙදෙහං මේලුණාහං.

කකණ්චක පණො.

5803. ඉත්ථි සියා රුපවති සා ච සිලවති සියා
පුරිසො නං න ඉවෙජයා සද්දහාසි මහොසධි.

5804. සද්දහාමි මහාරාජ පුරිසො දුඛතො¹ සියා,
සිරි ච කාලකණ්චි ච න සමෙනති² කුදුවනං.

සිරිකාලකණ්චි පණො.

5805. යෙසං න කදච්චි භුතපුබ්බං
සකඛිං සත්තපදමපී ඉමසමී. ලොභෙ,
ජාතා අමීඝ්ඤා දුචෙ සහායා
පටිසන්ධාය වරන්ති කිසස භෙතු.

5806. යදි මෙ අජජ පාතරාසකාලෙ
පණං න සත්ඤ්ඤෙණො³ වහතුමෙතං,
රට්ඨා පබ්බාජයිසොමී⁴ වො සඤ්ඤ
න හි මඤ්ඤො දුපපණාජානිකෙහි.

1. දුඛතො - මජ්ඣ., 8.
2. න සමෙනති - මජ්ඣ.,
3. සත්ඤ්ඤෙණං - සීඉ. සත්ඤ්ඤං - සා.
4. පබ්බාජයිසොමී - සීඉ.

9. උම්මග්ග ජාතකය.

5799. සර්වසංහාරක ගන්ධියෙක් නම් නැති. පිරිසුදු පුවඟ මල් සුවඳ හමයි. මේ ධුර්තස්ත්‍රී බොරු කියයි. මැහැල්ල සැබෑවක් කිවු.

සන්දරු පැනය.

5800. රාජශ්‍රේෂ්ඨය, ඔබ පියා පුතුට වඩා උතුම් යයි හඟින්නහු නම් ඔබගේ අශ්වතරයාට වඩා මේ කොටඵවා ම උතුම් වන්නේ ය. අශ්වතරයාගේ පියා කොටඵවා වන බැවිනි.

ගඳහ පැනය.

එකුන්විසි පැන නිමි.

5801. මහොෂධි පංශ්ඨිතය, තොරණ අගෑ වසන මේ කටුසු තෙමේ පෙර. මෙසේ මාන ඇත්තේ නො වෙයි. කිනම් කරුණෙකින් කටුසු තෙමේ (මානයෙන්) තද වූයේ දැයි දැනුව.

5802. පෙර නො ලද විරු අඩ මස්සක් ලැබ මේ බොහොමා විදේහයෙහි මිථිලාපුර අගරජු ඉක්මවා සිතයි.

කකණ්ටක පැනය.

5803. යම් ස්ත්‍රියක් අතිශය රූප සම්පත් ඇත්තී ද ආචාර ශීලයෙන් යුක්ත වන්නී ද වෙයි. එබඳු ස්ත්‍රියක යම් පුරුෂයෙක් නො පතයි නම් මහොෂධිය, මෙය තෙපි හඳුනන්නහු ද?

5804. මහරජ, මම එය හදහම්, පුරුෂයා භාග්‍ය නැත්තෙකි. ශ්‍රීකාන්තාවත් කාලකණ්ණියාත් කිසි කලෙකත් එක් නො වන්නාහ.

සිරිකාලකණ්ණි පැනය.

6805. මේ ලොවැ කිසි කලෙකත් සත් පියවරෙකුදු එක් වැ කළ ගමන් නැති පසම්බුරු දෙදෙනෙක් පෙර. නො වූ විරු ලෙසින් එක් වැ හැසිරෙත් නම් ඊට හේතු කවරේ ද?

5806. ඉදින්, අද පෙරබත් කාලයෙහි මේ පැනයට පිළිතුරු සපයන්නට අසමත් වන්නහු නම් කොප සියලු දෙනා ම රටින් තෙරපන්නෙමි. නුවණ නැත්තන්ගෙන් මට ප්‍රයෝජනයක් නැත්තේ ය.

5807. මහාජනසමාගමමිති සොරෙ
ජනකොලාහලසමාගමමිති ජාතෙ,
විකඛිත්තමනා අනෙකච්ඡනා
පඤ්ඤා න සන්ඤ්ජෙණම වහතුමෙතං.
5808. එකඟච්ඡනා එකමෙකා
රහසීගතා අඤ්ඤා නිවිනාගයිතවා,¹
පච්චෙකෙ සමමසිතවාන ධීරා
අට වකඛතඤ්ඤි ජනිතද අඤ්ඤමෙතං.
5809. උග්ගපුත්තරාජපුත්තියානා
උරඛිතමංසං පියං මනාපං,
න නෙ සුනාඛසස අදෙනඤ්ඤි මංසං
අට මෙණ්ඩසස සුඤ්ඤන සධ්වාමසස.
5810. චම්මං විභනතඤ්ඤි එළකසස
අසසච්චධ්වරණසුඛසස හෙතු,
න නෙ සුනාඛසස අඤ්ඤරතඤ්ඤි
අට මෙණ්ඩසස සුඤ්ඤන සධ්වාමසස.
5811. ආචෙලලිතසීඛගිකො හි මෙඤ්ඤා
න සුනාඛසස විසාණානි අඤ්ඤි,
තිණහතෙතො මංසහොජනො ච
අට මෙණ්ඩසස සුඤ්ඤන සධ්වාමසස.
5812. තිණමාසි පලාසමාසි මෙඤ්ඤා
න සුනාඛො තිණමාසි නො පලාසං,
ගණ්ණසාය සුඤ්ඤා සසං ඤීලාරං
අට මෙණ්ඩසස සුඤ්ඤන සධ්වාමසස.
5813. අඛසිට්ඨපාදෙ² චතුපපදසස
මෙඤ්ඤා අට්ඨනඛො අදීසසමානො,
ජාදීයං ආහරති අයං ඉමසස
මංසං ආහරති අයං අමුසස.
5814. පාසාදගතො විදෙනසෙට්ඨො
විතීහාරං අඤ්ඤිම ඤ්ඤිභොජනානං,
අද්දකඤ්ඤි කිර සකඤ්ඤි තං ජනිතද
භොගුක්කසස³ ච පුණ්ණමුඛසස චේතං.

1. අඤ්ඤා විකඛයිතවා - මජ්ඣං, සා.

2. අට්ඨවිධි - මජ්ඣං, සා.

3. භොගුක්කසස - පිටු.

5807. මහාජනයා රැස් වූ කල්හි මහත් වූ ජන කෝලාහල ඇති කලා විසිරුණු සිත් ඇත්තමෝ නොයෙක් සිතිවිලි ඇත්තමෝ මේ පැනයට පිළිතුරු සපයන්නට නො පොහොසතුමහ.

5808. මහරජ, පණ්ඩිතයෝ එකාග්‍ර වූ වික්තයෙන් යුක්ත වූ එකිනෙකා රහොගත වූ විවේකයෙහි සිටියාහු අරුත් සලකා නිශ්චය කොට කියන්නට සමත් වන්නාහ.

5809. (සේනක) රජ ඇමති පුතුනට එළමස ප්‍රිය මනාප වෙයි. ඔහු ඉනක මස් ගො බුදිත්. එතෙකුදුවත් එළවාගේත් ඉනබයාගේත් මිත්‍රභාවය වන්නේ ය.

5810. (සුක්කස) අසු පිටු ඇතිවීමෙහි සුවය සලකා එළවාගේ සම නහන්නාහ. බලු සම එසේ නො අතුරත්. එකලා ඉනකයාගේ හා එළවාගේ මිත්‍රභාවය වන්නේ ය.

5811. (කාව්ඤ) එළවා ඇඹරිඟිය අං ඇත්තෙකි. ඉනකයාට විපාණයෝ නැත්තාහ. එළවා තණ කන්නේ ය. බල්ලා මස් බුදින්නේ ය. එතෙකුදුවත් එළවාගේත් බල්ලාගේත් මිත්‍රභාවය වන්නේ ය.

5812. (දෙව්ඤ) එළවා තණ හා කොළ කන්නේ ය. බල්ලා තණ හා කොළ නො කන්නේ ය. බල්ලා සාවුන් බළලුන් කයි. එතෙකුදුවත් එළවාගේත් බල්ලාගේත් මිත්‍රභාවය වන්නේ ය.

5813. (මහොෂධ) අධිඅටපා හෙවත් සිවුපා ඇති අට කුරින් යුත් එළවා මස් ගෙනෙන වේලෙහි නො පෙනී සිට බල්ලාට මස් ගෙනෙයි. බල්ලා එළවාට තණ ගෙනෙ යි.

5814. ප්‍රාසාදයෙහි මතුමහලා සිටි වේදේහරජ ඔවුනොවුන්ගේ අහර හුවමාරුව දුටුයේ වන, නරේන්ද්‍ර තෙමේ බල්ලාගේත් එළවාගේත් මිත්‍රභාවය ප්‍රත්‍යක්ෂයෙන් දීවි.

5815. ලාභා වත මෙ අනාපරුපා
යසස මෙ එදියා පණ්ඩිතා කුලමනි,
ගමනිරගතං¹ නිපුණමඤ්ඤං
පටිච්ඡක්ඛිනනී සුභාසිනෙනා ධීරා.

5816. අසසකරිරථකුචි එකමෙකං
ඵීතං ගාමවරකුචි එකමෙකං,
සධං චො දමමි පණ්ඩිතානං
පරමපභීතමනො සුභාසිනෙනානී.

(දොදසනිපාතෙ) මෙණ්ඩකපඤ්ඤාං.

5817. පඤ්ඤායුපෙතං සිරියා චිහීනං
යසසනිනකුචාපි අපෙතපඤ්ඤං,
පුච්ඡාමී කං සෙනක එතමඤ්ඤං
කමෙඤ්ඤං සෙයො කුසලා වදනනී.

5818. ධීරා ච බාලා ච හවෙ ජනිඤ්ඤ
සිපපුපපනතා ච අසිපිනො ච,
සුඡාතිමනොතාපි අඡාතිමසස
යසසනිනො පෙසසකරා හවනනී:
එතමපි දියවාන අභං වදමි
පඤ්ඤා නිහීනො සිරිමාව සෙයො.

5819. තවමපි පුච්ඡාමී අනොමපඤ්ඤ
මහොසධ කෙවලධම්මදසසී,
බාලං යසසනිං පණ්ඩිතං අපපහොගං
කමෙඤ්ඤං සෙයො කුසලා වදනනී,

5820. පාපානි කම්මානි කරොනී බාලො
ඉධමෙව සෙයො ඉනී මඤ්ඤමානො,
ඉධලොකදසසී පරලොකං අදසසී
උභයඤ්ඤං බාලො කලිමග්ගහෙසි;
එතමපි දියවාන අභං වදමි
පඤ්ඤායුච සෙයො න යසසනි බාලො.

5821. න සීපමෙකං විදධානී හොගං
න බන්ධවා න සරිරාවකාසො
පසෙසලමුගං සුධමෙධමානං,
සිරි හි නං හජනෙ ගොරිමනදං
එතමපි දියවාන අභං වදමි
පඤ්ඤා නිහීනො සිරිමාව සෙයො.

1. පඤ්ඤාස - මජ්ඣං, ස.හ.

5815. (වෙදෙහ රජ) නුවණැත්තෝ ගැඹුරු බවට ගිය සියුම් අරුත් දැන සුභාසිතයෙන් පවසන් ද, මෙබඳු පඬුවරයෝ යම්බඳු වූ මාගේ කුලයෙහි වෙසෙත් ද මට එකාන්තයෙන් වූයේ මහත් ලාභයෙකි.

5816. සුභාසිතයෙන් ඉතා සතුටු වූයෙමි පණ්ඩිතයන් වූ තොපට වෙළඹුන් යෙදූ රියක් ද සශ්‍රීක වූ ග්‍රාමයක් ද බැගින් දෙමි.

ද්වාදශ නිපාතයෙහි මෙණ්ඩක ප්‍රශ්නය යි.

5817. සේනකය, "ප්‍රඥාවෙන් යුක්ත සම්පත්තියෙන් තොර වූයේ ද සම්පත්තියෙන් යුක්ත ප්‍රඥාවෙන් තොර වූයේ ද යන මොවුන් දෙදෙනා අතුරෙන් නුවණැත්තෝ කවරකු උතුම් කොට සලකන්නාහු ද" යි මෙහි අරුත් පුළුවස්මි.

5818. (සෙනක) මහරජ, නුවණ ඇත්තෝ ද නුවණ නැත්තෝ ද සිප් හැදෑරුවෝ ද නො හැදෑරුවෝ ද සුජාතිමත්හු ද හීනජාති ඇති සම්පත් ඇත්තාගේ මෙහෙකරුවෝ වෙත්. මේ කරුණ දැක මම නුවණැත්තෝ හීනය යි ද සම්පත්තියෙන් යුක්ත වූයේ ම උතුම් යයි ද කියමි.

5819. මහාප්‍රාඥ වූ සියලු ධර්ම දක්තා වූ මහෝෂධය, තොප පිළිවිසිමි. අඤාන වූ එහෙත් සම්පත් ඇත්තා වූ ද ප්‍රඥාවෙන් යුක්ත වූ එහෙත් අල්පභෝග ඇත්තා වූ ද දෙදෙන අතුරෙන් කවරෙක් වඩා උතුමැ යි නුවණැත්තෝ කියන් ද?

5820. (මහෝෂධ) මෙලෝ සම්පත් මැ උතුමැ යි සලකන බාලයා පවිකම් කරයි. මෙලොව දක්තා වූ පරලොව නො දක්තා වූ අඤානයා දෙලොවින් මැ පැරදෙයි. මේ කාරණය දැක නුවණැත්තෝ ශ්‍රේෂ්ඨ යැයි ද යශසින් යුක්ත වූ ඤානයෙන් හීන වූයේ ශ්‍රේෂ්ඨ නො වේ යැ යි ද මම කියමි.

5821. (සේනක) මේ සිප්සතර භොගයන් නො එළවයි. (එයින්) ඥාතීහු ද නො වෙත්. ශරීරාවකාශයෙක් ද නො වේ. කෙළතොලු වැ සුව විඳිනා ගෝරිමන්ද සිටාණන් බැලුව මැනැව. ශ්‍රී තොමෝ ඔහු සේවනය කරයි. මේ දැක නුවණැත්තෝ ශ්‍රේෂ්ඨ නො වේ. අඤාන වූ සම්පත් ඇත්තා මැ උතුමැ යි කියමි.

5822. ලද්දා සුඛං මජ්ඣති අපපඤ්ඤා
 දුකෙකින ඵ්ඵෙධාපි පමොභමෙති
 ආගන්තුනා සුඛදුකෙකින ඵ්ඵෙධා.
 පච්චෙති වාරිචරොච සමෙම
 එතමපි දිස්වාන අභං වදමි.
 පඤ්ඤාච සෙයොන න යසසසී බාලො.
5823. දුමං යථා සාදුඵලං¹ අරඤ්ඤා
 සමන්තතො සමභිචරන්ති පකඛි,
 එවමපි අඛඛිං සධනං සභොගං
 බහුජ්ජනො හජන්ති අසුභෙත;
 එතමපි දිස්වාන අභං වදමි
 පඤ්ඤා නිභීනො සිරිමාව සෙයොන.
5824. න සාධු බලවා බාලො සාභසං විඤ්ඤෙ ධනං,
 කඤ්ඤානමෙව² දුමෙමධං කඛඛින්ති නිරයෙ භුසං.
 එතමපි දිස්වාන අභං වදමි
 පඤ්ඤාච සෙයොන න යසසසී බාලො.
5825. යා කාචි නඤ්ජා ගබ්ගමභිසුඤ්ඤාචනති
 සබ්බාව නා නාමගොතනං ජහන්ති
 ගබ්ගා සමුද්දං පටිජ්ජමානා
 න බායතෙ ඉද්ධිපරො³ හි ලොකො
 එතමපි දිස්වාන අභං වදමි
 පඤ්ඤා නිභීනො සිරිමාව සෙයොන.
5826. යමෙතමකඛා උදධිං මහන්තං
 සචන්ති නඤ්ජා සබ්බකාලං අසඛඛිං⁴
 සො සාගරො නිච්චමුළාරවෙගො
 වෙලං න අච්චති මහාසමුද්දෙ.
5827. එවමපි බාලසස පජ්ජන්තානි
 පඤ්ඤං න අච්චති සිරි කදච්චි
 එතමපි දිස්වාන අභං වදමි
 පඤ්ඤාච සෙයොන න යසසසී බාලො.
5828. අසඤ්ඤානො චෙපි පරෙසමසං
 භණාති සන්ඤ්ඤානො⁵ යසසසී
 තසෙසච තං රුහති ඤ්ඤාතිමජ්ඣෙති
 සිරි හි නං කාරයතෙ න පඤ්ඤා,
 එතමපි දිස්වාන අභං වදමි
 පඤ්ඤා නිභීනො සිරිමාව සෙයොන.

1. බුච්චි ඵලං - මජ්ඣං.
 2. කඤ්ඤානමෙතං - මජ්ඣං.
 3. ඉද්ධි පඤ්ඤාදි - මජ්ඣං.
 4. මසඛඛිං - මජ්ඣං.
 5. සන්ඤ්ඤානො - සා.

5822. (මහෝෂධ) අල්ප ප්‍රාඥයා ඉසුරු සුවය ලැබ එහි ඇලේ. දුඃඛ ස්පර්ශයෙන් අතීයය මුලාවට පැමිණේ. ආගන්තුක සුව දුකින් පහස්නා උද්දේ අවිචේති දු මසකු සෙයින් යැලේ. මම මේ කරුණ දක නුවණැත්තේ ම උතුම් වේ. ඉසුරුමත් බාලයා උතුම් නො වේ ය යි කියමි.

5823. (සේනක) වනයෙහි මිහිරි එලයන්ගෙන් යුක්ත වූ වෘක්ෂය භාත්පසැ යමසේ පක්ෂිහු හැසිරෙත් ද එසේ මැ ආස්‍ය වූ ධනායෙන් හා හෝගයෙන් යුක්ත සුද්ගලයා ද ධනය නියා බොහෝ දෙන සේවනය කරති. මේ කරුණ දකැ මම ප්‍රඥා ඇත්තේ හීනය. යශස් ඇත්තේ මැ උතුමැ යි කියමි.

5824. (මහෝෂධ) බලවත් වූ බාලයා යහපත් නො වේ. හේ සැහැසිකමින් ධනය ලබයි. වලස්නා වූ මැ ඒ මෝඩයා (නිරය පාලයෝ) මහානිරයට පමුණුවත්. මම මේ කරුණ දකැ නුවණැත්තේ මැ උතුම් වෙයි. ඉසුරුමත් බාලයා උතුම් නො වේ ය යි කියමි.

7825. (සේනක) යම් කිසි කුඩා නදීහු මහගහ කරා ගලා බසිද් ද ඒ සියල්ලෝ පෙර නම් ගොත් හැර දමත්. (ගහ යන වහරටම යෙති) ගහ මුහුදට වදනා කල ද පෙර නම් නො පැනෙයි, (මුහුද යන නම ලබයි). එකාන්තයෙන් ලෝ වැස්සෝ සමපත්තිය මැ පිහිට කොට ඇත්තාහ. මම මේ කරුණ දකැ නුවණැත්තේ නීහීනය. සම්පත් ඇත්තේ මැ උතුමැයි කියමි.

5826-5827. (මහෝෂධ) තෙපි යම් මේ මහාසාගරයක් ගැන කිහු ද එයට අප්‍රමාණ කාලයක් මුළුල්ලේ නදීහු ගලා බසිත්. ඒ සාගරය නිරතුරු මහත් වූ රළවේග ඇත්තේ ය. එහෙත් මහ සයුර වෙරළ නො ඉක්මව යි. එබැවින් බාලයාගේ කථාවෝ ප්‍රාඥයා නො ඉක්මවති. කිසි කලෙකත් සම්පත්තිය ප්‍රඥාව ඉක්මවා නො යයි. මම මේ කරුණ දකැ ප්‍රාඥයා මැ උතුම් වෙයි. ඉසුරුමත් බාලයා උතුම් නො වේ ය යි කියමි.

5828. (සේනක) කායාදීන්හි සංයමයක් නැත්තේ ද ඉසුරුමත් නැනැත්තේ අධිකරණයෙහි සිටියේ මෙරමාගේ අත්ඵය ප්‍රකාශ ඔකරෙයි, (ඒ චිතිශ්චය මණ්ඩලයෙන්) ඥාතිමධ්‍යයෙහි ඔහුගේ මැ වචනය පිළිගැනෙයි. එය සම්පත්තිය මැ කරවයි. ප්‍රඥාව නො ඉව්. මම මේ කරුණ දකැ නුවණැත්තේ හීනය. යශස් ඇත්තේ මැ උතුම් වන්නේ ය යි කියමි.

5829. පරසස වා අකතනෝ වාපි හෙතු
 බාලො මුසා භාසති අපපඤ්ඤා
 යො නින්දිතො හොති සභාය මජ්ඣේ
 පෙච්චාපි¹ යො දුග්ගතිගාමී හොති.
 එතමපි දිසවාන අභං වදමී
 පඤ්ඤාච සෙයොනා න යසසසී බාලො.
5830. අනාලිගො² වෙ භාසති භූරිපඤ්ඤා
 අනාලිගො³ අපධනො දළිඤ්ඤා
 න තසස තං රුහති කුතිමජ්ඣේ
 සිරි ව පඤ්ඤාභවතො න හොති,
 එතමපි දිසවාන අභං වදමී
 පඤ්ඤා නිභීතො සිරිමාව සෙයොනා.
5831. පරසස වා අකතනෝ වාපි හෙතු
 න භාසති අලිකං භූරිපඤ්ඤා
 යො පුච්චිතො හොති සභාය මජ්ඣේ
 පෙච්චාපි⁴ යො පුග්ගතිගාමී හොති
 එතමපි දිසවාන අභං වදමී
 පඤ්ඤාච සෙයොනා න යසසසී බාලො.
5832. හස්සිගවසසා මණ්ඩුණ්ඩලා ව
 නාරියො ව⁵ ඉඤ්ඤාසු කුලසු ජාතා
 සබ්බාව තා උපභොගා භවිතති;
 ඉඤ්ඤා පොසසස අනිඤ්ඤානො
 එතමපි දිසවාන අභං වදමී
 පඤ්ඤාච සෙයොනා න යසසසී බාලො.
5833. අසංවිභිතකම්මනතං බාලං දුම්මනතං මනනිතං,
 සිරි ජහති දුම්මමධං ජිණ්ණංච උරගො නවං,
 එතමපි දිසවාන අභං වදමී
 පඤ්ඤාච සෙයොනා න යසසසී බාලො.
5834. පඤ්ච පඤ්චිතා මයං හදනො
 සබ්බෙ පඤ්ඤාලිකා උපට්ඨිතා
 ඤානො අභිභුය්ස ඉසසරොසී⁶
 සකෙතා භුතපතීච දෙවරාජා
 එතමපි දිසවාන අභං වදමී,
 පඤ්ඤා නිභීතො සිරිමාව සෙයොනා.

1. පච්චාපි - මජ්ඣං, සා.
 2. අනාලිගො - මජ්ඣං, සා.
 3. පච්චාපි - මජ්ඣං, සා.
 4. ඊයො - මජ්ඣං.
 5. දුම්මමධ - මජ්ඣං,
 6. ඉඤ්ඤා - ඊ.

5829. (මහොෂධ) මන්දප්‍රාඥ බාලයා තමා හෝ මෙරමා හෝ උදෙසා මුසවා කියයි. සබා මැද නින්ද ලබන හේ පරලොවැ දුගතිගාමී වෙයි. මම මේ කරුණ දකූ කුටිකුත්තේ මැ උකුම් වන්නේ ය. ඉසුරුමත් බාලයා උකුම් නො වන්නේ ය යි කියමි.

5830. (සේනක) සහල් නැළියක් පමණකුදු නැති නිර්ධන දිළිඳු මහනුවණැත්තේ ඉදින් යම් අර්ථයක් කියන්නවුන් ඔහුගේ ඒ වචනය නැයන් මැද නො නැඟෙන්නේ ය. ශ්‍රිය ද කුටිකුත්තාට නො වේ. මම මේ කරුණ දකූ කුටිකුත්තේ නිහින ය. ඉසුරුමත් තැනැත්තේ මැ උකුම් වන්නේ ය යි කියමි.

5831. (මහොෂධ) තමාගේ හෝ මෙරමාගේ හෝ ප්‍රයෝජනය උදෙසා කුටිකුත්තේ බොරු නො කියයි. හේ සහාමධ්‍යයෙහි පුජිත වෙයි. පරලොවැ ද සුගතිගාමී වෙයි. මම මේ කරුණ දකූ කුටිකුත්තේ මැ උකුම් වන්නේ ය. ඉසුරුමත් බාලයා උකුම් නො වන්නේ ය යි කියමි.

5832. (සේනක) හස්තිගවාශ්වයෝ ද මාණිකා කුණ්ලා-හරණයෝ ද සමාද්ධිමත් කුලයන්හි කාන්තාවෝ ද ඉසුරුමත් නොවූ සියල්ලෝ ද ඉසුරුමත් තැනැත්තාට ම උපහොග පිණිස පවත්නාහ. (නිර්ධන කුටිකුත්තා පිණිස නො පවතිත්.) මම මේ කරුණ දකූ ප්‍රාඥයා නිහින ය. ඉසුරුමත් තැනැත්තේ මැ උකුම් වන්නේ යයි කියමි.

5833. (මහොෂධ) අසංචිත කර්මාන්ත ඇති දුෂ්චරිතයන්ගෙන් යුත් මත්ත්වීන් ඇති දුෂ්ප්‍රාඥ බාලයා උරගයකු දිරුණු සැව හරනා සේ ශ්‍රී තොමෝ අත් හරින්නී ය. මම මේ කරුණ දකූ කුටිකුත්තේ ම උකුම් වන්නේ ය. ඉසුරුමත් බාලයා උකුම් නො වන්නේ ය යි කියමි.

5834. (සේනක) සාමිනි, පණඩිත වූ අපි පස් දෙන සියල්ලෝ ම බද්දිලි වැ ඔබ වෙතැ එළැඹියෙමු. භූතයන්ට අධිපති වූ ශක්‍රදිව්‍යරාජයා සේ ඔබ අප මැඩැ ඉසුරුමත් වැ සිටින්නහු ය. මේ කරුණ දකූ මම ප්‍රාඥයා හීන ය. ඉසුරුමත් තැනැත්තේ මැ උකුම් වන්නේ ය යි කියමි.

5835. දුසොව පඤ්ඤාසං යසසසී බාලො
අකුසු ජාතෙසු තථාච්චෙදුසු,
යං පණ්ඩිතො නිපුණං සංවිධෙති
සමමොහමාපජ්ජති තස්ස බාලො
ඵතමපි දිස්වාන අහං වදමී
පඤ්ඤාව සෙයොනා න යසසසී බාලො.

5836. අද්ධා හි පඤ්ඤාව සතං පසස්වා
කන්හා සිරි මොගරතා මනුස්සා,
ඤ්ඤාසං බුද්ධානමතුලාරූපං
පඤ්ඤං න අවෙච්චි සිරි කදචී.

5837. යංතං අපුච්ඡමහ අකිත්තධී නො
මහොසධ කෙට්ඨමච්චිදසසී
ගවං සහසසං උසහඤ්ඤා නාගං;
ආජඤ්ඤාසුග්ගො ව රජෙද ස ඉමෙ
පඤ්ඤාසං වෙයොකරණෙන තුට්ඨො
දදමී තෙ ගාමවරානි සොළස.

විසතිනිපාතෙ සිරිමජ්ඣ පඤ්ඤා

5838. යෙන සතතුබ්බලධා ව
භීඤ්ඤාපලාසො ව පුපථිතො,
යෙනාදමී තෙන වදමී
යෙන නාදමී න තෙන වදමී,
ඵස මගො යටමජ්ඣකස්ස
ඵතං ජනනපථං විජානති.

ජනනපථපඤ්ඤා

5839. හතති හතෙති පාදෙති මුඛඤ්ඤා පරිසුමහති,
සවෙ රාජ පියො හොති කං තෙනමභිපස්සති.¹

5840. කො ණු සන්තමභි පජෙජාතෙ අභිපරිසෙසනං වරං,
අද්දකභි රතති ඛජෙජාතං ජාතවෙදං අච්ඤ්ඤාථ.

5841. සවාසො ගොමයච්ඡිණ්ණොති අභිමන්ථං තිණ්ණොති ව,
විපරිතාය සඤ්ඤාය නාසකභි සඤ්ඤාලොකවෙ.²

5842. ඵවමපි අනුපායෙන අසං න ලහතෙ මගො,³
විසාණතො ගවං දෙහං යස්ස බීරං න විජුති.

1. කතෙතන කාභිපසති - මජ්ඣ.

2. පජෙජලොකවෙ නාදද පජෙජලොකවෙ - මජ්ඣ., සා.

3. මුගො - සා.

5835. (මහෙහෙධ) නුවණ ඇත්තන් විසින් කළයුතු යමක් උපන් කලා ඉසුරුමත් බාල තෙමේ නුවණැත්තාගේ ගැන්කකු සේ වෙයි. නුවණැත්තේ දක්ෂ ලෙසින් යමක් සංවිධානය කෙරේ ද එහි ලා මුල්ධයා මහත් සේ මුළාවට පැමිණෙයි. මම මේ කරුණ දැකූ නුවණ ඇත්තේ මැ උතුම් වන්නේ ය. ඉසුරුමත් බාලයා උතුම් නො වන්නේ ය යි කියමි.

5836. ඒකාන්තයෙන් සත්පුරුෂයන් විසින් නුවණ මැ පසස්නා ලද්දේ ය. සමපත්ති අක්කිබාල මනුෂ්‍යයෝ ඇලුණාහු වෙති. එහෙයින් ශ්‍රී තොමෝ ඔවුන් කැමැති වෙයි. බුද්ධිමතුන්ගේ ඥානය අසමාන වන්නේ ය. ශ්‍රී තොමෝ කවර කලෙකත් ප්‍රඥා ඇත්තහු ඉක්ම නො යයි.

5837. (වෙදෙහ රජ) නිවැරදි සේ ධර්මය දක්නා වූ මහෙහෙධ පණ්ඩිතය, අපි යමක් විචාලමෝ නම් ඒ අපට කීවහු ය. ප්‍රශ්න විසඳීම පිළිබඳ තුටු වූ මම ගවයන් දහසක් ද භස්තිරාජයකු ද ආජානනය සෛත්‍යවියන් යෙදු මේ විය දසය ද ගම්වර සොළසක් ද තොපට දෙමි.

විංගති නිසාතයෙහි සිරිමඤ් ප්‍රශ්නය යි.

5838. යම් තැනෙක අත්සුණු සල්පිලක් ඇද්ද ඉන් ඔබබෙහි කැඳ සල්පිලක් ඇද්ද ඉනුත් ඔබූ සුපිපි කොබෝලීල ගසෙක් ඇත්තේ ය. එතැන් සිට යම් අතෙකින් අනුභව කරමි ද ඒ අතැ මඟ යන්නට කියමි. යම් අතෙකින් අනුභව නො කරමි ද එ මඟැ යන්නට නො කියමි. මේ යවමැදුම්ගමැ අප ගෙට මඟ ය. මේ සැහැවුණු මඟ දැනගන්නෙහි ය.

ජනනපථප්‍රශ්නය යි.

5839. යමෙක් අත් පා වලින් ද ගසයි මුහුණට ද අනිසී, එහෙත් මෙසේ කරන්නා වූ හේ ප්‍රියයෙක් ද වන්නේ ය. මහරජ, මෙයින් කවරකු දක්නෙහි ද?

5840. කවරෙක් නම් ඇවිලෑගත් ගිනි ඇති කල්හි ගිනි සොයමින් ඇවිදින්නේ රයෙහි කණ මැදිරියකු දැකූ ගිනි ය යි පිතා ද.

5841. හෙතෙම වැරදි හැඟීමෙන් ඒ කණමැදිරියා මතැ ගොම වැරටි හා තණකොළ රැස් කොට පිඹින්නේ නමුදු ගිනි දල්වන්නට අසමත් වන්නේ ද?

5842. එසෙයින් අඤානයා අනුපායයෙන් අතීය නො ලබන්නේ ය. ගවඅභින් කිරි දෙවන්නේ කිරි නො ලබන්නාක් මෙනි.

5843. විවිධෙහි උපායෙහි අඤ්ඤා පට්ඨානානි මාණවා,
නිග්ගහෙන අමිඤ්ඤානං මිඤ්ඤානං පග්ගහෙන ව.

5844. සෙණිමොකෙඛපලාහෙන¹ වලලභානං නයෙන ව,
ජගති ජගතිපාලා අවසනාති වසුඤ්ඤරං.

බජජාපණක පඤ්ඤා.

5845. සච්චා කිර කච්චි භූරිපඤ්ඤා²
යා තාදිසි සිරි ධිති මුනී ව,
නා තායතෙ භාවවසුපනීතං
යො යාවකං භුඤ්ඤාසි³ අපපසුපං.

5846. සුඛං දුග්ගඛන පරිපාවයනො
කාලාකාලං⁴ විචිනං ජඤ්ජනො,⁵
අඤ්ඤා අභාරානි අවිච්චරනො
තෙනාහං තුඤ්ඤාමි යවොදනෙන.

5847. කාලඤ්ඤා ඤාඤා අභිජිහනාය
මනොනාහි අඤ්ඤා පරිපාවයිඤා,
විජමභිසසං⁶ සිහවිජමනිතානි
නායිද්ධියා දකඛසි මං පුනාපි.

5848. සුඛි හි එකෙ⁷ න කරොතාති පාපං
අවණණසංසග්ගහයා පුත්තකෙ,
පහු සමානො විපුලඤ්ඤානි
කිං කාරණං මෙ න කරොසි දුකඛං.

5849. න පණධිතා අත්තසුඛසස හෙතු
පාපානි කමමානි සමාවරනාති,
දුග්ගඛන පුට්ඨා බලිතතනාපි⁸ සනා
ජඤ්ඤ ව දෙසා න ජහනාති ධම්මං.

5850. යෙන කෙනචී වණණන මුදුනා දරුනෙන වා,
උදධිරෙ දීනමඤ්ඤානං පච්ජා ධම්මං සමාවරෙ.

1. සෙනි මොකෙඛපලාහෙන - මජ්ඣ. සෙනාමොකඛපලාහෙන - සඤා.
2. අභිභූරිපඤ්ඤා - මජ්ඣ.
3. භුඤ්ඤා - මජ්ඣ.
4. කාලාකාලං - මජ්ඣ.
5. ජහන - මජ්ඣ.
6. විජමභිසං - මජ්ඣ, භද්දා.
7. සුඛිපිගෙහෙක - මජ්ඣ, සඤා.
8. බලිතාපි - මජ්ඣ.

5843. මනුෂ්‍යයෝ අමිත්‍රයනට නිග්‍රහයෙන් ද මිත්‍රයනට සංග්‍රහයෙන් ද විවිධොපක්‍රමයන්ගෙන් අර්ථ සිද්ධියට පැමිණෙත්.

5844. සේනා ප්‍රධානීන්ගේ සිත් ගැනීමෙන් ද හිතවතුන්ගේ උපක්‍රමයෙන් ද පෘථිවි පාලකයෝ මුළු පොළොව තමන් සතුකර ගනිත්.

බජ්ජාපණක ප්‍රශ්නය සි.

5845. (ඇමැති) සේනකයන් කීවේ සැබෑවක් මැ ය. මහත් වූ නුවණැති ඔබ මඳ වාසඤ්ඤාවෙන් යුක්ත යවබත අනුභව කරන්නාහු ය. ශ්‍රී තොමෝ එසේම යැ. (ශ්‍රේෂ්ඨ චින්තී ය.) තොපගේ ජෛවිකයන් ස්මෘතියක් පරිහානියට පත් නොප නො රක්තෝ ය.

5846. සැපත දුකින් මුහුකුරුවන්නා වූ කල් නොකල් විමසා අභිප්‍රාය සභවන්නා වූ තැනැත්තා අර්ථයේ ද්වාරයන් විවෘත කරන්නේ ය. ඒනිසා මම යවබතින් තුස්තෙමි.

5847. (මහොඡධ) විශ්වීය කිරීමට සුදුසු කල් දැන නුවණින් අර්ථය මුහුකුරුවා සිංහ විජාමිභණයෙන් විජාමිභණය කරන්නෙමි. ඒ සමාද්ධියෙන් යුක්ත වූ මා නැවැත දක්නෙහි ය.

5848. (වෙදෙහරජ) සැපයට පත්වූ අසමත් ඇතැම්හු පාපයන් නො කරත්. නුවණමඳ ඇතැම්හු පරොපවාද බියෙන් පවි නො කරත්. අතිශයින් දක්ෂ වූ විපුලාකී චින්තී වූ තෙපි කවර හෙයින් මට දුක් ඇති නො කරන්නහු ද?

5849. (මහොඡධ) ආත්ම සුඛ හේතූයෙන් නැණවත්හු පාපයන් නො කරත්. සාධුජනයෝ දුකින් පෙළුණෝ ද සැපතින් පිරිහුණෝ ද ජන්දයෙන් හෝ ද්වේෂයෙන් හෝ ධර්මය අත් නො හරිත්.

5850. (වෙදෙහරජ) මාද වූ හෝ දරුණු වූ හෝ යම් උපක්‍රමයෙකින් දීන වූ තමා නහා සිටුවන්නේ ය. පසු වැ ධර්මයෙහි හැසිරෙන්නේ ය.

5851. යසස රුකබසස ජායාය නිසීදෙයා සයෙයා වා,
න කසස යාබං භඤ්ඤයා මිත්තදුබ්බො හී පාපකො.

5852. යසසා¹ හී ධම්මං මනුජො විජඤ්ඤා
යෙවසස කඬබං විනයනති සතොතා,
තං හිසස දීපඤ්ඤා පරායණඤ්ඤා
න තෙන මිත්තං ජරයෙට්² පඤ්ඤා.

5853. අලසො හිහී කාමභොගී න සාධු
අසඤ්ඤාතො පබ්බජිතො න සාධු,
රාජා න සාධු අනිසම්මකාරී
යො පණ්ඩිතො කොධතො තං න සාධු.

5854. නිසම්ම ඛනතියො කඬිරා නානිසම්ම දීසම්පති,
නිසම්මකාරිතො රාජ යසො කිත්ති ව චඩ්ඪති.

භූරිපඤ්ඤා.

5855. භනති භඤ්ඤාහි පාදෙහි මුඛඤ්ඤා පරිසුමහති,
ස වෙ රාජ පියො භොති කං තෙන මහිපසසයි.

5856. අකොතාසති යථාකාමං ආගමඤ්ඤාසස න ඉච්ඡති,
ස වෙ රාජ පියො භොති කං තෙන මහිපසසයි.

5857. අබ්භකඛාති අභුතෙන අලිකෙන මහිසාරයෙ,
ස වෙ රාජ පියො භොති කං තෙන මහිපසසයි.

5858. භරං අත්තඤ්ඤා පානඤ්ඤා චක්ඛසෙනාසනානි ව,
අඤ්ඤාදක්ඛු භරා සනතා තෙ වෙ රාජ පියො භොතති
කං තෙනමහිපසසයි.

දෙවතාපුච්ඡිත පඤ්ඤා.

5859 පඤ්ඤා පණ්ඩිතා සමාගතා
පඤ්ඤා මෙ පටිභාති කං සුඤ්ඤාට,
නිජ්ඣමඤ්ඤා පසංසියං වා
කසෙසවාචිකරෙයා ඉය්භමඤ්ඤා.

1. යසස හී - මජ්ඣං.
2. මිත්ති රියෙට් - මජ්ඣං. මෙත්තං - සා.

5851. (මහොෂධ) යම් රුකෙක සෙවණැ හිඳින්නේ හෝ නිඳින්නේ හෝ වේ ද එම ගසැ අත්තක් හෝ හො බිඳින්නේ ය. (බිඳින්නේ නම්) හේ මිත්‍රද්‍රෝහී පව්වෙක් වන්නේ ය.

5852. යම් කෙනෙකුන් වෙතින් පුරුෂ තෙමේ ධර්මය දැනගන්නේ ද යම් සත්පුරුෂ කෙනෙක් ඔහුගේ සෑක දුරු කෙරෙත් ද එකාන්තයෙන් හේ ඔහුට පිහිට ද සරණ ද වන්නේ ය. නුවණැත්තේ ඔහු සමඟ පවත්නා මිත්‍රභාවය නො නසන්නේ ය.

5853. කම්සැප සෙවුනා වූ අලස ගිහියා යහපත් නො වේ. සංයමයෙන් තොර පැවිද්ද ද යහපත් නො වේ. නො විමසා ක්‍රියා කරන රජ යහපත් නො වේ. යම් පණ්ඩිතයෙක් ක්‍රොධ කරන සුදු නම් හෙ ද යහපත් නො වේ.

5854. මහරජ, ඝෞක්‍රිය තෙමේ විමසා ක්‍රියා කරන්නේ ය. නො විමසා ක්‍රියා කිරීම යහපත් නො වේ. විමසා ක්‍රියා කරන්නාගේ යශස ද කීර්තිය ද වැඩේ.

භූමි ප්‍රශ්නය යි.

5855. යමෙක් අත් පා වලින් ගසයි ද, මුහුණටත් අනියි ද, මහරජ, හේ ඒකාන්තයෙන් ප්‍රියයෙක් ද වෙයි. ඒ කවරකු ලෙස දක්නෙහි ද?

5856. යමකුට රිසියේ අක්‍රොශ කරයි ද, (එහෙත් ආක්‍රොශ වශයෙන් කියු) ඒ කාරණයාගේ ඊම නො කැමැති වෙයි ද මහරජ, හේ ඒකාන්තයෙන් ප්‍රිය වන්නේ ය. ඒ කවරකු ලෙස දක්නෙහි ද?

5857. යමෙක් මුසායෙන් ගවා බෙදෙණයි ද බොරුයෙන් වොදනා කෙරෙයි ද මහරජ, හේ ඒකාන්තයෙන් ප්‍රිය වන්නේ ය. ඒ කවරකු ලෙස දක්නෙහි ද?

5858. ඇතැමෙක් ආහාරපාන හා වස්ත්‍ර ශයනාසනයන් ද රැගෙන යත්. එහෙත් එසේ ගෙන යන්නා වූ ඔව්හු ඒකාන්තයෙන් ප්‍රිය වෙත්. මහරජ, ඒ කවරුන් ලෙස දක්නෙහි ද?

දෙවතා සුවික ප්‍රශ්නයෝ යි.

5859. මෙහි පැමිණි පඤ්ච පණ්ඩිතවරුනි, මට වැටුහෙන එක් ප්‍රශ්නයෙක් ඇත. එය අසවු. නින්ද කටයුතු වූ හෝ ප්‍රශංසා කටයුතු වූ හෝ රහස කවරකුට හෙළි කළ යුත්තේදැ යි වෙදෙහ රජ පිළිවිසී.

5860. කුං නො ආචිකරොති¹ භූමිපාල
 භක්තො භාරසභො කුචං වදෙතං,
 තච ජන්දඤ්ච රූචිඤ්ච² සම්මසිකා
 අථ චකඛනනී³ ජනිඤ්ච පඤ්ච ධීරා.
5861. යා සීලවතී අනඤ්ඤාධෙය්‍යා⁴
 භක්තච්ඡන්දවසාක්‍රායා පියා මනාපා,
 නිඤ්ඤාමකං පසංසියං වා
 භරියායාවිකරෙය්‍ය ගුණාමකං.
5862. යො කිච්ඡගතස්ස ආතුරස්ස
 සරණං ගොති ගතී පරායණඤ්ච,
 නිඤ්ඤාමකං පසංසියං වා
 සබ්බොවාචිකරෙය්‍ය ගුණාමකං.
5863. ජෙට්ඨො අථ මජ්ඣමො කණ්ඨෙට්ඨො
 සො චෙ සීලසමාහිතො ධීතනෙතා,
 නිඤ්ඤාමකං පසංසියං වා
 භාතුචාවිකරෙය්‍ය ගුණාමකං.
5864. යො චෙ පිතුභදයස්ස පඤ්ඤා⁵
 අනුජානො පිතරං අනොමපඤ්ඤා,
 නිඤ්ඤාමකං පසංසියං වා
 පුක්කසසාවිකරෙය්‍ය ගුණාමකං.
5865. මාතා දීපද ජනිඤ්චසෙට්ඨ
 යො තං පොසෙති ඡන්දසා පියෙන,
 නිඤ්ඤාමකං පසංසියං වා
 මාතුයාවිකරෙය්‍ය ගුණාමකං.
5866. ගුණාසස හි ගුණාමෙච සාධු
 න හි ගුණාසස පසස්මාවිකමමං,
 අනිජාදය⁶ සහෙය්‍ය ධීරො
 නිජ්ජනකෙය්‍යා යථාසුඛං භණෙය්‍ය.
5867. කිතත්‍ර කුං විමනො රාජසෙට්ඨ
 දීපදීඤ්ච වචනං සුභොම නෙතං,⁷
 කිං විනායමානො දුම්මනොසී
 නුන දෙච අපරාධො අනී මණං.

1. කුං ආචිකරොති - මජ්ඣ., සයා.	5. යා - මජ්ඣ., සයා.
2. රූචිඤ්ච - මජ්ඣ., සයා.	6. අනිජ්ජනකයාය - මජ්ඣ., සයා.
3. චකඛනනී - මජ්ඣ., සයා.	7. දීපද ජනිඤ්ච - මජ්ඣ., සයා.
4. අනඤ්ඤාධෙය්‍යා - මජ්ඣ., සයා.	8. මෙතං - මජ්ඣ., සයා.

5860. මහරජ, ඔබ මැ අපට එය ප්‍රකාශ කරනු මැනව. ඔබ අපගේ සාමියා ද, බර උසුලන්නා ද වෙති. පඩිවරු පස්දෙනා ඔබගේ අඟස හා කැමැත්ත විමසා පිළිතුරු කියන්නාහයි සේනක කීය.

5861. (වෙදෙහ රජ) යම් ස්ත්‍රියක් ආචාර ශීලයෙන් යුක්ත ද අනුන් විසඟයෙහි නො පවතී ද සාමියාගේ කැමැත්ත අනුව වසන්නේ ද, ප්‍රිය මනාප වන්නී ද එබඳු බිරිදට නින්ද කටයුතු හෝ ප්‍රශංසා කටයුතු හෝ රහස කියා යුක්තේ ය.

5862. (සේනක) යමෙක් දුකට පත් ආතුරයාට සරණ වූ පිහිට වූ උපකාරී වූ පවතී ද එ බඳු මිත්‍රයාට නින්ද කටයුතු හෝ ප්‍රශංසා කටයුතු හෝ රහස හෙළි කරන්නේ ය.

5863. (පුක්කුස) ඉදින් යමකුට ජ්‍යෙෂ්ඨ හෝ මධ්‍යම හෝ කණිෂ්ඨ හෝ සොහොයුරෙක් වේ ද හෙ ද ශීලයෙහි මනා වූ පිහිටියේ සථීර සිතැත්තේ නම් එවැනි සොහොයුරාට නින්ද කටයුතු හෝ ප්‍රශංසා කටයුතු හෝ රහස හෙළි කරන්නේ ය.

5864. (කාවීඤ්ඤ) ඉදින් යමෙක් පියා ගේ සිතට අනුව ක්‍රියා කරන්නේ ද මහත් ප්‍රඥායෙන් යුක්ත වූයේ පියාට අනුජාත වේ ද එ බඳු පුතුට නිඤ්ඤ කටයුතු හෝ ප්‍රශංසා කටයුතු හෝ රහස හෙළි කරන්නේ ය.

5865. (දෙවීඤ්ඤ) දෙපා ඇත්තනට නායක මහරජ, යම් මවක් ස්නේහයෙන්, ප්‍රිය උපදවමින් සිය පුතු පෝෂණය කරන්නී ද එ බඳු මවට නිඤ්ඤ කටයුතු හෝ ප්‍රශංසා කටයුතු හෝ රහස හෙළි කරන්නේ ය.

5866. (මහොෂධ) සැහැවියැ යුතු දේ සැහැවීම මැ යහපත් වන්නේ ය. රහස හෙළි කිරීම පැයසිය යුතු නොවේ. නුවණැත්තේ කායභී සිද්ධිය නොවී නම් (කායභී සිද්ධිය තෙක්) රහස දරන්නේ ය. සිද්ධ වූ අතී ඇත්තේ ඊසි සේ කියන්නේ ය.

5867. මහරජ ඔබේ සිත් පෙරැළියට හේතු කවරේ ද? කවර හෙයින් ඔබෙන් වචනයක් නො අසම ද? කුමක් සිතමින් දෙමනස් වූයෙහි ද? දේවයිනි. මාගෙන් වූ යම් අපරාධයක් හෝ ඇත් දැයි උදුම්බරාදේවී විචාළාය.

5868. පඤ්ඤා විජේඤ්ඤා මහොසධොති
 ආණ්ණෙනා මෙ වධාය භුට්ඨඤ්ඤා,
 නං විනායනොතා¹ දුමමනොසථි
 න හි දෙවි අපරාධො අත්ථි තුඤ්ඤා.
5869. අභිදෙසගතො ඉදනි ඵසි²
 කීං සුඤ්ඤා කිමාසංකතෙ³ මනො තෙ,
 කො තෙ කිමවොච භුට්ඨඤ්ඤා
 ඉඤ්ඤා නං වචනං සුඤ්ඤාම බුච්ඡි මමනං.
5870. පඤ්ඤා විජේඤ්ඤා මහොසධොති
 යදි තෙ මනාධිනං ජනිඤ්ඤා දෙසං,
 හරියාය රහොගතො අසංසි
 ගුඤ්ඤා පාතුකනං සුතං මමමනං.
5871. යං සාලවනස්ථි⁴ සෙනකො
 පාපකමමං අකාසි අසඤ්ඤිථං,
 සඤ්ඤොච රහොගතො අසංසි
 ගුඤ්ඤා පාතුකනං සුතං මමමනං.
5872. පුතකුසපුරිසස්ස තෙ ජනිඤ්ඤා
 උපසකො රොගො අරාජසුඤ්ඤා,⁵
 භාතුච්ච රහොගතො අසංසි
 ගුඤ්ඤා පාතුකනං සුතං මමමනං.
5873. ආබාධොයං⁶ අසඤ්ඤිථො
 කාවිඤ්ඤා නරදෙවෙන චුට්ඨො,
 පුතකස්ස රහොගතො අසංසි
 ගුඤ්ඤා පාතුකනං සුතං මමමනං.
5874. අට්ඨවඛකං මණිරතනං උලාරං
 සකෙසා තෙ අදද පිනාමහස්ස,
 දෙවිඤ්ඤස්ස ගතං තදජ්ජ හත්ථං
 මාතුච්ච රහොගතො අසංසි
 ගුඤ්ඤා පාතුකනං සුතං මමමනං.
5875. ගුඤ්ඤස්ස හි ගුඤ්ඤමෙච සාධු
 න හි ගුඤ්ඤස්ස පසඤ්ඤාචිකමමි,
 අනිඤ්ඤායං⁶ සභෙය්‍යා ධීරො
 නිඤ්ඤානොසො යථාසුඤ්ඤං භගෙණය්‍ය.

1. විනායමානො - මජ්ඣ. සං. වී.
 2. ඵසි - මජ්ඣ. සං.
 3. කීං සංකතෙ - මජ්ඣ. සං.
 4. අරාජසුඤ්ඤා - මජ්ඣ. සං.
 5. ආබාධොයං - මජ්ඣ. සං.
 6. අනිඤ්ඤානො - මජ්ඣ.

5868. මහාප්‍රාඥ වූ මහෝෂධ පණ්ඩිත මැරිය යුතුයයි මා විසින් වධයට අණ කරන ලද්දේ ය. ඒ ගැන සිතමින් දෙමනස් වූයෙමි වෙමි. දේවිය, ඔබ කළ අපරාධයෙක් නැතයි රජතෙමේ කිය.

5869. මහාප්‍රාඥය, ඊයේ ගියා වූ තෙපි දන් එන්නහු ය. කුමක් අසා තොපගේ සිත කුමකට සැක කෙරේ ද? කවරෙක් තොපට කුමක් කියේ ද? එකාන්තයෙන් ඒ වචනය මට කියව, එය අසන්නෙමි යි වෙදෙහ රජ මහෝෂධ පඩිකුමාගෙන් පිළිවිසි.

5870. (මහෝෂධ) මහරජ, මහෝෂධ පණ්ඩිත මැරිය යුතු යැ යි ඉදින් ඔබ විසින් සේනකාදීන් සමග මන්ත්‍රණය කරන ලද ද. රයෙහි හුදෙකලා වූයේ බිරිදට එය කිහ. ඔබ විසින් හෙළිකළ ඒ රහස මා විසින් අසන ලද්දේ ය.

5871. සේනක තෙමේ සල් උයනැ සිටැ යමි ලාමක වූ පාප කර්මයක් කළේ ද, එය මිත්‍රයකුට කියේ ය. ඒ හෙළි කළ රහස මා විසින් අසන ලදී.

5872. මහරජ, ඔබ ගේ පුක්කුස නම් වූ රාජපුරුෂයාට රජුන් විසින් නොළු වියයුතු රෝගයෙක් උපන. හේ රහසිගත වැ සෝවුරාට කියේ ය. එසේ රහස හෙළි කිරීම මා විසින් අසන ලදී.

5873. කාවිඤ්ඤා නරදේව නම් යකකු විසින් ස්පර්ශ කරන ලද්දේ ය. මේ ආබාධය නො සරුප් සබා ඇත්තේ ය. හේ එය රහසිගත වැ පුත්‍රයාට කියේ ය. එසේ රහස හෙළි කිරීම මා විසින් අසන ලදී.

5874. සක්දෙවරජ ඔබගේ මී මුක්තඤ්චනට මහඟු අණ්ටවඬක නම් මාණිකා රත්නයක් දුන්නේ ය. ඒ මිණි රුවන දන් දෙවිඤ්ඤා අතට පත්වැ ඇත. හේ එය මවට රහසේ කිය. රහස හෙළි කිරීම මා විසින් අසන ලදී.

5875. සැහැවිය යුක්ත සැහැවීම මැ මැනැවි. රහස හෙළි කිරීම ප්‍රශස්ත නොවෙ. නුවණැත්තේ කායභී තිෂ්ඨත්තිය නොවූ රහස දරන්නේ ය. කායභී සංසිද්ධියෙන් ඉක්බිති වැ විසිසේ කියන්නේ ය.

5876. න ගුඤ්ඤමත්ථං විචරෙය්‍ය රක්ඛකියා නං යථා නිධං,
න හි පාකුකතො සාධු ගුඤ්ඤො අත්ථො පජානනා.
5877. ථීයා ගුඤ්ඤං න සංසෙය්‍යා අමිත්තසස ව පණ්ඩිතො,
යො වාමීසෙන සංභීරො හදයත්ථොනො ච යො නරො.
5878. ගුඤ්ඤමත්ථමසමුදුධං සලක්ඛාධයති යො නරො,
මනනභෙදහයා නසස දුසභුතො තිතිකඛති.
5879. යාවනොනු පුරිසසසත්ථං ගුඤ්ඤං ජානනති මනතිනං,
නාවනොනු නසස උචෙඛිතා නසමා ගුඤ්ඤං න වීසසපේ.

5880. විච්චව භාසෙය්‍ය දිවා රහසසං
රතතිං ගිරං නාතිචෙල පමුඤ්ඤො,
උපසසුතිකා හි සුඤ්ඤති මනනං
නසමා මනොනු ඛිපපමුපෙති හෙදං.

විසතිනිපාතෙ පඤ්චපණ්ඩිතපඤ්ඤා.

5881. පඤ්චාලො සබ්බසෙනාය බුහුමදනො සමාගතො,
සායං පඤ්චාලියා සෙනා අප්පමෙය්‍යා මනොසධි.
5882. පිට්ඨමති පතතිමති සබ්බසබ්බාමකොච්චිද,
ඔභාරීනී සද්දවති හෙරිසඛිඤ්ඤපබොධනා.
5883. ලොභවිජ්ජාලඛකාරාහා¹ ධරීනී² වාමරොහිණී
සිප්පියෙහි සුසම්පන්නා සුරෙහි සුපතතිට්ඨිතා.
5884. දසෙත්ථ පණ්ඩිතා ආහු භුරිපඤ්ඤා රහොගමා,³
මාතා ඵකාදසී රඤ්ඤාසු පඤ්චාලියං පසාසති.
5885. අපේත්ථකසතො ධනාය අනුයුත්තා යසසසීතො,
අවුජ්ජනරට්ඨා බ්‍යථිතා පඤ්චාලිනං වසංගතා.

1. අලඛකාරා - මජ්ඣ. සන.
2. ධරීනී - මජ්ඣ.
3. රහොගතා - මජ්ඣ.

5876. සැහැවිය යුක්ත හෙළි නො කටයුත්තේ ය. එද නිධානයක් සේ ආරක්ෂා කළ යුතු ය. නුවණැත්තහු විසින් රහස් හෙළි කිරීම උචිත නොවේ.

5877. නුවණැත්තා ස්ත්‍රියට ද හතුරාට ද යමෙක් ආදේශ හේතුවෙන් පෙළඹෙනම් ඔහුට ද කෙරෙහික සිතැත්තාට ද (රහස් හෙළි නො කරන්නේ ය.)

5878. යම් මිනිසෙක් අනුන් විසින් නො දත යුතු රහස්ක් (යමකුට) කියේ නම් රහස් හෙළිවේ ය යන බියෙන් හෝ ඔහුගේ දසයකු සෙයින් සියල්ල ඉවසයි.

5879. මන්ත්‍රණය කළවුන් අතර යම් තාක් දෙනා ඔහුගේ රහස් දනින් ද, ඔහුට එපමණ තැනී ගැනුම් ඇති වේ. එනිසා රහස් නො හළ යුත්තේ ය. හෙළි නො කළ යුත්තේ ය.

5880. රහස් දවල් කාලයෙහි විවේක වැ කියැ යුත්තේ ය. රූපයෙහි සීමාව ඉක්ම වූ වචන (හඬ නඟා) නො කියන්නේ ය. අසලා සිටින්නෝ ඒකාන්තයෙන් මන්ත්‍රණය ශ්‍රවණය කරන්නාහ. එයින් මන්ත්‍රණය හේදයට පැමිණෙයි.

පඤ්චපණ්ඩිත ප්‍රකාශ යි.

5881. මහෝජධ පණ්ඩිතය, පඤ්චාල දේශවාසී බ්‍රහ්මදත්ත රජ සියලු බළ සෙනඟ සමග ආයේ ය. ඒ මේ පඤ්චාල රජු සතු සේනාව අපමණ ය.

5882. ඒ සේනා තොමෝ පිටින් ගෙනා දැව ඇති වඩු සේනාවෙන් යුක්ත ය, පාබළ සෙනඟින් යුක්තය, සකල සංග්‍රාමොපායයන්හි දක්ෂය. සතුරන් හිස් සිඳිලීමෙහි දක්ෂය, දඟවිධ ශබ්දයෙන් හා බෙර සක් හඬින් ද ප්‍රබෝධවත් ය.

5883. ලොහවිද්‍යාවෙන් නිර්මිත වූ කවච ආදියෙන් හා ආහරණයන්ගෙන් බබළන්නීය. ධජ පතාකයන්ගෙන් ද වමින් නැඟිය යුතු ඇතුන් හා අසුන්ගෙන් ද විවිධ ශිල්පින්ගෙන් ද යුක්ත වූවාය. අති දක්ෂ යෝධයන්ගෙන් මනාව පිහිටියා ය.

5884. මෙ මැ සේනාවෙහි මහාප්‍රාඥ වූ රහස් මන්ත්‍රණ ඇති දශ පණ්ඩිත කෙනෙක් වෙති. රජුගේ මව ද එකොළොස්වැන්නී වූවා පඤ්චාලසේනාවට අනුශාසනා කරයි.

5885. තව ද රටවල් පැහැර ගැන්මෙන් පෙළුණු පඤ්චාලීනට යටත් වූ යසස් ඇති එක්සියයක් රජදරුවෝ ද මෙහි බ්‍රහ්මදත්ත රජුට අනුගත වැ සිටිත්.

316 ජාතකපාළි - මහානිපාතො

5886. යංචද් නක්කරා රඤ්ඤා අකාමා පියභාණිනො,
පඤ්ඤාලමනුයායනති අකාමා චසීනො ගතා.
5887. තාය සෙනාය මිට්ඨා කියනධි පරිවාරිතා,
රාජධානී¹ විදෙහානං සමනතා පරිබඤ්ඤති.
5888. උදධං තාරකජාතාව සමනතා පරිවාරිතා,
මහොසධ විජානාහි කපං මොකෙඛා හවීසසති.
5889. පාදෙ දෙච පසාරෙහි භුඤ්ජ කාමෙ රමසසු ච,
හිත්වා පඤ්ඤාලියං සෙනං බ්‍රහ්මදසෙතා පලායති.²
5890. රාජා සඤ්චකාමො තෙ රතනානි පචෙච්ඡති,
ආගච්ඡන්තු තතො දුතා මඤ්ජුකා පියභාණිනො.
5891. භාසන්තු මුදුකා³ වාචා යා වාචා පටිනඤ්ඤිතා,
පඤ්ඤාලා ච විදෙහා ච උහො එකා හචන්තු තෙ.
5892. කථන්තු කෙචච්ච මහොසධෙධන
සමාගමො ආසි තදිඛක බ්‍රාහ්මි.
කච්චී තෙ පටිනිජ්ඣතොතා කච්චී තුට්ඨො මහොසධො.
5893. අනරියරූපො පුරිසො ජනිඤ,
අසචෙමාදකො ඵඤ්ඤා අසබ්බිරූපො.
යථා මුග්ගො ච බධිරො ච න කීඤ්ඤාචං අභාසථ.
5894. අද්ධා ඉදං මන්තපදං සුද්දද්දයං
අත්ථා සුඤ්ඤා නරවිරියෙන⁴ දිට්ඨො,
තථා හි කායො මම සමපචෙධති⁵
හිත්වා සයං කො පරහස්මෙසසති.
5895. ජකනං හි එකාව මති සමෙති
යෙ පණ්ඩිතා උත්තමභුරිපකතා,
යානං අයානං අථවාපි යානං
මහොසධ කච්චී මතිං කරොහි.
5896. ජානාසී ඛො රාජ මහානුභාවො
මහබ්බලො ධුලනිබ්‍රහ්මදසෙතා.
රාජා ච තං ඉච්ඡති කාරණස්ථං
මිගං⁶ යථා ඕකචරෙන⁷ ලුඤ්ඤ.

1. රාජධානී - මජ්ඣ.
2. පලායති - මජ්ඣ.
3. මුදුකා - මජ්ඣ.
4. නරවිරෙන - මජ්ඣ., සථා.
5. පචෙධනෙ - මජ්ඣ.
6. මගං - මජ්ඣ.
7. ඕකචරෙන - මජ්ඣ.

5886. යමක් කියන්නාහු නම් එය කරන්නා වූ රජුට නො කැමැත්තෙන් නමුදු ප්‍රිය වචන කියන්නා වූ නො කැමැත්තෙන් යටත්වුවෝ ද පඤ්චාලරජු අනුව යනි.

5887. ඒ (සිවුරහ) සේනාවෙන් මීරිලා පුරය ත්‍රිසන්ධියෙකින් වටකරන ලද්දේ ය. විදේහයන්ගේ රාජධානිය භාත්පසින් කණිනු ලැබේ.

5888. මස්තකයෙහි තාරකා පහළ වූවාක් සෙයින් (දඹු වැට පහන් ගෙන) භාත්පසින් වටකරන ලදය. මහෝෂධියෙහි කෙසේ මිදීම වන්නේ දැයි දනුව. මෙසේ වේදෙහ රජ පිළිවිසි.

5889. දේවයන් වහන්ස, පා දිගු කළ මැනව. කාමයන් අනුභව කළ මැනව. සිත් අලවා වෙසෙනු මැනව. පඤ්චාලිය සේනාව හැර දමා බ්‍රහ්මදහරජ පලායන්නේ ය යි මහෝෂධි පවිතෙමේ කීය.

5890. (කේවච්ච) සමභිය කැමැති (බ්‍රහ්මදහන) රජ තෙමේ ඔබ වහන්සේට රත්නයන් (පඬුරු කොටු) එවන්නේ ය. පඤ්චාල නගරයේ සිට මිහිරි වූ ප්‍රියවචන ඇති දුතයෝ ද එත්වා.

5891. යම් බසක් සතුට ඇති කෙරේ ද එබඳු මාදු වචන මැ තෙපලත්වා. පඤ්චාලයෝ ද විදේහයෝ ද යන දෙ පස එකමුතු වෙත්වා. (සමභි වෙත්වා.)

5892. (වෙදෙහරජ) කෙසේ ද කේවච්චය, මහෝෂධියන් හා සමභිය වී ද, කීම තෙපි කමා කරනු ලැබුහු ද, කීම මහෝෂධියෝ කුටු වූහු ද? (නොරතුරු) මට කියව.

5893. මහරජ, හේ අනායාසවරුප ඇති පුරුෂයෙකි. සතුටු කපා නැත්තෙකි. උඩඟු වූවෙකි. අපණ්ඩිතසව්භාව ඇත්තේ ය. ගොළුවකු සේද බිහිරකු සේද කිසිත් නො තෙපළේ ය යි කේවච්ච කීය.

5894. රජ මෙසේ සිතයි. ඒකාන්තයෙන් මේ මන්ත්‍රපදය දක්නට ඉතා අපහසුය. නරවිරයා (මහෝෂධි) විසින් මෙහි යථාජීය දක්නා ලද්දේ ය. ඒ එසේමැ යි. මා ගත් වෙවුල යි. සියරට හැර කවරෙක් නම් තෙමේ මැ මෙරමා අතට පත්වන්නේ ද?

5895. (රජ) නුවණින් ඉතා උතුම් තැනට පත් යම් පණ්ඩිත කෙනෙක් වෙත්-ද ඒ අප සඳෙනාගේ ම අදහස සම වෙයි. මහෝෂධිය, (පඤ්චාල නුවරට) යාම හෝ නො යාම හෝ මෙහි සිටීම හෝ පිළිබඳ වැ තෙපි දු අදහසක් ප්‍රකාශ කරව.

5896. (මහෝෂධි) මහරජ, වූළනිබ්‍රහ්මදහන රජ මහත් බල ඇත්තෙක, මහත් අනුභාව ඇත්තෙකැ යි දන්නෙහි. වැද්දකු දඩ මුඩකු කරණ කොටගෙන අල්ලාගත් මුඩකු මෙන් බ්‍රහ්මදහනරජ ද ඔබ මරනු පිසි වෙයි.

5897. යථාපි මචේජා ඛළිසං වච්ඤා මංසෙන ඡාදිතං,
ආමග්ගිඤ්ඤා න ජානාති මචේජා මරණමඤ්ඤා.
5898. එවමෙව තුවං රාජ චූළනීයඤ්ඤා¹ ධිතරං,
කාමග්ගිඤ්ඤා න ජානාසී මචේජාව මරණමඤ්ඤා.
5899. සචේ ගච්ඡසී පඤ්ඤාලං ඛිපපමඤ්ඤං ජභිඤ්ඤසී,
ථිගං පථානුපගතංව² මහනිතං භයමෙඤ්ඤති.
5900. මයමෙව ඛාලමහසෙ එළමුගා
යෙ උක්ඛමඤ්ඤාති තඤ්ඤි ලසිමහ,
කීමෙව සුං නඛකලකොට්ඨඤ්ඤා³
අඤ්ඤාති ජානාසී යථාපි අඤ්ඤාඤ්ඤා.
5901. ඉමං ගලෙ ගභෙඤ්ඤාන නාසෙඨ විජිතා මම,
යො මෙ රතනලාභඤ්ඤ ආනතරායාය භාසති.
5902. තනො ව සො අපකකමම චේදෙහඤ්ඤ උපනතිකා,
අඨ ආමනිතාඤ්ඤි දුතං මාඨරං⁴ සුවපණ්ඨිතං.
5903. එභි සමම භරිපකඛි⁵ චේය්‍යාවච්චං කරොහි මෙ,
අඤ්ඤී පඤ්ඤාලරාජඤ්ඤ සාළිකා සයනපාලිකා.
5904. තං පඤ්ඤරෙන⁶ පුච්ඡඤ්ඤ සා හි සඛඛඤ්ඤ කොට්ඨ,
සා තෙසං සඛඛං ජානාති රඤ්ඤාඤ්ඤ ව කොසියඤ්ඤ ව.
5905. ආමොති සො පටිඤ්ඤාසු, මාඨරො සුවපණ්ඨිතො,
අගමාසී භරිපකෙඛා සාළිකාය උපනතිකං.
5906. තනො, ව ඛො සො ගභාඤ්ඤාන මාඨරො සුවපණ්ඨිතො,
අඨ ආමනිතාඤ්ඤි සුසරං සාළිකං මඤ්ඤභාණිකං.
5907. කච්චී තෙ සුසරෙ ඛමනීයං කච්චී චේදෙඤ්ඤ⁷ අනාමයං,
කච්චී තෙ මධුනා ලාජා ලබ්භතෙ සුසරෙ තච්ච.
5908. කුසලඤ්ඤෙව මෙ සමීච්චි අථො සමම අනාමයං,
අථො මෙ මධුනා ලාජා ලබ්භතෙ සුවපණ්ඨිතං.

1. චූළනොයාඤ්ඤා - මජ්ඣ.

2. පනථානු - මජ්ඣ. ඵ.

3. වච්චා - මජ්ඣ.

4. මාඨරං - මජ්ඣ. මාධුරං - සා.

5. භරිපකඛි - මජ්ඣ. සා.

6. ඛතඛනෙත - මජ්ඣ. පඤ්ඤරෙන - සා. සඤ්ඤෙත - සා.

7. චේදෙඤ්ඤ - මජ්ඣ. සා.

5897. යම් සේ මක්සායෙක් මසින් වැසුණු වක් වූ බිලිය ගිලිඳ, ඇමට ගිජු ඒ මක්සා තෙමේ තමා ගේ මරණය නො දකීද,

5898. එසේ මැ මහරජ, කාමයෙහි ගිජු වූ ඔබ ද මක්සායා තමා ගේ මරණය නො දන්නා සේ වූළනිරජුගේ දුව (පිළිබඳ කාරණය) නො දන්නාහු ය.

5899. ඉදින් ඔබ පඤ්චාල නුවරට යන්නහු නම් වහා සිය දිවි හරනහු ය. ගම්දෙර මගටවත් මුවකු සේ මහත් බියට පැමිණෙන්නහු ය.

5900. (රජ) යම් කෙනෙක් මඩලාඤ්චීයන් පිළිබඳවැ තා සමඟ කපා කළෝ ද ඒ අපි මැ මෝඩ කෙළතොල්ලෝ වෙමු. නඟුල් කෙළවර ගෙනැ වැඩුනා වූ තෝ කෙසේ නම් අත්‍යා (කේවට්ටාදී) පණ්ඩිතයන් සේ උත්තමාඤ්චීයන් දන්නෙහි ද?

5901. යමෙක් මගේ රක්තලාභයට අත්තරාය පිණිස කපා කරයි ද ඒ මොහු ගෙලෙන් ගෙනැ මගේ රටින් නෙරවූ.

5902. ඉක්බිති හෙතෙම (මහොඤ්ච පණ්ඩිත) වේදේහ රජු වෙතින් ඉවත් වැ ගොස් පණ්ඩුධකරු වූ මාඨර නම් ගිරා පණ්ඩිතයන් ඇමතී ය:

5903. යහළු රන්වන් පියාපත් ඇත්ත, මෙහි එව. මට එක් මෙහෙවරක් කරන්නෙහි ය. පඤ්චාල රජුට යහන් බලන එක් සැළලිහිණියක් ඇත.

5904. ඕ තොමෝ සියල්ලෙහි දක්ෂ වන්නී ය. ඇය රහසින් විවාරව. රජුන් කේවට්ටයාත් අතර (වන) සියලු මන්ත්‍රණ ඕ දන්නී ය.

5905. සවරණවරණ පක්ෂ පත්‍ර ඇති මාඨර නම් ගිරා පණ්ඩිතයා ද එසේ ය යි පිළිගෙන ශාරිකාව වෙතැ ගියේ ය.

5906. ගිරා පණ්ඩිතයා ද එතැනින් පිටත් වැ ගොස් ඉක්බිති රන් මැදිරියේ වෙසෙන මිහිරි සේ බෙණෙන ශාරිකාව ඇමතී ය:

5907. රන් මැදිරියේ වෙසෙන්නිය, තිගේ සුව කෙසේ ද? වෛශ්‍ය කුලයෙහි උපන්න, කීම නිරොග වැ වෙසෙන්නී ද? රන් මැදිරියේ වෙසෙන ඕ මී මුසු විලඳ ලබන්නී ද?

5908. (සැළලිහිණිය) යහළු, මම සුවසේ ද නිරොග වැ ද වෙසෙමි. තවද, ගිරා පණ්ඩිතය, මට විලඳ හා මී ද ලැබේ.

5909. කුතො ණු සමම ආගමම කසස වා පභිනො තුවං,
නා ව මෙසි ඉතො පුබ්බ දිට්ඨො වා යදි වා සුතො.
5910. අහොසිං සිචිරාජසස පාසාදෙ සයනපාලකො,
තතො සො ධම්මකො රාජා බද්ධො¹ මොවෙසි බන්ධනා.
5911. තසස මෙකා දුතියාසි සාළිකා මසුජ්ඣාණිකා,
තං තත් අවධි සෙනො පෙකඛතො සුසරෙ මම.
5912. තසසා කාමා හි සමමතො ආගතොසමි තවන්තිකෙ,
සවෙ කරෙයාසි ඕකාසං උභයොව වසාමසෙ.
5913. සුවොව සුචිං කාමෙයා සාළිකො පන සාළිකං,
සුවසස සාළිකාය ව² සංවාසො හොති කිදිසො.
5914. යං යං කාමී කාමයති³ අපි වණ්ඩාලිකාමපි,
සබ්බෙහි සදිසො හොති නත් කාමෙ අසාදිසො.
5915. අත් ජබ්බොවතී නාම මාතා සිචිසස⁴ රාජිනො,
සා හරියා වාසුදෙවසස කණ්ණසස මහෙසි පියා.
5916. රථාවතී කිලුපුරිසි යාපි වට්ඨං අකාමසි,
මනුසෙසා මිගියා යද්ධිං නත් කාමෙ අසාදිසො.
5917. හත්ඤ ටොහං ගමිසසාමි සාළිකෙ මංජුභාණිකෙ,
පච්චිකඛානුපදං හෙතං අතිමඤ්ඤසි නුන මං.
5918. න සිරි තරමානසස මාසර සුවපණ්ඩිත,
ඉට්ඨව තාව අවජසසු යාව රාජානං දකඛසි,
සොසසසි⁵ සද්දං මුතිබ්බානං ආනුභාවකඛි රාජිනො.
5919. යො ණු ටොයං තිබ්බො සඤ්ඤා තිරොජනපදෙ සුතො,
ධිතා පසඤ්ඤාරාජසස ඔසධි විය වණ්ණිනී;
තං දසසති විදෙහානං සො විවාහො හවිසසති.
5920. නොදිසො⁶ තෙ අමිත්තානං විවාහො හොතු මාසර,
යථා පසඤ්ඤාරාජසස වෙදෙහෙන හවිසසති.

1. බන්ධ - මජ්ඣ.
2. සාළිකායෙව - මජ්ඣ.
3. යොයං කාමෙ කාමයති - මජ්ඣ., සා.
4. සිචිසස - අධ්වකපා.
5. සොසි - මජ්ඣ., සා.
6. ඵදිසො - මජ්ඣ., සා., වී.

5909. යහළු, තෙපි කොහි සිට පැමිණ සිටින්නහු ද, කවුරුත් විසින් එවන ලද්දහු ද, මින් පෙර තෙපි දක්නා ලද හෝ අසන ලද හෝ නො වෙමි.

5910. (ගිරාපණ්ඩිත) මම සිව්වරුගේ ප්‍රාසාදයෙහි ගයන පාලකයා වීමි. ඒ දහැමි රජ බැඳුමහි සිටියවුන් බැඳුමින් මිදී ය.

5911. පියබස් බෙණෙන එක් සැළලිහිණියක් මට බිරිඳ වූවා ය. මා රන්මැදිරියේ බලා සිටිය දී ම ඕ උකුස්සකු විසින් මරණ ලද්දී ය.

5912. ඇ පිළිබඳ කාමයෙන් මන්වූයෙමි. තී සම්පයට ආයෙමි. ඉදින් අවසර ලබන්නෙමි නම් අපි දෙදෙන එක් වූ වසමු.

5913. (සැළලිහිණිය) ගිරවා ගිරවියක ද, සැළලිහිණියා සැළලිහිණියක ද කැමැති වන්නෝ ය. ගිරවක හා සැළලිහිණියක අතර කෙබඳු සංවාසයෙක් ද?

5914. කාමියෙක් යමක කැමැත්තේ නම් ඇය සැබොලක වුව ද කැමැති වන්නේ ය. තවද කාම සේවනයෙහිදී සියල්ලෝ මැ සම වන්නෝ ය. අසමානයෝ නැත්තාහ යි ගිරා පණ්ඩිත කීය.

5915. සිව් රජුගේ මවු තොමෝ ජලොවතී නම් සැබොලක වූවා ය. ඕ කාණ්ණගොත්‍රයේ උපන් වාසුදේව රජුගේ ප්‍රිය බිරිඳ ද අගමෙහෙසිය ද වූවා ය.

5916. පෙර රටාවතී නම් කිඳුරියක් වූවා ය. ඕ තොමෝ වච්ඡ නම් තවුසකු කැමැති කරවාගත්තා ය. මනුෂ්‍යයෙක් තිරිසනක සමග වාසය කළේ ය. කාමයෙහි අසමානබවක් නැත.

5917. මිහිරිබස් ඇති ශාරිකාව, එසේ නම් මම යන්නෙමි. මේ සියල්ල තී හැර දැමීමට කරුණු ය. තෝ මා ඉක්මවා සිත්තෙනහි.

5918. (සැළලිහිණිය) ගිරා පණ්ඩිතය, ඉක්මන් තැනැත්තාට ශ්‍රී තොමෝ දුරු වන්නී ය. එ නිසා රජු දක්නා තෙක් මෙහි රැඳෙව. මිහිඟු බෙර හඬ අසන්නෙහි ය. රජුගේ අනුභාව දක්නෙහි ය.

5919. (ගිරාපණ්ඩිත) පඤ්චාලරජුගේ, ඕසයිතාරකාව සේ රුසිරින් චොරදනා දුකුමරිය වේදේහරජුට දෙන්නෝ ය යන මහත් සෝභාවක් පසල්දනවුවල දී අසන ලද්දේය. ඒ විවාහය සිදුවන්නේ ද?

5920. (සැළලිහිණිය) මාසරය, යම් සේ වෙදෙහ රජු හා පඤ්චාලරජුගේ මෙන් තොපගේ පසම්තුරන් අතර හෝ එබඳු විවාහයෙක් නො වේවා.

- 5921. ආනයිකාන වෙදෙහං පඤ්ඤාලානං රච්චසහො,
තතො නං සාතයිස්සන්ති නාස්ස සක්ඛි හවිස්සන්ති.
- 5922. හඤ්ඤො මං අනුජානාති රක්ඛියො සත්තමක්ඛියො,
යාවාහං සිවිරාජස්ස ආරොචෙමි මහෙසිනො,
ලද්ධො ච මෙ ආවසරො සාළිකාය උපනතිං.
- 5923. හඤ්ඤො තං අනුජානාමි රක්ඛියො සත්තමක්ඛියො,
සචෙ ත්වං සත්තරඤ්ඤන නාගච්ඡසි මමනතිනෙ;
මඤ්ඤො ඔසකනතසත්තං මං මතාය ආගමිස්සසි.
- 5924. තතො ච ඤො සො ගතඛාන මාස්ථරො සුච්චසඤ්ඤිනො,
මහොසධස්ස අසකාසි සාළියා¹ චචනං ඉදං.
- 5925. යඤ්ඤච සරෙ භුඤ්ඤස්ස හොගං,
තඤ්ඤච අසුං පුරිසො චරෙය්‍ය.
- 5926. හඤ්ඤං ගච්ඡාමි පුරෙ ජනිඤ්ඤ,
පඤ්ඤාලාජස්ස පුරං සුරමමං;
නිවෙසනාති මාපෙතුං වෙදෙහස්ස යසසිනො.
- 5927. නිවෙසනාති මාපෙත්වා වෙදෙහස්ස යසසිනො,
යද්ද තෙ පභිජණ්ඨාමි තද්ද ඵය්‍යාසි ඛන්ඨය.
- 5928. තතො ච පායාසි පුරෙ මහොසධො,
පඤ්ඤාලාජස්ස පුරං සුරමමං;
නිවෙසනාති මාපෙතුං වෙදෙහස්ස යසසිනො.
- 5929. නිවෙසනාති මාපෙත්වා වෙදෙහස්ස යසසිනො;
අරාස්ස පභිඤ්ඤං දුතං (වෙදෙහං මිට්ඨිලකහං.)
ඵභිද්දති මහාරාජ මාපිතං තෙ නිවෙසනං.
- 5930. තතො ච රාජා පායාසි සෙනාය චතුරධරියා,
අනන්තවාහනං දධුංචිං ජිතං කමිට්ඨලලියං පුරං.
- 5931. තතො ච ඤො සො ගතඛාන බ්‍රහ්මදහනස්ස පාභිඤ්ඤ,
ආගතොස්මි මහාරාජ තච පාදනී චන්දිතුං.
- 5932. දද්දති මෙ හරියං නාරිං සබ්බබ්බසොභිනීං,
සුච්චණ්ණන පටිච්ඡන්තං දුසිගණ්ණපුරස්සකිතං.
- 5933. සවාගතං තෙ වෙදෙහ අපො තෙ අදුරාගතං,
නකඛන්තඤ්ඤච පරිපුච්ඡ අහං කඤ්ඤො දදමි තෙ;
සුච්චණ්ණන පටිච්ඡන්තං දුසිගණ්ණපුරස්සකිතං.

1. සාළිකාය - මජ්ඣ.

5921. පඤ්ඤාලරජ වේදේහ රජු මෙහි ගෙන්වා තසන්නේ ය. වේදේහරජු සමග මිතුරු බවක් නම් නො වන්නේ ය.

5922. (ගිරාපණ්ඩිත) ශාරිකා සමීපයෙහි විසීමට මා අවස්ථාව ලදැ යි සිව්වරපුට හා මෙහෙසියට දන්වා එතෙක් සත් රැයකට මට අවසර දෙව.

5923. එසේ නම් ම විසින් අනුමත කළ තොප සත් රැයකින් (ආපසු) මා වෙත නො පැමිණියහොත් මගේ මළගමට පැමිණෙන්නට ලැබෙන්නේ යැ යි සිතනු යි ශාරිකා කීය.

5924. ඉක්බිති මාසර නම් ගිරා පණ්ඩිත තෙමේ එතැනින් පිටත් වූ ගොස් ශාරිකාවගේ වචනය මහොෂධ පණ්ඩිතයනට කියේ ය.

5925. යමකු ගේ ගෘහයෙහි සමපත්තීන් අනුභව කරන්නේ නම් සන්පුරුෂතෙමේ ඔහු ගේ මෑ අතීය උදෙසා ක්‍රියා කරන්නේ ය.

5926. මහරජ, එසේනම් මම පළමු කොට යශස් ඇති වේදේහ රජුට (ඔබට) නිවෙස් තැනීමට පඤ්ඤාලරජු ගේ රමණීය පුරවරයට යන්වනමි.

5927. මහරජ, ඉසුරුමත් වේදේහයනට නිවෙස් මවා යම් දිනෙක ඔබට පණිවුඩයක් එවන්නෙමි ද එකල එහි පැමිණෙනු මැනවි.

5928. ඉසුරුමත් වේදේහ රජුට නිවෙස් කැනීමට මහොෂධ පඩිකුමා පළමුව පඤ්ඤාලරජුගේ රමණීය පුරවරයට ගියේ ය.

5929. වේදේහරජුට නිවෙස් සාදා ඉක්බිති වූ "මහරජ ඔබට නිවෙස් මැවීමි. පැමිණෙනු මැනැවැ" යි (මිථිලාධිපති වෙදෙහ රජුට) පණිවුඩකරුවකු යැවී ය.

5930. ඉක්බිති වේදේහ රජු තෙමේ සිවුරහ සෙනහ සමග අප්‍රමාණ වූ අශ්වාදී සේනාවන් ඇති සමාඤ්ඤිත කම්පිලලිය නගරය දක්නා පිණිස පිටත්වීය.

5931. ඉක්බිති වේදේහරජ එහි ගොස් "මහරජ ඔබ ගේ හා වැළුමට ආයෙමි" යි බඹදත්රජුට හසුන් යැවී ය.

5932. සකල ස්ත්‍රී ලක්ෂණයන්ගෙන් ශෝභමාන වූ කන්‍යාව (ඔබ දියණිය) රනින් සරසා දැසිදස් සමුහයා විසින් පෙරටු කරන ලදුවා මගේ බිරිඳ ලෙස දන් එවුව මැනැව.

5933. වේදේහය, ඔබේ පැමිණීම ශුභ සම්ප්‍රාප්තියෙකි. තව ද නපුරු කොටැ ඊමෙක් ද නොවේ. නැකැත් පමණක් විමසව. රනින් සැරසූ දියණිය දැසි දස් ගණයා පෙරටු කොටැ ඔබට දෙන්නෙමි.

5934. තතො ව රාජා වෙදෙහො නකඛිතං පරිපුච්ඡල්,
නකඛිතං පරිපුච්ඡන්වා බ්‍රහ්මදික්ඛාසස පාඨිණි.
5935. දද්ධිද්ධනි මෙ හරියං නාරිං සබ්බධතසොභිනිං,
සුවච්ඡෙණ්ණන පටිච්ඡතො දුඨිගණපුරකඛිතං.
5936. දද්ධිද්ධනි නෙ හරියං නාරිං සබ්බධතසොභිනිං,
සුවච්ඡෙණ්ණන පටිච්ඡතො දුඨිගණපුරකඛිතං.
5937. හතී අසසා රථා පතති සෙනා නිට්ඨන්ති වම්මනා,¹
උකතා පදිතො ක්කියන්ති කිනඤ්ඤ මඤ්ඤන්ති පණ්ඩිතා.
5938. හතී අසසා රථා පතති සෙනා නිට්ඨන්ති වම්මනා,
උකතා පදිතො ක්කියන්ති කිනඤ්ඤ කාහන්ති පණ්ඩිතා.
5939. රකඛිති තං මහාරාජ චූළනියො මහබ්බලො,
පද්‍යවෙධා නෙ බ්‍රහ්මදික්ඛො පාතො තං ඝාතධිසසති.
5940. උච්චෙධිතෙ² මෙ හදයං මුඛකඤ්ඤ පරිපුසසති,
නිබ්බුතිං නාධිගච්ඡාමී අකේදධෙච්චාච ආනපෙ.
5941. කම්මාරානං යථා උකතා අනොතා ක්කියන්ති නො බහි,
ඵච්චිඨි හදයං මඤ්ඤා අනොතා ක්කියන්ති නො බහි.
5942. පමනෙතො මනානානීතො භික්ඛමනොසි ඛක්ඛිය,
ඉදන්ති ඛො තං තායන්තඤ්ඤ පණ්ඩිතා මනනීතො ජනා.
5943. අකකාමච්චසස චචනං අක්කාමභිතෙසිනො,
අත්තපීතිරතො රාජ මීගො කුට්ටච ඕභිතො.
5944. යථාසි මචෙජා බලීසං වඩකං මංසෙන ජාදිතං,
ආමගිඤ්ඤො න ජානාති මචෙජා මරණමත්තනො.
5945. ඵච්චෙච කුචං රාජ චූළනොයාසස ධීතරං,
කාමගිඤ්ඤො න ජානාසි මචෙජාච මරණමත්තනො.
5946. සචෙ ගච්ඡසි පඤ්ඤාලං බීජපමනං³ ජහෙසසසි,⁴
මීගං පථානුපනනංච⁵ මහන්තං හයමෙසසති.⁶

1. වම්මනා - මජ්ඣ.
2. උච්චෙධිති - මජ්ඣ. ඵ.
3. බීජපමනං - මජ්ඣ.
4. ජහියසි - මජ්ඣ. යන.
5. පථානු - මජ්ඣ. යන.
6. හයමෙසසති - මජ්ඣ. සනා.

5934. ඉක්බිති වේදේහ රජ නකත් විවාළේ ය. නකත් විවාරා බ්‍රහ්මදහන රජුට හසුන් යැවී ය.

5935. සකල ස්ත්‍රී ලක්ෂණයන්ගෙන් ශෝභමාන වූ කන්‍යාව රනින් සරසා දසි දස්සන් පෙරටු කොටැ මගේ බිරිඳ ලෙසින් දන් එවනු මැනැයි දුකයන් යැවී.

5936. සකල ස්ත්‍රී ලක්ෂණයන්ගෙන් ශෝභමාන වූ කන්‍යාව රනින් සරසා දසි දස්සන් පෙරටු කොට ඔබට බිරිඳ ලෙසින් දෙන්නෙමි යි වූළනී රජ දැන්වී.

5937. (වෙදෙහරජ) ඇත් අස් රිය පා බළ සේනාවෝ රැස්ව සිටිත්. දුල්වූ විලක්කු ද බැබළේ. පණ්ඩිතවරු මේ කීමෙකැ යි සිතන්නාහු ද?

5938. සනනාභ සනනද්ධ ඇත් අස් රිය පා බළ සේනාවෝ රැස් වැ සිටිත්. දුල් වූ විලක්කු ද බැබළේ. පණ්ඩිතවරු “මොහු කුමක් කරන්නාහු ද” යි දනින් ද?

5939. (මහොෂධ) මහරජ, මහත් බල ඇති වූළනී රජ තෙමෙ ඔබ යා නොදී රකියි. ප්‍රකෝප වූ බ්‍රහ්මදහනරජ උදසන ඔබ නසන්නේ ය.

5940. (වෙදෙහරජ) මා හද සැලෙයි. මුව ද වියැළෙන්නේ ය. ගිනි වැදුනකු අවුචේ ළු සෙයින් නිවීමට නො පැමිණෙන්නෙමි.

5941. කඹුරන්ගේ උදුන යම් සේ ඇතුළ දවයි ද පිටත නො දවයි ද, එසේ මා ඇතුළතද දවෙයි. පිටත නො දවෙයි.

5942. (මහොෂධ) මහරජ, ප්‍රමාදයට පැමිණ මගේ වචන ඉක්මැවූයේ හින්න මන්ත්‍ර ඇත්තෙහි ය. ඔබ හා මන්ත්‍රණය කළ පණ්ඩිත ජනයෝ ම ඔබ රකිත්වා.

5943. අභිවෘද්ධිය කැමැති හිතවත් ඇමැතියාගේ වචන නො පිළිගෙන තමා පිණැවීමෙහි මැ ඇලුණු ඔබ මළපුඬුවැ වැටුණු මුවකු වැනිය.

5944. යම් සේ මත්සායෙක් මසින් වැසුණු වක් වූ බිළිය නො දක ඇමෙහි ගිජු වැ තමනට පැමිණෙන මරණය නො දක්නේ ද.

5945. මහරජ, එසේ මැ ඔබ ද වූළනී රජු ගේ දුව පිළිබඳ කාමයෙන් මුළා වූවාහු ඇම ගිලී මසු මෙන් තම මරණය නො දන්නාහ.

5946. ඉදින් පඤ්චාල නුවරට යන්නෙහි නම් වහා සිය දිවි හරනෙහි ය. වීරියට පිළිපත් මාගයකු සේ මහත් බියට පැමිණෙනෙහි ය.

5947. අනරියරූපො පුරියො ජනිඤ්ඤා
 අභිව උච්චතො වසොයා,¹
 න තෙන මෙතං කඨිරාථ ධීරො
 දුක්ඛා භවෙ තාපුරියෙන² සඛතො.
5948. යතොච්ච³ ජඤ්ඤා පුරිසං⁴ ජනිඤ්ඤා
 ධීලවායං ඛුඤ්ඤාතො,
 තෙනෙව මෙතං කඨිරාථ ධීරො
 සුඛො භවෙ සපුරියෙන සඛතො.
5949. බාලො තුවං ඵලමුගොසි රාජ
 යො උත්තමස්ථානී මධි ලපිඤ්ඤා,
 කිමෙවාහං නාඛලකොට්ඨඥො
 අස්ථානී ජානියං යථාපි අඤ්ඤා.
5950. ඉමං ගලෙ ගහෙත්වාන නාමසථ විජිතා මම,
 යො මෙ රත්තලාභස්ස අත්තරායාය භාසති.
5951. මහොසධ අනිතෙන නානුච්ඡක්ඛනති පණ්ඩිතා,
 කිං මං අස්සං ව සම්බඤ්ඤා⁵ පතොදෙනෙව විජ්ඣති.
5952. සවෙ පස්සති මොක්ඛං මො⁶ බෙමං වා පන පස්සති,
 තෙනෙව මං අනුසාස කිං අනිතෙන විජ්ඣති.
5953. අනිතං මානුසං කමමං දුක්ඛරං දුර්භිසම්භවං,
 න තං සකෙතාමි මොචෙතුං නම්භි ජානස්ස ඛතිය.
5954. සතති වෙභාසයා⁷ නාගා ඉඤ්ඤාමනො යසස්සිතො,
 තෙපි ආදය ගච්ඡෙය්දං යස්ස හොතති තථාවිධා.
5955. සතති වෙභාසයා අස්සා ඉඤ්ඤාමනො යසස්සිතො,
 තෙපි ආදය ගච්ඡෙය්දං යස්ස හොතති තථාවිධා.
5956. සතති වෙභාසයා පකඛි ඉඤ්ඤාමනො යසස්සිතො,
 තෙපි ආදය ගච්ඡෙය්දං යස්ස හොතති තථාවිධා.
5957. සතති වෙභාසයා යකඛි ඉඤ්ඤාමනො යසස්සිතො,
 තෙපි ආදය ගච්ඡෙය්දං යස්ස හොතති තථාවිධා.

1. වංසොයා - මජ්ඣ. සං.
 2. තාපුරියෙහි - මජ්ඣ.
 3. යච්ච - මජ්ඣ.
 4. පුරියො - මජ්ඣ.
 5. සම්බඤ්ඤා - මජ්ඣ.
 6. වා - මජ්ඣ.
 7. වෙභාසයා - මජ්ඣ. සං. වෙභාසයා - ඵ.

5947. මහරජ, අනායාසීඤ්චරූප පුරුෂ තෙමේ ඇකයෙහි වූ සර්පයකු දෂ්ට කරන්නා සේ වීපත් පමුණුවන්නේ ය. නුවණැත්තේ ඔහු හා මිත්‍රත්වයක් නො කරන්නේ ය. අසත්පුරුෂයා හා එක්වීම ඒකාන්තයෙන් දුකකි.

5948. මහරජ, යම් හෙයකින් මේ තෙමේ සිල්වතෙක උගතෙකු යි දන්නේ ද, එ බඳු පුද්ගලයා සමඟ නුවණැත්තේ මිත්‍ර වන්නේ ය. සත්පුරුෂයා හා එක්වීම එකාන්තයෙන් සුව එළවන්නේ ය.

5949. මහරජ, යම් උතුම් මධ්‍යලාඤ්ඤාවක් මා සමඟ කී ඔබ මැ කෙළ නොලු වෙති. නඟුල් කෙළවර ගත් මම කෙසේ සෙස්සන් සේ මධ්‍යලාඤ්ඤාව දන්නෙමි ද?

5950. යමෙක් මාගේ රත්නලාභයට අත්තරාය පිණිස කරා කරයි ද ඒ මොහු ගෙලෙන් ගෙනා මාගේ වීර්ඪයෙන් නෙරවූ.

5951. (වෙදගරජ) මහොෂධ පණ්ඩිතය, නුවණැත්තෝ අතීතය නමැති හුලින් නො වීදීන්. කීම, දඩි වැ බැදී අසකුට කෙවිටෙන් අභින්නාක් මෙන් මා පෙළන්නෙහි ද?

5952. ඉදින් මට මිදීමක් දක්නෙහි නම් හෝ බියෙන් තොර වීමට යමක් දන්නෙහි නම් හෝ ඉන් මට අනුශාසනා කරව. අතීතයෙන් පහරදීමෙන් ඇති (ප්‍රයෝජනය) කීම?

5953. (මහොෂධ) මෙයින් මිදීමට මිනිසකු විසින් කළ හැකි දේ ඉක් මැ ගියේ ය. මෙය අභිභවනය කිරීමට නො හැක්ක. ඔබ මිදවීමට නොහැක්කෙමි. මහරජ, (මෙයින් මිදීමට) ඔබ මැ මහක් දනුව.

5954. සාඤ්චිමත් වූ යශස් ඇත්තා වූ ආකාශවාරී හස්තීහු ඇත්තාහ. යමකුට එබඳු හස්තීහු වෙත් නම් ඔහු හෝ ගෙනා යන්නාහ.

5955. සාඤ්චිමත් වූ යශස් ඇත්තා වූ ආකාශවාරී අශ්වයෝ ඇත්තාහ. යමකුට එ බඳු අශ්වයෝ වෙත් නම් ඔහු හෝ රැගෙන යන්නාහ.

5956. සාඤ්චිමත් වූ යශස් ඇත්තා වූ ආකාශ වාරී පක්ෂීහු ඇත්තාහ. යමකුට එබඳු පක්ෂීහු වෙත් නම් ඔහු හෝ රැගෙන යන්නාහ.

5957. සාඤ්චිමත් වූ යශස් ඇත්තා වූ ආකාශවාරී යක්ෂයෝ ඇත්තාහ. යමකුට එබඳු යක්ෂයෝ වෙත් නම් ඔහු හෝ රැගෙන යන්නාහ.

5958. අතීතං මානුසං¹ කම්මං දුක්ඛං දුරතීයමිභවං,
න නං සකෙතාමී මොවෙතුං අනාලිකෙඛන ඛන්තිය.
5959. අතීරදසසී පුරියො මහතො උදකණණවෙ,
යත් සො ලහතෙ ගාධං² තත් සො වීඤ්ඤෙ සුඛං.
5960. එවං අමහස්සු රඤ්ඤො ව තං පතීට්ඨා මහොසධ,
තං නොසි මනතීනං සෙට්ඨා අමෙහ දුක්ඛා පමොවය.
5961. අතීතං මානුසං කම්මං දුක්ඛං දුරතීයමිභවං,
න නං සකෙතාමී මොවෙතුං ත්වමි³ ජානස්සු³ සෙනතක.
5962. සුඤ්ඤාහි මෙතං වචනං පසසසෙනං මහබ්බායං,
සෙනකංදන්ති පුට්ඨාමී කිං කිච්චං ඉධ මඤ්ඤසි.
5963. අඤ්ඤං දුචාරතො දෙම ගණ්ඨාමසෙ විකතතනං,⁴
අඤ්ඤමඤ්ඤං වධිත්තාන බ්බසං හෙසසාම ජීවිතං.
මා නො රාජා⁵ බ්‍රහ්මදනො වීරං දුකෙඛන මාරසි
5964. සුඤ්ඤාහි එතං වචනං පසසසෙනං මහබ්බායං,
පුක්ඛසංදන්ති පුට්ඨාමී කිං කිච්චං ඉධ මඤ්ඤසි.
5965. වීසං බාදිත්වා මීයාම බ්බසං හෙසසාම ජීවිතං,
මා නො රාජා බ්‍රහ්මදනො වීරං දුකෙඛන මාරසි.
5966. සුඤ්ඤාහි එතං වචනං පසසසෙනං මහබ්බායං,
කාවීඤ්ඤංදන්ති පුට්ඨාමී කිං කිච්චං ඉධ මඤ්ඤසි.
5967. රජජයා ඛජ්ඣා මීයාම පපාතා පපතෙමසෙ,
මා නො රාජා බ්‍රහ්මදනො වීරං දුකෙඛන මාරසි.
5968. සුඤ්ඤාහි එතං වචනං පසසසෙනං මහබ්බායං,
දෙවීඤ්ඤංදන්ති පුට්ඨාමී කිං කිච්චං ඉධ මඤ්ඤසි.
5969. අඤ්ඤං දුචාරතො දෙම ගණ්ඨාමසෙ විකතතනං,
අඤ්ඤමඤ්ඤං වධිත්තාන බ්බසං හෙසසාම ජීවිතං.
න නො සකෙතානී මොවෙතුං සුඛෙනෙව මහොසධො.
5970. යථා කදලිනො සාරං අනෙවසං නාසිගච්ඡති,
එවං අනෙවසමානා නං පඤ්ඤං නාජ්ඣගමාමසෙ.

1. මානුසකං - වී.
2. නාධං - මජ්ඣං.
3. පජානස්සු - මජ්ඣං.
4. විකතතනං - මජ්ඣං, සභා.
5. රාජ - මජ්ඣං.

5958. මහරජ, මිනිසුන් විසින් කළ හැකි කායඛයෝ ඉක්ම ගියහ. මෙම කායඛය දුෂ්කර ද අභිභවනය කිරීමට අපහසු ද වෙයි. අහසින් ගෙනෑ ගොස් මීදුම්මට ද මම අපොහොසත්මි.

5959. (සෙනක) මහසයුරට වැටී තෙරක් නො දක්නා වූ පිහිටක් මිනිසෙක් යම් තැනක (දිවයිනක්) ලබන්නේ නම් එතැන අපමණ සුවයක් විදින්නේ ය.

5960. මහොසධ පණ්ඩිතය, එ නිසා අපට ද රජුට ද පිහිට තෙපිය. මන්ත්රීන් අතර තෙපි මැ ශ්‍රේෂ්ඨ වන්නහු ය. අප දුකින් මීදෙවුව මැන.

5961. මිනිසුන් විසින් කළ හැකි කායඛයෝ ඉක්ම ගියහ. මේ බිය දුෂ්කර වූවක් ද අභිභවනය කිරීමට අපහසු වූවක් ද වන්නේ ය. මෙයින් මුදාත්තට මම නො පොහොසත්මි. සෙනකය, තෙපි මැ මහක් දනුව.

5962. (වෙදෙහරජ) මගේ මේ වචනය අසව. මේ මහත් බිය බලව. දන් සෙනකයන් විචාරමි. මෙහිලා තෝ කවරක් සිතන්නෙහි ද?

5963. (සෙනක) “බ්‍රහ්මදක්‍ෂ රජ අපට බොහෝ කලක් දුක් දී නො මරාවා” යි දෙර පටන් ගෙට ගිනි දල්වමු. ආයුධ ගනිමු. මවුනොවුන් වධ කොට ගෙනෑ වහා දිවී අත් හරිමු.

5964. (රජ) මගේ මේ වචනය අසව. මේ මහත් බිය බලව. දන් පුක්කුසයන් විචාරමි. මෙහි ලා තෝ කුමක් සිතන්නෙහි ද?

5965. (පුක්කුස) බ්‍රහ්මදක්‍ෂ රජ අපට බොහෝ කලක් දුක් දී නො මරාවා යි විය කා මියෙමු. වහා දිවී අත් හරිමු.

5966. (රජ) මගේ මේ වචනය අසව. මේ මහත් බිය බලව. දන් කාවිඤ්ඤයන් විචාරමි. මෙහිලා තෝ කුමක් සිතන්නෙහි ද?

5967. (කාවිඤ්ඤ) බ්‍රහ්මදක්‍ෂ රජ අපට බොහෝ කලක් දුක් දී නො මරාවා යි රැහැනෙන් බැඳී මියෙමු. ප්‍රජාතයට හෝ පනිමු.

5968. (රජ) මගේ මේ වචනය අසව. මේ මහත් බිය බලව. දන් දෙවිඤ්ඤයන් විචාරමි. මෙහි ලා තෝ කුමක් සිතන්නෙහි ද?

5969. (දෙවිඤ්ඤ) දෙර පටන් ගෙට ගිනි හෝ දල්වමු. ආයුධ ගෙනෑ මවුනොවුන් වධ කොට වහා දිවී අත් හරිමු. මහොසධය අපට සුවසේ මිදීමට නම් නො හැක්කේ ය.

5970. (රජ වැලපෙහි) යම් සේ කෙසෙල් ගස්හි හරය සොයන්නේ ඒ නො ලබයි ද, එසේ ගැලවීමට උපායක් සොයන අපි ප්‍රශ්නයට පිළිතුරක් මොවුන්ගෙන් නො ලද්දෙමු.

5971. යථා සිඛලිතො සාරං අනෙවසං නාධිගච්ඡති,
ඵලං අනෙවසමානානං පඤ්ඤං නාඤ්ඤමාමසෙ.
5972. අදෙසෙ වන නො වුසං¹ කුඤ්ඤරානංව නොදකෙ,
සකාසෙ දුම්මනුසානං බාලානමවිජානනං.
5973. උඤ්ඤධනෙ² මෙ හදයං මුඛඤ්ඤ පරිසුසානි,
නිබ්බුතීං නාධිගච්ඡතී අඤ්ඤධෙඨාව ආනපෙ.
5974. කම්මාරානං යථා උකතා අනෙතා කුසායති නො බහි,
ඵලමිති හදයං මඤ්ඤං අනෙතා කුසායති නො බහි.
5975. තතො යො පඤ්ඤො ධිරො අසුදසසී මහොසධො,
වෙදෙහං දුකඤ්ඤං දිසවා ඉදං වචනමබුචි.
5976. මා සං භාසි මහාරාජ මා සං භාසි රථෙසහ,
අහං තං මොචයිසසාමී රාහුගහිතංව³ වජ්ජිමං.
5977. මා සං භාසි මහාරාජ මා සං භාසි රථෙසහ,
අහං තං මොචයිසසාමී රාහුගහිතංව සුරියං.
5978. මා සං භාසි මහාරාජ මා සං භාසි රථෙසහ,
අහං තං මොචයිසසාමී පඤ්ඤා සකංව කුඤ්ඤරං.
5979. මා සං භාසි මහාරාජ මා සං භාසි රථෙසහ,
අහං තං මොචයිසසාමී පෙළාබඬංව පනතහං.
5980. මා සං භාසි මහාරාජ මා සං භාසි රථෙසහ,
අහං තං මොචයිසසාමී පකඤ්ඤං බඬංව පඤ්ඤරෙ.
5981. මා සං භාසි මහාරාජ මා සං භාසි රථෙසහ,
අහං තං මොචයිසසාමී මචෙජ ජාලගතෙරිව.
5982. මා සං භාසි මහාරාජ මා සං භාසි රථෙසහ,
අහං තං මොචයිසසාමී සයොග්ගබලවිභවනං.
5983. මා සං භාසි මහාරාජ මා සං භාසි රථෙසහ,
පඤ්ඤාලං වාහයිසසාමී කාකසෙනංව ලෙඬ්ඬිනා.
5984. ආදු පඤ්ඤා කිමඤ්ඤා අමචෙචා වාපි තාදිසො,
යො තං සඤ්ඤාධිපකඤ්ඤානං දුකඤ්ඤා න පරිමොචයෙ.

1. වුසං - මජ්ඣ.

2. උඤ්ඤධනී - මජ්ඣ., 2.

3. රාහුගහිතං - මජ්ඣ., රාහුගහිතංව - සා.

5971. යම් සේ හිඹුල් ගස්හි ගර සොයන්නන් ඒ නො ලබයි ද එසේ ගැලවීමට උපාය සොයන අපි ප්‍රශ්නයට පිළිතුරක් මොවුන් ගෙන් නො ලද්දෙමු.

9572. දිය නැති මහවනය ඇතුනට සෙයින් අඤ්ඤා දුෂ්ට මනුෂ්‍යයන් සම්පයෙහි අපගේ වාසය ඒකාන්තයන් නො සිදුසු පෙදෙසකැ විසීමකි.

5973. මගේ හදවත වෙදුලයි. මුඛය ද වියැළෙයි. හිනි වැදුනකු අවුටේ හෙලූ කලෙක සේ යැනැසීමක් නො ලබමි.

5974. කඹුරන්ගේ උදුන යම් සේ ඇතුළ දවයි ද පිටත නො දවයි ද, එසේ මැ මාගේ හදවත ද ඇතුළ දුවේ. පිටත නො දුවේ.

5975. ඉක්බිති මහාප්‍රාඥ වූ අජීදර්ශී මහොඤ්ඤ පණ්ඩිත තෙමේ දුකට පත් වේදෙහරජු දැක මේ වචනය කීය.

5976. මහරජ, බිය නො වනු මැන. රාජශ්‍රේෂ්ඨය, බිය නො නො වනු මැන. රාහු හිලගත් වන්ද්‍රයා සේ මම ඔබ මුදවන්නෙමි.

5977. මහරජ, බිය නො වනු මැන. රාජශ්‍රේෂ්ඨය බිය නො වනු මැන. රාහු හිලගත් සුයභියා සේ මම ඔබ මුදවන්නෙමි.

5978. මහරජ, බිය නො වනු මැන. රාජශ්‍රේෂ්ඨය, බිය නො වනු මැන. මධෙහි හිලුණු ඇතකු සේ මම ඔබ මුදවන්නෙමි.

5979. මහරජ, බිය නො වනු මැන. රාජශ්‍රේෂ්ඨය, බිය නො වනු මැන. ජෙළාවෙකැ බැඳුණු නාගයකු සේ මම ඔබ මුදවන්නෙමි.

5980. මහරජ, බිය නො වනු මැන. රාජශ්‍රේෂ්ඨය, බිය නො වනු මැන. පඤ්ඤාසේ බඳබ පක්ෂියකු සේ මම ඔබ මුදවන්නෙමි.

5981. මහරජ, බිය නො වනු මැන. රාජශ්‍රේෂ්ඨය, බිය නො වනු මැන. දැලට හසු වූ මසුන් සේ මම ඔබ මුදවන්නෙමි.

5982. මහරජ, බිය නො වනු මැන. රාජශ්‍රේෂ්ඨය, බිය නො වනු මැන. බලවාහන සහිතව ම මම ඔබ මුදවන්නෙමි.

5983. මහරජ, බිය නො වනු මැන. රාජශ්‍රේෂ්ඨය, බිය නො වනු මැන. කැටෙකින් කපුටු රළක් සේ පඤ්ඤා සේනාව පල වා හරින්නෙමි.

5984. යම් ඇමැතියෙක් දුකට පත් රජු දුකින් නො මුදුන්ගේ නම් එ බඳු ඇමැතියා කුමටද? හිඹු ගේ නුවණ කුමටද?

332 ජාතකපාළි - මහානිපාතො

5985. එට මාණවා උටෙට්ට මුඛං සොටෙට්ට සනධිතො,
වෙදෙහො සහමච්චෙහි උච්චෙහන් ගමිසසති.
5986. තඤ්ඤ තං චචනං සුඤ්ඤා පඤ්ඤානුසාරිතො,
උමමග්ගඤ්ඤාරං විචරිංසු යනනගුනෙන් ච අග්ගලෙ.
5987. පුරතො සෙනකො යාති පච්ඡතො ච මහොසට්ඨො,
මජ්ඣෙකං ච රාජා වෙදෙහො අමච්චපරිචාරිතො.
5988. උමමග්ගා¹ නිකඛමිඤ්ඤා වෙදෙහො නාවමාරුති,
අභිරුළුඤ්ඤා තං ඤ්ඤා අනුසාසි මහොසට්ඨො.
5989. අයං තෙ සාසුරො² දෙව අයං සසසු ජනාධිප,
යථා මාතු පටිපතති එවං තෙ හොතු සසසුයා.
5990. යථාපි නියකො හාතා සඋදරියො එකමාතුකො,
එවං පඤ්ඤාලවණෙඛා තෙ දසිතඤ්ඤා රථෙසහ.
5991. අයං පඤ්ඤාලවණී³ තෙ රාජපුත්ති අභිජ්ඣති,
කාමං කරොති තෙ තාය හරියා තෙ රථෙසහ.
5992. ආරුඤ්ඤා නාවං තරමාතො කිනනු තීරමි නිට්ඨසි,
කිච්ඡා මුක්ඛමග දුක්ඛාතො යාමදනි මහොසට්ඨො.
5993. නෙස ධම්මො මහාරාජ යොහං සෙනාය නායකො,
සෙනධිකං පරිභාසෙඤ්ඤා අනාතං පරිමොචයෙ.
5994. නිවෙසනමිති තෙ දෙව සෙනධිතං පරිභාසිතං,
තං දිනනං මුහුදුතෙනන ආනාසිසසං රථෙසහ.
5995. අප්පසෙතො මහාසෙනං කථං විග්ගස්ස ධ්වක්ඛසි,
දුබ්බලො බලවනෙනන විහඤ්ඤාසසි පඤ්ඤිත.
5996. අප්පසෙතොපි චෙ මනාභි මහාසෙනං අභ්නන්තං,
ඒනාති⁴ රාජා රාජාතො ආදිට්ඨොට්ඨිදයං කමං.
5997. සුසුඛං චන සංචාසො පඤ්ඤිතෙහිති පසනක,
පකඛිච පඤ්ඤෙරෙ බඤ්ඤො⁵ මච්චෙජ ජාලගතෙරිට්.
අමිතභස්සගතෙ මොච්ඤි තො මහොසට්ඨො.

1. උමමග්ගන - මජ්ඣ. උපදෙසක - යා.
2. උමඛා - මජ්ඣ.
3. සසුරො - සිද්ධි, මජ්ඣ, යා.
4. ජාතාච - මජ්ඣ.
5. බනෙඨ - මජ්ඣ.

5985. මාණවකයෙහි, එව, නැතිවිටු, උමං දොර වීචර කරවු. ඇමැතියන් සමග වෙදෙහ රජ උමහින් ගමන් කරන්නේ ය.

5986. මහොඝධ පණ්ඩිතයන්ගේ බස් ඇසූ අනුවර ජනයෝ උමන් දොර ද යතුරු යෙදූ දොර කඩුළු ද වීචර කළහ.

5987. සේනකයා ඉදිරියෙහි ද මහොඝධ පණ්ඩිත තෙමේ පසු පස්හි ද ඇමැති ජනයා පිරිවරන ලද වෙදෙහ රජ මැද ද යෙත්.

5988. උමහින් නික්මුණු වෙදෙහ රජ නැවට නැංගේ ය. මහොඝධපණ්ඩිත තෙමේ නැවට නැගී රජුට අනුශාසනා කළේ ය.

5989. දේවයන් වහන්ස, මේ ඔබේ මයිලණුවන්ගේ පුත් ය. මහරජ, මේ ඔබේ නැන්දණිය යි. යම්පේ මව කෙරෙහි පවත්නේ ද එසේ නැන්දණිය කෙරෙහි ද පවතුව.

5990. මහරජ, යම්පේ එක මව කුසා උපන් සොහොයුරා කෙරෙහි පවත්නේ ද එසේ මේ පඤ්ඤාලවණ්ඩි කුමරුට ද ආදර කළයුත්තේ ය.

5991. මහරජ, මෝ තොප විසින් අතීගයින් රුවි කරනු ලබන පඤ්ඤාලවණ්ඩි රජකුමරිය යි. ඔ තොමෝ තොපගේ බිරිඳ යි. ඇය සමඟ කැමැති සේ පවතිනු මැනැවි.

5992. මහොඝධ පණ්ඩිතය, වහා නැවු නැගෙව. කුමක් නිසා ඉවුරැ සිටිනෙහි ද, අපි ඉතා අපහසුවෙන් මිදුණමෝ වම්හ. දැන් වහා පලායම්හ.

5993. මහරජ, මම සේනාවට නායක වෙමි. සේනාව හැර පියා මම පමණක් මුදවන්නෙමි නම් ඒ සත්පුරුෂ දහම නොවෙයි.

5994. මහරජ, තොපගේ සේනාව ඒ නගරයෙහි හැර දමන ලද්දේ ය. මහරජ, බඹදන්රජු විසින් දෙනු ලබන ඒ සේනාව රැගෙන එන්නෙමි.

5995. පණ්ඩිතය, මදසෙනහ ඇති කෙපි මහසෙනහ ඇත්තාට කෙසේ වීරුඬු වෑ සිටිනවු ද? බලවතා විසින් දුර්වලයා පෙළනු ලබන්නේ මෑ ය.

5996. මදසෙනහ ඇති කුවණැත්තා මහා සේනා ඇති අඤානායා ජයගනී. උදහිරු අඳුර දුරු කරන්නාක් මෙන් කුවණැති රජ අනුවණ රජු ජයග්‍රහණය කරයි.

5997. සේනකය, කුවණැත්තන් හා වාසය එකාන්තයෙන් සුව ගෙනැ දෙන්නේ ය. පඤ්ඤරයෙහි බැඳුණු පක්ෂීන් සේ ද දලෙහි බැඳුණු මසුන් සේ ද සතුරන් අතට පත් අප මහොඝධ පණ්ඩිතතෙමේ මුදවාලිය.

5998. එවමෙන් මහරාජ පණ්ඩිතා හි සුඛාවගා.
පකච්ච පඤ්ඤාචරෙ ඛදෙඛ මචේජ ජාලගතෙරිව;
අච්ඡිකභස්සගතෙ මොච්ඡි නො මහොසධො.
5999. රක්ඛිතා කසිණං රතනිං වුළුනියො මහඛඛලො,
උදෙනාං අරුණුගාමහි උපකාරිං උපාගමී.
6000. ආරුඤ්ඤා පවරං නාගං බලවනාං සඤ්චිභායනං,
රාජා අචොච පඤ්චාලො වුළුනියො මහඛඛලො.
6001. සනාඨොධො මඤ්චිමච්චින සරමාදය පාණිනා,
පෙඤ්ඤියෙ අච්ඡිකභස්ස පුටුගුමෙහි සමාගතෙ.
6002. හස්තාරුභෙ අනිකචෙඨ රජිකෙ පඤ්ඤාචරකෙ,
උපාසනාමහි කතභස්සෙ වාළුචෙධෙ සමාගතෙ.
6003. පෙසෙඨ කුඤ්ඤාචරෙ දහනි බලවනො සඤ්චිභායනො,
මඤ්ඤා කුඤ්ඤාචරා නගරං¹ චෙදෙනො සුමාසිතං.
6004. වච්ඡදනාමුඛා සෙතා තිච්ඡිණගා² අච්ඡිචෙධිනො,
පඤ්ඤානා ධනුචෙගෙන සමපතනා කච්ඡරං.³
6005. මාණවා වමච්චිනො සුරා විත්තදණ්ඩසුතාමුඛා,
පඤ්ඤාචරො මහනාගා හස්තං භොගනා සමමුඛා.
6006. සඤ්චියො තෙලධොතායො අච්චිමනනි⁴ පහස්සරා,
විජේජාතමානා තිට්ඨනා සතරංසා විය තාරකා.
6007. ආමුඛබලවනානං ගුණිකායුරධාරිනං,
එතාදිසානං යොධානං සඛගාමෙ අපලාසිනං.
චෙදෙනො කුතො මුච්චිසස්සති සචෙ පකච්ච කාහනි.⁵
6008. තිංස මෙ පුරිසනාමුතො සඤ්චි චෙකෙකනිච්ඡිතා,⁶
යෙසං සමං න පඤ්ඤාමි කෙචලං මහිමං වරං.
6009. නාගා ච කඤ්චිතා⁷ දහනි බලවනො සඤ්චිභායනා,
යෙසං බච්චිසු සොහනනි කුමාරා වාරුදස්සනා.
6010. පිකාලධාරා පිතවසනා පිකුඤ්ඤානිවාසනා,
නාගකඛචෙධිසු සොහනනි දෙවපුනාව නාදෙන.

1. මඤ්ඤා කුඤ්ඤාචරං නාගං - මජ්ඣ.
2. තිච්ඡිණගා - මජ්ඣ.
3. කච්ඡරං - මජ්ඣ.
4. අච්චිමනනා - මජ්ඣ.

5. කාහනි - මජ්ඣ. ටී.
6. නච්චිතා - මජ්ඣ.
7. කඤ්චිතා - මජ්ඣ.

5998. මහරජ, එය එසේ මැ ය, නුවණැත්තෝ එකානකයෙන් සුව ගෙනා දෙන්නෝ ය. මැදිරියෙහි බැඳුණු පක්ෂීන් සේ ද දැල්හි බැඳුණු මසුන් සේ ද සතුරන්ගේ අතට පත් අප මහොෂධ පණ්ඩිතතෙමේ මුදවා ලියැ.

5999. මහත් බල ඇති වුළුනිබ්බාමදහන රජ මුළු රජ රකවල් කොටැ අරුණල නැගෙන කලැ උපකාරී නුවරට එළැඹියේ ය.

6000. මහාබල ඇති පක්ෂාලදෙගවාසී බ්බමදහන රජ සැට අවුරුද්දෙන් මද නැඟී හිඳුනා වූ බලවත් හස්තියකු පිටට පැන නැඟී සිය සෙනහට මෙසේ කී යැ.

6001. මැණික් ඔබා කරන ලද යන්තාභයෙන් සන්තඬ වූ රජ බොහෝ යුද්ධගිල්පයන්හි දක්ෂ වූ අතින් දුනුහී ගෙන රැස් වූ පණ්ඩිතකාර යොධයන්ට පළමු කොට පැවසී යැ.

6002. ඇතුන් නැඟන්නා වූ ද අසුන් නැඟන්නා වූ ද රිය නැඟන්නා වූ ද පයින් ගමන් කරන්නා වූ මහ සෙනහ ද රැස් වූ අතිදක්ෂ වාළවෙයි ධනුර්ධරයන් ද (ඇමැනී ය.)

6003 බලවත් වූ සැට හවුරුද්දෙන් මද නැඟී හිඳුනා වූ දළ ඇති හස්තීන් මෙහෙයවවු. වෙදෙහ රජු විසින් නිර්මාණය කරවන ලද නගරය ඇත්තු මඩින්වා.

6004 දුනුවෙයින් මුදුහළ, නියන් බඳු මුවඇති සුදු පැහැති කියුණු අග ඇති ඇට වීදුනා (ගරයෝ) මතුමත්තෙහි (හී වර්ෂා සෙයින්) වැටෙන්නා.

6005. සන්තාභයෙන් සැරසුණු, විසිතුරු දඩුවලින් යුත් ආයුධ අතින් ගත්, ඇතුන් ඉදිරියට වුව පනින්නා වූ නො සැලෙනසුලු මහත් බල ඇති කරුණ යෝධයෝ ඇතුන් වෙතැ එකතු වෙන්නා.

6006. තෙලින් මුවහත් කළ ගිනිසිළු සේ ප්‍රභාස්වර වූ අධියවී සියක්රසින් යුත් (ඔසයි) තාරකා සෙයින් බබළමින් සිටීවා.

6007. ආයුධ බලයෙන් යුත්, යුද්ධ සැටට හා අඟු පළදනා දරන්නා වූ සංග්‍රාමයන්හි නො පසු බස්නා වූ මෙ වැනි යොධයන් වෙතින් කෙසේ නම් වෙදෙහයා මිදෙන්නේ ද? ඉදින් පක්ෂියකු සේ අහසින් ගමන් කළ ද නො මිදෙන්නේ මැ ය.

6008. එක් එක් කෙනකු වෙත වෙන මැ තෝරා ගන්නාලද සියල්ල නිස්තව දහසක් වූ මාගේ යෝධයන්ට සම වූවින් මෙ මුළු පොළොවෙහි ඇවිද බැලුව ද නො දක්මී.

6009. සැට හවුරුද්දෙන් මද නැඟී හිඳුනා වූ මනා වැ සරසන ලද බලවත් දළ ඇතුන් මතැ රන්වන් කුමාරවරු බබළත්.

6010. නඳුඟුයනැ දෙවසුතුන් සේ රන්වන් හඳුනා පොරෝනා වෙන් හා සවර්ණවර්ණාලංකාරයෙන් විභූෂිත යෝධයෝ ඇතුන් පිටැ බබළත්.

6011. පාඨිනවණ්ණ¹ නොකිංසා කෙලටොනා පහස්සරා,
නිධිනි නරවිරෙති² සමධාරා සුනිසසිනා.³
6012. වෙලලාලිනො වීතමලා සික්ඛායසමයා දළහා,
ගභිනා බලවනොති සුසභාරපහාරිති.
6013. සුවණ්ණපරුසමපනහා ලොභිතකවජුපධාරිතා,
වීරතමානා සොහනති විජ්ජුවඛ්ඛසනනතරෙ.
6014. පතාකා⁴ වම්මනො සුරා අසිවමමසස කොවිද,
පරුගහහා⁵ සිකඛිතාරො නාගකඛකාතිපාතිනො.⁶
6015. එදිසෙති⁷ පරිකඛිනො නස් මොකෙබ්බා ඉතො නව,
පහාවං තෙ න පහ්ඤාචී යෙන කං මීචීලං වජෙ.
6016. කිනතු සනාරමානොව නාගං පෙසෙසි කුඤජරං,
පහවධිරුපො ආපනසි⁸ ලදධිකොසමීති⁹ මඤ්ඤසි.
6017. ඔහරෙනං¹⁰ ධතු වාපං චුරසං පවීසංහර,
ඔහරෙනං සුභං වම්මං වෙච්චියමණිසස්තං.¹¹
6018. පසසාලුඛවවණ්ණොසි මිහිතපුබ්බකච්ච භාසසි,
හොති ඛො මරණකාලෙ නාදිසි¹² වණ්ණසමපද.
6019. මොසං තෙ ගජ්ජිතං¹³ රාජ භිතතමනොහාසි ඛත්ඤය,
දුගගණෙහා හි තයා රාජා ඛච්චෙතනෙව¹⁴ සිකධිවො.
6020. තිණ්ණො භියොහා රාජා ගබ්භං සාමවෙච්චා සපරිජ්ජනො,
හංසරාජං යථා ඛච්චොනා අනුජ්ජවං පපතීසසසි.
6021. සිගාලා රත්තභාගෙන චුලලං දිසවාන කිංසුභං,
මංසපෙසිති මඤ්ඤනො පරිබ්බුලො මිගාධිමා.

1. පාඨින - මජ්ඣ.

2. නරධි රෙති - මජ්ඣ.

3. සනිසසිනා - මජ්ඣ.

4. පරාකා - මජ්ඣ. සා. පටකා - වී.

5. ධතුගහහා - මජ්ඣ. සා.

6. නාගකඛකා නිපාතිනො - මජ්ඣ.

7. එතදිසෙති - මජ්ඣ. සා. වී.

8. ආගමසි - සා. ආනපසි - මජ්ඣ.

9. සිඛකොසමීති - මජ්ඣ.

10. ඔහාරෙට - මජ්ඣ.

11. සනතීභං - සා. සනධිතං - මජ්ඣ.

12. එදිසි - මජ්ඣ. සා.

13. වජ්ජිතං - මජ්ඣ.

14. කච්චෙතනෙව - මජ්ඣ.

6011. පෙටියන් බඩ පෑ සමාන වර්ණ ඇති තෙලෙහි මුවහත් තබන ලද ප්‍රභාසිර වූ, නුවණැති මිනිසුන් විසින් නිමවන ලද මනා වෑ මුවහත් කරන ලද සම වූ ධාරා (මුවහත) ඇති-

6012. මලකඩින් තොර හිරු රැස් සේ බිබළන්නා වූ ඉතා පිරිසුදු යකඩින් නිමැවුණු දඩි වූ වහා පහර දෙන යොධයන් විසින් ගන්නා ලද-

6013. රන් කළු කළ මිටින් යුත් ලෙහෙවත් කොපු දරන අසිපත්හු ඔබ මොබ පෙරළෙන්නාහු වැසි වලාකුළු අතර වීදුලිය සේ බිබළත්.

6014. දරු සන්නාහ ඇති ගුර වූ කඩු පලිස් දැරීමෙහි අතිදක්‍ෂ වූ ඇත්කඳ වුව දෙකඩ කිරීමෙහි සමත් කඩු ශිල්පයෙහි හික්මුණු පතාක නම් අහසෙහි කරනම් ගසන යොධයෝ ඇත්නාහ.

6015. මෙ බඳු යෝධයන් විසින් පිරිවැන ලද තට මෙයින් මිදීමක් නම් නැත්තේ ය. යම් ක්‍රමයෙකින් තෝ මිටීලා පුරයට යන්නෙහි නම් එ වැනි රාජාණුවයෙක් නො දක්නෙමි.

6016. (මහරජ). කිම වහ වහා උතුම් ඇතු මෙහෙයවන්නෙහි? ප්‍රීතිමත් සවිභාවයෙන් පෙරට එන්නෙහි, ආත්මාත්මය සිද්ධ වී ය සි සිතන්නෙහි ද?

6017. (මහරජ), වාපසංඛ්‍යාත දුන්න දමාපුව මැනව. හී හකුළාපුව මැනව. වෛද්‍යවිමාණිකයෙන් අලවකාත සන්නාහය තැබුව මැනව.

6018. ප්‍රසන්න මුඛ වර්ණ ඇත්තෙහි. මද සිතා පෙරදැරි කොටු බෙණෙන්නෙහි. මරණාසන්නයෙහි වනාහි එවැනි වර්ණසමපන්නියෙක් වේ.

6019. මහරජ, තොපගේ ගර්ජනාව හිස් ය. ඝෘණීයය, තෙපි හීන්තමන්ත්‍රණ ඇති වූවහු ය. කොටළුවකට ජාති සෙසකවයකු අල්වාපියනු නො පිළිවිත් සේ තොප විසිනුදු වේදේහ රජ අල්වා-පියනු නො හැක්කේ ම ය.

6020. වේදේහ රජ ඊයේ ඇමැතිවරුන් හා පිරිවර ජනයන් සමඟ ගඟ තරණය කළේ ය. ඔහු ලුහුබඳින්නේ භංස රාජයකු ලුහුබඳ යන කවුඩකු මෙන් බිමැ හෙන්නේය.

6021. මාගාධම සිවල්ලු රාත්‍රිකාලයෙහි සුපුෂ්පිත කැල වාක්‍ෂයක් (සදරැසින්) දක මස්වැදූලි ය සි සිතන්නෝ පිරිවරා සිටියහ.

6022. විනිවිභ්‍යාසු රතතිසු උග්ගතසමිං දිවාකරෙ,
කිංසුකං චුලලිතං දිසො ආසවිඝ්ඤානා මිගාධමා.
6023. එවමෙව තුවං රාජ වෙදෙහං පරිවාරිය,¹
ආසමිඝ්ඤානා ගමිසසසි සිගාලා² කිංසුකං යථා.
6024. ඉම සස හත්පාදෙ ච කණණනාසකඤ්ච ජිනුරං,
යො මෙ අමිඤ්ඤානං හත්ගතං වෙදෙහං පරිමොචයි.
6025. ඉම මංසංච පාතබ්බං³ සුලල කන්ධා පවනතු තං,
යො මෙ අමිඤ්ඤානං හත්ගතං වෙදෙහං පරිමොචයි.
6026. යථාපි ආසහං වම්චං පථව්‍යා විතනියානි,⁴
සිහසස අපො ව්‍යගසසස හොති සබ්බසමාහතං.
6027. එවං තං විතනියානං⁵ වෙධයිසසාමි සත්ඛියා,
යො මෙ අමිඤ්ඤානං හත්ගතං වෙදෙහං පරිමොචයි.
6028. සචෙ මෙ හත්ථ ච පාදෙ ච කණණනාසකඤ්ච ජෙච්ඡයි,
එවං පක්ඛාලචණ්ඩසස⁶ වෙදෙහො ජෙදයිසසති.
6029. සචෙ මෙ හත්ථ ච පාදෙ ච කණණනාසකඤ්ච ජෙච්ඡයි,
එවං පක්ඛාලචණ්ඩියා⁷ වෙදෙහො ජෙදයිසසති.
6030. සචෙ මෙ හත්ථ ච පාදෙ ච කණණනාසකඤ්ච ජෙච්ඡයි,
එවං නන්දය දෙවියා වෙදෙහො ජෙදයිසසති.
6031. සචෙ මෙ හත්ථ ච පාදෙ ච කණණනාසකඤ්ච ජෙච්ඡයි,
එවං තෙ පුක්ඛදරසස වෙදෙහො ජෙදයිසසති.
6032. සචෙ මංසංච පාතබ්බං සුලල කන්ධා පවිසසසි,
එවං පක්ඛාලචණ්ඩසස වෙදෙහො පාවයිසසති.
6033. සචෙ මංසංච පාතබ්බං සුලල කන්ධා පවිසසසි,
එවං පක්ඛාලචණ්ඩියා වෙදෙහො පාවයිසසති.
6034. සචෙ මංසංච පාතබ්බං සුලල කන්ධා පවිසසසි,
එවං නන්දය දෙවියා වෙදෙහො පාවයිසසති.

1. පරිවාරියං - මජ්ඣං.
2. සිගාලා - මජ්ඣං.
3. ඉමං මංසංචපාතබ්බං - මජ්ඣං, සඤ්ඤා.
4. විතනියානි - මජ්ඣං, සඤ්ඤා.
5. විතනියානා - මජ්ඣං, සඤ්ඤා, චී.
6. පක්ඛාලචණ්ඩසස - මජ්ඣං, සඤ්ඤා.
7. පක්ඛාලචණ්ඩියා - මජ්ඣං, සඤ්ඤා.

6022. හිරු නැහැ රූප පහන් වූ කලා සුපිපි කැල ගස දැකූ ශාලාලයෝ සුන් වූ ආසා ඇත්තෝ වූහ.

6023. මහරජ, එසෙයින් නෙපි දු වේදේහ රජු පිරිවරා සිටූ කැලගස වටා සිටි සිවලුන් සේ සුන් වූ ආසා ඇත්තෝ වූ යන්තානුය.

6024. යමෙක් මා අතට පත් පසමිතුරු වේදේහයා මිදුයේ ද ඒ මොහුගේ අත් පා කන් නාසා ද සිදිවූ.

6025. යමෙක් මා අතට පත් පසමිතුරු වේදේහයා මිදුයේ ද ඒ මොහු ගේ ඇඟ මස් පිසිය යුතු (මාගාදීන්ගේ) මසක් මෙන් කපා හුලා ඇනා පියත්වා.

6026. යම් සේ වෘෂභයකුගේ හෝ සිංහයකුගේ හෝ ව්‍යාඝ්‍රයකුගේ හෝ සම නභා හුල් ගසා බිමැ අතුරනු ලබන්නේ වෙයි ද,

6027 එසේ මැ යමෙක් මා අතපත් පසමිතුරු වේදේහයා මුදු හළේ ද, ඒ මොහු බිමැ වතුරුවා සැනින් විදවන්නෙමි.

6028. ඉදින් මාගේ අත්පා හෝ කන්තාසා හෝ සිදින්නෙහි නම් වේදේහ රජ පඤ්ඤාලවණ්ඩි කුමරාගේ ද එසේ සිදවන්නේ ය.

6029. ඉදින් මාගේ අත්පා හෝ කන්තාසා හෝ සිදින්නෙහි නම් වේදේහ රජ පඤ්ඤාලවණ්ඩි කුමරියගේ ද එසේ සිදවන්නේ ය.

6030. ඉදින් මාගේ අත්පා හෝ කන්තාසා හෝ සිදින්නෙහි නම් වේදේහ රජ නන්ද දේවියගේ ද එසේ සිදවන්නේ ය.

6031. ඉදින් මාගේ අත්පා හෝ කන්තාසා හෝ සිදින්නෙහි නම් වේදේහ රජ ඔබගේ පුත්‍රදරාවන්ගේ ද එසේ සිදවන්නේ ය.

6032. ඉදින් මාගේ මස් කපා හුලා ඇන පියන්නෙහි නම් වේදේහ රජ පඤ්ඤාලවණ්ඩි කුමරාගේ ද එසේ පියවන්නේ ය.

6033. ඉදින් මාගේ මස් කපා හෙලා හුලා ඇන පියන්නෙහි නම් වේදේහ රජ පඤ්ඤාලවණ්ඩි කුමරියගේ ද එසේ පිය වන්නේ ය.

6034. ඉදින් මාගේ මස් කපා හෙලා හුලා ඇන පියන්නෙහි නම් වේදේහ රජ නන්ද දේවියගේ ද එසේ පියවන්නේ ය.

6035. සවෙ මංසංච ජාතබ්බං සුලල කඤ්චා පච්ඡෙසසී,
එවං තෙ පුත්තදුරස්ස වෙදෙහො පාවයිසසති.
6036. සවෙ මං චිතනිත්තාන වෙධයිසසසී සත්තියා,
එවං පඤ්ඤාලවණ්ණසස වෙදෙහො වෙධයිසසති.
6037. සවෙ මං චිතනිත්තාන වෙධයිසසසී සත්තියා,
එවං පඤ්ඤාලවණ්ණියා වෙදෙහො වෙධයිසසති.
6038. සවෙ මං චිතනිත්තාන වෙධයිසසසී සත්තියා,
එවං නන්දය දෙවියා වෙදෙහො වෙධයිසසති.
6039. සවෙ මං චිතනිත්තාන වෙධයිසසසී සත්තියා,
එවං තෙ පුත්තදුරස්ස වෙදෙහො වෙධයිසසති;
එවං නො මනනිතං රහො වෙදෙහෙන මයා සහ.
5040. යථා පලසතං¹ චලිං කොන්ඤ්ජනනී²සුනිට්ඨිතං,
උපෙනි තත්ථුතාණාය සරානං පටිභනනාවෙ.
6041. සුඛාවහො දුක්ඛනුදෙ වෙදෙහස්ස යසස්සිනො,
මනිං තෙ පටිභඤ්ඤමී උසුං පලසතෙනවි.³
6042. ඉඛ්ඤ පසස මහාරාජ සුඤ්ඤං අනොතපුරං තව,
ඕරොධා ව කුමාරා ව තව මාතා ව බන්තිය
උමමිගො⁴ නීහරිත්තාන වෙදෙහස්සපනාමිතා.
6043. ඉඛ්ඤ අනොතපුරං මඤ්ඤං ගන්ථාන විචිනාථ නං,
යථා ඉමස්ස වචනං සච්චං වා යදි වා මුසා.
6044. එවමෙනං මහාරාජ යථා ආභ මහොසධො,
සුඤ්ඤං අනොතපුරං සබ්බං කාකපච්චනකං යථා.
6045. ඉතො ගතා මහාරාජ නාරී සබ්බධිකසොභනා,
කොසුමහඵලකසුසොභනී ගංසගගෙරභාණීතී.
6046. ඉතො නීතා මහාරාජ නාරී සබ්බධිකසොභනා,
කොසෙය්‍යචසනා සාමා ජාතරූපසුමෙචලා.
6047. සුරතතපාද කලයාණී සුවණ්ණමණිමෙධලා,
පාරෙචතකබ්බි සුතත්ථු බිච්චොධා තත්ථුමඤ්ඤමා.

1. බලසතං - මජ්ඣං.
2. කොන්ඤ්ජනනා - මජ්ඣං, සා.
3. බලසතෙනවි - මජ්ඣං.
4. උමමිගා - මජ්ඣං, උමමිගා -- සා.

6035. ඉදින් මාගාදීන්ගේ පියියුතු මසක් සෙයින් මාගේ මස් කපා හුලා ඇත පියන්තෙහි නම් වේදේහ රජ ඔබගේ පුත්‍රදරාවන්ගේ ද එසේ පියවන්නේ ය.

6036. ඉදින් මා බිමැ වතුරුවා හුල් ගසා විදින්නෙහි නම් වේදේහ රජ පඤ්ඤාලවණ්ඩි කුමාරයාට ද එසේ විදවන්නේ ය.

6037. ඉදින් මා බිමැ වතුරුවා හුල් ගසා විදින්නෙහි නම් වේදේහ රජ පඤ්ඤාලවණ්ඩි කුමරියට ද එසේ විදවන්නේ ය.

6038. ඉදින් මා බිමැ වතුරුවා හුල් ගසා විදින්නෙහි නම් වේදේහ රජ නන්ද දෙවියට ද එසේ විදවන්නේ ය.

6039. ඉදින් මා බිමැ වතුරුවා හුල් ගසා විදින්නෙහි නම් වේදේහ රජ ඔබගේ පුත්‍රදරාවන්ට ද එසේ විදවන්නේ ය. වේදේහ රජු මාහා මෙසේ රහසින් මණ්ත්‍රණය කරන ලද්දේය.

6040. යම්සේ සම්කරුවන්ගේ සැතීන් මනා වැ නිමවන ලද පියයක් පවත් කළ හෙයින් පලසන නම් සන්නාහය ශරයන් වළකා ශරීරාරක්ෂාවට පැමිණේ ද?

6041. එසේ මැ වේදේහ රජුගේ දුක් දුරුකොටැ සැප එළවන්නෙමි. පලසන සන්නාහය හි වළකන්නා සේ මාගේ නුවණින් තොපගේ නුවණ වළකන්නෙමි.

6042. මහරජ, එසේ නම් ඔබගේ සිස් වූ අත්තෘපුරය බලව. ඤාත්‍රියය, ඔබගේ දේවිය ද, කුමරා ද, මවු බීසව ද උමඟින් හැරගෙනැ ගොස් වේදේහ රජුට පවරනලදහ.

6043. එසේ නම් මාගේ අත්තෘපුරයට ගොස් මොහුගේ බස් සැබෑ හෝ බොරු හෝ වේ දැයි සොයා බලව.

6044. මහරජ, මහොසධයන් කී දේ සැබෑම ය. සිස් වූ මුළු ඇතොවුර කපුටන් එක් වූ මුහුදු තෙරැ ගමක් ගෙවි.

6045. මහරජ, ස්වර්ණ ඵලකයක් වැනි ශ්‍රොණියෙන් යුක්ත වූ භංගධෙනුවක සේ මිහිරි තෙපුල් තෙපලන සියලු අභපසහින් ශෝභමාන වූ නන්ද දේවි තෙල උමඟින් ගියා ය.

6046. මහරජ, කසීසඵ හඳනා, රනින් මොනවට කළ මෙවුල්දම් පළඳනා, ස්වර්ණවර්ණ වූ, සියල් අභපසහින් ශෝභමාන වූ නන්ද දේවි මේ උමඟින් ගෙන යන ලද්දීය.

6047. (මී නන්ද දේවි තොමෝ) රත්පෑ පා ඇත්තී ය. පඤ්ඤ කලාණයෙන් යුක්ත වන්නී ය. රත්මිණිමෙවුල් ඇත්තී ය. පරෙවියනට බදු ඇස් ඇත්තී ය. බිඹුපල වැනි තොල් ඇත්තීය. මනාසිරුරින් හා කාශ වූ මධ්‍යප්‍රදේශයෙන් ද යුක්ත වන්නී ය.

6048. සුජාතා භුජලොට්ඨිව චෙලලීව¹ නනුමජ්ඣමා,
දීපසසා කෙසා අසිතා ඊසකභ්‍යපචෙලිකා.
6049. සුජාතා මීගජාපීව² හෙමනතභගිසිධාරීව,
නදීව ගිරිදුගෙභු සඤ්ජනතා බුද්ධචේතී.
6050. නාගනාසුරු කලාභි පදමා තිම්බරුසුතී,
නාතිදීපා නාතිරසසා නාලොමා නාතිලොමසා.
6051. නන්දය නුන මරණෙන නන්දසි සිරිවාහන,
අභඤ්චි නුන නන්ද ව ගච්ජාම යමසාධනං.
6052. දිඛං අධියජෙ මායං අකාසි චක්ඛුමොහනං,
යො මෙ අමීඤ්ඤං භසුගනං චෙදෙහං පරිමොචයි.
6053. අධියනති මහාරාජ දිඛමාසිධි පණ්ඩිතා,
තෙ මොචයනති අනතානං පණ්ඩිතා මනනිනො ජනා.
6054. සතති මාණවපුත්තා මෙ කුසලා සන්ධිජෙදකා,
යෙසං කතෙන මහෙතෙ චෙදෙහො මීජීලං ගතො.
6055. ඉඛං පසස මහාරාජ උමමිගං සාධු මාපිතං,
භජීතං අථ අසසානං රජානං අථ පනතිතං.
ආලොකභුතං තිට්ඨනං උමමිගං³ සාධු නිට්ඨිතං.
6056. ලාභා වන විදෙහානං යසස මෙ ඵදීපා පණ්ඩිතා,
සරෙ වසනති වීජීනෙ යථා ත්වංසි මහොසධි.
6057. වුත්ඤ්චි පරිභාරඤ්චි දිගුණං භක්ඛවෙනනං,
දුලී වීපුලං භොගං භුඤ්ජ කාමෙ රමස්ස ව.
මා විදෙහං පච්චගමා කිං විදෙහො කරිසසති.
6058. යො චජෙට්ඨ මහාරාජ භක්ඛාරං ධනාකාරණා,
උභිතානං භොති ගාරයෙහා අනතනො ච පරසස ව;
යාච ජීවෙය්‍ය චෙදෙහො නාඤ්ඤසස පුරියො සීයා.

1. චෙලීව - මජ්ඣං, සා.
2. මීගජාපීව - මජ්ඣං.
3. උමමිගං - මජ්ඣං.

6048. මනා වැ හටගත් නාග උතාවකට බඳු ලෙලෙන ගාත්‍රා ඇත්තී ය. සිහින් වූ රත්පෝරුවකට බඳු මධ්‍යප්‍රදේශ ඇත්තී ය. දික් වූ, නිල් වූ, අක්බමරු කෙසෙ කලාප ඇත්තී ය.

6049. ඕ තොමෝ සුජාත මුව පෙල්ලක බඳු ය. හිමවත් කලෑ ගිනිසිඵවකට සමාන වන්නී ය. ගිරිදුර්ගයෙකින් ගලා බස්නා කුඩා නළ කොළ සමූහයෙන් ගැවසීගත් නදියක් බඳු රොමරාඪී ඇත්තී ය.

6050. ඇත් සොබෙක අයුරින් පිහිටි උරු යුග්මයෙන් ශොභාමාන වූවා ය. පණ්ණ කලාණ ඇත්තී ය. ප්‍රථම වසසැ සිටියා ය. නිහිරි ඵල වැනි පියයුරු ඇති ස්ත්‍රීන් අතුරෙන් පළමු වැන්නී ය. නො උස් නො මිටි වූවා ය. ලොම් නැත්තී ද බොහෝ ලොම් ඇත්තී ද, නො වූවා ය.

6051. මහරජ, මෙ වැනි නන්ද දේවියගේ මරණින් ඔබ තුටු වන්නාහු නම් මම ද නන්දදේවී ද යමරජු වෙත යන්නෙමු.

6052. යමෙක් මා අතට පත් පසම්තුරු වෙදෙහයා මිදුයේ වෙ ද, ඒ ඔබ දිව්‍ය මායමක් දන්නාහු ද? ඇසට ඉන්ද්‍රජාලයක් කළාහු ද?

6053. මහරජ, මේ ලෝකයේ නුවණැත්තෝ දිව්‍ය මායම් හදරත්. ඒ පණ්ණික මන්ත්‍රී ජනයෝ තමා විපතීන් මුද් ගනිත්.

6054. උම. බිඳීමෙහි දණ්ණ තරුණ යෝදයෝ මට ඇත්තා හ. ඔවුන් විසින් කරන ලද උමඟින් වේදේහ රජ මිටිලා පුරයට ගියේ ය.

6055. ආලෝකවත් වැ සිටින උමඟ මනා වැ නිම කොටැ ඇත්තේ ය. ඇත්, අස්, රිය, පාබල සෙනහ පිළිරු සිතියම් ලෙසින් තනවා ඇත්තේ ය. මහරජ, එසේ නම් මනා වැ නිම වූ උමඟ බලනු මැන.

6056. මහොෂධිය, ඔබ වැනි පණ්ණික ජනයෝ යම් ගෙයෙකු හෝ රටෙකු හෝ වෙසෙත් නම් ඒ වීදේහ වැස්සනට ද වූයේ මහත් ලාභයෙකි.

6057. වෘත්තීය ද ගම් බිම් ආදිය හා බත් වැටුප ද දෙතුණ කොටැ දෙන්නෙමි. අනිත් බොහෝ සම්පත් ද දෙන්නෙමි. කාමයන් අනුභව කරව, රමණය කරව, වීදේහ පුරයට පෙරළා නො යා. වීදේහ කුමක් කරන්නේ ද?

6058. මහරජ, යමෙක් ධන හේතුවෙන් තම ස්වාමියා හරහේ නම් හේ තමා හා මෙරමා යන දෙදෙනා විසින් ම ගැරැහිය යුත්තෙක් වේ. වේදේහ රජුගේ දිවි ඇතිතෙක් අනෙකකුගේ සේවකයෙක් නො වන්නෙමි.

6059. යො ව්‍යෙඨං මහාරාජ භක්ඛාරං ධනකාරණං,
උභීතකං හොති භාරයොහා අක්ඛතො ව පරසස ව;
යාචි තිට්ඨය්‍ය වෙදෙහො නාඤ්ඤසස විජීතෙ වසෙ.
6060. දම් නිකඛසහසසං තෙ ගාමාසීතිඤ්ච කාසිසු,
දුසීසතානි චත්තාරී දම් හරියාසතඤ්ච තෙ;
සබ්බං සෙනඛගමාදය සොඤ්ඤී ගච්ඡ මහොසධං.
6061. යාචං දදන්තු භජීනං අසසානං ආගුණං විධං,
තපෙත්තු අත්තපාතොන රථිකෙ පත්තිකාරකෙ.
6062. භජී අසස රථෙ පත්ති ගච්ඡව්‍යාදය පණ්ඩිත,
පසාතු තං මහාරාජා වෙදෙහො මීරීඉං ගතං.
6063. භජී අසසා රථා පත්ති සෙනා පදිසසතෙ මහා,
චතුරධිතී හිංසරූපා කීන්තු මඤ්ඤනති පණ්ඩිතා.
6064. ආනන්දෙ තෙ මහාරාජ උක්ඛමො පතිදිසසති,
සබ්බං සෙනඛගමාදය සොඤ්ඤී පනො මනොසධො.
6065. යථා පෙනං සුසානසමී ජධ්ධිකා චතුරො ජනා,
ඵචි කම්පීඉච්චෙය නාමො ජධ්ධිකා ඉධාගතා.
6066. අථ කං කෙන ව්‍යෙඨංකෙන කෙන වා පන හෙතුනා,
කෙන වා අත්ථාතෙන අක්ඛනං පරිමොචයි.
6067. අත්ථං අත්ථන වෙදෙහ මනං මනෙතන ඛත්තිය,
පරිචාරසිසසං රාජානං ජම්බුදීපංච සාගරො.
6068. දිත්තං නිකඛසහසසං මෙ ගාමාසීති ව කාසිසු,
දුසීසතානි චත්තාරී දිත්තං හරියාසතඤ්ච මෙ.
සබ්බං සෙනඛගමාදය සොඤ්ඤීනමි ඉධාගතො.
6069. සුසුඛං චත සංචාසො පණ්ඩිතෙතීති සෙනක,
පත්තිච්ච පඤ්ඤරෙ බද්ධෙ මච්ඡ ජාලගතෙරිචි;
අමීක්ඛහත්ථගතෙ මොචයි තො මහොසධො.

6059. මහරජ, යමෙක් ධන හේතුවෙන් සවකීය ස්වාමියා හරහා නම් හේ තමා හා මෙරමා යන දෙදෙනා විසින් ම ගර්භා ලැබිය යුක්තෙක් වේ. වේදෙහ රජු වසනා තාක් අන් විචිතයෙකු නො වසන්නෙමි.

6060. මහොෂධය, ඔබට රන් නිෂ්ක දහසක් ද, කසි රටෙහි ගම් අසුවක් ද, දසින් සාරසියයක් ද, බිරියන් සියයක් ද දෙමි. සියලු සෙනහ ගෙනූ සුවසේ යව.

6061. ඇතුනට හා අසුනට යම් පමණ දෑ අවශ්‍ය වේ ද, එය ද්විගුණ කොට පොහෝනා පමණ දෙන්නා. රථ සේනාවන් හා පාබල සේනාවන් ආහාර පානයෙන් සතුටු කරන්නා.

6062. මහොෂධ පණ්ඩිතය, ඇත් අස් රිය පාබල සේනාවන් ගෙනූ යව. මිච්චා පුරයට ගිය තොප ඒ වේදෙහ රජ දකීවා.

6063. ඇත්, අස්, රිය, පාබල යන අතිවිශාල වූ භයානක වතුරඹිනී සේනාවක් පෙනේ. පණ්ඩිතවරු ඒ කුමකු යි සිතන්නාහු ද?

6064. මහරජ, ඔබගේ සිත තුටු කරන උතුමා පෙරළා එතු ඉපතේ. සියලු සෙනහ ගෙනූ මහොෂධ පඩිතුමා මෙහි සුවසේ පැමිණියේ ය.

6065. යමෙක් සතරදෙනෙක් මල මිනිසකු ඔසොවා ගෙනූ ගොස් අමුසොහොනෑ හැරූ දමා එක් ද, එසෙයින් අපි දු තොප කම්පිල්ලිය රටෙහි හැරූ දමා මෙහි ආවෙමු.

6066. එසේ ඇති කලා කවර ක්‍රමයෙකින්, කවර හේතු යෙකින්, කෙවර අතීයෙකින් සතුරන්ගෙන් තම දිවි මුද ගත්තහු ද?

6067. මහරජ, ඔවුන්ගේ අතීය මාගේ අතීයෙන් ද ඔවුන්ගේ මන්ත්‍රණය මාගේ මන්ත්‍රණයෙන් ද පිරිවැරුවෙමි. එ මතු නොව දඹදිව පිරිවැරූ සයුර සේ එක් සියක් රජුන් පිරිවරනලද එරජු ද පිරිවරන්නෙමි.

6068. රන් නිෂ්ක දහසක් ද, කසි රටෙහි ගම් අසුවක් ද දෑයන් සාරසියයක් ද, බිරියන් සියයක් ද මට දෙන ලද ය. සියලු සේනා කොටස් ගෙනූ සුවසේ මෙහි ආවෙමි.

6069. සේනකය, ක්‍රවණුත්තන් හා වාසය ඒකාන්තයෙන් සුව ගෙනූ දෙන්නේ ය. මැදිරියෙකු බැඳුණු කුරුල්ලන් සේ ද දලෙහි හසු වූ මසුන් සේ ද සතුරන්ගේ අතට පත් අප මහොෂධ පණ්ඩිත තෙම මුදලිය.

6070. එවමෙනං මහාරාජ පණ්ඩිතා හී සුඛාවහා,
පකඛිව පඤ්ජරෙ ඛද්ධෙ මචෙජ ජාලගතෙරිව;
අමීනනහස්සගතෙ මොවයි නො මහොසධො.
6071. ආහඤ්ඤිනතු සබ්බඵණා හෙරියො දෙණ්ඩිමානි ව,
නදනතු මාගධා¹ සඤ්ඤා වග්ග වදතු² දුඤ්ඤී.
6072. ඔරොධා ව කුමාරා ව වෙසියානා ව බ්‍රාහ්මණා,
බහුං අනතං ව පානඤ්ඤි පණ්ඩිතස්සාභිභාරයුං.
6073. හඤ්ඤාරුහා අනීකට්ඨා රජීකා පඤ්ඤාරකා,
බහුං අනතඤ්ඤි පානඤ්ඤි පණ්ඩිතස්සාභිභාරයුං.
6074. සමාගතා ජානපද නෙගමා ව සමාගතා,
බහුං අනතඤ්ඤි පානඤ්ඤි පණ්ඩිතස්සාභිභාරයුං.
6075. බහුජ්ජනො පසතෙනාසී දිසවා පණ්ඩිතමාගතෙ,
පණ්ඩිතමඤ් අනුපපතෙ වෙලුකෙඛපො අවනතථානී.

මහාලම්මගාකණ්ඩං.

6076. යචෙ වො චුඤ්ඤමානානං සත්තනානං උදකණ්ණවෙ,
මනුසසබලිමෙසානො නාවං ගණ්ණගායා රකඛසො;
අනුචුඛං කථං දඤ්ඤා මුඤ්ඤෙසී දකරකඛිනො.³
6077. මාතරං පඨමං දජ්ජං හරියං දඤ්ඤාන භාතරං,
නතො සහායං දඤ්ඤාන පඤ්ඤමං දජ්ජං බ්‍රාහ්මණං;
ජට්ඨාහං දජ්ජමනානං නෙව දජ්ජං මහොසධං.
6078. පොපෙතා තෙ ජනෙතඤ්ඤි ව දීඤ්ඤානුකම්පිකා,
ජමහී තඤ්ඤි පද්ධංසමී⁴ පණ්ඩිතා අස්සඤ්ඤිනී;
අඤ්ඤා උපනීසං කඤ්ඤා වධා තං පරිමොවයි.
6079. නං නාදිසිං පාණදදිං ඔරසං ගබ්භාධාරිණිං,
මාතරං කෙන දෙසෙන දජ්ජාසී දකරකඛිනො.

1. මාගන සඤ්ඤා - මජ්ඣං.
2. නදනතු - මජ්ඣං, සෞ.
3. දකරකඛසා - මජ්ඣං, සෞ, වී.
4. පද්ධංසමී - මජ්ඣං.

6070. මහරජ, එය එසේ මැ යැ. පණ්ඩිතයන් හා වාසය එකාන්තයෙන් සුව ගෙනා දෙන්නේ ය. මැදිරියෙක්හි බැඳුණු කුරුල්ලන් සේ ද, දූලෙක බැඳුණු මසුන් සේ ද සතුරන්ගේ අතට පත් අප මහොඝධ පණ්ඩිත තෙම මිදිය.

6071. සියලු වීණාද බෙර ද පණා බෙර ද වාදනය කරවූ. මාගධසඞ්ඛයෝ නාද කෙරෙත්වා. මහබෙර මිහිරි ලෙස නදදේවා.

6072. ඇතොවුද කාන්තාවෝ ද, කුමාරවරු ද, ඔව්ගයෝ ද, බමුණෝ ද බොහෝ වූ ආහාර පාන පණ්ඩිතයන් වෙතැ එළැවුහ.

6073. ඇත්, අස්, රිය, පාබල සේනාවෝ ද, පණ්ඩිතයනට බොහෝ වූ ආහාර පාන එළැවුහ.

6074. රැස් වූ දානුවැස්සෝ රැස්වූ නියමගම් වැස්සෝ (ඔහු) පණ්ඩිතයනට බොහෝ වූ ආහාර පාන ද එළැවුහ.

6075. පණ්ඩිතයන් ආ කලා දකෑ බොහෝ ජනයෝ සතුටට පත්වූහ. පණ්ඩිතයන් මියුළු කුට්ටිට පැමිණි කලා පිළි හිය සිසැරීම ද පැවැත්විණි.

මහාඋමමග්ගකාණ්ඩය යි.

6076. ඉදින් තොප සත්දෙන මහත් වූ ගැඹුරු දියෙකැ ගමන් ගන්නා කලා මිනිස් බිලි අපේක්ෂායෙන් එක් දිය රකුසෙක් නැව ගන්නේ නම් අනුපිළිවෙළින් දිය රකුසාට කෙසේ කවුරුන් දී තමා මුදන්තෙහි ද?

6077. පළමුව වැදූ මව දෙන්නෙමි. (දෙවනුව) තන්ද දේවිය දී (කුන්වැනිව) මලණුවන් ද, ඉක්බිති යහළුවාද දී පස්වැනිව කේටටට බමුණා දෙන්නෙමි. සවැනිව මම තමන් ද දෙන්නෙමි. මහොඝධ පණ්ඩිතයන් නො දෙන්නෙමි

6078. (හලතා දේවී) තොපගේ මව තොප පෝෂණය කළා ය. බොහෝ කල් අනුකම්පා ඇත්තී ය. ජමිහී නම් බ්‍රාහ්මණයා තොප කෙරෙහි කිපුණු කලා කුවණැති අර්ථදර්ශී මවු තොමෝ අන්‍යයකු ඉදිරිපත් කොටැ තොප වධයෙන් මිදුවා ය.

6079. එසේ ප්‍රාණය දුන් ලෙහි හොවා හැදූ දසමසක් කුසැ දරු මැණියන් කිනම් දෙසෙකින් දිය රකුසාට දෙන්නහු ද?

6080. දහරාවිය අලඛිතාරා ධාතෙරති අපිළිඤ්ඤානං
දෙවාරිකො අනිකට්ඨො අනිවෙලං පජගසති.¹
6081. තකොපි පචිරාජානං සයං දුතානි සාසනි,
මාතරං තෙන දෙසෙන දජ්ජාහං දකරකඛිනො.
6082. ඉජ්ඣමෙකං පචිරා අච්චනාපියවාදිනි,²
අනුග්ගතා³ සීලවතී ඡායාව අනපායිනී.
6083. අකොසාධනා පඤ්ඤවතී පඤ්ඤිතා අසුදසසිනී,
උඛ්ඛිරිං තෙන දෙසෙන දජ්ජාසී දකරකඛිනො.
6084. ධිඛ්ඛාරතිසමාපකං අනසුචසමාගනං,
සා මං සකානං පුකතානං අයාවං යාවතෙ ධනං.
6085. සොහං දදමි සාරකොතා බහුං උච්චාවචං ධනං.
සුදුච්චපං චජිකාන පච්ජා සොවාමී දුම්මනො;
උඛ්ඛිරිං⁴ තෙන දෙසෙන දජ්ජාමී⁵ දකරකඛිනො.
6086. යෙනොචිතා ඡානපද ආනිතා⁶ ච පච්චගහං,
ආහනං⁷ පරරජෙජභි අභිට්ඨාය බහුං ධනං.
6087. ධනුග්ගහානං පචිරං සුරං තිඛිණමනානිනං,
හාතරං තෙන දෙසෙන දජ්ජාසී දකරකඛිනො.
6088. මයොචිතා⁸ ඡානපද ආනිතා ච පච්චගහං,
ආහනං පරරජෙජභි අභිට්ඨාය බහුං ධනං.
6089. ධනුග්ගහානං පචරො සුරො තිඛිණමනානි ච,
මයායං සුඛිකො රාජා අනිමඤ්ඤති දුරකො.
6090. උපට්ඨානමපී මෙ අයොෂ න යො ඵති යථා පුරෙ,
හාතරං තෙන දෙසෙන දජ්ජාහං දකරකඛිනො.

1. සංජගසති - මජ්ඣං.
2. පියහාණිනී - මජ්ඣං, ස්වා.
3. අනුපුබ්බතා - මජ්ඣං, ස්වා.
4. උච්චවි - මජ්ඣං.
5. දජ්ජාහං - මජ්ඣං.
6. ආනිතො - මජ්ඣං.
7. ආහට්ඨා - ස්වා.
8. යෙනොචිතා - මජ්ඣං, ස්වා.

6080. තරුණ කතක සේ නො පැළඳිය යුතු ආභරණ පළ-
දින්නී ය. දෙරටුපල්ලන් හා සෙබළුන් හා සමඟ බොහෝ කොටු
මහඟිත් සිතාසෙන්නී ය.

6081. තවද අසල්වැසි රජුනට (මා කී ලෙස හඟවා) තොමෝ
මැ දුනයන් යවන්නී ය. මම ඒ දෙසය හේතු කොට ගෙන
දියරකුසාට මව බිලිකොටු දෙන්නෙමි.

6082-6083. ස්ත්‍රී සමූහයාට නායක වූ අතීශයින් ප්‍රියවාදී වූ
ලදරු කල පටන් අනුව ගීයා වූ සිල්වත් වූ සෙවනැල්ල සේ
අත් නොහැර පවත්නා වූ ක්‍රොධ නො කරනසුලු නුවණැති
පණ්ඩිත වූ අසීදර්ශී වූ උබ්බරිය (නන්ද දේවිය) කවර දෙසයක්
නිසා දියරකුසාට දෙන්නහු ද?

6084. කාමසම්භෝගයෙහි ඇලුණු කෙලෙස් වසභයටසත්
මගෙන් මී තොමෝ මගේ දරුවනට අයත් නො ඉල්විය යුතු
ධනය ඉල්ලන්නී ය.

6085. ඒ මම අතීශයින් ඇලුණෙමි බොහෝ කුදුමහත් ධනය
දෙන්නෙමි. නො දියයුතුදේ දී පසුව දෙමනසින් ශෝක කරමි.
ඒ දෙසය නිසා උබ්බරිය දියරකුසාට දෙන්නෙමි.

6086. යමකු විසින් ජනපද වැසියෝ වඩනා ලද්දෝ ද,
බැහැර සිටි තෙපි රජයට පමුණුවන ලද්දහු ද, බැහැරි රාජ්‍යයන්
ගෙන් බොහෝ ධනය පැහැර ගෙනෙන ලද්දෝ ද,

6087. ධනුර්ධරයනට අග්‍ර වූ, ශූර වූ, තික්ෂණමන්ත්‍රී නම්
ඒ සහෝදරයා කවර දෙසයක් නිසා දියරකුසාට දෙන්නහු ද?

6088. මා විසින් ජනපද වැසියෝ වඩන ලද්දෝ ය.
මොහු රජගෙට ගෙනෙන ලදහ. බොහෝ වූ ධනය පර දෙසින්
ගෙනෙන ලද්දේ ය.

6089. මම ධනුර්ධරයනට උතුමිය, ශූරයෙමි. තියුණු නුවණ
ඇත්තෙමි, මා විසින් මේ රජ සුවිත කරන ලද්දේ ය යි
ඒ තරුණ තෙම මා ඉක්මවා හතියි.

6090. ආයතීවතී, හෙතෙම පෙර සේ මට උපස්ථානයට ද
නො එයි, ඒ දෙසය හේතුකර ගෙනා සහෝදරයා දිය රකුසාට
දෙන්නෙමි.

6091. එකරකෙනන උභයො තුවං ච ධනුසෙඛවා,
උහො ජාතෙත්ථ පඤ්චාලො සභායා සුසමාවයා.
6092. වරියා නං අනුඛන්ධිකො එකදුකඛසුඛො නව,
උසුනකෙසා නෙ දිවාරකඨං සබ්බකිවෙච්ඡු ව්‍යාවචො;
සභායං කෙන දෙසෙන දජ්ජාසි දකරකඛිනො.
6093. වරියාය¹ අයං අයො පජග්ගිකො² මයා සහ,
අජ්ජාසි තෙන වචණ්ණන අතිවෙලං පජගසති.³
6094. උඛඛරියාපි⁴ මෙ අයො මනායාමී රහොගතො,
අනාමනා පවිසති පුඛෙඛ අපට්චෙවදිනො.
6095. ලද්ධවාතරා කතොකාසො අභිරිතං අනාදරං,
සභායං තෙන දෙසෙන දජ්ජාහං දකරකඛිනො.
6096. කුසලො සබ්බනිමිත්තානං රුද්ධාඤ්ඤ ආගතාගමො,
උප්පාදෙ⁵ සුඛිනෙ යුතො නිය්‍යාණෙ ච පචෙචසනෙ.
6097. පදො⁶ භුමමනාලිකඛසමිං නකඛතපදකොච්චෙද,
බ්‍රාහ්මණං තෙන දෙසෙන දජ්ජාසි දකරකඛිනො.
6098. පරියායමපි මෙ අයො මීලයිතො⁷ උදිකඛති,
තසමා අජ්ජ භමුං ලුද්ධං දජ්ජාහං දකරකඛිනො.
6099. සසමුද්දපරියායං මහිං සාගරකුණ්ඩලං,
වසුන්ධිරං ආවසයි අමච්චපරිවාරිනො.
6100. වාතුරනොනා මහාරචෙඨා වීජිතාවී මහබ්බලො,
පච්ච්‍යා එකරාජාසි යසො නෙ වීසුලංගතො.
6101. සොළසිත්ථිසහසුභානි ආමුත්තමණිකුණ්ඩලො,
නානාජනපද නරියො⁸ දෙවකඤ්ඤපමා සුභා.

1. වරියා මං - මජ්ඣං, සා.
2. පඤ්චග්ගිකො - මජ්ඣං.
3. පාජගසති - මජ්ඣං.
4. උඛඛරියාපි - මජ්ඣං.
5. උප්පාදෙ - මජ්ඣං.
6. පදො - මජ්ඣං, සා.
7. උච්චිතො - මජ්ඣං, සා.
8. නාරී - මජ්ඣං, සා.

6091-6092. තෙපි ද, මේ ධනුශෙඛර කුමාරයා ද යන දෙදෙනා ම එක්මු රැයෙක මේ නගරයෙහි මැ උපන් පඤ්චාලයෝ ය. සම වියස්හි යහළුවෝ වූහ. හේ ජනපද වාරිකායෙහි නොහැර පසුගමන් කෙළේ යැ, නොප හා සමාන සුව දුක් ඇත්තේ යැ. දිවා රාත්‍රී උත්සාහවත් වැ සියලු කටයුත්තෙහි නිරත ය. කවර දේශයෙකින් යහළුවා දිය රකුසාට දෙන්නෙහිද?

6093. ආයතීවතී, මේ තෙම කුඩා කලූ මා සමග හැසිරෙන කල්හි මහභද්ධන් සිනාසුනේ යැ, අද ද පෙරැ සේ මා සමග සීමා ඉක්මවා මහභද්ධන් සිනාසෙයි.

6094. ආයතීවතී, නන්ද දේවිය සමඟ රහොගත වැ මන්ත්‍රණයෙහි යෙදෙන විටද කලින් නො දන්වා නො විමසා ඇතුළු ගබට ද පිවිසෙයි.

6095. වාරය ලදුයෙමි. කළ අවකාශ ඇත්තෙමි යි ලජ්ජා නැති ආදර නැති යහළුවා ඒ දේශයෙන් මම දියරකුසාට දෙන්නෙමි.

6096. සියලු නිමිත්තෙහි දක්ෂ වූ සතුන්ගේ හඬ දන්නා වූ උගත් ආගම ඇති වන්ද සුයතී ග්‍රහණ උල්කාපාත දික්දහ ආදි උත්පාතයන් හා ස්වප්නයන්හි ඉෂටානිෂට ඵල දැනීමෙහි යෙදුණු ගෙන් පිටවීමෙහි හා ගෘහප්‍රවේශයෙහි ද ගුහාගුහ කීමෙහි දක්ෂ වූ,

6097. භූමියෙහි හා අන්තරීක්ෂයෙහි ද ගුණදෙස් කීමට යමර්ථ වූ නක්ෂත්‍රපදයෙහි ඵලාඵල දැනීමෙහි දක්ෂ වූ පුරොහිත බමුණා කවර දේශයක් නිසා දියරකුසාට දෙන්නෙහි ද?

6098. ආයතීවතී, මේ තැනැත්තා පිරිස් මැද ද මා දෙසැ ඇස දල්වා බලයි. එනිසා රෙද වූ බැම නැඟීම ඇති බ්‍රාහ්මණයා මම දිය රකුසාට දෙන්නෙමි.

6099. ඇමතියන් විසින් පිරිවරනලද තෙපි සමුද්‍ර සිසාරා ඇති මහා සාගරයට කුණ්ඩලාහරණ වූ සකලවිධ සම්පත්තීන් දරන පෘථිවියෙහි වාස කරන්නහු ය.

6100. සතර මහාසාගරය හිමිකොට ඇති මහරටක් ඇත්තහු යැ, දිනු සඩුගාම ඇත්තහු යැ, මහාබල ඇත්තහු යැ, මුළුලොවට අසහාය රජ වව. ඔබගේ කීර්තිය මහත් බවට ගියේය.

6101. පැළඳි මිණිකොඩොල් ඇති දිව්‍යකන්‍යාවන් හා සමාන විවිධ ජනපදයනට අයත් යහපත් ය්ත්‍රිහු සොළොස් දහසක් වෙති.

- 6102. එවං සම්බන්ධසම්පන්නං සබ්බකාමසමීඤ්ඤිතං,
සුඛිකාතං පියං දීපං ජීවිතං ආහු ඛන්තිය.
- 6103. අප් කං කෙන විචේණින කෙන වා පන හෙතුනා,
පණ්ඨිතං අනුරක්ඛනොපාණං වජසී දුච්චජං.
- 6104. යතොපි ආගතො අයො මම හත්ථං මහොසධො,
නාභිජානාමී ධීරස්ස අනුමත්තමි දුක්ඛතං.
- 6105. සචෙ ව කිසම්චී කාලෙ මරණං මෙ සුභෙ පියා,
සුත්තෙ ව මෙ පසුතෙ ව¹ සුඛාපෙය්‍ය මහොසධො.
- 6106. අනාගතං පච්චුප්පන්නං සබ්බමත්ථං විපක්ඛති,
අනාපරාධකම්මන්තං න දජ්ජං දකරක්ඛිතො.
- 6107. ඉදං සුභොප් පඤ්චාලා චූළනියස්ස² භාසිතං,
පණ්ඨිතං අනුරක්ඛනොපාණං වජසී දුච්චජං.
- 6108. මාතු හරියාය භාතුච්ච සබ්බෙනා චුභමණස්ස ව,
අත්තනො වාපි පඤ්චාලො ජනනං වජසී ජීවිතං.
- 6109. එවං මහත්ථිකා³ පඤ්ඤා නිසුණා සාධුච්චන්තති,
දිට්ඨධම්මො⁴ භිත්තස්සාය සම්පරායෙ සුඛාය ව.

දකරක්ඛිතපඤ්ඤා.

- 6110. හෙරි උප්පලවණ්ණසි පිතා සුඤ්ඤාදනො අහු,
මාතා ආසී මහාමායා අමරා ඛිඤ්ඤාදුරි.
- 6111. සුචො අහොසි ආනන්දො සාරිපුත්තොසි චූළනී,
මහොසධො ලොකනාමො එවං ධාරෙප් ජාතකං.*

මහාඋමමගජාතකං නවමං.

1. සො මෙ සුත්තෙ පසුතෙ ව - මජ්ඣං.
2. චූළනෙය්‍යස්ස - මජ්ඣං.
3. මහිද්ධිකා - මජ්ඣං, වී. සා.
4. දිට්ඨධම්ම - මජ්ඣං, සා.

* කෙවිට්ඨො දෙවදත්තොසි කල්‍යාණ චූළනනන්දිකා,
පඤ්චාලවණ්ණී සුන්දරිදෙවී වාසී යසසිකා.
අභිබ්බෙට්ඨා ආසී කාරිත්තො පොඨපාදෙ ව සුක්ඛසො,
පිලොභිකො ව දෙවිත්තො යෙනකොවාපි සච්චිතො.
දෙවිදුඛරා දිට්ඨධම්මාසී සාලිකාවාසී කුඤ්ඤි
වෙදෙහො ලාච්ඤිති.

ඉමාසි දෙව භාරායො ඛ්‍යාසු සිහලපොඤ්ඤා දියැත්ති. සාමපොඤ්ඤා ඉතො විසරියා. හෙරි ඉච්චාදිකා පන දෙව භාරායො සබ්බපොඤ්ඤා ඵකසරියා.

6102. මහරජ, මෙසේ සුඛිතයන්ගේ සර්වාඛත සම්පූර්ණ වූ සකලවිධ කාමියන්ගෙන් සමාද්ධියට පත් පීචිතය දීඬ වූයේ ද ප්‍රිය යැ යි පණ්ඩිතයෝ කියත්.

6103. එසේ ඇති කලැ, ඔබ කිනම් කරුණක් නිසා කුමක් හේතුකැර ගෙන පණ්ඩිතයන් රකිමින් හළ නොහැකි පීචිතය හැරැපියන්නහු ද?

6104. ආයඨාවතී, මහොෂධි පණ්ඩිත තෙම යම් දවසක මා වෙත පැමිණියේ ද එතැන් පටන් ඒ තුවණැත්තාගේ කුඩා වූ වරදකුණු නො දැනිමි.

6105. ඉදින් කිසි කලෙකැ මාගේ මරණය ප්‍රථමයෙන් සිද්ධ වේ ද, මහොෂධි පණ්ඩිත තෙම මාගේ දරුවුණුබුරන් සුවපත් කරන්නේ ය.

6106. අනාගත වර්තමාන සකලාර්ථයන් මනාව දකී. නිරපරාධි ක්‍රියා ඇති තැනැත්තා දිය රකුසාට නො දෙමි.

6107. පක්‍ෂාලරට වැසියනි, වූලනී රජුගේ මේ වචන අසත්වා. මහොෂධි පණ්ඩිතයන් රකිමින් හළ නොහැකි තම දිවි හරියි.

6108. පක්‍ෂාල රජ මවගේ ද, බිරිඳගේ ද, සොහොයුරාගේ ද, යහළුවාගේ ද, පුරොහිත බ්‍රාහ්මණයාගේ ද, තමාගේ ද යන සඳෙනාගේ දිවි පණ්ඩිතයන් සඳහා හැරැයෙයි.

6109. සුක්‍ෂම වූ ප්‍රඥා නොමෝ මෙසේ මහත් අර්ථ ඇත්තී ය. යහපත් චින්තා ඇත්තී ය. මෙලොව හිත පිණිස ද, පරලෝ සුව පිණිස ද පවත්නී ය.

උදකරාක්ෂස ප්‍රශ්නය යි.

6110. උත්පලවර්ණා නොමෝ එකලැ හෙරි පරිබ්‍රාජිකාව වූවා ය. සුඤ්ඤාන රජ පියා විය. මායා බීසව මව ද බීඛොදේවී අමරා දේවී ද වූවා ය.

6111. ආනන්ද සඨවිර සුව පොතන විය. ශාරිපුත්‍ර සඨවිර වූලනී බ්‍රහ්මදත්ත රජ විය. මහොෂධි පණ්ඩිත තෙම මෙකලැ ලොකසාමී වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ ය යි මෙසේ ජාතකය දරවු.

නවවැනි මහාඋමගෙහ ජාතක යි.

10. මහාවෙසසනතරජාතකං

- 6112. ඵ්ඤ්ඤී වරවාණණ්ණෙන වරසසු දසධා වරෙ,
පථව්‍යා වාරුපුබ්බධී යං කුඤ්ඤා මනසො පියං.
- 6113. දෙවරාජ නමො න්‍යන්දු කිං පාපං පකතං මයා,
රමමා වාවෙසී මං යානා වානොච ධරණීරුහං.
- 6114. න වෙච්ච තෙ කතං පාපං න ච මෙ කම්මසී අපජියා,
පුඤ්ඤඤඤී තෙ පරිකම්මං යෙන තෙචං වදමහං.
- 6115. සතඤ්ඤෙ මරණං කුඤ්ඤා විනාභාවො භවිස්සති,
පතිග්ගණ්ණාහි මෙ ඵනෙ වරෙ දස පච්චෙච්ඡතො.
- 6116. වරං වෙ මෙ අදෙ සසක සබ්බභූතානම්ඤ්ඤර,
සිචිරාජසස භද්දනොත තස් අසසං නිවෙසනො.
- 6117. නීලනෙතතා නීලභමු නීලකම්ච යථාමීගී,
ඵ්ඤ්ඤී නාම නාමෙන තස්පසසං පුඤ්ඤරී.
- 6118. පුඤ්ඤා ලභෙථ වරදං යාවයොගං¹ අමච්ඡරිං,
පුච්ඡතං පතිරාජෙහි කිකම්මනාං යසසන්තං.
- 6119. ගබ්භං මෙ ධාරයනඤ්ඤා මජ්ඣමඛං අනුනතන,²
කුච්ඡී අනුනතනො අසස වාපංච ලිඛිතං සමං.
- 6120. ඵනා මෙ නසපනෙයසුං පලිතා නසසනකු වාසච,
කායෙ රජො න ලිප්පෙථ චජ්ඣං වාපි පමොචයෙ.
- 6121. මයුරකොකුචාභිරුදෙ නාරීවරගණායුතෙ,
බුජ්ජවෙලාපකාකිණණ්ණ³ සුතමාගධවණ්ණිතෙ.

- 1. ඵ්ඤ්ඤී - මජ්ඣ. සං.
- 2. යාවයොගී - මජ්ඣ. සං.
- 3. අනුගණනං - මජ්ඣ. සං.
- 4. බුජ්ජවෙලාපකාකිණණ්ණ - සං. බුජ්ජවෙලාපකාකිණණ්ණ - ඊ.

10. මහාවෙස්සන්තර ජාතකය

6112. සක්දෙව රජ: චූසනී බියොවුනි, උතුම් පැහැයපුවෙන් යුත් තැනැත්තිය, දසවිධ වරයක් ලැබූ ගන්න. උතුම් ලකුණින් හොබනා තැනැත්තිය, පොළොවෙහි යමක් තොප සිතට ප්‍රිය නම් එය ගන්න.

6113. චූසකීදේවී: දෙවරජ, ඔබගට නමස්කාර වේවා! මා කවර නම් පවක් කරන ලද ද? සැඬපවන රූකක් හෙළන්නා සේ කුමක් හෙයින් යහපත් තැනින් මා පහ කෙරෙත් ද?

6114. තොප කළ පවෙක් නැත. තෙපි මට අප්‍රිය ද නොවන්නහු. යම් හෙයකින් තොපට මෙසේ පවසම ද ඒ තොපගේ පින් පිරිහුණු බැවිනි.

6115. තොපගේ මරණය ආසන්නය ය. (අප කෙරෙත්) වෙන් වීම සිදු වන්නේ ය. මා දෙන මේ දසවිධ වරය පිළිගනු.

6116. සවිසතුනට අධිපති සක්දෙව රජුනි, ඉදින් මට වරයක් දෙවු නම් ඔබගට අභිවෘද්ධියක් වේවා පින්වත, සිරිරජුගේ හවතෙහි අගමෙහෙසි වෙමවා.

6117. සක්දෙව රජුනි, නිල්වන් ඇස් ඇති මුවැත්තියක සේ නිල්වන් නෙත් නිල්වන් බැම ඇත්තක් වෙමවා. එහිදු චූසකී නමින් යුතු වෙමවා.

6118. කැමැති සම්පත් දෙන ඉල්වන්නට යුද්ධ නොමසුරු කීර්ති ඇති පිරිවර ඇති යටත් රජුන් විසින් පුදනු ලබන පුතකු ලබමවා.

6119. ගැබ් දරන මාගේ කුස උස් නො වේවා. සමසේ ලියවුණු දුහුම්මක් සෙයින් උස් නො වූ මැද පෙදෙස වේවා.

6120. සක්දෙව රජුනි, මගේ පියොවුරු නො ඵල්බේවා. පැසුණු හිසකෙස් නො පැනේවා. සිරුරෙහි රජස් නො වැනේවා. වධයට පත් වූවන් මුදන්නට ද සමත් වෙමවා.

6121. පින්වත් සක්දෙව රජුනි, මොනරුන් හා කොස්ලිහිණියන් විසින් කැරෙන නද ඇති, උත්තම කාන්තාවන් ගැවැසෙන, කුරුන් කුදුන් හා ලදරුවන් බලවතුන් (රජමැදුර රකින රාජ පුරුෂයන්) ගෙන් ආකීර්ණ, වන්දිතවටයන් හා කිලිඟුන් විසින් කැරුණු වැණුම ඇති,

6122. විත්‍රග්ගලෙරුසුසිනෙ¹ සුරාමංසප්පනොධනො,
සිවිරාජස්ස හදදෙනො තත්ථ අස්සං මහෙසියා.

6123. යෙ තෙ දස වරා දිත්තා මයා සබ්බධගසොහනො,
සිවිරාජස්ස වීජීනෙ² සබ්බෙ තෙ ලච්ඡසී වරෙ.

6124. ඉදං වක්ඛාන මසවා දෙවරාජා සුජමසකී,
චුසන්තියා³ වරං දක්ඛා අනුමොදිත්ථ වාසවො.

දසවරගාථා.

6125. *තනො චුත්තා සා චුසකී ඛත්තියෙ උපපජ්ජථ,
ජෙත්‍රුත්තරමිති නගරෙ සඤ්ජයෙන සමාගමී.

6126. දස මාසෙ ධාරසිත්ඛානා කරොනතී පුරපදකඛිණං,
වෙසසානං වීජියා මජ්ඣෙකි ජනෙසි චුසකී මමං.

6127. න මඤ්ඤං මත්තකං නාමං නසි පෙහතිකසමභවං,
ජානොමිති වෙසසවීජියං තසමා වෙසසනාතරො අහු.

6128. යදහං දුරකො හොමී ජාතියා අට්ඨවසසිකො,
තද නිසජ්ජ පාසාදෙ දනං දතුං වීචිතාසිං.

6129. හදයං දදෙයාං වත්ඛුමිපි මංසමිපි රුධිරමිපි ව,
දදෙයාං කායං සාවෙත්ඛා යදි කොචී යාවයෙ⁴ මමං.

6130. සභාවං වින්තයනාස්ස අකමිපිකමසණ්ඨිතං,
අකමිපි තත්ථ පයචී සිනෙරුවනවටංසකා.

6131. පරුළුකච්ඡනබලොමා පංකදනා රජසසිරා,
පග්ගඤ්ඤ දකඛිණං බාහුං කිං මං යාවතති බ්‍රාහ්මණා.

6132. රත්තං දෙව යාවාම සිචීනං රට්ඨවඛන්තා,
දදුචී පවරං නාගං ඊසාදනං උරුළුභවං.

6133. දදුමී න විකමපාමී යං මං යාවතති බ්‍රාහ්මණා,
පභිතනං කුඤ්ජරං දතං ඔපචුඤ්ඤං ගජුත්තමං.

1. විත්‍රග්ගලෙ සුසිනෙ - මජ්ඣං.
2. හදදෙනො - මජ්ඣං.
3. චුසන්තියා - මජ්ඣං, සා. ව.
4. යාවයො - සා. ව.
* මරමෙ පොත්තෙ න දිස්සන්ති.

6122. පසහතුරු රැවට බදු කන්කලු රැවත් යුක් මනහර විසිතුරු යන්රුවනින් හෙබි දෙරකවුළු ඇති සුරාමසින් ප්‍රබොධ වන මිනිසුන් ඇති ඒ මැදුරෙහි සිව්වර්ෂට අගමෙහෙසුන් තත්හි වෙමවා.

6123. සක්දෙව් රජ: සියලු අභපසහින් හොබනා කැනැත්තිය, මා විසින් යම් දසවර කෙනෙක් තොපට දෙන ලද ද ඒ සියලු වර සිව්වර්ෂගේ රාජාභයහි දී ලබන්නහු ය.

6124. මෙපවත් කියා සුජාගේ හිමි වූ මසවත් නම සක්දෙව්වරජ ඵ්‍රසනියට දසවරය දී සතුටු සිත් ඇත්තේ විය.

දසවරගාථා යි.

6125. ඒ දෙව්ලොවින් වුන වූ ඒ ඵ්‍රසනි තොමෝ සෞත්‍රිය කුලයෙහි උපන්නා ජේතුන්තර නුවර සඤ්ජය කුමරු ගා එක් (මෙහෙසි) වූවා ය.

6126. ඵ්‍රසනි තොමෝ දසමසක් මුළුල්ලෙහි කුසින් දරා නුවර පැදකුණු කරන්නී වාණිජවිථිය මැද කරවූ සුනිසරයෙහි මා ප්‍රසුත කළා.

6127. මාගේ (වෙසතුරු) නම මවුපසට අයත් නො වෙයි, පියපසට ද අයත් නො වෙයි. යම් හෙයෙකින් වෙළෙඳ විථියක් උපනිව් ද එහෙයින් වෙසතුරු නම් වීම්.

6128. මම යම් කලෙක උපනින් අට හැවිරිදි දරුවීම ද එ කලැ පහයෙහි (පලක් බැඳ) හිඳූ දත් දෙන්නට සිතීමි.

6129. ඉදින් කිසිවෙක් මා යදනේ නම් (ඕහට) හදවත ද ඇසුරු මසුරු ලෙහෙසු දෙනුයෙමි, කය ද දස්බව අස්වා දෙන්නෙමි.

6130. මසුරු බැව්හි නො පිහිටි අවල වූ දත් දියටි සව්භාවය සිතන වෙසතුරු කුමරහුගේ සිත අනුව මෙරගල මුදුන්මල් කොට් ඇති පාටීවී තොමෝ කම්පිත වූ.

6131. දික් වූ කිහිලි ලොම් නිය වෙරලොම් ඇති මල හුන් දත් ඇති බුලි වගුළ කෙහෙ ඇති බමුණෝ දකුණත නහා මා අනින් කුමක් ඉල්වත් ද? (කුමර ඇසී).

6132. සිව්වර වඩන රජකුමනි, රුවනක් ඉල්වමහ. කවර රුවනෙක යත්: රියහිස් බදු දළ ඇති බර උසුලනු සමත් උකුම් ඇත් රුවන දුන මැනවි.

6133. බමුණෝ මා අතින් යමක් ඉල්වත් ද ගිලියෙන මද ඇති මනාදළ ඇති රාජවාහන වූ උකුම් ඇත්රජහු දෙමි. කම්පිත නො වෙමි.

6134. හස්තිකඛිකිකො මිරුඤ්ඤා රාජා වාගාධිමානාසො,
 බ්‍රාහ්මණානං අද දනං සිව්නං රට්ඨවධිඵනො.
6135. කදසි යං භිංසනකං කදසි ලොමභංසනං,
 හස්තීනාගෙ පදිනතමහි මෙදිතී සමකමපථ.
6136. කදසි යං භිංසනකං කදසි ලොමභංසනං,
 හස්තීනාගෙ පදිනතමහි බ්‍රිබ්භීඤ්ඤා නගරං තද.
6137. සමාකුලං පුරං ආසි සොසො ව චීපුලො මහා,
 හස්තීනාගෙ පදිනතමහි සිව්නං රට්ඨවධිඵනො.
6138. අපේඤ්ඤා වතනති සඤ්ඤා කුමුලො හෙරවො මහා,
 හස්තීනාගෙ පදිනතමහි මෙදිතී සමකමපථ.
6139. *අපේඤ්ඤා වතනති සඤ්ඤා කුමුලො හෙරවො මහා,
 හස්තීනාගෙ පදිනතමහි බ්‍රිබ්භීඤ්ඤා නගරං තද.
6140. අපේඤ්ඤා වතනති සඤ්ඤා කුමුලො හෙරවො මහා,
 හස්තීනාගෙ පදිනතමහි සිව්නං රට්ඨවධිඵනො.
6141. උග්ගා ව රාජපුත්තා ව වෙසියානා ව බ්‍රාහ්මණා,
 හත්ථාරුභා අනිකට්ඨා රජීනා පතතිකාරකා.
6142. කෙවලො වාපි නිගමො සිවසො වාපි සමාගතා,
 දිස්වා නාගං නියමානං තෙ රඤ්ඤා පච්චෙදයුං.
6143. විධමං දෙව තෙ රට්ඨං පුත්තො වෙසසනනගරා කච,
 කථං නො හස්තීනං දජජා නාගං රට්ඨස්ස පුජිතං.
6144. කථං නො කුඤ්ඤරං දජජා ඊසාදනතං උරුලුභවං,
 ඛෙත්තඤ්ඤං සබ්බයුධානං සබ්බසෙතං ගජුත්තමං.
6145. පඤ්ඤාකමබ්බලසඤ්ඤානං පභීනතං සතකුමඤ්ඤා,
 දනතීං සවාලච්ඡිතීං සෙතං කෙලාසසාදිසං.¹
6146. සසෙතච්ඡිතං සච්චපථෙයං² සාථබ්බණං³ සහස්ථිපං,
 අග්ගයානං රාජවාහිං බ්‍රාහ්මණානං අද ධනං.⁴

1. සාදිකං - මජ්ඣං.
 2. සඋපාදෙයං - මජ්ඣං. පුපඤ්ඤා - සයා.
 3. සාධබ්බණං - මජ්ඣං.
 4. ගජං - මජ්ඣං.
 * ඉමා ගාරාසො මරමමසොනිකෙ න දියානති.

6134. සිව්ඵල වඩන වෙසතුරු මහරජ ත්‍යාගයෙහි පිහිටි සිත් ඇති වූ ඇත් කදින බැස බමුණන්ට ඇත්රජු දන් දින.

6135. උතුම් ඇත්රජු දුන් කල්හි පොළොව යැලිණ. එසඳ යම් බිහිසුණු බවක් වී ද එසඳ ලොමුදහගැන්ම වී.

6136. ඇත්රජු දුන් කල්හි නුවර කැළඹිණ, එද යම් නියනකයෙක් වී ද එසඳ ලොමුදහගැන්ම වී.

6137. සිව්ඵල වඩන ඇත්රජු දුන් කල්හි නුවර අඩුල් විය. මහත් සෝභයෙක් ද වී.

6138. ඇත්රජු දුන් කල්හි පොළොව කම්පා විය. එසඳ එහි මහත් වූ බිහිසුණු හඬෙක් පවතී.

6139. එසඳ ඇත්රජු දුන් කල්හි නුවර කැළඹිණ. ඉක්බිති එහි පැතීර උස් වූ බිහිසුණු මහ හඬෙක් පවතී.

6140. සිව්ඵල වඩන උතුම් ඇතු දන් දුන් කලා මහත් බිහිසුණු විශාල හඬෙක් ඒ නගරයෙහි පවතී.

6141. ප්‍රසිද්ධ වූ මිනිස්සු ද රජදරුවෝ ද වෙළෙඳෝ ද, බමුණෝ ද ඇත්රුවෝ ද අසරුවෝ ද විද්‍යාරෝ ද පාබල සෙනහ ද—

6142. මුළු නියමමම් වැසි කෙළෙඹියෝ ද සිව්ඵල වැසියෝ ද එක්ඳේ වූ ඇතු රැගෙන යනු දකැ (පිය) රජුට සැලකළාහ.

6143. දේවයන් වහන්ස, තොපගේ රට නසමින් තොපගේ පුත් වෙසතුරු රජ රටවැසියා පිදු අපගේ ශ්‍රේෂ්ඨ හස්තියා කෙසේ නම් දෙන්නෝ ද?

6144. විසතිස් බදු දළ ඇති බර උසුලනු සමත් සියලු යුදයෙහි ජයගුම් දත් හැම අවයව සුදු වූ අපගේ උතුම් ඇතු කෙසේ නම් දෙන්නෝ ද ?

6145. රත්පලසින් වැසුණු මද වැහෙනු වූ සතුරන් මඩනා මනා දළ ඇති කෙලාසකුට පර්වතයට බදු සුදුපැහැති වාමර සහිත,

6146. සේසත් සහිත වූ බුමුතුරුණු උඩුවියන් ජවනිකා සහිත වූ ඇත් වෙදුන් සහිත වූ ඇත් ගොවිවන් සහිත වූ රජු උසුලන අග්‍ර යාන වූ ධනය කැලිඟුරට බමුණන්ට (කවර හෙයින්) දුන්නෝ ද?

- 6147. අත්තං පානඤ්ච යො දජ්ජා වත්ථසෙත්තාසත්තානි ව,
එතං ඛො දුතපතිරූපං එතං ඛො බ්‍රාහ්මණාරහං.
- 6148. අයං තෙ වංසරාජා නො සිව්තං රට්ඨවඩ්ඪන්තං,
කථං වෙසස නතරො පුත්තො ගජං භාජෙති සඤ්ජය.
- 6149. සචෙව¹ ක්ථං න කරිසසසි සිව්තං වචනං ඉමං,
මඤ්ඤා තං සහපුත්තෙන සිව් හජෙත් කරිසසරෙ.
- 6150. කාමං ජනපදෙ මාසි රට්ඨං වාපි විනසසතු,
නාහං සිව්තං වචනා රාජපුත්තං අදුසකං;
පබ්බාජෙය්‍යං සකා රට්ඨා පුත්තො හි මම ඔරසො.
- 6151. කාමං ජනපදෙ මාසි රට්ඨං වාපි විනසසතු,
නාහං සිව්තං වචනා රාජපුත්තං අදුසකං;
පබ්බාජෙය්‍යං සකා රට්ඨා පුත්තො හි මම අනුජො.
- 6152. නවාහං තසස්² දුඛෙහය්‍යං අරියසීලවතො හි යො,
අසිලොකොපි මම අසස පාපඤ්ච පසචෙ බ්‍රහුං;
කථං වෙසසනාරං පුත්තං සජෙන්න සාතයාමසෙ.
- 6153. මා නං දණ්ණික සජෙන්න න හි යො බ්‍ජඩ්ධනාරහො,
පබ්බාජෙහි ව නං රට්ඨා වචෙඛ වසතු පබ්බතෙ.
- 6154. එසො චෙ සිව්තං ජජෙදු ජන්දං න පනුදමසෙ,
ඉමං සො වසතු රත්තං කාමෙ ව පරිභුඤ්ජතු.
- 6155. තතො රත්තා විචයනෙ සුරියසුභගමනමපති,³
සමග්ගා සිව්චයො භුක්වා රට්ඨා පබ්බාජයත්තු නං.
- 6156. උට්ඨෙහි කත්තෙ තරමානො ගත්තො චෙසසනාරං වද,
සිව්චයො දෙව තෙ කුඤ්ඪා නෙගමා ව සමාගතා.
- 6157. උග්ගා ව රාජපුත්තා ව චෙසියානා ව බ්‍රාහ්මණා,
හත්ථාරුහා අනිකට්ඨා රථිකා පත්තිකාරකා;
කෙචලො වාපි නිගමො සිව්චයො වාපි සමාගතා.
- 6158. අසමා රත්තා විචයනෙ සුරියසුභගමනමපති,
සමග්ගා සිව්චයො භුක්වා රට්ඨා පබ්බාජයත්ති නං.

1. සචෙඛ - මජ්ඣ.
2. තසස් - මජ්ඣ., සභා.
3. සුරියභගමනෙ සති - ජෙජ්.

6147. හෙතෙම ආභාරජාන ද වස්ත්‍ර ද යෙනසුන් ද දෙන්නේ යැ. තෙල දනට නිසි ය. තෙල බමුණන්ට යෝග්‍ය යැ.

6148. සඤ්ජය රජතුමනි, මේ වෙසතුරු පරපුරු විසින් අපට ආ රජෙක. තොපගේ වෙසතුරු පුත් කෙසේ නම් සිවිරට වඩන ඇතු දෙන්නේ ද?

6149. ඉදින් හෙපි සිවිරට වැසියන්ගේ මෙ බය නො කරන්නවු නම් සිවිරට වැසියෝ චුතු හා සමග තොප අත්පත් කරනී සිතමිහ.

6150. ඒකාන්තයෙන් ජනපදය නැති වේවා. රට ද වැනැස්වො. මම සිවිරට වැසියන්ගේ වචන හේතුචින් නිදෙස් රජපුතු සියරටින් නො තොරනෙමි. මාගේ ඕරසපුත්‍ර හෙයිනි.

6151. ඒකාන්තයෙන් ජනපදය මට නො වේවා. රට ද වැනැස්වො. මම සිවිරට වැසියන්ගේ බස් හෙයින් නිදෙස් රජපුතු සියරටින් නො තොරනෙමි. හේ මා නිසා උපන් පුත් හෙයිනි.

6152. මම ඔහුට දෝහී නො වෙමි. යම් හෙයෙකින් හේ උතුම් සිල් ඇත්තේ ද එහෙයිනි. මට අපකීර්ති ද වෙයි. බොහෝ පව් ද රැස් වේ. කවර හෙයින් වෙසතුරු සුතු අවියෙකින් මරවමි දැ යි (සඳමහරජ කී.)

6153. ඔහු දඩින් ද සැනින් ද නො නැසුව මැනැවි. හේ දහගෙට ද නො නිසි ය. ඔහු රටින් නොදුටුව මැනැවි. වඩකැගිරියෙහි වෙසේවා යි (සිවිරට වැසියෝ කීහ.)

6154. ඉදින් මේ සිවිරට වැසියන්ගේ කැමැත්ත නම් ඒ කැමැත්ත නො දුරලමිහ. හේ මේ රාත්‍රිය වෙසේවා. කාමසම්පත් ද අනුභව කෙරේවා.

6155. ඉක්බිති රාත්‍රිය අවසන්හි ඉරු උදවන කලා සිවිරට වැසියෝ සමගි වැ ඔහු රටින් පිට කෙරෙත්වා යි (රජ) කියැ.

6156. කාරියකරවන ඇමැතිය, වහා නැහෙව. වෙස්සන්තර වෙත ගොස් මෙසේ කියව: දේවයිනි, සිව්හු ද නියමිගම් වැසි කෙළෙහියෝ ද එක්රැස් වැ තොපට කිපුණාහ.

6157. ප්‍රසිද්ධ වූ මිනිස්සු ද රජදරුවෝ ද වෛශ්‍යයෝ ද බමුණෝ ද ඇතැරුවෝ ද අසරුවෝ ද රියැදුරෝ ද පාබල සෙනහ ද නියමිගම්වැසි සියල්ලෝ ද සිව්හු ද එක්රැස් වූහ.

6158. මෙ රැය ඉක්මැ හිරු උදවන වෙලෙහි සිව්හු සමග වැ තොප රටින් තොරනී යනු යි.

362. ජාතකපාළි -- මහානිපාතො.

- 6159. ස කතනා තරමානොව සිවිරාජෙන පෙසිනො,
ආමුත්තභසාභරණො සුවසො වජ්ජනභුසිනො.
- 6160. සීයං නභානො උදකෙසො ආමුත්තමණිකුණඛලො,
උපාගමී පුරං රමමිං වෙසසනාරනිවෙසනං.
- 6161. තස්දදස කුමාරං සො රමමානං සකෙ¹ පුරෙ,
පරීකිණණං අමචෙවහි තීදසානංව වාසවං.
- 6162. සො තස් ගන්ධා රමමානං² කතනා වෙසසනාරං බුච්චි,
දුක්ඛං තෙ වෙදසිසාමී මා මෙ කුණ්ඨී රචෙසභ.
- 6163. වජ්ජිඤා රොදමානො සො කතනා රාජානමබුච්චි,
භතනා මෙසි මහාරාජ සබ්බකාමරසාභරො;
දුක්ඛං තෙ වෙදසිසාමී තස් අසාසයනකු මං.
- 6164. සිවයො දෙව තෙ කුඳ්ධා නෙගමා ව සමාගතා,
උග්ගා ව රාජපුත්තා ව වෙසියානා ව බ්‍රාහ්මණා.
- 6165. භසාරුභා අනීකට්ඨා රථීකා පඤ්ඤාරකා,
කෙචලො වාපි තීගමො සිවයො වාපි සමාගතා.
- 6166. අසමා රතයා විවසනෙ සුරියසුභමනමංකි,³
සමග්ගා සිවයො භුඤා රට්ඨා පබ්බාජයනතී තං.
- 6167. කීසමී මෙ සිවයො කුඳ්ධා නාභං පසාමී දුක්ඛනං,⁴
තමමී කතෙන වියාචිකඛි කසමා පබ්බාජයනතී මා.
- 6168. උග්ගා ව රාජපුත්තා ව වෙසියානා ව බ්‍රාහ්මණා,
භසාරුභා අනීකට්ඨා රථීකා පඤ්ඤාරකා;
නාගදනෙන ඛීයනතී තසමා පබ්බාජයනතී තං.
- 6169. භදයං චත්ඛුමසභං දජජං කිං මෙ බාහිරකං ධනං,
හිරඤ්ඤං වා සුවණණං වා මුත්තා වෙචරියා මණි.
- 6170. දක්ඛණං වාපභං බාහුං දිඤා යාවකමාගතෙ,
දදෙය්‍යං න චිකමෙපය්‍යං දනෙ මෙ රමතී මනො.

1. සකං - මජ්ඣං.
 2. තරමානො - මජ්ඣං.
 3. සුරියසුභමන මංකි - මජ්ඣං.
 4. යො න පසාමී දුක්ඛං - මජ්ඣං, සභා.

6159. සිව්වරු වසින් මෙහෙයන ලද ඒ කාරියකරවන ඇමැති වෙලෙව් වෑ මෑ පැළැඳි භස්තාභරණ ඇතියේ මොනොවට හන් පිළි ඇත්තේ සඳුනෙන් සැරැසුණේ,

6160. හිසින් ස්නාන කෙළේ තෙත් කෙහෙ ඇති වෑ පළන් මිණිකොඩොල් ඇති වෑ වෙසතුරු නිවෙස් වූ රමණ වූ පුරයට එළැඹියේ යෑ.

6161. ඒ ඇමැති සිය නුවරැ නවතිසා දෙවියන් මෑදු ප්‍රීත වන සක්දෙව් රජු මෙන් ඇමැතියන් පිරිවැරු දුන් දනෙහි සිත් අළුවන වෙසතුරු කුමරු දිවි.

6162. ඒ කාරියකරවන ඇමැති එහි ගොස් ප්‍රීත වන වෙසතුරු කුමරුහට මෙසේ කී: රජකුමනි, තොප වහන්සේට දුක් භස්තක් දන්වන්නෙමි. මට නඟමක් කිපෙව.

6163. ඒ ඇමැති රජකුමන් වැදෑ හඬමින් මෙසේ කී: මහරජ, තෙපි වනාහි කැමැති සියලු රස ගෙන දෙන මාගේ සමාමි වව. තොප වහන්සේට දුක් භස්තක් දන්වන්නෙමි. එහිලා මා සනසන්වා.

6164. දේවයන් වහන්ස, සිව්හු තොප වහන්සේට කිපියහ. නියමගම් වැස්සෝ ද ප්‍රසිද්ධ පුද්ගලයෝ ද රාජපුත්‍රයෝ ද වෙළෙඳෝ ද බමුණෝ ද රැස්වූහ.

6165. ඇතරුවෝ ද අසරුවෝ ද රියසරුවෝ ද පාබල සෙනහ ද හුදෙක් නියමගම්වැස්සෝ ද සිව්හු ද. වූහ.

6166. මෙ රැ අවසන්හි තීරු උදවන සමසෙහි සිව්හු සමග වෑ තොප වහන්සේ රචින් නෙරති යි (කී යෑ.)

6167. සිව්හු කවර කරුණෙහි මට කිපියාහු ද? නපුරු කොට කරනලද්දක් මම නො දක්මි. කාරියකරවන ඇමැතිය, මට එය වීස්තර කොට කියව. කවර හෙයින් මා නෙරන් ද?

6168. ප්‍රකට පුද්ගලයෝ ද රාජපුත්‍රයෝ ද වෙළෙඳෝ ද බමුණෝ ද ඇතරුවෝ ද අසරුවෝ ද රියසරුවෝ ද පාබල සෙනහ ද ඇතු දන් දිම හේතුයෙන් දෙස් පහළ කෙරෙති. එහෙයින් තොප වහන්සේ නෙරති.

6169. මම හදවන (පපුමස්) ද ඇස් ද දෙන්නෙමි. මාගේ බාහිර ධන දිම ගැන කියනු කීම? රන් හෝ අමුරන් හෝ මුතු මැණික් හෝ වෙරළමිණි හෝ දෙන්නෙමි.

6170. වෙන පැමිණි යාවකයන් දැකූ දකුණන හෝ දෙන්නෙමි. නො වරදවන්නෙමි. මා සිත දීමෙහි ඇළේ.

6171. කාමං මං සිවියො සබ්බං පබ්බාපෙත්තු හනන්තු වා,
නෙව දනා වීරමිසසං කාමං ජිනුන්තු සත්තධා.
6172. එවං තං සිවියො ආහු නෙගමා ව සමාගතා,
කොතනිමාරාය තීරෙන ගිරිං ආරක්ඛරං පති;
යෙන පබ්බරිතා යහති තෙන ගවජතු සුබ්බතො.
6173. සොභං තෙන ගමිසසාමී යෙන ගවජනති දුසකා,
රත්තිනීවං මෙ බ්බඵ යාව දනං දදමහං.
6174. ආමන්තයිත් රාජා නං මඤ්ඤිං සබ්බධගසොභනං,
යං තෙ කිංඤ්චි මයා දිත්තං ධනං ධංඤ්ඤිං විජ්ජති.
6175. තීරක්ඛං වා සුචණ්ණං වා මුත්තා වෙඵරියා බ්බු,
සබ්බං තං නිදහෙය්‍යාසී යඤ්චි තෙ පෙත්තිකං ධනං.
6176. තමබ්බවී රාජපුත්ති මඤ්ඤිං සබ්බධගසොභනා,
කුභිං දෙව නිදහෙය්‍යාමී¹ නමෙම අකඛාති පුච්ඡිතො.
6177. සීලවනෙනසු දජ්ජාසී² දනං මඤ්ඤිං යඵාරහං,
න හි දනා පරං අපී පතිට්ඨා සබ්බපාණිනං.
6178. පුත්තෙසු මඤ්ඤිං දය්‍යාසී³ සඤ්ජයා⁴ සපුරමහි ව,
යො ව තං හත්තා මඤ්ඤියා සත්තවං තං උපට්ඨහෙ.
6179. නො වෙ තං හත්තා මඤ්ඤියා මයා විපඵවසෙන තෙ,
අඤ්ඤිං හත්තාරං පරියෙස මා කිසිත් මයා විනා.
6180. අභං හි වනා ගවජාමී සොරං වාළමිභායුතං,
සංසයො ජීවිතං මයං එකකසස්⁵ බ්‍රහ්මවනො.
6181. තමබ්බවී රාජපුත්ති මඤ්ඤිං සබ්බධගසොභනා,
අභුමෙම කරං තු හණ්ඨි පාපකං වන භාසසි.
6182. නෙස ධමෙමා මහාරාජ යං නිං ගවෙජයා එකකො,
අහමපි තෙන ගවජාමී යෙන ගවජසි බන්තිය.
6183. මරණං වා තයා සඤ්ඤිං ජීවිතං වා තයා විනා,
තදෙව මරණං සෙය්‍යො යඤ්චි ජීවෙ තයා විනා.

1. නිදහමි - මජ්ඣං. සා.
2. දජ්ජසි - මජ්ඣං. සා.
3. දයෙසි - මජ්ඣං. සා. ටී.
4. සඤ්ජරා - මජ්ඣං. ටී.
5. එකකසස් - මජ්ඣං.

6171. එකාන්තයෙන් සියලු සිව්හු මා රටින් තොරත්වා. නොහොත් නසත්වා. (ඔහු) එකාන්තයෙන් (මා) සත්කඩක් කොටු කපත්වා. එහෙත් දීමෙන් නො වළකින්නෙමි යි වෙසතුරු රජ කීය.

6172. සිව්හු ද රැස්වූ නියමගම් වැසියෝ ද (නොපට) මෙපේ කීහ: කොන්කිමාරා නමැති ගංතෙරින් අරඤ්ජර නමැති පර්වතය බලා වරද කළ රජදරුවෝ යම් මහෙකින් යෙද්ද ඒ මහින් මනා පැවැතුම් ඇති වෙසතුරු රජ යේවා යි ඇමති අනෙක් හස්තක් දකී.

6173. වරද කළ තැනැත්තෝ යම් මහෙකින් යන්නාහු ද එ මහින් ඒ මම ද යන්නෙමි. මම දනයක් දෙමි. එක් දවසකට මට සමාව දෙව යි වෙසතුරු කී.

6174. වෙසතුරු රජ සියලු අභපසහින් හොබනා මදි දේවිය ඇමැති: මා නොපට දුන් ධනධාන්තයක් ඇද්ද

6175. අමුරන් හෝ රත්රන් හෝ බොහෝ වූ මුතු හෝ වෙරළමිණි හෝ ඇද්ද පියාගෙන් (මවුපියන්ගෙන්) ගෙනෙන ලද යම් ධනයක් ඇද්ද ඒ සියල්ල නිදන් කොටු තබවයි කී.

6176. සියලු අභපසහින් හොබනා මදි නම් රජ දුටු දේවයිනි, කවර නම් තැනෙකැ නිදන් කොට තබනෙමි ද? විවාරන ලද මට ඒ ස්ථානය කියවයි පැවැසූ ය.

6177. මදිදේවිනි, සිලවන්තයන් කෙරෙහි සුදුසු පරිදි දෙව. සවිසතුනට දනයට වැඩි උතුම් පිහිටෙක් නැත.

6178. මදිදේවිනි, දරුවන් කෙරෙහි ද නැදිමයිලන් කෙරෙහි ද දයාමෙත්‍රී පතුරව. යමෙක් තොපගේ ස්වාමියා යැ යි අදහස් කෙරවූ නම් ඔහුට මැනවින් උපස්ථාන කරව.

6179. මාගේ වෙන් වීමෙන් පසු ඒ මා තොපගේ සැමියකු ලෙස නො සිතව. වෙන ස්වාමීපුරුෂයකු සොයා ගනුව. මාගේ වෙන් වීම හේතු කොටුගෙන කෘශ නො වව.

6180. මම බිහිසුණු වල්ලුවන් ගැවැසුණු මහවනයට යමි. මහවනයෙහි හුදෙකලාවැ වෙසෙන මාගේ ජීවිතය සැක සහිත ය.

6181. හැම අභපසහින් හොබනා මදිදේවි, අහෝ පෙර නො පැවැසූ වදනක් (අද) කියහි. එකාන්තයෙන් නසුරක්—අනාභියක් (අද) කියහි යැ යි වෙසතුරු රජහට කීවා ය.

6182. මහරජ, යම් හෙයෙකින් හුදෙකලා වූ තෙපි (වනයට) යන්නාහු නම් ඒ ධර්මය නො වෙයි. දේවයිනි, යම් තැනකට තෙපි යන්නහු නම් මම ද එ තැනට යමි.

6183. තොප සමග මරණය හෝ තොපගෙන් වියෝ වූ ජීවත්වීම හෝ යන මේ දෙකින් තොපගෙන් වෙන් වූ ජීවත්-වීමට වඩා මරණය උතුම්.

6184. අභිං නිජාලයිනාන ඵකජාලයමාහිතං,
තත් මෙ මරණං සෙයොගා යකෙඤ්චි ජිවෙ තයා වීනා.
6185. යථා ආරඤ්ඤිකං නාගං දතං අනෙවති හන්ති,
ජෙසසනාං ගිරිදුග්ගෙසු සමෙසු විසමෙසු ච.
6186. ඵචං තං අනුගච්ඡාමි පුතෙන ආදය පච්ඡතො,
සුභරා තෙ හවිසසාමි න තෙ හෙසසාමි දුබ්භරා.
6187. ඉමෙ කුමාරෙ පසසනොගා මඤ්ඤකෙ පියභාණිනො,¹
ආසිනෝ වනගුමෙසම් න රජ්ජසස සරිසසයි.
6188. ඉමෙ කුමාරෙ පසසනොගා මඤ්ඤකෙ පියභාණිනො,
කීළනොන වනගුමෙසම් න රජ්ජසස සරිසසයි.
6189. ඉමෙ කුමාරෙ පසසනොගා මඤ්ඤකෙ පියභාණිනො,
අසසමෙ රමණියමිති න රජ්ජසස සරිසසයි.
6190. ඉමෙ කුමාරෙ පසසනොගා මඤ්ඤකෙ පියභාණිනො,
කීළනොන අසසමෙ රමෙමි න රජ්ජසස සරිසසයි.
6191. ඉමෙ කුමාරෙ පසසනොගා මාලධාරී අලඛානෙන,
අසසමෙ රමණියමිති න රජ්ජසස සරිසසයි.
6192. ඉමෙ කුමාරෙ පසසනොගා මාලධාරී අලඛානෙන,
කීළනොන අසසමෙ රමෙමි න රජ්ජසස සරිසසයි.
6193. යද දකඛිසි නච්චනොන කුමාරෙ මාලධාරීනො,²
අසසමෙ රමණියමිති න රජ්ජසස සරිසසයි.
6194. යද දකඛිසි නච්චනොන කුමාරෙ මාලධාරීනො,
කීළනොන අසසමෙ රමෙමි න රජ්ජසස සරිසසයි.
6195. යද දකඛිසි මාතඛං කුඤ්ඤරං සට්ඨිභායනං,
ඵකං අරඤ්ඤඤි වීචරනං න රජ්ජසස සරිසසයි.
6196. යද දකඛිසි මාතඛං කුඤ්ඤරං සට්ඨිභායනං,
සායං⁴ පාතො වීචරනං න රජ්ජසස සරිසසයි.

1. පියභාණිනෙ - මජ්ඣ. සන.

2. ආසනෙ - මජ්ඣ.

3. මාලධාරීනෙ - මජ්ඣ. සන, වී.

4. සාරං - මජ්ඣ.

6184. තොපගෙන් වෙන් වූ ජීවත්වීමට වඩා විනකයෙහි ගිනි දල්වා එක මැ ගිනි ජාලාවක් වූ කලැ එහි මාගේ මරණය උතුම්.

6185. යමසේ ඇතිනි සම වියම ගිරි දුර්ගයන්හි හැසිරෙන දරනවැසි දළඟනකු අනු වූ යේ ද.

6186. එසෙයින් දරුවන් රැගෙන තොප අනු වූ එම්. තොප විසින් සුවසේ පෝෂණය කළ හැකි තැනැත්තියක් වන්නෙමි. දුහර නො වන්නෙමි.

6187. මිහිරි බස් ඇති ප්‍රිය වදන් ඇති මහවනයෙහි වෙසෙන මේ කුමරුන් දක්නේ රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6188. මිහිරි බස් ඇති ප්‍රිය වදන් ඇති මහවනයෙහි ක්‍රීඩා කරන මේ කුමරුන් දක්නේ රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6189. මිහිරි බස් ඇති ප්‍රිය වදන් ඇති රමණීය ආශ්‍රමයෙහි වෙසෙන මේ කුමරුන් දක්නේ රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6190. මිහිරි බස් ඇති ප්‍රිය තෙපුල් ඇති සිත්කලු අසපුවෙහි සෙල්ලම්කරන මේ කුමරුන් දක්නේ රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6191. රමණීය අසපුවෙහි මල්මාලා දරන අලංකාර වූ මේ කුමරුන් දක්නේ රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6192. රමය අසපුවෙහි සෙල්ලම් කරන මල්මාලා දරන අලංකාර වූ මේ කුමරුන් දක්නේ රාජ්‍යය නොසිහිකරන්නෙහි.

6193. රමණීය අසපුවෙහි මල්මාලා දරමින් නටන කුමරුන් යම් කලෙක දක්නෙහි ද එකලැ රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6194. රමය වූ අසපුවෙහි මල්මාලා දරමින් නටන සෙල්ලම් කරන කුමරුන් යම් කලෙක දක්නෙහි ද එකලැ රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6195. හුදෙකලා වූ වනයෙහි හැසිරෙන සැටවස් පිරුණු මාතඛය නම් ඇතු යම් කලෙක දක්නෙහි ද එකලැ රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6196. උදේ සවස හැසිරෙන සැටවස් පිරුණු මාතඛය නම් ඇතු යම් කලෙක දක්නෙහි ද එකලැ රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6197. යද කණෙරුසඛාසස සුචසස පුරතො වජ.,
තොඝ්ඛං කාහනී මාතමඛා කුඝ්ඛරො සච්චිභායනො;
තසස තං නදතො සුචා න රජ්ජසස සරිසසසි.
6198. දුහතො වනචිකාසෙ යද දකඛිසි කාමදො,¹
වනෙ වාලුමිගාකිණෙණ න රජ්ජසස සරිසසසි.
6199. මිගං දිසවාන සායනභං පඝ්ඛමාලිනමාගනං,²
කිමුට්ඨරිසෙ ව නච්චිනෙත න රජ්ජසස සරිසසසි.
6200. යද සොසසසි³ නිගොසං සන්දාමානාය සිඤ්චා,
ගිතං කිමුට්ඨසානඝ්ඛ න රජ්ජසස සරිසසසි.
6201. යද සොසසසි නිගොසං ගිරිභඛරවාරිනො,
වසසමානසස ලුකසස න රජ්ජසස සරිසසසි.
6202. යද සීහසස ව්‍යභසස ඛගසස භවසස ව,
වනෙ සොසසසි වාලානං න රජ්ජසස සරිසසසි.
6203. යද මොරිභි පරිකිණණං ඛරිභිනං⁴ මසකාසිනං,
මොරං දකඛිසි නච්චිනං න රජ්ජසස සරිසසසි.
6204. යද මොරිභි පරිකිණණං අණඛජං විත්‍ර පෙඝ්ඛිනං,⁵
මොරං දකඛිසි නච්චිනං න රජ්ජසස සරිසසසි.
6205. යද මොරිභි පරිකිණණං නිලභිවං සිඛෙච්චිනං,
මොරං දකඛිසි නච්චිනං න රජ්ජසස සරිසසසි.
6206. යද දකඛිසි හෙමනෙත පුච්චිතෙ ධරණිරුහෙ,
සුරභිසමෙචායනෙත න රජ්ජසස සරිසසසි.
6207. යද හෙමනභිතෙ මාසෙ හරිතං දකඛිසි මෙදිනි,
ඉන්ද්‍රගොපකසඝ්ඛනං න රජ්ජසස සරිසසසි.
6208. යද දකඛිසි හෙමනෙත පුච්චිතෙ ධරණිරුහෙ,
කුචජං බිම්බජාලඝ්ඛ පුච්චිතං ලොමපදමකං,⁶
සුරභිසමෙචායනෙත න රජ්ජසස සරිසසසි.
6209. යද හෙමනභිතෙ මාසෙ වනං දකඛිසි පුච්චිතං,
භිපුච්චානි ව පදමානි⁷ න රජ්ජසස සරිසසසි.

නිමවනවණනා.

1. චිකාලෙ - මජ්ඣ.

2. කාමදෙ - මජ්ඣ.

3. පඝ්ඛමාලිනි මාගනං. - මජ්ඣ. සයා. ච.

4. සුචාසි - මජ්ඣ. සයා.

5. පරිභිතං - මජ්ඣ. වරභිතං - සයා.

6. පකඛිතං - මජ්ඣ. - පෙඝ්ඛිතං සිච්චි.

7. ලොමපදමකං - මජ්ඣ. සයා.

8. බිම්බානි - මජ්ඣ.

6197. යම් කලෙක ඇතිනිදලෙහි ද ඇන්දලෙහි ද පෙරටුවැ යන පිරුණු සැටවස් ඇති මාකඩය නම් දැයා කුඝ්ඵනාද කරන්නේ ද නාද කරන ඔහුගේ ඒ නාදය අසා රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6198. වනමාගයන් ගැවසුණු කැමැති සම්පත් දෙන දෙපයැ වනයෙහි වනගල—(එකාබද්ධ වූ මහවනය) යම් කලෙක දක්- නෙහි ද එකලැ රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6199. සවස් වෙලෙහි පැමිණි අදළ පහක් ඇති මුඩා ද නටන කිඳුරන් ද දක රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6200. බැස යන නදියගේ සෝභාව ද කිඳුරන්ගේ හී හඬ ද යම් කලෙක අසන්නෙහි ද එකලැ රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6201. පර්වත ඉභාවල හැසිරෙන හඬන බකමුහුණන්ගේ නාදය යම් කලෙක අසන්නෙහි ද එකලැ රාජ්‍යය නො සිහි- කරන්නෙහි.

6202. වනයෙහි (වෙසෙන) සිංහ, ව්‍යාඝ්‍ර, කගවෙහෙණ, ගවර යන සතුන්ගේ ද (සෙසු) වනමාගයන්ගේ ද නාදය යම් කලෙක අසන්නෙහි ද එකලැ රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6203. පර්වත මුදුන්හි සිටින පිල්කළඹින් ගැවැසුණු මොනරි- යන් පිරිවැරූ නටන මොනරා යම් කලෙක දක්නෙහි ද එකලැ රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6204. සෙබඩුන් විසින් පිරිවැරූණු විසිතුරු පිල් ඇති බිඳුමටින් උපන් නටන මොනරා යම් කලෙක දක්නෙහි ද එකලැ රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6205. සෙබඩුන් පිරිවරූ නිල්ගෙල ඇති හිසැ සිඵ ඇති නටන මොනරා යම් කලෙක දක්නෙහි ද එකලැ රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6206. හේමන්ත සෘතුවෙහි පිපුණු සුවද හමන ගස් යම් කලෙක දක්නෙහි ද එකලැ රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6207. හේමන්ත මාසයෙහි (මැදින් මසැ) රකිඳුගොව්වන් ගැවැසුණු නිල් පැහැ යුත් පොළොව යම් කලෙක දක්නෙහි ද එකලැ රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6208. හේමන්ත සෘතුවෙහි පිපුණු කෙළිදගස් හා රත්කරවු- ගස් ද ලොත්ගස් හා පියුම්ගස් ද යන මේ සුවද හමන ගස් යම් කලෙක දක්නෙහි ද එකලැ රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6209. හේමන්ත සෘතුවෙහි පිපුණු වනය ද වැටුණු තෙළුම් මල් ද යම් කලෙක දක්නෙහි ද එකලැ රාජ්‍යය නො සිහි- කරන්නෙහි.

හිමවන් වැනුම්.

- 6210. තෙසං ලාලපඵතං සුභවා පුත්තස්ස සුභියාය ව,
කරුණං පරිදෙවෙසි රාජපුත්ති යසසසිති.
- 6211. සෙයොතා වීසං මෙ බාධිතං පපාතා පපතෙයාහං,
රජ්ජයා ඛජ්ජා මියාහං
කසමා වෙසසනතරං පුත්තං පබ්බාජෙහති අද්දසකං.
- 6212. අජ්ඣායකං දනපතිං යාවයොගං අමච්ඡරිං,
පුජිතං පතිරාජෙහි කිත්තිමනතං යසසසිතං;
කසමා වෙසසනතරං පුත්තං පබ්බාජෙහති අද්දසකං.
- 6213. මාතාපෙතතිහරං ජනානුං කුලෙජෙට්ඨාපවාසිකං,
කසමා වෙසසනතරං පුත්තං පබ්බාජෙහති අද්දසකං.
- 6214. රඤ්ඤා හිතං දෙවහිතං සුඤ්ඤිතං සබ්බිතං හිතං,
හිතං සබ්බසස රට්ඨස්ස
කසමා වෙසසනතරං පුත්තං පබ්බාජෙහති අද්දසකං.
- 6215. මධුනිච්ච පලාතානි අමොච පතිතා ජමා,
එච්චං හෙසසති තෙ රට්ඨං පබ්බාජෙහති අද්දසකං.
- 6216. හංසො නික්ඛිණපතොච පට්ටලසනීං අනුදතෙ,
අපච්චෙධා¹ අමචෙච්චි එකො රාජ වීහියසි.
- 6217. තං තං බ්‍රුමි මහාරාජ අත්ථා තෙ මා උපච්චගා,
මා තං සිච්චිතං චචනා පබ්බාජෙසි අද්දසකං.
- 6218. ධම්මස්සාපච්චිති කුම්චි සිච්චිතං විනයං ධජං,
පබ්බාජෙමි සකං පුත්තං පාණං පියතරොහි මෙ.
- 6219. යසස පුඤ්ඤ ධජග්ගානි කණ්ණිකාරාව පුජචිතා,
යායනාමනුයායනානි ස්වාජෙජකොච ගමිස්සති.
- 6220. යසස පුඤ්ඤ ධජග්ගානි කණ්ණිකාරචනානිච්ච,
යායනාමනුයායනානි ස්වාජෙජකොච ගමිස්සති.

1. අපච්චෙධා - මජ්ඣ., සූ. 1.

6210. පුතා යැ ලේලියා යන ඔවුන්ගේ විලාප බස් අසා පිරි-
වර ඇති මදුරප දු වූ පුස්කිදේවී නොමෝ බැගැ ලෙස හැඩු ය.

6211. නිවැරැදි වූ වෙස්සන්තර පුතු කවර හෙයින් රචින්
පිට කෙරෙත් ද? මා විසින් විය අනුභව කරන ලද්දේ නම්
හෝ ප්‍රපාතයෙන් පනින්නෙමි නම් හෝ ගෙලවැල ලා මැරෙත්-
නෙමි නම් හෝ එයට වඩා උතුම් ය.

6212. ත්‍රිවේදයෙහි ද නානාශිල්පයන්හි ද කෙළ පෑමිණි
දනපති වූ ඉල්ලන්තට පුදුසු නො මසුරු උපරජුන් විසින් පුදන
ලද පහළ කීර්ති ඇති පිරිවර සේනා ඇති නිවැරැදි වෙසතුරු පුතු
කවර හෙයින් රචින් පිට කෙරෙත් ද?

6213. මවුපියන් පෝෂණය කරන කුලදෙටුවන් පුදන නිවැ-
රැදි වෙසතුරු පුතු කවර හෙයින් රචින් පිට කෙරෙත් ද?

6214. රජුට හිතැති දෙවියනට හිතැති නෑයනට හිතැති
යහළුවනට හිතැති සියලු රටවැසියනට හිතැති නිවැරැදි වෙසතුරු
පුතු කවර හෙයින් රචින් පිට කෙරෙත් ද?

6215. (යම්හෙයෙකින්) නිවැරැදි වෙසතුරු පුතු රචින් පිටුවහල්
කෙරෙත් ද? (එකලා) ඔබගේ රට මැස්සන් හැර දමා ගිය
මටුපටල (මීවද) මෙන් ද ගිලිහී බිමැ වැටුණු අඹ මෙන් ද
වන්නේ ය.

6216. මහරජ, දිය හිදුණු විලෙක (මඩකඩිත්තෙකා) පියා-
පත් හැලුණු භංසයකු මෙන් ඇමැකියන් විසින් හැර දුටු තෙපි
හුදෙකලා යැ, පිඩිත වන්නහු ය.

6217. මහරජ, නොපට එ කරුණ කියමි. ප්‍රයෝජනය නො-
හොත් අභිවෘද්ධිය (නොප) ඉක්මැ නො යේවා! සිව්වර වැසියන්ගේ
බසට නිවැරැදි තැනැත්තා පිටුවහල් නො කරව.

6218. සොදුර, මම සිව්න්ගේ ධජයක් බඳු වෙසතුරු කුමරු
හික්මවමින් පිටුවහහල් කරමි. සිව්න්ගේ ප්‍රවේණිධර්මයට ගරු කරමි.
මපුතු වනාහි ප්‍රාණයට ද වඩා මට ප්‍රියතර ය.

6219. පෙර යමකුගේ ධවජාග්‍ර පිපුණු කිණිහිරිගස් මෙන් යන්-
නහු අනුව යෙද්ද (ගියාහු ද) හේ අද හුදෙකලා වැ යන්නේ ය.

6220. පෙර යමකුගේ ධවජාග්‍රයෝ පිපුණු කිණිහිරි වනයක්
මෙන් යන්නහු අනු වැ යෙද්ද (ගියාහු ද) හේ අද වනාහි
හුදෙකලා වැ යන්නේ ය.

6221. යසස පුබ්බ අභිකානි කභිකාරාට පුපථිතා,
 යායතනමනුයායතනී ස්වාජේජකොච ගමීසසනි.
6222. යසස පුබ්බ අභිකානි කභිකාරවනානිව,
 යායතනමනුයායතනී ස්වාජේජකොච ගමීසසනි.
6223. ඉඤ්ඤොපකවණ්ණොහා ගජධාරා පණ්ණකමෙලා,
 යායතනමනුයායතනී ස්වාජේජකොච ගමීසසනි.
6224. යො පුබ්බ භජථිතා යානි සිථිකාය රථෙන ව,
 ස්වාජේජ වෙසසනාරො රාජා කථං ගව්ජනි පනතිකො.
6225. කථං වතඤ්ඤාලීකතමො නවවගිතපථොධොනො,
 බරාජිනං ඵරසුඤ්ඤා බාරිකාජඤ්ඤා භාගිනි.¹
6226. කසමා නාහිභරියකනි කාසාවා අජිනානි වා²
 පථිසනාං චුභාරඤ්ඤං කසමා වීරං න බජ්ජිතෙර.
6227. කථනනු වීරං ධාරෙතනී රාජපබ්බජිතා ජනා,
 කථං කුසමයං වීරං මද්දි පරිදහෙසසනි.³
6228. කාසියානි ව ධාරෙතනා මොමකොඤ්ඤරානි ව,⁴
 කුසවීරානි ධාරෙතනි කථං මද්දි කරිසසනි.
6229. වග්ගාහි පරියාසිතා සිථිකාය රථෙන ව,
 සා කථජ්ජ අනුචචචගි පථං ගව්ජනි පනතිකා.
6230. යසසා මුද්දකලා හත්ථා වරණා ව සුබ්බධිතා,
 සා කථජ්ජ අනුචචචගි වනං ගව්ජනි භීරුකා.⁵
6231. යසසා මුද්දකලා පාද වරණා වා සුබ්බධිතා,⁶
 පාදකාහි සුචණ්ණාහි පිලමානාව ගව්ජනි;
 සා කථජ්ජ අනුචචචගි පථං ගව්ජනි පනතිකා.

1. භාරිසි - මජ්ඣ., භාරිසි - ස.සා.
 2. ව - මජ්ඣ., ස.සා.
 3. පරිදහිසසනි - මජ්ඣ.
 4. මොමකොචුචරානි ව - මජ්ඣ.
 5. පථං ගව්ජනි පනතිකා - මජ්ඣ., ස.සා.
 6. වලනාව - ස.සා.
 7. සුබ්බධිතා - මජ්ඣ., ඩී.

6221. පෙර යමකුගේ ඇතුන් ආදි කොට ඇති සෙනහ පිපුණු කිණිහිරි ගස් මෙන් යන්තහු අනු වැ යෙද්ද හේ අද හුදෙකලා වැ යෙයි.

6222. පෙර යමකුගේ ඇතුන් ආදි කොට ඇති සෙනහ පිපුණු කිණිහිරි වනයක් මෙන් යන්තහු අනු වැ යෙද්ද හේ අද හුදෙකලා වැ යෙයි.

6223. යමකුගේ පෙර ඉඳුගොව්වන්ගේ පැහැයට බඳු ‘ගන්ධර’ රටෙහි සාදන ලද රතුකම්බිලි පෙරවූ සෙනහ යන්තහු අනු වැ යෙද්ද හේ (ගියානු ද) අද හුදෙකලා වැ යෙයි.

6224. යමෙක් පෙර ඇකුපිවින් ද මල්ලාවෙන් ද රියෙන් ද ගියේ නම් ඒ වෙස්සන්තර රජ තෙමේ අද කෙසේ නම් පයින් යා ද?

6225. සඳුන් ගැල්වුණු ශරීර ඇති ගි නැවුමෙන් පුබුදුවන වෙසතුරු රජ තෙමේ අද අඳුන්දිවිසම ද පොරොව ද නවුස් පිරිකර කද ද කෙසේ නම් ගෙන යන්නේ ද?

6226. මහවනයට පිවිසෙනුවහට කාසාව වස්ත්‍ර හෝ අඳුන්දිවිසම හෝ කවර හෙයින් නො ගෙන යද්ද? කවර හෙයින් වැහැරි (වාකවීර) නො බදිද්ද?

6227. රජ වැ සිට පැවිදි වුවෝ කෙසේ නම් වැහැරියෙන් කළ සිවුරු දරන් ද? කුසතණයෙන් කළ වැහැරි මද්දෙව් කෙසේ හදනී ද?

6228. කසිසඵ ද ‘බොම’ රටෙහි ‘කොදුම්බර’ රටෙහි නිපන් සඵ ද ධරා මද්දෙව් කුසවැහැරි ධරනු කෙසේ නම් කරන්නී ද?

6229. හිදෙඵයෙන් ද සිව්කායෙන් ද රියෙන් ද මෙනුවර සිසාරා ඇවිද නියෙස් සිරුරු ඇති ඕ අද කෙසේ නම් පාගමනින් මහමඟ යා ද?

6230. යමකුගේ සුවසේ වැඩුණු මොළොක් අතුල්පතුල් ඇති හස්තපාදයෝ වෙන් ද, නියෙස් සිරුරු ඇති බියසුලු ඕ අද කෙසේ නම් වනයට යා ද?

6231. යමකට සුවසේ වැඩුණු මොළොක් අතුල්පතුල් ඇති අත්පා ඇද්ද, යම් ස්ත්‍රියක් රන් මිරිවැඩිඟහළින් යුතු වැ මිරිකෙමින් මැ යා ද, ප්‍රඥ්ත අවයව ඇති ඕ අද කෙසේ නම් පාගමනින් මහමඟ යා ද?

6232. යාසසු ඉතී සහසසසස¹ පුරතො ගවජනී මාලිනී,
සා කථජජ අනුවච්චිචී වනං ගවජනී එකිකා.

6233. යාසසු සිව්වාය සුභානා මුහුං උනසසෙන පුරෙ,
සා කථජජ අනුවච්චිචී වනං ගවජනී භීරුකා.

6234. යාසසු ඉන්දසස ගොනනසස උච්චකසස පවසසතො,
සුභානා නදතො භීතා වාරුච්චිව පවෙධනී:
සා කථජජ අනුවච්චිචී වනං ගවජනී භීරුකා.

6235. සකුච්චි හතපුනතාව සුඤ්ඤං දිසවා කුලාවකං,
චීරං දුකෙඛන කොසිසසං සුඤ්ඤං ආගමමමං පුරං.

6236. සකුච්චිහතපුනතාව සුඤ්ඤං දිසවා කුලාවකං,
කිසා පණ්ණු හවිසසාමී පියෙ පුනෙන අපසසනී.

6237. සකුච්චි හත පුනතාව සුඤ්ඤං දිසවා කුලාවකං,
තෙන තෙන පධාවිසසං පියෙ පුනෙන අපසසනී.

6238. කුරරී² හතජාපාව සුඤ්ඤං දිසවා කුලාවකං,
චීරං දුකෙඛන කොසිසසං සුඤ්ඤං ආගමමමං පුරං.

6239. කුරරී හතජාපාව සුඤ්ඤං දිසවා කුලාවකං,
කිසා පණ්ණු හවිසසාමී පියෙ පුනෙන අපසසනී.

6240. කුරරී හතජාපාව සුඤ්ඤං දිසවා කුලාවකං,
තෙන තෙන පධාවිසසං පියෙ පුනෙන අපසසනී.

6241. සා නුන වසතවාකීව පලලසමී අනුදකෙ,
චීරං දුකෙඛන කොසිසසං සුඤ්ඤං ආගමමමං පුරං.

6242. සා නුන වසතවාකීව පලලසමී අනුදකෙ,
කිසා පණ්ණු හවිසසාමී පියෙ පුනෙන අපසසනී.

6243. සා නුන වසතවාකීව පලලසමී අනුදකෙ,
තෙන තෙන පධාවිසසං පියෙ පුනෙන අපසසනී.

1. ඉඤ්ඤසසසසනං - මජ්ඣං.
2. කුරරී - මජ්ඣං. ඛණ්ඩ.

6232. පැළෑටි මල්දම් ඇති යම් ස්ත්‍රියක් දහසක් ස්ත්‍රීන්ට පෙරටු වූ යා ද, ප්‍රශස්ත ශරීර ඇති ඕ අද කෙසේ නම් එකලා වූ වනයට යා ද?

6233. යම් ස්ත්‍රියක් පෙර සිවල්දෙනකගේ හඬ අසා එකෙණෙහි තැකිගනී ද, අගරහිත සිරුරු ඇති බියසුලු ඕ අද කෙසේ නම් වනයට යා ද?

6234. යම් ස්ත්‍රියක් නාද කරන කෞෂිකගොත්‍ර ඇති මහ- මුහුණුහුගේ හඬ අසා බිය වූ දේවතාවිෂ්ට යක්ෂදසියක මෙන් වෙටුළා ද අනින්දිත ශරීර ඇති බියසුලු ඕ අද කෙසේ නම් වනයට යා ද?

6235. හිස් වූ කැදුල්ල දකෑ, දරුවන් නට ලිහිණියක මෙන් මම දරුවන්ගෙන් හිස් වූ මෙ නිවෙසට අවුත් බොහෝ කලක් දුකින් සිතිවිලිපර වන්නමු.

6236. හිස් වූ කැදුල්ල දුටු, පැටවුන් මළ කිරිල්ලක මෙන් මම හිස් වූ මෙ නිවෙසට අවුත් (වෙසතුරු මව්) ප්‍රියපුතුන් නො දක්නී කෘශ වූ පඬුවන් වන්නමු.

6237. හිස් වූ කැදුල්ල දුටු, පැටවුන් මළ කිරිල්ලක මෙන් මම හිස් වූ මෙ නිවෙසට අවුත් ප්‍රියපුතුන් නො දක්නී ඒ ඒ තැන දිවැයන්නමු.

6238. හිස් වූ කැදුල්ල දුටු, පැටවුන් නැසුණු උකුසුදෙනක මෙන් මම හිස් වූ මෙ නිවෙසට අවුත් දිගුකලක් සිතිවිලිපර වන්නමු.

6239. හිස් වූ කැදුල්ල දුටු, පැටවුන් මළ උකුසුදෙනක මෙන් ප්‍රියපුතුන් නො දක්නී කෘශ වූ පඬුවන් වන්නමු.

6240. හිස් වූ කැදුල්ල දුටු, පැටවුන් මළ ලිහිණියක මෙන් ප්‍රියපුතුන් නො දක්නී ඒ ඒ තැන දිවැයන්නමු.

6241. දියසිඳි මධෙහි සක්වා ලිහිණියක මෙන් ඒ මම දරුවන් නැති බැවින් හිස් වූ නිවෙසට අවුත් බොහෝ කලක් ඒකාන්තයෙන් දුකින් සිතිවිලිපර වන්නමු.

6242. දියසුන් මධෙහි සක්වා ලිහිණියක මෙන් ඒ මම ඒකාන්තයෙන් ප්‍රියපුතුන් නො දක්නී කෘශ වූ පඬුවන් වන්නමු.

6243. දියසිඳුණු මධෙහි සක්වා ලිහිණියක මෙන් මම ඒකාන්තයෙන් ප්‍රියපුතුන් නො දක්නී ඒ ඒ තන්හි දිවැයන්නමු.

6244. එවං වෙ මෙ විලපනතියා රාජපුත්තං අද්දසකං,
පබ්බාපෙසි චනං රට්ඨා මඤ්ඤා භෙසසාමි ටීවීනං,
6245. තස්සා ලාලසීනං සුඤ්ඤා සබ්බා අනෙතපුරෙ බහු,¹
බාහා පගගඤ්ඤා පකකඤ්ඤා සිවිකඤ්ඤා සමාගතා..
6246. සාලාව සමපමචීතා මාලුතෙන පමඤ්ඤා,
සෙතභි පුත්තා ච දුරා ච වෙසසනතරනිවෙසනො.
6247. ඔරොධා ච කුමාරා ච වෙසියානා ච බ්‍රාහ්මණා,
බාහා පගගඤ්ඤා පකකඤ්ඤා වෙසසනතරනිවෙසනො.
6248. හඤ්ඤා අනීකට්ඨා රජීකා පකකිකාරකා,
බාහා පගගඤ්ඤා පකකඤ්ඤා වෙසසනතරනිවෙසනො.
6249. තතො රතා විවසනො සුරියසුගගමනං පතී,
අථ වෙසසනතරො රාජා දුනං දුනං උපාගමි.
6250. වජ්ජානී වජ්ජාමානං සොණ්ඩානං දෙථ වාරුණිං.
භොජනං භොජනඤ්ඤා සමමා දෙථ² පචෙච්ඡථ.
6251. මා ච කඤ්ඤා චණ්ඩකො භෙය්ඨිඤ්ඤා ඉධාගතො,
තපෙපථ අත්තපානෙන ගච්ඡන්තු පටිපුජිතා.*
6252. තෙසු මහා කිලිනාච සමපතතභි චණ්ඩකා,
නිකඛමනො මහාරාජෙ සිවීනං රට්ඨවබ්බනො.
6253. අච්ඡව්ඤ්ඤා චන භො රුකඛං සබ්බකාමදදං දුමං,
යථා වෙසසනතරං රට්ඨා පබ්බාපෙතනි අද්දසකං.
6254. අච්ඡව්ඤ්ඤා චන භො රුකඛං නානාඵලධරං දුමං,
යථා වෙසසනතරං රට්ඨා පබ්බාපෙතනි අද්දසකං.
6255. අච්ඡව්ඤ්ඤා චන භො රුකඛං සබ්බකාමරසාහරං,
යථා වෙසසනතරං රට්ඨා පබ්බාපෙතනි අද්දසකං.

1. අහු - මජ්ඣ. සං.

2. සමදෙව - මජ්ඣ. සං.

* අච්ඡව්ඤ්ඤා වනාන්තරී සමුද්‍රා භෙරවො මහා
දුනො හං නිහරනී පුන දුනං අද්ද භවං
අසං ගාථා මඤ්ඤා භොජනෙ දිසාති.

6244. මෙසේ වැලැපෙන මට අනදර කොට නිදෙස් (වෙසතුරු) රජපුත්‍ර රටින් වනයට නෙරැසී යෑ, මම මදිවී හෙළනෙමි සිතමි.

6245. ඇගේ වැලැපීම අසා රැස් වූ අන්තඃපුරයෙහි බොහෝ සිව් කන්‍යාවෝ හිසැ අත් බැඳගෙන හැඬුහු.

6246. වෙස්සන්තර මාලිගාවෙහි අඹුදරුවෝ ද පවතින් මඩනා ලදු වූ ඇලලෙහිය සල්වනයක් මෙන් ඇඳුවැටෙති.

6247. වෙස්සන්තර මාලිගාවෙහි අන්තඃපුර ස්ත්‍රීහු ද කුමාරයෝ ද වෛශ්‍යයෝ ද බ්‍රාහ්මණයෝ ද හිසැ අත් බැඳගෙන හැඬුහ.

6248. වෙස්සන්තර මාලිගාවෙහි අසරුවෝ ද ඇතරුවෝ ද රියදුරෝ ද පාබළ යෙනහ ද හිසැ අත් බැඳගෙන හැඬුහ.

6249. ඉක්බිති රාත්‍රිය අවසන්හි තීරු උදවන වෙලෙහි වෙසතුරු රජ දන් දෙන පිණිස පැමිණියේ යෑ.

6250. වස්ත්‍ර කැමැත්තනට වස්ත්‍ර ද රහසොඩුනට මත්පැන් ද බොජුන් කැමැතියනට බොජුන් ද මැනැවින් දෙවයි (සැටදහසක් ඇමැතියනට එහි) පැමිණෙව යි කී.

6251. මෙහි ආ කිසි යදියකු නො පෙළවු. ආහාරපානයෙන් පිණවවු. මා විසින් පුදනලදු වූ පෙරළා යෙත්වා!

6252. සිව් රට වර්ධනය කරන රජතුමන් නික්මෙන කල්හි ඔවුනතර වූ යදියෝ මත් වූවන් මෙන් ක්ලාන්ත වූවන් මෙන් බිම ඇඳුවැටෙති.

6253. හවත්නි, නිදෙස් වෙසතුරු රජ යමිසේ රටින් නෙරැසී-යන් ද ඔහු එකත්තෙන් නොයෙක් පල දරන රුකක් සිඳැලූහ.

6254. හවත්නි, නිදෙස් වෙසතුරු රජ යමිසේ රටින් නෙරැසී-යන් ද ඔහු එකත්තෙන් හැම කැමැතිදෑ දෙන රුකක් සිඳැලූහ.

6255. හවත්නි, නිදෙස් වෙසතුරු රජ යමිසේ රටින් නෙරැසී-යන් ද ඔහු එකත්තෙන් සියලු කැමැති රස එළවන රුකක් සිඳැලූහ.

6256. යෙ චුද්ධා යෙ ච දහරා යෙ ච මජ්ඣමපොට්ඨා,
 බාහා පග්ගස්ස පසකඤ්ඤා;
 නිකඛමනො මහාරාජෙ සිවීනං රට්ඨවඩ්ඨනො.
6257. අතීයකඛා වසසවරා ඉක්ඛාගාරඤ්ඤා රාජීනො,
 බාහා පග්ගස්ස පසකඤ්ඤා;
 නිකඛමනො මහාරාජෙ සිවීනං රට්ඨවඩ්ඨනො.
6258. ථීයොපි තස්ස පසකඤ්ඤා යා තමිහි නගරෙ අහු,
 නිකඛමනො මහාරාජෙ සිවීනං රට්ඨවඩ්ඨනො.
6259. යෙ බ්‍රාහ්මණා යෙ ච සමණා අදෙඤ්ඤවාපි වණ්ඨබ්බකා,
 බාහා පග්ගස්ස පසකඤ්ඤා අධමමො කිර හො ඉතී.
6260. යථා වෙසසන්තරො රාජා යජමානො සකෙ පුරෙ,
 සිවීනං වචනකෙත්ත සමිභා රට්ඨා නිරජජති.
6261. සත්ත භස්සිසනෙ දඤ්ඤා සබ්බාලබ්බාරහුසිනෙ,
 සුවණ්ණකවෙජ මාතඤ්ඤා හෙමකපනවාසසෙ.
6262. ආරුළො ගාමණියෙහි නොමරබ්බසපාණිහි,
 එස වෙසසන්තරො රාජා සමිභා රට්ඨා නිරජජති.
6263. සත්ත අසසිසනෙ දඤ්ඤා සබ්බාලබ්බාරහුසිනෙ,
 ආජානියෙ ච ජාතියා සිඤ්ඤවෙ සිසවාහනො.
6264. ආරුළො ගාමණියෙහි ඉලලියාවාපධාරිහි,
 එස වෙසසන්තරො රාජා සමිභා රට්ඨා නිරජජති.
6265. සත්ත රථසනෙ දඤ්ඤා සන්තඤ්ඤා උසසිතඤ්ඤා,
 දීපෙ අපොපි වෙය්‍යානෙ සබ්බාලබ්බාරහුසිනෙ.
6266. ආරුළො ගාමණියෙහි වාපනකෙත්ති වමණි,
 එස වෙසසන්තරො රාජා සමිභා රට්ඨා නිරජජති.
6267. සත්ත ඉක්ඛිසනෙ දඤ්ඤා එකමෙකා රථෙ ධීනා,
 සන්තඤ්ඤා නිකඛරජජති සුවණ්ණන අලබ්බකා.
6268. පිතාලබ්බාරා පිතවසනා පිතාහරණහුසිනා,
 ආලාරපඤ්ඤා¹ හසුලා සුසඤ්ඤා තනුමජ්ඣමා;
 එස වෙසසන්තරො රාජා සමිභා රට්ඨා නිරජජති.

1. ආලාරපඤ්ඤා - මජ්ඣ.

6256. සිව්ඵල වඩන මහරජ නික්මෙන කලා බාල වූ ද වෘද්ධ වූ ද මධ්‍යම වූ ද යම් පුරුෂ කෙනෙක් ඇද්ද (එ හැම දෙන) භියා අත් බැඳගෙන හැඳුන.

6257. සිව්ඵල වඩන මහරජ නික්ම යන කලා භූතවිද්‍යා-ධරයෝ ද බීජොද්ධරණ කළ අන්තඃපුර පාලකයෝ ද ඇතොටුරෝ ද රජවරු ද භියා අත් බැඳගෙන හැඳුන.

6258. සිව්ඵල වඩන මහරජ නික්ම යන කලා එනුවර යම් ස්ත්‍රීහු වූහු නම් ඔහු ද එහි හැඳුන.

6259. බමුණු යැ මහණ යැ නවද භූෂකීයන යදියෝ යැ යන යම් කෙනෙක් ඇද්ද එ හැමදෙන හවන්ති, අධර්මයෙනැ සි භියා අත් බැඳගෙන හැඳුන.

6260. වෙසතුරු රජ යම්සේ සිය නුවර දන් දෙනුයේ සිව්ඵල වැසියන්ගේ වදනින් සියරටින් නික්ම යා ද.

6261-62. සච්චරණින් සරසනලද රත්පොරොදු රත්කසුකම් කළ වස්ත්‍ර ඇති මහසිරුරැති, අඩයටි අකුසු ගත් අත් ඇති ඇතරුවන් නැඟි ඇතුන් සත්සියක් දන් දී සිව්ඵල වැසියන්ගේ වචනයෙන් මෙ වෙසතුරු රජ සියරටින් නික්ම යයි.

6263-64. දුනුභී ධරන අසරුවන් නැඟි සච්චරණින් සදනලද පවලෙව් ගමන් ඇති සින්ධුදේශයෙහි උපන් ආජාතෙය (සාමාමියාගේ අදහස දන්නා) අසුන් සත්සියක් දන් දී මෙ වෙසතුරු රජ සිය රටින් නික්ම යයි.

6265-66. දුනුභී එලකායුධ ගත් අත් ඇති පියසරුවන් නැඟි දිවිසමින් හා ව්‍යාභ්‍රසමින් වට කළ සියලු අලඛිකාරයෙන් සරහන ලද නහනලද ධීප ඇති සන්තද්ධ රථ පත්සියක් දන් දී මෙ වෙසතුරු රජ සියරටින් නික්ම යයි.

6267-68. රත්චරණින් සැදී, රත්පමුයෙන් (හවඩියෙන්) බඳනා ලද කසාවන් ලකර ඇති, කසාවන් වස්ත්‍ර ඇති, කසාවන් අඛරණින් සරසන ලද විසල් ඇස් ගඩ ඇති, මඳසිනා පෙරදුරි කථා ඇති, මනා උකුළු ඇති, සිහිනිඟ ඇති සත්සියක් ස්ත්‍රීන් දන් දී මෙ වෙසතුරු රජ සියරටින් නික්මෙයි.

6269. සත්‍ය ධර්මයෙන් දැනා සබ්බා කංසුපධාරණා,¹
එස වෙසසනානරො රාජා සමභා රට්ඨා නිරජජති.
6270. සත්‍යදම්සනෙ දැනා සත්‍යදයසනානී ච
එස වෙසසනානරො රාජා සමභා රට්ඨා නිරජජති
6271. හස්සී අසෙස රජෙ දැනා නාරියො ච අලඛිකා,
එස වෙසසනානරො රාජා සමභා රට්ඨා නිරජජති.
6272. නදම් යං භිංසනකං නදම් ලොමභංසනං,
මහාදනෙ පදිනමහි මෙදීනී සමකමපං.
6273. නදම් යං භිංසනකං නදම් ලොමභංසනං,
යං පඤ්ඤිකතො රාජා සමභා රට්ඨා නිරජජති.
6274. අපේසු වහනී සඤ්ඤා තුමුලො හෙරවො මහා,
දනෙන තං නිගරනති පුන දනං අද තුවං.
6275. තෙසු මහා කිලනා ච සමපතනති වහිබ්බකා,
නිකඛමනෙන මහාරාජෙ සිවීනං රට්ඨවබ්බනෙ.
6276. ආමනාසිසු රාජානං සඤ්ඤාං ධම්මිනං වරං,
අචරුඤ්ඤි මං දෙව වහිනං² ගච්ඡාමි පබ්බතං.
6277. යෙ හි කෙවී මහාරාජ භූතා යෙ ච හවීසසරෙ,
අනිත්තා යෙව කාමෙහි ගච්ඡතති යමසාධනං.
6278. සොභං සකෙ අභිසසිං යජමානො සකෙ පුරෙ,
සිවීනං චචනසේන සමභා රට්ඨා නිරජජහං.
6279. අසං තං පතිසෙවීසසං වනෙ වාළමිගාකිණේණ,
ධගගදීපිනිසෙවිනෙ අහං පුඤ්ඤනී කරොමි;
තුමෙහ පබ්බමහි සීදං.
6280. අනුජානාහි මං අමම පබ්බජ්ජා මම රුවවති,
සොභං සකෙ අභිසසිං යජමානො සකෙ පුරෙ,
සිවීනං චචනසේන සමභා රට්ඨා නිරජජහං.
6281. අසං තං පතිසෙවීසසං වනෙ වාළමිගාකිණේණ,
ධගගදීපිනිසෙවිනෙ අහං පුඤ්ඤනී කරොමි;
තුමෙහ පබ්බමහි සීදං.

1. කුසුමධාරිනෝ - මජ්ඣ.

2. වහින වචනම් පබ්බතං - මජ්ඣ. සනා.

6269. එකෙකි දෙන රිදිමුවා කිරිදෝනා බඳුන් සහිත වූ දෙනුන් සත්සියක් දන් දී මෙ වෙසතුරු රජ සියරටින් නික්මෙයි.

6270. සත් සියයක් දසියන් ද සත් සියයක් දසයන් ද දන්දී මෙ වෙසතුරු රජ සියරටින් නික්ම යයි.

6271. ඇතුන් ද අසුන් ද පිය ද සරසනලද ය්ත්රීන් ද දන් දී මෙ වෙසතුරු රජ සියරටින් නික්මෙයි.

6272. මහදන් දුන් කල්හි මහපොළොව කම්පා විය. එකලා බිහිසුණු බවෙක් විය. එකල ලොමුදහගැන්මෙක් විය.

6273. යම් කලෙකැ ඇඳිලි බැඳි රජ සියරටින් නික්මා ගියේ ද එකලා බිහිසුණු බවෙක් විය. එකලා ලොමුදහගැන්මෙක් වී.

6274. ඉක්බිති “දන්දීම හේතුවෙන් තොප රටින් නෙරනි. ඒ තෙපි යළිද දන් දුන්හු” යයි මහත් බිහිසුණු සෝභයෙක් පවති.

6275. සිවින්ගේ රට වඩන වෙසතුරු රජ (සියරටින්) නික්මෙන කලා ඒ මහාජනකාය අතුරෙහි ගුණකියා යදනා යදියෝ මත් වූවන් මෙන් ක්ලාන්ත වූවන් මෙන් ඇදවැටෙති.

6276. දහමී රජුන් අතුරෙහි උතුම් වූ සඤ්ජය රජ ඇමැති: දේවයිනි තෙපි මා රටින් නෙරපියව. මම වඛ්ඛරියට යෙමි’යි.

6277. මහරජතුමනි, යම් කෙනෙක් (අතීතයෙහි) වූහු ද (අනාගතයෙහි) වන්නාහු ද (වර්තමානයෙහි වෙත් ද) ඔහු හැම දෙන කාමයෙන් තෘප්ත නො වූවාහු මැ මරණයට යෙති.

6278. ඒ මම සියනුවර දන් දෙන්නෙමි තමාගේ නුවර වැසියන් පෙළිමි. ඒ මම සිවිරටවැසියන් ගේ බසින් සියරටින් නික්මෙන්නෙමි.

6279. කඟවෙහෙණුන් දිවියන් විසින් සෙවුනාලද වල්මුවන් ගැවැසිගත් මහවෙනෙහි විඳියැයුතු ඒ දුක් විඳිනෙමි. මම පින් කෙරෙමි. තෙපි කාමපඛ්ඛයෙහි (මධෙහි) ගැලෙව.

6280. මැණියෙනි, මට (පැවිදි) අනුදනුව, මට පැවිද්ද පිසි වෙයි. ඒ මම සියනුවර දන් දෙන්නෙමි සියනුවරුන් පෙළිමි. ඒ මම සිවිරටවැසියන්ගේ වචන හේතුවෙන් සියරටින් නික්මෙන්නෙමි.

6281. කඟවෙහෙණුන් දිවියන් විසින් සෙවුනාලද වල්මුවන් ගැවැසිගත් මහවෙනෙහි විඳියැයුතු ඒ දුක් විඳිනෙමි. මම පින් කෙරෙමි. තෙපි කාමපඛ්ඛයෙහි ගැලෙව.

6282. අනුජානාමී නං පුත්තං පබ්බජ්ජා නෙ සමීර්ඛිතු,
අයඤ්ච මඤ්ඤි කල්යාණී සුසඤ්ඤා තනුමජ්ඣමා;
අවජනං සහ පුත්තෙහි කීං අරඤ්ඤා කරිසාහි.
6283. නාහං අකාමා දුගීච්චි අරඤ්ඤං නෙතුමුසස්සෙ,
සචෙ ඉච්ඡති අනෙච්ඡ සචෙ නිච්ඡති අච්ඡතු.
6284. තතො සුඤ්ඤං මහාරාජා යාචිතුං පටිපජ්ජට්,
මා චන්දන සමාවාචෙර රජෙජඤ්ඤං අධාරධී.
6285. මා කාසියානි ධාරෙඤා කුසවීරමධාරධී,
දුකෙඛා වාසො අරඤ්ඤාසමීං මා හි තුං ලකඛණෙ ගමී.
6286. තමබුච්චි රාජපුත්ති මඤ්ඤි සබ්බඛගසොහනා,
නාහං තං සුඛමිච්චෙජ්ජයාං යං මෙ චෙසානතාරං චිනා.
6287. තමබුච්චි මහාරාජා සිචිනං රඨවධිඤ්ඤො,
ඉඛක මඤ්ඤි නිසාමෙහි චනෙ යෙ භොතති දුසස්සහා.
6288. බහු කීටා පටංගා ච මකසා මධුමකඛිකා,
තෙපි තං තස්ස තිංසෙයස්සං තං නෙ දුකඛතරං සියා.
6289. අපචෙර පජ්ජ සනතාචෙ නදිනුපනියෙචිනෙ,
සප්පා අපචරා නාම අචීසා තෙ මහබ්බලා.
6290. තෙ මනුස්සං මීගං වාපි අපි මාසනමාගතං,
පරිකඛිපිඤ්ඤා භොගෙහි වසමානෙතති අතතො.
6291. අසෙඤ්ඤපි කණ්ණපටිනො අච්ඡා නාම අසමිඤ්ඤා,
න තෙහි පුරිසො දිට්ඨො රුකඛමාරුඤ්ඤ මුච්චති.
6292. සඛකච්චෙයනාං සිඛගානි තිකඛගානි පහාරිනො,
මහිසා චීචරනෙතස්ස නදිං යොතුඛෙරං පතී.
6293. දීඤ්ඤා මීගානං යුචානං ගචං සඤ්ඤිතං¹ චනෙ,
ධෙනුව චච්ඡතිඤ්ඤාච කථං මඤ්ඤි කරිසාසි.
6294. දීඤ්ඤා සමසතිනෙ යොචෙර දුමමගොසු පලවඛගමෙ,
අචෙතනඤ්ඤාය නෙ මඤ්ඤි හචිතනො² මහබ්බසං.

1. සඤ්ඤිතං - මජ්ඣ.

2. හචිතනො - මජ්ඣ., භට්ටසනෙක - සා.

6282. පුත, පැවිදි අනුදනිමි. නොපගේ පැවිදි සමාද්ධ වේවා, වැළිත් මනා උකුළු ඇති සිහිනිඟ ඇති යහපත් වූ මේ මද්දි දේවි දරුවන් හා සමඟ මෙහි මැ සිටිවා, වෙනෙහි කුමක් කරන්නී ද?

6283. නො කැමැත්තෙන් දුසියක ද වනයට ගෙනයන්නට මම උත්සාහ නො කෙරෙමි. ඉදින් ඔ කැමැති වූ නම් මා අනුව ඒවා, ඉදින් නො කැමැති වූ නම් සිටිවා.

6284. ඉක්බිති (පිය) මහරජ (පුතුගේ කපා අසා) ලලහෙලිය යදනට පිළිපන්නෙ යැ: රත්සදුන් අලෙවි දුන් සිරුරෙහි රජසදුලි නො දරව.

6285. කසිසඵ ධරා කුසවැහැරි නො ධරව. වෙනෙහි වාසය දුකෙකි. සුන්දරලක්ෂණ ඇත්තිය, තෙපි නො යව.

6286. සියලු අහපසහින් භොධනා මද්දි රාජදුහිතා නොමෝ (මයිලඤ්ඤ) රජහට මෙසේ කිවු: “වෙසතුරු රජුගෙන් වෙන් වැ මට යම් සුවයෙක් ලැබේ නම් මම ඒ සුව නො කැමැත්තමු.

6287. සිවිත්තේ රට වඩනා මහරජ ඇයට මෙසේ කී: එඵබා මද්දි දේවිනි, වනයෙහි නො ඉවසියැහැකි යම්බඳු දු:බයෝ වෙන් ද ඒ දුක් අසව.

6288. එහි කුඩා ප්‍රාණිහු යැ පළහැටියෝ යැ මදුරුවෝ යැ මීමැස්සෝ යැ යන මොහු බොහෝ වෙති. ඔහු ද එහි දී තොපට හිංසා කරන්නාහු යැ. එය තොපට අතිශයින් දුක් වන්නෙ යැ.

6289. ගං ඉවුරු ඇසුරු කලා වූ දුටුවන් තවන අනෙක් සන්ව කෙනකුත් බලව. විෂ නැති පිඹුරු නමැති සර්ප කෙනෙක් ඇති. ඔහු මහත් බල ඇත්තාහ.

6290. ඔහු තමා සමීපයට ආ මිනිසකු හෝ මුවකු හෝ දරණවැළින් වෙළා තමා වසයට ගනිති.

6291. හිසෙහි කළු වූ අවුල්ලොම් සලා ඇති වලස් නම් අන්‍ය වූ ද දුක් එළවන සිවුපා කෙනෙක් ඇත. ඔවුන් විසින් දක්නාලද සුරූෂයා ගසට නැඟ නො මිදෙයි.

6292. මෙහි “සෝකුමබර” ගංතෙර කියුණු අග ඇති අං ගටමින් පහර දෙන කුළුමිවෝ හැසිරෙති.

6293. වනයෙහි හැසිරෙන මුවරැළ ගවරැළ දකැ වස්සා කෙරෙහි ලොල් වූ දෙනක මෙන් (දරුවන් නො දක්නා) මද්දි කුමක් කරන්නී ද?

6294. මද්දිදේවිනි, රුක්මතැ පනන වීරුප වූ වදුරන් දැනැ වනමඟ නො දන්නා තොපට මහත් හය වන්නෙ යැ.

6295. යා කිං සීවාය සුඤ්චාන මුහුං උත්තසසෙ පුරෙ,
 යා කිං වරුණං අනුපභතා කපං මඤ්ඤි කරිසසෙසි.
6296. ධීතෙ මඤ්ඤානිකෙ කාලෙ සකතිසිනෙන්ඤ්ඤි පකඤ්ඤි,
 සනතෙව බුහාරඤ්ඤං තස්ස කිං ගතකුමීච්ඤ්ඤි.
6297. තමබුච්චි රාජපුත්තං මඤ්ඤි සබ්බධනසොභනා,
 යානි එතානි අකතාසි වතෙ පටිභයානි මෙ;
 සබ්බානි අභිසමේතාසසං ගච්ඡෙඤ්ඤාච රථෙසභ.
6298. කාසං කුසං පොටකිලං උසිරං මුඤ්ඤාච්චබ්බජං.
 උරසා පනුදභෙසසාමී නාසසං භෙසසාමී දුතනායා.
6299. බුදුහි වත වරියාහි කුමාරි වින්දනෙ පනිං,
 උදරඤ්ඤුපරොධෙන ගොභනුබ්බධනෙන ච.
6300. අඤ්ඤාසං පරිවරියාය උදකුමමුච්ඡන්තෙන ච,
 වේධබ්බං¹ කටුකං ලොකෙ ගච්ඡෙඤ්ඤාච රථෙසභ.
6301. අපිසසා හොති අපපභොතා උච්ඡධ්මපි භුඤ්ඤිතුං,
 යො නං භජෙස්ස ගභෙඤ්ඤාන අකාමං පරිකච්ඡති;
 වේධබ්බං කටුකං ලොකෙ ගච්ඡෙඤ්ඤාච රථෙසභ.
6302. තෙසග්ගහණමුලකඛපා භුමා ච පරිසුමිහනා,
 දඤ්ඤා ච නො පකකමති බුහුං දුකඛං අනාපකං;
 වේධබ්බං කටුකං ලොකෙ ගච්ඡෙඤ්ඤාච රථෙසභ.
6303. සුකකච්ඡචී වේධවෙරා දඤ්ඤා සුභගමානිනො,
 අකාමං පරිකච්ඡන්ති උලුකඤ්ඤාච වායසා;
 වේධබ්බං කටුකං ලොකෙ ගච්ඡෙඤ්ඤාච රථෙසභ.
6304. අපි සුඤ්ඤාලෙ චීතෙ කංසපජේජානනෙ වසං,
 නෙවාතිවාකාසං² න ලභෙ භාතුහි සබ්බිකාහි³ ච;
 වේධබ්බං කටුකං ලොකෙ ගච්ඡෙඤ්ඤාච රථෙසභ.
6305. නග්ගා නදී අනුදකා නග්ගා රච්චං අරාජිකං,
 ඉසීපි විධවා නග්ගා යසසාපි දස භාතරො;
 වේධබ්බං කටුකං ලොකෙ ගච්ඡෙඤ්ඤාච රථෙසභ.

1. සනතිසීවෙසු - මජ්ඣං.
 2. වේධබ්බං - මජ්ඣං.
 3. වාචිවාකාසං න ලභෙව - මජ්ඣං.
 4. සබ්බිකාහි ච - මජ්ඣං.

6295. යම් බඳු තෙපි පෙර සිවල්දෙනකගේ හඬ අසා පුනපුනා නැති ගැබ්ව, ඒ තෙපි වඩනගිරියට පැමිණියහු කුමක් කරන්නවු ද?

6296. මධ්‍යාහ්න වේලෙහි පක්ෂීන් නිහඬ වූ සිටි කල්හි මහවනය නාද කරන්නාක් වැන්න. එහි කුමට යනු කැමැත්තවු ද?

6297. සර්වාඛග ශෝභන වූ මදි රාජපුත්‍රී එ රජහට මෙසේ කීවු: වනයෙහි යම් ප්‍රතිභය කෙනකුන් මට කියෙහි ද, එ හැම ඉවසන්නවු. උතුමාණෙනි, යන්නවු මෑ යි.

6298. කාශතාණ යෑ කුශතාණ යෑ පොටකීල තාණ යෑ සැවැන්න යෑ මාදු තාණ යෑ බඳුල් තාණ යෑ යන මේ (ඉදිරියෙහි සිට) උරයෙන් දෙපසට කොට බැහැර කරන්නවු. මොහු (වෙසතුරු රජු) විසින් දුකසේ ගෙනයන්නක් නො වන්නවු.

6299-6300. කුමාරී නොමෝ බොහෝ වූ වුතවයායෙන් ස්වාමියකු ලබාගනී: (රූ සපුව වඩනු පිණිස) උපවාසයෙන් ද ගවහනුයෙන් උකුළුතලය කැළීමෙන් ද (උදරය) වෙළීමෙන් ද ගිනිපිදීමෙන් ද දියෙහි කිම්බීමෙන් ද යන මෙයිනි. ලොවෑ වැන්දඹු බව අමිහිරි යෑ, (එහෙයින් හිමියා සමග) යන්නවු මෑ යි.

6301. යම් නිවජාතිකයෙක් ඒ වැන්දඹුව නො කැමැත්තෙන් අත ගෙන අදනේ වේ ද, හේ (පළමු) ඇයගේ ඉදුල් බුදිනට පවා නො ලබනුයේ වෙයි.

6302. (පරපුරුෂයා අසාමික ස්ත්‍රිය) එසවීමෙන් බිමැ හෙළා පයින් කෙස් මැඩ අවමන් කරයි. අනල්ප වූ බොහෝ දුක් දී ද ඉවත් වූ නො යයි. මහරජුනි, ලොවෑ වැන්දඹු බව කටුක යෑ එහෙයින් එකත්තෙන් යන්නවු.

6303. (නහන සුණුයෙන් නැඟ) සුදුසිව් ඇති (එයින්) සුන්දර-යමහැයි කළ මාන ඇති විධිවාර්ථිකයෝ (වැන්දඹුව පහන්තෝ) අල්පමාත්‍ර ධනයක් දී කවුඩුවෝ මහමුහුණකු අදනා මෙන් නො කැමැත්තෙන් ඇදගනිනි. මහරජුනි, ලොවෑ විධිවාභාවය කටුක යෑ එහෙයින් යන්නවු මෑ යෑ.

6304. රන්කැලුමින් බබළන ආඨාස වූ නැකුලෙහි වසන්නී නමුදු සොහොයුරන් යෙහෙළියන් කෙරෙන් නින්දාබස් නො ලබන්නී නො වෙමි. මහරජුනි, ලොවෑ විධිවාභාවය කටුක යෑ, එහෙයින් යන්නවු මෑ යෑ.

6305. දිය නැති ගඟ නග්න යෑ; රජ නැති රට නග්න යෑ; යම් ස්ත්‍රියකට දසබෑ කෙනෙක් ඇත්තාහු නමුදු වැන්දඹු ස්ත්‍රී ද නග්න යෑ. මහරජුනි, ලොවෑ පනිගුණාභාවය කටුක යෑ, එහෙයින් යන්නවු මෑ යෑ.

6306. ධජො රථස්ස පඤ්ඤාණං චූමො පඤ්ඤාණමග්ගිනො,
 රාජා රථධ්ස්ස පඤ්ඤාණං භත්තා පඤ්ඤාණමිත්ථියා;
 වේධබ්බං කටුකං ලොකෙ ගව්ඡ්ඤ්ඤච රථෙසග.
6307. යා දළිඤ්ඤී දළිඤ්ඤස්ස අධිජා අධිභ්ස්ස නිත්තිමා,¹
 නං චෙ දෙවා පසංසනති දුක්ඛාරං හි කරොති සා.
6308. සාමිකං අනුබන්ධිස්සං සදු කාසායවාසිනී,
 පථවතාපි අභෙජ්ජනතායා² නිවෙජ් චෙස්සනතාරං චිනා;
 වේධබ්බං කටුකං ලොකෙ³ ගව්ඡ්ඤ්ඤච රථෙසග.
6309. අපි සාගරපරියනාං බහුච්ඡකධරං මභි,
 නානාරතනපරිපූරං නිවෙජ් චෙස්සනතාරං චිනා.
6310. කථනනු කාසං භදයං සුඛරා වත ඉක්ථියො,
 යා සාමිකෙ දුක්ඛිතමභි සුඛමිච්ඡති අත්තනො.
6311. නිකම්මනො මහාරාජෙ සිචිනං රථධ්වධිභිනො,
 තමභං අනුබන්ධිස්සං සබ්බකාමදදෙ හි මෙ.
6312. තමටුච්චි මහාරාජා මද්දීං සබ්බඛගයොභනං,
 ඉමෙ තෙ දහරා පුත්තා ජාලී කණ්ණාඨිනා වුභො;
 භික්ඛිප්ප ලකඛණෙ ගව්ඡ් මයං තෙ පොසියාමසෙ.
6313. තමටුච්චි රාජපුත්තී මද්දීං සබ්බඛගයොභනා,
 පියා මෙ පුත්තකා දෙව ජාලී කණ්ණාඨිනා වුභො;
 තඤ්ඤං තස්මි රමෙස්සති අරඤ්ඤා ජීවසොකිනා.
6314. තමටුච්චි මහාරාජා සිචිනං රථධ්වධිභිනො,
 සාලීනං මදනං භුක්ඛා සුචිං මංසුපසෙවනං;
 රුක්ඛච්ච්චානී භුඤ්ඤනා කථං කාභනති දරකා.
6315. භුක්ඛා සතථලෙ කංසෙ සොචණ්ණෙ සතරාඨිකෙ,
 රුක්ඛපඤ්ඤසු භුඤ්ඤනා කථං කාභනති දරකා.
6316. කාසියානී ව ධාරෙක්ඛා මොමකොදුඛොරානී ව,⁴
 කුසචීරානී ධාරෙණා කථං කාභනති දරකා.

1. නිත්තිමං - මජ්ඣං.
 2. අභිජ්ජනතා - මජ්ඣං.
 3. වේධබ්බං කටුකිත්ථියා - මජ්ඣං. සා.
 4. කොටුමබරානී ව - මජ්ඣං.

6306. ධර්ම රජයට සලකුණ යැ, ධුමය හින්නට සලකුණ යැ, රජ රටට සලකුණ යැ, සවාමියා ස්ත්‍රියට සලකුණ යි. මහරජුනි, වෙධව්‍යය ලොවැ කටුක යැ, එහෙයින් යන්නමු මැ යැ.

6307. යම් කීර්තිමත් ස්ත්‍රියක් දිළිඳු හිමිහට දිළිඳු වැ පොහොසත් හිමිහට පොහොසත් වැ කල් ගෙවා ද දෙවියෝ එකත්තෙන් ඇය පසසති. යම් හෙයෙකින් භී දුෂ්කරයක් කෙරේ ද එහෙයිනි.

6308. හැම කල්හි කසාවත් ධරමින් හිමියා පසුපස්හි යන්නමු. නො බෙදු පොළොවෙහි ඉසුරු බව ද වෙසතුරු රජ හැර නො රිසියමු. මහරජුනි ලෝකයෙහි වෙධව්‍යය කටුක යැ. එහෙයින් යන්නමු මැ යැ.

6309. බොහෝ සම්පත් ධරන නොයෙක් රුවනින් පිරිසුන් මහසසුරු හිමි කොට ඇති මහපොළොව පවා වෙසතුරු රජ හැර නො කැමැත්තමු.

6310. යම් ස්ත්‍රී කෙනෙක් හිමියා දුක්පත් කල්හි තමාට සුව කැමැති වෙත් නම් ඔවුන්ගේ හදවත කෙබඳු යැ, එවන් ස්ත්‍රීහු අතිශයින් ක්‍රූර වෙත් මැ යි.

6311. සිව්න්ගේ රට වඩන මහරජ නික්ම යන කල්හි මම ඔහු පසුපස්හි යන්නමු. හේ මට සියලු කැමැති සැපත් දෙනුයෙ මැ යි.

6312. සඳමහරජ සර්වාඛයශෝභන වූ ඒ මද්‍රීදෙවියට මෙසේ කී: තොපගේ මේ ජාලි යැ කෘෂ්ණජිනා යැ යන දරු දෙදෙනා ලදරු යැ. ඔවුන් මෙහි බහාතබා යව. අපි ඔවුන් පුස්නමහ.

6313. සර්වාඛයශෝභන වූ මද්‍රී රාජපුත්‍රී එ රජහට මෙසේ කිවු: දේවයිනි, මේ ජාලිය යැ කෘෂ්ණජිනා යැ යන දෙදරු සිහිත්තෝ මට ප්‍රියයෝ යි. ඔහු ඒ අරතෙහි දී ජීවයොකී (පහ නො වන ශෝක ඇති) අප සිත් අලවන්නාහ.

6314. සීවිරට වඩන සඳමහරජු ඇයට මෙසේ කී: රසමස- වුලෙන් යුතු පිරිසුදු ඇල්සහලේ බත් වළඳා පුරුදු දරුවෝ වන පලවැළ වළඳනු කෙසේ කරන්නාහු ද?

6315. සියක් පලමින් කළ සියක් හිරි ඇදී රත්තලියෙහි වළඳා පුරුදු දරුවෝ රුක්පත්හි වළඳනු කෙසේ කරන්නාහු ද?

6316. කසිසඵ කොමුපිළි කෝදුම්බරපිළි ධරා පුරුදු දරුවෝ කුසවැහැරී ධරනු කෙසේ කරන්නාහු ද?

6317. වියහාති පරියායිකා සිව්කාය රචෙන ව,
පතතිකා පරිධාවනතා කථං කාහනති දරකා.
6318. කුටාගාරෙ සධිකාන නිවානෙ ඵ්ඤ්ඤිතඟගලෙ,
සයනතා රුක්ඛමුලසමීං කථං කාහනති දරකා.
6319. පලලවෙහසු සධිකාන ගොනකෙ වික්කසන්තෙ,
සයනතා තිණසන්තරෙ කථං කාහනති දරකා.
6320. ගඤ්ඤනෙ විලිඞ්ඤිකා අගරුච්ඤ්ඤෙන ව,
රජොජලානි ධාරොනතා කථං කාහනති දරකා.
6321. වමරිමොරහකොති විජිතඛය සුචෙධිතා,
දට්ඨා¹ ධංසෙති මකසෙති කථං කාහනති දරකා.
6322. තමබුච්චි රාජපුත්ති මඤ්ඤී සබ්බඛයසොහනා,
මා දෙව පරිදෙවෙසී මා ව කං විමනො අහු;
යථා මයං භවීසසාම තථා භෙසසනති දරකා.
6323. ඉදං වකාන පකකාමී මඤ්ඤී සබ්බඛයසොහනා,
සීවීමගෙගන අනෙවසී පුනෙත ආදය ලක්ඛණා.
6324. තනො වෙසසනාරො රාජා දනං දකාන ඛක්ඛියො,
පිතු මාතු ව වජ්ඣකා කකා ව නං පදකම්භං.
6325. වතුචාතිං රථං යුක්තං සීසාමාරුහ්ඨ සන්දනං,
ආදය පුක්කදරුඤ්ඤි වඛනං පායාසී පබ්බතං.
6326. තනො වෙසසනාරො රාජා යෙනාසී බහුකො ජනො,
ආමනන ඛො තං භවිජාම අරොගා ගොනතු කුතයො.
6327. ඉංස මඤ්ඤී නිසාමෙති රමමරුපංච² දීසසනී,
ආවාසො සීවියෙට්ඨසස පෙතතිකං භවනං මම.
6328. තං බ්‍රාහ්මණා අනචගමුං තෙ තං අසෙස අයාවිසුං,
යාවිතො පටිපාදෙසී වතුක්තං වතුරො භයෙ.
6329. ඉඛන මඤ්ඤී නිසාමෙති වික්කරුපංච දීසසනී,
මීගා රොහිට්ඨවච්ඤ්ඤෙන දකම්භසසා වහනති මං.

1. අගභු - මජ්ඣ. සා.
2. ඵ්ඨා - මජ්ඣ. සා.
3. සිඛං - මජ්ඣ.
4. රමම - පුරංචි - මජ්ඣ.

6317. භිදෙළයෙන් ද සිව්කායෙන් ද රියෙන් ද සිසාරා ඇවිද පුරුදු දරුවෝ පාගමනින් ඔබමොබ ද්‍රවනු කෙසේ කරන්නාහු ද?

6318. කුළුගෙහි පියුදෙරඟුළු ඇති නිවෙස්නෙහි නිද පුරුදු දරුවෝ රුක්මුල්හි නිදනු කෙසේ කරන්නාහු ද?

6319. යහන්හි දික් ලොම් ඇති කළුකොපුපලස්හි විසිකුරු ඇතිරියෙහි නිද පුරුදු දරුවෝ තණ ඇතිරියෙහි නිදනු කෙසේ කරන්නාහු ද?

6320. අඟිල් සඳුන් සුවඳ සුණුයෙන් ඒලෙවුන් කොට පුරුදු දරුවෝ රජස්දැලි ධරනු කෙසේ කරන්නාහු ද?

6321. සුවසේ වැඩුණු සෙමෙරවලින් මොනරළිලින් පවත් සලනලද අභපසභ ඇති දරුවෝ මැසිමදුරුවන් වීසින් ඩසිනලද්දහු කුමක් කරන්නාහු ද? (කෙසේ ඉවසන්නාහු ද?)

6322. සර්වාඛකයෝභන වූ මදි රජු ඒ සඳමභ රජභට මෙසේ කීවු: මභරජ නභමක් භධව. තෙපි නභමක් දෙමිනස්ව, අපි යමසේ වමෝ ද දරුවෝ ද එසේ වෙති.

6323. සකලාඛකයෙන් භොබනා. මදි දෙව් මෙනෙපුල් කියා පිටත් වූ ගීයා. (යන්නී දු) සුන්දරලක්ෂණ ඇති මදි දෙදරුවන් ගෙන සිව්රජහු යායුතු මහින් ම ගීයා (පහසින් බැස රියට නැගා)

6324. ඉක්බිති කැත්කල ලපන් වෙසකුරු රජ (පෙර දින) දන් දී මවුපියන් වැදෑ පැදකුණු කොට,

6325. අසුන් සතර දෙනකුන් ඇති යොදනලද රියට යුහු වූ නැගී අඹුදරුවන් ගෙන වඛකගිරිය බලා පිටත් වූ ගීයෝ යෑ.

6326. ඉක්බිති වෙසකුරු මභරජ යම් තැනෙක බොහෝ ජනයා රැස් වී ද (එහි රිය මෙහෙයා) නොප දන්වා යමිභ. අපගේ නැයෝ නිරොග වෙන්වයි කී.

6327. කොල, මදිදේවිය, බලව. සිව්රජහුගේ නිවාසය රමණීය වූ පෙනෙයි. ඒ මා පියපරපුරින් ආ භවන වෙයි.

6328. බමුණෝ සතර දෙනෙක් ඔහු ලුහුබැඳූ ගීයෝ ඔහු අසුන් ඉල්වුහ. අයදනාලද වෙසකුරු රජ සතර දෙනාට අසුන් සතර දෙනා සපයා දීන.

6329. එමබා මදිය බලව. විසිකුරු රූපයක් මෙන් පෙනෙයි, (දෙවපුත්තු) තිත්මුවවෙසින් අවුත් පුහුණු අසුන් මෙන් මා උසුලති.

6330. අපේක්ෂා පසුබලා ආග¹ සො නං රටමයාවට,
තසස නං යාවිනොදසි නවසුපහනො මනො.
6331. තපතා වෙසසනභාපරා රාජා ඔපරාපෙචා² සකං ජනං,
අසසාසඨී අසසරටං බ්‍රාහ්මණසස ධනෙසිනො.
6332. තං මඤ්ඤි කණ්ණාපීනං ගණ්ණ³ ලහුකා එසා කණ්ණිකා,
අහං ජාලිං ගණ්ණිසසාමි ගරුකො භානිකො හි සො.
6333. රාජා කුමාරං ආදය රාජපුත්තී ව දුරිකං,
සමෙමාදමානං පතතාමු⁴ අඤ්ඤමඤ්ඤපියංවද.

දනකණ්ඩං නිධීනං.

6334. යදි කෙච්චි මනුජා එනති අනුමග්ගෙ පච්චපථෙ,
මග්ගං තෙ පටිපුච්චාම කුභිං වර්තනපබ්බතො.
6335. තෙ තත් අමෙභ පසසිචා කරුණං පරිදෙච්චුං,
දුකඛං තෙ පච්චෙදෙනත් දුරෙ වර්තනපබ්බතො.
6336. යදි පසසනති පච්චෙන දුරකා එලිනෙ⁵ දුමෙ,
තෙසං එලානං හෙතුභි උපරොදහති දුරකා.
6337. රොදනොත දුරකෙ දිසවා උබ්බිග්ගා⁶ විපුලා දුමා,
සයමෙචොනාමීකාන උපගච්ඡනති දුරකෙ.
6338. ඉදං අචෙඡරකං දිසවා අබ්බුතං ලොමහංසනං,
සාධුකාරං පච්චෙනෙසි මඤ්ඤී සබ්බබ්බගයොහනා.
6339. අචෙඡරං වත ලොකසමීං අබ්බුතං ලොමහංසනං,
වෙසසනාතරසස තෙජෙන සයමෙචොනනා දුමා.
6340. සබ්බිපිංසු පටං යකඛා අනුකමපාය දුරකෙ,
නිකඛනාදිවසෙනෙච වෙතරටඨං උපාගමුං.
6341. තෙ ගතචා දීසමඤ්ඤානං වෙතරටඨමුපාගමුං,
ඉඤ්ඤං චීතං ජනපදං බ්‍රහ්මංසසුරොදනං.

1. ආගා - මජ්ඣ. සා. 2.
2. ඔපරාපෙචා - මජ්ඣ. සා. 3.
3. කණ්ණං - මජ්ඣ. සා. 4.
4. පතතමු - මජ්ඣ. සා. 5.
5. එලිනෙ - මජ්ඣ. සා. 6.
6. උබ්බිදධා - මජ්ඣ. සා.

6330. නැවැත මෙ මහා පස්වැනි බමුණෙක් ආයෙ යැ. හෙ ඔහුගෙන් රථය ඉල්ලී. අයදනා ලද්දේ ඔහට එය දින. ඔබගේ සිත නො පසුබට වී.

6331. ඉක්බිති වෙසතුරු මහරජ අඤ්ඤාචන් බස්වා ධනය සොයන බමුණාට රථය දී අස්වැසී.

6332. මද්දිවේනි, තෙපි කෘෂ්ණාචාර්යා ගනුව. මේ ප්‍රදර්ශ නො බර යැ. මම ජාලිය කුමරු ගනිමි. ඒ මහදරු බර ඇතියෙ සී.

6333. රජ තෙම කුමරු ද රජදු දරිය ද ගෙන ඔවුනොවුන් ප්‍රිය තෙපුල් බණනුවෝ සතුටු වෙමින් ගියහ.

දනකාණ්ඩය නිමි.

6334. අනුමඟ ද පෙරමඟ ද ඉදින් කිසි මිනිස් කෙනෙක් එන්නාහු නම් වඩකගිරිය කොහි ද සී ඔවුන් අතින් මහ පිළිවිසුමහ.

6335. ඒ මිනිස්සු එ මහ අප දකෑ ගෝකරාවයෙන් හැඹුහ. ඔහු වඩකගිරිය දුරැ සී දුක් දන්වති.

6336. ඉදින් දරුවෝ මහවෙනෙහි පලගත් රුක් දකිත් ද දරුවෝ දෙදෙන ඒ පල පිණිය වලපිති.

6337. වලප්පනා දරුවන් දකෑ කම්පිත වූ මියුරු පලයෙන් වීපුල වූ රුක්හු තුමු මැ නැමී දරුවනට සමීප වෙති.

6338-6339. සර්වාඛගගෝභන වූ මද්දිවේ නොවූවීරු ලොමුදහ ගන්වන මේ අසිරිය දකෑ වෙසතුරු රජුගේ තෙදින් රුක්හු තුමු මැ නතු වූහ. මේ වූ කලී ලොවහි අපූර්ව වූ ලොමුදහ ගන්වන අසිරියෙක් මැ සී කියා සාධුකාර පැවැත්වූ.

6340. දෙවියෝ දරුවන් කෙරෙහි කරුණාවෙන් මහ හැකුළුහ. (ඔවුන්) නික්මුණු දවස්හි මැ සැරටට පැමිණියහ.

6341. ඔහු දික්මඟ ගොස් (ධානාදීන්) සමෘද්ධ වූ (වස්ත්‍රා-හරණාදීන්) වීපුල වූ බොහෝ වූ මස් රහ දිය ඇති දනවියෙන් යුතු වෙතරටට පැමිණියහ.

392 ජාතකපාළි - මහානිපාතො

6342. වෙනියා පරිකරිංසු දිසවා ලක්ඛණමාගතං,
සුබ්බමාලී වනයං අයාං පතතිකා පරිධාවති.
6343. වය්‍යාහි පරියායිඤා සිව්කාය ව ඛතියා,¹
සාජජ මඤ්ඤී අරණ්ණකමී පතතිකා පරිධාවති.
6344. තං දිසවා වෙනපාමොක්ඛා රොදමානා උපාගමිං,
කච්චිනනු දෙව කුසලං කච්චී දෙව අනාමයං;
කච්චී පිතා අරොගා තෙ සිව්නණ්ඤි අනාමයං.
6345. කො තෙ බලං මහාරාජ කොනු තෙ රථමණ්ඤලං,
අනක්ඛකො අරථකො දීඝමධානමාගතො;
කච්චී නාමිනෙහි² පකතො අනුපපනොසිමං දිසං.
6346. කුසලං වෙව මෙ සමමා අපො සමමා අනාමයං,
අපො පිතා අරොගො මෙ සිව්නණ්ඤි අනාමයං.
6347. අහං හි කුණ්ඨරං දසං ඊසාදනං උරුළභවං,
බෙහෙණ්ණං සබ්බසුඛධානං සබ්බසෙතං ගජ්ජනමං.
6348. පමඤ්ඤිකමඛලසක්ඛණං පභින්නං සතකුමඤ්ඤං,
දනතී සවාළච්ඡනී සෙතං කෙලාසසාදිසං.
6349. සසෙතච්ඡන්නං සඋපපෙය්‍යං³ සාථබ්බනං සහස්සීපං,
අග්ගයානං රාජවාහීං බ්‍රාහ්මණානං අදසහං.⁴
6350. තසමී මෙ සිව්වයො කුඤ්ඤා පිතා ව උපහතො මනො,
අවරුඤ්ඤි⁵ මං රාජා වඛිතං ගච්ඡාමී ජබ්බතං;
මිකාසං සමමා⁶ ජානාථ වනෙ යත් වසාමසෙ.
6351. සවාගතනොත මහාරාජ අපො තෙ අදුරාගතං,
ඉක්ඛරොසි අනුපපනො යං ඉධස්සී පච්චෙදය,
6352. සාකං හිසං මධුං මංසං සුඤ්ඤං සාලීනමොදනං,
පරිභුණ්ණ මහාරාජ පාහුනො නොසි ආගතො.

1. රජෙතව - මජ්ඣ. සං.
2. කච්චා මිනෙහි - මජ්ඣ. සං. ව.
3. සඋපපෙය්‍යං - මජ්ඣ.
4. අද ගජ - මජ්ඣ.
5. අවරුඤ්ඤි - මජ්ඣ. ව.
6. සමම - මජ්ඣ.

6342. සැරට ස්ත්‍රීහු ස්ත්‍රීලක්ෂණයෙන් පරිපූර්ණ මද්‍රීදේවිය ආවා දැකූ පිරිවරාගත්හ. මෙ බියෝ ඉතා සිසුමැලි යැ. එතෙකුදු වුව පාගමනින් යෙයි.

6343. මෙ බියෝ පෙර දවස් නිදෙළුවෙන් ද රන්සිව්ගෙන් ද ඇවිදූ ඔ මද්‍රී අද අරනෙහි පාගමනින් මැ යෙයි.

6344. සැරපහු ඒ වෙසතුරු රජහු දැකූ වලපමින් එළැඹියහ. දේවධිනි, කිම රොග නැද්ද? දුක් නැද්ද? කිම තොපගේ පිය මහරජ නිරොග වූයෙ ද? සිවිරටවැසියනට දුක් නැද්ද?

6345. මහරජුනි, තොපගේ සෙනඟ කො ද? තොපගේ රිය මඩුලු කො ද? කිම සතුරන් විසින් තොරනාලද ද? අසුන් නැතියෙ මැ රිය නැතියෙ මැ මෙ රටට පැමිණියෙහි ද? යි.

6346. සබදිනි, මට රෝග නැත, නවද සබදිනි මට දුක් නැත, මාගේ පියමහරජ නිරොග වෙයි. සිවිරට වැසියනට ද දුක් නැත.

6347. යම්හෙයෙකින් මම රියභිස් බදු දළ ඇති, බර උසුලනු වූ සියලු යුද්ධයන්ට කෙත් හඳුනනු වූ සවිසුදු වූ හැම ඇතුනට උතුම් වූ ඇතු දන් දිනිම ද.

6348. රන්පලසින් වසනලද මදවැහෙන සතුරන් මඩනා යහපත් දළ ඇති වල්විදුනා සහිත වූ කෙලොස පර්වතය මෙන් සුදු වූ.

6349. සේසත් සහිත වූ බුමුතුරුණු උඩුවියන් ජවනිකා සහිත වූ ඇත්වෙදුන් සහිත වූ ඇත්ගොවුවන් සහිත වූ රජහු උසුලනු වූ අග්‍රයාන වූ අපගේ හස්තියානාය (කලිතුරටවැසි) බමුණන්ට මම දිනිම ද.

6350. එකරුණෙහි ලා සිවිරටවැසියෝ මට කිපියහ. මා පියරජ ද ප්‍රතිස සිත් ඇත්තෙ මා නොරැසියයි. (එහෙයින්) වඩකගිරියට යෙමි. සබදිනි, (ඇපි) වෙනෙහි යම් තැනෙකැ වසමෝ නම් එහි අපට නිසි පෙදෙසක් දැන කියව.

6351. මහරජුනි, තොප ආයේ මැනවැ. තවද තොපගේ රීම නිදෙසි, මෙයට පැමිණියහු අපට ඉසුරු වව. තොප රිසියෙන යමක් මෙහි ඇත් නම් කියව, (ප්‍රතිපාදන කොට දෙමහ.)

6352. මහරජුනි, පැමිණි තෙසි අපට ආගන්තුක වව. පලා ද නෙළුබල ද මී ද මස් ද පිරිසුදු හැල්බත් ද වළඳව.

6353. පටිභගහිතං යං දිනං සබ්බජ්ජි අග්ගියං කතං,
අවරුද්ධිති මං රාජා වච්ඤාං ගච්ඡාමි පබ්බතං;
ඔකාසං සම්මා ජානාම වනො යත් වසාමසෙ.
6354. ඉධෙව තාව අවජ්ඣස්ස චෙතරලෙඨ රථෙසභ,
යාව චෙතා ගමිස්සිතති රඤ්ඤස්ස සතතික යාවීතුං
නිජ්ඣාපෙතුං මහාරාජං සිවීනං රථවච්ඤනං.
6355. තං තං චෙතා පුරකච්ඡා¹ පතීතා ලභ්ඵපච්චයා,
පච්චාරෙත්තාන² ගච්ඡතති ඵලං ජානාමි ඛතතිය.
6356. මා චො රුච්චිත්ථ ගමනං රඤ්ඤස්ස සතතික යාවීතුං
නිජ්ඣාපෙතුං මහාරාජං රාජා තත්ථ න ඉස්සරො.
6357. අව්චුග්ගතාති සිවයො ඛලත්ථා නොගමා ව යෙ,
තෙ පධංසෙතුමිච්ඡතති රාජානං මම කාරණො.
6358. සචෙ ඵසා පච්චෙතත්ථ රථවච්ඡමි රථවච්ඤන,
ඉධෙව රජ්ජං කාරෙති චෙතෙති පච්චාරිතො.
6359. ඉභං චීතඤ්චීදං රථං ඉඤ්ඤා පනපදෙ මහා,
මතිං කරොති ත්ථ දෙව රජ්ජස්සමනුසාසිතුං.
6360. න මෙ ජජෙදු මති අත්ථී රජ්ජස්සමනුසාසිතුං,
පබ්බාජිතස්ස රථවච්ඡමා චෙතපුත්තා පුණාම මෙ.
6361. අතුච්චා සිවයො අස්සු³ ඛලත්ථා⁴ නොගමා ව යෙ,
පබ්බාජිතස්ස රථවච්ඡමා චෙතා රජ්ජෙහිසෙවස්සු.
6362. අසමමාදියමපි චො අස්ස අච්චනතං මම කාරණො,
සිවීනං භණ්ණනඤ්චාපි වීග්ගහො මෙ න රුච්චති.
6363. අමස්ස භණ්ණනං සොරං සමපහාරො අනප්පකො,
ඵකස්ස කාරණො මඤ්ඤං හිංසෙයස්සු ඛුත්තෙ ජනො.⁵

1. පුරකච්ඡා - මජ්ඣ.
2. පච්චාරිතාන - මජ්ඣ.
3. අස්සු - මජ්ඣ.
4. ඛලග්ගා - මජ්ඣ. සහ.
5. ඛුත්තො ජනො - මජ්ඣ. වී.

6353. හැමදෙනා විසින් පඬුරු කරනලද යමක් ඇද්ද කෙල හැම තොප විසින් දෙනලද මැ මා විසිනුදු පිළිගන්නාලද මැ වේවා. පියමහරජ මා නෙරැසියයි. එහෙයින් වඩනගිටියට යෙමී. සබදිනි, (ඇපි) වෙනෙහි යම් තැනෙකැ වසමෝ ද එහි අපට නිසි පෙදෙසක් දනිවු.

6354. සැරපඬු සිව්වට වඩන සදමහරජහට තොප නිදෙස් බව දන්වන්නට ඔබ අයදනට සදමහරජ සමීපයට යෙක් ද මහ රජුනි, උන් එන තෙක් මේ සැරට වාස කරව.

6355. සැරපඬු ලද පිහිට ඇතියාහු එකරුණින් කුඩු වැ තොප පෙරට කොට පිරිවරා (ජයතුරා නුවරට මැ) යෙති. ඝෛයියයෙනි, මෙසේ දනුව.

6356. මහරජහට මා නිදෙස් බව දන්වන්නට ඔබ අයදනට රජ අබියසට යෑම තෙපි නහමක් රුස්වඩු. එකරුණෙහි ලා රජ ද ඉසුරු නො වෙයි.

6357. සිව්හු ද බලකාය ද නියමගම්වැසි කෙලෙඹියො ද යන ඔහු ඉතා කිපියාහු මැ යි. මා හේතුච්ඡන් රජ නෙරනට ද රිසි වෙති.

6358. රට වඩන මහරජුනි, ඉදින් එරට එපවත් වී නම් සැ රටවැසියන් විසින් පිරිවරනලදු වැ මෙහි මැ රජය කරව.

6359. දේවයිනි, මෙරට ද හැම සැපතින් පිරුණෙ යැ; සමාද්ධි යැ විශාල යැ. මේ රජයට අනුශාසනා කරන්නට තෙපි අදහස් කරව.

6360. රටින් නෙරනාලද මට රාජ්‍යානුශාසනා රිස්සෙක් හෝ බුද්ධියක් හෝ නැති. වේතරටවැසියෙහි, මාගේ බස් අසව.

6361. රටින් නෙරනාලද වෙසතුරුහට වෙත රටවැසියෝ රාජ්‍යයෙහි අභිෂෙක දුන්න යි සිව්හු ද බලකාය ද නියමගම් වැසියෝ ද යන යම් කෙනෙක් ඇද්ද. ඔහු (හැමදෙන) නො සතුටු වන්නාහ.

6362. මා නිසා තොපගේ නො යමගි බව ද නිරතුරු කොට වන්නෝ යැ. (එකල්හි) සිව්න්ගේ කලහ ද විග්‍රහ ද මට නො රිසියෙයි.

6363. තවද කර්කශ කලහ ද (ඔවුනොවුන්ගේ) පහර දිවුදු නො මද වන්නෙ යැ. එසේ කලා එකලා මා නිසා බොහෝ දෙනා නැසෙන්නේ යැ.

6364. පටිගගහිතං යං දිනහං සබ්බසස අග්ගියං කතං,
අවරුද්ධාති මං රාජා වඩාං ගච්ඡාමි පබ්බතං;
ඕකාසං සම්මා ජානාථ වනෙ යත් වසාමසෙ.
6365. තඤ්ඤා තෙ මයමකතාම යථාපි කුසලා තථා,
රාජ්ඣී යත් සම්මානි ආභුතග්ගි සමාභිතා.
6366. එස සෙලො මහාරාජ පබ්බතො ගඤ්ඤාදනො,
යත් ත්වං සහ පුඤ්ඤාග්ගි සහ හරියාය වච්ඡසි.¹
6367. කං වෙතා අනුසාසිංසු අස්සුනෙතො රුද්දමුඛා,
ඉතො ගච්ඡ මහාරාජ උජ්ජං² යෙනුතොරාමුඛො.
6368. අථ දකඛ්ඨි හද්දනෙත වීජුලං³ නාම පබ්බතං,
නානාදුම්භණාකිණ්ණං සීතවජායං මනොරමං.⁴
6369. තමනීකතමම හද්දනෙත අථ දකඛ්ඨි ආපකං,⁵
නදිං කෙතුමනිං නාම ගමනීරං ගිරිගඤ්ඤරං.
6370. පුටුලොමමච්ඡාකිණ්ණං සුපනිත්වං මහොදීකං,⁶
තත් තභාත්වා පිවීත්වා ච අසසාසෙත්වා ච පුත්තකෙ.
6371. අථ දකඛ්ඨි හද්දනෙත නිග්ගොධං මධුරිපථලං,⁷
රඤ්ඤෙ සීඛරෙ ජාතං සීතවජායං මනොරමං.
6372. අථ දකඛ්ඨි හද්දනෙත නාලිකං නාම පබ්බතං,
නානාදීපගණාකිණ්ණං සෙලං කිම්පුරිසායුතං.
6373. තස්ස උතරපුබ්බන මුවලිඤ්ඤා නාම සො සරො,
පුණ්ඩරිකෙහි සකුප්පෙනා සෙනසොගනධියෙහි ච.
6374. සො වනං මෙසසඛිතාසං ධුචං හරිතසදුලං,
සිහොවාමීසපෙකඛිච චිතසණ්ඨං වීගාහය;
පුඤ්ඤාදකඛිඨි සකුප්පෙනං ඵලරුකෙහිඨි දුභහං.

1. ගච්. සී - ජෙසං.
2. උජ්ජං - අවච්ඡා.
3. වේජුලං - මජ්ඣං. සා.
4. රමං - මජ්ඣං.
5. ආපතං - මජ්ඣං. සා.
6. මහොදකං - මජ්ඣං. සා.
7. මධුරිමං - මජ්ඣං.

6364. තොප විසින් පඬුරු කරනලද යමක් ඇද්ද, එහැම දෙනලද මෑ මා විසිනුදු පිළිගන්නාලද මෑ වේවා. පියමහරජ මා රටින් නොරැසියයි, (එහෙයින්) වඩකගිරියට යෙමි. සබදිනි, වෙනෙහි යම් තැනෙකැ වසමෝ නම් එයට නිසි අවකාශයක් දනුව.

6365. පුදනලද ගිනි ඇති එකගසින් ඇති රාජර්ෂිහු යම් තැනෙකැ සන්භිදෙන් ද (වෙසෙක් ද) එයට යන මග දක්වනවරකයෝ යමසේ කියද්ද එසෙයින් එකාන්තයෙන් තොපට ඇපි කියමහ.

6366. මහරජුනි, තෙපි දරුවන් සමග භායනාව සමග යම් තැනෙකැ වාස කරන්නවු නම් එයට නිසි තෙල පර්වතය ගනිමාදන නම් වෙයි.

6367. කඳුළු පිරුණු තෙත් ඇති වලඪනා මුහුණු ඇති සැරටවැසි රජහු (වෙසතුරුහට) අනුශාසනා කළහ; 'මහරජුනි, මෙ මහින් සෘජු වෑ උතුරුදිග බලා යව' යි.

6368. තොපට යහපතක් මෑ වේවා. ඉක්බිති නොයෙක් තරුගණයෙන් ගැවැසිගත් මනහර සිහිල් සෙවෙණු ඇති 'විසුල' නම් පර්වතය දක්නහු,

6369-70. ඒ ගල ඉක්ම වැළිදු පොතුලොම් මසුන් ගැවැසිගත් මනා තොට ඇති බොහෝ දිය ඇති ගැඹුරු වූ ගල්කුසින් බට කෙකුමනී නම් මහ භොයක් දක්නහු එහි නභා පැත්තේ බි නමා දරුවන් අස්වසා,

6371. තොපට යහපතක් වේවා. ඉක්බිති රමණිය වූ කඳු මුදුන්හි හටගත් මනරම් වූ සිහිල් සෙවණු ඇති මධුරඵල ඇති නුගරුකක් දක්නහු,

6372. ඉක්බිති නොයෙක් ලිහිණිගණයා විසින් ගැවැසිගත් කිඳුරන් ගහන වූ 'නාලික' නම් සෛලපර්වතය දක්නහු,

6373. ඒ නාලික පර්වතයට ඊශාන තන්හි හෙළපියුමින් ද හෙල්මැලි කල්භාරයෙන් ද ගැවැසිගත් විලෙක් ඇත. හෙ මුවලින්ද නම් වෙයි.

6374. ඒ තෙපි නිල්වලාකුළක් බඳු වූ නිරතුරු පලාවන් නණබිම් ඇති මල්ලැනින් ද පලරුකින් ද යන දෙකින් ගැවැසිගත් වනලැහැබට ගොදුරු කැමැති සිංහයන්හු මෙන් පිවිසෙව.

6375. තත්ථ ඛිඤ්ඤාසාරා වග්ගො නානාවණ්ණො ඛහු දීජා,
කුජනානමුපකුජනති¹ උතු සමපුට්ඨෙන දුමෙ.

6376. ගණනාං ගිරිවීදුග්ගානං නදීනං පහවානි ව,
මො දකඛිධි පොකඛරණිං කරසෙරකකුඛායුතං.²

6377. පුටුලොමමට්ඨාතිණ්ණං සුපතිත්ථං මහොදීනං,
සමඤ්චි වතුරසසඤ්චි සාධුං අපට්ඨගනිධං.

6378. තස්සා උත්තරපුබ්බෙන පණ්ණසාලං අමාපය,³
පණ්ණසාලං අමාපෙත්වා උඤ්ජාවරියාය ඊහට.

විනයාවේසනවිණිධං නිට්ඨිතං.

6379. අහු වාසි කලිමෙඛයසු පුජනො නාම මුහම්මෙණා,
තසසාසි දහරා හරියා නාමෙනාමිත්තකාපනා.

6380. තා නං තත්ථ ගතාවොට්ඨං නදීඋදකභාරිකා,⁴
ථීයො නං පරිභාසිංසු සමාගණනාං කුතුහලා.

6381. අමිඤ්ඤා නුන නෙ මාතා අමිඤ්ඤා නුන නෙ පිතා
යෙ නං ජිණ්ණසස පාදංසු එවං දහරියං සතිං.

6382. අභිනං⁵ වත නෙ ඤාති මනාධිංසු රමොගතා,
යෙ නං ජිණ්ණසස පාදංසු එවං දහරියං සතිං.

6383. දුක්ඛරං⁶ වත නෙ ඤාති මනාධිංසු රමොගතා,
යෙ නං ජිණ්ණසස පාදංසු එවං දහරියං සතිං.

6384. පාපකං වත නෙ ඤාති මනාධිංසු රමොගතා,
යෙ නං ජිණ්ණසස පාදංසු එවං දහරියං සතිං.

6385. අමනාපං වත නෙ ඤාති මනාධිංසු රමොගතා,
යෙ නං ජිණ්ණසස පාදංසු එවං දහරියං සතිං.

1. කුජනන මුපකුජනති - අට්ඨකරා.
2. බරඤ්ජ - මජ්ඣ.
3. මමාපය - මජ්ඣ.
4. භාරියා - මජ්ඣ., වී.
5. අභිනං - මජ්ඣ., භා., වී.
6. දුක්ඛරං - මජ්ඣ., වී.

6375. එහි නොවිසිඳ පිඬු වූ පවත්නා හඬ ඇති මිශුරු රැව ඇති නන් පැහැ නන් කුල ඇති බොහෝ සියොක්ඟු සාකුසමයෙහි පිරිමැක්කි හිඳ කුල්නවුන් අනුව කුල්නි,

6376-6377. ඒ තෙපි එහි ගොස් ගිරිකඳුරුද නදීනට ප්‍රභවස්ථාන වූ උළුවිටු (උල්දිය පෙදෙස්) ද කරඳ කුඹුකින් යුත් පොකුලොම මසුන් ගැවැසිගත් මනා තොට ඇති පිළිකුල් ගඳ නැති මීහිරි වූ බොහෝ දිය පිරුණු සම වූ සිටුරැස් වූ පොකුණක් දක්නාහු.

6378. ඒ පොකුණට ඉසාන තන්හි පන්සලක් මවන්නාහු. පන්සලක් මවාගෙන වනවුල් වනපලයෙන් යැපෙමින් නො පමා වූ වාස කරවි.

වනප්‍රවේශ කාණ්ඩය නිමි.

6379. කලිකුරට (දුන්නිට්ටබ් නම් ගම්) වැසි 'සුජක' නම් බමුණෙක් වී. ඔහට නමින් 'අමිත්තපාපනා' නම් තරුණ අඹුවක් වූව.

6380. එගමිහි ස්ත්‍රීහු දිය ගෙනනුව හොයට ගියාහු ඒ අමිත්තපාපනාට මෙසේ කීහු: ඒ ස්ත්‍රීහු කුහුල් ඇතියන් මෙන් පිරිවරාගෙන ඇයට පිරිහෙලා තෙපලූහ.

6381. මෙවන් තුරුණු බව ඇති කල්හි යම් කෙනෙක් කී මේ ජරපත් මහල්ලාට දුන්හු ද කීගේ ඒ මව යැතිරියකැ සිහඹුමහ. කීගේ ඒ පියා සතුරෙකැ හි හඹුමහ.

6382. මෙවන් ළදරු බව ඇති කල්හි යම් කෙනෙක් කී මේ දිරාගිය මහල්ලාට දුන්හු ද කීගේ ඒ නෑයෝ රහසිගත ව කිට අභිතයක් මන්ත්‍රණ කළාහු වන.

6383. මෙවන් සොදුරු ළදරු බව ඇති කල්හි යම් කෙනෙක් කී මේ ජරාපීරණ මහල්ලාට දුන්හු ද කීගේ ඒ නෑයෝ රහසැ හිඳ කිට දුෂ්කරයක් මන්ත්‍රණ කළාහු වන.

6384. මෙවන් ළදරු විය ඇති කල්හි යම් කෙනෙක් කී මේ ජරපත් මහල්ලාට දුන්හු ද කීගේ ඒ නෑයෝ රහොගත වූ කිට පව්කමක් මන්ත්‍රණ කළාහු වන.

6385. මෙවන් තුරුණුබව ඇති කල්හි යම් කෙනෙක් කී මේ දිරාගිය මහල්ලාට දුන්හු ද කීගේ ඒ නෑයෝ එකලා වූ හිඳ කිට අමනාපයක් බැණගත්හු වන.

- 6386. අමනාපවාසං වසසි ජිණේණන පනිතා සහ,
යා ඤං වසසි ජිණේණසස මතගොත ජීවිතා චරං.
- 6387. න හි නුන තුඤ්ඤං කල්‍යාණි පිතා මානා ච යොහනෙ,
අඤ්ඤිං භතතාරං වින්දිංසු යෙ තං ජිණේණසස පාදංසු;
එවං දහරියං සතිං.
- 6388. දුග්ගිට්ඨං තෙ නවමීයං අකතං අභිභුතතකං,
යෙ තං ජිණේණසස පාදංසු එවං දහරියං සතිං.
- 6389. සමණෙ බ්‍රාහ්මණෙ නුන බ්‍රහ්මචරියපරායණෙ,
යා ඤං ලොකෙ අභිසසි සීලවනොතා ඛහුසුසුතෙ;
යා ඤං වසසි ජිණේණසස එවං දහරියං සතිං.
- 6390. න දුකඛං අභිතා දට්ඨං න දුකඛං සතනියා භතං,
තඤ්ඤි දුකඛඤ්ඤි තීරුඤ්ඤි¹ යං පඤ්ඤ ජිණේණකං පනිං.
- 6391. නඤ්ඤි ඛිඩ්ධා නඤ්ඤි රනී ජිණේණන පනිතා සහ,
නඤ්ඤි අලලාපසලලාපො ජඤ්ඤිතච්චි² න යොහනි.
- 6392. යද ව දහරො දහරා මනිතායනත් රහොගතා,
සබ්බසං සොකා තසසනනි³ යෙ කෙච්චි හදයනිසසිතා.
- 6393. දහරා ඤං රුපච්චි පුරිසානං අභිපඤ්ඤිතා,
ගච්ච සැති කුලෙ අච්ච කිං ජිණේණා රමයිසසති.
- 6394. න තෙ බ්‍රාහ්මණ ගච්චාමි නදිං උදකභාරියා,
ථියො මං පරිභාසනති තයා ජිණේණන බ්‍රාහ්මණ.
- 6395. මා මෙ ඤං අකරා කම්මං මා මෙ උදකමාහරි,
අභං උදකමාහිසසං මා හොති කුපිතා අහු.
- 6396. නාභං තම්චි කුලෙ ජාතා යං ඤං උදකමාහරෙ,
එවං බ්‍රාහ්මණ ජානාහි න තෙ වච්චාමහං සරෙ.
- 6397. සචෙ මෙ දසං දසිං වා නානයිසසසි බ්‍රාහ්මණ,
එවං බ්‍රාහ්මණ ජානාහි න තෙ වච්චාමි සනත්තෙ.

1. තිබ්බඤ්ඤි - මජ්ඣං.
 2. ජඤ්ඤිතච්චි.
 3. සබ්බසං සොකා විතසසනනි - සායා, සබ්බසං සොකා - මජ්ඣං.

6386. මෙවන් ළදරු බව ඇති කල්හි නොමනා විසීමක් වසති, යම් බඳු තෝ මහල්ලාගේ ගෙහි වාස කෙරෙහි ද ඒ තීගේ ජීවිතයට වඩා මරණය උතුමැ.

6387. කලණ වූ සොදුරිය, මෙවන් තරුණ බව ඇති කල්හි තී යම් කෙනෙක් මහල්ලාට දුන්හු ද ඒ තීගේ මවු ද පියා ද තීට අනෙක් සැමියකු නො ලත්හ යි හඟුණි.

6388. මෙවන් දහර බව ඇති කල්හි තී යම් කෙනෙක් මහල්ලාට දුන්හු ද ඒ තී විසින් නවමි යාගය නපුරු කොට පුදනලද වන. (තී දුන් යාගපිණ්ඩය පළමු කොට මහලු කවුඩකු උසින් ගන්නාලද වන) තී විසින් ගිනිපුජා නො කරනලද වන.

6389. මෙවන් තරුණය ඇති කල්හි යම් බඳු තෝ මහල්ලාගේ ගෙහි වාස කෙරෙහි ද ඒ තෝ ලොවහි බබ්බරෙහි නියැලී සිල්වත් බොහෝ ඇසු පිරු තැන් ඇති මහණබමුණන්ට ආක්‍රොශ කෙළෙහි වන.

6390. නයකු විසින් ධහනලද්දේ දුක් නො වෙයි, සැකින් පහරන ලද්දේ දුක් නො වෙයි, යම් සත්‍රියක් මහලු සැමියකු දැකී ද හෙ මැ දුක් ද කියුණු දුක් ද වෙයි.

6391. මහලු සැමියා සමග ක්‍රීඩාවක් නැත (නො හොබ) කාමරකි නැත, අල්ලාපසල්ලාප නැත, (කඩදත් වීචර කොට සෙන්නහුගේ) සිනා ද නො හොබී.

6392. යම් කලෙක තරුණයා ද තරුණි ද දෙදෙන රහසි වැ හිඳ රහස් කියද්ද එසඳ තුලුන්ගේ ළය ඇසුරු කළ යම් කිසි ශෝක කෙනෙක් ඇද්ද එ හැම ශෝකයෝ නසිති.

6393. තෝ ළදරියෙහි, රු ඇතියහු, පිරිමින් විසින් වෙසෙසින් පතනලදුවහු, නැඹියා, නැයන්ගේ ගෙහි වස, මහල්ලා (තී පස්කම් ගුණෙන්) කෙසේ රමණය කරන්නෝ ද යි කීහු.

6394. බමුණ, තොප මහලු හෙයින් (මෙ ගමැ) ගැහැනු මට පිරිහෙළා කියති. එහෙයින් බමුණ, තොපට දිය ගෙනෙනුව හොයට නො යමි.

6395. තෙපි මට මෙහෙ නො කරව, නහමක් මට දිය ගෙනෙව, මම දිය ගෙනෙමි. හවතී නහමක් කිපෙව.

6396. යම් හෙයෙකින් තෙපි දිය ගෙනෙන්නවු නම් මම වනාහි එවන් (සැමියන්ගෙන් මෙහෙ ගන්නා) කුලෙහි නුපන්මු. බමුණ, මම තොපගේ ගෙහි නො වසන්නමු. මෙසේ දනුව.

6397. බමුණ, ඉදින් මට දසකු හෝ දස්සක හෝ නො ගෙනෙන්නවු නම් තොප කෙරෙහි නො වසන්නමු. බමුණ ගෙමසේ දනුව.

- 6398. නතී මෙ සිප්පයානං වා ධනං ධන්දකුණේ බ්‍රාහ්මණි,
කුතොභං දසං දසිං වා ආනයිස්සාමි හොතිසා;
අභං හොතිං උපට්ඨිස්සං මා හොති කුපිතා අහු.
- 6399. එහි තෙ අභමකඛිස්සං යථා මෙ වචනං සුතං,¹
එස වෙස්සනතාපරා රාජා වජ්ඣා වසති පබ්බතෙ.
- 6400. තං නිං ගගඛාන යාවස්සු දසං දසිං ච බ්‍රාහ්මණ,
සො තෙ දසසති යාථිතො දසං දසිකුණේ ධන්තියො.
- 6401. ජිණේණභමසම් අබලො දීසො වද්ධා සුදුගාමො,
මා හොති පරිදෙවෙසි² මා ච නිං විමනා අහු;
අභං හොතිං උපට්ඨිස්සං මා හොති කුපිතා අහු.
- 6402. යථා අගඛානා සඛාමං අයුද්ධාව පරාජිතො,
එවමෙව කුචං බ්‍රුහම අගඛානාව පරාජිතො.
- 6403. සචෙ මෙ දසං දසිං වා නානයිස්සයි බ්‍රාහ්මණ,
එවං බ්‍රාහ්මණ ජානාති න තෙ වච්ඡාමහං සරෙ,
අමනාපං තෙ කරිස්සාමි තං තෙ දුකං භවිස්සති.
- 6404. නකඛතෙත උකුපචෙඛසු³ යද මං දකඛසි ලඛ්ඛානං,
අඤ්ඤති සද්ධං රමමානං තං තෙ දුකං භවිස්සති.
- 6405. අදස්සනෙන මය්හං තෙ ජිණේණස්ස පරිදෙවතො,
භීයො වඩතා ච පලිතා බහු භෙස්සනති බ්‍රාහ්මණ.
- 6406. තතො සො බ්‍රාහ්මණො භීතො බ්‍රාහ්මණියා වසානුගො,
අට්ඨිතො කාමරාගෙන බ්‍රාහ්මණිං එතදබ්බි.
- 6407. පාචෙය්හං මෙ කරොති නිං සඛකුලා සගුලානි ව,⁴
මධුපිණ්ඩිකා ච සුකතායො සතකුහතකුණේ බ්‍රාහ්මණි.
- 6408. ආනයිස්සං මෙඋුතතෙ උභෙ දසකුමාරකෙ,
තෙ තං පරිවරිස්සනති රතතිඤ්චමතඤ්ඤා.
- 6409. ඉදං වනිා බ්‍රහ්මබ්‍රහ්ම පටිවුඤ්චි උපාහනා,
තතො සො මහතධිනිානා හරියං කනිා පදානිණං.

- 1. සුණං - මජ්ඣං.
- 2. පරිදෙවෙසි - මජ්ඣං.
- 3. උකුපචෙඛසු - මජ්ඣං.
- 4. සංගුලා සකලානිව - මජ්ඣං.

6398. බැමිණිය, මා සතු ශිල්පයෙක් හෝ ධනයෙක් ධාන්‍ය-
යෙක් හෝ නැත. මම කියෙයිත් හවතියට දසකු හෝ දස්සක
හෝ ගෙනෙමි ද? මම හවතියට මෙහෙ කරන්නෙමි. හවති
නහමක් කිපෙව.

6399. එව, යම්සේ මා විසින් තෙපුලෙක් අසනලද ද එසෙයිත්
මේ තොපට කියමි, තෙල වෙසතුරු මහරජ වරුගිරියෙහි වාස
කෙරෙයි.

6400. බමුණ, තෙපි (එහි) ගොස් ඔබ අතින් දසකු දස්සක ද
යදුව. තොප විසින් යදනාලද එ රජ තොපට දසකු දස්සක ද
දෙන්නෙ යැ.

6401. මම මහල්ලෙමි, බල නැත්තෙමි, මහ ද දික් වෙයි,
අතිශය දුර්ගම යැ. හවති නො හඬව, තෙපි නහමක් දෙමිනස්ව,
මම හවතියට මෙහෙ කරනෙමි, හවති නො කිපෙව.

6402. බමුණ යම්සේ සටනට නො ගොස් යුද නැතිමය මැ
පැරැදියෙහි ද, එසෙයිත් මැ තෙපි නො ගොස් මැ පැරැදියෙහි.

6403. බමුණ ඉදින් මට දසයකු හෝ දසියක හෝ නො
ගෙනෙන්නවු නම් මම තොපගේ ගෙහි නො වසමි. බමුණ, මෙසේ
දනුව, තොපට නො රැස්නක් කරනෙමි, ඒ තොපට දුක් වන්නෙ යැ.

6404. යම් කලෙකැ (මටසාතුයෙහි) සාකුසන්ධිත්ති පවත්නා
සැණකෙළියෙහි සර්වාභරණයෙන් සැදුණු මා අන් පිරිමින් හා සමග
රමණය කරන්නිය දන්නවු ද ඒ තොපට දුක් වන්නෙ යැ.

6405. මා නො දැක්මෙන් හඬන්නා වූ මහලු තොපගේ වක ද
බොහෝ වන්නේ යැ. නර ද බොහෝ වන්නෙ යැ.

6406. ඉක්බිති එ බමුණු බියපත් වැ බැමිණියගේ වසයට
ගියෙ කාමරාගයෙන් පෙළනලද්දේ බැමිණියට තෙල කරුණ කී:

6407. බැමිණිය, තෙපි සංකුල පු ද සකුරු පු ද මොනවට
කළ අත්වට ද අත්පුණු ද බත්පළාවක් (බත්මුලක්) ද මට මහ
උපකරණ කොට දෙව.

6408. සමානකුල ඇති කුමරුවන් දෙදෙනකුන් තොපට දස්
පිණිය ගෙනෙන්නෙමි. ඔහු දවරය නො මැළී වැ තොපට මෙහෙ
කරන්නාහ.

6409. බමුණු මෙසේ කියා වහන් ලී ය. ඉක්බිති හේ රහස්
ඔවා දී අඹුව පැදකුණු කොට,

6410. පක්කාමී සො රුණණ්ඩුට්ඨො ඉ්ඛමණො සහිතබ්බතො,
සිචිනං නගරං චිතං දසපරියෙසනං වරං.
6411. සො තස් ගතඛා අවච යෙ තස්සං සමාගතා,
කුභිං වෙසසනතරො රාජා කස් පෙසසමු ඛන්තියං.
6412. සො ජනනා තං අවචාසී¹ යෙ තස්සං සමාගතා,
කුමෙහභි ඉභෙම පකතො අනීදනෙන ඛන්තියො;
පබ්බාජිතො සකා රට්ඨා වඛෙක වසති පබ්බතෙ.
6413. කුමෙහභි ඉභෙම පකතො අනීදනෙන ඛන්තියො,
ආදය පුත්තදරණ්ඨි වඛෙක වසති පබ්බතෙ.
6414. සො වොදීතො ඉ්ඛමණියා ඉ්ඛමණො කාමගිඤ්චිමා,
අසං තං පතියෙවීත්ථ;
වනෙ වාළුමිගාකිණණ්ණ ඛග්ගදීරිනියෙවීතෙ.
6415. ආදය ඛෙලුචං දණ්ඩං අණ්ණහුතං කමණ්ඩලුං,
සො පාවිසි ඉභාරණ්ණං යත් අපෙසාසි කාමදං.
6416. තං පච්චං ඉභාරණ්ණං කොකා තං පරිවාරස්සං,
වික්කන්දී සො විපතට්ඨො දුරෙ පත්ථා අපක්කමී.
6417. තතො සො ඉ්ඛමණො ගතඛා භොගලුඤ්ඤ අසණ්ණතො,
වඛනපෙසාහරණෙන නට්ඨො,
*[සුනාටෙති පරිවාරිතො රුක්ඛස්මිණ්ඨි නිසිනෙහාව];
ඉමා ගාථා අභාසථ.
6418. කො රාජපුත්තං නිසභං ජයනතමපරාජිතං,
භයෙ ඛෙමසස දතාරං කො මෙ වෙසසනතරං චීදු.
6419. සො යාවතං පතිට්ඨාසි භුතානං ධරණීරිච,
ධරණුපමං මහාරාජං කො මෙ වෙසසනතරං චීදු.
6420. සො යාවතං ගතී ආසි සවනානිනාව සාගරො,
උදුපමං² මහාරාජං කො මෙ වෙසසනතරං චීදු.
6421. කලායාණතිත්ථං සුචිමං සීතුදකං මනොරමං,
පුණ්දරිකෙහි සංජනගං යුත්තං කිණ්ණකබ්බරණුනා;
රහදුපමං³ මහාරාජං කො මෙ වෙසසනතරං චීදු.

1. තෙ ජනා තං අවචංසු - මජ්ඣ.

2. තදුපමං - මජ්ඣ.

3. සරුපමං - මජ්ඣ.

* ඉමං පාදද්වයං සබ්බත්ථ පොත්තකෙසු න දිස්සති.

6410. එ බමුණු සමාදන් වූ වුත ඇතියේ වලජනා මුහුණු ඇතියේ දසිදසුන් සොයා ඇවිදිනෙ සිටින්නේ සමපත්තින් විපුල වූ ජයතුරා නුවරට පිටත් වූ ගියේ.

6411. හේ එහි ගොස් එහි යම් කෙනෙක් රැස් වූ සිටියාහු ද ඔවුන්ට මෙසේ කී: වෙසතුරු මහරජ කොහි ද? එ රජ කොහි දී දක්මෝ ද බි.

6412. එහි යම් කෙනෙක් රැස් වූ සිටියාහු ද එ ජනයා ඔහට මෙසේ කී: බමුණ, තොප විසින් අධික දනයෙන් පෙළන ලද රජ සිය රටින් නෙරනලද්දේ වංශගිරියෙහි වාස කෙරෙයි.

6413. බමුණ, තොප විසින් අතිදනයෙන් පෙළනලද රජ තෙම අඹුදරුවන් ද ගෙන ගොස් වංශගිරියෙහි වාස කෙරෙයි.

6414. කාමයෙහි ගිජු වූ එ බමුණු බැමිණිය විසින් වොදනා කරනලද්දේ වල්මුවන් විසින් ගැවැසිගත් කඟවෙහෙණුන් හා දිවියන් විසින් සෙවුනා ලද වනයෙහි වින්දයුතු යම් දූකෙක් ඇද්ද එ දුක් අනුභව කෙළේ.

6415. එ බමුණු බෙලුව සැරයටිය ද ගිනි පුදන තෙණෙස්ස ද කම්ඹලාව ද ඔහන යම් අරනෙකු කැමැති සැපත් දෙන වෙසතුරු රජ වෙසෙකී ඇයි ද ඒ මහ අරනට පිවිසියෙ යෑ.

6416. ඒ මහවල් වන් බමුණු (වන දෙර රක්නහුගේ) බල්ලෝ පිරිවරාගත්හ. හෙ මහ හඬින් හැඬී. මං මුළා වූයේ මහින් දුරු වූ ගියේ.

6417. ඉක්බිති හෝගයෙහි ගිජු වූ සංයමයක් නැති එ බමුණු ගොස් වංශගිරියට යන මහ මුළා වූයෙ මේ ගාරා කී:

6418. රාජපුත්‍ර වූ උතුම් වූ මසුරුසින් ජය ගන්නා වූ අපරාජිත වූ බියෙහි අභය දෙන්නා වූ වෙසතුරු රජ වසන තැන් කවරෙක් මට දන කියන්නෙ ද?

6419. යමෙක් යදියනට පිහිට වී ද, පොළොව මෙන් හැම සත්නට පිහිට වූ දෙරණට උපමා වූ ඒ වෙසතුරු මහරජහු (වසන තැන්) කවරෙක් මට දන කියන්නෙ ද?

6420. ගඬාවනට සාගරය මෙන් යමෙක් යදියනට පිළිසරණ වී ද සයුරට උපමා වූ වෙසතුරු මහරජහු කවරෙක් මට දන කියන්නෙ ද?

6421. හෙළපියුමින් සැදුණු කුසුම් රේණුයෙන් යුක් කලණ තොට ඇති පවිත්‍ර වූ සිහිල් සෙවණ ඇති මනරම් ඒලක් බඳු වූ වෙසතුරු මහරජහු කවරෙක් මට දන කියන්නෙ ද?

6422. අසසඤ්ච පථෙ ජාතං සීතවජායං මනොරමං,
සන්තානං විසසමේතාරං කීලනානානං පටිග්ගහං;
තදුපමං මහාරාජං කො මෙ වෙසසනතරං වීදු.
6423. නිග්‍රොධංච පථෙ ජාතං සීතවජායං මනොරමං,
සන්තානං විසසමේතාරං කීලනානානං පටිග්ගහං;
තදුපමං මහාරාජං කො මෙ වෙසසනතරං වීදු.
6424. අමඛං ඉච පථෙ ජාතං සීතවජායං මනොරමං,
සන්තානං විසසමේතාරං කීලනානානං පටිග්ගහං;
තදුපමං මහාරාජං කො මෙ වෙසසනතරං වීදු.
6425. සාලං ඉච පථෙ ජාතං සීතවජායං මනොරමං,
සන්තානං විසසමේතාරං කීලනානානං පටිග්ගහං;
තදුපමං මහාරාජං කො මෙ වෙසසනතරං වීදු.
6426. දුමං ඉච පථෙ ජාතං සීතවජායං මනොරමං,
සන්තානං විසසමේතාරං කීලනානානං පටිග්ගහං;
තදුපමං මහාරාජං කො මෙ වෙසසනතරං වීදු.
6427. එවඤ්ච මෙ විලපතො පවිට්ඨසස භුභාවනෙ,
අහං ජානතනී යො චජජා නැදිං සො ජනයෙ මමං¹
6428. එවඤ්ච මෙ විලපතො පවිට්ඨසස භුභාවනෙ,
අහං ජානතනී යො චජජා (වෙසසනතරනිවෙසනං);
තාය සො එකවාචාය පසවෙ පුඤ්ඤිං අනප්පකං.
6429. තසස වෙතො පටිසෙසාසී අරඤ්ඤෙ ලුද්දකො වරං,²
තුමෙහති බුහෙම පකතො අනීදනෙන බතනියො;
පබ්බාජිතො සකා රට්ඨා වචෙත වසති පබ්බතෙ.
6430. තුමෙහති බුහෙම පකතො අනීදනෙන බතනියො,
ආදය පුඤ්ඤරඤ්ච වචෙත වසති පබ්බතෙ.
6431. අකිච්චකාරී දුමෙමධො රට්ඨා විච්චාමාගතො,
රාජපුත්තං ගවෙසනොතා බකො මචජ්ඣිවොදකෙ.

1. විසමෙ - මජ්ඣ. සා.
2. මම - මජ්ඣ. සා.
3. ලුද්දකොවරො - මජ්ඣ. සා.
4. පවිත - මජ්ඣ.

6422. විධාපත් ජනයන්ගේ වෙහෙස හරනා වූ මහ මීරිකුණ-
වුනට පිහිට වූ සිහිල් සෙවණ ඇති මහමහ නැගී මනරම් ඇසතු
රූකක් යම්සේ නම් එබඳු උපමා ඇති වෙසතුරු මහරජහු කවරෙක්
මට දැන කියන්නෙ ද?

6423. විධාපත් ජනයන්ගේ වෙහෙස හරනා වූ මාර්ගක්ලාන්ත-
යනට පිහිට වූ සිහිල් සෙවණ ඇති මහමහ නැගී මනරම් කුඹ
රූකක් යම්සේ නම් එබඳු උපමා ඇති වෙසතුරු මහරජහු කවරෙක්
මට දැන කියන්නෙ ද?

6424. විධාපත් ජනයන්ගේ වෙහෙස හරනා වූ මහ මීරිකුණ-
වුනට පිහිට වූ සිහිල් සෙවණ ඇති මහමහ නැගී මනරම් අඹ
රූකක් යම්සේ නම් එබඳු උපමා ඇති වෙසතුරු මහරජහු කවරෙක්
මට දැන කියන්නෙ ද?

6425. විධාපත් ජනයන්ගේ වෙහෙස හරනා වූ මහමහ
පෙඵණවුනට පිහිට වූ සිහිල් සෙවණ ඇති මහමහ නැගී මනරම්
සල්රූකක් යම්සේ නම් එබඳු උපමා ඇති වෙසතුරු මහරජහු
කවරෙක් මට දැන කියන්නෙ ද?

6426. විධාපත් ජනයන්ගේ වෙහෙස හරනා වූ මහමහ
මීරිකුණනට පිහිට වූ සිහිල් සෙවණ ඇති මහමහ නැගී මනරම්
රූකක් යම්සේ නම් එබඳු උපමා ඇති වෙසතුරු මහරජහු කවරෙක්
මට දැන කියන්නෙ ද?

6427. මහවල්හි මංමුළා වූ මෙසේ වලස්නා මට යමෙක්
'මම දන්මි' කී නම් හෙ මට සොම්නස් දනවන්නෙ යැ.

6428. මහවෙතෙහි මංමුළා වූ මෙසේ වලස්නා මට යමෙක්
මම දන්මි' කී නම් හෙ ඒ එක් වදනින් බොහෝ පින් රැස්
කරන්නෙ යි.

6429. ඔහට, වැදී වැ වෙතෙහි ඇවිදුනා චේත රටවැසියෙක්
මෙසේ පිළිවදන් ඇස්වී: බමුණ තොප විසින් අතිදනයෙන් පෙළන
ලද රජ තෙම සියරටින් තොරනලද්දේ වැනගිරියෙහි වාස කෙරෙයි.

6430. බමුණ තොප උසින් අධිකදනයෙන් මඩනාලද වෙසතුරු
රජ අඹුදරුවන් ද ගෙනගොස් වැනගිරියෙහි වෙසේ.

6431. කුචණ නැගී නො කටයුතු කරනසුලු තෝ දියෙහි
මසකු සොයන කොකකු මෝ වෙස්සන්තර රාජසුත්‍රයා සොයමින්
රටින් නික්ම මහවනයට ආයෙහි.

6432. තසස නාහං න දසසාමී ජීවිතං ඉධ බ්‍රාහ්මණ,
අයං හි තෙ' මයා නුතොතා සරො පාසසති' ලොභිතං.
6433. සිරො තෙ වජ්ඣධිජානා' හදයං ඡෙඤා සබ්ඣනං,
පඤ්ඤාණං' යජිසසාමී තුඤ්ඤං මංසෙන බ්‍රාහ්මණ.
6434. තුඤ්ඤං මංසෙන මෙදෙන මඤ්ඤෙන ච බ්‍රාහ්මණ,
ආහුතිං පග්ගහෙසසාමී ඡෙඤානා හදයං තච.
6435. තං මෙ සුධිට්ඨං සුහුතං තුඤ්ඤං මංසෙන බ්‍රාහ්මණ,
න ච තිං රාජපුත්තසස හරියං පුතෙත ච නෙසසසි.
6436. අවජ්ඣෙඤා බ්‍රාහ්මණො දුතො චෙතපුත්ත සුඤ්ඤාහි මෙ,
තසමා හි දුතං න හතතති එස ධම්මො සනාතතොතො.
6437. නිජ්ඣධිතො සිවයො සබ්බෙ පිතා නං දට්ඨමිච්ඡති,
මාතා ච ඉබ්බලා තසස අචිරා වසාමුති ජියරෙ.
6438. තෙසාහං පභිතො දුතො චෙතපුත්ත සුඤ්ඤාහි මෙ,
රාජපුත්තං නයිසසාමී යදි ජානාසි සංස' මෙ.
6439. පියසස මෙ පියො දුතො පුණ්ණපතනං දදමි තෙ,
ඉමඤ්ඤා මධුතො තුමං මිගසසීඤ්ඤා' බ්‍රාහ්මණ;
තඤ්ඤා තෙ දෙසමකඤ්ඤාං යඤ්ඤා සම්මති කාමදෙ.

පුජකපබ්බං නිට්ඨිතං.

6440. එස සෙලො මහාබ්‍රහ්මෙ පබ්බතො ගඤ්ඤාදනො,
යඤ්ඤා චෙසසතොතො රාජා සහ පුතෙතති සම්මති.
6441. ධාරෙතොතො බ්‍රාහ්මණං වජ්ඣඤ්ඤා ආසදඤ්ඤා මයං ජටං,
වම්මවාසී ඡමා සෙති ජාතචෙදං නමසසති.
6442. එතෙ නිලා පදිසසතති නානාච්චුධිරා දුමා,
උග්ගතා අබ්බාකුටං' ච නිලා අඤ්ඤාපබ්බතො.

1. අයඤ්ඤා මෙ මයා - මජ්ඣ.
2. සරො ජියසති - මජ්ඣ.
3. බඤ්ඤාධිජානා - මජ්ඣ.
4. ආහුතිංසාණං - මජ්ඣ.
5. යංසෙම - මජ්ඣ.
6. මිගසසීඤ්ඤා - මජ්ඣ.
7. අබ්බාකුටාව - මජ්ඣ., ස.පා. 5.

6432. බමුණ, මම මෙහි දී ඒ නො කටයුතු කරන තට දිවි නො දෙමි. ම විසින් විදුනාලද මේ සරය තාගේ ලේ බොන්නෙ යැ.

6433. බමුණ, තා මරා තාගේ හිස සිඳෑ අක්මා සහිත හදමස් කපාගෙන තාගේ මසින් මාර්ගදේවතාවන්ට 'පඤ්ඤාණ' යාග කරනෙමි. (බිලියම් කරනෙමි)

6434. බමුණ, තාගේ හදමස් කපාගෙන තාගේ මසිනුදු මස්-තෙලිනුදු හිස්මුලිනුදු හෝම කරනෙමි.

6435. බමුණ මා විසින් තාගේ මසින් කරනලද එ මොනවට යාග කරනලද මොනොවට පුදනලද කවර හෙයින් යන්: ඒ හෙතුවින් තෝ රාජපුත්‍රයාගේ අඹුව හෝ දරුවන් හෝ නො ගෙන යන්නෙහි.

6436. වෙතපුත්‍රය, මාගේ බස් අසව. බමුණා ද දුතයා ද නො මැරියැයුතු වෙයි. එ කරුණෙන් දුතයා නො මරති, මෙ දහම සභාතන (පුරාණ) වෙයි.

6437. හැම සිව්භූ සන්තිසුවනලදහ. පියරජ ඔහු දක්නට රිසි වෙයි, ඔහුගේ මවු ද දුබල යැ. නොබෝ කල්හි මැ ඇස් පිරිහෙයි. (නිරතුරු හැඩීමෙන)

6438. මම ඔවුන් විසින් මෙහෙයනලදයෙමි, වෙතපුත්‍රය මාගේ බස් අසව. වෙසතුරු රජපුතු ගෙනැ යමි. ඉදින් දනී නම් මට කියව.

6439. බමුණ, මාගේ ප්‍රිය (වෙසතුරු) හට ප්‍රිය දුතයෙහි, තට තුටුපවුරු කොට මේ මිසිරු ලඹුව ද මුවකලවෙ ද දෙමි. කැමැති සැපත් දෙන වෙසතුරු යම් තැනෙකැ වෙසේ ද එ දෙය ද තට කියමි.

ජූජක පර්වය නිමි.

6440. බමුණ යම් තැනෙකැ වෙසතුරු රජ දරුවන් හා සමග වාස කෙරේ ද තෙල පැනෙන ගල ඒ ගදමහන් පවුච්චි. (කඳු පාමුලින් උතුරුදිග බලා ගොස් සක්දෙව මවාදුන් අසපුවෙහි දක්නෙහි)

6441. (එ රජ) උතුම් තවුස්වෙස් ද දෙහෙට්ටල ද ගිනිපුදන සැන්ද ද (හොමදබ්බි) දළමඩුලු ද ධරනුයෙ අඳුන්දිව්සම් ධරනුයෙ බිමැ කොළ ඇතිරියෙහි හොච්. ගිනිදේයා පුදයි.

6442. තෙල නිල්වන් වූ නොයෙක් ඵල ධරන වාසයෝ නැහී සිටි වලාකුළු මෙන් නිල්වන් අඳුන් කුළු මෙන් පැනෙති.

6443. ධවස්සකණ්ණො ඛදිරා සාලා එඤ්ඤාමාලුචා,
සමපච්චෙනති වාතෙන සතිං පීතාව මාණවො.
6444. උපරි දුමපරියායෙසු සංභිතියොච සුයරෙ,
නජ්ජුභා කොකිලසඛ්ඛා සපෙතනති දුමා දුමං.
6445. අභ්භයනෙතච ගච්ඡන්තං සාධාපණ්ණෝසමෙරිතා,
රමයනෙතච ආගන්තුං මොදයන්ති නිවාසිනා;
යත් චෙසසාතරො රාජා සහ පුතෙහි සමිච්ඡී.
6446. ධාරෙතොතා බ්‍රාහ්මණං විණ්ණං ආසද්දං මසංජටං,
චිච්චොසී ජමා සෙති ජාතචේදං නමස්සති.
6447. අමො කපිඤ්ඤා පනසා සාලා ජලෙ බිභිකකා,¹
හරිතති ආමඤ්ඤා අසසඤ්ඤා ඛදිරානි ව,²
6448. වාරු තිඛිරුකඛා චෙත් නිග්‍රොධා ව කපිඤ්ඤා,
මධු මධුකා චෙච්චන්ති නීචෙ පක්ඛා චුදුඛිරා.
6449. පාරෙච්චා හචෙය්‍යා ව මුද්දිකා ව මධුඤ්ඤා,³
මධුං අනෙලකං තත් සකමාදය භුඤ්ඤෙර.
6450. අසෙසුඤ්ඤා පුඤ්ඤා අමො අසෙසු නිට්ඨන්ති දෙමිලා,
අසෙසු ආමා ව පකක ව හෙකච්ඡණ්ණං⁴ තදුභයා.
6451. අචෙත් හෙට්ඨා පුරියො අබ්‍රෙපක්ඛානි ගණ්භති,
ආමානි චෙච්ච පක්ඛානි විණ්ණගන්ධරසුභතමෙ.⁵
6452. අතෙච⁶ මෙ අච්ඡරියං හිඛ්ඛාතො පටිභාති මං,
දෙචානමිච්ච ආචාසො සොහති නඤ්ඤාපමො.
6453. විහෙදිකා නාළිකෙරා ඛජ්ජුරිතං බ්‍රහ්මචනෙ,
මාලාව ගන්ඤ්ඤා යන්ති ධජ්ඣානෙච දිස්සරෙ;
නානාවණ්ණෙහි පුපෙච්චි නභං තාරාවිතාමිච්.
6454. කුචචි කුච්චනගරා⁷ පාටලියො ව පුඤ්ඤා,
පුභ්භාගා ගිච්චුභ්භාගා කොච්චාරා ව පුඤ්ඤා.

1. සාධාපණ - මජ්ඣ. සා. වී.
2. කපිඤ්ඤා - මජ්ඣ.
3. විහෙදකා - මජ්ඣ. සා.
4. ඛදිරානිව - මජ්ඣ.
5. මධුඤ්ඤා - මජ්ඣ.
6. පීඨච්චණ්ණ - මජ්ඣ. සා.
7. රසුභ්භාමා - මජ්ඣ.
8. කචෙච්ච - මජ්ඣ.
9. කුච්චා කුච්චනගරා - මජ්ඣ. කුච්චි කුච්චනගරා - සා.

6443 දුව යැ අසු යැ කිහිරි යැ සල් යැ කොළොම් යැ මාළුවා යැ යන වාක්‍යයේ එක්වරක් මැ පානය කළ රාසොදුන් මෙන් පවතින් වෙවුළුනි.

6444. වාක්‍යශාඛා මතුයෙහි (දියොකුන් හඬ) දෙවහි මෙන් ඇසෙයි. විලිකුළුමුළු හා කෙවිලිමුළු සෙයින් සෙට පතිති.

6445. යම් පර්වතයෙකැ වෙසතුරු රජ දරුවන් සමග වාස කෙරේ ද (එහි) පවතින් සැලෙන ශාඛාපත්‍රයෝ තමා පියා යනුවහු කැඳවනුවන් වැන්නහ. තමා කරා එන්නහු රමණය කරනුවන් වැන්නහ. නිතිවසන දනන් කුටු කෙරෙති.

6446. (එ රජ එහි) උතුම් තවුස්වෙස් ද දෙහෙට්ටල ද ගිනිපුදන සැන්ද ද දළමඩුලු ද ධරණුයෙ අඳුන් දිවිසම් ධරණුයෙ බිමැ (පත් ඇතිරියෙහි) හොච්, ගිනි දෙවියා නමදී.

6447. අඹ ද ගිවුළු ද පනා (කොස්) ද සල් ද දඹ ද බුළු ද අරළු ද ඇඹුලු (තෙල්ලි) ද ඇසතු ද වෙබර ද.

6448. එහි රන්කිහිරි රුක් ද නුග ද හෙළ කිදි ඇසතු ද ඇත. මිසුරු රස ඇති මීරුක්හු හොබවති. මිටි රුක්හි විලිකුන් දිඹුල්පල ද ඇත.

6449. කිරිපල ද එල්ගෙද ද මී වැහෙන මිදි ද ඇත. එ වෙනෙහි නිවැසි මී තුමු මැ ගෙන බුදිති.

6450. ඒ වෙනෙහි ඇතැම් අඹරුක් කෙනෙක් මල්පිපි සිටිති. ඇතැම් අඹරුක් කෙනෙක් මැලැගෙන (පලහනිමින්) සිටිති. ඇතැම් අඹරුක් කෙනෙක් අමු පල ද විලිකුන් පල ද ඇති වැ සිටිති. එ අමු විලිකුන් දෙපල මැ නිල්මැඩියන් වැන්නහ.

6451. තවද ඒ අසපුවෙහි අඹරුක් යට සිටි පුරුෂ තෙම (රුකට නො නැඹි මැ) වර්ණ ගන්ධ රසයෙන් උතුම් වූ අමු අඹ ද විලිකුන් අඹ ද නෙලාගනී.

6452. මට ඉතා මැ අසිරි යැ, මට විස්මය වැ වැටහෙයි, දෙවියනට නිවාස වූ නඳුනුයන මෙන් හොබි.

6453. ඉදි රුකින් යැදි මහවෙනෙහි තල් රුක් ද තෙරළු රුක් ද ඇති. සුපිපි රුක් ගෙතු මල්දම් සෙයින් සිටි, ධවජාග්‍රයන් මෙන් පැහෙයි, නන් පැහැ මලින් නරුවැළින් සැදි අහස මෙහි.

6454. සුළුකෙළිද ද උපුල්පකාළ ද කුචිරලා ද පළොල් රුක් ද පිපි සිටිත්, දෙඹරුක් ද මහදෙඹරුක් ද කොබොළල රුක් ද පිපි සිටිත්.

6455. උඤ්ජකා සොමරුකඩා අගරු¹භලලියො ඛහු,
පුත්තජීවා² ච කකුධා³ අසනා වෙස පුජජීතා.
6456. කුටරා සලලා නීපා කොසමලචුජා ධවා,
සාලා ච පුජජීතා තස් පලාලබලසනනිතා.⁴
6457. තසසාවීදුරෙ පොකබරණී භූජීතාගෙ මනොරමෙ,
පදුමුපලසඤ්ජනනා දෙවානමීචි නඤ්ජෙන.
6458. අථෙස පුජ්ජරසමනනා කොකිලා මඤ්ජුභාණිකා,
අභිනාදෙකභි පචිනා⁵ උතුසමපුජ්ජිතෙ දුමෙ.
6459. භසසනභි මකරඤ්ජභි⁶ පොකබරෙ පොකබරෙ මධු,
අථෙස වානා වාසනා දකඛණො අථ පච්චිමා;
පදුමකිඤ්ජකබරෙඤ්ජභි ඔකිණෙණො හොති අසසමො.
6460. ජුලා සිඛකාටකා වෙස සංසාදියා පසාදියා,⁷
මච්ඡකච්ඡපචාචීදධා ඛහු වෙස මුපයානකා;
මධුං භිංසෙභි සචති ඛිරං සප්පි මුලාලිභි.⁸
6461. සුරභි තං චනං වාති නානාගන්ධසමෙරිතං,⁹
සමමද්දතෙච ගන්ධන පුජ්ජසාධාභි තං චනං;
භමරා පුජ්ජගන්ධන සමනාචීභිනාදිතා.
6462. අථෙස සකුණො සහති නානාවණණො ඛහු දීජා,
මොදකභි සහ භරියාභි අඤ්ඤමඤ්ඤං පකුජීනා.
6463. නඤ්ජකා ජීචපුත්තා ච ජීච පුත්තා ච පියා ච නො,
පියා පුත්තා පියා නඤ්ජ දීජා පොකබරණීසරා.
6464. මාලාව ගන්ථිතා ධනභි ධජග්ගානෙච දීඝසරෙ,
නානාවණණභි පුජෙථභි කුසලෙභි සුගතධිකා;
යස් වෙසසනාගරො රාජා සහ පුජෙනති සමමිති.
6465. ධාරෙතොතා බ්‍රාහ්මණං චණණං ආසදං ච මසං ජටං,
චම්මචාසී ජමො සෙති ජාතවෙදං නමස්සති.

1. අගල - මජ්ඣ.
2. පුට්ඨවා - මජ්ඣ.
3. කකුචා - සා.
4. සනනාහ - මජ්ඣ.
5. තං චනං - මජ්ඣ. සා.
6. මකරනෙහි - මජ්ඣ.
7. සංසාරිපසාරියා - මජ්ඣ.
8. සඛිමුලාලිභි - මජ්ඣ.
9. සමොදකා - මජ්ඣ.

6455. එහි එරහැන්ද ද සෝමරුක් ද අහිල්ලුක් ද බදුලුරුක් ද බොහෝ යැ, අවරි ද සුළුකුඹුක් ද පියාරුක් ද පිපි සිටියි.

6456. එහි මහකෙළිද ද සලල රුක් ද බක්මිරුක් ද කොසඹ රුක් ද දෙල් රුක් ද දවරුක් ද සල්ලුක් ද පිපි සිටියි. (රුක් යට වගළ මල්දස) පියුරු කලව්වි වැන්න.

6457. එ අසපුවට නුදුරෙහි මනරම් බිම් පෙදෙසෙකැ දෙව්-යන්ගේ නඳුනුයනෙහි මෙන් පියුමුපුලෙන් සැදි (සිවුරැස්) පොකුණක් ඇත.

6458. තවද එහි පොකුරුම් රසින් මත් වූ මියුරු හඬ ඇති කරවිකෙවිල්ලෝ සාකු සමයෙහි පිපිරුක්හි හිඳ (සියහසින්) මහ වනය වෙසෙයින් හඬවති.

6459. මලින් බස්නා මුවරදින් පොකුරුපතැ පොකුරුපතැ මී ඇත. තවද ඒ අසපුවෙහි දකුණුදෙසින් අවරදෙසින් දසනුදසින් පවත් හමයි. පියුම් කෙසරුයෙන් හා රොනින් එ අසපුව ගැවැසි ගත්තේ වෙයි.

6460. ඒ පොකුණෙහි මහවිල්කටු ද ස්වයංජාත හුරුහැල් ද එයින් පතිත වැ හැටි හැල් ද ඇත. රහැබැඳ ඇවිදිනා මස්කැස්බෝ ද ඇත. එහි කකුළුවෝ ද බොහෝ වෙති. නෙළුමලයෙන් මී වැහෙයි, නෙළුමලියෙන් වැහෙන රස කිරිමුසු ගිතෙල් වැන්න.

6461. නන් ගඳින් වැහුණ එ උනය සුවද හමයි. පුෂ්පශාඛ-යෙන් ප්‍රවෘත්ත ගන්ධයෙන් එ වනය පැමිණි දනන් මත් කෙරේ මැ යැ. බමරු මල්ගඳින් හාත්පසැ නද දෙති.

6462. තවද එ වෙනෙහි ලිහිණියෝ ඇත. නන් පැහැති බොහෝ ලිහිණිහු ඔවුනොවුන්ට කුල්නාහු ලිහිණි දෙනුන් හා කුටු වෙති.

6463. (වෙසතුරු රජුනි, තෙපි) කුස්ව යි කියන නාදික ලිහිණියෝ ද දරුවන් සමග සැරදෙව යි කියන ජීවපුඤ්ඤ ලිහිණි-යෝ ද තෙපි ද සැරදෙව කොප ප්‍රිය දරුවෝ ද සැරදෙත්ව යි කියන ලිහිණියෝ ද තෙපි ද කුටුව කොප දරුවෝ ද කුටුවෙන්වයි කියන ලිහිණියෝ ද පොකුණ මැ නිවෙස් කොට ඇතියහ.

6464. යම් තැනෙකැ වෙසතුරු රජ දරුවන් සමග සන්තිදේ ද එ වනහිස් නන් පැහැ මලින් නිපුණයන් වීසින් ගෙතු මල්දම් සෙයින් හොබෙන යැ.

6465. (එහි වෙසතුරු රජ) තවුස්වෙස් ද දෙහෙවිල්ල ද හොමදබ්බිය ද දළමඩුලු ද ධරනුයෙ අඳුන්දිව්සම් ධරනුයෙ බිමැ (පත් ඇතිරියෙහි) හොව්. ගිනිදෙවියා නමදී.

6466. ඉදඤ්ච මෙ සත්තුභජනං මධුනා පටිසංයුතං,
මධුජීඤ්චිකා ච සුකතායො සත්තුභජනං දදමී තෙ.
6467. තුංඤ්ච සමුද්ධං භොතු නාභං ඉච්ඡාමී සමුද්ධං,
ඉතොපි බ්‍රහ්ම ගණ්ඨාති ගච්ඡ බ්‍රහ්ම යථාසුඛං.
7468. අයං එකපදී එති උජුං ගච්ඡති අසසමං,
ඉසීපි අච්චතො තත් පඤ්ඤාදන්තො රජස්සිරො;
ධාරෙත්තො බ්‍රාහ්මණං චණ්ණං ආසදඤ්ච මසඤ්ජටං.
6469. චමුචොසී ජලා ඤෙති ජාතවේදං නමසසති,
තං තං ගහඤ්චාන පුච්ඡස්සු යො තෙ මග්ගං පටිකඛති.
6470. ඉදං සුඤ්චා බ්‍රහ්මඛන්ද්‍රි චේතං කඤ්චා පදකඛණං,
උදග්ගච්චන්තො පසසාමී යෙනාසි අච්චතො¹ ඉසී.

මුලුචනවණ්ණනා නිවසීතා.

6471. ගච්ඡන්තො යො භාරඤ්චාපො අද්දස අච්චතං ඉසී,
දීඤ්චාන තං භාරඤ්චාපො සමෙඤ්ච දුසීතා සහ.
6472. කච්චිනහු භොතො කුසලං කච්චී භොතො අනාමයං,
කච්චී උඤ්ඤන්ත යාපෙසී කච්චී මුලුච්චා ඛහු.
6473. කච්චී ඩංසා ච මකසා ච අප්පමෙච සිරිංසපා,²
චනෙ වාලුමීගාකීණ්ණෙ කච්චී හීංසා න චිජ්ජති.
6474. කුසලඤ්චෙච මෙ බ්‍රහ්ම අපො බ්‍රහ්ම අනාමයං,
අපො උඤ්ඤන්ත යාපෙමී අපො මුලුච්චා ඛහු.
6475. අපො ඩංසා ච මකසා ච අප්පමෙච සිරිංසපා,
චනෙ වාලුමීගාකීණ්ණෙ හීංසා මඤ්චා න චිජ්ජති.
6476. ඛහුති වසස පුගාති අසසමෙ වසතො³ මම,
නාභිජානාමී උප්පතං ආබාධං අමනොරමං.
6477. ස්වාගතං තෙ මහාබ්‍රහ්ම අපො තෙ අද්දරාගතං,
අන්තො පටිස හද්දන්තො පාදෙ පකඛාලසස්සු තෙ.
6478. තිඤ්ඤාති පියාලාති මධුකෙ කාසුමාරියො,
ඵලාති බ්‍රහ්මඤ්චාති භුඤ්ච බ්‍රහ්ම චරං චරං.

1. මධුතො - මජ්ඣං.
2. සරිසපා - මජ්ඣං.
3. පමමතො - මජ්ඣං.

6466. (වෙනසුත්‍රය,) මේ මා සතු අත්සුණු බත මියෙන් හැනුයෙ යැ. මොනවට කළ අත්වට ද අත්සුණුබත ද කොපට දෙමි. (මෙය ගනුව.)

6467. මාර්ගොපකරණ කොපට මැ වේවා. මම තොපගේ මහ උවරණ නො කැමැත්තෙමි. බමුණ, මෙයිනුදු ගනුව, බමුණ සුවසේ යව.

6468. මේ එක්පිය මහ හමුයෙහි එයි, හෙ ද අසසුවට ඉඳුරා යෙයි. එ මහැ මැලිදත් ඇති. රජස්මුසු හිස් ඇති 'අවසුත' නම් තවුසෙක් ද වෙසෙ යි.

6469. හෙ තවුස්වෙස් ද මල්පල නෙලන අකුසුදු ගිනි පුදන සැන්ද ද දළමඩුලුදු ධරනුයෙ දඳුන්දිවිසම් ධරනුයෙ බීමැ (පත් ඇතිටියෙහි) හෝනෙ යැ. ගිනිදෙවියා පුදයි. තෙපි ගොස් ඔහු අතින් පුළුවියව. හෙ තොපට මහ කියන්නෙ යැ.

6470. බමුණු මෙය අසා සැරු පැදකුණු කොට 'අවසුත' තවුස් යම් තැනෙකැ වී ද එහි ඔදුවැඩි සිතැති වැ පිටත් වැ ගියේ.

සුළුවන වැනුම්.

6471. එ පුජක බමුණු යන්නෙ අවසුත' තවුසා දිටි. බමුණු ඔහු දකැ තවුසා සමග පිළිසඳර කෙළේ යැ.

6472. කිම හවත්හට රෝග නැද් ද? කිම හවත්හට දුක් නැද් ද? කිම වනමුල්පලයෙන් යැපෙහි ද? කිම මුල් හා පලවැළ බොහෝ ඇද්ද?

6473. කිම තොපට මැයිමදුරුවෝ ද දික්දැසප්පු ද අල්ප මැ වෙත් ද? සැඬමුවන් ගැවැසිගත් වෙනෙහි කිම භිංසා නැද්ද?

6474. බමුණ, මට රෝග නැත. තවද මට දුක් නැත. වන මුල්පලවැළින් යැපෙමි. මුල් හා පලවැළ බොහෝ යැ.

6475. තවද මැයිමදුරුවෝ ද දිරිසජාති සර්පයෝ ද අල්ප මැ වෙති. සැඬමුවන් ගැවැසිගත් වෙනෙහි මට භිංසා නැත.

6476. බොහෝ අවුරුදු ගණන් අසපුවෙහි වසන මට උපන් නො සිත්කලු රෝගයක් නො දන්මි.

6477. බමුණ තොපට ස්වාගත යැ (තොපගේ පැමිණීම මැනැවැ) තවද තොපගේ නො මනා ඊමෙක් නො වෙයි. තොපට යහපතක් වේවා. තොපගේ පා ධොවන කරව. ඇතුළු පන්සලට පිවිසෙව.

6478. බමුණ, තිඹිරිපල යැ පියල්පල යැ මිහිරි කවුළුරමිණිය යැ දඬුළුල්බැ මි යැ යන මේ ඇත. උතුම් උතුම් දය වළඳව.

- 6479. ඉදංචි පානියං සීතං ආහතං ගිරිගඛොරා,
තතො පිච මහාබ්‍රහ්මෙ සවෙ නං අභිකඛබ්බි.
- 6480. පටිග්ගහීතං යං දිනතං සබ්බස්ස අභියං කතං,
සඤ්ජයස්ස සකං පුත්තං සිච්චි වීප්පවාසිතං;
තමහං දස්සනමාගතො යදි ජානාසි සංය මෙ.
- 6481. න හවං එති පුඤ්ඤාත්ථ සිචිරාජස්ස දස්සනං,
මෙඤ්ඤි හවං පත්ථයති රඤ්ඤා හරියං පතිබ්බතං.
- 6482. මඤ්ඤා කණ්ණාචිතං දුසිං ජාලිං දුසඤ්ච ඉච්ඡසි,
අචවා තප්පා මාතාපුත්තෙ අරඤ්ඤා නොකුමාගතො;
න තස්ස භොගා වීජ්ජනන් ධනං ධඤ්ඤාඤ්ච බ්‍රාහ්මණ.
- 6483. අකුඤ්චරූපාහං භොතො නාහං යාවිකුමාගතො,
සාධු දස්සනමරියනං සනභිවාසො සද සුඛො.
- 6484. අදිට්ඨපුඤ්ඤා සිචිරාජා සිච්චි වීප්පවාසිතො,
තමහං දස්සනමාගතො යදි ජානාසි සංය මෙ.
- 6485. එස සෙලො මහාබ්‍රහ්මෙ පබ්බතො ගන්ධමාදතො,
යත්ථ වෙස්සනතරො රාජා සහපුත්තෙහි සමමති.
- 6486. ධාරෙතොතා බ්‍රාහ්මණං වණ්ණං ආසදඤ්ච මසං ජටං,
චම්මවාසි ජමා සෙති ජාතවෙදං නමස්සති.
- 6487. එතෙ නීලා පදිස්සකන් නානාඵලධරා දුමා,
උග්ගතා අඛොකුටාව නීලා අඤ්ජනපබ්බතා.
- 6488. ධවස්සකණ්ණො ඛදිරා සාලාඵන්දනමාලුවා,
සමපවෙධකති වාතෙන සකිං පිතාව මාණවා.
- 6489. උපරි දුමපරියායෙසු සංගීතියොච සුයරෙ,
නඤ්ජනා මකාකිලසඛ්ඛා සමපතනති දුමා දුමං.
- 6490. අච්චයනොතච ගච්ඡන්තං සාධාපක්ඛසමෙරිතා,¹
රමයනොතච ආගන්තුං මොද්දනති නිවාසිතං;
යත්ථ වෙස්සනතරො රාජා සහ පුත්තෙහි සමමති.

1. සමරිතා - මජ්ඣ.

6479. මෙ පැනුණු සිහිලැ. ගල්කුසින් බට හොසින් ගෙනෙන ලද. බමුණ ඉදින් තෙපි රිසියවු නම් එයින් ගෙන පානය කරව.

6480. යමක් නොප විසින් දෙමී සි කී නම් ඒ දෙනලද මැ වේවා මා විසිනුදු පිළිගන්නාලද මැ වේවා. සියල්ල පඩුරු කරන ලද යැ. සදමහරජුගේ සියපින් (වෙසතුරු) සිවින් කෙරෙන් වෙන් වැ වසන බව නො දනු ද? මම ඔහු දක්නට අයිමි. ඉදින් දන්නවු නම් මට කියව.

6481. හවන් සිවිරජනු දක්නට පින් පිණිස නො එයි. හවන් රජහට පත්ති වූ අනුව පතන වනැයි හඟිමි.

6482. කෘෂ්ණාඒනා දස් කොට ජාලිය දස් කොට රුස්නා වනැයි හඟිමි. නොහොත් මව යැ දෙදරු යැ යන තිදෙනා වනයෙන් ගෙන යන්නට ආයෙ වනැ යි හඟිමි. කොළ බමුණ, ඔහට හෝග නැත. ධනධාන්‍ය ද නැත.

6483. මම හවන්හු විසින් නො කිපියුනු සැහැවියෙමි. මම කිසින් යදනට නො ආමි. ආයඨයන්ගේ දක්ම යහපත. ඔවුන් හා සමග විසිම හැමද සුව යැ.

6484. සිව්මහරජ යම් දවසෙකැ සිවින් විසින් රටින් තෙරන ලද ද එ දවස් පටන් හෙ මා විසින් නුදුටුවිරු යැ. එයින් මම ඔහු දක්නට අයිමි. ඉදින් දනු නම් මට කියව.

6485. බමුණ, යම් තැනෙකැ වෙසතුරු රජ දරුවන් සමග සන්තිදේ ද තෙල පැනෙන ගල ඒ ගදමහන් පව්ව යි.

6486. හේ තවුස්වෙස් ද දෙහෙට්ල්ල ද ගිනිපුදන සැන්ද ද දළමඩුලු ද ධරනුයෙ අඳුන්දිවිසම් ධරනුයෙ බිමැ (පක් ඇතිරියෙහි) හොවි. ගිනිදෙවියා පුදයි.

6487. තෙල නිල්වන් වූ නොයෙක් පල ධරන වෘක්ෂයෝ නැඟි සිටි වලාකුළ මෙන් නිල්වන් අඳුන්කුළ මෙන් පැනෙති.

6488. දව යැ අසු යැ කිහිරි යැ සල් යැ කොළොම් යැ මාඵවා යැ යන වෘක්ෂයෝ එක්වරක් පානය කළ රාසොඳුන් මෙන් පවතින් වෙවුළති.

6489. රුක්අකු මතුයෙහි (සියොකුන් හට) දෙව්ගී මෙන් ඇසෙයි. විලිකුළගණා හා කෙවිලිගණා ගසින් ගසට පනිති.

6490. යම් තැනෙකැ වෙසතුරු රජ දරුවන් හා සමග වෙසේ ද (එහි) පවතින් සැලෙන තුරුසාපක් තමා පියා යනුවහු කැඳවනුවන් වැන්නහ. තමා කරා එනුවහු රමණය කරනුවන් වැන්නහ. නිකි වසන දනන් තුටු කරනුවහ.

6491. ධාරෙතොතා බ්‍රාහ්මණං වණ්ණං ආසදඤ්චි මසං ජටං,
වච්චෙවාසී ජමා සෙනි ජාතවෙදං නමසසති.
6492. කරෙරිමාලා විතතා භුමිභාගෙ මනොරමෙ,
සද්දලාභරිතා භුමී න තද්දුඬංසකෙ රජො.
6493. මයුරගීවසධ්‍යාසා කුලඵසසසමුපමා,
නිණානි නාතිවතනනති සමනාතා වතුරධගුලා.
6494. අඛො ජමබ්බි කපිත්ථා ව නිවෙ පසසා උදුඛරා,
පරිභොගෙහි රුකෙඛති වනං තං රතිවධ්ඪනං.
6495. වෙළ්ඛිංවණ්ණපනිභං මච්ඡගුඛනිසෙවිතං,
සුචිං සුගඤ්චි සලිලං ආපො තස්පි සන්දුති.
6496. තසසාවිදුරෙ පොකඛරණි භුමිභාගෙ මනොරමෙ,
පදුමුපපලසඤ්ජනා දෙවානථිව නන්දනෙ.
6497. නිණි උපලජාතානි තසමිං සරසි බ්‍රාහ්මණං,
විචිත්‍ර නිලානෙතානි සෙනා ලොභිතකානි ව.
6498. ධොමා ව තස් පදුමා සෙනසොගන්ධිකෙහි ව,
කලඛකෙහි¹ සඤ්ජනො මුච්චිද්දො නාම සො සරො.
6499. අපේස් පදුමා චුලලා අපරිසන්තාව² දීසසරෙ,
ගිමො භෙමනතිකා චුලලා ජණ්ණනග්ගොඋපස්ථරා.
6500. සුරහි සමපවායනති විචිතො පුපඵසස්ථනා,
භමරා පුපඵගන්ධෙන සමනාමභිනාදිතා.
6501. අපේස් උදකන්තසමිං රුකඛා තිට්ඨනති බ්‍රාහ්මණං,
කදඛො පාටලී චුලලා කොවිලාරා ව පුපඵතා.
6502. අවෙතාලා කච්චිකාරා ව පාරිජඤ්ඤා ව පුපඵතා,
වාරණසායනා රුකඛා මුච්චිද්දමභිතො³ සරං,
6503. සිරිසා සෙනපාරිසා සාධු වායනති පදමකා,
නිගුණඤ්චි සිරිනිගුණඤ්චි අසනා වෙස් පුපඵතා.

1. කලඛකෙහි - මජ්ඣ.

2. පරිසන්තාව - මජ්ඣ.

3. මුඛකො - මජ්ඣ., 8.

6491. (එරජ එනි) තවුස්වෙස් ද පලවැළ නෙළන අකුස්ස ද ගිනි පුදන සාන්ද ද දළමවුලු ද ධරතූයෙ අඳුන්දිවිසම් හඳනුයෙ බිමැ (පත් ඇතිරියෙහි) සයන කෙරෙයි, ගිනිදෙවියා නමදී.

6492. (එ වෙනෙහි) සිත්කලු බිම්පෙදෙස්හි පැතිරැ සිටි හෙළ-ගිරිකිල්ල මල් ඇති බිම භීතභයෙන් නිල්වන් වූයෙ යැ. එ බිමැ ධූලි නො නැහෙයි.

6493. මොනරකර බඳු වූ හිඹුල්පුළුන් පහස් සම උපමා ඇති කාණයෝ භාන්පස්හි සතරතුල් ඉක්ම නො වැටෙති.

6494. අඹ දඹ ගිවුලු ද මිටිරුක්හි විලිකුන් දිඹුල් ද ඇත. (නොයෙක් මල්පලයෙන් සැදි) පරිභොග වාසනයෙන් එ වන ඇලුම් වඩයි.

6495. මස්කැලන් විසිරි නිති සෙවුනාලද වෙරළමිණි වන් පැහැ ඇති පිරිසුදු සුවද සිලිල් ඇති (කඳුරැලියෙන් බස්නා) දියදහර එ වනලැවිහි ගලායෙයි.

6496. එයට නුදුරෙහි මනරම් බිම්පෙදෙසෙකැ දෙවියන්ගේ නදුකුයනෙහි මෙන් පියුමුපුලින් සැදි පොකුණක් ඇත.

6497. බමුණ, එ සිවුරැස් පොකුණෙහි තුන් උපුල්ජාතියක් ඇත. එක් ජාතියක් නිල්පැහැ වෙයි, එක් ජාතියක් සුදුපැහැ වෙයි, එක් ජාතියක් ලේපැහැ වෙයි, එ පොකුණ විසිතුරු යැ.

6498. බමුණ, ඒ වනලැහැබිහි විලෙකුදු ඇත.* ඒ විලැ හෙළපියුම්හු හෙළ පිළි අතුළ තැන් වැනියහ. හෙළපුලින් භා හෙල්මැල්ලෙන් ද දියකුරයෙන් ද ගැවැසුණෙ යැ. එ විල ලුවලින්ද නමැ.

6499. තවද ඒ මුදලිඳු විල්හි පිපි පියුම්හු කෙළවර නැත්තවුන් මෙන් පෙනෙන්නාහ. ගිමන් හිමන් සාකුයෙහි වූ පිපි පියුම්හු දණ පමණ දියෙහි පැතිරැ සිටිති.

6500. විසිතුරු මල්පතර සුවද පතුරුවයි. බමරු මල්ගඳින් භාන්පසැ අභිනාද කෙරෙති.

6501. තවද බමුණ, ඒ විල්දිය කෙළවර වාසනයෝ පවතිත්, සුපිපි කොළොම් රුක් යැ පළොල් රුක් යැ පිපි කොබලිල රුක් යැ.

6502. අඟුණ රුක් යැ වැල්කිණිහිරි යැ කරගස් යැ එරබදු යැ නාරුක් යැ යන මෙ රුක් මුදලිඳු විල් වට පිපි සිටි.

6503. මහරි යැ හෙළපළ යැ පියුම්ගස් යැ යන මෙ රුක් මනා සුවද හමයි. මහනික ද සුළුනික ද පියාරුක් ද එහි පිපි වන සිටී.

* මේ පාඨය මුද්‍රිත අටුවාවෙහි නැත. වෙසතුරුද සන්තයෙහි ඇත. 'මුහුණ එක් සරොපි අස්' යනු පාඨයි.

6504. පංඤ්ජරා විකුලා සාලා¹ යොහඤ්ජනා ච පුප්ඵතා,
කෙතකා කණිකාරා ච කණවෙරා ච පුප්ඵතා.
6505. අප්පුනා අප්පුකණණා ච මහානාමා ච පුප්ඵතා,
සමපුප්ඵතග්ගා² නිට්ඨහති පජ්ජලනොච කිංසුකා.
6506. සෙනපණණි³ යනතපණණා කදලියො කුසුමහරා,
ධනුනඝකාරී පුප්ඵති සිංසපාවරණෙහි⁴ ච.
6507. අවජ්චා සබ්බා රුක්ඛා සලලකියො ච පුප්ඵතා,
සෙනගෙරු ච තගරා මංසිකුට්ඨා කුලාවරා.
6508. දහරා ච රුක්ඛා වුද්ධා ච අකුට්ඨා චෙත් පුප්ඵතා,
අසසමං උභතො යනති අග්ගාගාරං සමනාතො.
6509. අචෙත් උදකනාසමි⁵ බහුජාතො ඵජ්ජණිකො,
මුග්ගනියො කරකියො සෙවාලසිංසකං බහු.
6510. උඤ්ජවනනං⁶ උලලුළිතං මකඛිකා හිංගුජාලකා,
දුසිමකචකො⁷ චෙත් බහු නිචෙකලභිකා.
6511. ඵලඛිරකසඤ්ජනනා රුක්ඛා නිට්ඨනති බ්‍රාහ්මණ,
සහතාහං ධාරියමානානං ගජෙධා තෙසං න ඡිජ්ජති.
6512. උභතො සරං මුච්චිඤ්ඤං පුප්ඵා නිට්ඨහති යොහනා,⁸
ඉන්ද්‍රීවරෙහි සඤ්ජනනං වනං තං උපයොහිතං.⁹
අඛිඨමාසං ධාරියමානානං ගජෙධා තෙසං න ඡිජ්ජති,
6513. නිලපුප්ඵ සෙනවාරී පුප්ඵතා ගිරිකණණිකා;
කචෙරුකෙහි⁹ සඤ්ජනනං වනං තං කුලසීඨි ච.
6514. සද්දමුලනෙච ගජෙධන පුප්ඵසාධාහි තං වනං,
හමරා පුප්ඵගජෙධන සමනාතාමභීනාදිතා.

1. පංකුලා බහුලා සෙලා - මජ්ඣ., පංකුරා - ස්‍යා.

2. පුපුප්ඵතග්ගා - මජ්ඣ.

3. සෙනවණණ - මජ්ඣ.

4. පාවරණෙහි - මජ්ඣ., සී. ස්‍යා.

5. උදකවනනං - ස්‍යා, වි.

6. දුසිමකඤ්ජකො - මජ්ඣ.

7. නාගසො - මජ්ඣ., ස්‍යා.

8. යොහනි - මජ්ඣ.

9. කචෙරුකෙහි - මජ්ඣ., ස්‍යා.

6504. පඞුරු යෑ මුහුළු යෑ සල් යෑ මුරුංභා යෑ යන මෙ රුක් පිපි සිටී. දුනුකේශ් ද කිණ්ඨිරිගස් ද කණේරුගස් ද පිපි වන සිටී.

6505. මහකුඹුක් ද සුළුකුඹුක් ද මහඋක් ද පිපි වන සිටියි, මොනොවට පිපි අඟ ඇති කෑලරුක්හු දීලියෙන අඞුරු මෙන් සිටිති.

6506. ඇන්දෙමට යෑ සත්පන් (රුක්අක්තන) යෑ කදල යෑ වනුක් යෑ දුනුවලලා හා නිව්භ යෑ යන රුක්මලින් ද ඇව්වර හා වරණ රුකින් ද එ වන හොබී.

6507. අසුගස් ද තෙලඹු රුක් ද හින්සල් රුක් ද පිපි වන සිටියි. හෙළවසුරුක් ද තුවරලා ද මැසිගස් ද උපුල්කොළ ද කුලුවරගස් ද ඇත.

6508. එ වෙනෙහි සාපු වූ ද පිපියා වූ ද තරුණ රුක් ද මහලු රුක් ද අසපුව දෙපසෑ ද ගිනිභල්ගෙය සියාරා ද සිටී.

6509. තවද එ විල්හි උදකාන්තයෙහි බහුල වෑ හටගත් දමුණු (දඹල) ද ඇත. සිහින්මුහු ද මහමෑ ද කටුකොහොව්ලද බෙහෙවෑ.

6510. (එ විල) මීයර ඇභියෙ යෑ. වානයෙන් අලලන ලද්දෙ යෑ. මෑස්සන් නද දෙන මල්පිපි හුඟුගස් හා රත්කරවිගස් ඇභියෙ යෑ. සුළු අංගෙන්ද මහඅංගෙන්ද හුරුකලන්ද රුක් මෙහි බෙහෙවෑ.

6511. බමුණ, හෙළ කලවැලින් ගැවැසිගත් වෘක්කයෝ සිටිති. සන්දවසක් මුළුල්ලෙහි ධරනුලබන ඒ (දසී මකවකාදී) කුසුමයන්ගේ සුවද නො සිදෙයි.

6512. මුදලිඳු විල් දෙපසෑ හොබනා කුසුම් පවතී. එරහැඳි රුකින් සෑදී එ වන හොබනෙ යෑ. අධමසක් මුළුල්ලෙහි ධරනු ලබන ඒ එරහැඳි ආදී කුසුමයන්ගේ සුවද නො සිදෙයි.

6513. (එහි) පිපියා වූ දියමෙරලිය සෙනවාරි නිල්කටරොළ ඇත. එ වනය කටෙරුකයෙන් හා තලාගසින් වෑසුණෙ යෑ.

6514. එ වනය මල් අක්කෙන් පවත්නා ගදින් (පැමිණි දහන්) මද දනවා මෑ යි. මල්ගදින් හාත්පසෑ නද දෙන බමරු වෙති.

6515. තිණිකකාරුජාතානි¹ තසමිං සරසි බ්‍රාහ්මණ,
කුලිහමනානි වෙකානි මුරජමනානි² තා උභො.
6516. අපේඤ්ඤා සාසපො බහුකෝ³ නාදියෝ⁴ හරිතායුතො,
අසී තාලාව තිට්ඨතභී ඡෙජජා ඉන්දීවරා බහු.
6517. අපෙචාටා සුරියවලලී ව කාළියා⁵ මධුගන්ධියා,
අසොකා මුදයතභී ව වලලිහො බුදුපුපථියො.
6518. කොරණ්ඩකා අනොජා ව පුපථීතා නාගවලලිකා,
රුක්ඛමාරුඤ්ඤා තිට්ඨතභී චුලා කිංසුකවලලියො.
6519. කට්ටරුහා ව වාසතභී යුථිකා⁶ මධුගන්ධියො,
නිලියා සුමනා භණ්ඨි සොහනි පදුමුඤ්ඤා.
6520. පාටලී සමුද්දකපාසාසී කණිකාරා ව පුපථීතා,
හෙමජාලාව දිසසතභී රුවීරා අගභිසිඬුපමා.
6521. යානි කානි⁷ ව පුපචානි ඵලජානුදකානි ව,
සබ්බානි තඤ්ඤි දිසසතභී ඵවං රමෙමා මහොදධි.
6522. අඵසසා පොසකරණියා පහුතා වාරිගොවරා,
රොහිතා නළසී⁸ සිඬිගු කුමචීලා මකරා සුසු.
6523. මධු ව මධුලලිසී ව තාලියා ව පියඬිගුකා,
උග්ගකා හඤ්චුඤ්ඤා ව⁹ සතපුපචා¹⁰ ව ලොලුපා.
6524. සුරභී ව රුක්ඛා තගරා¹¹ පහුතා කුඬ්ඛවණ්චකා,¹²
පදමකා නරද කුට්ඨා කුමකා ව හරෙණුකා.
6525. හලිදකා ගන්ධසීලා තිරිවෙරා ව ගුගුලා,
විහෙදිකා¹³ වොරකා කුට්ඨා කපුරා ව කලිඬිගු ව.¹⁴
6526. අපේඤ්ඤා සීතව්‍යඤ්ඤා ව පුරියාලු ව හජීයො,¹⁵
ඵණ්ණියා පසද වෙව රොහිව්චා සරහා මීගා.

1. කණකරු - මජ්ඣ.	6. යොධිකා - මජ්ඣ.
2. මුමුමනානි - මජ්ඣ. මුරමනනානි - සා.	7. තානිව - මජ්ඣ.
3. බහුකො - මජ්ඣ. ටි.	8. නළපෙ - මජ්ඣ.
4. නාරියො - මජ්ඣ.	9. කුට්ඨකානුදුට්ඨා - මජ්ඣ. කුදුජා - සා.
5. කොළියා - මජ්ඣ.	10. සතපුපචා - මජ්ඣ. සතත - මජ්ඣ. සා.
11. සුරභිමරුක්ඛ නගරා - මජ්ඣ. සුරභිමරු නගරා - සා.	
12. බහුතා කුඬ්ඛවණ්චකා - මජ්ඣ. සා.	
13. විහෙදකා - මජ්ඣ.	
14. කලිංගුකා - මජ්ඣ.	
15. හජීයො - මජ්ඣ.	

6515. බමුණ, ඒ වීල් අයා තුන් කැකිරි ජාතියෙකැ. එක් ජාතියක් කළ පමණ වෙයි. දෙ ජාතියක් මිහිඟුබෙර පමණ වෙයි.

6516. තවද ඒ අසපු අඛියෙස අඛි ද හරිතායුත යැ නාදිය යැ යන දුහුණු ද බෙහෙව. ඉදිරුක්හු තල්ලුක් මෙන් සිටිති. මිටින් සිඳැලියැහැකි රන් එරහැදි බෙහෙව.

6517. ගැහැවි සමණවැල් ද හිරිවැල් ද කැලිය ද මිහිගෙදි ද හෝපලු ද නිතු ද ලබුකොමඩු ද හිහිනි රුක් ද,

6518. කටුකරඩු ද අනොජා ද පිපි සිටියහ. නාලිය ද හිරමසු වැල් ද ගස් නැහ පිපිවන මැ සිටිති.

6519. රන්කටුකරඩු ද වැකොඳ ද විනිගස් ද ඉද්ද ද වැල්-සමන් ද යොහොමු ද ගඳඇඹුලු ද යන මේ රුකින් එ වන හොබි.

6520. පළොල් ද සුරියුගස් ද කිණිහිරිගස් ද පිපියාහු රුසිරු ගිනිසිළු වැන්නහ. එළාලු රන්දල් මෙන් පැනෙති.

6521. දියැ ගොඩැ උපදනා යම් කිසි කුසුමයෙක් ඇද්ද එහැම කුසුම ඒ වීල්හි පැනෙති. මහදියකඳ දරන මුදලිඳු වීල මෙසේ රමණී වෙයි.

6522. තවද ඒ මුදලිඳු වීල්හි දිය ගොඳුරු කොට ඇති, රෙහෙමස්හු ද ඉස්සෝ ද පුඟුමස්හු ද කිඹුලෝ ද මෝරු ද සුංසුමාරයෝ ද බොහෝ වෙති.

6523. මී ද වැල්මී ද තලිස්පතුරු ද පුවඟු ද කළුතිර ද වම්මුතු ද සියපුස් ද ලොලුප ද,

6524. තුවරලා යැ කුඩකවණික යැ පද්මක යැ නරද යැ කුට්ඨ යැ කුඩාමක යැ හරෙණුක යැ යන සුවද රුක් බෙහෙව.

6525. දෙ කසා ද සිරියෙල් ද හිරිවේරිය ද ගුඟුල් ද විහෙදිකා ද සොරමල ද තකුල් ද කපුරු ද කිලිඟු ද බෙහෙව.

6526. තවද ඒ වෙනෙහි සිංහයෝ ද ව්‍යාසුයෝ ද වෙළෙඹ මුව පක්ෂිහු ද ඇත්හු ද එණි මුවන් හා පසද මුවෝ ද රෙහෙ මුවන් හා සරහ. මුවෝ ද,

- 6527. කොටුසුණා සුලොභි ව¹ තුලියා නළයනනිහා,
වමරි වලනී ලඛ්ඛි² ක්කාපිතා මසාටා පිචු,
- 6528. කසකටා කතමායා ව³ ඉක්කා ගොණසිරා බහු,
බග්ගා වරාහා නකුලා කාලකෙසු බහුතසො.
- 6529. මහීසා සොණා සිගාලා ව පමපකා ව සමනාතො,
ආකුචවා පවලාකා ව චිත්තා ව.පි දීපියො.
- 6530. පෙලකා ව විසාසාද සිහා කොකනිසාතකා,
අට්ඨපාද ව මොරා ව හසසරා ව කුකුසුකා⁴,
- 6531. වචෙකාරා කුකකුටා නාගා අඤ්ඤමඤ්ඤං පකුජ්ජනො,
බකා බලාකා නපජුහා දිජ්ඣහා කුඤ්ඤවාදිකා.
- 6532. වාග්ගිනසා ලොහපිට්ඨා පමපකා⁵ ජීවජීවකා,
කපිඤ්ඤරා තිත්තිරායො කුලාවා පටිකුභතකා,
- 6533. මඤ්ජලකා වෙලකෙදු හණ්ඩුතිත්තිරනාමකා,
වෙලාබකා පිඨගුලායො ගොධකා⁶ අඛියභෙකුකා,
- 6534. කරවීයා ව⁷ වග්ගා ව උහුඬිකාරා ව කුකකුභා,
නානාදිපගණාකිණ්ණං නානාසරනිකුජ්ජනං.
- 6535. අරෙසු සකුණා සහනී නීලකා⁸ මඤ්ජුහාණකා,
මොදනනි සහ හරියාහි අඤ්ඤමඤ්ඤං පකුජ්ජනො.
- 6536. අරෙසු සකුණා සහනී දීපා මඤ්ජුසසරා සිතා,
සෙතවජ්ජුටා⁹ හදුකඛා අණ්ඩපා චිත්තපෙකච්ඡුණා.¹⁰
- 6537. අරෙසු සකුණා සහනී දීපාමඤ්ජුසසරා සිතා,
පිබණ්ඩනීලගීවාහි අඤ්ඤමඤ්ඤං පකුජ්ජනො.
- 6538. කුකුසුකා¹¹ කුලීරකා කොට්ඨා පොසබරසාතකා,¹²
කාලාමෙයා බලියකඛා¹³ කදම්බා සුවසාලිකා.

1. සුණොපිච - මජ්ඣ. සන්. වී.	8. සාලිකා - මජ්ඣ.
2. යාපි - මජ්ඣ.	9. සෙතවජ්ජුට - මජ්ඣ.
3. කටමායා.	10. පකමණ - මජ්ඣ.
4. කුකුට්ඨකා - මජ්ඣ. සන්.	11. කුකුට්ඨකා - මජ්ඣ. සන්.
5. වමපකා - මජ්ඣ. වී.	12. පොසබරසාටකා - මජ්ඣ. සන්.
6. ගොටකා - මජ්ඣ.	13. බලියකඛා - මජ්ඣ.
7. කරවීයා ව - මජ්ඣ.	

6527. කැනතිල්ලු ද කොක්කනවෝ ද ගිඤ්ඤවෝ ද පියා බලල්ලු ද රුක්කනවෝ ද සෙමරහු ද කිත්මුවෝ ද වාමුවෝ ද මහකඵවදුරෝ ද හැලිවදුරෝ ද විලාවදුරෝ ද.

6528. ගෝණහු ද හඟමාරලියෝ ද වලස්සු ද දඩගෝණහු ද බොහෝ වෙති. කගවෙහෙණහු ද හුරෝ ද මුගටියෝ ද කළ- වැද්දෝ ද ඒ විල්තෙර බොහෝ වෙති.

6529. මිහිවෝ ද රුක්කනවෝ ද සිවල්හු ද උණහපුළුවෝ ද භාක්පසෑ ඇවිදුනා ගොයි ද ගජකුඹුවෝ ද චිත්තයෝ ද දිවියෝ ද මෙහි බොහෝ වෙති.

6530. සාවෝ ද සිනිඹිල්ලෝ ද සිංහයෝ ද කොක්කනහුවෝ ද සරහමුවෝ ද රනමොනරු ද ශෙවනහංසයෝ ද මහසිනිඹිල්ලෝ ද.

6531. සුවර ලිහිණියෝ ද වනසෑවුලෝ ද ඇත්තු ද ඔවු- නොවුන්ට රවපිළිඳව දෙන කණකොක්කු ද හෙළකොක්කු ද බස්සෝ ද කිරල්හු ද කොස්ලිහිණියෝ ද දියකාවෝ ද.

6532. උකුස්සෝ ද රත්කොරළුවෝ ද හුණපුළුවෝ ද 'ජීව, ජීව' යි හඬන ජීවංජීවක ලිහිණියෝ ද කපිඤ්ඤ නම් ලිහිණියෝ ද තිත්වටුවෝ ද වඩුකුරුල්ලෝ ද බටු කුරුල්ලෝ ද.

6533. මඤ්ජයෝ ද සලපිඤ්ජෝ ද මහසෑලලිහිණියෝ ද කිත්වටුවෝ ද දනවුලිහිණියෝ ද පිභුහැලි ලිහිණියෝ ද ගෝලිහිණි- යෝ ද අභුහැලි ලිහිණියෝ ද.

6534. කරවී ලිහිණියෝ ද වැසිලිහිණියෝ ද මහමුහුණෝ ද ඇටිකුලෝ ද ඵ වෙනෙහි බොහෝ වෙති. ඵ වනය නොයෙක් සිංගයන්ගණ වීසින් ගැවැසිගත්තෙ යැ. නොයෙක් සරින් කුල්නා ලද්දෙ යැ.

6535. තවද ඵ වෙනෙහි මියුරු හඬ ඇති චිත්තරාජිගතපත්‍ර ලිහිණියෝ ඇත. ඔහු ඔවුනොවුනට රවදෙමින් ලිහිණි දෙනුන් හා සමග කුටු වෙති.

6536. තවද එහි ලිහිණි කෙනෙක් ඇත. ඒ ලිහිණියෝ නිබද මියුරු හඬ ඇතියහ. සුදුපැහැ තෙත්කණ ඇතියහ. සොදුරු ඇස් ඇතියහ. බිඳුවටින් ජනිතයහ. විසිතුරු පත් ඇතියහ.

6537. තවද එහි ලිහිණියෝ ඇත. ඔහු නිබද මියුරු සර ඇතියහ. සිළු ඇතියහ. නිල්ගල ඇතියහ. ඔවුනොවුනට රව දෙන්නාහ.

6538. කළු තලල් ලිහිණියෝ ද කුකුළෝ ද කොට්ඨ සකුණ- යෝ ද තල්ලෙරහෙරහු ද කලලොහොල්ලෝ ද කළුහොල ලිහිණි- යෝ ද දියකෙරළියෝ ද ගිරවු ද සෑලලිහිණියෝ ද.

6539. තවද එහි කහ කරුල්ලෝ ද නඹකොලුවෝ ද සුදු ලිහිණියෝ ද නළක ලිහිණියෝ ද ඇත්ගිජුලිහිණියෝ ද හිංඟුරාජයෝ ද මහදියකෙදළියෝ ද සමග වෑ සරන ගිරා කොවුල්හු ද,

6540. කළු උකුස්සෝ ද හෙළ උකුස්සෝ ද හංසයෝ ද සැදිවුල ලිහිණියෝ ද පරිවදන්තික ලිහිණියෝ ද පාකහංසයෝ ද අතිබල ලිහිණියෝ ද වලිකුකුළෝ ද ජීවජීවකයෝ ද,

6541. පරෙවියෝ ද හැල්බෝ ද නදියෙහි සරන සක්චාවෝ ද දෙවරුයෙහි මෑ රැව දෙන මනා හඬ ඇති ඇත්ගිජුලිහිණියෝ ද එ විල්හි බොහෝ වෙති.

6542. මෙහි නොයෙක් පැහැ ඇති බොහෝ පක්ෂීහු බිරියන් සමග කුල්නාහු ප්‍රීතවෙති.

6543. මෙහි මුදලිඳු (මුවලින්ද) වීල අවට නොයෙක් පැහැ ඇති බොහෝ පක්ෂීහු මියුරු සරින් කුල්නාහ.

6544. මෙහි කුරවි කෙවිල්ලෝ නම් පක්ෂීහු බිරියන් සමග කුල්නාහු ප්‍රීත වෙති.

6545. මෙහි මුදලිඳු (මුවලින්ද) වීල අවට කුරවිකෙවිල්ලෝ නම් පක්ෂීහු මියුරු සරින් කුල්නාහු ප්‍රීත වෙති.

6546. එ වනය ඒණ්මුවන් හා පසදමුවන් විසින් ගැවැසි ගත්තෙ යැ, ඇතුන් විසින් සෙවුනාලද්දෙ යැ, නන්ලියෙන් වැසුණෙ යැ, කෙහෙල් මුවන් විසින් සෙවුනාලද්දෙ යැ.

6547. තවද එ වෙනෙහි අඬ බෙහෙව. හුරුහැල් ද වරාසොර ද බෙහෙව. නො සාපු තන්හි පැසුණු (සයංජාත) හැලුදු වනමුල් වනඵල ද එ වෙනෙහි නො මද වෙති.

6548. මේ එක්සිය මහ අප සිටි තැන් බලා එයි. අසපුවට ඉඳුරා යෙයි. යම් අසපුයෙකු වෙසතුරු මහරජ අඹුදරුවන් සමග වාස කෙරේ ද එ අසපුවට පැමිණියෙ යා පවස් උකටලි නො ලැබෙයි.

6549. මෙ කවුස්වෙස් ද (මල්පල නෙලන) අකුස්ස ද ගිනි පුදන සැන්ද ද දළමඩුදු ද ධරත්‍රයෙ අඳුන්දිවිසම් හඳනෙ බිමැ (පත් ඇතිරියෙහි) හොචී. ගිනිදෙවියා නමදී යි.

6550. එ බමුණු මෙ වදන් අසා තවුසා පැදකුණු කොට ඔද වැඩි සිතැතියෙ යම් තැනෙකැ වෙසතුරු මහරජ වී ද එ තැනට පිටත් වෑ ගියේ.

මහ වන වැනුම් නිමි.

- 6551. උට්ඨෙහි ජාළි පතිනිට්ඨ පොරාණං විය දිස්සති,
බ්‍රාහ්මණං විය පස්සාමි නන්දියො මාභිකීරරෙ.
- 6552. අභංපි කාත පස්සාමි යො සො බ්‍රහ්මාව දිස්සති,¹
අඤ්ඤො² විය ආයාති අතිථි නො හවිස්සති.
- 6553. කච්චිනත්‍ර හොතො කුසලං කච්චි හොතො අනාමයං,
කච්චි උඤ්ඤන යාපෙථ කච්චි මූලථලා බහු.
- 6554. කච්චි ඩංසා ව මකසා ව අප්පමෙව සිරිංසපා,³
වනෙ වාළුමිගාකිණෙණ කච්චි හිංසා න විජජති.
- 6555. කුසලඤ්ඤව නො බ්‍රහ්මෙ අපො බ්‍රහ්මෙ අනාමයා,
අපො උඤ්ඤන යාපෙම අපො මූලථලා බහු.
- 6556. අපො ඩංසා ව මකසා ව අප්පමෙව සිරිංසපා,
වනෙ වාළුමිගාකිණෙණ හිංසා අඛං⁴ න විජජති.
- 6557. සත්ත නො මාසෙ වසනං අරඤ්ඤං ජීවසොකිනං,
ඉද්ධි පයමං පස්සාම බ්‍රාහ්මණං දෙවවණ්ණිනං;
ආදය බෙඵචං දණ්ඩං අභිභුතං කමණ්ඩලං.
- 6558. සවාගතං නෙ මහාබ්‍රහ්මෙ අපො නෙ අදුරාගතං,
අනොතා පථිස හද්දනොත පාදෙ පකඛාලයස්සු නෙ
- 6559. තිඤ්ඤානි පියාලානි මධුකෙ කාසුමාරියො,
ථලානි බුද්ධපතානි භුඤ්ඤ බ්‍රහ්මෙ වරං වරං,
- 6560. ඉද්ධි පානියං සීතං ආහතං ගිරිගඛාරා,
නනො පිච මහාබ්‍රහ්මෙ සචෙ ඤං අභිකඛබ්බි.
- 6561. අථ ඤං කෙන වණ්ණෙන කෙන වා පන හෙතුනා,
අනුප්පනො බ්‍රහ්මාරඤ්ඤං තං මෙ අකඛාති ප්‍රච්ඡිනො.
- 6562. යථා වාරිවගො පුරො සබ්බකාලෙ න ථියති,
ඵචං තං යාවිතාගඤ්ඤං⁵ පුකෙතෙ මෙ දෙභි යාවිතො.

- 1. පදිසසති - මජ්ඣං.
- 2. අද්ධිකො - මජ්ඣං. ඡායා. වි.
- 3. සරියපා - මජ්ඣං.
- 4. මයහං - මජ්ඣං.
- 5. යාවිතා ගඤ්ඤං - මජ්ඣං.

6551. දැලිසිර නැහි සිටු, පෙරගමන් යා. පෙර (ජයතුරා නුවර යදියකු මෙන්) දසුනක් පැනෙයි. බමුණකු මෙන් දක්මි. සොම්නස්හු මා සිං පැනීරෙති.

6552. පියාණෙනි, මම ද දක්මි. යමෙක් බමුණකු මෙන් පැනේ ද හෙ ඉලියනුවකු සෙයින් එයි. හේ අපට අමුත්තෙක් වන්නෙ යි.

6553. කිම හවත්තට රොග නැද්ද? කිම හවත්තට දුක් නැද්ද? කිම වනමුල් වනපෙලෙන් යැපෙයි ද? කිම අලපල බොහෝ ඇද්ද?

6554. කිම මැසිමදුරුවෝ ද දීර්ඝජාති සර්පයෝ ද අල්ප මෑ වෙත් ද? සැබමුවන් ගැවැසිගත් වෙනෙහි කිම (උන්ගෙන් වන) හිංසා නැද්ද?

6555. බමුණ, අපට රොග නැත් මෑ යැ. නවද බමුණ දුකුදු නැත. වනමුල් වනපලයෙන් යැපෙමි. අලපල බොහෝ ඇත.

6556. නවද මැසිමදුරුවෝ ද උරගජාතීහු ද අල්ප මෑ වෙති. වල්මුවන් විසින් ගැවැසිගත් වෙනෙහි අපට උන්ගෙන් හිංසා නො පැනෙයි.

6557. සත්මසක් කල් අරනෙහි වසන ජීවශෝකී අප වසන තැනට බෙලිපැහැ හුණදඹුව ද ගිනිපුදන කෙණෙස්ස ද කමඩලාව ද ගෙන ආ දෙවියන් විසින් වනන ලද මෙ බමුණහු පළමු කොට දක්මහ.

6558. බමුණ, නොපගේ මනා ඊමෙකැ, නවද නොපගේ නො මනා ඊමෙක් නො වෙයි. හවත, නොපගේ පාසහළ ධොවනය කරව. පන්සල ඇතුළට පිවිසෙව.

6559. තිබීරි යැ පියල් යැ මිහි යැ කටුඵරමිණිය යැ යන එලයෝ ද දඹුවෙල්බෑ මී ද ඇත. බමුණ උතුම් උතුම් දෑ වළඳව.

6560. මෙ කළෙහි පැනුදු සිහිල, ගල්කුසින් බට හොයින් අළිමෙ යැ, බමුණ, ඉදින් තෙපි බියැවියවු නම් එයින් ගෙන බොව.

6561. නවද කෙපි කවර කරුණෙකින් හෝ කවර හෙතෙයකින් හෝ මහවලට පැමිණියවු ද? මා විසින් පුළුවුස්නාලදහු එය මට කියව.

6562. යමිසේ (පස්මහනදියෙහි) පිරුණු දියකද හැම කල්හි නො ගෙවේ ද එවන් (නො ගෙවෙන සැදුහැකි) නොප අයදනට අයිමි. අයදනාලද තෙපි මට දෙදරුවන් දෙව.

6563. දදම් න විකමපාමී ඉසසරො නය බ්‍රාහ්මණ,
පාතො ගතා රාජපුත්තී සායං උඤ්ජාතො එභීති.¹
6564. එකරත්තං වසිඤ්චාන පාතො ගව්ඡසී බ්‍රාහ්මණ,
තස්සා නභානෙ උපසානෙ අථ නෙ මාලධාරිනෙ,
6565. එකරත්තං වසිඤ්චාන පාතො ගව්ඡසී බ්‍රාහ්මණ,
නානාපුප්ඵචි සඤ්ජනෙන නානාගන්ධවිභුසිතෙ;
නානාමුලඵලාකිණේණ ගව්ඡිසසාදය² බ්‍රාහ්මණ.
6566. න වාසමභිරොවාමී ගමනං මඤ්ඤ රුවච්චතී,
අනතරායොපි මෙ අසස ගව්ඡකෙඤ්ඤව රට්ඨසභ.
6567. න හෙතා යාවයොභී නං අනතරායස්ස කාරියා,³
ඉත්ථියො⁴ මනභං ජානනතී සබ්බං ගණනනතී වාමතො.
6568. සඤ්ඤාය දනං දදතො මාසං අද්දකඛි⁵ මාතරං,
අනතරායමපි සා කඨිරා ගව්ඡකෙඤ්ඤව රට්ඨසභ.
6569. ආමනනයසසු තෙ⁶ පුනෙන මා නෙ මාතරමද්දසුං,
සඤ්ඤාය දනං දදතො එවං පුඤ්ඤං පව්ඨස්ථි.
6570. ආමනනයසසු තෙ පුනෙන මා නෙ මාතරමද්දසුං,
මාදිසස්ස ධනං දඤ්චා රාජ සග්ගං ගමීසසඨි.
6571. සචෙ ඤං නිව්ඡසෙ දච්ඡං මම හරියං පතීබ්බතං,
අයාකසසපි⁷ දසෙසභි ජාලිං කණ්ඨාජනඤ්චුභො.
6572. ඉමෙ කුමාරෙ දිඤ්චාන මඤ්ඤකෙ පියභාණිනෙ,
පතීතො සුමනො වීතො බහුං දසසතී තෙ ධනං.
6573. අච්ඡදනස්ස භායාමී රාජපුත්ත සුඤ්ඤාභී මෙ,
රාජා දණ්ඩාය මං දජ්ජා විකතීණෙයා හතොයා වා;
ඒතො ධනඤ්චී දසෙ ව ගාරඤ්ඤස්ස බ්‍රහ්මබ්බච්චියා.
6574. ඉමෙ කුමාරෙ දිඤ්චාන මඤ්ඤකෙ පියභාණිනෙ,
ධමමෙ ධීතතා මහාරාජා සීවීනං රට්ඨව්ඨස්ථනො;
ලඤ්ඤා පීතීසොමනස්සං බහුං දසසතී තෙ ධනං.

1. භොතිතී - මජ්ඣං.
2. ගව්ඡසාදය - මජ්ඣං.
3. කාරීකා - මජ්ඣං.
4. ඉත්ථිකා - මජ්ඣං.
5. මාසං අද්දකඛි - මජ්ඣං.
6. චෙව - මජ්ඣං.
7. අයාකසසපි තොදෙභි - මජ්ඣං.

6563. බමුණ (දෙදරුවන්) දෙමි. කම්පා නො වෙමි. ස්වාමි වැ ගෙනයව. (කිවසුන්තෙක් ඇති.) රදු (පලවැලයට) උදය මැ ගියා. සවසැ අරනෙන් එයි.

6564. බමුණ, අද එක්රයක් මෙහි වැසැ අලුයමැ යව. ඒ මදිය විසින් නභවන ලද මුදුන සිප යනනන ලද තවද මල්දම පැළැඳි.

6565. නොයෙක් සුවද කුසුමින් සදනලද, නොයෙක් සුවද විලෙචුනින් සරසන ලද (මහ අහරට දුන්) නොයෙක් අලුපලයෙන් යුතු දෙදරුවන් ගෙන යව.

6566. රජතුමනි, (මෙහි එක්රයක්) විසිම නො රුස්නෙමි. ගමන් මැ මට විසියෙයි. (මෙහි විසුව) මට ලාභාන්තරාය ද වෙයි. එහෙයින් යන්නෙමි මැ යැ.

6567. තෙල මාගම්හු අයදමට නිසි නො වෙති. පුණ්‍යාන්තරාය ද ලාභාන්තරාය ද කෙරෙති. මායා මන්ත්‍ර දතීනි. හැට අවැඩ හෙයින් ගතීනි.

6568. සැදහැයෙන් දන් දෙනුවහු මොවුන් මව නො දක්ව. හෝ (මොවුන් දුටු නම) දනට අන්තරාය ද කරන්නී යැ. එහෙයින් රජතුමනි, යන්නෙමි මැ යැ.

6569. කොප දෙදරුවන් කැඳව. ඒ දරුවෝ මව නභමක් දකිත්වා. මෙසේ සැදහැයෙන් දන් දෙන්නාහට පින් වැඩෙයි.

6570. කොප දෙදරුවන් කැඳව, ඒ දරුවෝ මව නො දකිත්වා. මහරජතුමනි, මා වැන්නකුට පුත්‍රධනය දී දෙවිලෝ යන්නවු යැ.

6571. ඉදින් තෙපි මට පතීනි වූ බිරිය දක්නට නො විස්සහු නමි දැලිසිරු කන්සිරු දෙදරුවන් මුත්තා (සදමහරජ) හට හෝ දක්වවු.

6572. සිත්කලු වූ පිය තෙපුල් බණන මම දෙදරුවන් දකැ මදවැඩ සොමනස් වූ තුටු වූ මුත්තා රජ කොපට බොහෝ ධනය දෙන්නෙ යැ.

6573. (මා අතින් දරුවන්) පැහැරගැනුමට බියෙමි. රාජපුත්‍රය මබස් අසව. එරජ මා දඬුවමට ඇමැතියනට දෙන්නෙ හෝ යැ, රජ මා විකුණන්නෙ හෝ යැ, සාතන කරන්නෙ හෝ යැ. ධනය ද දසයන් ද පිරිහුණෙමි බැමිණිය විසින් ගැරනියැයුතු වෙමි.

6574. සිත්කලු වූ පිය තෙපුල් බණන මම දෙදරුවන් දක සිව්රට වඩන දහමෙහි සිටි මහරජ ප්‍රීති සොමනස් ලැබූ කොපට බොහෝ ධනය දෙන්නෙ යැ.

6575. නාභං නමපි කරිස්සාමී යං මං කං අනුසාසයි,
දුරකෙ ව අභං නොස්සං බ්‍රාහ්මණියා පරිවාරකෙ,
6576. තතො කුමාරා බාථිතා සුඤ්ඤා පුද්දස්ස භාසිතං,
තෙන තෙන පධාවිංසු ජාලිකණ්ණාජිනා වුභො
6577. එභි තාත පියපුඤ්ඤා පුරෙථ මම පාරමිං,
හදයං මෙභිසිකෙද්ධං කරොථ වචනං මම.
6578. යානනාවා ව මෙ භොථ අවලා භවසාගරෙ,
ජාතිපාරං තරිස්සාමී¹ සනතාරෙස්සං² සදෙවමක.
6579. එභි අමම පියධිති³ පුරෙථ මම පාරමිං,⁴
හදයං මෙභිසිකෙද්ධං කරොථ වචනං මම.
6580. යානනාවා ව මෙ භොථ අවලා භවසාගරෙ,
ජාතිපාරං තරිස්සාමී උඤ්චරිස්සං සදෙවමකෙ.
6581. තතො කුමාරෙ ආදය ජාලිං කණ්ණාජිනස්සවුභො,
බ්‍රාහ්මණස්ස අද දනං සිචිතං රට්ඨවධිස්සනො.
6582. තතො කුමාරෙ ආදය ජාලිං කණ්ණාජිනස්සවුභො,
බ්‍රාහ්මණස්ස අද විභොතා පුඤ්ඤාකෙ දනමුඤ්ඤමං.
6583. තද්ධි යං භිංසනකං තද්ධි ලොමභංසනං,
යං කුමාරෙ පදික්ඛමභි මෙදිති සමකමංථ.
6584. තද්ධි යං භිංසනකං තද්ධි ලොමභංසනං,
යං පස්ස ලිකතො රාජා කුමාරෙ සුඛවච්ඡිතො;
බ්‍රාහ්මණස්ස අද දනං සිචිතං රට්ඨවධිස්සනො.
6585. තතො සො බ්‍රාහ්මණො ලුඤ්ඤං ලනං දනොභි ඡිද්දිය,
ලතාය භතෙඨ ඛන්ධිඤ්ඤා ලතාය අනුමජ්ජථ,⁵
6586. තතො සො රජපුමාදය දණ්ඩකඤ්ඤාදය බ්‍රාහ්මණො,
ආකොටයනොතො තෙ නෙති සිවිරාජස්ස පෙකඛතො.
6587. තතො කුමාරා පකසාමුං බ්‍රාහ්මණස්ස පමුඤ්ඤිය,
අසුපුඤ්ඤාභි නෙඤ්ඤාභි පිතරං සො උදිකඛති.

1. කරිස්සාමී - මජ්ඣං.
2. සනතාරෙස්සං - මජ්ඣං.
3. ධිතා - මජ්ඣං. චී.
4. පියං මෙ දන පාරමි - මජ්ඣං. සා. චී.
5. විභොතා - මජ්ඣං.
6. අනුමජ්ජථ - මජ්ඣං.

6575. මහරජ තෙපි මට යමක් කියවූ නම් එ ද නො කෙරෙමි. මම මේ දෙදරුවන් බැමිණියට දස මෙහෙයට ගෙන යෙමි.

6576. ඉක්බිති දැලිසිරු කන්සිරු දෙකුමරහු රුදුරු බමුණුහුගේ බස් අසා වෙඩුළන්නාහු ඒ ඒ තන්හි දිවුහ.

6577. දරුව ප්‍රියසුත්‍රය, එව. මාගේ පැරුම් පුරව. මාගේ ළය තෙමවු. මාගේ තෙපුල් කරවු.

6578. බවසයුරෙහි මට නිසල වූ ගමන් නැවක් වව. දෑ සයුරෙහි එතෙරට තරණය කරනෙමි. දෙවියන් සහිත ලෝවැසියනුදු තරණය කරවන්නෙමි.

6579. දරුව, ප්‍රිය දියැණියෙනි, මාගේ දනපාරමිතා පුරව. මාගේ ළය තෙමව. මාගේ වචනය කරව.

6580. සසර සයුරෙහි මට නිසල ගමන් නැව වව. දෑ සයුරෙහි පරතෙරට යන්නෙමි. දෙවියන් සහිත ලෝකයා සසර සයුරෙන් නිභාලන්නෙමි.

6581. ඉක්බිති ඔව්චට වඩන වෙසතුරු මහරජ දැලිසිරු කන්සිරු දෙදරුවන් අත් ගෙන බමුණුහට දන් දින.

6582. ඉක්බිති දැලිසිරු කන්සිරු දෙදරුවන් ගෙන තුටු සිත් ඇත්තෙ දෙදරුවන් උතුම් දන් කොට බමුණුහට දින.

6583. යම් කලෙකු දෙදරුවන් දුන් කල්හි මහපොළොව ප්‍රකම්පිත වූ ද එකල්හි යම් බිහිසුණු බවෙක් වී ද එයද ලොමුදහ ගැන්මෙක් වී.

6584. යම් කලෙකු සිව්චට වඩන වෙසතුරු මහරජ කළ බැඳිලි ඇති වෑ සුවසේ වුසු දෙදරුවන් බමුණුට දන් දුන්නෙ ද එදවස් යම් බිහිසුණු බවෙක් වී ද එදවස් ලොමුදහගැන්මෙක් වී.

6585. ඉක්බිති එ රුදුරු බමුණු වැලක් අතින් සිදැගෙනැ වැලින් දැන් බැඳෑ වැලින් පහර දින.

6586. ඉක්බිති එ බමුණු රැහැන ගෙන දණ්ඩක් ද ගෙන වෙසතුරු රජු බලා සිටිය දී තළමින් (දරුවන්) ගෙන යයි.

6587. (පැකිළ හුණු බමුණු අතින් වැල ගැලවී ගිය) ඉක්බිති දෙදරුවෝ බමුණු අතින් මිදී (බෝසතුන් කරා) පලාගියහ. කඳුළු පිරි ඇසින් ඒ ජාලිය කුමර පියාණන් බලයි.

6588. වෙධං අසසඤ්චනංව පිතු පාදනී වන්දති,
පිතුපාදනී වන්දිතො ඉදං වචනමබ්බවි.
6589. අමමා ව තාත නිකඛනතා තං ව නො තාත දසසසි,
යාව අමමමි පසෙසමු අථ නො තාත දසසසි.
6590. අමමා ව තාත නිකඛනතා තං ව නො තාත දසසසි,
මා නො තං තාත අදද් යාව අමමාපි එති¹ නො;
තදයං බ්‍රාහ්මණො කාමං විනතිණාතු හනාතු වා.
6591. බලලක්ඛපාදෝ අධනවො අපො ඔවඤ්චිණ්ඨිකො,
දීඤ්ඤතරොටෙධි² වපලො කළුරො හගගනාසකො.
6592. කුමේතාදරො හගගපිට්ඨි අපො විසම වකඛුලො,³
ලොහමය්‍යු හරිතකෙසො වලීනං තිලකාහනො.
6593. පිඨගලො ව විනතො ව විකටො⁴ ව බ්‍රහා බරො,
අභිනානී ව සත්තඤ්ඤා අමනුසෙසා හයානකො.
6594. මනුසෙසා උදුහු යකෙඛා මංසලොභිතභොජනො,
ගාමා අරඤ්ඤං ආගමම ධනං තං තාත යාවතී,
නියමානෙ පිසාවෙන කිනතු තාත උදිකඛසි.
6595. අසමා නුන තෙ හදයං ආයසං දලභබ්ඤ්ඤානං.
යො නො බිඤ්ඤා න ජානාසී බ්‍රාහ්මණෙන ධනෙසීනා,
අපිඨාසීකෙන ලුඤ්ඤාන යො නො ගාවොව සුමහති.
6596. ඉඨෙව අච්ඡතං කණ්ඨා න සා ජානාසී කිසචිචී,
මීගිව ඛීරසම්මත්තා යුථා⁵ භීනා පකන්දති,
6597. න මෙ ඉදං තථා දුකඛං ලබ්භා හී පුමුනා ඉදං,
යඤ්ඤ අමමං න පසසාමී⁶ තං මෙ දුකඛතරං ඉතො.
6598. න මෙ ඉදං තථා දුකඛං ලබ්භා හී පුමුනා ඉදං,
යඤ්ඤ තාතං න පසසාමී තං මෙ දුකඛතරං ඉතො.

1. එතු - මජ්ඣං.
2. බලලක්ඛපාදො - මජ්ඣං.
3. වකඛුලො - මජ්ඣං, සා.
4. විකටො - මජ්ඣං, වී.
5. යුථා - මජ්ඣං.
6. න පසසාමී - මජ්ඣං, සා.

6588. බෝපත් සෙයින් වෙවුළුමින් පියාණන් පා වදි. පියාණන් පා වැදූ මෙවදන් කී.

6589. පියාණෙනි, අම්මා ද පත්සලින් බැහැර නික්මගියා යැ. පියාණෙනි තෙපි ද අප බමුණුහට දෙන්නවු යැ. යම්තාක් අම්මා ද දක්මෝ නම් එසඳ අප දෙව.

6590. පියාණෙනි, අම්මා ද නික්මගියා. තෙපි ද අප බමුණුහට දෙන්නවු යැ. පියාණෙනි, තෙපි අප නහමක් දෙව. යම් තාක් අපගේ මවු තොමෝ ඒ ද එසඳ මම බමුණු රිසි සේ අප විකුණවා, හෝ මරා පියවයි.

6591. මෙ බමුණු බකලපා ඇත්තෙ යැ; කුණුනිය ඇත්තෙ යැ; තවද එලෙන පිඬිමස් ඇත්තෙ යැ; දිගු උඩුතොල ඇත්තෙ යැ; මහකොලු යැ; නිකුත්දළ ඇත්තෙ යැ; මුත් නාසා ඇත්තෙ යැ.

6592. සැළ බඳු උරු ඇතියෙ යැ; මුත් පිටආට ඇතියෙ යැ; තවද වමඳයි යැ; තඹදුළි ඇතියෙ යැ; පිඟුවන් කෙහෙ ඇතියෙ යැ; සම්ඳලි ඇතියෙ යැ; කඵතලකැලලි ඇතියෙ යැ.

6593. පිඟුඇස් ඇතියෙ යැ; කවිය පිට කඳට වකූ විසුළුපා ඇතියෙ යැ; මහසිරුරු ඇතියෙ යැ; අඳුන්දිවිසම් ධැරගැය යැ; යකකු වැන්න. බිය එළවනුයෙ යැ.

6594. මිනියෙක් දෝ හෝ නොහොත් මස්ලේ බුදිනා යකෙක් දෝහෝ යි සිතමි, ගමින් වලට අවුත් පුත්‍රධනය ඉල්වයි. පියාණෙනි, මේ පියාවයා විසින් ගෙනයනු ලබන අප කුමට උදසින වැ බලව.

6595. තොපගේ ළය ගල කෙළෙ යයි හඟිමි. යපතින් තර කොට බඳනාලද වනැ යි සිතමි, යම්බඳු තෙපි ධනය සොයන ඉතා රුදුරු බමුණා විසින් බඳනාලද අප ගො දනුව. එ බමුණු අප ගෙරින් මෙන් තළාපියයි.

6596. කෘෂ්ණජීනා මෙහි මැ හිඳිවා. ඕ කිසි දුකක් නො දනී. කිරෙන් මත් වූ මුවදළින් ගිලිහුණු මුවපෙල්ලක මෙන් (මව නො දකු) හබයි.

6597. මෙ (පහරනා) දුක් මට එවන් දුක් නො වෙයි. මෙ දුක් පිරිමියකු විසින් ලදයුතු මැ යැ. යම් හෙයෙකින් අම්මා නො දකිමි ද එ දුක මට මෙයට වඩා ඉතා දුක් වෙයි.

6598. මම (පහරනා) දුක් මට එවන් දුක් නො වෙයි. මෙ දුක් පිරිමතියකු විසින් ලදයුතු මැ යැ. යම් හෙයෙකින් පියා නො දකිමි ද එදුක මට මෙයට වඩා දුක්තර වෙයි.

6599. සා නුන කපණා අමමා වීරරත්නය රුවන්ති,
කණහාචීනං අපසසනං කුමාරිං වාරුදසසනිං.
6600. සො නුන කපණො තානො වීරරත්නය රුවන්ති,
කණහාචීනං අපසසනොනා කුමාරිං වාරුදසසනිං.
6601. සා නුන කපණා අමමා වීරං රුවන්ති අසසමෙ,
කණහාචීනං අපසසනං කුමාරිං වාරුදසසනිං.
6602. සො නුන කපණො තානො වීරං රුවන්ති අසසමෙ,
කණහාචීනං අපසසනොනා කුමාරිං වාරුදසසනිං.
6603. සා නුන කපණා අමමා වීරරත්නය රුවන්ති,
අධිභිරත්තෙ ව රත්තෙ වා නදීව අවසුචන්ති.
6604. සො නුන කපණො තානො වීරරත්නය රුවන්ති,
අධිභිරත්තෙ ව රත්තෙ වා නදීව අවසුචන්ති.¹
6605. ඉමෙ තෙ ජමබ්බකා රුක්ඛා වෙදියා සිඤ්චවාරිකා,²
විවිධානි රුක්ඛජාතානි තානි අජ්ජ ජහාමසෙ.
6606. අසසනා පතසා වෙමෙ නිග්‍රොධා ච කපිසුතා,
විවිධානි ඵලජාතානි තානි අජ්ජ ජහාමසෙ.
6607. ඉමෙ තිට්ඨනති ආරාමා අයං සිතොදිකා³ නදී,
යත්ඤ්ඤ පුඤ්ඤ කීලාම තානි අජ්ජ ජහාමසෙ,
6608. විවිධානි පුප්ඵජාතානි අසමිං උපරි පඤ්ඤතෙ,
යානසුඤ්ඤ පුඤ්ඤ ධාරෙම තානි අජ්ජ ජහාමසෙ.
6609. විවිධානි ඵලජාතානි අසමිං උපරි පඤ්ඤතෙ,
යානසුඤ්ඤ පුඤ්ඤ භුක්ඛාම තානි අජ්ජ ජහාමසෙ.
6610. ඉමෙ නො භජ්ජකා අසසා ඛලිවඤ්ඤ ච නො ඉමෙ,
යෙහිසුඤ්ඤ පුඤ්ඤ කීලාම තානි අජ්ජ ජහාමසෙ.
6611. නියමානා කුමාරා තෙ පිතරං ඵතඤ්චුට්ඨං,
අමමං ආරොග්‍යං වජ්ජාසි තං ච තාත සුඛි භව.

1. අවසුඤ්ඤ - මජ්ඣ.
2. සිඤ්චවාරිකා - මජ්ඣ. වි.
3. සිතොදිකා - මජ්ඣ.

6599. මනෝඥදර්ශන ඇති කෘෂ්ණජිනා කුමරිය නො දක්නා ඒ අප බැගෑපත් මවු තොමෝ බොහෝ කලක් වලප්ඵිය යි සිතමි.

6600. මනකල් දසුන් ඇති කන්සිරු කුමරිය නො දක්නා ඒ අප බැගෑපත් පිය තෙම බොහෝ කලක් වලප්ඵෙන ය යි සිතමි.

6601. සොඳුරු දකුම් ඇති කන්සිරු කුමරිය නො දක්නා ඒ අප බැගෑපත් මව අසපුවෙහි හිඳ බොහෝ කල් වලපිහි සිතමි.

6602. සොඳුරු දකුම් ඇති කන්සිරු නො දක්නා ඒ අප බැගෑපත් පියා අසපුවෙහි හිඳ බොහෝ කල් වලපිහි සිතමි.

6603. ඒ අප බැගෑපත් මව අඩරයා හෝ මුළුරයා හෝ (අප සිහි කොට) බොහෝ කල් වලපිහි සිතමි. වැලැපෑ නදියක් මෙන් වියලෙති සිතමි.

6604. ඒ අප බැගෑපත් පියා අඩරයා හෝ මුළුරයා හෝ (අප සිහි කොට) බොහෝ කල් වලපිහි සිතමි. වැලැපෑ නදියක් මෙන් වියලෙති සිතමි.

6605. මොහු ඒ (අපට කෙළි බිමැ සෙවණ දුන්) දඹ රුක්භ. එලෙන අතු ඇති සිදුවර (නික) යැ, නන් වැදෑරුම් රුක්දෑ යැ, එ හැම අද හැරැපියා (සමුගෙන) යමිහ.

6606. මොහු ඇසතු රුක්භ; පනා රුක්භ; නුග රුක්භ; හෙළ කිඳි ඇසතු රුක්භ; නන් වැදෑරුම් පලරුක්දෑ යැ. එ හැම අද හැරැපියා යමිහ.

6607. පෙර යම් තැනෙකැ හිඳ කෙළමෝ නම් මේ ඒ අරමුහු පවිතින්. සිහිල් දිය ඇති මේ හොය ද පවිති. එ හැම අද හැරැපියා යමිහ.

6608. මේ ගල්මුදුනෙහි නන් වැදෑරුම් යම් මල් ජාති කෙනකුන් පෙර පලදීමෝ ද එ හැම අද හැරැපියා යමිහ.

6609. මේ ගල් මුදුනෙහි නන් වැදෑරුම් යම් එල ජාති කෙනකුන් පෙර වළඳමෝ ද එ හැම අද හැරැපියා යමිහ.

6610. පෙර යමෙකින් කෙළියමෝ ද මොහු ඒ අපගේ ඇත් පෙතැලි රු යැ අස්පෙතැල්ලෝ යැ මොහු අපගේ ගොන්පෙතැල්ලෝ යැ එ හැම අද හැරැපියා යමිහ.

6611. බමුණහු විසින් ගෙන යනු ලබන එ කුමරහු පිය මහරජහට මේ තෙපුල් කීහු; අම්මාට අප අරොග බව කියව පියාණෙනි, තෙපිදු සුවපත්ව.

6612. ඉමෙ නො හන්තිකා අසසා බලිවස්ස ව නො ඉමෙ,
තානී අමමාය දජ්ජාසි සොකං තෙහි විනොසසනී.¹
6613. ඉමෙ නො හන්තිකා අසසා බලිවස්ස ව නො ඉමෙ,
තානී අමමා උදිකකන්තී සොකං පච්චිනොසනී.
6614. තතො වෙසසත්තරො රාජා දනං දන්ධාන බන්ධියො,
පණණියාලං පච්චිකා කරුණං පරිදෙවයි.
6615. ක නවජ්ජ ඡාතා තසිතා උපරුවන්තනී දරකා,
සායං සංවෙසනාකාලෙ කො නෙ දසසනී හොජනං.
6616. ක නවජ්ජ ඡාතා තසිතා උපරුවන්තනී දරකා,
සායං සංවෙසනාකාලෙ අමම ඡාතමිත දෙථ නො.
6617. කථනනු පථං ගවන්තනී පතනිකා අනුපාහනා,
සත්තා සුඤ්ඤති පාදෙහි කො නෙ හන්ථ ගහෙසසනී.
6618. කථනනු සො න ලජ්ජයා සමමුඛා පහරං මම,
අද්දසකානං පුත්තානං අලජ්ජී වත බ්‍රාහ්මණො.
6619. යො හි මෙ දසි දසසස අඤ්ඤා වා පන පෙසසියො,²
තසසාපි සුචිතසස කො ලජ්ජී පහරිසසනී.
6620. වාරිජසෙසව මෙ සතො බ්‍රහ්මසස කුමිනාමුඛෙ,
අකෙකාසනී පහරනී පියෙ පුත්තෙ අපසසතො.
6621. ආද්දං³ වාපං ගහෙත්තා බග්ගං බන්ධිකා වාමනො,
ආනායාමී සතෙ පුත්තෙ පුත්තානං හී වධො දුඛො.
6622. අධ්ධානමෙතං⁴ දුකඛරුපං යං කුමාරා විහසසුරෙ,
සතසුඛි ධම්මමඤ්ඤාය කො දන්ධා අථ තපපතී.
6623. සච්චං කිරෙවමාහංසු නරා ඵකච්චියා ඉධ,
යසස නන්ථී සකා මානා යථා නන්ථී තථෙච සො.

1. විනොසනී - මජ්ඣං.
2. පෙසසියො - මජ්ඣං.
3. ධනං - මජ්ඣං.
4. අධ්ධානමෙතං - PTS.
5. පිතා අන්ථී - මජ්ඣං.

6612. මොහු අපගේ කෙළී ඇත් පෙනැල්ලෝ යැ අස් පෙනැල්ලෝ යැ මොහු ද අපගේ ගොන් පෙනැල්ලෝ යැ එ හැම අම්මාට දෙව එයින් පුත්‍රශොක දුරුකරගන්නී යැ.

6613. මොහු අපගේ කෙළී ඇත්රු යැ අස්රු යැ ගොන්රු යැ එ හැම අම්මා පුතපුතා බලන්නී යැ එයින් ශොක දුරුකර ගන්නී යැ.

6614. ක්‍ෂත්‍රිය වූ ඒ වෙස්සන්තර රජ පුත්‍රදන දී ඉක්බිති (දරුවන් හඬන හඬ අසා) පන්සලට පිවිසූ බැගෑපත් වැ (මතු කියන සේ) පරිදෙවනා කෙළේ (හැඬී.)

6615. මාගේ දෙදරුවෝ සාපවස් ඇතියාහු අද කවරක්හු වෙත හඬා කියත් ද? සවස වළඳනා වේලෙහි කවරෙක් ඔවුනට බොජුනක් දේ ද?

6616. මාගේ දෙදරුවෝ සාපවස් ඇතියාහු අද කවරක්හු වෙත හඬා කියද්ද? සවස වළඳනා වේලෙහි මැණියෙනි, සාගිති ඇතියම්හ, අපට අහර දෙවයි කවරක අයදිද්ද?

6617. පාගමන් යෙදුණු වහන් නැති මාගේ දෙදරුවෝ ගමන්හි මීරිකුණාහු ඉදිවුණු පයින් යැටයොදුන් මහ කෙසේ නම් යෙද්දෝ කවරෙක් විඩාහරනට ඔවුන් අත්හි ගනිත් දෝ හෝ.

6618. මාගේ නියෙස් දරුවනට මා හමුයෙහි පහර දෙන එ බවුණු කෙසේ නම් ලජ්ජා නො වන්නේ ද? බවුණු ලජ්ජා නැතියෙක් මැ යි.

6619. යමෙක් වනාහි මාගේ දුසියකගේ දසයෙක් වී ද නොහොත් අන් මෙහෙකරුවෙක් හෝ වී ද ඔහට ද වඩා හීන-තරයෙක් හෝ වී ද ඔහට පවා ලජ්ජා ඇති කවරෙක් නම් පහර දෙන්නේ ද? (නො දේ මැ යි.)

6620. කෙළීනෙහි බැඳුණු මසකු මෙන් වූ මා බලාසිටිය දී මැ මාගේ ප්‍රිය දරුවනට ආක්‍රොශ කෙරෙයි; පහර දෙයි. කියා හැඬී.

6621. වැළිත් වම්දසරුවෙහි කඩුව බැඳූ දුන්න ගෙන (පුහු-බැඳූ ගොස්) සිය දරුවන් ගෙන එම් දෝහෝ, දරුවනට දෙන වධ දුකෙකි.

6622. යම් හෙයෙකින් දරුවෝ වෙහෙසෙක් ද තෙල වෙහෙස එකාන්තයෙන් මට දුක් දෙනසුලු යැ. වැළිත් පෙර බෝසතුන්ගේ ප්‍රවේණිධර්මය දැනූ කවරෙක් නම් දන් දී පසුතැවේ ද?

6623. මෙ ලොවහි ඇතැම් මිනිස් කෙනෙක් යමක්හු අඛියෙසැ සිය මව යම්සේ නැන් ද එසෙයින් ම හෙ ද නැතැයි සැබවක් මැ කීහු යැ.

6624. එහි කණෙහ මරිසසාම නක්ඛො ජීවිතෙන නො,
දින්නමාසි¹ ජනිතොනා බ්‍රාහ්මණස්ස ධනෙසිනො;
අවචායීකස්ස පුද්ගස්ස යො නො භාවොච සුමිහති.
6625. ඉමෙ තෙ ජමබ්බකා රුක්ඛා වෙදීසා සිනුචාරිකා,
විවිධානි රුක්ඛජාතානි තානි කණෙහ ජභාමසෙ.
6626. අස්සඤා පතසා වෙමෙ නිග්‍රොධා ච කපිඤ්ඤා,
විවිධානි එලජාතානි තානි කණෙහ ජභාමසෙ.
6627. ඉමෙ තිට්ඨනති ආරාමා අයං සීතොදිකා නදී,
යත්ඤ්ඤ පුඤ්ඤ කීළාම තානි කණෙහ ජභාමසෙ.
6628. විවිධානි පුජ්ජාතානි අසමිං උපරි පබ්බතෙ,
යානඤ්ඤ පුඤ්ඤ ධාරොම තානි කණෙහ ජභාමසෙ.
6629. විවිධානි එලජාතානි අසමිං උපරි පබ්බතෙ,
යානඤ්ඤ පුඤ්ඤ භුඤ්ජාම තානි කණෙහ ජභාමසෙ.
6630. ඉමෙ නො භජීකා අස්සා ඛලිවඤ්ඤ ච නො ඉමෙ,
යෙහිඤ්ඤ පුඤ්ඤ කීළාම තානි කණෙහ ජභාමසෙ.
6631. නියමානා කුමාරා තෙ බ්‍රාහ්මණස්ස පමුඤ්ඤිය,
තෙන තෙන පධාචිංසු ජාලී කණ්ණාජීනා වුභො.
6632. තතො සො රජජුමාදය දණ්ඩඤ්ඤාදය බ්‍රාහ්මණො,
ආකොටයභොතො තෙ නොති සිටීරාජස්ස පෙක්ඛතො.
6633. තං තං කණ්ණාජීනාවොච අයං මං තාන බ්‍රාහ්මණො,
ලට්ඨියා පතිකොටෙති සරෙ ජාතංච දසියං.
6634. න වායං බ්‍රාහ්මණො තාන ධම්මිකා ගොතති බ්‍රාහ්මණො,
යතෙකවා බ්‍රාහ්මණවණ්ණෙන බාදිතුං තාන නොති නො;
නියමානෙ පියාවෙන කිත්තු තාන උදික්ඛසි.
6635. ඉමෙ නො පාදුකා දුක්ඛා දීසො වදානා සුදුගගමො,
නිවෙ වොලමබ්බතෙ සුරියො බ්‍රාහ්මණො ච තරෙති² නො.
6636. ඕකඤ්ඤමසි³ භ්‍රාතෘනි පබ්බතානි වතානි ච,
සරස්ස සිරසා වඤ්ඤ සුපතිඤ්ඤ ච ආභකෙ.⁴

1. දින්නමාසි - මජ්ඣ.

2. ධාරොමි - මජ්ඣ.

3. ඕකඤ්ඤා - මජ්ඣ. ඕකඤ්ඤාසෙ - සාය.

4. ආභකෙ - මජ්ඣ.

6624. කාෂ්ණාපීතාවෙනි, ධනය සොයන ඉතා රුදුරු බමුණුහට පියරජු විසින් අපි දෙනලදුම්හ. එව මියම්හ. යමෙක් ගෙරිනට මෙන් අපට පහර දේ ද ඔහු වෙත අපට දිවියෙන් කම් නැත.

6625. මොහු ඒ (අපට බිමැ සෙවණ දුන්) දඹ රුක්භ, එලෙන අතු ඇති සිඳුවර (නික) යැ. නන් වැදෑරුම් රුක්දෑ යැ, එ හැම අද හැරපියා (සමුගෙන) යම්හ.

6626. මොහු ඇසතු රුක්භ, පනා රුක්භ, නුග රුක්භ, හෙළ කිඳි ඇසතු රුක්භ, නන් වැදෑරුම් පලරුක්දෑ යැ. එ හැම අද හැරපියා යම්හ.

6627. පෙර යම් තැනෙකැ හිඳ කෙළමෝ නම් මේ ඒ අරම්හු පවතින්. සිහිල් දිය ඇති මේ හොයද පවතී. එ හැම අද හැරපියා යම්හ.

6628. මේ ගල් මුදුනෙහි නන් වැදෑරුම් යම් මල් ජාති කෙනකුත් පෙර පැලැදුමෝ ද එ හැම අද හැරපියා යම්හ.

6629. මේ ගල් මුදුනෙහි නන් වැදෑරුම් යම් එළ ජාති කෙනකුත් පෙර වැළැදුමෝ ද එ හැම අද හැරපියා යම්හ.

6630. පෙර යමෙකින් කෙළියමෝ ද මොහු ඒ අපගේ ඇත් පෙකැලිරු යැ. අස් පෙකැල්ලෝ යැ. මොහු අපගේ ගොන් පෙකැල්ලෝ යැ, එ හැම අද හැරපියා යම්හ.

6631. බැඳැගෙනයනු ලබන ඒ ජාලිය කාෂ්ණාපීතා දෙකුමරහු බමුණා අතින් මිදී ඒ ඒ තත්හි දිවගියහ.

6632. ඉක්බිති එ බමුණු රැහැන ගෙන දණ්ඩක්ද ගෙන සිව් රජහු බලා සිටිය දී තළමින් ඔවුන් දෙදෙනා ගෙනයයි.

6633. කාෂ්ණාපීතා ඒ පියරජහට මෙ තෙපුල් කිවු: පියාණෙනි, මෙ බමුණු තමා ගෙහි උපන් දැස්සකට මෙන් වැල්කොනින් පහර දෙයි.

6634. පියාණෙනි, මෙ බමුණෙක් නො වෙයි, බමුණෝ දහැම් වෙති. පියාණෙනි, යකෙක් බමුණු වෙසින් අප කන්තට ගෙන යයි. පියාණෙනි, යකකු විසින් ගෙනයනු ලබන කල්හි කුමට උපෙක්ෂාවෙන් බලන්නහු ද?

6635. අපගේ මේ පතුල්සුහු රිඳෙයි. මහ ද දිගැ, ඉතා දුදුලැ. හිරුදු පහත එල්බෙයි. (බැසැ යයි) මෙ බමුණුද අප වෙලෙඹි කෙරෙයි.

6636. පර්වතයෙහි උපන් දෙවියන් ද වෙනෙහි උපන් දෙවි-යන් ද යටහන් වැ හඬගා යදුම්හ. මෙ විල් අරක්ගත් දෙවියන් ද මුදුනින් වදුම්හ. මනා තොට ඇති නදියෙහි උපන් දෙවියන් ද වදුම්හ.

- 6637. තිණලතා ව ඔසඳොයා පබ්බතානි වනානී ව,
අමමං ආරොග්ගං වජ්ජාරං අයං නො නෙතී බ්‍රාහ්මණො
- 6638. වජ්ජනතු භොතොයා අමමඤ්ච මඤ්ඤිං අමහාකමාතරං,
සචෙ අනුපතීකුකාමාසි ධීපසං අනුපතියාසි නො.
- 6639. අයං එකපදී එති උජුං ගච්ඡති අසසමං,
තමෙවනුපතෙයාසි අපි පසෙසසි නො ලහුං.
- 6640. අහො වත රෙ ජට්ඨිති වනමුලඵලභාරිකෙ,
සුඤ්ඤිං දීඨවාන අසසමං තං නෙ දුක්ඛං හවීසසති.
- 6641. අතිවෙලං නුත අමමාය උඤ්ජාලඳො අනපපකො,
යා නො බඳො¹ න ජානාති බ්‍රාහ්මණෙන ධනෙසිනා;
අවවාධිකෙන පුඤ්ඤන යො නො ගාවොච සුමහති.
- 6642. අහජ්ජ² අමමං පසෙසමු සායං උඤ්ජාතො ආගමං,
දජ්ජා අමමා බ්‍රාහ්මණසස ඵලං බුඳ්ඤන මීසසිතං.
- 6643. තදයං අසිතො ධාතො න බාලුහං තරයෙයා නො,
සුණා ව වත නො පාද බාලුහං තාරෙති බ්‍රාහ්මණො;
ඉති තස්ථ පිලපිංසු කුමාරා මාකුගිඳ්ධිනො.

කුමාරපබ්බං.

- 6644. තෙසං ලාලඤිතං සුඤ්චා තයො වාලා වනෙ මීගා,
සීහො වාගෙසා ව දීපි ව ඉදං වචනමට්ඨුං.
- 6645. මාහෙව නො රාජපුත්තී සායං උඤ්ජාතො ආගමා,
මාහෙවමහාකං නිබ්බොගෙ හෙධ්ධිස්ථ³ වනෙ මීගා.
- 6646. සීහො වෙතං විහෙයෙයා වාගෙසා දීපි ව ලකඛණං,
නෙව ජාලිකුමාරස්ස කුතො කණ්ණාජිනා සීයා;
උභයෙනෙව ජීයෙඵ පතිං පුනෙන ව ලකඛණාති.

- 1. බඳො - මජ්ඣ. ඪ.
- 2. අහජ්ජ - මජ්ඣ. සා.
- 3. බ.ධ්ධිස්ථ - මජ්ඣ.

6637. තෘණ දෙවියනි, ලිය දෙවියනි, ඔසයි දෙවියනි, ගිරි දෙවියනි, වන දෙවියනි, අම්මාට අප අරොග බව කියව. මෙ බමුණු අප මරමින් ගෙන යයි.

6638. හවත්නි, ඉදින් අප ලුහුබැඳූ ඉයවී වුහු නම් “වහා අප අනුව යවයි” අප මෑණියන් මද්දේවීන්ට කියත්වා.

6639. මේ එක්පියමහ අප කරා එයි. සෘජු වූ අසපුවට යෙයි. එ හසර මහ මෑ අනුව යව. ඔවුන් වහා දක්නෙහි නම් මෑනෑවැයි කියව.

6640. අහෝ පරිභානියෙකි. දළමඩලු ඇත්තිය, වනමුල්පල ගෙනෙන්නිය, අප නැති හිස් අසපුව දෑකෑ එ නොපට දුක් වන්නෙ යෑ.

6641. යමෙක් අප ගෙරින් සෙයින් මරා ද ඒ ඉතා රුදුරු වූ ධනය සොයන බමුණා විසින් බඳනාලද අප තකු යම් මවක් නො දැනී ද ඒ මව විසින් වෙලා ඉක් මෑ නො මද අලපල ලබන ලද වන.

6642. අලමුල් පලවැළ නෙළාගෙන සවස වලින් ආ මව අද දක්මෝ නම් යෙහෙකි. අම්මා දඩුයෙල්බෑ මීයෙන් හැනු පලවැළ මේ බමුණුහට දෙන්නී යෑ.

6643. එසඳ පලවැළ වැළඳු එහෙයින් මෑ සුහිත වූ මෙ බමුණු අප වෙලෙවී වෑ නො ගෙනයන්නෙ යෑ. අපගේ සාදයෝ ඉතා ඉදිමෑ ගීයහ. මෙ බමුණු අප වෙලෙවී වෑ ගෙනයයි කියා මවට ලොල් වූ කුමරහු එ මහ වැලෑපියෝ.

කුමාරපර්ව යි.

6644. ඒ දරුවන් දෙදෙනාගේ විලාප අසා (වනදෙවියෝ) දෙවිපුතුන් තිදෙනකුන්ට මෙ වදන් කීහු: තෙපි සිහ, වග, දිවී යන වනවැසි සෑදිමුව වෙස් ගනුව.

6645. අපගේ රදු සවසෑ වලින් නහමක් යේවා, අප නිති වළඳනා වෙනෙහි සෑදි මුවෝ ඇය නහමක් පෙළන්නවා.

6646. සිංහයෙක් හෝ ව්‍යාසුයෙක් හෝ දිවියෙක් හෝ ඒ සිරිමතිය (ඉදින්) වෙහෙසි නම් ජාලිය කුමර නො මෑ පවත්නෙ යෑ කෘෂ්ණාච්ඡනා කොයින් පවත්නී ද? එ බියෝ සිරිමති ස්වාමියා ය දෙදරුවනෑ යන දෙකොටසින් මෑ පිරිහෙන්නී යෑ. (එයින් තෙපි මනා කොට ඇය රකුවයි) කීහු.

6647. ඛණිකතිකං මෙ පතති¹ දකභිණකඛි ව ඵඤ්ඤි,²
අඵලා ඵලිනො රුකඛා සබ්බා මුඤ්ඤති මෙ දිසා.
6648. නසො සායනභකාලමිති අසසමාගමනං පති,
අඤ්ඤිතමිති³ සුරියමිති වාලා පඤ්ඤ උපට්ඨංඤා.
6649. නිවෙ වෙලලඛිනෙ සුරියො දුරෙ ව වත අසසමො,
යඤ්ඤි නෙසං ඉතො භසසං⁴ තං තෙ භුගෙඤ්ඤියං භොජනං.
6650. සො නුන ඛනිකියො ඵකො පණ්ණසාලාය අවුත්ති,
තොසෙතොඤා දුරකෙ ජාතෙ මමං දිසවා අනායතිං.
6651. තෙ නුන පුඤ්ඤා මඤ්ඤං කපණාය වරාකියා,
සායං සංවෙසනාකාලෙ ධීරපීතාව⁵ අවුත්තෙ.
6652. තෙ නුන පුඤ්ඤා මඤ්ඤං කපණාය වරාකියා,
සායං සංවෙසනාකාලෙ වාරිපීතාව⁵ අවුත්තෙ.
6653. තෙ නුන පුඤ්ඤා මඤ්ඤං කපණාය වරාකියා,
පඤ්ඤාගතා මං තිට්ඨන්ති වච්ඡා බාලාව මාතරං.
6654. තෙ නුන පුඤ්ඤා මඤ්ඤං කපණාය වරාකියා,
පඤ්ඤාගතා මං තිට්ඨන්ති භංසාව උපරි පලලලෙ.
6655. තෙ නුන පුඤ්ඤා මඤ්ඤං කපණාය වරාකියා,
පඤ්ඤාගතා මං තිට්ඨන්ති අසසමසොච්ඡුරතො.
6656. ඵකායනො ඵකපථො සරා සොඤ්ඤා ව පසසතො,
අඤ්ඤං මඤ්ඤං න පසසාමි යෙන ගච්ඡෙය්‍ය අසසමං.
6657. මිගා නමඤ්ඤි රාජානො කානානසමී මහබ්බලා,
ධම්මෙත භාතරො භොථ මඤ්ඤං මෙ දෙඨ යාවිතා.
6658. අවරුධසසභං භරියා රාජපුත්තසස සිරිමනො,
තඤ්ඤාභං නාතිමඤ්ඤමී රාමං සීතාවනුබ්බතා.
6659. තුමෙත ව පුත්තෙ පසෙසථ සායං සංවෙසනං පති,
අඤ්ඤි පුත්තෙ පසෙසය්‍යං ජාලිං කණ්ණාචීනඤ්ඤිභො.

1. පතිතං - මජ්ඣං. සා.
2. පඤ්ඤි - මජ්ඣං.
3. අඤ්ඤිතමිති - මජ්ඣං.
4. භසසං - මජ්ඣං. සා.
5. වාරිපීතාව - මජ්ඣං.

6647. මා අතින් බණිත්තිය (අල කණන හුල) ගිලිහෙයි. දකුණුස ද සැලෙයි. පල ඇති රුක් පල නැතියන් වැන්න. මට හැම දිසාවෝ මුළා වූ පැනෙති.

6648. ඒ මා සවස් වෙලෙහි තිරු අස්තයට ගිය කල්හි අසපුව බලා එන කල්හි සැබ සිවුපාවෝ පෙරමහ නැඟී සිටියහ.

6649. තිරු ද පහත එල්බෙයි. අසපුව ද ඉතා දුර වෙයි, ඔවුනට යමක් මෙයින් ගෙන යමි ද ඔවුහු එ බොජුන් වළඳනාහ. (අන් බොජුන් නැති.)

6650. එ රජ මා නො එන්නා දකු හඬන සාගිනි ඇති දරුවන් සනහමින් පත්සල්හි එකලා වූ හිදිනෙ යයි සිතමි.

6651. බැගෑ වූ පින් නැති මාගේ ඒ දරුවෝ සවසැ බොජුන් වෙලෙහි කිරිබොන දරුවන් (කිරි නො ලැබ නිදන) මෙන් නිදති සිතමි.

6652. බැගෑ වූ පින් නැති මාගේ ඒ දරුවෝ සවසැ බුදුනා වෙලෙහි පැනට හඬා නො ලැබ නිදනුවන් මෙන් නිදති සිතමි.

6653. බැගෑ වූ පින් නැති මාගේ ඒ දරුවන් මවුදෙන පෙර මහට අවුත් සිටුනා බල වස්සන් මෙන් මා පෙරමහට අවුත් සිටිති සිතමි.

6654. බැගෑ වූ පින් නැති මාගේ ඒ දරුවෝ විල් පිට හංස පොතකයන් මෙන් මා පෙරමහට අවුත් සිටිති සිතමි.

6655. බැගෑ වූ පින් නැති මාගේ ඒ දරුවෝ අසපු අබියෙස්හි මා පෙරමහට අවුත් සිටිති සිතමි.

6656. එක්පියමහෙකැ, හෙ ද එක් මැ මහෙකැ, දෙපසැ විල් හා හෙල් යැ. යම් මහෙකින් අසපුවට යන්නෙමි නම් එබිදු අන් මහක් නො දකිමි.

6657. වෙනෙහි මහබල ඇති මුවරජහට නමස්කාර වේවා, දැහැමින් මට. සොහොයුරෝ වවු. මා විසින් අයදනාලද තෙපි මට මහ (අවකාශ) දෙවු.

6658. මම රටින් නෙරනාලද සිරිමක් වෙසතුරු මහරජහු අඹු වෙමි. මම ඔහු රාමරජහට අනුගත වූ සිතා දේවිය මෙන් ඉක්ම (අතිකකු) නො සිතමි.

6659. තෙපිදු (මට මහ පියා) සවසැ ගොදුරු ගන්නා වෙලෙහි නොප දරුවන් බලවු. මම ද දැලිසිරු කන්සිරු දෙදරුවන් දක්නෙමි.

6660. බහුං වීදං මූලඵලං භකෙඛා වායං අනප්පකො,
තතො උපබ්බිං දසසාමී මග්ගං මෙ දෙඨ යාවිතා.
6661. රාජපුත්තා ච නො මාතා රාජපුත්තො ච නො පිතා,
ධම්මෙන භාතරො හොථ මග්ගං මෙ දෙඨ යාවිතා.
6662. තස්සා ලාලප්පමානාය බහුං කාරුඤ්ඤසංහිතං,
සුත්වා නෙලපතිං වාචං වාලා පඨො අපසංමුං.
6663. ඉමම්හි නං පදෙසම්හි පුත්තකා පංසුකුණධීතා,
පච්චුග්ගතා මං තිට්ඨන්ති චච්ඡා ධාලාව මාතරං.
6664. ඉමම්හි නං පදෙසම්හි පුත්තකා පංසුකුණධීතා,
පච්චුග්ගතා මං තිට්ඨන්ති භංසාව උපරි පථලලෙ.
6665. ඉමම්හි නං පදෙසම්හි පුත්තකා පංසුකුණධීතා,
පච්චුග්ගතා මං තිට්ඨන්ති අසසමසසාවිදුරතො.
6666. තෙ මීගා වීය උත්තණ්ණො සමනාමභිධාවිනො,
ආනන්දිතා පමුදිතා වග්ගමානාව කම්පරෙ.
තාජ්ජ පුත්තෙ න පසසාමී ජාලිං කණ්ණාජිනඤ්චිගො.
6667. ජකලිව¹ මීගී ජාපං පතඛි මුත්තාව පඤ්ජරා,
ඔභාය පුත්තෙ නිකම්මිං සිභිවාමිසගීඤ්චිති;
තාජ්ජ පුත්තෙ න පසසාමී ජාලිං කණ්ණාජිනඤ්චිගො.
6668. ඉදං තෙසං පරසකන්තා නාගානමීචි පබ්බතෙ,
චිතකා පරිකිණ්ණොයො² අසසමසසාවිදුරතො;
තාජ්ජ පුත්තෙ න පසසාමී ජාලිං කණ්ණාජිනඤ්චිගො.
6669. වාලුකායපි³ ඔකිණ්ණො පුත්තකා පංසුකුණධීතා,
සමනාම භිධාවන්ති තෙ න පසසාමී දුරකෙ.
6670. යෙ මං පුරෙ පච්චුදෙනන්⁴ අරඤ්ඤදුරමායතිං,
තාජ්ජ පුත්තෙ න පසසාමී ජාලිං කණ්ණාජිනඤ්චිගො.
6671. ජකලිව මීගී ජාපා පච්චුග්ගන්තවාන අසසමං,
දුරෙ මං පට්ඨිලොකෙහති තෙ න පසසාමී දුරකෙ.

1. ජකලිව-මජ්ඣං.
2. උපකිණ්ණොයො-මජ්ඣං.
3. වාලුකායපි-මජ්ඣං.
4. පච්චුදෙනන්-මජ්ඣං.

6660. මෙ අල හා පලවැළ බෙහෙවි. මෙ කැයුතු දෑ අනල්ප යැ. ඉන් අඩක් තොපට දෙමි. මා විසින් අයදනාලද තෙපි මට මහ අවසර දෙවි.

6661. අප මවු රදු යැ අප පියෙ රජ යැ (තෙපි මට) දැහැමින් සොහොයුරු වව. මා විසින් අයදනාලද තෙපි මට මහ අවකාශ දෙවි.

6662. වලජනා වූ ඇගේ බැගැ බැවින් මුසු බොහෝ වූ මියුරු තෙපුල් අසා සැඬ මුව වෙස් ගත් දෙවපුත්තු මහින් පහ වැ ගියෝ.

6663. පස් වැකුණු සිරුරු ඇති මා දරැසිහිත්තෝ මවුදෙන පෙරමහට ආ බාල වස්සන් මෙන් මා පෙරමහට ආවාහු (පෙර) මෙ තන්හි සිටිති.

6664. පස් වැකි ගත් ඇති දෙදරැ බිළිලුහු විල්පිට හස්පොවු-වන් මෙන් මා පෙරමහට ආවාහු පෙර මෙ පෙදෙසැ සිටිති.

6665. පස් තවරගත් සිරුරු ඇති දෙදරැසුහු, මා පෙරමහට ආවාහු අසපු අබියෙසැ මෙ තන්හි සිටිති.

6666. ඒ දෙදරැවෝ (මව පෙරමහට එන) කන් හුවාගත් මුවපොවුවන් මෙන් මා දැකූ තුටු වූවාහු ප්‍රමුදිත වූවාහු අවටින් දුවනුවෝ පනනුවන් මෙන් මාගේ ළය සලකි. ඒ ජාලිය කෘෂ්ණාභිතා දෙදරැවන් අද නො දක්මි.

6667. පැටවුන් පියා ගොදුරට ගිය එළ දෙනක මෙන් මුව පෙල්ලක මෙන් කැදුල්ල පියා ගිය කිරිල්ලක මෙන් ගොදුරට ගිය වූ සිහ දෙනක මෙන් දරැවන් පියා (අහර සොයා) නික්මුණවූ. ඒ මම ජාලිය කෘෂ්ණාභිතා දෙදරැවන් අද නො දක්මි.

6668. පර්වතයෙහි ඇතුන්ගේ පිය සටහන් සෙයින් මේ ඔවුන් කෙළැ ඇවිදි පියසටහන් පැනෙයි. අසපුව අබියෙසැ (ඔවුන් රැස් කළ) වැලිසැයෝ විසුළහ. ඒ දැලිසිරු කන්සිරු දෙදෙන අද නො දක්මි.

6669. පස් තවරගත් වැල්ලෙනුදු ගැවැසිගත් දරැවෝ මා සිසාරා දිවයෙති. ඒ දරැවන් නො දක්මි.

6670. පෙර දවස් යම් දරැ කෙනෙක් වලින් එන මා දුරැදී මැ දැකූ පෙරමහට එක් ද අද ඒ දැලිසිරු කන්සිරු දෙදරැවන් නො දක්මි.

6671. (ඔහු පෙර දවස්) අසපුවෙන් පෙරමහට අවුත් මවු එළ දෙන මුව දෙන බලා සිටුනා පැටවුන් මෙන් දුරැ සිටැ මා බලකි. ඒ දරැවන් නො දක්මි.

- 6672. ඉදං ච තෙසං කීලනතං පතීතං පඤ්ඤාදිඤ්චං,
තාජ්ජ පුතෙන න පසසාමී ජාලිං කණ්ණාඨනඤ්චිහො.
- 6673. එතා ච මයහිමෙ පුරා උරො ච සමපදලකී,
තාජ්ජ පුතෙන න පසසාමී ජාලිං කණ්ණාඨනඤ්චිහො.
- 6674. උච්චබ්බෙ මෙ විචීනනනී එතා එකාචලබ්බනී,
තාජ්ජ පුතෙන න පසසාමී ජාලිං කණ්ණාඨනඤ්චිහො.
- 6675. යසස්ස සායනභසමයං පුතකකා පංසුකුණ්ඩිතා,
උච්චබ්බෙ මෙ විචකතනනී තෙ න පසසාමී දරකෙ.
- 6676. අයං යො අසසමො පුබ්බෙ සමජේජා පටිහානී මං,
තාජ්ජ පුතෙන අපසසනිතාහා භමතෙ විය අසසමො.
- 6677. කිමිදං අපපසද්දෙව අසසමො පටිහානී මං,
කාකොලාපි න වසසනනී මතා මෙ නුන දරකා.
- 6678. කිමිදං අපපසද්දෙව අසසමො පටිහානී මං,
සකුණාපි න වසසනනී මතා මෙ නුන දරකා.
- 6679. කිමිදං තුණ්ඨිභුතොසි අපි රතෙච මෙ මනො,
කාකොලාපි න වසසනනී මතා මෙ නුන දරකා.
- 6680. කිමිදං තුණ්ඨිභුතොසි අපි රතෙච මෙ මනො,
සකුණාපි න වසසනනී මතා මෙ නුන දරකා.
- 6681. කච්චිනු මෙ අයාපුතෙ මිභා බාදිංසු දරකෙ,
අරණ්ණෙ ඉරිනෝ¹ විචනෙ කෙන නීතා මෙ දරකා.
- 6682. ආදු තෙ පභිතා දුතා ආදු සුතතා පියංවදු,
ආදු බභි තො නිකඛනතා ඛිට්ඨාසු පසුතා නු තෙ.
- 6683. නෙචාසං කෙසා දිසසනනී හප්පාදු න ජාලිනො,
සකුණානං ච මපාතො කෙන නීතා මෙ දරකා.
- 6684. ඉදං තතො දුකඛතරං සලලවිද්ධො යථා චජේජං,
තාජ්ජ පුතෙන න පසසාමී ජාලිං කණ්ණාඨනඤ්චිහො.

1. ඉරිනෙ වනෙ-මජ්ඣ, සා. සා. වී. ඊරනෙ.

6672. මෙ ද ඔවුන් කෙළිබඩු වූ ගිලිහී වැටුණු විලිකුන් බෙලිපල යැ. ඒ දැලිසිරු කන්සිරු දෙදරුවන් අද නො දක්මි.

6673. මාගේ මෙ දෙනන කිරෙන් පිරුණහ. ළය පැළෙකු වැන්න. ඒ දැලිසිරු කන්සිරු දෙපුකුන් අද නො දක්මි.

6674. එකෙක් මා හිණ සොයයි. එකක් තනය එල්බගනියි. ඒ දැලිසිරු කන්සිරු දෙදරුවන් අද නො දක්මි.

6675. යම් දරු කෙලනක් පස් වැනි සිරුරු ඇති වැ සවස් වේලෙහි මාගේ ඇකයෙහි පෙරළෙක් ද ඒ දරුවන් නො දක්මි.

6676. පෙර දවස් (යම් අසපුවක්) කෙළිමඩුල්ලක් මෙන් මට වැටහුණේ වේ ද මෙ ඒ අසපුව යි. අද ඒ දරුවන් නො දක්නා මට අසපුව හුමණය වන්නාක් මෙනි.

6677. මෙ කීමෙකැ? අසපුව නිහඩ වැ මෙන් මට වැටහෙයි. වන කවුඩෝ ද නො හඬති. මාගේ දෙදරුවෝ මළාහු දෝ හෝ.

6678. මෙ කීමැ? අසපුව නිහඩ වැ මෙන් මට වැටහෙයි. සියොත්හු ද නො හඬති. මාගේ දරුවෝ මළාහු හෝ?

6679. මෙ කීම? නිහඩ වූයෙහි මාගේ සිත (සිහින දුටු) රාත්‍රියෙහි මෙනි. වනකවුඩෝ ද නො හඬති. මාගේ දරුවෝ මළහ හෝ?

6680. මෙ කීම? නිහඩ වූයෙහි මාගේ සිත සිහින දුටු රැය මෙනි. සියොත්හු ද නො හඬති. මාගේ දරුවෝ මළහ හෝ?

6681. කීම හෝ හිමිසඳිති, මාගේ දරුවෝ සැඩ සිවුපාවෝ කැහු ද? නිරොජ වූ ජනශුන්‍යා වූ අරනෙහි මාගේ දරුවෝ කවරකු වීසින් ගෙන යන ලද්දහු ද?

6682. නොහොක් තොප වීසින් දුතමෙහෙ කොට යවන ලද්දහු ද? නොහොත් ප්‍රිය කෙපුල් ඇති දරුවෝ නිදිගත්තාහු ද? නොහොත් ඔහු ක්‍රීඩායෙහි යෙදී බැහැර ගියාහු ද?

6683. ඔවුන්ගේ අඳුන්වන් කෙශයෝ නො පැනෙති. ජාලා-වනද්ධ අත්පා ද නො පැනෙත් මැ යැ. ලිහිණි කෙනකුන්ගේ බැස්මෙක් හෝ වී ද? මාගේ දරුවෝ කවරක්හු වීසින් ගෙන යනලද වෙත් ද?

6684. අද ඒ ජාලිය කාණ්ණාජනා දෙපුකුන් නො දකිමි ද, එදුකට වඩා (තොප නො බණන) මෙ දුක ඉතා දුකැ. හුලින් විදුනාලද වණයක් මෙනි.

450. ජාතකපාලි - මහානිපානො

- 6685. ඉදමපි දුතියං සලලං කමෙපති හදයං මම.
යඤ්ඤි පුනෙන න පසසාමී නිඤ්ඤි මං නාභිභාසසි.
- 6686. අපෙජව මෙ ඉමං රහතීං රාජපුත්ත න සංසසි,
මංඤ්ඤෙ උකකනාතසන්නං මං පානො දකඛසි නො මතං.
- 6687. නනු මදදී වරාරොහා රාජපුත්ත යසසසිතී,
පානො ගනාසි උඤ්ඤාය කිමීදං සායමාගතා.
- 6688. නනු නං සද්දමසෙසාසි යෙ සරං පාතුමාගතා,
සීභසස වීතදනාතසස ව්‍යගසසස ව නිකුජ්ජනං.
- 6689. අහු පුඛකනිමීතනං මෙ විචරනාතා භුභාවනෙ,
බණ්ඩෙතො මෙ හත්ථා පනිතො උගභීවඤ්ඤාපි අංසනො.
- 6690. කදහං බ්‍යාපීතා භීතා පුපුං කන්ධාන අඤ්ඤලිං,
සබ්බා දීසා නමසසිසසං අපි සොඤ්ඤී ඉතො සියා.
- 6691. මා හෙව නො රාජපුත්තො හතො සීහෙන දීපිතා,
දුරකා වා පරාමධා අව්‍යකොකතරව්ඤ්ඤී.¹
- 6692. සීහො ව්‍යගෙසා ව දීපි ව තයො වාලා වනෙ මීගා,
තෙ මං පරියාවරුං මහගං තෙන සායමඤ්ඤ ආගතා.
- 6693. අහං පනිඤ්ඤි පුනෙන ව ආවෙරමිව මාණවො,
අනුධුසීතා² දිවාරතනිං පටිනී බ්‍රහමචාරිනී.
- 6694. අපීනානි පරිදනීකා වනමුලඵලභාරියා,
විචරාමී දිවාරතනිං කුමහං කාමා හි පුත්තකා,
- 6695. ඉමං³ සුවණ්ණභාලිදදීං ආහතං පණ්ණුබෙචචං,
රුකඛපකකානි වාහාසිං ඉමෙ තෙ පුත්තා කීලනා.
- 6696. ඉමං මුලාලවචකං⁴ සාලුකං පිඤ්ඤරොදකං,⁵
භුඤ්ඤ චුදෙඤ්ඤි සංයුත්තං සහ පුනෙතති බතනිය.
- 6697. පදුමං ජාලිතො දෙභී කුමුදං පන කුමාරියා,
මාලිතෙ පසස නවවනොහ සිවි පුත්තානි අවහය.
- 6698. තතො කණ්ණාපීතායාසි නියාමෙභි රටෙසහ,
මඤ්ඤුසසරාය වග්ගයා අසසමං උපසතතියා.⁶

1. තරවෙජති-මජ්ඣ.	4. වකකං-මජ්ඣ.
2. අනුධුසීතා-මජ්ඣ.	5. පිඤ්ඤරොදකං-මජ්ඣ.
3. අහං-මජ්ඣ., වී.	6. උපගතතියා-මජ්ඣ.

6685. අද මම ඒ දෙදරුවන් නො දක්මි. තෙපි දු මා හා නො බණනුවහ. මේ දෙවැනි හුල ද මාගේ ළය කම්පා කරවයි.

6686. රාජපුත්‍රයෙනි, අද මේ රෑ මා හා නො බණනවු නම් පහ වැ ගිය දිවි ඇති මා උදය මළ එකක දක්නවු යැ.

6687. යශස්වී මදි රාජපුත්‍රිය, උතුම් වළහ ඇති තෙපි වන- මුල් පලවැළ පිණිස උදය මැ ගියහු නො? මේ කිකරුණෙක. (වේලා ඉක් මැ) සවසැ ආවහු නො?

6688. යම් සිවුපා කෙනෙක් දිය බොන්නට වීලට ආහු ද ඔවුනතුරෙන් තෙපි වෙසෙසින් නාද කරන සිංහයාගේ ද වාහුයා- ගේ ද (සෙසු සතුන්ගේ ද) එකනින්නාද හඬ නො ඇසුහු ද?

6689. මහවෙනෙහි සැරිසරන මට පෙර නිමිති පහළ වී, මා අතින් අල කණන හුල ගිලිහී වැටුණෙ යැ. දසරුයෙන් පලවැළ පැස ගිලිහී වැටුණෙ යැ.

6690. එසඳු මම කම්පිත වැ බියපත් වැ වෙන වෙන ඇදිලි බැඳූ මෙයින් සෙත් වන්නෙ යැ යි සිතා හැම දිසා වැන්දමු.

6691. අප හිමි රජපින් සිංහයකු විසින් හෝ දිවියකු විසින් හෝ නහමක් නැසෙවා. දරුවෝ ද වලස් වෘක කරසුන් විසින් නහමක් නැසෙත්වා' යි.

6692. සිහ යැ වග යැ දිවි යැ යන සැඬ වන සිවුපාවෝ තිදෙනෙකි. උහු මට මහ ඇවිරුහ. එහෙයින් කල් ඉක් මැ සවසැ ආමු.

6693. මම දළමඩුලු දරන්නී බඹසර කරන්නී අතුවැසි මාණවකයෙක් ඇදුරක්හු මෙන් හිමිහට ද දරුවනට ද දවරය නො පමාව මෙහෙ කළමු.

6694. දරුවනි, මම තොප කැමැත්තෙන් අඳුන්දිවියම් පෙරෙවැ වනමුල් පලවැළ ගෙනයන්නී දවරය ඇවිදිනමු.

6695. දරුවනි, (තොප නහන පිණිස) මෙ රන්වන් කසා කල්ක ගෙනෙනලද යැ. (තොප කෙළනට) රන්වන් බෙලිපල ගෙනෙන ලද යැ රුක්හි විලිකුන් මිහිරි පල ද ගෙන ආමු. මේ තොපට කෙළිබඩු යැ.

6696. මේ නෙලුඹුදලි වළලු යැ ඔලු යැ පිඤ්ඤරසුස යැ යන මේ ඇත. රජතුමනි, දඩුයෙල්බැ මියෙන් හනනලදු වැ දරුවන් හා එක් වැ වළඳ කරව.

6697. ජාලියහට පිහුම දෙව. කුමරියට ඇඹුලමල දෙව. මල් පැළෑඳෑ නටන දරුවන් බලව. සිවිරාජයෙනි, දරුවන් කැඳව.

6698. රජතුමනි, ඉක්බිති මියුරු හඬ ඇති ලීලා ඇති කෘෂ්ණාපිතාව ද - අසසුව කරා යන්නිය බලව.

452. ජාතකපාළි - මහානිපාතො

6699. සමානසුඛදුකම්මො රට්ඨා පබ්බජිතා උභො,
අපි සිව්වුනෙහ පසෙසයි ජාලිං කණ්ණාචිනසුඛො.

6700. සමණෙ ආභමණෙ නුන ආභමවරියපරායනො,
අහං ලොකෙ අභිසපිං සීලවනොත බහුසුඛො;
තාජ්ජ පුනොත න පසසාමි ජාලිං කණ්ණාචිනසුඛො.

6701. ඉමෙ තෙ ජමබුකා රුක්ඛා වෙදිසා සිත්ඛුවාරිකා,
විවිධානි රුක්ඛජාතානි තෙ කුමාරා න දිසසරෙ.

6702. අසසඤා පනසා වෙමෙ නිග්‍රොධා ච කපිඤ්ඤා,
විවිධානි ඵලජාතානි තෙ කුමාරා න දිසසරෙ.

6703. ඉමෙ කිට්ඨනාඨී ආරාමා අයං සීතොදිකා නදී,
යත්ඤ්ඤ පුබ්බෙ කීලිංසු තෙ කුමාරා න දිසසරෙ.

6704. විවිධානි පුප්ඵජාතානි අසම් උපරිපබ්බතො,
යානඤ්ඤ පුබ්බෙ ධාරිංසු තෙ කුමාරා න දිසසරෙ.

6705. විවිධානි ඵලජාතානි අසම් උපරිපබ්බතො,
යානඤ්ඤ පුබ්බෙ භුක්ඤ්ඤ තෙ කුමාරා න දිසසරෙ.

6706. ඉමෙ තෙ හත්ඨිකා අසසා බලිවඤ්ඤ ච තෙ ඉමෙ,
යෙභිසු පුබ්බෙ කීලිංසු තෙ කුමාරා න දිසසරෙ.

6707. ඉමෙ සාමා සයොලුකා¹ බහුකා කදලිමීලා,
යෙභිසු පුබ්බෙ කීලිංසු තෙ කුමාරා න දිසසරෙ.

6708. ඉමෙ හංසා ච කොණ්ඩා ච මයුරා විත්‍රපෙච්චා,
යෙභිසු පුබ්බෙ කීලිංසු තෙ කුමාරා න දිසසරෙ.

6709. ඉමා නා චනගුණායො පුප්ඵතා සබ්බකාලිකා,
යත්ඤ්ඤ පුබ්බෙ කීලිංසු තෙ කුමාරා න දිසසරෙ.

6710. ඉමා නා පොකඛරණියො රමමා චකඛවාකුපකුචිතා,
මඤ්ඤලකෙභි සඤ්ඤානා පදමුඤ්ඤලකෙභි ච;
යත්ඤ්ඤ පුබ්බෙ කීලිංසු තෙ කුමාරා න දිසසරෙ.

6711. න තෙ කට්ඨානි භික්ඛානි න තෙ උදකමාහතං,
අග්ගිපි තෙ න භාපිතො කීන්තූ මඤ්ඤෙච්ච ක්ඛායසී.

1. සසා-මජ්ඣං.

6699. රටින් තොරතලද අපි දෙදෙනමෝ සමාන සුවසුක් ඇතියම්හ. සිව්මහරජුනි, ජාලිය කාෂණාච්ඡා දෙදරුවන් දුටුවහු ද?

6700. මම ලොවහි බලසර පිහිට කොට ඇති බොහෝ ඇසු පිරු තැන් ඇති සිල්වත් මහණුන් ද බමුණන් ද හැටු වන්මි. එහෙයින් අද ඒ දැලිපිරු කන්සිරු දෙදරුවන් නො දක්මි.

6701. මේ ඒ (දරුවන් කෙළි බිමට) දඹරුක් යැ. එලෙන අතු ඇති සිසුවර යැ. නන් වැදැරුම් රුක්දැ යැ. ඒ කුමරුවෝ නො පැනෙති.

6702. මේ ඒ ඇසතු රුක් යැ, පතා රුක් යැ, නුග රුක් යැ, හෙළකිදි ඇසතු රුක් යැ, නන් වැදැරුම් පලරුක් දැ යැ, ඒ කුමරුවෝ නො පැනෙති.

6703. පෙර යම් තැනෙකැ හිඳ ක්‍රීඩා කෙරෙත් නම් මේ ඒ අරම් පවතී. මේ සිහිල් දිය ඇති හොය ද පවතී. ඒ කුමරුවෝ නො පැනෙති.

6704. පෙර යම් කුසුම ජාතීන් පැළැඳියාහු ද මේ ගල් මුදුනෙහි ඒ විවිධ පුෂ්පජාති ඇත. ඒ කුමරුවෝ නො පැනෙති.

6705. පෙර යම් එලජාතීන් වැළැඳුහු ද මේ ගල්මුදුනෙහි ඒ විවිධ එලජාති ඇත. ඒ කුමරුවෝ නො පැනෙති.

6706. පෙර යම් පෙනැලිරුවන් ක්‍රීඩා කළාහු ද මේ ඒ ඇත් පෙනැලිරු යැ, අස්පෙනැලිරු යැ, මේ ඒ ගොත්පෙනැලි රු ද ඇත. ඒ කුමරුවෝ නො පැනෙති.

6707. පෙර යම් කෙනකුත් හා සම ක්‍රීඩා කළාහු නම් මේ ඒ කුඩා සම්වන් මුවෝ යැ සාවෝ යැ මහමුහුණෝ යැ බොහෝ වූ කෙහෙල්මුවෝ යැ, ඒ කුමරුවෝ නො පැනෙති.

6708. මේ ඒ භංසයෝ යැ කොස් ලිහිණියෝ යැ විසිතුරු පිල්කලබ ඇති මොනරු යැ, ඒ කුමරුවෝ නො පැනෙති.

6709. පෙර යම් තැනෙකැ ක්‍රීඩා කළාහු නම් මේ ඒ හැම කල්හි පිපී සිටි වනලැහැබිහු යැ ඒ කුමරුවෝ නො පැනෙති.

6710. පෙර යම් තැනෙක ක්‍රීඩා කළාහු නම් මේ ඒ සක්වා-ලිහිණියන් ළඟ හිඳ කුල්නා හෙල්මැල්ලෙනුද පිඳුම්හුද උපුලෙනුද ගැවැසිගත් රමණී පොකුණු ඇත. ඒ කුමරුවෝ නො පැනෙති.

6711. නොප විසින් දර නො බිඳිනලද, නොප විසින් දිය නො ගෙනෙනලද, නොප විසින් ගිනි ද නො දල්වනලද, කීම නො දන්නා බාලයකු මෙන් සිතිවිලිපර වටු ද?

6712. පියො පියෙන සබ්බම සමො මෙ ව්‍යපහඤ්ඤති,
තෘජජ පුතෙන න පස්සාමී ජාලී කණ්ණාභිනඤ්චිභො.
6713. න ඛො නො දෙව පස්සාමී යෙන තෙ නිහතා මතා,
කාකොලාපි න වස්සනති භතා මෙ නුන දරකා.
6714. න ඛො නො දෙව පස්සාමී යෙන තෙ නිහතා මතා,
සකුණාපි න වස්සනති මතා මෙ නුන දරකා.
6715. සා තඤ්ඤ පරිදෙවිඤා පබ්බතානි වනානි ව,
පුනදෙවස්සමං ගතවා සාමිකස්සනතී¹ රොදති.
6716. න ඛො නො දෙව පස්සාමී යෙන තෙ නිහතා මතා,
කාකොලාපි න වස්සනති භතා මෙ නුන දරකා.
6717. න ඛො නො දෙව පස්සාමී යෙන තෙ නිහතා² මතා,
සකුණාපි න වස්සනති මතා මෙ නුන දරකා.
6718. න ඛො නො දෙව පස්සාමී යෙන තෙ නිහතා මතා,
විවරනති රුකඛමුලෙසු පබ්බතෙසු භුහාසු ව.
6719. ඉති මද්දී වරාරොහා රාජපුත්ති යසස්සිනී,
බාහා පග්ගඤ කඤ්ඤිඤා තතෙඤ්ච පතීතා ජමා.
6720. තමජ්ඣපතං රාජපුත්ති උදනෙන අභිසිඤ්චං,
අස්සඤ්චං නං විදිඤාන අථ නං එතදබ්බිව.
6721. ආදියෙනෙව තෙ මද්දී දුක්ඛං න කාතුමිච්ඡිසං,
දළිඤ්ඤො යාවකො වුද්ධො බ්‍රාහ්මණො සරමාගතො;
තස්ස දික්ඛා මයා පුත්තා මද්දී මා භාගි අස්සස.³
6722. මං පස්ස මද්දී මා පුත්තො මා බාලං පරිදෙවසී,
ලච්ඡාම පුත්තෙ ජීවනානා අරොගා ව භවාමසෙ.
6723. පුත්තං පසුඤ්ච ධඤ්ඤාඤ්ච යඤ්ච අඤ්ඤාං සරෙ ධනං,
දජ්ජා සපුරියො දනං දිසවා යාවකමාගතො;
අනුමොදති මෙ මද්දී පුත්තෙන දනමුක්තමං.

1. සාමිකස්සනතිනෙ-මජ්ඣං.
2. නිහතා යතා, නිහවා-මජ්ඣං.
3. අස්සාස-මජ්ඣං.

6712. තෙහි මට ප්‍රියව, ප්‍රිය වූ නොප හා සමග එක් වූ සම වූ විදුනා දුක් මා විසින් නසනු ලැබේ. (අද එසේ නො වේ.) ඒ ජාලිය කෘෂ්ණභිතා දෙදරුවන් අද නො දක්මි.

6713. දෙවයිනි, අපගේ දරුවන් නො දක්මි. යම් කිසිවකු විසින් ඔහු ගෙනයනලදහු ද? නොහොත් මළාහු ද? (මළ දවස් හඬනා) වනකවුඩෝ ද නො හඬති. මාගේ දරුවෝ කිසිවක්හු විසින් ගෙනයනලද වන.

6714. දෙවයිනි, අපගේ දරුවන් නො දක්මි. යම් කිසිවකු විසින් ඔහු ගෙනයනලදහු ද? නොහොත් මළාහු ද? සියොන්හු ද නො හඬති. මාගේ දරුවෝ මළාහු වන.

6715. එ බීසෝ එ වඬකගිරියෙහි පර්වතයන් ද වනයන් ද බලමින් හඬා ඇවිද යළිදු අසපුවට ගොස් ස්වාමියා වෙත හඬයි.

6716. දෙවයිනි, අපගේ දරුවන් නො දක්මි. යම් කිසිවකු විසින් ඔහු ගෙනයනලදහු ද? නොහොත් මළාහු ද? වනකවුඩෝ ද නො හඬති. මාගේ දරුවෝ කිසිවක්හු විසින් ගෙනයනලද වන.

6717. දෙවයිනි, අපගේ දරුවන් නො දක්මි. යම්කිසිවක්හු විසින් ඔහු ගෙනයන ලදහු ද? නොහොත් මළාහු ද? සියොන්හු ද නො හඬති. මාගේ දරුවෝ මළාහු වන.

6718. දෙවයිනි, පර්වතයෙහි රුක්මුල්හි ගල්ලෙන්හි ඇවිදීහි අපගේ දරුවන් නො දක්මි. ඔහු යම් කිසිවකු විසින් ගෙනයන ලදහු ද? නොහොත් මළාහු ද?

6719. මෙසේ යශස්වී වූ උතුම් වළහ ඇති මදුරු දෙහොත් හිසැ බැඳූ හඬා එහි මැ බිමැ ඇඳහුණු.

6720. (නමා හමියෙහි) නිසන් වූ ඒ රදුව (මුහුණ) දියෙන් තෙමී. ඉක්බිති ඇය අස්වස් ලද බව දැනූ ඇයට තෙල තෙපුල් කී:

6721. මදු දේවිනි, ආදියෙහි මැ නොපට ක්ෂයක් කරන්නට නො කැමැති වීමි. දිළිඳු වූ මහලු වූ යාවක බමුණෙක් ගෙට ආයෙ යැ. ඔහට මා විසින් දරුවෝ දෙන ලදහ. මදිය නො බව, අස්වස්ව.

6722. මදු දේවිනි, මා බලව, දරුවන් නහමක් බලව, නහමක් දැඩි කොට හඬව, ජීවත් වන්නමෝ අරොග ද වමෝ නම් දරුවන් ලබමිහ.

6723. සත්පුරුෂ තෙම යදියා ආ කල්හි දැකූ දරුවනුදු සිවුපාවුනුදු ගෙහි අනෙක් යම් ධනයෙකුත් ඇද්ද එ භැම ද දන් දෙන්නෙ යැ. මදු දේවිනි, දරුවන් කෙරෙහි පිහිටි මාගේ උතුම් දන අනුමෝදන්ව.

456. ජාතකපාළි - මහානිපාතො

6724. අනුමොදුම් තෙ දෙව පුතනතෙ දනමුක්කමං,
දක්වා විතතං පසාදෙහි හීයො දනදදෙ හවි.

6725. යො කං මචෙජරහුතෙසු මනුසෙසසු ජනාධිප,
බ්‍රාහ්මණසස අද දනං සිවීනං රට්ඨවධස්සනො.

6726. නිත්තාදිතා තෙ පධවී සදෙසු තෙ කිදිවං ගතො,
සමනතා විජුජා ආගං ගිරීනංව පටිසසුකා.

6727. කසස තෙ අනුමොදකති උභො නාරදපබ්බතා
ඉන්ද්‍ර ව බ්‍රහ්මා ව පජාපතී ව
යොමො යමො වෙසසවණො ව රාජා
සබ්බෙ දෙවා අනුමොදනති තාවතීංසා ස ඉන්දකා.

6728. ඉති මද්දී වරාරොහා රාජපුත්ති යසසසුති,
වෙසසනතරසස අනුමොදී පුතකතෙ දනමුක්කමං.

මද්දිපබ්බං නිධිතං.

6729. තතො රක්ඛා විවසනෙ සුරියසුභගමනමපති,
සකකා බ්‍රාහ්මණවණණන පාතො තෙසං අදිසසට.¹

6730. කච්චිනනු භොතො කුසලං කච්චි භොතො අනාමයං.
කච්චි උඤ්ජන යාපෙට් කච්චි මූලඵලාබ්‍රහු.

6731. කච්චි ධංසා ව මකසා ව අසපමෙව සිරිංසපා,²
වනෙ වාලමිගාකිණණ කච්චි හිංසා න විජජති.

6732. කුසලඤ්ච ව නො බ්‍රහ්මෙ අපො බ්‍රහ්මෙ අනාමයං,
අපො උඤ්ජන යාපෙම අපො මූලඵලාබ්‍රහු.

6733. අපො ධංසා ව මකසා ව අසපමෙව සිරිංසපා,
වනෙ වාලමිගාකිණණ හිංසා අමනං න විජජති.

6734. සතක නො මාසෙ වසතං අරඤ්ඤ ජීවසොකිනං,
ඉදමපී දුතියං පසසාම බ්‍රාහ්මණං දෙවවණණිනං;
ආදය බෙඵවං දණ්ඩං ධාරෙනතං අචීනකතිපං.

6735. සවාගතනෙත මහාබ්‍රහ්මෙ අපොතෙ අදුරාගතං,
අනෙතා පටිස හද්දනෙත පාදෙ පකඛාලයසු තෙ.

1. අදසපට්-මජ්ඣං.
2. සරිසපා-මජ්ඣං.

6724. දෙවයිනි, තොප දරුවන් කෙරෙහි පිහිටි උතුම් දන අනුමෝදන් වෙමි. දන් දී සිත පහදව. පුනපුනා දන් දෙනුයෙ වව.

6725. ජනාධිපතිය, සිවිරට වඩනා යම් බඳු තෙපි මසුරු-මලින් මැඩුණු මිනිසුන් අතුරෙහි බමුණුහට පුත්‍රදාය දුන්නාහු යැ (අසිරියෙකි.)

6726. තොප වීසින් මහපොළොව හඩවනලද. තොප කින්ගොස දෙවලොවට ගියෙ යැ. අකල් විදුලිය අවට හැසිරිණි. පර්වත-යන්ගේ පිළිඳවමෙන් නැඟිණ.

6727. තොපගේ ඒ පුත්‍රදාය නාරද යැ පර්වත යැ යන දෙතිකායයෙහි දෙවියෝ අනුමෝදන් වෙති. ඉන්ද්‍ර ද බ්‍රහ්ම ද ප්‍රජාපතී ද සොමදෙව ද යමදෙව ද වෙසවුණු රජ ද ඉන්ද්‍ර සහිත වූ භෑම තවතිසා වැසි දෙවියෝ ද අනුමෝදන් වෙත්.

6728. යසපිරිවර ඇති උතුම් රූ ඇති මදුරුදු මෙසේ වෙසතුරු මහරජහුගේ උතුම් වූ පුත්‍රදාය අනුමෝදන් වූව.

මදු පර්වය නිමි.

6729. ඉක්බිති රූ අවසන්හි හිරු උදවත් මැ සක්දෙවරජ (ජරපත්) බමුණු වෙසෙකින් යුතු වැ අලුයමිහි එ දෙදෙනාහට පැනිණි.

6730. කිම හවන්හට රෝග නැද්ද? කිම හවන්හට දුක් නැද්ද? කිම වනමුල්පලයෙන් යැපෙවු ද? කිම අල හා පලවැළ බොහෝ ඇද්ද?

6731. කිම මැසිමදුරුවෝ ද සර්පජාතීහු ද අල්ප වෙන් ද? වන්ධමාගයන්ගෙන් ගැවැසිගත් වෙනෙහි කිම භිංසා නැද්ද යි.

6732. බමුණාණෙති, අපට රෝග නැත් මැ යැ, තවද බමුණාණෙති, අපට දුක් නැත් මැ යැ, තවද වනමුල්පෙලෙන් යැපෙමහ. තවද අල හා පලවැළ බොහෝ ඇත.

6733. මැසිමදුරුවෝ ද සර්පජාතීහු ද අල්ප මැ යැ, වල් මුවන් ගැවැසිගත් වෙනෙහි අපට භිංසා නො පැනෙයි.

6734. සන්මසක් මුළුල්ලෙහි වෙනෙහි වසන ජීවගොකී වූ අප වෙතට බෙලි පැහැ හුණුදණ්ඩ (සැරයටිය) ගෙන ආ අඳුන් දිව්‍යමී ධරන දෙවියන් පසස්තා මේ දෙවැනි බමුණහු ද දක්මෝ.

6735. බමුණ, තොපගේ මනා ඊමෙකි. තවද තොපගේ නොමනා ඊමෙක් නො වෙයි. තොපට යහපතක් වේවා, තොපගේ දෙපා බොවන කරව, පන්සල කුළට පිවිසෙව.

- 6736 නිසුකානි පියාලානි මධුකො කාසුමාරියො,
එලානි බුද්දකපයානි භුඤ්ඤා භුඤ්ඤා වරං වරං.
- 6737. ඉදුමපී පානියං සීනං ආහනං ගිරිගඛනරා,
තතො පිට මහාබුඤ්ඤා සචෙ තං අභීතඛිඛසි.
- 6738. අථ තං කෙන වචණ්ණිකා කෙන වා පන හෙතුනා,
අථපපතො බුභාරඤ්ඤා තං මෙ අඤ්ඤාති පුච්ඡිතො.
- 6739. යථා වාරිවහො පුරො සබ්බකාලං න ඛියති,
එවං තං යාචිතාගඤ්ඤා හරියං මෙ දෙති යාචිතො.
- 6740. දදුමි න විකම්පාමි යං මං යාවසි බ්‍රාහ්මණ,
සතතං නපච්චිගුණාමී¹ දුනෙ මෙ රමනී මනො.
- 6741. මඤ්ඤා හතෙඤ්ඤා ගහෙතොන උදකස්ස ව කමණ්ණචුලුං,
බ්‍රාහ්මණස්ස අද දුනං සිචිතං රට්ඨවධිඤ්ඤො.
- 6742. තදසි යං භිංසනකං තදසි ලොමහංසනං,
මඤ්ඤා පරිච්චජනනාස්ස මෙදිනී සමකමපථ.
- 6743. තෙවස්ස මඤ්ඤා හතුචි² න සන්ධියති න රොදති,
පෙකඛමතවස්ස තුණ්චී යා එසො ජානාති යං වරං.
- 6744. ජාලිං කණ්ණාජිනං ධීනං මඤ්ඤාදෙවීං පනිඛකං,
වජමානො න විනොතසිං ආබාධියා යෙව කාරණා.
- 6745. න මෙ දෙස්සා උභො පුත්තා මඤ්ඤා දෙවී න දෙස්සියා,
සබ්බඤ්ඤානං පියං මඤ්ඤා තසමා පියෙ අදස්සහං.
- 6746. කොමාරි යස්සහං³ හරියා සාමිකො මම ඉස්සරො,
යස්සිචෙච නස්ස මං දජ්ජා විකතිණෙය්‍යා තතොය්‍ය වා.

1. නපච්චිගුණාමි-මචසං.
 2. හතුචි-මචසං.
 3. කොමාරියාහං-සා. කොමාරි යස්සහං, මචසං.
 * වරියාපිටක අතිපතිවග්ග 9.

6736. නිඛිට්පල යැ පියල්පල යැ මී පල යැ කටුඵරමිණිය යැ යන මෙ පලවැළ දඩුවෙල්බෑ මී වැන්න, බමුණාණෙති උතුම් උතුම් පල ගෙන වළඳව.

6737. ගල්කුසින් බට හොයින් අළ මෙ (කළෙහි) පැන් ද සිහිලෑ. බමුණාණෙති, ඉදින් තෙපි බියැටියහු නම් එයින් ගෙන පානය කරව.

6738. තවද තෙපි කිනම් කරුණෙකින් කිනම් හෙතෙසකින් මහ අරනට පැමිණියවු ද? මා විසින් පුළුවන්තාලදහු එ කරුණ කියව.

6739. යම්යේ පිරුණු නදී හැම කල්හි නො සිදේ ද එ බඳු වූ නොප අයදනට අයිමි. මා විසින් අයදනාලද තෙපි මට කොපගේ අඩුව දෙව සි.

6740. බමුණාණෙති, තෙපි යමක් මා අතින් ඉල්වවු නම් එය දෙමි. (දෙන්නට) නො සැලෙමි. ඇති දය නො සහවමි. මා සිත දනගෙහි ඇලෙයි. (කියා)

6741. මද්දි බීසව අත්හි ගෙන දිය පිරි කමඩලාව ද ගෙන (අතැ පැන් එව) සිව්ඵට වඩනා වෙසතුරු රජ බමුණුහට දන් දින.

6742. එ දවස් යම් බිහිසුණු බවෙක් වී ද, එ දවස් ලොමුදහ ගැන්මෙක් වී. මද්දිදේවිය පරිත්‍යාග කරන් මැ මහපොළෝ කම්පා වුව.

6743. මද්දි දෙවී (රොෂයෙන්) මුව නො හැකිඵැ යැ. දුර්මුඛ නො වූ යැ, නො හැඩු යැ. මියෙන් නො බැණැ තෙල වෙසතුරු රජ මට යම් වෘද්ධියක් ඇත් ද එය දනී යි මහු මුහුණ බලමින් මැ සිටියා.

6744. (මා පුතු) ජාලිය ද දුහිතා කෘෂ්ණාඵනා ද පතිනී මද්දි දෙවිය ද බුදු බට මැ පිණිය ත්‍යාග කරනුයෙම නො සිතීම්.

6745. දෙදරුවෝ මට දෙවණා (අප්‍රිය) නො වෙතී. මද්දි දෙවිය ද දෙවණා නො වෙයි. (ඔවුනට වඩා) සර්වභූ බව මට ප්‍රිය වෙයි. එ හෙයින් මම ප්‍රිය වූ අඹුදරුවන් දිත්මි.

6746. කුමරී වූ මම යමක්හට භායනී වූමු ද ස්වාමී වූ තෙපි මට ඉසුරු වව. යමක්හට දෙන කැමැත්තවු නම් ඔහට මා දෙනු මැනැවැ. (ධන කැමැත) විකුණන් මැනැවැ (මස් කැමැත) මරන් මැනැවි.

460. ජාතකපාළි -- මහානිපාතො

6747. තෙසං සඛකප්පමඤ්ඤාය දෙව්දෙසු එතදබ්බි,
සඛෙඛ ජිනා තෙ පච්චුභා යෙ දිඛ්ඛා යෙ ච මානුසා.

6748. නිකතාදිනා තෙ පයච්චි සදෙසු තෙ තිදිවං ගතො,
සමනතා විජජ්ජතා ආභං ගිරිනංච පච්චසුතා.

6749. තඤ්ඤා තෙ අනුමොදනති උභො නාරදපබ්බතා,
ඉදෙසු ච බ්‍රහ්මා ච පජාපතී ච,
සොමො යමො වෙසඤ්චණො ච රාජා
සඛෙඛ දෙවා අනුමොදනති දුක්ඛරං හි කරොති සො.

6750. දුද්දං දදමානානං දුක්ඛරං කමම කුඛ්ඛතං,
අසනොනා නානුකුඛ්ඛතභී සතං ධම්මො දුරතඤ්ඤො.

6751. තසමා සතඤ්ඤා අසතඤ්ඤා නානා භොති ඉතොගති,
අසනොනා නිරයං යනති සනොනා සග්ගපරායණො.

6752. යමෙතං කුමාරෙ අද්ද හරියං අද්ද වතෙ වසං,
බ්‍රහ්මයානමිනොක්කමම සග්ගෙ තෙ තං විපච්චතු.¹

6753. දදම් භොතො හරියං මද්දිං සබ්බඛගසොහනං,
කුඤ්ඤෙච මද්දියා ජනෙනා මද්දී ච පතීනා සහ.

6754. යථා පයො ච සඛෙඛා ච උභො සමානාවචණිතො,
එවං කුචා ච මද්දී ච සමානමනවෙතසා.

6755. අචරද්දෙඛ්ඛප්ප අරඤ්ඤසමී උභො සමමච අඤ්ඤමෙ,
බන්ධියා ගොඤ්ඤසමානතා සුජාතා මාතුපෙතතිතො;
යථා පුඤ්ඤාති කඨිරාච දදනතා අපරාපරං.

6756. සකෙතාහමසමී දෙව්දෙසු ආගතොසමී තචතභීතො,
චරං චරස්සු රාජීසී චරෙ අච්චි දදම් තෙ.

6757. චරං වෙ මෙ අදෙ සකත සබ්බභුතානාමිස්සර,
පිතා මං අනුමොදෙයා ඉතො පනතං සකං සරං;
ආසනෙන නිමනෙතයා පයමං තං චරං චරෙ.

1. විච්චිතං-මග්ගං, ව.

6747. සක්දෙව් රජ ඔවුන්ගේ අදහස් දැනු කෙල වදන් කී: යම් දිව්‍ය වූත් යම් මානුෂිකවූත් (සැපත් වළඟන මාත්සය්‍යී සඛ්‍යාත) පසවිතුරු කෙනෙක් වූ නම් එ භෑමදෙන (අඹු දරුවන් දෙන) තොප විසින් දිනන ලදහ.

6748. තොප විසින් පෘථිවි නින්තාද කරවනලද, කික්ඛොස දෙව්ලොවට ගියෙ යැ, අකල් විදුලිය හිමවක සිසාර ගියා යැ, පර්වතයන්ගේ මෙන් පිළිඳවී නැඟිණ.

6749. තොපගේ ඒ දන නාරද යැ පර්වත යැ යන දෙකිකාය-යෙහි දෙවියෝ අනුමෝදන් වෙති, ඉන්ද්‍ර යැ බ්‍රහ්ම යැ ප්‍රජාපති යැ සොම යැ යම යැ යන දෙවිවරු ද වෙසවුණු මහරජ ද අනුමෝදන් වෙති. එ වෙසතුරු රජ දුෂ්කරයක් කෙරෙයි කියා භෑම දෙවියෝ අනුමෝදන් වෙත්.

6750. අසත්පුරුෂයෝ වනාහි නො දියහැකි දෑ දෙනුවන් නො කවහැකි කිස කරනුවන් අනුකරණ උනා කෙරෙති. සත්පුරුෂයන්ගේ ධර්මය (අදහස්) සිතා නො දතහැකි.

6751. එ හෙයින් සත්පුරුෂයන්ගේ ද අසත්පුරුෂයන්ගේ ද මෙලොවින් සැවැ පරලෝගමන් වෙත් වෙත් වෙයි. අසත්පුරුෂයෝ නිඤ්ඤයෙහි සත්පුරුෂයෝ සචර්ගපරායණ වෙත්.

6752. යම් හෙයෙකින් වෙනෙහි වෙසෙමින් දරුවන් දිනී ද අඹුව දිනී ද (එයින් නිපන්) කෙල බ්‍රහ්මයානාය අවා බිම් නො බැඟැ සචර්ගයෙහි තොපට විපාක දේවා.

6753. සර්වඛණ්ඩොහන වූ මද්‍රී දෙවිය හවත්භට භාය්‍යී කොට දෙමි. මද්‍රී බිසවට තෙපි මැ නිසියනු, මද්‍රී ද හිමියා හා වසන්තට නිස්ස.

6754. යම්සේ කිරි ද ධොන සංඛය ද දෙක සම පැහැ ඇත්තාහු ද එ සෙයින් මැ තෙපි ද මද්‍රී ද (ආචාරාදීන්) සම වූ සිතින් යුක්ත වව.

6755. මවුපිය දෙපසින් සුජාත වූ ගොත්‍රයෙන් සමාද්ධ වූ සෞත්‍රිය වූ තෙපි දෙදෙන රචින් තෙරනලදහු මේ වෙනෙහි අසපු-වෙකැ වාස කරවු. යළි යළි දන්දෙමින් පොහොනා පමණින් පින් කරව.

6756. මම දෙවියනට අධිපති සක්දෙව් රජ වෙමි. තොප සම්පයට අයිමි. රාජර්ෂිය, කැමැති වරයක් අයදුව, තොපට අටවරයක් දෙමි.

6757. භෑම දෙවියනට අධිපති සක්දෙව් රජුනි, ඉදින් මට වරයක් දෙන්නෙහි නම් මා පියෙ මේ වෙනෙන් සියගෙට පැමිණීම පිළිගනිවා. සිහසුනෙන් පවරාවා. මේ වරය පළවූ කොට ඉල්ලමි.

6758. සුරිසසස වධං න රොවෙය්‍යං අපිකිබ්බිසකාරිකං,
වජ්ඣං වධමනා මොවෙය්‍යං දුතියෙනං වරං වරෙ.

6759. යෙ වුද්ධා යෙ ච දහරා යෙ ච මජ්ඣමපොරිසා,
මමෙව උපජීවෙය්‍යුං තතියෙනං වරං වරෙ.

6760. පරදුරං න ගවෙජය්‍යං සදුරපසුතො සියං,
ඵනං වසං නගවෙජය්‍යං චතුසෙත්තං වරං වරෙ,

6761. පුතො මෙ සකක ජායෙථ සො ච දීසාසුතො සියා,
ධමෙමන ජිනෙ පඨවී පඤ්චමෙතං වරං වරෙ.

6762. තතො රත්තා විවසනෙ සුරියසසුගගමනමපති,
දිබ්බා හකඛා පාතුභවෙය්‍යුං ජට්ඨමෙතං වරං වරෙ.

6763. දදතො මෙ න බියෙථ දුඤ්ඤා නානුතපෙය්‍යහං,
දදං විතං පසාදෙය්‍යං සත්තමෙතං වරං වරෙ.

6764. ඉතො විමුච්චමානාහං සගගගාමී විපෙසගු,
අනිබ්බකති තතො අසසං අට්ඨමෙතං වරං වරෙ.

6765. තස්ස නං වචනං සුඤ්ඤා දෙවිජෙදු එතදබ්බවි,
අචිරං චත නෙ තාතො පිතා නං දච්ඡුමෙසසති.

6766. ඉදං වඤ්ඤාන මසවා දෙවරාජා සුජපතති,
වෙසසනතරෙ වරං දඤ්ඤා සගගකායං අපසකමී.

සක්කපබ්බං නිධධීතං.

6767. කසෙසනං මුඛමාභාති භෙමං චුත්තත්තමගගිනා,
නිකඛංච ජානරූපස්ස උකතාමුඛපහංසිතං.

6768. උභො සදීසපච්චඤ්ඤා උභො සදීසලකඛණා,
ජාලිස්ස සදීසො එකො එකා කණ්ණාජිනා යථා.

6758. පුරුෂයක්භව වධ රුවි නො කෙරෙමවා. දරුණු කම් කළ වධයට පැමිණවියැ යුක්තා ද වධයෙන් මුදනෙමවා. මේ වරය දෙවනු කොට ඉල්වමි.

6759. යම් මහලු මිනිස් පකනෙක් ඇද්ද, යම් ළදරු කෙනෙක් ඇද්ද, යම් මධ්‍යම පුරුෂ කෙනෙක් ඇද්ද, එ හැම දෙනා මා නිසා මැ ජීවත් වෙත්වා. මේ වරය තුන්වනු කොට ඉල්වමි.

6760. පරඹුවන් කරා නො යෙමවා. සාදර සන්තොෂයෙහි නියැලෙමවා. මාගමුන් වශයට නො යෙමවා. මේ වරය සතරවනු කොට ඉල්වමි.

6761. සක්දෙවරජුනි, මට පුතෙක් උපදිවා, හේ ද දීර්ඝායු ඇති වේවා. පෘථිවිය දහමින් දිනාවා (රජ කෙරේවා.) මේ වරය පස්වනු කොට ඉල්වමි.

6762. මා ජයතුරා කුවරට පැමිණි ඉක්බිති රෑ අවසන්හි හිරු උදවත් මැ දිවබොජුන් පහළ වේවා. මේ වරය සවනු කොට ඉල්වමි.

6763. මා දන් දෙන් මැ ඝෞෂ නො වේවා. මම දන් දී නො පසුතැවෙමිවා. දෙමින් සිත පහදවමිවා. මේ වරය සත්වනු කොට ඉල්වමි.

6764. මම මේ ජාතියෙන් මිදෙනුයෙමි (තුසිසුරවද්දා) වෙසෙස් ගමන් ඇති වැ සුගති ගමන් ඇති වෙමිවා. ඉක්බිති භවයෙහි පුනර්භව නැතියෙක් (බුදු) වෙමිවා. මේ වරය අටවනු කොට ඉල්වමි.

6765. ඒ වෙසතුරුහුගේ එ තෙසුල් අසා සක්දෙවරජ තෙල තෙසුල් කී: නොපගේ පියමහරජ නොබෝ කල්හි තොප දක්නට එන්නෙ යැ යි.

6766. සුජා දෙවභනගේ හිමි වූ 'මස' නම් සක්දෙවරජ මේ වදන් කියා වෙසතුරු රජහට වර දී දෙවලොවට ගියේ යි.

ගනු පර්වය නිමි.

6767. ගින්නෙන් තවනලද රත්රන් සෙයින්, උදුනෙහි ලා පැහැ නැගු රත්කොඩොලක් සෙයින් තෙල කවරක්හුගේ මුහුණ බිබළා ද?

6768. දෙදෙනා මැ සමාන අභ පසභ ඇතියභ, දෙදෙනා මැ සමාන ලක්ෂණ ඇතියභ, එකෙක් ජාලිය සමාන යැ, එකක් කාෂ්ණාභිනා වැන්න.

464. ජාතකපාළි - මහානිපාතො

6769. සීභා බිලාව නිකඛනා උභො සමපකිරුපකා,
ජාතරුපමයා යෙව ඉමෙ දිස්සනති දරකා.

6770. කුතො නු ත්වි¹ භාරදවාප ඉමෙ ආනෙසි දරකෙ,
අජජ රට්ඨමනුපපතො කුතො ආගච්ඡසි බ්‍රාහ්මණ.²

6771. මය්‍යනොන දරකා දෙව දික්ඛා විතොන සඤ්ජය,
අජජ පනහරසා රතති යතො දික්ඛාමෙ³ දරකා.

6772. කෙන වා වාවපෙයොන⁴ සම්මාසදායෙන සද්දහෙ,
කො තෙ තං දනමදද පුත්තකෙ දනමුත්තමි.

6773. යො යාවතං පතිට්ඨසි භුත්තං ධරණීරිච,
යො මෙ වෙස්සනාතරො රාජා පුත්තෙදසි වනෙ වසං.

6774. යො යාවතං ගති ආසි සවිකතිනංව සාගරො,
යො මෙ වෙස්සනාතරො රාජා පුත්තෙදසි වනෙ වසං.

6775. දුක්ඛතං වන හො රඤ්ඤ සද්ධන සරමෙසිනා,
කථං නු පුත්තකෙ දජ්ජා අරඤ්ඤ අවරුඛකො.

6776. ඉමිං භොනොනා නිසාමෙථ යාවනොනං සමාගතා,
කථං වෙස්සනාතරො රාජා පුත්තෙදසි වනෙ වසං.

6777. දසං දසිඤ්ච යො දජ්ජා අස්සං වාස්සනරිරථං,⁵
හත්ථිඤ්ච කුඤ්ඤරං දජ්ජා කථං යො දජ්ජා දරකෙ.

6778. යස්ස නත්ථි⁶ සරෙ දයො අස්සො වාස්සනරිරථො,
හත්ථි ච කුඤ්ඤරො නාගො කිං යො දජ්ජා පිකාමහ.

6779. දනමස්ස පසංසාම න ච නිඤ්ඤ⁷ පුත්තකා,
කථනනු හදයං ආසි කුමෙහ දත්වා වණ්ඨධකෙ.

1. හවං - මජ්ඣං.
2. කුතිං ගච්ඡසි බ්‍රාහ්මණ - මජ්ඣං.
3. ලව්භා - සඤා.
4. වාවපෙ යෙයන - සඤා. කෙන වාවපෙයොන - මජ්ඣං.
5. අස්සං වාස්සනරිරථං - මජ්ඣං.
6. නස්ස - මජ්ඣං. නාස්ස - සඤා.
7. නාවනිඤ්ඤමි - මජ්ඣං. සඤා.

6769. දෙදෙනා මැ ඔවුනොවුන්ට සමාන රූ ඇතියාහු භූතා-
යෙන් නික්මුණු සිහපොවුවන් වැනියහ. මේ දරුවෝ රනින් මවන
ලද්දවුන් සේ පැනෙහි.

6770-71. හවත් බමුණ, අද මේ රටට පැමිණි ඔබ කොහි
සිට එන්නෙහි ද? මේ දෙදරුවන් කොහි සිට ගෙනෙහි ද?
සඳමහරජකුමනි, මේ දරුවෝ මට පහන් වූවකු විසින් දෙනලදහ,
මේ දරුවෝ යම් දවසෙකැ මට දෙන ලද්දහු ද එතන් පටන්
අද පසළොස්වන රාත්‍රිය යි.

6772. බමුණ, තා විසින් කවර නම් ප්‍රියවචනයෙන් ලබන
ලදහු ද? සත්‍ය කරුණෙන් (අප) හදහව. කවරෙක් තට තමා
දරුවන් උතුම් දන් කොට ඒ දන් දිනි ද?

6773. යමෙක් සන්නට මහපොළොව සෙයින් යදියනට පිහිට
වී ද එ වෙසතුරු මහරජ වෙනෙහි වසනුයෙ තමා දරුවන් මට
දින.

6774. යමෙක් නදීනට සාගරය මෙන් යදියනට පිහිට වී ද,
එ වෙසතුරු මහරජ වෙනෙහි වසනුයෙ තමා දරුවන් මට දින.

6775. හවත්නි, සැදහැනි ගිහිගෙයි විසියට රජහු විසින්
එකත්තෙන් අයුක්තියක් කරනලද, රටින් තොරනලද වැ වෙනෙහි
වසනුයෙ කුමට දරුවන් දෙන්නෙ යැ?

6776. හවත්නි, මෙහි යම්තාක් දෙනා රැස්වුහු ද එහාමදෙනා
මේ අසවු. වෙසතුරු රජ වෙනෙහි වසනුයෙ කුමට දරුවන් දිනි ද?

6777. හෙ දසියක ද දසයකද අශ්වයකද අශ්වතරයන් යෙදු
රියක්ද දේවා, උතුම් ඇතකුද දේවා, හෙ කුමට දරුවන් දෙන්නෙ
යැ යි.

6778. මුත්තණුවනි, යමක්හට ගෙහි දසෙක් හෝ අසෙක්
හෝ උතුම් අසුන් යෙදු රියෙක් හෝ ගැඹුරු හඬ ඇති උතුම්
ඇතෙක් හෝ නැත් නම් හේ කුමක් දෙන්නෙ යැ?

6779. දරුවනි, ඔහුගේ දන් පසසම්භ, තොප යදියාට දී ඔහු
ළය කෙසේ වී දෝ හෝ?

6780. දුක්ඛස්ස හදයං ආසි අපො උණහමි පසසයි,
රොහිණිහෙව තඬෙකඨි පිතා අසුසුති වතෙයි,
6781. යං තං කණ්ණාජිනාවොච අයං මං තාන බ්‍රාහ්මණො,
ලට්ඨියා පතිකොටෙති සරෙ ජාතංච දුපියං.
6782. න වායං බ්‍රාහ්මණො තාන ධම්මිකා හොනති බ්‍රාහ්මණො,
යකෙධා බ්‍රාහ්මණවණ්ණන ඛාදිතුං තාන නොති නො;
නීයමානෙ පියාචෙන කීන්ත්‍රු තාන උදීකඛයි.
6783. රාජපුත්තී ච වො මාතා රාජපුත්තො ච වො පිතා,
පුටෙධි මෙ අඛිතමාරුඤ්ඤ කීන්ත්‍රු තිට්ඨං ආරකා.
6784. රාජපුත්තී ච නො මාතා රාජපුත්තො ච නො පිතා,
දසා මයං බ්‍රාහ්මණස්ස තණ්හා තිට්ඨාම ආරකා.
6785. මා සමෙච්චං අචචුක්ඛ දඤ්ඤතෙ හදයං මම,
විතකා වීය¹ මෙ කායො ආසනෙ න සුඛං ලභෙ.
6786. මා සමෙච්චං අචචුක්ඛ භීයො සොකං ජනෙථ මං,
නිකකිණිසකාමී දණ්ණෙන න වො දසා හවිසසථ.
6787. කීමග්ගියං හි වො තාන බ්‍රාහ්මණස්ස පිතා අද,
යථාභූතං මෙ අකඛාථ පටිපාදෙනතු බ්‍රාහ්මණං.
6788. සහස්සග්ගං හි මං තාන බ්‍රාහ්මණස්ස පිතා අද,
අච්ඡං කණ්ණාජිනං කණ්ණදං හතීනා² ච සතෙන ච.
6789. උටෙධිති කතෙන තරමානො බ්‍රාහ්මණස්ස අවාකරි,³
දුපියතං දුසසතං ගවං හන්චුසහං සතං;
ජාතරූපසහස්සණ්ච පුත්තානං දෙභි නිකකයං.
6790. තතො කතො තරමානො බ්‍රාහ්මණස්ස අවාකරි,
දාපීසතං දුසසතං ගවං හන්චුසහා සතං;
ජාතරූපසහස්සණ්ච පුත්තානං දුපී නිකකයං.
6791. නිකකිණිසකා තභාපෙසකා හොජයිසකා දුරකෙ,
සමලඛකරීසකා හණ්ණෙන උච්ඡඛෙධ උපවෙසසුං.

1. විතකායංච - මජ්ඣං.

2. හතී ආදිකෙන ච - සඤ්ඤා හතීනාදියතෙන ච - මජ්ඣං.

3. අවාකරී - මජ්ඣං.

6780. ඔහුගේ ළය (කන්සිරා කී වදනින්) දුක් වී, එ මතු නො වෙයි. මියෙන් උණු උඩුහුරු නල වීහිට. රෙහෙණ නකත් සෙයින් තඹ පැහැ ඇස් ඇති මා පියෙ කඳුළු හෙළී.

6781. කන්සිරා මෙසේ යම වදනක් කීවු ද, “පියාණෙනි, මේ බමුණු ගෙහි උපන් දුස්සකට මෙන් මට පහර දෙයි.

6782. පියාණෙනි, මේ බමුණෙක් නො වෙයි. බමුණො දඟුම් වෙකී. පියාණෙනි, යකෙක් බමුණු වෙසින් අප කන්තට ගෙන යයි. පියාණෙනි, යකකු විසින් ගෙන යනු ලබන කල්හි කුමට උපේක්ෂායෙන් බලා සිටිවු ද?” යි.

6783. තොප මවු රාජපුත්‍රී යැ, තොප පියෙ රාජපුත්‍ර යැ පෙර මාගේ ඇකයෙහි නැඟී හිඳුව, කිම දන් දුරැ සිටිවු ද?

6784. අපගේ මවු රාජපුත්‍රී යැ, අපගේ පියෙ රාජපුත්‍ර යැ දන් අපි බමුණුහුගේ දසයෝ වමහ. එහෙයින් දුරැ සිටුවමහ.

6785. සබඳ එසේ නහමක් කියව. මාගේ ළය දුවෙයි. මාගේ සිරුර අඟුරු රැසකට නැඟු කලක් වැන්න. හුනස්නෙහි සුව නො ලැබෙමි.

6786. සබඳ එසේ නහමක් කියව. බෙහෙවින් මට සෝ දනවවු. ධන දී විකිණිගන්මි. තෙපි දස් නො වවු.

6787. දරුවෙනි, තොප පියෙ තොප කොතෙක් අඟය කොට මේ බමුණුහට දින් ද? සබවස මැ කියව, බමුණුහට ධනය ප්‍රතිපාදන කෙරෙත්වා.

6788. මුත්තාවෙනි, මා පියෙ මා දහසක් අඟය කොට බමුණුහට දින. කනිටු කෘෂ්ණාභිතා කන්‍යාව ඇතුන් සියයෙන් ද අස්වාදී හැම සියයෙන් ද අඟය කෙළේ.

6789. කාරිය කරවන ඇමැතිය, නැඟී සිටුව. යුහු වැ (මොහට) දියැයුතු තාක් දෙව. දුස්සන් සියයකුදු දසුන් සියයකුදු ඇතුන් සියයකුදු ගොනුන් සියයකුදු දෙනුන් සියයකුදු රත්තික දහසකුදු දරුවනට නිෂ්ක්‍රය (විකිණිගන් මිල) දෙව.

6790. ඉක්බිති කාරිය කරවන ඇමැති යුහු වැ දසුන් සියයකුදු දසුන් සියයකුදු ඇතුන් සියයකුදු ගොනුන් සියයකුදු දෙනුන් සියයකුදු රත්තික දහසකුදු දරුවනට නිෂ්ක්‍රය දින.

6791. දරුවන් නියේ කොට ගෙන නහවා වළඳවා අලඬුසාරයෙන් සද ඇකයෙහි හිඳුවහ.

468. ජාතකපාළි - මහානිපාදතා

6793. සීසං නහානෙ සුච්චිකේ සබ්බාහරණභුසිනෙ,
රාජා අදෙක්ක කරිකාන අයාකො පරිපුච්චථ.

6794. කුණ්ඛලෙ සුසිනෙ මාලෙ සබ්බාලඛාරභුසිනෙ,¹
රාජා අදෙක්ක කරිකාන ඉදං වචනමට්ඨවී:

6795. කච්චි උභො අරොහා නෙ ජාලි මානාපිතා තච,
කච්චි උකෙඤ්ඤා යාපෙතති කච්චි මුලඵලා බහු.

6796. කච්චි ධංසා ච මකසා ච අප්පමෙච සිරිංසපා,
චනෙ වාලච්චිගාකිණේණ භීංසා තෙසං න විජ්ජති.²

6797. අපො උභො අරොහා මෙ දෙව මානාපිතා මම,
අපො උකෙඤ්ඤා යාපෙතති අපො මුලඵලා බහු.

6798. අපො ධංසා ච මකසා ච අප්පමෙච සිරිංසපා,
චනෙ වාලච්චිගාකිණේණ භීංසා තෙසං න විජ්ජති.

6799. බණන්තාලුකලඛොති බ්ලාලි තකකලානි ච,
කොලං හලලාචකං බෙලලං සා නො ආහච්ච පොසති.

6800. යකෙඤ්ච සා ආහරති වනමුලඵලභාරිකා,
තං නො සබ්බෙ සමාගන්තවා රතති භුඤ්ජාම නො දීවා.

6801. අමමා ච නො කීසා පණ්ඩු ආහරතති දුමපඵලං,³
වානාතපෙන සුඛුමාලි පදුමං හස්ගතාමීච.

6802. අමමාය පතනු කෙසා විචරන්තාහා බ්‍රහ්මචනො,
චනෙ වාලච්චිගාකිණේණ බ්‍රහ්මදීපිනිසෙවිනෙ.

6803. කෙසෙසු ජටං බන්ධිකා කචේජ් ජලලමධාරසී,
චමචවාසී ජමා සෙති ජාතවේදං නමසුසති.

6804. පුත්තා පියා මනුසසානං ලොකසමිං උදපඤ්ඤං,
නහ නුනමකාකං අයාසස පුත්තෙ සොහො අජායථ.

6805. දුක්කතඤ්ච භී නො පුත්ත භුනහමිචා කකං මයා,
යොහං සිචිනං වචනා පබ්බාපෙසී අදුසකං.

1. සබ්බාහරණභුසිනෙ - මජ්ඣ.
2. කච්චිභීංසා න විජ්ජති - මජ්ඣ.
3. දුමපඵලං - මජ්ඣ.

6793. මුත්තා මහරජ හිසින් ස්නාන කළ, පිරිසුදු වස්ත්‍ර හැඳී, සවිබරණින් සැදී දරුවන් ඇකයෙහි හිඳුවාගෙන පිළිවිසි.

6794. රජ තෙම රැවදෙන කොඩොල් ඇති, පැළැඳී මල්දම් ඇති, සවිබරණින් සඳනලද දරුවන් ඇකයෙහි හිඳුවාගෙන මෙවදන් කී:

6795. කියග ජාලිය, තොපගේ මවුපිය දෙදෙන නිරෝගී ද? කීම වනමුල් පලයෙන් යැපෙත් ද? කීම අල හා පලවැළ බොහෝ ඇත් ද?

6796. කීම මැයිමදුරුවෝ සර්පයෝ අල්ප මැ වෙන් ද? කීම ව්‍යාලමාගයන්ගෙන් ගැවැසිගත් වනයෙහි ඔවුනට පීඩා නැත් ද?

6797. එසේ යැ දේවයිනි, මාගේ මවුපිය දෙදෙන නිරෝගී වෙති. එසේ මැ වනමුල් පලවැළයෙන් යැපෙති. එසේ මැ අල හා පලවැළ බොහෝ ඇත.

6798. එසේ මැ මැයිමදුරුවෝ ද සර්පජානීහු ද අල්ප මැ වෙති. වල්මුවන්ගෙන් ගැවැසිගත් වෙනෙහි ඔවුනට පීඩා නැත.

6799. ඒ මවු කොමෝ අල ද හුරුඅල ද කටුඅල ද කොකටිය අල ද කණිමිත් ධෙබරපල ද බදුපල ද බෙලිපල ද ගෙනවුත් අප පොෂණ කරයි.

6800. වනමුල් පල ගෙන එන ඒ මවු යම් මැ දැයක් ගෙන ඒ ද අපි හැම දෙනාමෝ එක් වැ එය රාත්‍රියෙහි වළඳමහ. දහවල් නො වළඳමහ.

6801. අපගේ අම්මා ද සියුමැලි වුවා රුක්පල ගෙන එන්නී අවුසුළුමින් වැහැරැ සුදු වැ ගියා, අතින් මැඩි පියුමක් වැන්න.

6802. ව්‍යාලමාගයන්ගෙන් ආකීරණ වූ කගවෙහෙණුන් දිවියන් විසින් නිති සෙවුනාලද මහවනයෙහි ඇවිදුනා අම්මාගේ කෙස් ඉතා තුනී වැ ගියේ යැ.

6803. කෙස්හි දළමවුලු බැඳූ සිටී. දෙකිසිලි දලි ධරයි. සම් හදනී යැ. බිමැ හොචී. ගිනි පුදයි.

6804. ලොවිහි මිනිසුනට දරුවෝ ප්‍රිය වැ උපදිති. අපගේ මුත්තාවන්ට දරුයනා නූපන් වනැ යි සිතමහ යි.

6805. දරුව, අප විසින් නපුරක් කරනලද, මා විසින් අභි-වෘද්ධිය නසන ක්‍රියාවක් කරනලද. ඒ මම සිවිරටවැසියන්ගේ බිසින් නිදෙස් පුතු රටින් නොරැයිමි.

6806. යං මෙ කිඤ්චි ඉධ අපී ධනං ධඤ්ඤාඤ්ච විජජති,
එතු වෙසසනනුරො රාජා සිවිරට්ඨ පසාසතු.
6807. න දෙව මඤං වචනා එතීති සිවිසුඤ්ඤාමො,
සයමෙව දෙවො ගතධාන් සිඤ්චි හොගෙහි අත්‍රජං.
6808. තතො සෙනාපතීං රාජා සඤ්ජයො අජ්ඣභාසථ,
භජී අසසා රථා පත්ත සෙනා සන්තාභසනතු නං.
නෙගමා ව මං අජෙවනතු බ්‍රාහ්මණො ච පුරොභිතා.
6809. තතො සධ්විසභසසානි යුධිනො වාරුදසිසිනා,
විපපමාසනතු සන්තදධා නානාවචෙණණිලධානතා.
6810. තීලවජ්ඣධරානෙකෙ පිතානෙකෙ නිවාසිතා,
අඤ්ඤා ලොභිනලුණ්ඨිසා යුදධානෙකෙ නිවාසිතා;
විපපමාසනතු සන්තදධා නානාවචෙණිලධානතා.¹
6811. තිමවා යථා ඤ්ඤධරො පබ්බතො ගන්ධමාදනො,
නානාරුචෙහිති සඤ්ජනො මහාභුතගොලයො.
6812. ඔසධෙහි ව දිඛෙහි දිසා භාතී පවාතී ව,
විපපමාසනතු සන්තදධා දිසා භනතු පවනතු ව.²
6813. තතො නාගසභසසානි යොජයනතු වතුදදස,
සුචණ්ණකච්ඡා මාතඛා ගහමකපනවාසසා.
6814. ආරුළුනා ගාමණීයෙහි නොමරඛකුසසාණිති,
විපපමාසනතු සන්තදධා භජීඤ්ඤාචි දසසිතා.
6815. තතො අසසභසසානි යොජයනතු වතුදදස,
ආජාතීයාව ජාතීයා සිඤ්චා සීඤ්චාහනා.
6816. ආරුළුනා ගාමණීයෙහි ඉලලියා³ වාපධාරිහි,
විපපමාසනතු සන්තදධා අසසපිට්ඨෙහිලධානතා.
6817. තතො රථසභසසානි යොජයනතු වතුදදස,⁴
අයො සුකතනෙමීයො සුචණ්ණචිතපඤ්ඤරො.

1. නානාවචෙණිති - මජ්ඣං.
2. දිසා භාතී පවාතී ව - මජ්ඣං.
3. ඉලලියා - මජ්ඣං.
4. වාතුදදස - මජ්ඣං.

6806. පුත, මෙහි මා සතු යම් කිසිවක් ඇද්ද, ධනධාන්‍යයක් ඇද්ද, එ හැම දෙමි. වෙසතුරු රජ ඒවා. සිචිරට අනුශාසනා කෙරේවා.

6807. දේවයිනි, සිචිරටවැසියන් කෙරෙහි උතුම් වූ වෙසතුරු රජ මාගේ බසින් නො එයි. දේවයෝ තුමු මැ ගොස් පුතණුවන් හෝගයෙන් අභිෂේක කරව.

6808. ඉක්බිති සදමහරජ සෙනෙවිහට මෙසේ කී: ඇත් අස් රිය පාබල සෙනාවෝ සන්නද්ධ වෙත්වා. නිගමවැසියෝ ද පෙරෙහි බලුණෝ ද මා අනු වැ එත්වා.

6809. ඉක්බිති මනහර දසුන් ඇති සැටදහසක් යෝධයෝ සන්නද්ධ වැ නන් පැහැයෙන් සැරසුණාහු වහා එත්වා.

6810. ඇතැම් කෙනෙක් නීලවස්ත්‍රධර වැ ඇතැම් කෙනෙක් පිතවස්ත්‍රධර වැ අන්‍යයෝ රත්තවර්ණ උෂ්ණිෂ (නළල්පට) ධර වැ ඇතැම් කෙනෙක් ස්වෙතවස්ත්‍රධර වැ මෙසේ නන් පිළියෙන් සැරසුණාහු සන්නද්ධ වැ නො ලස් වැ එත්වා.

6811. සුවඳ මල්පල ඇති එ හෙයින් මැ ‘ගදමහන්’ නම් ඇති නොයෙක් රුකින් වැසුණු යක්ෂ රාක්ෂසාදී මහාභූතගණයාට නිවාස වූ හිමවත් පර්වතය යම්සේ-

6812. දිවමසුයෙන් දියා බබළා ද සුවඳ හමා ද එ සෙයින් සන්නද්ධ වූවාහු යුහු වැ එත්වා. පළන් අබරණින් දියා බබළත්වා තවරගත් විලවුන් සුවඳ හමත්වා.

6813-14. ඉක්බිති රන්පොරොදු ඇති මහත් ශරීර ඇති රන්-සැදින් සදනලද, අධයවි හා අකුසු ගත්අත් ඇති ඇතරුවන් විසින් අරා හිඳුනාලද තුදුස්දහසක් ඇතුන් යොදත්වා. දක්වනලද විභූෂණ ඇති සන්නද්ධයෝ ඇත් කඳවින් යුහු වැ එත්වා.

6815-16. ඉක්බිති දුනු හි ධරන අසරුවන් විසින් අරා හිඳුනා ලද ජාතියෙන් ආජානෙය වූ සින්ධුදෙශයෙහි උපන් ශීප්‍රවාහන වූ තුදුස්දහසක් අසුන් යොදත්වා. අලංකාර වැ සන්නද්ධ වූවාහු අස්පිටින් යුහු වැ එත්වා.

6817. ඉක්බිති අය ලොහොයෙන් මොනවට කරනලද නිම-වළලු ඇති, රත්කම් කළ රථාවයව ඇති, තුදුස්දහසක් රිය යොදත්වා.

6818. ආරොපෙනතු ධනජ තඤ්ච මමානි කච්චානි ච,
විපථාලෙනතු ච වාපානි දළ්භධමිමා පහාරිනො;
විපපමායනතු සනන්ධා රපෙසු රථථීවිනො.
- 6819: ලාජා මිලොපියා¹ පුපථා මාලාගන්චිලෙපනා,
අභභියානි ච නිට්ඨනතු යෙන මග්ගෙන එහිනි.
6820. ගාමෙ ගාමෙ සතං කුමිතා මෙරයස්ස සුරාය ච,
මග්ගමිති පනිනිට්ඨනතු² යෙන මග්ගෙන එහිනි.
6821. මංසා පුචා සඛඤ්චියො කුමිතො මච්ඡසංයුතා,
මග්ගමිති පනිනිට්ඨනතු යෙන මග්ගෙන එහිනි.
6822. සජ්ඣි තෙලං දධිං ඛිරං කඛ්ඞු³ වීභි බහු සුරා,
මග්ගමිති පනිනිට්ඨනතු යෙන මග්ගෙන එහිනි.
6823. ආලාරිකා ච සුදු ච නටනච්චක ගායකා,⁴
පාණිස්සරා කුම්භඤ්චියො මණ්ඩකා⁵ ටොකකුංඨිකා.
6824. ආභඤ්ඤනතු සබ්බවිණා හෙරියො දෙණ්ඨිමානි⁶ ච,
බරමුඛානි ධම්මනතු වදනතු එකපොඤ්ඤා.
6825. මුනිඛා පණවා සඛිඛා ගොධා පරිචදෙඤ්ඤිකා,
දිද්ධිමානි ච භඤ්ඤනතු කුටුමඛදිද්ධිමානි ච.
6826. සා සෙතා මහනී ආසි උය්‍යුතො සිව්චාහිනී,
ජාලිතා මග්ගනායෙන විඛාං පායාසි පබ්බතං.
6827. කුඤ්චි⁷ නදති මානමෙඤා කුඤ්චරො සට්ඨිභායනො,
කච්ඡාය බද්ධමානාය කුඤ්චි නදති වාරණො.
6828. ආජානියා හසිස්සිංසු⁸ නෙමිසොසො අජායථ,
අඛාං රපො අච්ඡාදෙසි උය්‍යුතො සිව්චාහිනී.

1. මිලොකීරා - මජ්ඣ. මිලොකීයා - සා.
2. පනිතා ධනතු - මජ්ඣ. සා.
3. කඛ්ඞුපිට්ඨා - සා. කංසුඛිජා - මජ්ඣ.
4. ගාමිනො - සා.
5. මුද්දකා සා. මඤ්ඤා - මජ්ඣ. එදදක මී.
6. දිද්ධිමානා - මජ්ඣ. සා.
7. ඤාඤ්ඤා - සා. පී. මජ්ඣ.
8. හසිසනාති - මජ්ඣ. සා.

6818. ඒ රියෙහි ධවජ නහත්වා, එලකායුධ හා සන්තාහයන් ආරොපණ කෙරෙත්වා, පහර දෙන දුනුවායෝ දුනු දිය නහත්වා. රියදුරෝ සන්තද්ධ වූ රියෙහි හිඳ වහා එත්වා' යි (අණ කෙළේ).

6819. ඉස්නා ලදපස්මල් ද (මහ වියනා එල්වන) මල්දම් හා සුවඳවිලෙවුන් ප්‍රතිපාදන කරව. (වෙසතුරා) යම් මහෙකින් ඒ ද එමහා මල් ඇඟූ රුවන් ඇඟූ ද සිටීවා.

6820. යම් මහෙකින් ඒ ද එමහා ගම්දෙරක් පාසා රහමෙර පිරු සියක් කළ තිබේවා.

6821. යම් මහෙකින් ඒ ද එමහා මස් ද පූ ද සකුලු පූ (ආස්මී) ද මසින් යුතු කොමු ද තිබේවා.

6822. යම් මහෙකින් ඒ ද එමහා ගිනෙල් ද තලතෙල් ද දිහි ද කිරි ද තණපිටියෙන් හා වීපිටියෙන් කළ බොහෝ සුරා ද තිබේවා.

6823. බත් පියන්තෝ ද මාළු පියන්තෝ ද නටන්තෝ ද නටා ගිකියන්තෝ ද අත්තල එළනුවෝ ද කළබෙර වයනුවෝ ද මුණ්ඩකයෝ ද ගොක දවනුවෝ (නසනුවෝ) ද එත්වා.

6824. හැම වීණා ද උඩස් බෙර ද ගැටබෙර ද වයනු ලැබේවා. දකුණුවත්සක් පිහිත්වා. පුෂ්කරවාදා වයත්වා.

6825. මිහිඟුබෙර ද පනාබෙර ද ජයසක් ද රොදුබෙර ද පොකුරුබෙර ද මහබෙර ද ලොහො මුවවීටි ඇති තුනැස්බෙර ද වයත්වා.

6826. ගමන්ගත්, සිව්වර්ෂු උසුළන එ සෙතහ මහත් වී මහ කියන ජාලිය හා සමග වඩාගිරියට නික්මීණ.

6827. මහත් සිරුරු ඇති ගැඹුරුහඬ ඇති සැට හවුරුද්දෙන් පිරිහෙන බල ඇති ඇත්රජ රන් පොරොදු බඳනා ලබන කල්හි කුණ්ණාද කරයි.

6828. ආජාතිය අශ්වයෝ කිල නැඟුහ. (හෙසාරව කළහ.) නිම්වළලු හඬ උපන. මූලි අහස වැසී යෑ සිවියෙන් ගමන්හි යෙදුණු.

6829. සා සෙනා මහති ආසී උයුත්තා භාරභාරිණී,
ජාලිනා මග්ගනායෙන වසිතං පායාසි පබ්බතං.
6830. තෙ පාවිසුං බ්‍රහ්මරණ්‍යං බහුසාකං බහුදකං,¹
පුප්ඵරුකෙඛති සඤ්ජනතං ඵලරුකෙඛති වුභයං.
6831. තස්ස ඛිඤ්ඤාසරා වග්ග නානාවණණං බහු දීජා,
කුජනතමුපකුජනති උකුසලීපුප්ඵතෙ දුමෙ.
6832. තෙ ගභඤ්ඤා දීසමධානං අභොරතතානමච්චයෙ,
පදෙසං තං උපාගඤ්ජං යස්ස වෙසසනතරො අහු.

මහාරාජපබ්බං නිට්ඨිතං.

6833. තෙසං සුඤ්ඤා නිලෙසාසං භීතො වෙසසනතරො අහු,
පබ්බතං අභිරුහිඤ්ඤා භීතො සෙනං උදීකඛති.²
6834. ඉඛං මද්දී නිසාමෙඛි නිලෙසාසො යාදියො වතෙ,
ආජානියා හසිසසනති ධජග්ගානි ව දීසසරෙ.
6835. ඉමෙ නුන අරණ්‍යෙසමිං මීගසඛිකානි ලුද්දකා,
වාගුරාහි³ පටිකඛිස සොඤ්ඤා පාතෙඤ්ඤා නාවදෙ;
වීතකාසමානා තිපපාහි⁴ හනති තෙසං වරං වරං.
6836. යථා මයං අදුසකා අරණ්‍යෙසු අවරුධකා,
අමිත්තභස්සභතො පසස දුබ්බලසාතකං.
6837. අමිත්තා නස්ස සහෙයුං අගභීච උදකණ්ණවෙ,
තදෙච සං විචිනෙතති අපි සොස්ථී ඉතො සියා.
6838. තතො වෙසසනතරො රාජා ඕරොහිඤ්ඤා පබ්බතා,
නිසීදී පණ්ණසාලායං දළභං කඤ්ඤා මානසං.
6839. නිච්ඤ්ඤානිඤ්ඤා රථං වොස්ථාපෙඤ්ඤා⁵ සෙනිසො,
ඵකං අරණ්‍යෙසු විහරනතං පිතා පුත්තං උපාගමී.

1. බහුසාකං - මහොදකං - මුද්දිත
2. උදීකඛති - මජ්ඣ
3. වාගුරාහි - මජ්ඣ
4. තිපපාහි - මජ්ඣ
5. වොස්ථාපෙඤ්ඤා - මජ්ඣ.

6829. ගමන්ති යෙදුණු නිල්තණ්ඩම් හරනා ඒ සෙනාව මහත් වූ. එ සෙනහ මාර්ගනායක ජාලිය කුමරු හා සමග වඩකගිරියට පිටත් වූ ගියෙ යැ.

6830. ඔහු බොහෝ ශාක ඇති බොහෝ දිය ඇති මල් රුකින් ද පලරුකින් ද වැසුණු මහවනයට වන්හ.

6831. ඒ වෙනෙහි වට වූ (නො විසුළ) ස්වර ඇති මියුරු හඬ ඇති නන් වන් බොහෝ සියොත්හු සාකු සමයෙහි පිපි රුකින් හිඳ කුල්නවුන් අනු වූ කුල්කි.

6832. ඔහු (සැට යොදුන්) දික් මහැ ගොස් දවරිය ඇවෑමෙහි යම් පෙදෙසකැ වෙසතුරු රජ වාස කෙළේ වී නම් එ පෙදෙසට එළැඹියහ.

මහාරාජපර්ව යි.

6833. වෙසතුරු රජ ඔවුන්ගේ හඬ අසා බියපත් වී. බියපත් වූයෙ සානුපච්චකට නැග සෙනහ බලයි.

6834. කොලෙහී, මද්දි දෙවිනි, වනයෙහි යම්බඳු මහභවෙක් ඇද්ද එය (සියසෙන් ද පරසෙන් ද යි) පිරික්සව. ආජානෙය අභ්වයෝ හෙසාරව කෙරෙහි. රියෙහි නැඟ දද අග පැනෙයි.

6835-36. මොහු වනාහි වැද්දෝ වනයෙහි මුචසමුභයා වර-දූලින් සිසාරා බැඳූ හෙබට හෙළා එ කෙණෙහි 'මරව, කළව' ආදීන් විවිධාකාරයෙන් නපුරු හඬ නහමින් ඔවුනතුරෙහි උතුම් උතුම් මුවන් කියුණු සැකින් යම්සේ නසත් ද එ සෙයින් අප නසනී සිතමි. ඇපි නිදෙස්මහ. රටින් තෙරන ලදුවෑ වෙනෙහි සිර කරන ලදුමෝ සතුරන් අතට ගියමහ. දුඹුලන් මරන බව බලව යි.

6837. කණහුලැ ගිනි ගැඹුරු දියමුහුදු සෙයින් සතුරෝ නොප නො මැඩිය හෙති. තෙපි (පියරජු එනිසි සක්දෙව කී බස) එය මැ සිතව. මේ බලකායෙන් සෙතක් වන්නෙ මැනැවෑ යි.

6838. ඉක්බිති වෙසතුරු රජ පර්වතයෙන් බැසෑ සිත දුඩි කොටගෙනෑ පන්සල් දෙරැ හුන්නෙ යැ.

6839. පියමහරජ රිය නවත්වා සෙනෙවියනට (කඳවුර රක්තට) නිදෝග කොට එකලා වෑ වෙනෙහි වාස කරන පුතු කරා එළැඹියේ යැ.

6840. හස්තීකඛිනිතො ඔරුඥාන ඵකංසො පඤ්ඤිකතො,
පරිකඛිතො අමචෙට්ඨි පුත්තං සිඤ්චිතුමාගමී.
6841. තත්ඤ්ඤස කුමාරං සො රච්චරූපං සමාහිතං,
නිසිඤ්ඤං පණ්ණසාලායං ක්ඛායනතං අකුතොභයං.
6842. තඤ්ඤ දිස්වාන ආයනතං පිතරං පුත්තගිඤ්ඤිනං,
වෙසසනහරො ච මදදී ච පච්චුග්ගකඤ්ඤං අවඤ්ඤිසුං.
6843. මදදී ච සිරසා පාදෙ සසුරස්සාභිවාදයි,
මදදී අභං භි තෙ දෙව පාදෙ වඤ්ඤී තෙ හුසා;¹
තෙසු තස් පලිඤ්ඤස්ස සාණිනා පරිමඤ්ඤං.
6844. කච්චි වො කුසලං පුත්ත කච්චි පුත්ත අනාමයං,
කච්චි උඤ්ඤන්ත යාපෙට්ඨ කච්චි මුලඵලාබ්භු.
6845. කච්චි ඩංසා ච මකසා ච අපපමෙව සිරිංසපා,
වනෙ වාලමීගාකිණේණ කච්චි භිංසා න විජ්ජති.
6846. අත්ථි නො ජීවිකා දෙව යා ච යාදිසි කීදිසා,
කසිරා භි ජීවිකා භොම උඤ්ඤාචරියාය ජීවිකං.²
6847. අනිඤ්ඤිතං මහාරාජ දමෙතස්සංච³ සාරථී,
තාමහා අනිඤ්ඤිකා දනානා අසමිඤ්ඤී දමෙති නො.
6848. අපි නො කිසානි මංසානි පිතු මාතු අදස්සනා,
අචරුඤ්ඤිතං මහාරාජ අරඤ්ඤං ජීවෙසාකිතං.⁴
6849. යෙ පි තෙ සිච්චියෙට්ඨස්ස දයාදපපත්තමානසා,
ජාලී කණ්ණාජිනාචුභො බ්‍රාහ්මණස්ස වසානුගා;
අචවායිකස්ස ලුඤ්ඤස්ස යො තෙ ගාචොච සුමිහති.
6850. තෙ රාජපුත්තියා පුත්තෙ යදී ජානාට්ඨ සංසට්ඨ,
පරියාපුණාට්ඨ නො ඛිප්පං සප්පදට්ඨංච මාණවං.
6851. උභො කුමාරා නිකතිතා ජාලී කණ්ණාජිනා චුභො,
බ්‍රාහ්මණස්ස ධනං දන්වා පුත්ත මා භායි අස්සස.⁵

1. ඤ්ඤා - මජ්ඣං.

2. ජීවිකං - මජ්ඣං.

3. දමෙ අස්සංච - මජ්ඣං. දමෙතස්සංච භයා. චී.

4. ජීවි - මජ්ඣං. භයා. චී.

5. අස්සසා - මජ්ඣං.

6840. ඇත්කදින් බැසූ එකස් කළ උතුරුසඵ ඇතියෙ ජනයා විසින් කරනලද ඇදිලි ඇතියෙ ඇමැතියන් විසින් පිරිවරන ලද්දෙ පුතු අභිෂේක කරන්නට ආයේ යෑ.

6841. එ සදමහරජ ඒ අසපුයෙහි පන්සල් දෙරැ හුන් රමා සැහැවී ඇති එකහසින් ඇති ධ්‍යාන කරන කිසිවකින් බිය නැති වෙසතුරු කුමරහු දිවි.

6842. වෙසතුරු රජ ද මදි දෙවී ද දරුවන් කෙරෙහි ගිපු වූ ඒ පියරජු එන්නා දකු පෙරමහට ගොස් වැන්දහ.

6843. දේවසිනි, මම තොප ලෙහෙලි මදිමි. පාසහළ වදිමි යි සුහුරණුවන්ගේ පාසුවළ හිසින් වැන්ද. එහි දී වැළැඳැගෙන අත්ලෙන් පිට පිරිමට.

6844. පුතණුවෙනි, කිම තොප සුවසේ ද? පුතණුවෙනි, කිම දුක් නැද්ද? කිම වනමුල් පලයෙන් යැපෙවු ද? කිම අල හා පලවැළ බොහෝ ඇද්ද?

6845. කිම මැසිමදුරුවෝ ද සිරිසපයෝ ද අල්ප මැ වෙන් ද? වණබමාභයන්ගෙන් ආකීර්ණ වූ වනයෙහි පිඩා නැද්ද?

6846. දේවසිනි, අපගේ දිවිවැවුම ඇත. එ ද යම්තම් වනුයෙ යෑ. වනමුල් පලවැළින් දිවිවැවීම වෙයි. දුකින් මැ දිවි පවත්වමහ.

6847. මහරජතුමනි, (දිළිඳු බව) දිළිඳු පුරුෂයා අස්දම්සැරි තෙම අසකුමෙන් දමනය කරයි. ඒ ඇපි දිළිඳු වුවමෝ දුමුණමහ. දිළිඳු බව අප දමනය කරයි.

6848. මහරජුනි, රටින් තෙරනලදු වැ අරතෙහි වසන ජීවශොකී වූ අපගේ මවුපියන් නො දැක්මෙන් මසුදු කෘග විය. (යැප නම් කොසින් ද?)

6849. යම් ඒ දැලිසිරු කන්සිරු දෙකුමරහු සිවිරජහුගේ දයාදෙයෙන් නො පිරිපුන් මනදෙළ ඇති වැ ඉක්මන් වූ රුදුරු බමුණක්හුගේ වසහ බවට ගියහ. එ බමුණු ඔවුන් ගෙරි පහරිනාසේ පහරි.

6850. ඉදින් ඒ දරුවන් තතු දැනිවූ නම් මෙ රජදුට කියව. සර්පයකු විසින් දෂටකරනලද මාණවයක්හට වීෂ හරන මතුරු මෙන් වහා අපට කියව යි.

6851. ජාලිය කෘෂ්ණජිනා දෙකුමරහු බමුණුහට ධනය දී තියේ කොට (අගය දී) ගන්නාලදහ. පුත නො බව අස්වැසෙව යි.

6852. කච්චිනභු තාන කුසලං කච්චි තාන අනාමයං,
කච්චිනභු තාන මෙ මාතු චක්ඛුං න පරිභායති.
6853. කුසලං වෙච මෙ පුතක අපො පුතක අනාමයං
අපොපි පුතක තෙ මාතු චක්ඛුං න පරිභායති.
6854. කච්චි අරොගං යොග්ගං තෙ කච්චි චහනී වාහනං,
කච්චි ඒතා ජනපද¹ කච්චි චුට්ඨි න ඡීජ්ජති.
6855. අපො අරොගං යොග්ගං මෙ අපො චහනී වාහනං,
අපො ඒතා ජනපද අපො චුට්ඨි න ඡීජ්ජති.
6856. ඉච්චචං මනතයනානං මාතා නෙසං අදීඝසථං,
රාජපුත්තී ගිරිචාලෙ පත්තිකා අනුපාහනා.
6857. තඤ්ච දිස්වාන ආයතනී මාතරං පුතකග්ගිඤ්චි,
වෙසසනාතරො ච මද්දී ච පච්චුග්ගනත්වා අච්චිඤ්චං.
6858. මද්දී ච සිරසා පාදෙ සසසුයා අභිවාදයි,
මද්දී අහමති තෙ අයො පාදෙ ච්ඡුමී තෙ හුසා.²
6859. මද්දීඤ්ච පුතකතා දිස්වා දුරතො සොඤ්චාගතො,
කඤ්චනා අභිධාචීංසු චච්චා ඛාලාව මාතරං.
6860. මද්දී ච පුතකතෙ දිස්වා දුරතො සොඤ්චාගතො,
චාරුඤ්ච ච පච්චෙධෙනති ඵනධාරාතිසිඤ්චථ.
6861. සමාතානං ඤාතීනං මහාසොසො අජායථ,
පබ්බතා සමනාදිංසු³ මභී පකච්චිතා අහු;
6862. චුට්ඨිධාරං පච්චෙච්චනො දෙවො පාවසසි තාවදෙ,
අථ වෙසසනාතරො රාජා ඤාතීති සමගච්චථ,
6863. නතතාරො පුඤ්ඤා පුතෙතා රාජා දෙවී ච ඵකතො,
යද සමාගතා ආසුං තදස්මි ලොමහංසනා.
6864. පඤ්ඤාතා තඤ්ඤා යාවතති රොදනානං හෙරචෙ චනො.
වෙසසනාතරඤ්ච මද්දීඤ්ච සඤ්ඤා රචධා සමාගතා.
තං නොසි ඉසසරො රාජා රජ්ජං කාරෙථ නො උභො.

ජකධනතිසපබ්බං.

1. ඒතො ජනපො - මජ්ඣ. ඵ.
2. පුඤ්ඤා - මජ්ඣ.
3. පබ්බතාසු වනා දීසු - මජ්ඣ.

6852. කියග පියාණෙනි, සුවසේ ද? කිම පියාණෙනි, දුක් නැද්ද? කිම පියාණෙනි, මාගේ මවගේ ඇස් (කඳුළින්) නො පිරිහේ දැ යි.

6853. පුතණුවනි, මට රෝග නැත. තවද පුතණුවනි, මට දුක් නැත. තවද පුතණුවනි, තොප මවගේ ඇස් නො පිරිහේ.

6854. කිම තොපගේ ධුර වහනුවන් සුවසේ ද? කිම (ඇත් අස්) වාහන උසුලා ද? කිම දනවු සමාද්ධ වේ ද? කිම වැසි නො සිඳේ දැ යි.

6855. මාගේ ධුර වහනුවෝ ද නිරෝග යැ වාහන ද උසුලා. දනවු ද සමාද්ධ යැ. වැසි ද නො සිඳේ.

6856. මෙසේ සල්ලාප කරත් මැ මවුරදු වහන් නැති වැ පාගමනින් එන්නී පර්වතදෙයැ ඔවුනට පැනුණු.

6857. පුතු කෙරෙහි ගිජු වූ ඒ මව ද එන්නිය දැකූ වෙසතුරුරජ ද මද්දෙවී ද පෙරගමන් කොට වැන්දහ.

6858. ආයතීවෙනි, මම තොප ලෙහෙලී මද්දි. තොපගේ පාසුවල වදිම් යි මද්දෙවී ද නැන්දෙණියන් පාසහල හිසින් වැන්ද

6859. දුරැ සිට සුවසේ ආ දරුවෝ මද්දෙවිය දැකූ මවුදෙනා කරා වසුපැවියන් මෙන් හඩමින් පෙරට දිවූහ.

6860. මද්දි දෙවී ද දුරින් සුවසේ ආ දරුවන් දැකූ භූතාවෙශ වුවක මෙන් වෙවුළුමින් (දිවගොස් ඔවුන්) කිරිදහරින් තෙමූ.

6861. රැස් වූ නැයන්ගේ මහභවෙක් උපන. පර්වතයෝ පිළිරැවී දුන්හ. පොළොව කම්පිත වූ.

6862. එ කෙණෙහි පොදඳහර ඔමින් පොකුරු වැසි වට. එ සඳ වෙසතුරු රජ නැයන් හා සමග සමග බවට ගියේ.

6863. මුනුබුරෝ ද ලෙහෙලී ද පුත් ද පියරජ ද මවුදෙවී ද යම් දවසෙකැ එකට රැස්වූහු ද එ දවස් ලොමුදහගැන්මෙක් වී.

6864. බිහිසුණු වනයෙහි එක්රැස් වූ සියලු රටවැසියෝ වෙසතුරු රජුට ද මද්දි දෙවියට ද බද්දිලි ඇති වැ හඩමින් ඔහු (පාමුල්නී පකිත වැ) මහරජුනි, තෙපි අපට ඉසුරු වව. දෙදෙන අපගේ රාජ්‍යය කරව යි අයදිත්.

මටක්ෂත්‍රිය කාණ්ඩ යි.

6865. ධම්මෙන රජස්¹ කාරෙනත් රධා පබ්බාජයිත් මං,
 නිඤ්ඤි ජාතපද වෙච නෙගමා ච සමාගතා.
6866. දුක්ඛතඤ්ඤි හි නො පුත්ත භුතභවං කතං මයා,
 යොභං සිචීනං චචනා පබ්බාජෙසිං අද්දසකං.
6867. යෙන කෙනචි වණෙණෙන පිතු දුක්ඛං උද්ධමහෙ,
 මාතු භගිනියා වාපි අපි පාණෙහි අක්කනො.
6868. තතො වෙසසනතරො රාජා රජොජලලං පවාහයි,
 රජොජලලං පවාහෙත්වා සච්චවණණං² අධාරයි.
6869. සීසං නභාතො සුච්චිකො සබ්බාහරණභුසිතො,
 පච්චයං නාගමාරුඤ්ඤ ඛගං ඛනයි පරන්තපං.
6870. තතො සට්ඨිසභසසානි යුධිතො³ වාරුදසසනා,
 සභජාතා පරිකරිංසු⁴ නන්දයන්තා රජෙසභං.
6871. තතො මඤ්චපි නභාපෙසුං සිචිකඤ්ඤා සමාගතා,
 වෙසසනතරො තං පාලෙතු ජාලිකණ්ඨාජිනා චූමහා;
 අපොපි තං මහාරාජා සඤ්ඤයො අභිරක්ඛතු.
6872. ඉදඤ්ඤි පච්චයං ලද්ධා පුබ්බෙ කිලෙසමනතො,
 ආනන්දියං ආචරිංසු රමණියෙ ගිරිබ්බජෙ.
6873. ඉදඤ්ඤි පච්චයං ලද්ධා පුබ්බෙ කිලෙසමනතො,⁵
 ආනන්දී වීක්ඛා සුමනා පුබ්බෙ සඛගමම ලක්ඛණා.
6874. ඉදඤ්ඤි පච්චයං ලද්ධා පුබ්බෙ කිලෙසමනතො,
 ආනන්දී වීක්ඛා පතීතා සභ පුබ්බෙහි ලක්ඛණා.
6875. එක්ඛන්තා⁶ පුරෙ ආසිං නිපිචං ඵණධීලසාසිනී,
 ඉති මෙතං චතං ආසි තුමෙං කාමාභි පුක්ඛකා.
6876. තං මෙ චතං සමීඤ්ජ්ජ තුමෙත සඛගමම පුක්ඛකා,
 මාතුජමපි තං පාලෙතු පිතුජමපි ච පුක්ඛකා,
 අපො පි තං මහාරාජා සඤ්ඤයො අභිරක්ඛතු.

1. බොමං - මජ්ඣං.
 2. සඛවණණං - මජ්ඣං. වී.
 3. යොධිතො - මජ්ඣං.
 4. පකිරිංසු - මජ්ඣං.
 5. සලෙමමනතො - මජ්ඣං.
 6. එක්ඛන්තී - මජ්ඣං. සතා.

6865. තෙපි ද දනවු වැස්සෝ ද නියමගම් වැස්සෝ ද එක් වූ ගෙන දූහැමින් රජ කරන මා රටින් නොදසුහ සි.

6866. පුත, අප විසින් නො කටයුත්තක් කරනලද, මා විසින් අභිවෘද්ධි නැස්මෙක් කරනලද, යම් බඳු මම සිව්චවැසියන්ගේ බසින් නිදෙස් තොප රටින් නොදපිමි.

6867. යම් කිසි අයුරෙකින් තමා දිවියෙහුදු පියහට උපන් දුක් ද මවට බුහුනට උපන් දුක් ද (පුත්‍ර තෙම) හරනෙ යා.

6868. ඉක්බිති වෙසතුරු රජ රජස්දලි සෝද හළි. රජස්දලි සෝදපියා පියව්වෙස් ධැරි.

6869. හිසින් ස්නාන කෙළේ පිවිතුරු වත් ඇතියෙ සච්චරණින් සැදුණේ 'පච්චය' නම් ඇළිඇතු පිට නැඟී පසමිතුරන් තවන කඩුව බැඳගත,

6870. ඉක්බිති තමා සමග උපන් මනා දැකුම් ඇති සැට දහසක් යෝධයෝ රජු සතුටු කරවමින් පිරිවැරූහ.

6871. ඉක්බිති සිව්කන්‍යාවෝ රැස්වූ මදි දේවිය ද නැහැවුහ. වෙසතුරු මහරජ ද ජාලිය කෘෂ්ණචරිතා දෙදෙනා ද තොප පාලනය කෙරෙත්වා! තවද සඳමහරජ තොප රකිව සි කිවු.

6872. මේ පිහිට ලදින් පෙර තමන් වෙනෙහි විඳි දුකුදු සිහි කොට රම්‍ය වූ වඩාගිරි කුස්හි සැණකෙළි කළහ.

6873. මදි දේවී මේ පිහිට ලැබූ පෙර තමා විඳි දුකුදු සිහි කොට දරුවන් ලැබූ යොජිනස් සිතැති වූ සතුටු වූ.

6874. මදි දේවී මේ පිහිට ලැබූ පෙර තමා විඳි දුකුදු සිහි කොට දරුවන් හා සමග යොජිනස් සිතැති වූ ආනන්දයට පැමිණියා.

6875. දරුවෙහි, තොප පතන්හි පෙර නිරතුරු එක්වෙලේ වළඳන්නී වූවු. බිමැ හෝනී වූවු. මෙසේ මට තෙල වත් වී.

6876. දරුවෙහි, මාගේ ඒ වුන සමාදනය අද තොප හා එක් වූ සමාදධ විය. දරුවෙහි, මව කෙරෙත් ද පියා කෙරෙත් ද උපන් ඒ සොම්නස පාලනය කෙරේවා. වැළිදු සඳමහරජ එය රකිවා.

6877. යං කිංඤ්ඤි කතං පුඤ්ඤං මහං වෙච්ච පිතුච්චි තෙ,
සබ්බෙන තෙන කුසලෙන අපරො ජං අමරො භවි.
6878. කප්පාසිකඤ්ඤි¹ කොසෙය්‍යං ඛොමකොදුඛරානි² ච,
සසසු පුණ්ණාය පාහෙසි යෙහි මද්දී අසොභථ.
6879. තතො ඛොමඤ්ඤි³ කායුරං අඛණ්දං මඤ්ඤෙඛලං,
සසසු පුණ්ණාය පාහෙසි යෙහි මද්දී අසොභථ.
6880. තතො ඛොමඤ්ඤි කායුරං ගිවේය්‍යං රතනාමයං,
සසසු පුණ්ණාය පාහෙසි යෙහි මද්දී අසොභථ.
6881. උණ්ණකං මුඛච්චුච්චුඤ්ඤි නානාරතෙන ච මාඤ්ඤෙ,
සසසු පුණ්ණාය පාහෙසි යෙහි මද්දී අසොභථ.
6882. උග්ගස්සං ගිඛනමකං මෙඛලං පටිපාදකං,⁴
සසසු පුණ්ණාය පාහෙසි යෙහි මද්දී අසොභථ.
6883. සුඤ්ඤාඤ්ඤි සුඤ්ඤාච්චුඤ්ඤි උපනිජ්ඣාය සෙය්‍යසි,
අසොභථ රාජපුත්ති දෙවකඤ්ඤාච නන්දනෙ.
6884. සීසං නභාතා සුච්චස්සා සබ්බාභරණභුසිතා,
අසොභථ රාජපුත්ති තාවතීංසාව අච්ඡරා.
6885. කදලීච වානචපුපිතා ජාතා විතතලතාවනෙ,
දන්තාවරණසම්පන්නා රාජපුත්ති අසොභථ.
6886. සකුඤ්ඤි මානුසිනීච ජාතා විතතපන්නා පතී,
හිග්‍රොධපසකධිමෙඛාච්චී රාජපුත්ති අසොභථ.
6887. තස්සා ච නාගමානෙසු නානිචද්ධඤ්ඤි කුඤ්ඤරං,
සතතිකම්මං සරකම්මං ඊසාදන්තං උරුලුභවං.
6888. සා මද්දී නාගමාරුඤ්ඤි නානිචද්ධඤ්ඤි කුඤ්ඤරං,
සතතිකම්මං සරකම්මං ඊසාදන්තං උරුලුභවං.

1. කප්පාසිකඤ්ඤා - මජ්ඣ.
2. ඛොම කොදුඛරානි - මජ්ඣ.
3. භෙමඤ්ඤා - මජ්ඣ.
4. පාඤ්ඤෙ - මජ්ඣ.
5. පටිපාදකං - මජ්ඣ.
6. නානිචද්ධංච - සා.

6877. මා විසිනුදු තොප පියා විසිනුදු කරනලද යම්කිසි පිනෙක් ඇද්ද එ හැම පිනින් තෙපි අපර අමර වව.

6878. යම් වස්ත්‍රයෙකින් මදි දෙව් ශෝභමාන වූ ද, එයට නිසි කසුපිළි ද නිහිටිපිළි ද කොමුපිළි ද කොදුම්බර රට නිපන් පිළි ද නැඳි මුසතිදෙව් ලෙහෙලියට යැවූ.

6879. ඉක්බිති යම් අලංකාරයෙකින් මදිදෙව් ශෝභමාන වූ ද එබඳු රන්මුවා ශ්‍රීවාහරණ ද අතුපලදනා ද මිණිමෙවුල් ද නැන්දණි ලෙහෙලියට යැවූ.

6880. ඉක්බිති යම් අබරණෙකින් මදිදෙව් ශෝභමාන වූ ද එබඳු (වන ඉඳි පල බඳු) යචරණමය ශ්‍රීවාහරණ ද මිණිමුවා ශ්‍රීවාහරණ ද නැන්දණි ලෙහෙලියට යැවූ.

6881. යම් අබරණෙකින් මදිදෙව් ශෝභන වූ ද එබඳු රන් මුඛුළු ද නන් පැහැ මිණියෙන් කරනලද කිලකාහරණ ද නැන්දණි ලෙහෙලියට යැවූ.

6882. යම් පළඳනායෙකින් මදිදෙව් ශෝභන වූ ද එබඳු රන් කසුකම් කළ තනපට ද රන්වොරසු ද මෙවුල්දම් ද පාදාහරණ ද නැන්දණි ලෙහෙලියට යැවූ.

6883. හුයෑ ඇමුණු අබරණ ද හූ රහිත අබරණ ද පිරික්සා බලා සැරැසී සිටී උතුම් රූ ධාරු රාජපුත්‍රී තඳුන් වෙනෙහි දෙවභනක මෙන් ශෝභන වූ.

6884. හිසින් ස්නාන කළ දිව්තුරු පිළිහන් සවිබරණින් සැඳි රදු තවතිසා වැසී දෙවසරක මෙන් ශෝභන වූ.

6885. බිඹුපල වන් ලවණින් සමාද්ධ වූ රාජපුත්‍රී විත්‍රලතා වනයෙහි හටගත් මාරුතයෙන් කම්පිත වූ කෙසෙල්ගසක් මෙන් ශෝභන වූ.

6886. ඉදුණු නුගපල බිඹුපල වන් ලවන් ඇති එ රදු උපන් විසිතුරු පියාපත් ඇති අභස්භි පියාසලා යන කිඳුරු ලිඛිණියක මෙන් ශෝභන වූ.

6887. ඇයට ද තරුණ වූ ගැඹුරු වූ නාද ඇති තෙජ් හී පහර ඉවසනු සමත් වියහිස් වැනි දළ ඇති බර උසුළන හස්තියකු එළැඹු.

6888. ඒ මදි දෙව් තරුණ වූ ගැඹුරු වූ නාද ඇති, තෙජ් හී පහර ඉවසනු සමත් වියහිස් බඳු දළ ඇති බර උසුළන ඇතු පිට නැඟුණු.

6889. සබ්බමහි තං අරඤ්ඤමහි යාවනොතස් මිඛා අහු,
වෙසසනාතරස්ස තෙජෙන නාඤ්ඤමඤ්ඤමහෙධයුං.
6890. සබ්බමහි තං අරඤ්ඤමහි යාවනොතස් දීජා අහු,
වෙසසනාතරස්ස තෙජෙන නාඤ්ඤමඤ්ඤමහෙධයුං.
6891. සබ්බමහි තං අරඤ්ඤමහි යාවනොතස් මිඛා අහු,
එකජ්ඣං සනනිපතීංසු;
වෙසසනාතරෙ පයාතමහි සිව්නං රට්ඨවඩ්ඪනො.
6892. සබ්බමහි තං අරඤ්ඤමහි යාවනොතස් දීජා අහු,
එකජ්ඣං සනනිපතීංසු;
වෙසසනාතරෙ පයාතමහි සිව්නං රට්ඨවඩ්ඪනො.
6893. සබ්බමහි තං අරඤ්ඤමහි යාවනොතස් මිඛා අහු,
නාසසු මඤ්ජුනි කුචීංසු;
වෙසසනාතරෙ පයාතමහි සිව්නං රට්ඨවඩ්ඪනො.
6894. සබ්බමහි තං අරඤ්ඤමහි යාවනොතස් දීජා අහු,
නාසසු මංජුනී කුචීංසු;
වෙසසනාතරෙ පයාතමහි සිව්නං රට්ඨවඩ්ඪනො.
6895. පථියනෙතා රාජමග්ගො වීචිනෙතා පුප්ඵසත්තො,
වසී වෙසසනාතරො යස් යාවතා ච ජෙතුකතරා.
6896. තතො සට්ඨිසහස්සානි යුධිතො¹ වාරුදස්සනා,
සමනතා පරිකරිංසු².
වෙසසනාතරෙ පයාතමහි සිව්නං රට්ඨවඩ්ඪනො.
6897. ඔරොධා ච කුමාරා ච වෙසියානා ච බ්‍රාහ්මණා,
සමනතා පරිකරිංසු;
වෙසසනාතරෙ පයාතමහි සිව්නං රට්ඨවඩ්ඪනො.
6898. හජාරුභා අනීකට්ඨා රථිකා පකතිකාරතා,
සමනතා පරිකරිංසු;
වෙසසනාතරෙ පයාතමහි සිව්නං රට්ඨවඩ්ඪනො.
6899. සමාගතා ජාතපද නොගමා ච සමාගතා,
සමනතා පරිකරිංසු;
වෙසසනාතරෙ පයාතමහි සිව්නං රට්ඨවඩ්ඪනො,

1. යොධිතො - මජ්ඣ.
2. පරිකරිංසු - මජ්ඣ.

6889. එ හැම වෙනෙහි යම් පමණ සැඩ සිටුවාවෝ වුහ ද ඔහු වෙසතුරු රජුගේ ගුණතෙදින් ඔවුනොවුන් නො පෙළා.

6890. එ හැම වෙනෙහි යම් පමණ ලිහිණියෝ වුහ ද ඔහු වෙසතුරු රජුගේ ගුණතෙදින් ඔවුනොවුන් නො පෙළා.

6891. සිව්ඵල වඩන වෙසතුරු රජු හික් මැ ගිය කල්හි එ හැම වෙනෙහි යම් පමණ සිටුවාවෝ වුහ ද ඔහු එක් තැනෙකැ රැස්වුහ.

6892. සිව්ඵල වඩන වෙසතුරු රජු නික්මගිය කල්හි එ හැම වෙනෙහි යම් පමණ සියොක්හු වුහ ද ඔහු එක් තැනෙකැ රැස්වුහ.

6893. සිව්ඵල වඩන වෙසතුරු රජු නික්මගිය කල්හි එ හැම වෙනෙහි යම් පමණ සිටුවාවෝ වුහ ද ඔහු මියුරු හඬ නො නැඟුහ.

6894. සිව්ඵල වඩන වෙසතුරු රජු නික්මගිය කල්හි එ හැම වෙනෙහි යම් පමණ සියොක්හු වුහ ද ඔහු මියුරු වැ කුප්ප නො කළහ.

6895. වෙසතුරු රජ යම් තැනෙකැ වීසි ද එ තැන් පටන් ජයතුරා කුට්ටි තෙක් ලදපස්මලින් අතුරනලද රාජමාර්ගය පිළියෙළ කරනලද.

6896. ඉක්බිති සිව්ඵල වඩන වෙසතුරු රජු නික්මුණු කල්හි මනොඤ දර්ශන ඇති සැටදහසක් යොධයෝ භාත්පසින් පිරිවරා ගත්හ.

6897. සිව්ඵල වඩන වෙසතුරු රජු නික්මුණු කල්හි අන්තඃපුර ස්ත්රීහු ද කුමාරයෝ ද වෛශ්‍යයෝ ද බ්‍රාහ්මණයෝ ද භාත්පසින් පිරිවරාගත්හ.

6898. සිව්ඵල වඩන වෙසතුරු රජු නික්මුණු කල්හි ඇතරුවෝ ද අසරුවෝ ද විසසරුවෝ ද පාබලසෙන් ද භාත්පසින් පිරිවරාගත්හ.

6899. සිව්ඵල වඩන වෙසතුරු රජු නික්මුණු කල්හි දනවු වැසියෝ ද නියමිගම්වැසියෝ ද රැස්වුහ.

- 6900. කරොටියා වම්බරා බහහසා¹ සුවමනො,
පුරනො පටිපඨිසු;
වෙසසනනරෙ පයාතමභි සිවිනං රට්ඨවධනනො.
- 6901. තෙ පාවිසුං පුරං රමිං බහුපාකාරනොරණං,²
උපෙතං අනගපානෙභි නවවරිතෙභි චූභයං.
- 6902. වික්ඛා ජානපද ආසුං නෙගමා ව සමාගතා,
අනුපාතෙත කුමාරමභි සිවිනං රට්ඨවධනනො.
- 6903. වෙලුකෙඛපො අවතතිත්ථ ආගතෙ ධනදයකෙ,
නන්දිපථවෙසි නගරෙ බන්ධනමොසෙඛා අසොසථ.
- 6904. ජාතරූපමයං වසසං දෙවො පාවසසි තාවදෙ,
වෙසසනනරෙ පටිට්ඨමභි සිවිනං රට්ඨවධනනො.
- 6905. තනො වෙසසනනරො රාජා දනං දක්ඛාන බානියො,
කායසස හෙද සපපඤ්ඤා සග්ගං සො උපපඨිථාති.

මහාවෙසසනතරජාතකං.

මහානිපාතවණණනා නිධිතා.

ජාතිකපාලි සමන්තා.

1. ඉන්ද්‍රිහසා - මිඝයං, සතා.
2. මහාපාකාර - මපයං.

6900. සිව්ඵල වඩන වෙසතුරු රජු නික්මුණු කල්හි හිස්වැසුම් දූවෝ පලභ ධාරුවෝ කඩුගත් අත් ඇත්තෝ සන්තාහ පෙරෙවියෝ රජුට පෙරටු වූ පිළිපත්හ.

6901. ආහාරපානයෙන් ද නාත්‍යාභීතයෙන් ද යන දෙකින් යුක්ත වූ, බොහෝ පවුරු හා තොරණ ඇති රම්‍ය වූ ජයතුරා නුවරට ඔහු පිවිසියහ.

6902. සිව්ඵල වඩන රජතුමරහු නුවරට පැමිණි කල්හි රැස්වූ ජනපදවැසියෝ ද නියමමවැසියෝ ද සතුටු වූහ.

6903. ධනදයක වෙසතුරු රජු (සියනුවරට) පැමිණි කල්හි පිළිහිස සිසැරීම පැවැතිණ. (වෙසතුරු මහරජුගේ අණ ගි) සතුටු බෙර ලැවී. හැම සතුන් බන්ධනයෙන් මුදන්තො යැ යි සෝඝ කෙළේ.

6934. සිව්ඵල වඩන වෙසතුරු රජු (නුවරට) පිවිසි කල්හි ඵ කෙණෙහි වලාකුළු රත්මුවා වැසි වට.

6905. ඉක්බිති ඒ ක්‍රමය වූ නුවණැති වෙසතුරු රජ (දිව් හිමියෝන්) දන් දී කාටුන් මරණින් මතු (තුසිපුර) සාර්භයට පැමිණියේ යි.

නගර කාණ්ඩ යි.

මහාවෙස්සන්තර ජාතක යි.

මහානිපාත වර්ණනා නිමි.

ජාතක පෙළ සමාපත යි.

ජාතක ගාථාදීපාද අනුකතමණිකා

අ	පිටුවනො
අකන්ධා මව්වසස වචනා	324
අකිව්වකාරී දුමමවධො	406
අකුට්ඨා සිවයො අසසු	394
අකුඤ්චරූපාභං භොතො	416
අකකුදො ස සරං එති	4
අකෙකාධන මනුසොභී	222
අකෙකාධනා පඤ්ඤවතී	348
අකෙකාධනො අසංසට්ඨො	258
අකෙකාසතී යථාකාමං	308
අකඛාභී නො තායං මුඛා නු ලදො	286
අකඛිසසං තෙ අභං අයො	12
අකකඛභී නො තායං මුඛා නු ලදො	282
අකභි යථා පජ්ජන්ති	4
අකභිසස පරිවරියාය	384
අකභිං නිජ්ජාලුයිනාන	366
අසං තං පතිසෙව්ඤ්ඤං	380
අදෙධ්‍යාලා කවචිකාරා ච	418
අඛණ්ඩ පව්වඛණ්ඩ සමපනො	12
අච්ඡිකම්පි භවති	26
අච්චුගහනා භී සිවයො	394
අච්ඡරිය මාවිකඛසි පුඤ්ඤසිද්ධිං	214
අච්ඡරිය රූපං වත යාදිසඤ්ච	212
අච්ඡිවා සබලා රුකඛා	420
අච්ඡිච්ඡුං වත භො රුකඛං	376
අච්ඡදනසස භායාමි	430
අච්ඡරකං මං පටිභාතී	16
අච්ඡරං වත ලොකසමිං	78, 390
අච්ඡිකම්පි භඤ්ඤාතෙ දීපි	50, 58
අච්ඡයාමෙසා තව භොතු මෙතති	288
අච්ඡතෙ මෙ ඉමං රතතිං	162
අච්ඡාපි සන්තානමයං	210
අච්ඡුතා අච්ඡුකණ්ණො ච	420
අච්ඡව කිව්වං ආතසං	22
අච්ඡායනං මනනගුණුපපනාං	172
අච්ඡායනො යාවයොගො	168
අච්ඡකින මරියා පඨං. ජනිජු	170, 176
අච්ඡලිං තෙ පග්ගණාමි	62
අච්ඡඤ්ඤත් පුපටිතා අච්ඡා	410
අච්ඡඤ්ඤපි කණ්ණපටිනො	382
අච්චියො සමුපපනාං	46
අච්චාලකා මට්ඨිඤ්චියො	234

අ

පිටුවකයා

අටඬංසා සුකකසුමහා	152
අටඬංසා සුකකා ඊමහා	112
අටඬානමෙකං දුකඛරුපං	438
අඩ්ඨට්ඨපාදෙ වතුපපදසස	296
අඩ්ඨමාසං ධාරියමානානං	420
අකතා ව මෙ සො සරණං ගතී ව	248
අතිකකනතවනරා ධිරා	28
අතීදනං දදිකාන	116
අතිභකඛාති අභුතෙන	308
අතියකඛා වසසවරා	378
අතිවෙලං නුන අමමාය	442
අතීතං නානු සොවාචී	18
අතීරදුඤ්චි පුරිසො	328
අත්ඤ්චි ධම්මඤ්චිනුසාස මං ඉසෙ	220
අත්ච්චි වෙ භාසතී භුරිපඤ්ඤා	302
අත්ථ අපත්ත වෙදෙභ	344
අත්ථ දෙවමනුසසානං	112
අත්ථී ජමඛාවතී නාම	320
අත්ථී නෙසං උසාමතං	58
අත්ථී නො ජීවකා දෙව	476
අත්ථීති වෙ නාරද සද්දභාසී	214
අපෙච්ච දෙවා පිතරො ව අඤ්චී	214
අථ වෙභි ඊතෙ න කරොති පුඤ්ඤං	176
අථ තං කෙන වණ්ණෙන	344, 352, 428, 458
අථ දකඛිසී හද්දනෙත	396
අථ නං අවවාසී ඉරන්දතී	280
අථ පාපානං කමමානං	208
අථසස භණ්ඩනං සොරං	394
අථසසා පොකඛරණියා	422
අථ වෙසසනතරො රාජා	476
අරාගමා පුභමලොකා	212
අරාසනමහා ඔරුඤ්ඤා	212
අරෙඤ්ච උදකනතඤ්චී	418, 426
අරෙඤ්ච පුපඵරසමසනා	412
අරෙඤ්ච පද්මාච්චිට්ඨා	418
අරෙඤ්ච වතනතී සද්දො	380
අරෙඤ්ච සකුණා සනතී	412, 424, 426
අරෙඤ්ච සාසපො ඛහුකො	422, 426
අරෙඤ්ච සීභවාඤ්ඤාචී ව	422
අරෙඤ්ච හෙට්ඨා පුරිසො	410
අරෙඤ්චකසකං බතා	314
අරො අනතා ව මෙ ජීකා	16
අරො අරොගං සොග්ගං	16, 478
අරො උභො අරොගා මෙ	488
අරො ධංසාව මකසාව	414, 428, 456, 468
අරොපි තං මහා රාජා	482

අ	පිටුවනැං
අදසසනෙන මඟහං තෙ	402
අදිට්ඨ පුබ්බං දීඨාන	278, 282
අදෙයෙ වත නො වුසුං	330
අද්ධා ඉමෙ අවතනිංසු	82
අද්ධා පජානාමී අහමපි එතං	276
අද්ධා සතං භාසසි නාගී ධම්මං	286
අද්ධා හි පඤ්ඤව සතං පසස්සා	304
අද්ධා හි සො සොචනී රාජ සෙට්ඨා	286
අද්ධා හි සම්මං භණ්ඨි	248
අද්ධං වෙ පාතයිස්සාමී	166
අධිම්ම ලඬං පරිණාමජං තෙ	278, 284
අධිපයාය එලං එකෙ	24
අධියනනි මහා රාජ	342
අනාණො ඤාතීනං හොතී	24
අනාරියරූපො පුරිපො ජනිඤ	316
අනාගතස්ස ජයාය	18
අනාගතං පච්චුයානනං	352
අනිග්ගරා ඉග්ගර සම්පයුක්තා	170
අනිද්ධිනං මහා රාජ	476
අනුජානාමී තං පුක්ඛං	382
අනුජානාහි මං අමම	380
අනුඤ්ඤිතො අහං මත්භා	6
අනුඬුතො අවපලො	256
අනුමොදමී තෙ දෙව	456
අනෙක රූචිරං රූපං	112
අනෙක රූපං රූචිරං	110
අත්ඨංතමං තස්ස න වඤ්ඤ සුරියා	216
අත්ඨා මාතා පිතා මඟ්ඨං	58
අත්ඨා භස්සා ව තෙ වාමෙහ	222
අත්ඨෙන පානෙන උපෙත රූපං	276
අපරෙ පසස්ස සන්තංපෙ	382
අපාර නෙය්‍යං අවචනතං	24
අපාර නෙය්‍යං යං කම්මං	24
අපි අතරමානානං	6, 8, 10,
අපි ජීවං මහා රාජ (සමාන ගාථා 2යි)	76
අපි ඤාතීතුලෙ ජීතෙ	384
අපි නො කිසානී මංසානී	476
අපිස්සා හොතී අස්සිතො	384
අපි භායකු නාග කුලස්ස අප්ඨො	274
අපුරුණං වත මහා රාජා	26
අප්පසෙතොපි වෙ මතනි	332
අප්පසෙතො මහා සෙනං	332
අප්පථාටා පුරියවලපී ව	422
අඛතාකුට සමා උච්චා	218, 220
අඛුතො වත ලොකස්මිං	84
අභයචාරමපි මෙ භස්සී	118

අ	පිටියකයා
අභයං සච්චි තෙ දමි	12
අමජ්ජපො අභං පුත්ත	16
අමනාපං චත තෙ ඤාති	398
අමනාප වාසං වසසි	400
අමිත්තා නසංසගෙය්‍යං	474
අමිත්තා නුන තෙ මාතා	398
අමිත්තා නුන නාඤ්ඤති	10
අඬං ඉච්ච පථෙ ජාතං	
අඬො කපිත්ථා පනසා	410
අඬො ච තාත නික්ඛනාතා	434
අඬො ජමුඛු කපිත්ථාව	418
අඬො තිලකා ච ජමුඛුයො	234
අමම අයසාස මා සොච්චි	162
අමමාය පතනු කෙසා	468
අයං අචච්චුති නාම	166
අයං එක පදී එති	426, 442
අයං එක පදී රාජ	62
අයං තෙ සාගුරො දෙව	332
අයං දෙවධා පථො භද්දං	52, 54,
අයං නාගො මහිඤ්ඤකො	166
අයං පඤ්චාල චඤ්ඤිතෙ	332
අයමපි දුතියො විජයො මමජ්ජ	250
අයමසස අසස රථො	134
අයමසස පොකඛරණි	132
අයමසස පාසාදෙ ඉදං	132
අයං මං මාණවො නෙති	262
අයං සො පුණ්ණකො යකෙඛා	232
අයං සො සාරථී එති	10
අයං හි සො ආගතො යං තමච්චසි	276
අයො පොකඛරසඤ්ජනා	220
අරියාවතංසොසි අනාරියරූපො	270
අලඛකතා සුචසනා	230
අලං මෙ කෙත රජේජන	6
අලභා පුබ්බං ලභාන	294
අලාතො දෙවදත්තොසි	224
අලීන විතත සඤ්චාරො	224
අචරුඤ්ඤසතං භරියා	444
අචරුඤ්ඤස්ස අරඤ්ඤසමිං	460
අචසි තිං මඤ්ඤ තීභං අගාරෙ	266
අචජේකා බ්‍රාහ්මණො දුතො	408
අච්චාපජේකා කථං අසස	250
අච්චාපජේකා සියා එච්ච	250
අච්චයනොතච ගච්චන්තා	416
අසතච්චතං නො පි ච දිට්ඨ පුබ්බං	272
අසමා නුන තෙ භදයං	434

අ	පිටවඩකා
අසමනිනොව ගණනා හි	266
අසමමොදියමපි වො අසස	394
අසසනං සයසනං නු තවයිදං	278, 284
අත්තී මෙ නාරද සද්දහාසී	214
අසසතරී රජඤ්ච එක මෙකං	298
අසසයා පනසා වෙ මෙ	436, 440
අසසත්ථං ව පරෙ ජාතං	406
අසසරතනමපි කෙසී	118
අසසාසකාති කරොහති	138
අසසාසයිතා ජතකං	50
අසසාස හෙසසාමී තෙ පතී	230
අසෙස ව සාරථී සුනෙත	14
අහං පතීඤ්ච පුනෙත ව	450
අහං හි කුඤ්ඤරං දසං	392
අහං සෙට්ඨාසමී දනෙන	82
අහං හි දෙවකො ඉදති එමී	212
අහං හි වනං ගච්ඡාමී	364
අහජ්ඣ අමුං පසෙසනු	442
අහඤ්ච ටො සාමීකො වාපි මඤ්ඤං	284
අහඤ්ච හරීයා ව මනුසසලොකෙ	278
අහඤ්ච මීගමෙසානො	152
අහමපි තාත ජාතාමී	162
අහමපි තාත පණ්ණාමී	428
අහමපි පබ්බජිසාමී	10
අහමපි වසුමා අබෙධා	164
අහමපි සබ්බෙසනෙන	148
අහිතං වත තෙ ඤාතී	398
අහි මහානුභාවොපි	148
අහු පුබ්බ නිමිත්තං මෙ	450
අහු වාසී කලිච්චෙගසු	398
අහො වත රෙ ජට්ඨී	442
අහොසිං සිවිරාජසස	320

ආ

ආජාතීයා හසුසසිංසු	472
ආදය බෙලුවං දණ්ඩං	404
ආදිකෙත වාරිමජ්ඣං ව	220
ආදියෙනෙව තෙ මඤ්ඤී	454
ආදු තෙ පහිතා දුතා	448
ආදු පඤ්ඤා තිමත්ථීයා	330
ආදු වාපං ගහෙත්වාන	438
ආනන්දෙ තෙ මහා රාජ	344
ආනාසිසසං මෙට්ඨනකෙ	402
ආමනතයසසු මෙ පුනෙත	430

ආ	පිටුවකයා
ආමනනයිත් රාජානං	364, 380
ආමනනයෙ භූරිදකං	152
ආමාය දසාපි භවකති හෙකෙ	248
ආයාගවස්සිති පුටුපචචායා	174
ආයුධබලවනානං	334
ආරකා පරිවජේසයා	260
ආරඤ්ඤකසස ඉසිනො	156
ආරාම වන ගුමෙඛ ව	244
ආරුඤ නාවං කරමානො	332
ආරුඤ පචරං නාගං	334
අරුළහා ගාමණියෙහි	32, 34, 36, 40, 378, 470
ආරොපෙනතු ධජෙත්තස්ස	472
ආරොහනෙ මහානිධි	26
ආලම්බානො හි නාගෙන	164
ආචකති ව පරිවකති ව	126
ආවේලිත සිඛසිනො හි මෙණ්ඩා	296
ආසජ්ජ ඛො තං ජඤ්ඤාපි	166
ආසිංසෙකෙව පුරිසො	26
ආභංගඤ්ඤා සධ්ධවිණා	346, 472
ආලම්බරා මුතීඛනා ව	102, 106
ආලාරිකා ව සුද ව	472
ආලාරියෙ ව සුදෙ ව	242

ඉ

ඉඛ්ඤ අනෙතපුරං මඤ්ඤං	340
ඉඛ්ඤ පසස මහාරාජ	340, 342
ඉඛ්ඤ මද්දී නිසාමෙහි	474
ඉඛ්ඤානුචිනෙතාසි සයමිපි දෙව	212
ඉචේචං ජතරං කඤ්ඤා	212
ඉචේචං මනනායනානං	478
ඉති කම්මානි අනෙවතති	210
ඉති මද්දී වරා රොහා	454, 456
ඉතො ගතා මහාරාජ	340
ඉතො ගතො දකඛසි තස්ස රාජ	216
ඉතො නිකා මහාරාජ	340
ඉතො චිත්තවලානාහං	462
ඉත්ථාගාරමපි තෙ දම්ම	18
ඉත්ථාගාරමපි තෙ දම්ම	20
ඉත්ථිඉමෙසස පචරා	348
ඉත්ථි සහසසං භරියානං	264, 266, 268
ඉත්ථි සියා රුපවතී	294
ඉදං අචේතරකං දිසා	390
ඉදං ව තෙසං කිළනතං	418
ඉදං ව පචචයං ලද්ධා	480
ඉදං ව මෙ මණිරතනං	240

ඉ	පිටුවක
ඉදං ච මෙ සතඤ්භනනං	414
ඉදං ච සුඤ්චා වරුණස්ස වාකාං	232
ඉදං තනො දුක්ඛතරං	448
ඉදං තෙසං පරස්සනනාං	446
ඉදං වඤ්චාන පිතරං	158
ඉදං වඤ්චාන මසවා	356, 462
ඉදං වඤ්චාන වේදෙහො	200
ඉදං වඤ්චාන සො යාමො	62
ඉදං වඤ්චා නිමි රාජා	114
ඉදං වඤ්චා බ්‍රහ්මබන්ධු	402
ඉදං වඤ්චා භූරිදනො	154
ඉදං සුඤ්චොථ පණ්ණාලං	352
ඉදං සුඤ්චාන නිගගොසං	162
ඉදං සුඤ්චාන බ්‍රහ්මබන්ධු	414, 426
ඉදමස්ස අමඛවනං	132
ඉදමස්ස අසොකවනං	132
ඉදමස්ස අසසරතනං	132
ඉදමස්ස උය්‍යානං සුසුඤ්චිකං	132
ඉදමස්ස කණිකාරවනං	132
ඉදමස්ස කුටාගාරං	132
ඉදමස්ස පාටලීවනං	132
ඉදමස්ස හස්ථීරතනං	132
ඉදමපි දුතීයං සල්ලං	60, 450
ඉදමපි පණ්ණිකං මග්ගං	16
ඉදමපි පාතීයං සීතං	66, 416, 428, 458
ඉදං චීතඤ්චිදං රට්ඨං	394
ඉදෙව අච්ඡිකං කණො	434
ඉදෙව තාව අච්ඡප්ප	10, 394
ඉදෙව තෙ නිසීතනස්ස	16
ඉදෙව යො හොති අධම්ම සීලො	214
ඉඤ්ඤොපකචණ්ණො	372
ඉඤ්ඤං බාහාරසී දුක්ඛණාති	182
ඉදෙහති එතෙ සමකා හවනති	186
ඉමං ගලෙ ගතෙහඤ්චාන	318, 326
ඉමං භොගොතා නිසාමෙථ	82, 464
ඉමං මංසංච පාතබ්බං	338
ඉමං මග්ගං හදය සොකං	134, 136
ඉමං මුළාලවටකං	450
ඉමං සුවණ්ණ භාලිද්දී	450
ඉමමිති නං පදෙසමිති	446
ඉමයමී මෙ සමණ භතො	52
ඉමස්ස හත්පාදෙව	338
ඉමා තා පොකඛරණියො රඉච්චා	452
ඉමා තා වන ගුම්බායො	452
ඉමෙ කුමාරෙ දීඤ්චාන	430

ඉ

පිටියකො

ඉලම කුමාරෙ පසසනෙතො	366
ඉලම තිට්ඨානති ආරාමං	436, 440
ඉලම තිට්ඨානති ආරාමං	452
ඉලම තෙ ජම්බුකා රුක්ඛා	436, 440, 452
ඉලම තෙ පි මඤ්ඤා පුත්තා	140
ඉලම තෙ හත්ථිකා අසසා	452
ඉලම නුන අරඤ්ඤසම්	474
ඉලම නො පාදුකා දුක්ඛා	440
ඉලම නො හත්ථිකා අසසා	436, 438
ඉලම සාමා සසොලුකා	452
ඉලම හංසා ච කොඤ්චා ච	452
ඉය්‍යසෙව වසම් කුසලො	56, 60, 64, 68

උ

උක්කුසා කුරුරා හංසා	426
උග්ගසන්නං ගිඛගමකං	482
උග්ගපුත්ත රාජපුත්තියානං	296
උග්ගා ච රාජපුත්තා ච	358, 360, 362
උට්ඨාවචා මෙ විචිධා උපකකමා	98
උච්ඡබ්බෙ මං නිසීදෙචා	8
උච්ඡබ්බෙ මෙ විචිනනති	448
උච්ඡාදයො ච නහාපනෙ	262
උච්ඡාතා කම්ම මෙධයෙඤ්ච	260
උච්ඡාන පරිවරියාය	60
උච්චෙති කනෙත තරමානො	360, 466
උච්චෙති ජාලි පතිට්ඨ	428
උච්චෙතං මුඛ චුලලඤ්ච	482
උච්චෙතා ච වානො නිරයමති දුසසහො	218
උච්චෙරෙන නදී සීද	82
උදකඤ්ච නිසීඤ්චියසං	166
උද්දපවනතං උද්දුළීතං	420
උද්දලකා සොම රුක්ඛා	412
උද්ධං කාරක ජාතාව	316
උද්ධකඛලො මාසම්මං කරොත්ත	292
උද්ධාර විපනනාස	154
උද්දුත්තඤ්ච මෙ අසස	164
උද්ධානාවපි මෙ අයො	348
උද්ධං තෙ කරිඤ්චාමි	204
උද්ධාචිකකෙන පුත්තං	138
උද්ධි දුම පරියායෙඤ්ච	410
උද්ධසකම්චා වෙදෙහං	202, 416
උද්ධාගතං රාජ උද්ධෙ ලකඛං	246
උද්ධෙහං අනතපානෙති	164
උද්ධසථං උද්ධසී	108

උ

පිටපතක

උපොසථං උපවිසුං	104
උපොසථං ච උපච්ඡි	102, 104, 106
උබ්බරියා පි මෙ අයෝ	350
උබ්බධනෙ මෙ හදයං	324, 330
උභතො සරං මුච්ඡිඤ්ඤං	420
උභයෙනව මං නෙති	84
උභො කුමාරා නීතකිකා	476
උභො පි කෙ අඤ්ඤාමනෙ වීදිකා	288
උභො සද්ධි සංඝා	462
උච්චිග්ගා නිකමච්ඡිකා	332
උච්චිකකා හවිසසාමි	134
උරුච්චෙල කසපො රාජා	224
උසහමපි යුථපතිං අනොජං	118
උසුභි සඤ්ඤි ච කොමරෙභි	92
උසුභි සඤ්ඤි සුනිසසතාභි	216

උඤ්ඤ

උඤ්ඤොරො යො සහතෙ ජිසව්ජං	226
උඤ්ඤොභු ච මෙ පසස	2

උඤ්ඤ

උඤ්ඤවිතො උඤ්ඤමකා	296
උඤ්ඤව චිකුඤ්ඤං නිග්ගඤ්ඤ	54
උඤ්ඤහතො පුරෙ ආසිං	480
උඤ්ඤ රාජීං වසිකාන	430
උඤ්ඤ රහොනං උභයො	350
උඤ්ඤායනො උඤ්ඤපථො	444
උඤ්ඤා මණි මානව කිං කරිසසති	240
උඤ්ඤා රාජ නිපජ්ජාමි	16
උඤ්ඤාය පසදකිණ්ණං	426
උඤ්ඤා සංචං වචනං හවෙය්ඤ	178
උඤ්ඤාපනං නගරං පදිසසති	290
උඤ්ඤ වෙඤ්ඤා ච රාජානො	80, 222
උඤ්ඤ නරානං චිකුරො ච දසා	250
උඤ්ඤ නිලා පදිසසතති	408, 416
උඤ්ඤ සීදනිකරෙ නාගා	110
උච්ච මාණවො උච්චථ	332
උච්චයො රාජ වසතිං	254
උච්චයෙහි පරිකඤ්ඤො	336
උච්චං අමුතං ච රඤ්ඤා ච	328
උච්චං බො යාතං අනුයාසී හොති	274
උච්චං වෙ තෙ ලඤ්ඤා වීමානං	280
උච්චං වෙ නො සො වීචරෙත්ථ පඤ්ඤං	250
උච්චං වෙ මෙ විලපනියා	376

එ	පිටුවනිකා
එවි. වේතං ජනො ජඤ්ඤා	164
එවි. ජානං වො බණ්ඩහාලො	124
එවි. තං අනුගච්ඡාමී	366
එවි. තං චිතනිකාන	338
එවි. තං සිවයො ආහු	364
එවි. තුවං නාග අසමපදෙසං	280
එවි. තුවං නාගී අසමපදෙසං	286
එවි. න මූලෙහාසි සුඤ්ඤාභී කමහන	270
එවි. නො සාධු පඤ්ඤාමී	54
එවි. මහඤ්ඤා පඤ්ඤා	352
එවඤ්ඤා මෙ විලපතො	406
එවි. වග්ගකරො සතොකා	8
එවි. චුකොත වජ්ඣ	140
එවි. සබ්බසික සමපනනං	246, 352
එවි. සමනුසාසිකා	262
එවි. හී යො වඤ්ඤානො මුහුඤ්ඤාභී	180
එවඤ්ඤා තෙ ලොකිඤ්ඤා විමානං	284
එවමෙතං මහාරාජ	334, 340, 346
එවමෙතං යථා මුඤ්ඤි	282
එවමෙව තුවං රාජ	318, 338,
එවමෙව නරො පාපං	204
එවමෙව නරො පුඤ්ඤං	206
එවමෙව කුනාමෙහසි	50
එවමෙව දුග්ගතො සතොකා	198
එවමෙව බාලසස පජජචිතානි	300
එවමෙව තුවං රාජ	324
එස භීයො පමුඤ්ඤාමී	76
එසයො රාජටසනි	262
එසසෙලො මහා මුහුඤ්ඤාමී	408, 416
එසසෙලො මහාරාජ	396
එසිකා පරිබායො ව	240
එසො වෙ සිවිතං ජජෙදු	360
එසො තෙ වාදුල පිතා	126
එසො හී වත මෙ ජජෙදු	152
එහී අමම පියධිකි	432
එහී කමෙහ මරිසසාම	440
එහී තෙ අහමකබ්බසං	402
එහී තං අනුසිකඛාමී	64
එහී තං අනුසිකසාමී	50
එහී තං පච්චෙනසාමී	6
එහී තාත පියපුතත	432
එහීදනි ගමිසසාම	252
එහීමං රථමාරුඤ්ඤා	84
එහී සමච්චිවතතඤ්ඤා	10
එහී සමම හරිපකඛ	318
එලමචරක සඤ්ඤාතා	420

ම

පිටවැනියා

මකඤ්චපි භූතානි	440
මකභාමුලෙ පහඨංච	186
මරබ්භිකා සුතරිකා ච මචජ්ඣා	92
මරොධා ච කුමාරා ච	6, 14, 266, 292, 346, 376, 484
මසඳෙහි ච දිලේඛිනි	470
මහරෙතං ධනුං වාපං	338

ක

කංචචජ්ජ ජාතා තසිතා	438
කසභවා කතමායා ච	424
කච්චායනො මාණවකොසචී රාජ	238
කච්චී අකශිරා වුක්ඛි	192
කච්චී අනතා ච තෙ ජිතා	16
කච්චී අරොගං යොග්ගං	16, 478
කච්චී උභො අරොගා තෙ	468
කච්චී ඩංසා ච මකසා ච	414, 428, 456, 468, 476
කච්චී තුඤ්ඤාච්චි වෙදෙහ	194
කච්චී තෙ සුඤ්ඤෙර ධම්මනීයං	318
කච්චී නු මෙ අයා සුතන	448
කච්චීනනු තාත කුසලං	14, 478
කච්චීනනු තෙ ජාතපද	48
කච්චීනනු භොතො කුසලං	414, 428, 456
කච්චී බහුච්චිං මාලාං	202
කච්චී රමසි පාසාදෙ	202
කච්චී වො කුසලං සුතන	476
කච්චීඤ්ඤ මජ්ජපො තාත	14
කච්චේරුභා ච වාසකානි	422
කකමං තං වනං සාම	62
කකු ධීතානං වෙදෙහ	210
කකුචා සරෙසු කිච්චානි	266
කථං කීර සුඤ්ඤාකාමායො	124, 126
කථං චන්දන ලිඤ්ඤාචො	372
කථං චරෙය්‍ය වුද්දෙසු	194
කථං ධම්මං චරිත්වාන	194
කථං ධම්මං චරෙ මචෙචා	194
කථං නාම සාමසමිසුන්දරාහි	134
කථං නාම සාමසමිසුන්දරෙහි	134
කථං නු අභිවාදෙය්‍ය	278
කථං නො අභිවාදෙය්‍ය	282
කථං නො ඤාණරං දජ්ජා	358
කථං භකෙහි පාදෙහි	12
කථං භවෙ භාසනි නාගරාජා	226
කථං හි ලොකාපච්චිකො සමානො	176
කථනනු කෙච්චිච මහොසඳෙන	316

	ක	පිටස්වකා
කථනනු වීරං ධාරෙතනී		372
කථනනු කාසං භද්දං		386
කථනනු පථං ගච්ඡන්තී		438
කථනනු යාතං අනුයාධි හොකී		272
කථනනු සො න ලජ්ජයා		438
කදලී මහා බහු වීත්‍රා		242
කදලීච වාතවජ්ජපිකා		482
කද සතඵලං කංසං		36
කද සතභ සතා හරියා		36
කද සතභං මෙසෙ		42
කදසසු මං අජරථා		40
කදසසු මං අමච්චගණං		42
කදසසු මං අරියගණං		42
කදසසු මං අසසගුමො		38
කදසසු මං අසසරථා		38
කදසසු මං ඔට්ඨරථා		38
කදසසු මං ගොණරථා		40
කදසසු මං ධනුගතාහා		40
කදසසු මං ජීගරථා		40
කදසසු මං මෙණ්ඩරථා		40
කදසසු මං රථාරුහා		40
කදසසු මං රාජ පුත්තා		42
කදසසු මං සජ්ජරථා		38
කදසසු මං සතසතා		42
කදසසු මං සොණණ්ණරථා		38
කදසසු මං හතීගුණං		38
කදහං අජරථෙ		34
කදහං අමච්චගණං		36
කදහං අරියගණං		36
කදහං අසසරථෙ		34
කදහං අසසාරුහෙ		36
කදහං ඔට්ඨරථෙ		34
කදහං කප්පාස කොසෙය්‍යං		32
කදහං චිණ්ඩ රුජකො		44
කදහං ගිරිඳුගෙහසු		42
කදහං ධනුගහෙ		36
කදහං සතං ගමෙහචාන		42
කදහං පොකඛරණියො රච්චා		32
කදහං මණිපලලබ්බෙ		32
කදහං ජීගරථෙ		34
කදහං ජීඵලං ජීකං	28,	30
කදහං මෙණ්ඩරථෙ		34
කදහං රථකාරොච්ච		44
කදහං රථසෙණියො		32
කදහං රථාරුහෙ		36

ක	පිටුවකිසා
කදහං රාජපුත්ත	36
කදහං සජ්ජුරජෙ	32
කදහං සබ්බහං යානං	42
කදහං සුවිඤ්ඤපලලමෙක	32
කදහං හජාරුගෙ	34
කදහං හජීගුමෙක	32
කපණං වීලපනී සෙලා	126
කප්පාසිකඤ්චි කොසෙයාං	482
කම්බලසසතරා උට්ඨන්ත	148
කම්මනාං සංවිධෙව්වාන	266
කම්මාරානං යථා උකකා	162, 324, 330
කරවීයා ච චග්ගා ච	324
කරෙරිමාලා වීනකා	418
කරොති චෙ දරුතීණෙන පුඤ්ඤං	176
කරොමී තෙ තං චචනං	2, 10
කරොවීයා චම්මධිරා	486
කලිමෙච නුන ගණ්ඤාමී	198
කලී භී ධිරානං කචං මගානං	174
කලාණං චත මං හචිං	46
කලාණකීඤ්ච සුවිමං	404
කසිරඤ්ච පරිකාඤ්ච	8
කාසමා නාභිහරියනාති	372
කසස අධිකං පරිග්ගය්ග	186
කසස එතානි අකඛිනි	186
කසස කඤ්චන පචෙට්ඨන	186
කසස ජඤ්චොනදං ජනනං	186
කසස නු එයො පදසද්දේ	64
කසස පසස චචො සුඤ්චා	196, 198
කසස පෙච්චුණහජානි	186
කසස ගෙරිමුනීඛො ච	186
කසස ලාධාරස සමා	188
කසස වාතෙන ජුජිතා	186
කසසනං මුඛමාහානි	462
කසසනෙ ලපනථා සුඤ්චා	188

කා

කාකා උලුකා ච රහො ලභිඤ්චා	180
කාමං ජනපදෙ මාසී	360
කාමං මං සිව්චොසා සමෙඛ	364
කායෙන වාචා මනසා	212
කායො තෙ රජසඤ්ඤානො	222
කාලඤ්චි ඤ්චා අභිජීහනාය	306
කාලඤ්ඤතා වික්කයාරො	224
කාසං කුසං පොච්ඤ්චිලං	384
කාසික සුවීච්චධිරා	128, 142
කාසියානි ච ධාරෙඤ්චා	372, 386

කී	පිටුවක
කීං තෙ වතං කීං පන මුහුච්චරියං	278, 284
කීං ධනං යං ජියෙථ	22
කීං පන තං අතීදනං	116
කීං මාණවසා රතනානී අපී	238
කීවජා ලද්දො පියො පුතො	66
කීනනු තාත ත්වං පජ්ඣායසි	230
කීනනු ඉයාං බලං අපී	156
කීනනු ත්වං වීමනො රාජසෙට්ඨ	310
කීනනුමා න රමයෙය්‍යං	134
කීනනු මුගො කීනනු පකෙචා	12
කීනනු සන්තරමානොච	2, 336
කීමංගියමසී වො තාත	466
කීමීදං අපපයෙඤ්ච	448
කීමීදං තුණ්හීභුතොසී	448
කීමබ්බියං ගහපතී	104
කීමෙතසො මහතො සොසො	46
කීසමීං මෙ සිවයො කුඨා	362

කී

කීවා පටඛයා උරගා ව හෙකා	178
කීළෙ රාජා අමචෙචතී	256

කු

කුකුඤ්ඤා කුචිරකා	424
කුකුඤ්ඤා නදතී මාතඛෙයා	472
කුටජා සලලා නිපා	412
කුටචී කුටඨකගරා	410
කුණාලකා බහු චත්‍රා	240
කුණ්ඩලෙසු සුසිතෙ මාලෙ	468
කුතො ව යුපෙ මණිසඛිට මුනා	180
කුතො නු ආගච්ඡසී දෙවචණ්ණී	212
කුතො නු ත්වං භාරදවාජ	464
කුතො නු සමම ආගමම	58, 320
කුමාරිකෙ උපසෙනියෙ	52
කුමාරියොපි වදෙථ	116
කුමභවෙ පඤ්ඤා කුරියා	262
කුමඤ්ඤා මකරා වෙඤ්ඤා	242
කුමෙබාදරො භග්ගපිට්ඨී	434
කුරරී භතජාපාච	160, 374
කුසලං පටීනඤ්ඤා	154
කුසලකෙඤ්ච නො මුගෙම	428, 456
කුසලකෙඤ්ච මෙ පුතන	14, 478
කුසලකෙඤ්ච මෙ මුගම	414
කුසලකෙඤ්ච මෙ සමම	318

කු	පිට්ඨකයා
කුසලසේනී ව මෙ සමඤ්ඤා	392
කුසලා නට්ටගීතසස	18, 20
කුසලො සබ්බනිමිත්තානං	350
කුභිතඤ්ඤා රට්ඨ නව ජාතභූමි	238

කු	388
කුටාගාරෙ සධිසවාන	

කෙ	
කෙන දුකුල මනෝතපි	66
කෙන මබ්භාහනො ලොකො	20
කෙන මං පඨමං නෙමි	84
කෙන වා වාචපෙයොන	464
කෙන වා වීකලං කුසො	202
කෙවලො වාසි නිගමො	358
කෙසග්ගභණ්ඩුකෙඛිපා	384
කෙසෙසු ජටං බන්ධිතවා	468
කො වෙ සමිච්ඡන්දාදය	72
කොඤ්ඤා මධුරඤ්ඤා පියඤ්ඤා කෙකං	252
කොට්ඨකෙ උසුකාරසස	54
කොට්ඨාගාරඤ්ඤා කොසඤ්ඤා	22
කොට්ඨි සුඤ්ඤා සුලො ව	424
කො තෙ දිට්ඨා රාජකලී	144
කො තෙ බලං මහාරාජ	392
කො තං චුභා බාහු වනසස මජ්ඣෙකං	150
කෙදුනි නභාපට්ඨිසසති	72
කොදුනි භොජයිසසති	72
කොහු තෙ හගවා සප්ථා	48
කොහු බ්‍රාහ්මණවචණ්ණන	156, 162
කොහු මං උසුනා වීජ්ඣති	56
කොහු මෙ ජට්ඨිපඤ්ඤා	46
කො හු වා තං කසස වා	56
කොමාරි සහසසහං හරියා	458
කොයං මජ්ඣෙකං සමුද්දසමි	24
කොරණ්ඩකා අනොජා ව	422
කොරව්‍ය රාජසස බනඤ්ඤාසස	232
කො රාජසුකං නිසහං	404
කොලිනියායො ඉධ ජීවලොකෙ	96
කොසලේයං සෙට්ඨිකුලෙ	208

බ	
බජ්ජරෙත්ථිලාමයා	234
බණ්ඩාලුකලම්බානි	468
බණ්ඩාකං මෙ පතනි	444

බ

පිටුවක

බන්ධුයම්නිතා ව නයො ව වේද	184
බන්ධාන න වෙසාන න බලිං භරනති	178
බද්ධවහාර වණ්ණසභා	186
බන්ධං භවෙ භාසති නාගරාජා	226
බරා බාරොදිකා තත්තා	220
බරාජනො ජටී රුමි	164
බලවකපාදො අඛිනමො	434
බලං සාලං පසුං බෙත්තං	260

බි

බිබ්භාරති සමාපනතං	348
බිබ්භං රතිං වීඤ්ජහෙති සබ්බං	226
බිඤ්ජං ගීවං පසාලෙති	168
බිඤ්ජං මමං උඤ්ඤිතං කාතියාන	272

බී

බීයතෙවසස නං පුඤ්ඤං	204
බීයතෙවසස නං පාපං	204
බොමා ව තස්ස පදුමා	418

භ

භවිජරං වදෙරං කුමාරෙ	116
භවිජරං වො සරණියො	126
භවිජනො සො භාරද්ධාපො	414
භණ්ණාමසෙ මණිං නාන	156
භණ්ණාහෙතං මහානාගං	158
භනාධා ගිරිවිදුභ්භානං	398
භනිතෙත වීලිච්චිචා	388
භබ්භා මෙ ධාරයන්තියා	354
භමිහිරෙ අපමෙයාසමිං	24
භවං සහස්සං උසහස්ඤ්ඤා නාගං	228
භහපනසොපි වදෙරං	116

භා

භාමවරං නිගමවරං	122
භාමෙ භාමෙ සතං කුමිභා	472
භාවො නස්ස පජායතති	6

භී

භීව්භා බද්ධා කීසස ඉමෙ පුනෙතෙ	92
------------------------------	----

ග

පිටුවකයා

ගුණො කසපගොතොයං	192
ගුණසස හි ගුණමෙව සාධු	310, 312
ගොමණ්ඩල පරිබ්බලො:	22

ස

සමමභිතතො මනුජා පිටනති	94
සරමාවසමානසස	250

ච

චට්ඨකාරා කුකකුටා නාගා	424
චණ්ඩල පුනොපි අධිච්ච වෙදෙ	184
චක්කාමයා ජානපද	50
චන්දං ඛො කං දෙහලායසි	230
චමරී මොරහකෙති	388
චමෙසයකා නාගමාදියො	234
චමුං විහනනති එළකසස	296
චමුච්චාසි ජමාසෙති	414
චරිතාපි බහුං හදුං	196
චරියා තං අනුබන්ධො	350
චරියාය අයං අයො	350
චාතුද්දසිං පණ්ඩුසිං	100, 104, 106, 198
චාතුරනො මහාරචො	350
චාපො වුත්තදරො අසස	258
චාපො දුත්තදරො ධිරො	258
චාරුත්ඛිරුකං වෙජ්	410
චිත්තකුටොති යං ආහු	112
චිත්තා ජානපද ආයුං	486
චිත්තං මං වින්දති සුන්දරියා	100, 102,
චිත්තලොරු සුසිතෙ	356
චිරං විවාදෙ මම තුඤ්ඤසස	248
චීවරං පිණ්ඩපාතංච	104, 106, 108
චුලාසිති මහා කපෙස	196
චෙතියො පරිකරිංසු දීඝවා	392
චෙලුකෙඛපො අවත්තං	486
චොරා ධනසස පකෙතනි	22

ජ

ජකලිච මිඨි ජාපං	446
ජකලිච මිඨිං ජාපා	446
ජන්දකදු රාජිනො අසස	262
ජනනං හි එකංච මති සමෙති	316
ජමායං වෙ තිසිඤ්චියං	166

ජ	පිටුවකයා
ජවං චලිතං පඩිතගතං	72
ජානාසි ඛො රාජ මහානුභාවො	316
ජයො මහාරාජ පරාජයො ච	248
ජාතරූපමයං වසසං	486
ජාතරූපමයා කණණො	234, 236
ජාතීමනං අජවං ච	82
ජානාථී මාණව කයාහමසථී	252
ජාලිං කණ්ඨාජිනං ධීතං	458
ජිණෙණහමසථී අබලො	402
ජිගතං පොසං ගවාසසඤ්ච	222
ජිවිහංච පසස ඛලිපෙ න විඤ්චං	94
ජීවිතං නුන තෙ වසනං	140
ජෙට්ඨපුකතං උපගුඤ්ඤ	264
ජෙට්ඨො අට් මජ්ඣමො කණ්ඨෙට්ඨො	310

ධී

ධීතෙ මජ්ඣන්තිකෙ කාලෙ	384
----------------------	-----

ක

කං ච දීඝවාන ආයතනීං	478
කං චන්දන ගඤ්චරසානුලිකතං	252
කං වෙනං අනුයාසිංසු	396
කං තඤ්ච ගතිමා ධීතිමා	250
කං කං කණ්ඨාජිනාවොච	440
කං කං වෙනා පුරකඤ්චො	394
කං කං පිතාපි අචච	120
කං කං බුද්ධී මහාරාජ	370
කං කං මාතා අචච	118
කං කං ගන්තවාන යාවස්සු	402
කං කං දච්චුං මහාරාජ	164
කං කං පතීත මඤ්ඤකථිං	168
කං කාදිසිං පාණඤ්ඤිං	346
කං දීඝවා වෙතපාමොකඤ්ච	392
කං දීඝවා රාජා පරමපතීතො	290
කං දෙවා පටිතන්දිංසු	112
කං නාගකඤ්ඤ චරිතං ගණෙන	276
කං පඤ්චරෙන පුච්චස්සු	318
කං පච්චං බුහාරඤ්ඤං	404
කං භාවිතතඤ්ඤකරං	156
කං මෙ තථා භොතු වසෙමු තීහං	252
කං මෙ වතං කං පන බුහම්චරියං	280, 284
කං මෙ වතං සම්ඤ්ඤජජ	480

ක	පිටිවිසයා
කං මෙ සුඛිට්ඨං සුදුතං	408
කං වීමානං අභිජ්ඣාය	152
කං සුඛං අමනොපුර	116
කං සුඛං අමනුසෙසා	144
කං සුඛං ඛණ්ඩහාලො	144
කං හඤ්ඤමානං නිරයෙ වජ්ජනං	216
කගරඤ්ඤි පලාසෙත	206
කග්ග තෙ මයමක්ඛාමි	396
කඤ්ඤි දිසවාන ආයතනං	14, 476
කඤ්ඤි දිසවාන ආයතනී	160
කඤ්ඤි දිසවාන වෙදෙහො	202
කඤ්ඤි සොචණ්ණයෙ පිටේ	200
කඤ්ඤිව කුමාරං මසවා සමඛිති	182
කතද්දසා මීගො සාම	58
කතො අන්ධානමාදය	70
කතො අස්ස සහඤ්ඤානි	470
කතො කණ්ණාචිනායාපි	450
කතො කතතා කරමානො	466
කතො කුමාරා පකාසාමු	432
කතො කුමාරා බ්ඛරීතා	432
කතො කුමාරෙ ආදය	432
කතො බොමඤ්ඤි කායුරං	482
කතො ච බො සො ගතඤ්ඤාන	318, 322
කතො ච පායාසි පුරෙ	322
කතො ච රාජා කරමානො	84
කතො ච රාජා පායාසි	14, 322
කතො ච රාජා වෙදෙහො	324
කතො ච සො අපකාලම	318
කතො වුතා සා වුසනී	356
කතො වුතාහං වෙදෙහ	198, 208, 210
කතො වුතො ඉධ ජාතො	196
කතො දෙඤ්ඤත රත්තස්ස	200
කතො නාගසහඤ්ඤානි	470
කතො නිසබ්බත මත්තං කං	220
කතො පට්ඨාය පාසාදෙ	212
කතොපි පටීරාජානං	348
කතො මද්දිව්චි නභාපෙඤ්ඤං	480
කතො සො පණ්ණිකො ධිරො	330
කතො රත්තා වීචසනෙ	200, 360, 376, 456, 462
කතො රථසහඤ්ඤානි	470
කතො රාජා කරමානො	14
කතො වෙසසනිතරො රාජා	438, 440, 474, 480, 486
කතො සට්ඨිසහඤ්ඤානි	470, 480, 484

	ක	පිටුවනො
කතො සුඡ්භං මහාරාජ		382
කතො සෙනාපති රඤ්ඤ		190
කතො සෙනාපති රාජා		470
කතො සො බ්‍රාහ්මණො ගන්ධවා		404
කතො සො බ්‍රාහ්මණො භීතො		402
කතො සො බ්‍රාහ්මණො ලුඤ්ඤ		432
කතො සො මුද්‍රකාභිධියා		192
කතො සො රජප්‍රමාදය		432
කතො සො විරුණො නාගො		232
කඤ්ඤා නා නන්දිකා බිඩ්ධා		22
කඤ්ඤා නෙ පුට්ඨව්‍යාසො		170
කඤ්ඤා නෙ සො පාතුරහු		168
කඤ්ඤා කුමාරං සො	362,	476
කඤ්ඤා නවින්තී ගායතී		252
කඤ්ඤා පඤ්ඤා සානුවරො		150
කඤ්ඤා බිඤ්ඤාභරා වග්ග	398,	474
කඤ්ඤා මිත්තං අසෙවිසසං		208
කඤ්ඤා සඤ්චන්ත ගතං තං		220
කදයං අසිතො ධාතො		442
කත්‍රාස්‍රං කුමුදා යුක්තා		192
කදසී යං භිංසනකං	358, 380, 432,	458
කදහං බ්‍රාහ්මිණා භික්ඛා		450
කමගනභී වෙළරියං මහගසං		238
කමඤ්චුක්ඛා සරණං පවිසසා		180
කමඤ්චුක්ඛා රාජපුත්තී		456
කමනීසකමම හද්දන්තා		396
කමනුපුච්ඡී වෙදෙහො	188,	198
කමනනු යායුං බ්‍රහ්මවො		192
කමබ්‍රවී මහාරාජා		382, 386
කමබ්‍රවී රාජ පුත්තී	364, 382 384,	386
කමානුපන්තං අසිප්පතා පාදපං		220
කමාරුහන්තී නාරියො		218
කසමා අහං කුසනා වධාය යුක්තො		272
කසමා පලපුටසෙසව		206
කසමා සකඤ්ච අසකඤ්ච		460
කසමී මෙ සිවියො කුඤ්චා		392
කසස උක්කර පුබ්බන්ත		396
කසස කොමාරිකා හරියා		234
කසස වෙනො පටිසෙසාසි		406
කසසජ්ජහං අත්තසුඛී විධෙයො		254
කසස නෙ අනුමොදනභී	456,	460
කසස නෙ සබ්බො ආනන්දො		48
කසස තං දදන්තො දනං		82
කසස තං වචනං සුඤ්චා	148, 154, 332,	462
කසස සොහං න දසසාමී		408

	ක	පිටුවනො
තසසි පාදෙ ගහෙතොන		10
තසසි පාදෙ පමජජනා		68
තසසි පුට්ඨො වීයාකාසි	86, 88, 90, 92, 94, 96, 98, 100, 102, 104, 106, 108, 110, 112	
තසසි චෙකා දුතියාසි		320
තසසි යානං අයොජෙසුං		192
තසසි රජජසස සො භීතො		12
තසසි රජජසසහං භීතො		8
තසසි රඤ්ඤා අහං පුත්තො		4
තසසි සධාගපපමඤ්ඤාය		78
තසාහං මනො පරස්ඤා		156
තඤ්ඤා කසස වා පුත්තොසි		56
තඤ්ඤා දෙව සපඤ්ඤා		204
තඤ්ඤා සෙට්ඨො තමඤ්ඤාතරොසි		228
තං නො ආවිකරොති භූමිපාල		310
තං නො වීනොසසසි රථං ච නඤ්ඤා		290
තං මං නාගෙන ආලඤ්ඤා		164
තසසා උත්තරපුට්ඨොන		398
තසසා කාමාති සම්මනො		320
තසසා ච නාගමානොසුං		482
තසසානුජං ධීතරං කාමියාමි		270
තසසා බාලාං අභිගමිංසු		200
තසසා ලාලඤ්ඤා සුඤ්ඤා		376
තසසා ලාලපමානාය		446
තසසාවිදුරෙ පොකඛරණි	412, 418	
තසසා යායනහ කාලමිභි		444
තසසා සුමජ්ඣාය පියාය හෙතු		290
තසසාහං ඵරුසං සුඤ්ඤා		8
තං කමමං නිභිතං අට්ඨා		208
තං ඛජ්ජමානං නිරයෙ වස භතං		216
තං ගුණො පටිසම්මොදි		192
තා ච සත්තසතා හරියා		44
තා තං තස්ස ගතාවොට්ඨං		398
තාය සෙනාය මිටිලා		316
තාවතීංසෙ ව යාමෙ ච		246
තීණමාසි පලාසමාසි මෙණ්ණො		296
තීංස මෙ පුට්ඨ නාට්ඨකො		334
තීණ ලතා ච ඔසඤ්ඤා		442
තීණ්ණො භීයො රාජා ගඛං		336
තිත්ථකානි පියාලානි	64, 76, 414, 428, 458	

කී

කීණි උපපලජාතානි	418
කීණි තසසාරුජාතානි	422

	අ	පිටුවනංක
කුමේභ ව පුතෙත පසෙසථ		444
කුමේභහි බ්‍රහෙම පකතො	404,	406
කුඤ්ඤ මංසෙන මෙදෙන		408
කුඤ්ඤව සම්බලං හොතු		414
කුලා යථා පග්ගහිතා	206, 254,	256
කුට්ඨෙ ගට්ඨාමී අනොම පඤ්ඤ		298
තෙ ආගතෙ මුද්ධනි ධම්මපාලො		254
තෙ ගන්ධබ්බෙ ව රක්ඛසෙ		230
තෙ ගන්ධවා දීසමඤ්ඤානං	390,	474
තෙ ජෙත්වා මච්චුනො ජාලං		28
තෙ තස් අමේභ පඤ්ඤානා		390
තෙ තස් ගහපතයො අවොචිංසු		118
තෙ තස් ජුෂ්ඨ උභයෙ සමාගතෙ		248
තෙ දීඤ්ඤාන ලබ්බෙනත		150
තෙතීධ රඤ්ඤා වරමාභීජෙති		238
තෙ නුන පුත්තකා මඤ්ඤා		444
තෙ පාචිසු අකඛමදෙන මනතා		246
තෙ පාචිසු පුරං රච්චිං		486
තෙ පාචිසු බ්‍රහ්මරඤ්ඤා		474
තෙ මනුඤ්ඤා මිභං වාපි		382
තෙ ජිගා වීය උඤ්ඤාණණ		446
තෙ රාජ පුත්තියා පුතෙත		476
තෙ වසසපුගානි බ්‍රහ්මනි තස්		98
තෙසමපි තාදීසකං ඉට්ඨනති		122
තෙසං ලාලප්පිතං සුඤ්ඤා	370,	442
තෙසං ලාලපමානානං		74
තෙසං සධිකපාමඤ්ඤාය		460
තෙසං සුඤ්ඤාන නිගෙසාසං		474
තෙසාහං පභිතො දුතො		408
තෙසු මනතා කීලනතා ව	376,	380

ඊ

ඊනා ව මඤ්ඤිමෙ පුරා	448
ඊනා මෙ නපපතෙයසුං	354
ඊයා ඉඤ්ඤා නසංසෙය්‍ය	314
ඊයොපි තස් පකකන්දුං	378
ඊලා ජවෙන භායනති	14
ඊලා සිඛිතට්ඨකා වෙස්	412

උ

උකඤ්ඤා වාපහං බාහුං	362
උජෙජමු බො තෙ සුනානුං සුනොනං	270
උදො මෙ න වීයෙථ	462
උදම් න වීකමපාමී	356, 430, 458

ද

පිටුවකයා

දදුම් හොතො හරියං	460
දදුම් දනි තෙ හරියං	324
දදුම් දනි මෙ හරියං	322, 324
දදුලලමානා ආහෙතඤ්ඤා	100
දදුලලමානා මහානිධි	26
දදුමි නිකඛසහස්සං තෙ	344
දදුරිතො පඤ්ඤානො වා	6
දදුමාසෙ ධාරඨිචාන	356
දදුසෙසු කාලියො ඡ ව	246
දදුජෙජු මො පඤ්ඤානානි හොතො	214
දදුසෙසු රාජියො සෙතා	246
දදුසෙසු පඤ්ඤානා අහු	314
දදුසෙසු මානලී රඤ්ඤා	84
දදුහරා ව රුකඛා වදා ව	420
දදුහරා කුං රුපවතී	400
දදුහරාපි හී මියතඤ්ඤා	20
දදුහරා විය අලවකාරා	348
දදුහරා සත්තසතා එතා	128
දදුහරො යුචා නානි බුහා	66
දදුනානි දෙති කොණ්ඩකඤ්ඤා	118, 120
දදුනමස්ස පසංසාම	464
දදුසං දසිකඤ්ඤා සො දජ්ජා	464
දදුසෙ කම්මකරෙ පෙසෙසු	262
දදුසො ව පඤ්ඤාසුඤ්ඤා යසෙසු ඛාලො	304
දදුනකපුඛං න හාපෙසා	260
දදුනතා නිකඛසහස්සං මෙ	344
දදුඛං අධියසෙ මායං	342
දදුචා වා යදී වා රතඤ්ඤා	256
දදුසවාන තං විමලං භූරිපඤ්ඤා	282
දදුසවාන පතීනං සාමං	70, 72
දදුසවාන ලොකවතනනිතා	48
දදුසවා මණිං පහස්සරං ජාතිමනනං	238
දදුසවා සමනනිතෙ සොරෙ	382
දදුචං උපයාවනා	136

දී

දීසස්ස කෙසා අසිතා	66
-------------------	----

ඊ

ඊසකතඤ්ඤා හී නො පුහ්න	468, 480
ඊසකතං වත හො රඤ්ඤා	464
ඊසකරං වත තෙ ඤ්ඤා	398
ඊසකං මො දෙව ජායෙත	124
ඊසකං මො මෙ ජනාසර	120
ඊසකස්ස හදයං ආසී	446

ද

පිටියකා

දුකඛ්ඵපනීතො පී නරො සපඤ්ඤා	26
දුගදං දදමානානාං	460
දුදීපො සාගරො සෙලො	80
දුභතො වනවීකාසෙ	368
දුමං ඉව පථෙ ජාතං	406
දුමං යථා සාදුඵලං අරෙඤ්ඤා	300
දුයයිට්ඨං තෙ නවමීයං	400

දෙ

දෙවතානුසී ගජබ්බො	2
දෙවපුතො මහීඤ්ඤා	84
දෙවිරාජ නමො ත්‍යක්ඛු	354
දෙවවාහවහං යානං	234, 736
දොරං නළකිසාචී	198
ද්විතී සමණ වකඛුචී	54

ධ

ධජො රථසස පඤ්ඤාණො	386
ධනවධා හී තෙ නාගා	188
ධනුග්ගහානං පවරං	384
ධම්මකාමො සුතාධාරො	250
ධම්මංවර මහාරාජ	76, 78
ධම්මං නොසාදු හණථ	68
ධම්මාසසාපච්ඡිං කුමචී	370
ධම්මෙන රජජං කාරෙනතං	480
ධම්මො මනුජෙසු මානිනං	228
ධවසසකණ්ණං ඛදීරා	410, 416
ධානා විධානා වරුණො කුචෙරො	170
ධාරසීමං මණිං දීව්‍යං	152
ධාරෙතොනා බ්‍රාහ්මණං වණ්ණං	408, 410, 412, 416, 418, 426
ධීරා ච බාලා ච භවෙ ජනීඤ	298

න

න ඉට්ඨකා භොගතී සීලා විරෙනපි	182
න ඉමං අකුසලො දීව්‍යං	154
නකඛනෙන උකුපබ්බෙසු	402
න බො නො දෙව ප්‍යසාමී	454
න භුඤ්ජමකං විචරෙය්‍ය	314
නග්ගා නදී අනුදකා	384
නව මෙ තාදීපො වණ්ණණා	80
නවමිඤ්ඤ ව්‍යමහිතො නාග	278
නවමිඤ්ඤ ව්‍යමහිතො නාපි	282
නවා පි මෙ සිවලී සො අභතෙකා	52

න	පිටියකා
නවායං බ්‍රාහ්මණො නාන	440, 466
නවාහමෙතං ඉච්ඡාමී	144
න වාහං තසස දුබ්බායං	360
න වාහං පණණං භුඤ්ජාමී	16
න වෙච්ච තෙ තතං පාපං	354
නච්ච ඊත තුරියෙහී නාදිතෙ	290
නඤ්ජාදයො සුඤ්ඤානිඤ්ජායො	242
න නාච භාරො පරිපුරො	204
න තෙ කට්ඨානී භික්ඛානී	452
න තෙ බ්‍රාහ්මණං ගච්ඡාමී	400
නඤ්ඤී කීඩා උඤ්ඤී රතී	400
නඤ්ඤී දෙච්ච පිතරො වා	194
නඤ්ඤී ධම්මසස විණණසස	194
නඤ්ඤී මෙ සිප්පට්ඨානං ටා	402
නඤ්ඤී හනිතා වා ජෙය්‍යා වා	106
නදනතු හෙරි සකකථා	12
න දිසසතෙ අගභිමනුසව්ඨා	174
න දුක්ඛං අහිනා දට්ඨං	400
න දෙච්ච ජෙය්‍යං වචනා	470
න ධනෙන න විතෙන	232
න නිද්දානං ඛත්‍රං මඤ්ඤා	256
න නු ඤ්ඤී සද්දමසොසාසි	450
න නු මද්දී වරාරොහා	450
න නො විවාහො නාගෙහි	148
නඤ්ඤා නුත මරණෙන	342
නඤ්ඤා ජීව පුණා ච	412
න පණ්ඩිතා අනත සුඛසස හෙතු	306
න පුද්ගො මඤ්ඤාමානො	258
න බධිරො න මුගොසමී	2
න බාලහං ඉඤ්ඤී ගච්චජය්‍ය	258
න හච්ච ඵනී පුඤ්ඤාඤ්ඤා	416
න මඤ්ඤං මනනිකං නාමං	356
න මිගාජින ජාතුවච්ච	48
න මීගෙ න පි උය්‍යානෙ	26
න මෙ ඉදං තථා දුක්ඛං	434
න මෙ ඉදං යථා දුක්ඛං	60
න මෙ ජඤ්ඤා මනී අඤ්ඤී	394
න මෙ දෙසො උභො පුණා	458
න මෙ මංසානී බජ්ජානී	56
න මො තෙ කාසිරාජනඤ්ඤී	68
නමො තෙ කාසිරාජනඤ්ඤී	62
නමහී දෙවො න ගඤ්ඤබ්බො	2
නසිධ සතනී සමණබ්‍රාහ්මණා වා	280, 286
න රඤ්ඤා සද්දියං වඤ්ඤා	256

න	පිටියැක
න රඤ්ඤ සමකං භුඤ්ඤ	256
න රියො ඉමා සමපරිභින්නගතතා	96
න වා මායං මණිකෙයො	154
න වාස මහිරොවාමී	430
න වෙ තෙත්තංස ඛද්ධා මෙ	16
න වෙ රාජා සබා හොති	258
න සාධාරණ දර්ශ්ණ	250
න සාධු ඛලවා බාලො	300
න සිප්පමෙතං විද්ධාති හොගං	298
න සිරි තරමානඤ්ඤ	320
න සො මුගො න සො පකෙඛා	12
නභනුනායං රට්ඨපාලො	140
නභනුනිමස්ස රඤ්ඤ	140
නභි කුටකාරිස්ස හවනති තාණා	96
නභිනුන කුසාං කලාණි	400
නභි රාජකුලං පතො	254
නභෙතා යාව යොගී	430
නභෙතෙ දුලලහා දෙව	190
නභෙතෙ සුලහා කායා	80

නා

නාග නාසුරු කලාණි	342
නාගවර වවො සුඤ්ඤානි මෙ	230
නාගාව කප්පිතා දහරී	334
නාගො හමසමිං ඉඤ්ඤා	150
නානී දුරෙ හවෙ රඤ්ඤ	258
නානී මඤ්ඤමී රාජානං	148
නානී වෙලං පභාසෙයා	258
නාධිවච ලඤ්ඤං පරිණාමජං මෙ	278
නාධිවච ලඤ්ඤං න පරිණාමජං මෙ	284
නානාදුම ගණාකිණණං	244
නායං පුරෙ උත්තමති	294
නාරදෙ ඉති මෙ නාමං	48
නාලං අත්ථා වනො දච්චුං	66
නාසස් වොරා පසහතරී	4
නාසස් පියං න පලලඛකං	256
නාසස් හරියාභි කීලෙයා	256
නාහං අකාමා දුසිච්චි	382
නාහං අසඤ්ඤා පකෙඛා	8
නාහං එවං ගතං ජාතු	106
නාහං තමි පි කරිස්සාමී	432
නාහං තමි පි කුලෙ ජාතං	400
නාහං ථීජාධිපො හොමී	156

නී

පිටප්පියා

නීතකිණිකා න්‍යාපෙකා	466
නීකබමනෙත මහාරාජෙ	386
නීකබිනත සකා පච්චකා	190
නීග්‍රොධංච පචෙ ජාතං	406
නීචචබ්‍යා හතො ලොකො	20
නීජකිඤ්ඤා සිවයො සබ්බෙ	408
නීඤ්ඤා භද්දි විජමනිකා	46
නීනාගාදිකා තෙ පඨවි	456
නිමනාසි ච නාමෙති	114, 463
නීමි හවෙ මාතලීං අජකිභාසථ	86
නීයාම දෙව සුඤ්ඤා	190
නීඋයෙ තාව පසසාමී	84
නීරයං නුත ගච්ජාමි	62
නීරිඤ්ඤා සනතං අසඤ්ඤාකායං	176
නීචකෙසිකාන රථං	474
නීචාතවුඤ්ඤා චද්දෙසු	260
නීචෙසනාමි තෙ දෙව	332
නීචෙසනානි මා පෙකා	332
නීචෙනෙසු සොබ්බෙසු	148
නීසජ්ජ රාජා සමෙමාදී	192
නීසමම බන්ධිතො කසිරා	308
නීසමම චත්තං ලොකසස	24
නීසීද දුනි රාජීසි	112

නී

නීචෙ වොලම්බතෙ සුරියො	444
නීසමානං කුමාරා තෙ	436, 440
නීලනෙතො නීලහමු	354
නීලවසුධිරානෙතො	470
නීලුපපලාහං විමලං අනාහං	112, 228

නෙ

නෙදීප්පා තෙ අමිතානං	320
නෙ ච තං අනිමඤ්ඤාමි	164
නෙච මං ත්වං පනිමෙතං	52, 54
නෙච මඤ්ඤං අයං නාගො	162
නෙච මිභා නාසසුනො පි ගාවො	180
නෙචය්‍ය මඤ්ඤි හකුට්ඨි	458
නෙචායං කෙසා දීප්පනති	448
නෙචෙස ධම්මො න පුනෙතං කිම්චි	264
නෙසධම්මෙඤ්ඤා මහාරාජ	68, 332, 364
නෙසාද පුනෙතො හදුනෙත	56

නො

නො හසෙථ ඡත්තමාදෙති	222
--------------------	-----

ප

පිටුවකයා

පකකාමී ජො රුණණමුට්ඨො	404
පට්ටනොන වා පි කුපිතො	122
පට්ටඤ් නිරයො ජොරං	158
පඤ්ච ධුපං දිසසන්දං විමානං	100
පඤ්ච පණ්ඩිතා සමාගතා	308
පඤ්ච පණ්ඩිතා මයං හදනොත	302
පඤ්චාල පවුග්ගන සුරසෙන	246
පඤ්චාලො සබ්බ සෙනාය	314
පඤ්ඤවා බුද්ධියමපනොතා	260
පඤ්ඤය ව අලාභෙන	8
පඤ්ඤසුපෙතං සිරියා විභීනං	298
පඤ්ඤවෘජ්ඣා මහොසධොති	312
පඤ්ඤ හවෙ හදයං පණ්ඩිතානං	288
පට්ටගභීතං යං දින්නං	394, 396, 416
පට්ටමමං ගතං සලලං	56
පට්ටනොතා රාජමග්ගො	484
පට්ටරාජුභී තෙ කඤ්ඤා	18, 22
පට්ටමමොදිනො රාජා	194
පණ්ඩිතො සුතසමපනොත	188
පණ්ඩිතො ව වියනොතා ව	268
පණ්ඩිතමබලසඤ්ජනතාං	358; 392
පණ්ඩි කිසියාසි දුබ්බලා	228
පතාකා වමමිනො සුරා	336
පඤ්චාන යානං අතුලානුභාවං	276
පදුමං ජාලිනො දෙභී	450
පදුමං යරා හස්ගතං	158
පදොධා භුමමනනලිකබසමී	350
පබ්බතයාහං ගඤ්චාදනො	74
පබ්බතො ගිරිදුගගසු	162
පහාසති ඉදං ව්‍යමහං	102, 104, 106
පමනොතා මනනනාතීනො	324
පරදරං න ගවෙජ්ජයාං	462
පරදිනනකෙන පරනිට්ඨිතෙන	52
පරසසවා අඤ්ඤානාවාපි හෙතු	302
පරිග්ගහං ලොභ ධම්මඤ්ච සබ්බං	226
පරියාගතං නං කුසලං	210
පරියායවපි මෙ අයොග	350
පරුළුභකච්ඡනබලොමා	356
පරුළුභකච්ඡා තගරා	82
පරොසහස්සපාසාදෙ	244
පරොසහස්සමි සමනාතවෙදෙ	182
පලලවොසසු සසිකාන	388
පලසතා ව ගවජා ව	242
පසනගමුඛවණණසි	338

ප	පිටුවිකා
පසාරය සන්තකණ්ඩ	48
පසස වතුණ්ඩ පුරියණ්ඩ	244
පසස කුං පණණ්ඩාලායො	240
පසස තොරණමගෙහසු	240
පසස නගරංසු පාකාරං	240
පසස පබ්බතපාදෙසු	242
පසස හෙරි මුතීධාන ව	242
පසස මලෙල සමජ්ජසම්.	242
පසසසන්තං මුහුං උණං	218
පසසාමී වොහං දහරං	18
පසසාමී වොහං දහරිං	18
පසෙසසු දෙවකණ්ණදො	244
පසෙසසු පොකබරණිදො	244, 246
පහුකතොයා අනිබානකුලා	90
පහුකහකෙකිං හවතී	4
පාටලී සමුද්දකප්පාසී	422
පාඨිනවණණි තොත්තංසා	336
පාථෙය්‍යං මෙ කරොති	402
පාදෙ දෙව පසාලෙහී	316
පානාගාරෙ ව යොණ්ණ ව	240
පාපකං වත තෙ ඤාතී	398
පාපානී කම්මානී කරොති බාලො	298
පාපං සභායං ආගම්මි	208
පාරිකෙ කාසිරාජායං	66
පාලෙවටා රචිහංසා	426
පාලෙවතා හවෙය්‍යා ව	410
පාසාදගතො වීදෙහසෙලොධා	296
පිබ්බලො ව වීතතො ව	434
පිතු මාතු වහං වතො	6
පිතො පියෙන සබ්බමි	454
පිතාලොකාරා පිතවසනා	334, 378
පුකණ්ණ පුරියසසි තෙ ජනිතු	312
පුච්ඡස්ස මං රාජ තවෙය අත්ථො	214
පුච්ඡාමී කඤ්ඤාරං අනොමපණ්ණං	226
පුච්ඡාමී නං නාරද එකමසුං	214
පුච්ඡාමී නං මහාබාහු	80
පුණණපානං පලබෙහාහී	6
පුණණමපී වෙතං පධවී ධනෙන	274
පුත්තා පියා මනුස්සානං	468
පුත්තෙ ව මෙ උදීකෙබ්බි	264
පුත්තෙ පසුණ්ඩ ධණ්ණකණ්ඩ	454
පුත්තෙසු මග්ගීදය්‍යාසී	364
පුත්තෙහී දෙව යජිතබ්බං	116

	ප	පිටුවකියා
පුතො මෙ සසන ජායෙථ		462
පුතං ලහෙථ වරදං		354
පුතං වා භාතරං සංවා	258,	262
පුපුලොම මවජාකිණ්ණං		398
පුන පි භතොත දකෙබ්බු		200
පුජාභිභාරසස වනසස මජ්ඣේ		150
පුබ්බෙ ව බොසි මෙ වුතො	122, 124,	126
පුබ්බෙවසස කතං පුඤ්ඤං		204
පුරතො විදෙහෙ පඤ්ඤා		244
පුරතො සෙතතො යාති		332
පුරිමං සරති සො ජාතිං		12
පුරිමං සරාමභං ජාතිං		8
පුරිසසස වධං න රොවෙයාං		462
පුරෙ පුරජා කා කසස භරියා		184
පුරං උඤ්ඤාසයමපනතං		240
පුජතො ලහතෙ පුජං		4
පෙත්තිකං වා ඉණං භොති		164
පෙලකා ව විසාසාද		424
පෙසෙථ කුඤ්ඤරෙ දන්ති		334
පොසෙතා තෙ ජනෙත්ති ව		346
පංශුරා වකුලා සාලං		420
ඵාරුසකං විහතලකං		144
ඵලං අඛං හතං දියවා		50
ඵලානමිව පකකානං		22
ඵුජති වරවණ්ණාහෙ		354

බ

බහුකා තව දිනාං		142
බහු කීවා පටංභා ව		382
බහුජනො පසනොධාසි	292,	346
බහු ජානපද වසෙඤ්ඤා		6
බහු දුක්ඛ පොසියා වඤ්ඤං		138
බහුනී වසස පුගානී		414
බහුපකාරො නො භවං		114
බහු වසසගණෙ තස්ස		208
බහු හස්සී ව අසෙස ව		48
බහුභී වතවරියාභී		384
බහුං වීදං මුලඵලං		446
බාරාණසියං ගභපති		108
බාරාණසියං ඵීතාය		196
බාරාණසී පව්ඤ්ඤා		150

බ

පිටුවක

බාලෙහි දනං පඤ්ඤිතං	194
බාලො නිං ඵලමුගොසි රාජ	326
බාලො බොසි තුවං කුඨො	70
බාලො බොසි තුවං දිකො	70
බාලො බො නිං පමනොසි	70
බාලො බොසි තුවං මනො	70
බාලො බො නිංසි විමනොසි	70
බාලො බොසි තුවං සුමනො	70
බිලසනමි මං කනා	142
බිජකසස ව්චො සුභා	198
බුජ්ඣසු බො රාජකලී	144
බුභවරියසස වෙ භඤ්ඤා	154
බුභාවාලීගාකිණණං	68

භ

භතකුපරියෙසනං චර	230
භයං හි මං විජුති සුත දිස්වා	94-96
භයංහි මෙ විජුති සුත දිස්වා	90
භරියාය මං නිං අකරි සමඛිං	288
භටනති තසස වතොරො	62
භසසනති මකරජෙහි	412
භාසසතු මුදුකා වාචා	316
භීරු කිමුපුරියා රාජ	58
භුභා සකඵලෙ කංසෙ	386
භුභිඤ්ඤො වරුඤ්ඤො නාමනාඤ්ඤො	290
භෙරි උපලවණණාසි	352
භොගචති නාම මජ්ඣිමෙ	234
භොගී ඤෙ සතභි ඉධුපපනා	280
භොගී හි ඤෙ සතභි ඉධුපපනා	286

ම

මසදෙවෙසු රාජිසි	114
මච්චනාබ්භාහතො ලොකො	20
මඤ්ඤකණ්ණාජිනං දසිං	416
මඤ්ඤ සහසස නෙතනසස	182
මණ්ණො සබ්බමුක්ඛා ව	44
මණිං අනණං රුචිරං පභසසරං	228
මණිං පභසස මඛලො	154
මඤ්ඤකා වෙලකෙදු	424
මඤ්ඤි ව සුභතකා දිස්වා	478
මඤ්ඤි භතෙ භතොන	458
මඤ්ඤි ව සුභතකෙ දිස්වා	478

ම

පිටවැනියා

මදදී ව සිරසා පාදෙ	476-478
මධු ව මධුලබ්බී ව	422
මධුනීව පලාතානී	370
මනසා පි න පතතබ්බා	152
මනුසෙසා උදුහු යකෙබ්බා	434
මනො දන්තපථජෙවනී	224
මනො මනුසසසා යථාපි ගවේජ	288
මනොහරො නාම මණි මමායං	238
මමං ඔහාය ගව්ජනං	46
මයමපි නානි මඤ්ඤම	164
මයමෙව බාලමහපෙ ඵළමුගා	318
මයා පෙතං සුතං සමම	166
මසුරකොඤ්ඤාගණසම්පසුට්ඨං	230
මසුරකොඤ්ඤාභිරුදං	150
මසුරකොඤ්ඤාභිරුදෙ	354
මසුරගීවසංකායා	418
මයොචිතා ජානපද	348
මඤං තෙ දරිකා දෙව	464
මඤං පියා පුතතා	140
මරණං වා තයා සඤ්ඤං	364
මහතා වානුභාවෙන	50
මහාජනසමාගමමණි සොරෙ	296
මහානුභාවසස මහොරගසස	270
මහානුභාවො වසසසහසසජීවී	172
මහාපථං නිව්ච්ච සමව්ඤ්ඤානු	292
මහාය ඤ්ඤං යජීන්තා	158
මහාසනං දෙව මනොමවණණං	170
මහීඤ්ඤො දෙවවරො යසසී	172
මහීසා සොණසිගාලා ව	424
මහොරගො අතමනො උදගො	282
මහොසධ අතීතෙන	326
මං පඨමං සාතෙහී	140
මං පසස මඤ්ඤා පුතෙත	454
මංසරසභොජිනො	128
මංසරසභොජිනො නභාපනක සුත්තාතා	142, 144
මංසා පුට්ඨා සධිකුලියො	472

මා

මා කාසියානී ධාරෙච්චා	382
මා ව කඤ්ච වණ්ඩබ්බකෙ	376
මාණවො වමමීනො සුරා	334
මාතරං පඨමං දජ්ජං	346

ම

පිටවැසියා

මා තසස සඤ්භෙසි	122
මාතා දීපද ජනිඤ්ඤ සෙට්ඨා	310
මාතා පෙතති හරං ජනතුං	370
මාතා පෙතතිහරො අසස	260
මාතාහි තච ඉරඤ්ඤි	230
මාතු හරියාය භාතුච්ච	352
මා කං චිඤ්ඤ රුච්චි	140
මා කං භාසි චිභාරාජ	330
මා නං දුඤ්ඤන සකෙඤ්ඤ	360
මානො දෙච අච්චි	120, 122, 124, 136
මා පඤ්ඤිතියං විභාවිය	2
මා පුතක මා ච පතිං	136
මා පුතක සඤ්භෙසි	118, 120
මා බාලාං පරිදෙවෙසි	60
මා බාලහං පරිදෙවෙථ	68
මා මෙ කං අකරා කච්චං	400
මා රොධිසි නාග අසභමසථි	288
මාලඤ්ඤි ගඤ්ඤි විලෙපනඤ්ඤ	280, 284
මාලාකාරෙ ච රජකෙ	242
මාලාගිරි හිමවා යො ච ගිජෙකා	172, 182
මාලා ච ගඤ්ඤිතා ධනඤ්ඤි	412
මා වො රුච්චිඤ්ඤි ගමනං	394
මා සමෙච්චං අච්චිඤ්ඤ	466
මාසඤ්ඤිඤ්ඤං අමඤ්ඤිඤ්ඤො	46
මා හෙච කං යකෙඤ්ඤ අභොසි මුලෙහා	270
මා හෙච ධමමෙසු මනං පඤ්ඤිති	264
මා හෙච නො රාජපුතඤ්ඤ	442, 458
මා හෙච නො රාජපුතො	450

මි

මිඟං දීපවාන සායනානං	368
මිගානං වියසාසමපෙචසා	60, 68
මිගා නමඤ්ඤි රාජානො	444
මිගො උපට්ඨිතො ආසි	58
මිට්ඨොයං ගභපති	106

මු

මුඤ්ඤාමණිකනක විභුතානි	140
මුත්ඤ්ඤා පඤ්ඤා සඤ්ඤා	472
මුහුතො විය සො දිට්ඨො	210

මු

මුලෙහා හි මුලහමාගච්ච	204
----------------------	-----

මො	පිටුවකො
මොසං තෙ ගජජිතං රාජ	336
ය	
යඤ්චිජ්ජ ඛිජ්ජකො දුසො	206
යඤ්චි ව සා ආභරති	468
යඤා පි ආගතො අයො	352
යඤා සරාමී අත්තානං	58
යථසකාරානි හි ඉට්ඨකානි	182
යථා අගනාවා සබ්බාමි	402
යථා අයං නිමිරාජා	82
යථා අහු ධතරට්ඨො	220
යථා ආරඤ්ඤිකං නාගං	366
යථා කදලිතො සාරං	328
යථා සාරදෙ ආකාසො	112
යථා පයො ව සබ්බො ව	460
යථා පලසනං වම්මි	340
යථාපි ආසභං වම්මි	338
යථාපි ඉබ්බා ධනධඤ්ඤ භෙතු	186
යථාපි බීරං විපරිණාමධම්මි	174
යථාපි තනොන විතනෙ	20
යථාපි නියතො භාතා	332
යථාපි මචෙජා ඛලිසං	318, 324
යථාපෙනං සුසානසමී	344
යථා මයං අද්දසකා	96, 474
යථා යාචිතකං යානං	114
යථා රුකෙබ්බ තථා රාජා	4
යථා වාරිවභො පුරො	20, 420, 458
යථා වේසසනාගරො රාජා	378
යථා සිම්බලිතො සාරං	330
යථා භොනති ගාමනීගමා	134
යථෙව ඛලකී භුමා	264
යථෙ ව වරුණං නාගං	286
යද කනෙරුසබ්බසස	368
යද ව දහරො දහරා	400
යද දකඛ්ඪි නච්චනෙත	366
යද දකඛ්ඪි මාතබ්බං	366
යද දකඛ්ඪි භෙමනෙත	368
යද මොරිඪි පරිකිණණං	368
යද සමාගතා ආසුං	478
යදසස සීලං පඤ්ඤඤච	254
යද සීහසස වාග්ගසස	368
යද සොසසසි නිගෙභාසං	368
යදහං දුරකො භොමී	356
යද හෙමනතිතෙ මාසෙ	368

ය	පිටුවසංඛ්‍යා
යදි කිර යථිනා පුකොභි	124
යදි කෙවි මනුජා එනති	390
යෙපි තෙ සිව්සෙට්ඨස්ස	476
යෙ බ්‍රාහ්මිනා යෙ ච සමණං	378
යෙ මං පුරෙ පච්චදෙනති	446
යෙ මාතරං වා පිතරං වා ජීවලොකෙ	94
යෙ වුද්ධා යෙ ච දහරා	378, 462
යෙ වෙ අද්දකියා න රමනති එකිකා	80
යෙසං පුබ්බෙ බන්ධෙසු	142
යෙ සීලවං සමණං බ්‍රාහ්මණං වා	88
යෙ සුද්ධධර්මස්ස පලාපෙන මිත්තං	90
යෙ හි කෙවි මහාරාජ	380
යෙ භික්ඛු පුබ්බෙ නියාංසු	130
යො ඉච්ඡති දීඛබොගඤ්ච	210
යො ඉච්ඡති පුරිසො හොතුං	210
යො කිච්ඡගතස්ස ආතුරස්ස	310
යො කොපනෙයො න කරොති කොපං	226
යො චජෙථ මහාරාජ	342, 344
යො චස්ස සුකතො මග්ගො	256
යො චෙ පිතුභද්දසස්ස පද්ධිඉ	310
යදි තත්ථ සහස්සානි	68
යදි තෙ සුතා බීරණ ජීවලොකෙ	100
යදි තෙ සුතො පුණ්ණකො නාම යකෙඛා	270
යදි පස්සනති පවනෙ	390
යදි මෙ අජ්ජ ජාතරාසකාලෙ	294
යදි සකුණි මංසමිච්ඡති	130, 132
යදෙවි ත්‍යාහං චචනං	10
යදෙවි වරුණො නාගො	286
යදෙස ලොකාධිපතී යසස්සි	168
යනත්‍ර කුචං අගමා මච්චලොකං	276
යනත්‍රනාහං ජායෙයාහං	126
යමෙතමකඛා උද්ධං මහනතං	300
යමෙතං කුමාරෙ අද්ද	460
යසමා ච එතං චචනං අභුතං	178
යස්ස තෙ හදයෙනානෙවා	282
යස්ස නත්ථි සරෙ දයො	464
යස්ස පුබ්බෙ අණිකානි	372
යස්ස පුබ්බෙ ධජග්ගානි	370
යස්ස රත්තා විචසනෙ	20
යස්ස රුක්ඛස්ස ඡායාය	4, 274, 308

ය

පිටුව

යසසානුභාවෙන සුභොග ගඛනා	172
යසසා මුදුනලා පාද	372
යසසා මුදුනලා හත්ථා	372
යසසා හී ධම්මං මනුජො විජඤ්ඤා	308
යසසු පුංඤ්ඤ අසවරධුරගනෙ	130
යසසු පුංඤ්ඤ රථවරධුරගනෙ	130
යසසු පුංඤ්ඤ හස්ථවරධුරගනෙ	128
යසසු මං පතීමනොතසී	62
යසසු සායනහ සමයං	448
යසෙසකරකම්මි සරෙ වසෙයා	274
යසෙසව සරෙ භුඤ්ඤායා	322
යා ඉවෙජ පුරිසො භොකුං	210
යා කාවී නජෙජා ගඛනමභිසසවකසී	300
යා කාවී නාරියො ඉධ ජීවලොකෙ	102
යාවං දදන්තු හස්ථිනං	344
යාතානුයාසී ච හවාහී මාණව	272
යා තං සිවාය සුභාන	384
යා දළිද්දී දළිද්ද සස	386
යා දීසං කුරුකෙ මිත්තං	206
යා දෙවතා ඉධාගතා	144
යා සීතා ධතරට්ඨසස	166
යානසනාවා ච මෙ භොථ	432
යානී කානී වී පුපානී	422
යා පි හී තා සකුණියො	122
යා මෙ සා සනාමී ජාතී	208
යාව ආමනතයෙ කදාසී	232
යාවනොතා පුරිසසසත්ථං	314
යාසසු ඉත්ථසහසසස	374
යාසසු සිවාය සුභාන	374
යා සීලවතී අනඤ්ඤධෙයා	310
යුවා ච දහරො වාසී	18, 22
යුවා චරෙ ඉහම්මරියං	18
යුපසස තෙ පසුබන්ධෙ ච බාලා	180
යෙ කෙවී කුපා ඉධ ජීවලොකෙ	184
යෙ කෙවී පුගායනතත්ථා භෙකු	88
යෙ කෙවී බද්ධා මම අස්ථි රටෙධි	292
යෙ කෙවී මව්වා ඉධ ජීවලොකෙ	102
යෙ කෙවීමෙ කාරණිකා විරොසකා	94
යෙ කෙවීමෙ මච්ඡරිනො කදරියා	86
යෙ කෙවීමෙ මනුජා ජීවලොකෙ	212
යෙ කෙවී විහාරා මම පට්ටයෙන	292
යෙ කෙවී සස්ථානගතා මනුඤ්ඤා	94
යෙ ජීවලොකසමීං අසාධුකම්මිනො	92, 98
යෙ ජීවලොකසමීං සුපාපදිට්ඨිනො	98
යෙ ජීව ලොකසමීං සුපාපධම්මිනො	88, 90

පිටවැනියා

යෙ නෙ දසවරා දිනනා	356
යෙ දුබ්බලෙ බලවනොතා ජීවලොකෙ	86
යෙ ධජථී අමනුසසා	144
යෙන කෙනවි වණෙණන	480
යෙන තිං විමාල පණ්ඩු	282
යෙන සචේත බණ්ඩහාලො	144
යෙන සචේතයං සාමො	72, 74
යෙන සතතු බිලඛා ව	304
යෙනොච්ඡා ජානපද	348
යෙ පණ්ඩිතා අක්දසසා හවනති	226
යෙපි තත් තද ආසුං	192
යොජයගතු රථෙ අසෙස	12
යො තිං දෙවමනුසෙසසු	148
යො තිං මචේජර භුතෙසු	456
යො දෙති සයනං වත්තං	262
යොනු මොයං තිබ්බා සදෙසු	320
යොපායං සිරිමාදය	196
යොපි චතුකෙ හනන කාලෙ න භුසෙජ	52
යො පුබ්බ හත්තායාති	372
යො මුහම්මණෙ හොජඨී දීසරනනං	170
යො මානරං වා පිතරං වා	76
යො මීසසරො තත් අභොසි රාජා	282, 286
යො මෙ සංසෙ මහානාගං	156
යො යාවනං ගති ආසි	404, 464
යො යාවනං පතිට්ඨාසි	404, 464
යො ලොහගුණෙ අනුසුනො	192
යො සාගරො සාගරානං විජීනා	172
යො හි මෙ දසිදසසස	438
යං කිඤ්චතී කතං පුඤ්ඤං	72, 74
යං කිඤ්ච රතනං අත්ථී	148
යං ගමනිරං සද්වට්ටං	150
යං තං අපුට්ඨිමහ අකිත්තඨී නො	304
යං තං කණ්ණාජිනාවොච	466
යං පණ්ඩිතො තොකෙ වදනති ලොකෙ	232
යං පුබ්බෙ පරිවාරිංසු	160
යං පුරං ධතරාධසස	170
යංකෙච ජඤ්ඤ පුරිසං ජනිඤ	326
යං මං පපාතසමිං පපාතුම්චජසි	270
යං මානවො පාහිවාදි ජනිඤ	290
යං මෙ කිඤ්චි ඉධ අත්ථී	470
යං යං කාමී කාමයති	320
යං යං ජනපදං යාති	4
යං යංහි රාජ හජසි	206
යං වද තතකරා රසෙඤ්ඤ	316
යං වෙ නරසස අභිතාය අසස	274
යං සාලට්ඨනසමී සෙනාකො	312

ර	පිටුවකයා
රකවති කං මහාරාජ	324
රකවතියා කපිණං රතනී.	334
රජපුත්‍රයා බජකම් මියොම	328
රජෙඤ්ඤා මුග්ගො ච පකෙඛා ච	2
රජෙඤ්ඤාමිණි අඤ්ඤාමො	126
රජෙඤ්ඤා භිතං දෙවභිතං.	370
රතනං දෙව යාවාම	356
රථං නියොදධිජාන	10
රථාවතී කිලුප්පි	320
රමමා වනාවෙතොනී	152
රහදෙ අයං මුත්තකරිසපුරො	92

රා

රාජපුත්‍රනී ච නො මාතා	446, 466
රාජපුත්‍රනී ච වො මාතා	466
රාජායතනා කපිජා	106
රාජා සඤ්චකාමො තෙ	316
රාජා සබ්බඵදෙභානා.	78
රාජාපි ලුද්දකමො	116
රාජාභමසී කාසීනා.	56, 64

රු

රුකං නිසංඝාය විජකිංසො	168
රුකෙඛා හී මයං පඤ්චාමෙ සුජාතො	290

රූ

රූපෙ සද්දෙ රසෙ භජෙති	224
----------------------	-----

රො

රොදනෙන දරකෙ දීඤ්චා	390
--------------------	-----

ල

ලබ්බිකා මුඛිකා වෙසු	242
ලඤ්චාරො කතොකාසො	350
ලඤ්චාරො ලභෙ ඤ්චාරං	258
ලඤ්චං සුඛං මජ්ඣනී අපපඤ්ඤා	300
ලඤ්චාන මානුසස්සනං වෙ	236
ලඤ්චයාං ලභතෙ මච්චා	194

ලා

ලාඛා රසරත්තභානුච්ඡඪී	236
ලාජා ඔලොපියා පුජා	472
ලභා වත මෙ අනාපරුජා	298
ලාභා වත විදෙභානා.	342

ලී

ලුඤ්ඤානි ගීවං අථ වෙධයිකා 90

ලෙ

ලොනඤ්ඤා තාණං අරණං අනාධාණං 84

ලො

ලොකාං සජ්ජනං උදකං 168
 ලොභා ඛණ්ඨි අනන්තං 188
 ලොවිජ්ජාලධාරාභා 314
 ලොභිකකාම සභාසාභි 154
 වච්ඡ දනනම්බා සෙනා 334
 වජ්ජනානු භොගෙන අම්බඤ්ඤා 442
 වජ්ජානි වජ්ජකාමානං 376
 වජ්ජනෙ මෙ විමානස්මි 220
 වජ්ජිනා රොදමානො සො 362
 වජ්ජිනා සිරසා පාදෙ 262
 වඤ්ඤාභි පරියායිනා 372, 388, 392
 වරං වෙ මෙ අදෙ සක්ක 354, 460

වා

වාචා කතා ගීඤ්ඤිකතා ගභිතා 184
 වාණිජ්ජානං යථා නාවා 204
 වායමෙරෙච පුරිසො 26
 වාරිජසෙසව මෙ සතො 438
 වාලවිජනිවුණභීසං 14
 වාපුකායපි ඔකිණ්ණං 446

වි

විකාසිනා වාසසතානි පඤ්ඤා 170
 විවික්ඛවජ්ජාභරණා 210
 විජයමපි මඤ්ඤං මහෙසීං 116
 විජයාය වචො සුඛා 190
 විජයො ච සුතාමො ච 200
 විජිතානි තෙ මහාරාජ 110
 විකිභි මං විඤ්ඤති සුත දිසවා 104, 106, 110, 112
 විදිතානි තෙ මහාරාජ 98
 විද්දොස්මි පුපුසලෙලන 56
 විධිමං දෙව තෙ රුධං 358
 විධුර වසමානස්ස 250
 විනිතො සිප්පවාදනො 260
 විනෙතුං විඤ්ඤා වෙස 240
 විමානං උපපන්නාසි 152
 විවිධානි සුඤ්ඤානානි 436, 440, 452

වී	පිටුවනිකා
වීච්චානී ඵලජාතානී	436, 440, 452
වීභෙදකා නාලිකෙරා	410
වීවාදපපථෙකා දුකියො	52, 54
වීච්චි භාසෙයා දිවා රහස්සං	314
වීච්චෙහි උපායෙහි	306
වීරුළභ මූලසනාතානං	6
ව්‍යංගිනසා ලොභ පිට්ඨා	424

වී

වීතිවකතාසු රක්ඛිසු	338
වීසතිකේඛි වංසානී	8
වීසතිකේඛි වංසානී	12
වීසතිං කස්ස සොට්ඨණ්ණං	246

වූ

වූක්ඛං ච පරිභාරකේඛි	342
---------------------	-----

වෙ

වෙද න තාණාය භවතඤ්ඤි රක්ඛ	174
වෙදෙහස්ස වචො සුඤ්ඤා	190, 194, 198, 202
වෙට්ඨං අස්සජුපතනං ච	434
වෙට්ඨාමි රුජෙඤ්ඤා වීය ජිජ්ජමානො	220
වෙලලොලිනො වීතමලා	336
වෙළච්චිය වණ්ණපනීභං	418
වෙසමා අභේසමා ජාලා	44
වෙය්‍යනාතරකේඛි මද්දකේඛි	478
වෙභාසයා වෙ ඛෙදුකා	108

ස

ස කතනා තරමානොච	362
සකං නිවෙසනං පතනං	156
සකුණි මානුසීනීච	482
සකුණි භතපුකාච	160, 374
සකඤ්චං කෙ උපට්ඨාසි	100
සකකඤ්චා සකකතො භොති	4
සකකා න ගතතුං ඉති මය්‍යා භොති	264
සකෙකාභමසම් දෙවිජෙදු	460
සග්ගානමග්ගමාවිකඛ්	116
සධිතිපිංසු පථං යකඛා	390
සඛ්ඛට්ඨියනා සිඛ්ඛානී	382
සථෙ ඵසා පවඤ්ඤා	394
සථෙ කිර කච්චෙ භූරිපඤ්ඤා	306
සථෙ ගච්ඡසි පඤ්ඤාලං	318, 324

	ස	පිටුවනංක
සවෙ ව කිසිවී කාලෙ		352
සවෙ ව යුපෙ මණිසබ්බමුත්තං		180
සවෙ ව රාජා පඨවිං විජිත්වා		184
සවෙ ත්වං දඛ්ඛුකාමාසී		12
සවෙ ත්වං න ඉවජසී		152
සවෙ ත්වං න කට්ඨසසසී	360,	430
සවෙ ත්වං නිවජ්ජෙ දඛ්ඛුං		430
සවෙ පසංසි මොසං මෙ		326
සවෙ මෙ දුසං දසීං වා	400,	402
සවෙ මෙ හතෙඨ ව පාදෙ ව		338
සවෙ මං චීතනීත්තන		340
සවෙ මංසං ව පාතංඛං	338,	340
සවෙ වො රාජා කුරුබෙත්තවාසී		254
සවෙ වො දුක්ඛමානානං		346
සවෙ සො සත්තරත්තෙන		268
සවෙ හී අග්ගී අන්තරත්තො වසෙය්‍ය		174
සවෙ හී කත්තෙ අනුසාසිකා නෙ		266
සවෙ හී ධනකාමොසී	156,	158
සච්චං හී දෙවා විදහු කුරුනං		248
සවෙ හී පුත්තො උරගුප්පසස		168
සවෙ හී සො ඉස්සරො සබ්බලොකෙ		178
සවෙ හී සො සුජ්ඣති සො හනාති		178
සවෙ හී සංසාරපථෙන සුජ්ඣති		204
සච්චං කීරෙවමාහංසු		438
සච්චංච ධරෙචො ව දමො ව වානො		214
සච්චවාකාසමත්තංඛො		222
සජොතිභුතා ජලිතා පදිත්තා		88
සජොතිභුතා පඨවිං කමනති		86
සධා ව ලුඤ්ඤ උපලඤ්ඤාලා		180
සතං හතී සතං අසීසා		232
සත්ත අසීසතෙ දඬා		378
සත්ත ඉත්ථිසතෙ දඬා		378
සත්ත ජච්චො මහාරාජා		210
සත්ත දසීසතෙ දඬා		380
සත්ත ටෙඛුසතෙ දඬා		380
සත්ත නො මාසෙ වසතං	428,	456
සත්තථී ව ගතී දෙව		210
සත්ත රථසතෙ දඬා		378
සත්ත හතීසතෙ දඬා		378
සත්ත උසු නොමර හෙණඬීවාලා		218
සත්තමෙ සසීසකා කායා		196
සත්තයො තෙලමොකායො		334
සඤ්ඤාමී මහාරාජ		294
සඤ්ඤා දනං දදත්තො		430
සඤ්ඤා සුනිවිට්ඨාය		110

සද්ධා ලොභ සුසඛධාරො	222
සනතං හි සාමො විජනී	64
සනතිකෙ මරණං තුඤ්ඤං	354
සනතිමාණව පුත්තා මෙ	342
සනති වෙහාසයා අසසා	326
සනති වෙහාසයා නාගා	326
සනති වෙහාසයා පකඛී	326
සනති වෙහාසයා යකඤා	326
සන්ද්වසිකං කමමඵලං	24
සන්ධාවමානං තං රථෙසු සුත්තං	218
සත්තදො මණ්ඩලෙන	334
ස පුණ්ණකො ආත්මනො උදගෙහා	288
ස පුණ්ණකො කාමවෙගෙන ගීදො	234
ස පුණ්ණකො කුරුනං කතතසෙට්ඨ	272
ස පුණ්ණකො කුරුනං කතතසෙට්ඨ	288, 290
ස පුණ්ණකො භුත්තනිං යසසසීං	236
ස පුණ්ණකො වෙපුලලමාහිරුවසී	236
සප්පී නෙලං දධිං බීරං	472
සබලො ව යාමො ව දුවෙ සුපාණා	216
සබ්බං උපට්ඨපෙථ යඤ්ඤං	118
සබ්බං පටිපාදෙථ යඤ්ඤං	118
සබ්බකෙච්ච මව්වා සධනා සහොගා	174
සබ්බමෙව හි නුනෙතං	198
සබ්බමහි තං අරඤ්ඤමහි	484
සබ්බ රතනස්ස යඤ්ඤං	128
සබ්බසංචාරකො නප්පී	294
සබ්බසමී උපකඛට්ඨමී	144
සබ්බානි එතානි සුභාසිතානි	228
සබ්බාහිභුතාහුධ ජීවිකඤා	176
සබ්බා සීමහනීනියො	126
සබ්බෙ පනිංසු නිරයං	146
සබ්බෙපි ලෙඤා පුත්තා	118, 120
සබ්බෙ විජනනී නිරයං	124
සබ්බෙ විජනනී සුගතිං	122, 124, 128
සබ්බෙ විණ්ණෙ අධමමධා	82
සබ්බෙ විනා ගතධමයා	74
සබ්බෙව සාගා කරොථ	190
සබ්බෙසු විපවුඤ්ඤෙසු	144, 146
සබ්බො ජනො පව්‍යධිනො	50
සභාවං විනතයනාස්ස	356
සමඤ්ඤි කඤා පමදහි යකඛං	252
සමජ්ජා වෙත්ථ විත්තාතනී	242
සමණං බ්‍රාහ්මණං වාපි	190
සමණෙ බ්‍රාහ්මණෙ නුන	400, 452
සමණෙ බ්‍රාහ්මණෙ වාපි	260

පිටස්වකා

සමතුලානී භූතානී	194
සමනොසාදක සමපතනං	244
සමාකුලං පුරං ආසි	358
සමාගතා ජානපද	14, 266, 268, 292, 346, 484
සමාගතානං ඤාතීතං	478
සමානසුඛදුකඛිතො	452
සමාරුහනතං චූරසඤ්චිතං ගිරිං	218
සමාරුහනතං නිරසං	218
සමාරුහනතං පබ්බත සඤ්චිකාසං	218
සමාසනා ගොථ මයාව සබ්බං	254
සමා සමනතා පරිනො	150
සමීගාජන මද්දකඛිං	50
සමුද්දජා හි මෙ මාතා	150
සමුද්දො මාසො හරතො ච	82
සමුඤ්චො මෙති තුවං පජාතා	272
සමමතාලඤ්චි චුණ්ණඤ්චි	242
සමමද්දතෙව ගජෙධන	420
සමමුඤ්චාමී පමුඤ්චාමී	76
ස රාජා පරිදෙවීජා	64
ස රාජා පරිදෙවෙසි	62
ස ලොමහට්ඨො ලනුජ්ඤො	80
ස ලොමහට්ඨං ඤාජාන	80
සච ඵතෙන යානෙන	224
ස සමුද්දපරියයං මහිං	350
ස සෙතච්ඡතං සමුපපේයාං	358, 392
සහසසග්ගං හි මා තාත	466
සහසසදුක්ඛං හඤ්චාහිං	110, 112
සඛගහෙතා ච මිත්තානං	250
සංසාර සුද්ධිති පුරෙ නිව්ට්ඨා	204

සා

සාකං හිසං මද්ධං මංසං	392
සා ච සබ්බජේකිගතා	200
සා තඤ්ච පරිදෙවීජා	454
සාතපුත්තා මයා චූළභා	208
සා දෙවතා අනාරාහිතා	64, 74
සා දෙහළිනී සුච්චිකා	236
සාධුනී වජ්ජාන පහුතකාමො	252
සා නුත කපණං අමුමා	60, 436
සා නුත චක්ඛවාක්චි	160, 374
සා මද්දී නාගමාරුඤ්චි	482

	ස	පිටුවනිකා
සාමා ව සොණ සබලා ව ගිරකා		86
සා මොහමසම් හද්දා වො		74
සායමෙන නා දීසසනතී		22
සාරයනතී හී කම්මානී		64
සාලං ඉච පරෙ ජාතං		406
සාලාව සමපමථිතා	162, 264,	376
සාමිකං අනුබන්ධිසසං		386
සා සෙනා මහතී ආසී		472, 474

සි

සිබිං හී දෙවෙසු වදනතී හෙතෙ		176
සිහාලා රත්තභාගෙන		336
සිතෙරුං හිමවනානඤ්ඤ		244
සියා විසං සිඵනාසා		166
සිරිසා සෙනපාරිසා		418
සිරො තෙ වජ්ඣසිත්වාන		408
සිවයො දෙව තෙ කුජකා		362

සී

සීලවා ව අලොලො ව		262
සීලවනොසු දසාසී	364:	388
සීලවා වනසමපනො		250
සීසං නභාතෙ සුච්චිතෝ		468
සීසං නභාතො උදකෙ සො		362
සීසං නභාතා සුච්චිතා		482
සීසං නභාතො සුච්චිතෝ		480
සීහසා ව්‍යසාසා ව දීපිනො ව		184
සීහා බීලාව නිකඛනා		464
සීහො වෙනං විහෙයේසා		442
සීහො වාසො ව දීපි ව		450

සු

සුක්ඛච්ඡවී වෙධවෙරා		384
සුඛකාමා රහොසීලා		28
සුඛං දුකෙඛන පරිපාවයනො		306
සුඛං වා යදි වා දුකඛං		200
සුඛාවහො දුකඛනුදෙ		340
සුචී හී ඵකෙ න කරොනතී පාපං		306
සුජාතා භුජගලට්ඨව		342
සුජාතා මිගජාපීව		342
සුඤ්ඤං මාතා රථං දීසවා		10

සු

පිටුවනිකා

සුඤ්ඤතො ලිච්චවිපුතො	224
සුඤ්ඤාසී සීවලී ගාථා	52, 54
සුඤ්ඤාහී එතං වචනං	328
සුඤ්ඤාහී මෙ මහාරාජ	164
සුතමෙව මෙ සුරෙ ආසී	204
සුතං මෙතං අරහතං	166
සුතොඤ්ඤා සුතභවජ්ජඤ්ඤා	482
සුඤ්ඤාන වාකායං පතීනො අනුජජා	252
සුදසසීනො කරවීකො	110
සුධම්ම ඉතී යමාහු	112
සුධම්මං තාවතීංසඤ්ඤා	244
සුනාමසස වචො සුඤ්ඤා	190
සුරතතපාදු කලාහී	340
සුරහී තං වනං වාතී	412
සුරහී ච රුකවා නගරා	422
සුරහී සමුච්චායනහී	418
සුරියුගගමනො නිධි අපො	26
සුවණ්ණපරුසමුච්චනො	336
සුවණ්ණපිළිකාකීණ්ණං	188
සුවණ්ණමාලං සතපතච්චුලං	288
සුවසාලියසඬුඬුඬු	168
සුවො අහොසී ආනන්දො	352
සුවො ච සුවීං කාමෙසං	320
සුසුඬුං වත ජීවාම	46
සුසුඬුං වත සංචාසො	332, 344
සුපච්චිණ්ණො අයං සෙලො	154
සෙහි මොකෙධා පලාහෙන	306
සෙනපණ්ණි සතපණ්ණො	420
සෙනං ජනං සෙකරො	192
සෙයො ච සං මෙ බාසිතං	370
සෙවමානො සෙවමානං	206

සො

සො අසසරාජා වීථුරං වහනො	266
සො අහං වායමිත්තාමී	24
සො ආගමා නගරං ඉන්දකො	238
සො ආගමා රාජගහං සුරම්මං	236
සො ආබොධනං සිරිං හිතො	50
සො ච පණ්ණසිරිං රතහිං	188
සො ච මීකෙන අමචෙව ච	254
සො වොදීනො බ්‍රාහ්මණියා	404

සො	පිටුවකය,
සො ජනෝ තං අවිවාසී	404
සොණදිනෝ ගහපතී	100
සො තසු ගණ්ඩා රමමානං	404
සො තසු ගණ්ඩා පබ්බතමනාරසීං	268
සො තසු ගණ්ඩා අවිච්චි	362
සො තසු ගණ්ඩාන චීවිණ්ණයනෝතා	268
සො තද පරිච්චේණ්ණං මෙ	156
සො තං ඵලං ගතෙ ඔසෙ	24
සො තෙන පරිච්චේණ්ණං	168
සො නුන කපණේ තානෝ	60, 436
සො නුන බ්බන්දො ඵකෝ	444
සො පුට්ඨා නරදෙවෙන	80
සො පුණ්ණකෝ කුරුනං කඤ්ඤසෙට්ඨං	276
සො මුහුතං ච සංඝිකා	192
සො ලම්බිමානෝ නරකෙ පපානෙ	268
සො වනං මෙසසට්ඨකං	396
සො හට්ඨ ඵලමාහකා	66
සොහං ඵලං පජානාමී	22
සොහං කිංසා නු භාසිංසං	266
සොහං ගණ්ඩා මනුසෙසසු	114
සොහං තෙන ගමිඤ්ඤාමී	364
සොහං දදමී සාරනෝ	348
සොහං සකෙ අභිසංඝිං	380
සොලසිකී සහසානි	350

සච

සචාගතං තෙ මහාබ්බුගෙම	414, 428, 456
සචාගතං තෙ මහාරාජ	16, 64, 74, 392
සචාගතං තෙ වෙදෙහ	322

හ

හසුගතං පහගතං	158
හසුනිකං රජානිකං	18, 20, 240
හසු පමුනෝ උරගෝ	162
හසුරුහා අනිකට්ඨා	6, 292, 362
හසුරුහෙ අනිකට්ඨෙ	240
හසුරුහෙ අනිකට්ඨා	264, 266, 346, 484
හසුරුහෙ අනිකට්ඨෙ	334
හසුරුහෙ අනිකට්ඨෙ	258

හ	පිටුවනිකා
හස්ථාරොහා අතීකට්ඨා	14
හස්ථී අසසා රථා පසති	324
හස්ථී අසස රථෙ දව්වා	380
හස්ථී අසස රථෙ පහති	344
හස්ථීකඛ්ඤ්ඤා ඔරුග්ගා	358, 476
හස්ථී ගමන අසස ගමන	122
හස්ථී ගවාසසා මණිකුණ්ඩලා ව	248, 302
හදයං දදෙය්‍යං චකච්චුමපි	356
හද්ද ඛො මං අනුජානාමී	322
හද්ද ඛොහං ගමීසසාමී	320
හද්ද ව යානං අනුලානුභාවං	276
හද්ද ව පදුම පහතානං	138
හද්ද ව මං උපගුහ	138
හද්ද ව මුද්දකානී වසානී	138
හද්ද ව වීලෙපනනෙත	138
හද්ද තුවං යකඛි මමපපී නෙහි	274
හද්දදනී අපායාමී	158
හද්දදනී ගමීසසාමී	160
හද්දය්‍ය මං හනාසු	140
හද්දහං ගව්ජාමී සුමර ජනිතද	322
හනති හසෙඨි පාදෙහී	304, 308
හරං හනනඤ්ච පානඤ්ච	308
හලිද්දකා ගන්ධසීලා	422
හලීද්ද ලොහිතා සෙතා	426
හසසං අනිජ්ඣානා ඛමං අතච්ජං	176
හංසො නිකඛිණ පහතානී	370
හීච්චායතථලං කංසං	44
හීමච්චයෙ හෙමච්චනො	188
හීමච්චා යථා ගන්ධරො	470
හීරඤ්ඤං වා සුවණ්ණං වා	364
හීනෙන චුභමච්චියෙන	80

සඤ්ඤා නාමානුකූල මණිකා

අ	පිටපත	උ	පිටපත
අකික	82	උපසෙති	116
අඛක	236, 238	උපලවණණ	352
අඛකානි	188, 190, 202	උඛකිරි	348
අඛිතිරස	82	උරුවෙලකසසප	224
අචොලා	172	උසිකර	220
අච්චිලිවි	166	උසිතර	80
අච්චික	118, 414		
අච්චන	170	එ	
අච්චක	80, 220	එකමුරො	132
අච්චන	238	එකරාජ	116, 128, 130, 142
අචොජ	118	එරාවණ	244
අභයඛකර	113	එරාවතී	116
අමිකතකපනා	398	එරාවණ	132
අරිච්ච	162, 174		
අරිච්චම	82	ඔ	
අලාක	188, 190, 192, 196, 224	ඔපරකවී	134
අසිපකනතිරය	220	ක	
අසකක	80	කච්චාන	248
අසකකණණ	110	කච්චායන	238
	ආ	කණණචක	208
ආනඤ	224	කණකසස	320
ආභසසර	46	කණකර්තං	386, 390, 476, 480
ආරණ්චර	364	කච්චිලිපිය	322
ආලමච	164	කමච්චසසකර	148
ආලමචන	156, 164	කරවිකො	110
	ඉ	කලිඛක	398
ඉඤ	80	කසසප	48, 82
ඉඤමොහක	374	කංසසස	168
ඉඤපක	238 288,	කා	
ඉචඤ	456, 460	කාකනෙරු	172, 182
ඉරඤකී	230, 232, 234, 236, 270, 288	කාච්චඤ	312, 328
ඉසිකාලික රකවිය	82	කාසි	2, 56, 64, 68, 70, 344
	ඊ	කාසිපුත	152
ඊසධර	110	කාසිරාජ	62, 66
		කාසි	148
		කාලාගිරි	266
		කාච්චකාල	216

	කි	පිට්ඨකයා	ව	පිට්ඨකයා
කිලේලා		104	වජ්‍ර	116, 120, 128, 134, 136,
කිසව්වප්		82		146
			වජ්‍රක	200
			වජ්‍ර	140
			වජ්‍රමා	170
කුරු		244	විහාරකුට	112
කුරුබෙහෙ		254	විහාරලතා	244, 482
කුචේර	170, 234,	236, 270	වූලනියො	334
කුරුනා		238, 246	වූළනී	316, 318, 324, 352
			වේත	390, 394
			වේතිය	392
			වේතෙහි	394
				ජ
කෙතක		246	ජමබුද්ධ	244
කෙතමනී		396	ජව	210
කෙව්ව		316	ජාබ්බවතී	320
කෙසිනී		116	ජාලි	390, 468, 476, 480
කෙසී		118	ජාලිනා	472, 476
			ජාලී	386
			ජුජක	396
			ජෙතුවහර	356, 484
				ක
			කගර	82
			කාවතිය	244, 246
			කුසිත	246
			කෙමිය	14
				ච
කෙසව්ව	116, 120, 122, 124,			
	126, 134, 136, 144			
කොම		372, 386		
			චූණ	52
				ද
ගන්ධමාදන	64, 74,	396, 416, 470	දසණණ	208
ගන්ධාරා		372	දීසාවු	50
ගව්මනී		118	දුද්ද	80, 172
ගාමණිය		378	දෙව්දහන	224
ගිජක	172, 182		දෙව්වාහවත	234, 236
ගුණ	192, 224		දෙව්ව්‍ය	312, 328
ගොතමීපුත්ත	138, 140			ධ
ගොයානිය		244	ධතරඨ	148, 150, 166, 170,
ගොවීමඤ්ඤ		298		220
			ධනඤ්ජය	232
			ධාතා	170
සට්ඨියා		134		

	න	පිටස්විකා	ඛ	පිටස්විකා
නඤ්ඤා		244, 412	ධීරක	196, 198, 224
නඤ්ඤා	128,	134, 334	ධීරණී	100
නඤ්ඤා	116,	338, 340, 342	ධ්‍රැව්‍යඤ්ඤා	166, 314, 316, 322,
නරදේවන		312	324, 328, 332	
නායකා		134	ධ්‍රැව්‍යමා	456, 460
නාරද	48,	212, 220		
නාලාගිරි		118	භ	
නාලික		396	භගිරස	80
නිමි	78, 80,	82, 86, 114	භගුච්චි	224
නිමේක		246	භගුච්චයන	116
නිසභ	118,	172, 182	භගුච්චය	116
නෙමිච්චර		110	භරත	82
	ඃ		භාගිරච්චි	172
පජාපති		456, 460	භාම	70, 72, 74
පඤ්ඤාල	144,	246, 314, 316,	භාවච්චෙච්චි	198
	318,	324, 330, 334	භූමිච්චරච්චරුණා	270
පඤ්ඤාලච්චෙච්චි		332, 338, 340	භූරිදකක	150, 152, 154, 156,
පඤ්ඤාල ච්චෙච්චෙච්චා		332, 338, 340		160, 162
පඤ්ඤාල රාජසස	318,	320, 322	භෙරි	352
පඤ්ඤාලා		316, 322	භොගච්චි	234
පඤ්ඤාලියා		314, 316		
පයාගසච්චි		168	ම	
පරනිමේක		246	මසච්ච	78, 356
පාවිච්චෙ		244	මච්චරා	246
පිට්ඨල		196	මඤ්ඤා	246
පියකෙත		252	මඤ්ඤා	364, 372, 382, 384,
පිළියකක		56, 64		386, 388, 390, 392,
පුඤ්ඤාස		312, 328		476, 478, 480
පුඤ්ඤාච්චික		396	මනොච්ච	82
පුඤ්ඤාක	118,	232, 234, 236,	මනොභර	238
	246,	268, 270, 276, 288	මයුර	252
පුඤ්ඤා මුච්ච		116	මසකසාසාර	236, 252
පුච්ච්චන		80	මභාමායා	352
පුච්ච්චනී	116,	130 134	මහොසධ	294, 298, 304, 312
පුරිඤ්ඤා	2,	80, 354		314, 316, 322, 326,
පොකච්චරකච්චි		134		328, 330, 332, 334,
				338, 340, 342
	ඃ		මාස	82
චාරුසක		244	මාසිර	318, 320, 322
චුසනී		354, 356	මාකලි	84, 86, 88, 90, 92,
				94, 96, 98
	ඛ		මාලාගිරි	172, 182
බාරාණසි	108,	148, 150, 168	මිභාච්චන	48, 50
බිලධා		352	මිච්චිලා	28, 46, 50, 84, 106, 316
			මිච්චිලාගහභ	112, 114, 294
			මිසාකක	244

	ම	පිටවඩ්ඛා		පිටවඩ්ඛා
මුට්ඵිඤ්ඤ	80, 170, 396, 418		වාසුදේව	320
මුද්දිකා		116	වාසුල	126
මොග්ගලාන		224	විජය	188, 190
			විජයා	116
	ය		විජයො	224
යම		170	විදේහ	78, 148, 244, 316, 340
යමුනා	150, 168		විධානා	170
යමො	456, 460		විධුර	228, 230, 232, 236, 248, 250
යවමජ්ඣික		304	විනතක	110, 118
යාමතග්ගී		220	විපුල	396
යාමහත්‍ය		82	විමලා	234, 282
යාමුනා	148, 170		වෙජයනත	244
යාමො		246	වෙතරණී	84, 86, 220
යුගඤ්ඤ		110	වෙදෙහ	30, 50, 82, 84, 112, 114, 188, 294, 318, 320, 322, 324, 330, 332, 334, 338, 340, 342
යුජ්ජනී		118		
			වෙපුල	236
රජාවතී		320	වෙසසනතර	356, 388, 390, 470, 474, 476, 478, 484, 486
රාජගහ		236	වෙසසවණ	234, 236, 456, 460
රාහු		330	වෙසසාමින	220
රුජා		224		
රොරුව		208		
			ස	
			සකත	2, 80, 112, 152, 302, 312
			සඤ්ජය	356, 360, 464, 470, 480, 482
	ල	480	සඤ්ජයෙන	356
ලකඛණා			සමුද්ද	82
			සමුද්දජා	148, 150, 188
	ව		සහ සසධාහු	170
වඩ්ඛ	360, 380, 384, 388, 390, 472		සාගර	80, 172
වච්ඡ		320	සාම	56, 60, 66, 68
වජ්ඣ		210	සාරිපුත	224, 352
වඩ්ඛ		116	සාවතී	108
වරුණ	148, 170	286	සිලාල	116
වරුණාදක		118	සිනෙරා	244
වරුණො	232, 234		සිකිසස	320
වසවකී		114	සිලුවිය	244
වසවකි		120	සිවයො	394
වාමගොන		116	සිවිරාජා	220, 320, 322, 354, 356
වාසු		170		
වාරුණී		374		
වාසව	80, 114, 252, 354, 356			
වාසව		174, 236		
වාසා		234		

	ස	පිටවියක		ස	පිටවියක
සිව්‍රවඨ		470	සුරසෙන		246
සිවිතං	356,	358, 462	සෙනසොගන්ධි		396
සීඳ		82	සෙනක	298,	312, 328, 332
සිවලි		26, 52, 54	සෙලු		80, 126
සුඝරා		318	සොණ		86
සුජමපති		82, 356, 462	සොණ දිනන		100
සුදසසන	110,	112, 150, 160,	සොතුබ්බර		382
		162, 172 182	සොව		170
සුදොදන		352	සොමදනන		156, 158
සුධම්ම		112, 244	සොමන සස		30
සුනකඛනන		224	සොමයාග		82
සුනන්ද		116	සොමො		456, 460
සුනාම	188,	190, 224		හ	
සුභග		162, 168			
සුරාමුඛ		118	භිමවනන		172
සුරිය	116,	120, 134, 136, 170	භිමවා		182, 470
සුර		116	භිර ඥාණවතී		234

විසෙසපද්‍රව්‍ය නිකමණිකා

	අ	පිටියකිනා	අ	පිටියකිනා
අගරු		412		
අගලුවැනැවිලිනා		128, 144	අතිදනං	116
අගභවිසෙවිකා		122	අතිබලා	426
අගභරයහං		170	අතියකවා	378
අගභලානි		240	අතිවාකාං	384
අභේනුකතං		180, 404	අඵබ්බණං	358
අභේනුකතකං		400	අදුභයස	168
අභභියං		394, 416	අදෙනති	86
අභභියානි		472	අභිනවො	434
අභ්‍යාගාරං		420	අධිකාරකතො	222
අභං		404	අනගාරා	80, 82
අභමභගා		382	අනඤ්ඤමෙය්‍යා	310
අභෙකාලා		418	අනාමයං	392
අභයවෙකුකා		424	අනීකධ්‍යා	358, 376
අභ්‍යාරකාසුං		88	අනීකවෙඨ	240
අභ්‍යාරිකා		176	අනුග්‍යානි	222
අවෙලො		190	අනුවච්ඡභී	372, 374
අවච්චනතං		246	අනුසාසෙමු	252
අච්ඡ		242, 450	අනෙලකං	410
අච්ඡරෙ		28	අනොජා	422
අච්ඡසු		10	අනතකෙන	22
අච්ඡාදනං		100	අනතරපුරස්ථිං	126
අච්ඡවා		420	අපච්චං	70
අච්ඡරං		390	අපච්චො	370
අච්ඡරකං		390	අපාරතෙය්‍යං	24
අජගරා		382	අපාලමු	222
අජඤ්ඤමාරී		52	අපිලකුනා	348
අජියං		144	අපුරාණං	26
අජ්ජකණ්ණ		420	අපෙචාටා	422
අජ්ජතා		420	අබ්භසනනාතරෙ	108
අජ්ඣායකො		168	අභිජීහිංසති	164
අජ්ඣායකං		182	අභිජීහනාය	306
අජෙඤ්ඤනං		170	අභිලෙසගතො	312
අජෙඤ්ඤනා		176	අභිසසී	380
අඤ්ඤදඤ්ඤිභරා		308	අභිසමෙකානො	256
අච්චාල		28	අභිසමෙකාසසං	384
අච්චාලකා		234	අභුමෙම	364
අච්චාලකෙ		240	අභුං	364
අච්චපාද		424	අමමං	226
අච්චවංකං		312	අමබා	284 410, 418
අච්චංසා		112	අමබුජො	204
			අමමා	438

අ	පිටස්ඛකා	ආ	පිටස්ඛකා
අඬුරො	264	ආරභො	148
අයොකුචං	144	ආරොහනො	26
අරා	228	ආලු	468
අරිඤ්චො	78	ආචේණියං	114
අරියගණ	36, 42	ආසජ්ජ	166
අරියසිලවනො	360	ආසදං	410, 412, 414, 416
අචජ්ඣා	116	ආසහසෙසභි	164
අචජෙත්ථා	168	ආසිච්චෙනා	156
අචරුඤ්චි	380	ආභිසං	400
අචරුඤ්චො	464	ආහුතභි	168, 396
අචරුඤ්චි	392, 394	ආහුතිං	408
අචසුච්ඡති	436	ආලුඛරා	102, 106
අචසුඤ්චි	230	ආලාරපඤ්චා	378
අචංසිරා	88	ආලාරිකා	472
අච්ඡාපජ්ඣං	250	ආලාරියො	242
අචාකර	466		
අචාකරොති	246, 248	ඉ	
අසඤ්ඤාසකචතථි	262	ඉකතා	424
අසනා	412, 418	ඉහතරසමපසුතො	170
අසනකුලෙයො	248	ඉතී ඉඛිසං	348
අසමමිච්චාදියා	394	ඉඤ්ඤොපකචණඉඤ්ඤො	158
අසංපුහං	148	ඉඤ්ඤොපකසඤ්ඤානං	150, 368
අසසච්ඡකණානි	120, 124	ඉඤ්ඤුරොභිතා	112
අසසථා	410	ඉඤ්ඤොගොතනං	374
අසසාසකානි	138	ඉඤ්චරා	422
අසිලොකො	360	ඉඤ්චරෙභි	420
අසී	422	ඉඛියා	186
අසොකා	422	ඉරිනො	448
		ඉලුපියා	32, 470
		ඉලුපියාචාපධාරිභි	378
		ඉසෙ	220
		ඉසසෙථ	56, 60, 64
		ඉසසරො	178
		ඊ	
		ඊසාඛ	222
		ඊසාදනං	356
		උ	
		උකතා	162
		උකඤ්ඤා	426
		උගගථානං	482
		උගගා	358, 360, 362
		උච්ඡ	426
		උඤ්ඤාචරියාය	398
ආකුච්චා	424		
ආසාතනො	96		
ආචා	426		
ආචංචනං	392		
ආඤ්ඤ	2		
ආනාඤ්චො	146		
ආපනෙ	440		
ආභෙහති	100		
ආමභිලොචා	318, 324		
ආමලකා	410		
ආමාය	100		
ආමුහ්භමණිකුණ්ඩලා	210, 362		
ආමුහ්භභථාහරණො	362		
ආයාගච්ඡිති	174		
ආයුහතං	248		

උ	පිටියිකා	ඔ	පිටියිකා
උක්ඛාලදො	442	ඔකසමපනං	244
උකෙඤ්ජන	414	ඔකතරතසතං	322
උතුළමොසු	402	ඔකතාමුට්ඨ	186
උතනමහංචිපේනා	98	ඔගාලාං	168, 170
උතනරාමුට්ඨ	396	ඔගතමනෙ	26
උදසානෙ	102, 104	ඔච්චනායතු	2
උදරස්සුපරොධන	384	ඔජිනාමසෙ	190
උදුච්චා	410, 418	ඔට්ඨගීවිසො	234
උදුපසමංකනං	240	ඔදනියාසරා	240
උදුලකා	234, 412	ඔදරියා	178
උදු නපථලො	208	ඔධිසුචකං	246
උනතිකා	422	ඔපපාතී කා	284
උපකම්චස	120, 124, 126	ඔපමුඛං	356
උපගුග්ග	264	ඔපුප්පද්මා	152
උපජ්ජනං	164	ඔපුප්ඵානී	368
උපපේයං	392	ඔරෙන	162
උපයාවිතකෙන	138	ඔරොධා	376
උපයානකා	412	ඔලොපියා	472
උපරිහද්දකා	234	ඔව්ට්ඨා	42
උපසෙතියෙ	52	ඔව්ඛාපිණ්ඩිකො	434
උපස්සුතිකා	314	ඔසට්ඨා	166, 442
උපාධියො	222	ඔභාරිතී	314
උපායනානී	6		
උපාරතා	28	ක	
උපාසෙමු	190	කකණටකො	294
උමිලගාදචාරං	332	කකුධා	412
උරගා	178	කකාටා	424
උරගුසහස	168	කකාරු	424
උරච්ඡද	234, 236	කකිගු	294, 472
උරුලභවං	356, 358	කච්චිකාරා	418
උලකස	374, 392	කණ්ණිනට්ටෙලලීවිග්ගහා	234
උසිරං	394	කටං	174, 198, 246
උසුකාලරා	54	කටෙරුකෙහි	420
උහුට්ඨාරා	424	කටෙරුහා	422
		කණ්ණෙරා	420
ඵ		කණිකාරචනං	132
ඵකපොකඛරා	12, 472	කණිකාරා	160, 420, 422
ඵකෙය්‍යා	242, 422, 426	කණිකාලරා	236
ඵකෙය්‍යං	168	කණ්ණප්ඵිනො	382
ඵකෙතා	16	කණ්ණස	320
ඵසිකා	240	කතමායා	424
ඵලච්චිරක	420	කතසෙට්ඨා	268
		කතා	232, 248, 362
ඹ		කතාරං	226
ඹකවරෙන	316	කලකත	270, 276, 360, 362
ඹකඤ්චි	440	කථජ්ජ	372, 374

	ක	පිට්ඨකයා	කා	පිට්ඨකයා
කදමො	418,	424, 426	කාමවණ්ණීනී	270
කදලිමිගා	242,	426, 452	කාමසා	156
කදලියො		420	කායුරධාරිනො	140
කනොරුසඛ්ඛාසා		368	කාරණසං	316
කපණලඥෙහි		138	කාරණිකා	94
කපලෙල		48	කාලං	68, 154
කපිඤ්ජරා		424	කාසං	384
කපිකුතා		410	කාසිකසුච්චිකුට්ඨරා	128, 142
කපිකා	106,	410, 418	කාසියානී	372, 386
කප්පාසපිච්චරාසී		158	කාසුං	2
කප්පුරා		422	කාසුමාරියො	64, 76, 414, 428
කමණ්ඩු	66,	404	කාභනනි	386
කමබ්බකායුරධරා		150	කාලකා	424
කමොචකානං		178	කාලා	234
කඛ්ඛං		48	කාලායසං	44
කමමධෙයොසසු		260	කාලාමෙයායා	424
කමමනා		24	කාලියා	422
කමුඛබ්බු		82	කීංසුකා	420
කමුඛාරානං		162	කීංසුකවලලියො	422
කධිනො		90	කීර්තිසකාරිනා	158
කරතියො		420	කීර්තිසං	62
කරවියා	424,	426	කීප්පුරිස	244
කරෙරිමාලා		418	කීප්පුරිසී	320
කරොවියා		486	කීප්පුරිසෙ	368
කලමඛ		468	කීලමච්චුඤ්ඤං	24
කලමඛකා		420	කීලිලියා	44
කලමඛකෙහි		418	කිසිකු	364
කලාපසනඛඥො		186	කිසියා	228
කලිං	174,	198, 246	කීටා	178, 382
කලිංඝු		422	කුකුසුකා	424
කලුනං		464	කුකකුටා	424
කච්චානී		472	කුකා හා	240, 424
කච්චපරානුපනායා		184	කුඤ්ජරං	366
කසිණං		334	කුඤ්ජරවාදිකා	424
කසිරං		8	කුටපං	368
කළාරො		434	කුටපා	412
කංසපජ්ජාතනො		384	කුටථී	410
කංසුපධාරණා		380	කුටුමො	472
	කා		කුට්ඨා	410, 420, 422
කාමකාලසඛකා		86	කුට්ඨමුච්චී	202
කාමකාලසමෙහි		216	කුණාලකා	240
කාමකාලා	448,	454	කුණංදලා	186
කාච්චිකමයා	234,	236	කුණංදලිනො	128, 142, 144
කාකියාන	268,	272	කුට්ඨනී	84
කාපුරිසෙන		326	කුප්පිලසාදියා	188

කු	පිට්ඨකයා	බ	පිට්ඨකයා
කුබ්බරො	222	බග්ග සස	368
කුමීනාමුට්ඨෙ	438	බග්ගා	424
කුමිහඬුණිකො	242	බජ්ජුරි	234, 410
කුමිහිලා	242, 422	බණ්ණිකං	444
කුමමොදරො	434	බණ්ණෙතො	450
කුමුලාසො	472	බන්තසඛක පරිබ්බුලො	14
කුමුච්චි	370	බන්තසඛක පරිබ්බුලෙහා	164
කුරරා	426	බන්තසමනා	184
කුරරි	160, 374	බන්තනිවනනනනි	96
කුරියා	262	බරමුබානි (දකුණිභාවනසඛධි)	472
කුරුයො	288, 290	බරාජිනං	372
කුරුනං	226	බරාජිනො	164
කුලාවකං	160	බාධිතං	370
කුලාවරා	420	බාරිකාපං	372
කුලාවා	424	බුද්ධචෙලාපකාකිලෙණණ	354
කුලීරකා	424	බුද්ධකපාර්ජ	414
කුසං	384	බුද්ධපුප්ඵියො	422
කුසලං	14	බුරුපං	336
කුසුමහරා	420	බොමකොදුබරානි	372, 386, 482
කුටං	94		
කුටාගාරෙ	388	ආ	
කුටෙ (පාස)	324	ගණිකායො	240
කෙතක	234	ගන්ධිලා	422
කෙතකා	420	ගන්ධිකෙ	242
කෙටුකෙ	26	ගවජා	242
කෙයොගා	154, 156	ගවස්ඵලො	290
කොක	242, 450	ගවස්සස	368
කොකනිසාකකා	424	ගාමණියෙහි	32, 34, 38, 40
කොකිලා	412, 426		378, 470
කොණ්ඩං	368	ශිඛමකං	482
කොටුබරානි	32	ශිරිකණ්ණිකා	420
කොට්ඨං	424	ශිරිගඛහරවාදිනා	368
කොට්ඨු	424	ශිරිගඛහරා	66, 76
කොදුබරානි	372, 386	ශිරිඤ්ඤරං	396
කොධසා	66	ශිරිසුකතාගා	410
කොතනිලිනි	340	ශිරිබුහා	110
කොතනිමනාසිසුනිට්ඨිතං	340	ඉග්ගලා	422
කොමාරිකා	234	ඉණිකාසුරධාරිනං	334
කොරණ්ඩකා	422	ගොට්ඨියො	194
කොලං	468	ගොණසිරා	424
කොලිනියායො	96	ගොධකා	424
කොලියා	234	ගොධා	472
කොවිලාරා	410, 418	ගොණකෙ	388
කොසච්චා	412	ගොහනුචෙඛධිකෙන	384
කොසුමහරාලකසුට්ඨිකාණි	340		

	ස	පිට්ඨකා		ජ	පිට්ඨකා
සතසිංහනා		150	ජඤ්ඤාමු		214
සරණියො		124, 126	ජටං	410, 412, 414, 416	
			ජමිනී		442
			ජඵ		164
	ච		ජනසංකො		254
වක්කවාකා		240, 426	ජනාපිට		456
වක්කමංකී		160	ජමබ්බු	234, 410, 418	
වටෙයායා		424	ජමොනද		234, 236
වසිඤ්ඤා		148	ජමො		242
වතුටාභිං		388	ජාතවේදං	410, 412, 416	
වත්තා		118	ජාතු	48, 102, 106, 224	
වන්දනථොසිනෙ		30	ජාලකා		420
වන්දන මරකකගනෙහි		134	ජිග්ඛං		156
වන්දියෙන		140	ජිවජීවකා		54
වමරි		424	ජිවඤ්ඤිවකා	424, 426	
වමරිමොරහකෙසිභි		388	ජිවසුත්තා		240
වමපකදලවී ටිථියායො		138	ජිවපොකිනං	386, 428, 456	
වමෙපයාකා		234	ජෙසසනනං		366
වමොනී		472			
වලනී		424		කු	
වාතුමසස		188			
වාතුරනො		350	කුඛාපිතා		424
වාරුතිමොරුකා		410	කුඛාමකා		422
විකායා		172			
විත්තකා		424		ඛ	
විත්තගලෙ		356	ඛංසා		414
විත්තගලෙරුසුසිනෙ		356			
විත්තපෙඤ්චි		368		ක	
විත්තා		240, 242	කකකාරි		420
වීරරත්තතපසසිනො		156	කගරා	410, 420, 422	
වීරං		372	කකකලානී		468
වුමෙද		228	කපනීය කපපනෙහි		130
වුලලාසීතිමහාකපෙ		196	කකෙකඛී		466
වෙනජාමොකෙතා		392	කරව්ජ		242
වෙලකෙද		424	කාරාවිතා		410
වෙලාපක		354	කාලාවචරං		242
වෙලකෙඛපො		292	කාලීසා		422
වෙලකෙඛපං		146	කීණසරානී		120
වොරකා		422	කීකරා		424
	ජ		කීකරායො		424
ජකලො		208	කිදිවොකචරා		236
ජාප		160, 348	කිදුක		64, 76
			කිදුකානී		414, 428
			කිදුරං		30

	කි	පිටියවතා	ඌ	පිටියවතා
කිකිරුසන්ති		342	දුජවලා	96
කිලකා		234	දුනිධුරා	52
කුඩාවණකා		422	දුඤ්චි	346
කුරියනාලිකසංසුට්ඨං		242	දුහතො	368
කුලසිනි		420	දුභිං	48, 156
කුලා		254, 256	දුභි	168
			දුමපරියායෙසු	410, 416
	කු		දුයතිට්ඨං	400
කුලියා		424	දුරභියමනවං	120, 124, 128
			දුසසිකෙ	242
	කෙ		දුහති	4
කෙලමොකායො		334	දෙඩ්චුභසස	166
කෙවිජ්ජසඛකා		180, 186	දෙණධිමා	186
			දෙණධිමානි	346, 472
	කා		දෙවකුඤ්ජරො	78
කාජ්ජ		448	දෙවචණ්ඨි	212
			දෙවො	166
			දෙසසියා	458
	ච		දෙමිලා	410
චණ්ඩලසාධිනි		480	දෙසිනාමුඛං	192
චරුගහභා		336	දෙහළො	228
	ඳ			
දකරකඛිනො		346, 348	ධනීයති	230
දකඛිණසසා		388	ධනු	420
දකඛිසි		368, 396	ධඉඉං	48
දකෙඛමු		200, 274	ධඉඉභු	228
දජ්ජං		6	ධරණීරුහං	354
දජ්ජමු		214, 270	ධව්වා	412
දකතො		162, 164	ධිනි	432
දකෙමු		280, 286		
දඤ්ජලමානා		238		
දඤ්ජලමානා		100		
දසවරා		356	නකුලා	424
දසිමකචකො		420	නකඛිකෙත	402
දිට්ඨා		22	නගා	82
දිංතරුපා		96	නඩගලකොට්චදෙධා	318
දිකිභා		424	නජ්ජභා	410, 416, 424, 426
දිකිමානි		472	නචනටකගායකෙ	242
දිරසඤ්ඤ		174, 184	නදීවරා	426
දිවං		78	නාදී	146, 486
දිව්‍යං		136	නාදීකා	412
දිවෙභ්‍යා		150	නන්ධනො	222
දිසමසති		26, 84, 308	නරකෙ	272
දිපියො		424	නරද	422
දීපෙ		378	නරියො	96, 150, 350

න	පිට්ඨකයා	න	පිට්ඨකයා
නවමියං	400	නීලසුපථී	420
නභාපකසුතභාකා	142, 144	නීලියා	422
නභාපකසුතභාපිතා	128	නීවාරො	426
නළකා	426	නෙත්තිංසබද්ධා	16
නළඝභිවණණා	82	නෙත්තිංසවරධාරිනො	160
නළපී	422	නෙත්තිංසා	336
නළපනාතිභා	424	නෙලබෙයා	222
නාගකුඤ්ජර	228	නෙත්තිංසො	142
නාගනාසුරු	342	නෙලපතී	446
නාගමාලිකා	234		
නාගවලලිකා	422	ප	
නාගා	424	පකතො	392, 404
නාදියො	422	පකිරවාටිං	82
නාභ්‍යා	228	පකිරභටි	168
නාරදපබ්බතා	456	පකිලෙද්දිකා	90
නාළිකෙරා	410	පකඛරං	192
නීතතිණිකා	466	පකඛරෙ	470
නීතතිණිසංසාරී	466	පකඛරො	222
නීතතිණණා	158	පකෙඛා	2
නීතතිතා	476	පගබ්බිතා	208
නීතඛං	154	පංකදනිතා	356
නීතකරජ්ජුභි	378	පංකදනො	414
නීතඛිණපට්ඨො	370	පංගුරා	420
නිබ්ඤං	2	පටලාකා	424
නීගළ	52	පඤ්චුපං	100
නීගළබ්බකා	120, 124, 136	පඤ්චාලිතං	368
නීගුණට්ඨි	418	පටංගා	178, 382
නීග්‍රොධා	410	පටීතුභනකා	424
නීසඤ්ඤපි	2	පටීසං	128
නීච්ඤාසුකරා	242	පටීච්ඡදං	50
නීජකාපෙකුං	394	පටීච්ඡදෙ	222
නීතනිතා	132	පටීපාදුකං	482
නීයකොභාතා	332	පටීභාණානි	136
නීයනිං	196, 198	පටීභොගො	164
නීයනියා	200	පටීමුසකා	52
නිරජ්ජනී	378	පටීසජ්ජනං	16
නීලිච්ඡිකප්පලො	208	පණවදෙණ්ඩිමා	242
නීවාපො	66	පණවා	186
නීසම්මකාරිනො	308	පණ්ඩරජ්ජනා	222
නීභතමානො	242	පණ්ඩිතියං	2
නීභතෙ	242	පණ්ඩිකම්බලා	372
		පණ්ණකං	16
නී		පතකංවචරො	156
නීධුරො	52	පතොදෙ	224
නීපා	412	පතිරාපෙභි	370
නීලකා	424		

ප	පිටුවකයා	ප	පිටුවකයා
පත් කාරකයා	358, 376	පව සසනෝ	374
පනතිමනී	314	පවාසං	128
පක්ඛරන	318	පව්‍යධිතා	150
පථඤ්ඤා	240	පව්‍යධිතෝ	50
පදං (පථං)	154	පසද	422, 426
පද්ධියා	280, 284	පසාදියා	412
පද්මනුකරෝ	422	පසුරා	116
පඤ්ඤා	310	පසෙමු	404
පඤ්චරා	232	පළාචරී	196
පඤ්ඤා	350	පලියං	240
පදමකං	368	පංශුකුලානං	42
පදමකා	418, 422	පාකභංසා	426
පඤ්චාර	290	පාටලියෝ	410
පධංසෙත්‍යං	394	පාටලී	418, 422
පනසා	410	පාවිහාරියපකඛං	100, 104, 108
පනුනන	216, 248	පාඨිනා	247
පපා	102, 104	පාණිසසර	242
පපුනන	352	පාතුරහු	78, 84
පබ්බතානෝ	6	පාථෙය්‍යං	402
පභිකායා	358	පාදංසු	398
පමපකා	424	පාපකං	8
පරකඤ්ඤා	156	පාරිකා	66, 68
පරදුරගමනාසං	208, 210	පාරිච්ඡන්තං	244
පරපෙසසිනාය	178	පාරිච්ඡෙද්දා	418
පරිකරිංසු	392	පාථෙවටා	426
පරිග්‍රහං	226	පාථෙවතා (රුකඛ)	410
පරිබොධෝ	240	පාචුසා	242
පරියාපුණාථ	476	පාසකනී	408
පරිවදනනිකා	426	පාහුනෝ	16, 392
පරිවදෙනනිකා	472	පිබ්බල	246
පරිසුමනනී	304, 308	පිබ්බලෝ	434
පරිසුමනනා	384	පිබ්බියං	168, 681
පරුළුකකච්ඡනබලෝමා	356	පිබ්බලායෝ	424
පරුළුකකච්ඡා	82	පිචු	424
පලපුට්ඨක	206	පිණ්ණරොදකං	450
පලමෙහසි	6	පිට්ඨිමනී	314
පලසනං චිත්තං	340	පියකා	234
පලසනා	242	පියඤ්ඤා	422
පලාපෙන	90	පියානන්ද	412
පලිසංච්ඡ	476	පියාපුකකා	412
පලිසංච්ඡක	290	පියාල	64, 76
පලුකං	18	පියාලානී	414, 428
පලලභියාසු	388	පිනච්ඡිනෝ	142
පලලකච්ඡං	160, 370, 374	පුකකුසකුලෙ	126
පවනෝ	390	පුච්ඡිමන්දකනී	234
පවළුකා	54	පුණ්ණපනං	408

ප	පිටප්පිට්‍යා	බ	පිටප්පිට්‍යා
පුතනච්චා	412	බාලමනො	2
පුපුය ආදී.	114	බිඤ්ඤාසරා	398, 474
පුපුලොම	244	බිඤ්ඤාචං	368
පුපුලොමමට්ඨා	396	බිලකතා	92
පුතනාගා	410	බිලබ්‍යා	304
පුප්ඵලාච්චිණ්ණ.	132	බිලසතං	140, 142
පුප්ඵලාච්චිණ්ණ	150	බිලාරා	242
පුබ්බපථානුගනෙන	230	බිලාලී	468
පුමුනා	60	බෙලුවිදණ්ඩං	404
පුරිසකාරියං	24	බෙලලා	468
පුරිසච්චාගෙසා	170	බොහුකකසස	296
පුරිසාලු	422	බුභා	66, 68
පුගානී	414	බුභාබාහු	150
පෙනං	80	බුභාවනෙ	60, 62, 68, 208, 364
පෙනතීකසමභවං	356	බුභමබඤ්ඤ	116, 402
පෙනතීකං	364	බුභමියානං	460
පෙලකා	424	බුභමා	178
පෙසසකරා	298	බුභමම	402, 404, 406
පෙසසියා	54	බ්‍යච්චිතා	432
පෙසසියො	438		
පෙසෙස	262	භකුටී	458
පෙළාබ්බං	330	භගීනිමාලා	234
පොකඛරසාතකා	424	භග්ගනාසකො	434
පොටකිලං	384	භග්ගපිට්ඨී	434
පොඨෙතොත	242	භණ්ඩී	422
පොරිසියං	184	භණ්ඩු	424
පච්චෙඛගමෙ	382	භද්දමුනනා	422
ඵණ්ණිකො	420	භලලාටක	468
ඵලීකාසු	102, 104	භලලියො	412
ඵසසීතග්ගලෙ	388	භවෙය්‍යා	410
		භවො	250
		භසමරාසී	166
බකා	424	භසසරා	424
බදරානී	410	භාකුපරිසරං	168
බඤ්ඤිකපුලෙභි	246	භිසං	392
බරිහිතං	368	භුසං	8, 24
බලග්ගානී	240	භුතපතී	178, 236, 302
බලචකපාදෙ	434	භුතභවං	480
බලඤ්ඤා	394	භුතභව්වා	468
බලාකා	424	භුතභතා	134
බලීබඤ්ඤ	436, 438, 440	භුතනුනො	274
බලීසා	204	භුමිවිද්ධිනො	10
බලීසකඛා	424	භෙකා	178
බහුතයො	424	භෙරවා	86
බහුකකඛපොසියා	138	භෙරී	186
බහුමංසසුරොදනං	390	භෙසමං	150

	හ	පිටප්පිටියා	ම	පිටප්පිටියා
භෞමි		116	මාගධ	354
භොගලුලේ		404	මාණිසෙ	482
භොවාදී		178	මාතඛණ	366
	ම		මානියා	82
මකරා	242,	422	මානුසිනි සකුණි	482
මකසා		414	මාලධාරිනෝ	366
මකකවා		424	මාලධාරි	366
මග්ගනායෙන	472,	474	මගරථ	34, 40
මධ්‍යලං		154	මිගසච්චිත	58, 66
මට්ඨා	86,	92	මිගසනී	408
මට්ඨානං		22	මිත්තදුක්ඛා	274, 308
මෙච්චු		26	මිත්තදුක්ඛි	158
මට්ඨගුමඛ		242	මිත්තදුක්ඛො	4
මඤ්චානිමඤ්ච		242	මිත්තදුක්ඛො	94
මණිවලෙහි		334	මිලකඛා	176
මණ්ඩකඡාපියා		164	මිසසං	46
මසනිකං		356	මිහිතපුට්ඨං	188
මඡුලකා		424	මිහිතපුට්ඨං	336
මඡුලකෙහි		452	මිලහං	94
මධුක	64,	76	මුඛපුලලං	482
මධුකා		410	මුග්ගනියො	420
මධුකෙ	414,	428	මුච්චිඤ	234
මධුගනධියා		422	මුඤ්ඤ	242
මධුගනධියො		422	මුඤ්ඤබ්බඡං	384
මධුපිණ්ඩිකා		402	මුඤ්ඤචිසිකා	54
මධුලධී		422	මුට්ඨිකා	242
මධුච්ඡාලං		396	මුතිඛණ	102, 106, 186, 242
මනුජා	90,	92	මුදයනති	422
මනොජවො		214	මුද්දිකා	410
මනනපදනි		178	මුළාලිති	412
මන්දලකෙහි	32,	246	මුළාලවචකං	450
මග්ගරකොඤ්චාහිරුදං		150	මුග්ගො	2, 26
මග්ගරකොඤ්චාහිරුදෙ		354	මෙණ්ඩසක	296
මලෙල		242	මෙටුනකෙ	402
මසං	410,	412, 414, 416	මොරා	424
මසාරගලලිනෝ		234	මොරිති	368
මහා		108	මොළිං	138
මහානාමා		420		ස
මහාමණ්ඩල		22	යකඛිභුතභවතානි	144
මහාසෙතෙන		22	යකඛා	390
මනිසා	382,	424	යජෙනා	100
මහොදිකං		396	යජෙණ්ඩපු	180
මංසකාජං		168	යනායුතෙහ ආග්ගලෙ	332
මංසි		420	යමසාධනං	380
මංසුපසෙවනං		386	යාවයොගෙන	80

	ය	පිටුව්ඛ්‍යා	ඌ	පිටුව්ඛ්‍යා
යාවයොගො		168	ලොමපදමකං	368
යුතීනා		422	ලොලුපා	422
යුපසස		180	ලොහකුලහිං	88
	ඊ		ලොහපිටුඛා	424
රජසසිරො		414	ලොහමයු	434
රත්තාවිච්චයනො	360, 362, 376		ලොහවිජ්ජාලඛ්‍යාරාහා	314
රතොතා		20	ලොහිතකච්ඡපධාරිතා	336
රථකාරකුලෙ		126	ලොහිතකො	108
රථමණ්ඛලං		392	ලොහිතකඛ්චසහසසානී	154
රථානීකං		240	ලොහිතකෙත්වා	150
රථීකා	358, 376		ලොහිතඛ්‍යාසස	234
රථීයා		148	ලොහිතසීසසස	166
රථෙසහ	362, 384		ලොහිතා	426
රත්ථං		16		
රචිහංසා		426	ච	
රසමියො		224	චකුලා	420
රහදෙ		94	චග්ගා	424
රාජකලී		144	චගගු	398
රාජායතනා		106	චගගුකථො	8
රුක්කානො		6	චඛ්‍යාසසනා	96
රුච්ච්චග්ගා		160	චඛ්‍යාපඛඛනො	390
රුච්ච්චි		436	චච්චසි	396
රුණ්ණමුට්ඨො		404	චච්චාමී	400
රුමඹ		164	චජ්ජා	406
රුරු		242	චජ්ජාසී	10
රුහිරං		216	චටංසකා	356
රුපියපකඛරං		192	චණ්ණනීභාය	238
රොහිච්ච		388	චණ්ණා	82
රොහිච්චචචණ්ණා		388	චණ්ඛඛකෙ	376
රොහිච්චා		422	චනනචතං	150
රොහිතා		422	චනගුලඛායො	452
	ඌ		චන චෙතසානී	152
ලකඛං		246	චනථා	28
ලඛ්ඛිකා		242	චනථිකාසෙ	366
ලඛ්ඛි		424	චමමක මුඛ්ඛිනී	152
ලඛ්ඛා		412	චමමනා	324
ලාඛා		236	චය්‍යාහි	372, 388
ලාලසමානාය		446	චරං	462
ලාලස්ථිතං		376	චරකො	426
ලාලයමානානං		74	චරණ	420
ලීඛං		54	චරාකා	80
ලුතො		18	චරාකීයා	444
ලුතසිරා		90	චරාරොහා	456
ලුච්ච්චකං		144	චරාහා	424
ලොකායතීකං		250	චරුණාදනනී	132
ලොකකී		168	චලජා	242
ලොණකරා		176	චලලිහො	422

ව	පිටප්පිකා	වී	පිටප්පිකා
වසවකනිනා	152	වීවනා	406
වසාමසෙ	392, 394	වීවනෙ	448
වසිනා	170	වීවසනෙ	200
වසුමා	164	වීසසානානා	156
වසෙමු	252	වීසමවකඛුලො	434
වසසුගානි	98	වීසසමෙතාරං	406
වසසමානසස	368	වීසසාස කච්චානි	98
වසසවරා	378	වීහනනනාරංසො	150
වළභියො	230	වීහරෙමු	188
වංසරාජා	360	වීභීයසී	370
වංසො	146	වීණා	346
වාගුරාභී	474	වුකනා	6
වාචපෙයොන	464	වෙජේරා	156
වානජවා	240	වෙජේසු	126
වාමරොභිණී	314	වෙකාලිකෙ	242
වාරණා	418, 426	වෙදිසා	436 440
වාරණාභිරුද්	426	වෙධධබ්බං	384
වාරිවරං	94	වෙධවෙරා	384
වාරිවරො	300	වෙමාතා	166
වාරිවහො	20	වෙයාගෙස	378
වාරුණං	376	වෙලාඛකා	424
වාරුණී	374, 478	වෙලලාලිනො	336
වාසනනී	422	වෙසියානා	6, 264, 266, 292, 358, 360, 362, 376
වාසයෙමු	252	වෙසී	240
වීකකනනා	328	වෙසසානාරං	172
වීකනනා	96	වෙසසා	176, 178
වීකාසිකා	170	වෙභාසයා	108
වීග්ගහො	226	වෙච්චිය ඵලකරොදයො	244
වීසාසාද	424	වෙච්චියාසු	106, 112
වීජං	48	වාගෙසිනාසා	424
වීජුකබ්භසනා	236	වාමමං	102, 104, 106, 112
වීතනිකාන	338, 340	වාමෙතිමානාසා	212
වීඝ්නං	154	වාමෙතිනො	278, 282
වීතනී	100, 102, 104, 106	වාමමභ	222
වීතනො	156		
වීදුග්ග	86	ස	
වීදහු	248	සලපචේයං	392
වීදා	56	සකුණියො	120
වීධමං	358	සවිලො	250
වීනලිකකං	50	සඩකුලා	402
වීභීතකා	410	සඩකුලියො	472
වීභෙදිකා	410, 422	සඤ්ඛා	186, 248, 346
වීයගාරාජසස	254	සඤ්ඛානා	250
වීයගො	368	සධාරං	22
වීයාකරෙභි	214	සජනනා	168
වීසුලානානි	240	සජකුරං	32, 38

	ස	පිටවඩනා	ස	පිටවඩනා
සට්ඨිභායනං		334, 366	සපොලුකා	452
සට්ඨිං		158	සසසුයා	364
සතපුපඵා		422	සංජලෙනවෙ	304
සතඵලෙ		386	සංවෙසනාකාලෙ	444
සතඵලෙකංථස		386	සංසාදියා	412
සතඵලං		36, 44	සංසාර සුඤ්චි	204
සතෙතරතා		200	සංසුමහමානා	68
සතෙපඤ්ඤා		234, 420	සාකං	392
සතතු		304	සාතපුත්තා	208
සතතුභක්ඛං		402	සාතවෙ	206, 208
සතතුමුලිච්චි		164	සාරඛණං	358, 392
සද්වච්චං		150	සාධාරණදරො	250
සනාතෙව		384	සාමසමසුඤ්ජරෙභි	134
සඤ්චතායුතං		168	සාමා	86, 452
සඤ්චානාමනා		94	සායනා	418
සඤ්ජනා		388	සාරිතමකඛා	222
සනාමිබ්බුගෙ		240	සාලා	106, 162, 410, 412
සනතිසිනෙතසු		384	සාලිනිගොථසා	134
සබලා		420	සාලි දකට්ඨපාකො	426
සබ්බභූතෙව්වා		26	සාලුකං	450
සබ්බභූතභව්වානා		118	සාවං	158, 160
සබ්බසංභාරකො		294	සාසපො	422, 426
සබ්බසිඛිනො		118	සාසුරො	392
සමඛිනී		144	සාලිකා	318, 424
සමජ්ජා		242	සික්ඛායසමයා	336
සමකුලානානිභූතානි		194	සිඛණ්ඨි	240
සමුද්දකප්පාසි		422	සිභාලා	424
සමුපාකරොත්තනු		118	සිඛගු	422
සමුසිතිධජං		240	සිඛ්ඛාචකෙසු	240
සමබලං		414	සිනෙරුවනවටංසකා	356
සමොධප කඛික්ඛං		330	සිනුචාරකා	234, 436, 440
සමමනාලං		242	සිරිනිගුණ්චි	418
සමමනී	14, 408, 410,	416	සිරිංසපා	414
සමමනානං		156	සිරිසා	418
සරකුතතිං		256	සිලාභූතො	166
සරණසිනී		144	සිලුවච්චං	236
සරදෙසකං		210	සිලෙසිනො	222
සරභා		422	සිවාය	374 384
සරිරදහා		176	සිචිකාය	372
සලලා		412	සිච්ඤ්ඤා	166
සලොකා		140	සිංසාවකා	412
සලලකියො		420	සිංසපා	420
සචන්දනං		404	සිද්ධන්තරෙ	110
සච්චපථෙය්‍යා		358	සිමනතිනියො	126
සසකඤ්ඤා		242	සීභසංකාපෙ	126, 136, 144
සසුරමභි		364	සීභා	424

සි	පිටුවකිනා	සෙ	පිටුවකිනා
සුකතවජවි	384	සෙලං	154
සුධිකිසං	230	සෙලො	154
සුච්චිතා	236	සෙවාලසිංසක	420
සුච්චිතං	270	සොණා	424
සුණා	240	සොණිදානං	376
සුණිසාය	370	සොණිකතෙ	150
සුණා	296	සොකානං	120
සුණා	382, 482	සොලොසු	148
සුතතවජං	482	සොහසිදානා	420
සුතා	482	සොතියා	242
සුද්	176	සොමරුකධා	412
සුනිච්චා	110	සොවණණ වීකතා	132
සුපණෙණ	156	සවාගතං	414
සුපාණා	216	සොජෙජකොව	370, 372
සුතගමානිනො	384	හ	
සුතබහණං	236	හස්තලකෙහි	140
සුතොග	170	හස්තානිකං	240
සුමනා	422	හස්තාරුහා	358, 376
සුමනං	148	හස්තීකා	436, 438, 440
සුමනති	434, 440, 476	හස්තීජකතානි	120, 124
සුරතො	250	හස්තීනාගෙ	358
සුරියවලී	422	හස්තීවරධුරගතෙ	128
සුලොසි	424	හදයසොනො	314
සුවණණකවජා	470	හයවාහි	110
සුවණණකවෙජ	378	හරිත සද්දලං	168, 396
සුවණණහාලිද්දි	450	හරතාසුතො	422
සුවසාලිය සංසුට්ඨං	168	හරිතුකතමා	150
සුවා	424	හරිතකී	410
සුසංසද්දක	378, 382	හරෙණුකා	422
සුසු	422	හලිද්ද	422, 426
සුසුමාරා	242	හසිසසතකි	474
		හසුලා	378
සුච්	426	හංසගගහරහා භික්ඛි	340
සුණා	424	හංසා	426
සුතමාගධවණනිකෙ	354	හාරහාරිණි	474
සුද්	176	හාහිති	372
සුදෙ	242	හිඩකාගො	410
සුනාග්ගවෙලලිකා	66	හිඩගුරාජා	426
සුනෙසු	92	හිණ්ඩසසනති	60
සෙඛවා	168	හිතාවාහි	153
සෙතගෙරු	420	හිරිවෙරා	422
සෙතපණ්ණි	420	හිංගු	420
සෙතපාරිසා	418	හුසා	476, 478
සෙතවාරි	420	හෙමකසන වාසසා	470
සෙත සොගතධිකෙහි	418	හෙමකසන වාසසෙ	378
සෙතා	426	හෙමජාල පච්චිත්තා	160